Vintilă Corbul

DINASTIA SUNDERLAND-BEAUCLAIR

Păsări de pradă

Vintilă Corbul

DINASTIA SUNDERLAND-BEAUCLAIR

Păsări de pradă

* * *

Editura Z
Bucureşti, 1992

Consilier literar: H. GRĂMESCU
Coperta de: V. OLAC

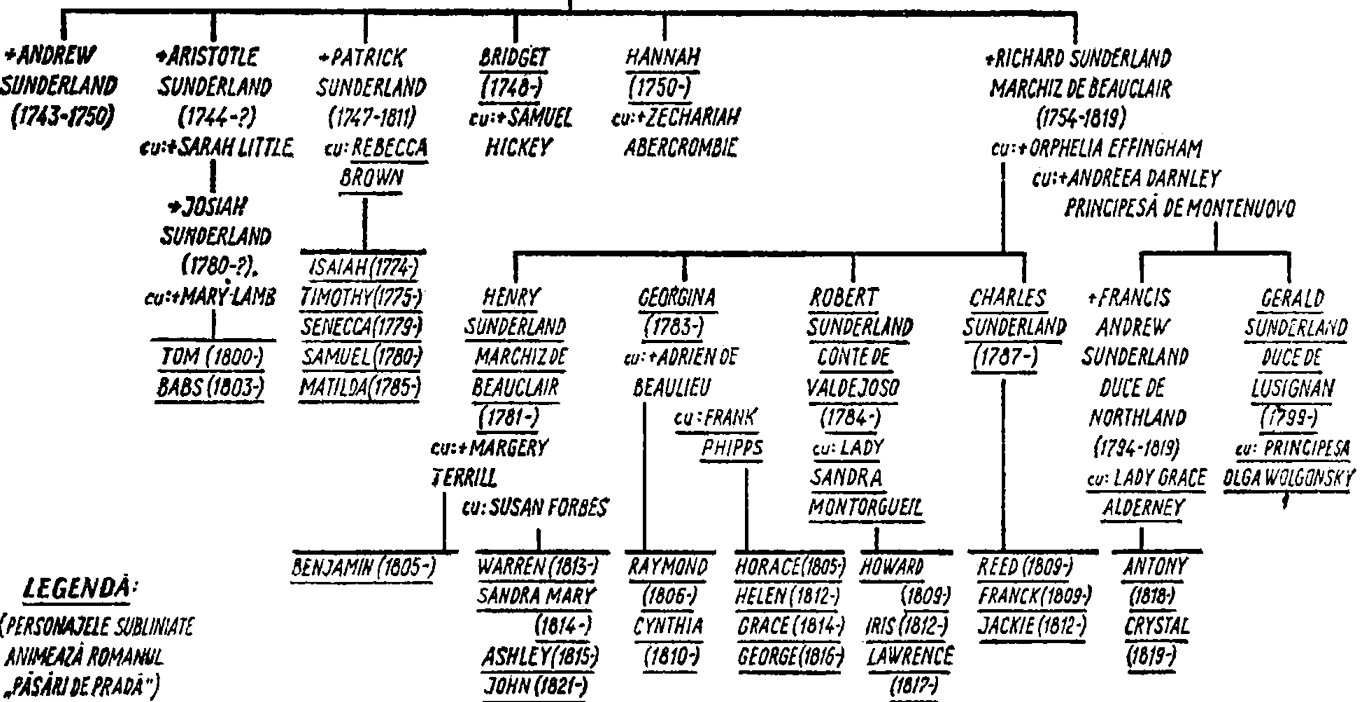
Versiune electronică:

[V3.0]

———————————————————

Corectură [V1.0]: ianuarie 2016
Corectură [V2.0]: februarie 2016
Corectură [V3.0]: februarie 2016

———————————————————

+HENRY MARCHIZ DE BEAUCLAIR (1692-1770)
CĂSĂTORIT CU EURIDICE DUPONT
+ISABELLE (1719-1797)
cu: +JOSIAH SUNDERLAND
+ANDREW SUNDERLAND (1743-1750)
+ARISTOTLE SUNDERLAND (1744-?)
cu:+SARAH LITTLE
+JOSIAH SUNDERLAND (1780-?).
cu:+MARY LAMB
TOM (1800-)
BABS (1803-)
+PATRICK SUNDERLAND (1747-1811)
cu: REBECCA BROWN
ISAIAH (1774-)
TIMOTHY (1775-)
SENECCA (1779-)
SAMUEL (1780-)
MATILDA (1785-)
BRIDGET (1748-)
cu:+SAMUEL HICKEY
HANNAH (1750-)
cu:+ZECHARIAH ABERCROMBIE
+RICHARD SUNDERLAND MARCHIZ DE BEAUCLAIR (1754-1819)
cu:+ORPHELIA EFFINGHAM
cu:+ANDREEA DARNLEY PRINCIPESĂ DE MONTENUOVO
HENRY SUNDERLAND MARCHIZ DE BEAUCLAIR (1781-)
cu:+MARGERY TERRILL
cu: SUSAN FORBES
BENJAMIN (1805-)
WARREN (1813-)
SANDRA MARY (1814-)
ASHLEY (1815-)
JOHN (1821-)
GEORGINA (1783-)
cu:+ADRIEN DE BEAULIEU
cu: FRANK PHIPPS
RAYMOND (1806-)
CYNTHIA (1810-)
HORACE (1805-)
HELEN (1812-)
GRACE (1814-)
GEORGE (1816-)
ROBERT SUNDERLAND CONTE DE VALDEJOSO (1784-)
cu: LADY SANDRA MONTORGUEIL
HOWARD (1809-)
IRIS (1812-)
LAWRENCE (1817-)
CHARLES SUNDERLAND (1787-)
REED (1809-)
FRANCK (1809-)
JACKIE (1812-)
+FRANCIS ANDREW SUNDERLAND DUCE DE NORTHLAND (1794-1819)
cu: LADY GRACE ALDERNEY
ANTONY (1818-)
CRYSTAL (1819-)
GERALD SUNDERLAND DUCE DE LUSIGNAN (1799-)
cu: PRINCIPESA OLGA WOLGONSKY
LEGENDĂ:
(PERSONAJELE SUBLINIATE ANIMEAZĂ ROMANUL „PĂSĂRI DE PRADĂ")

Capitolul XVIII

În vreme ce traversa vestibulul îmbrăcat în marmură al sălii de consiliu, Gerald auzi glasul solemn al lui Julien Lefèvre, eficientul său prim secretar, care-i anunţa sosirea, în mijlocul areopagului de înalţi funcţionari ai Casei Sunderland-Beauclair, adunaţi spre a-i asculta cuvântul. Vocea aceasta gravă, impunătoare, pătrunsă de însemnătatea momentului, era tot atât de pompoasă ca şi decorativul personaj pe care-l întruchipa Lefèvre. Tânărul acesta era deplin conştient de înalta şi invidiata sa poziţie. Din multitudinea de funcţionari ai Casei Sunderland-Beauclair, care-şi întindea tentaculele asupra a trei continente, el, Julien Lefèvre, se afirma drept cel mai apropiat colaborator al marelui patron. Nu era, desigur, şi cel mai important, dar cu timpul va izbuti poate să urce pe această culme. Primul secretar îşi diviniza patronul. Îl adora, dar se şi temea de mânia lui, aşa cum drept-credincioşii se prosternă în faţa lui Dumnezeu, copleşiţi, dar şi înfricoşaţi, de măreţia-i divină.

— Gerald Sunderland, Duce de Lusignan-Valois.

La auzul acestui nume, clamat cu răspicată emfază, membrii consiliului de administraţie, care aşteptau divizaţi în grupuri distincte apariţia marelui patron, întoarseră privirile spre uşa înaltă, cu panouri elaborat sculptate şi aurite în cel mai somptuos stil Louis XIV.

Julien Lefèvre, care stătea în prag, neclintit ca o statuie, se dădu în sfârşit la o parte, spre a deschide drumul marelui patron.

Gerald intră fără să se grăbească. Arbora cu eleganţă o redingotă de un albastru-antracit, în ton cu brandenburgurile negre şi cu pantalonii colanţi, de un albastru ceva mai senin, prinşi cu *sous-pieds*-uri negre. Costumele lui Gerald – avea în garderobă mai bine de trei sute – nu păcătuiau niciodată prin excentricitate. Extrem de sensibil faţă de excesele de prost-gust, avea talentul înnăscut de a-şi alege articolele vestimentare cu un rafinament şi cu o discreţie savantă, care-l plasau deasupra celor mai faimoşi *dandies* al epocii. După căderea în dizgraţie a lui Beau Brummel, rămăsese arbitrul necontestat al eleganţei masculine. Croitorii Schweitzer şi Davidson din Londra, furnizorii Regelui George al IV-lea, îi confecţionau cu artă inegalabilă costumele, care nu făceau nicio cută. Gerald îi răsplătea cu generozitate, dar îşi echilibra

dărnicia cu o exigenţă severă. Exigenţă pe care o manifesta nu numai faţă de toţi subalternii săi, ci şi faţă de persoanele cu care intra întâmplător în contact.

Făcu câţiva paşi pe parchetul orânduit într-un decor simetric compartimentat, propriu secolului al XVI-lea, se opri şi aruncă o privire semicirculară asupra consilierilor şi colaboratorilor săi, care se înclinară protocolar, sau cu slugărnicie, în funcţie nu numai de gradul lor în ierarhia Casei Sunderland, ci şi de educaţia, mentalitatea şi mai ales setea lor de parvenire. Erau de faţă, pe lângă consilierii economici, conducătorii de uzine, de bănci, de societăţi de navigaţie şi de exploatări miniere, un apreciabil număr de membri în consiliu, aleşi numai pentru ponderea lor în lumea politică ori pentru înaltul lor rang în societate. Figuri decorative, menite să dea un lustru deosebit bilanţurilor prezentate anual acţionarilor.

Gerald se înclină odată cu aceste simandicoase personaje, spre a nu le lăsa impresia că aştepta să fie salutat, deşi, faţă de poziţia lui, ar fi putut să pretindă un asemenea omagiu, fără să rănească amorul propriu al ilustrelor personalităţi. Stipendiile, recompensele şi jetoanele pe care le împrăştia cu aparentă prodigalitate erau de natură să adoarmă orice susceptibilităţi. Dar Gerald se supunea jocului. Îşi trata consilierii cu amabilitatea pe care numai capetele încoronate şi-o permit faţă de supuşii lor. Exigenţa lui era învăluită într-o mantie de catifea. Ordinele-i îmbrăcau forma unor rugăminţi, rostite – ce-i drept – cu o măreţie atât de bine regizată, încât nimeni n-ar fi îndrăznit să şovăie a le executa.

Potrivit protocolului, strânse mâna decanului de vârstă, Lordul Amberley, care păşise curajos pragul celui de-al optulea deceniu de existenţă. Distinsul aristocrat arăta extrem de „verde”, în ciuda vârstei înaintate. Este adevărat că în timpul vieţii nu i se oferise ocazia să-şi epuizeze substanţa cenuşie sau rezervele de energie fizică. Eforturile lui intelectuale se reduseseră la lectura *Buletinului Curţii*, iar încordările lui musculare îşi găsiseră întrebuinţarea numai la apăsarea trăgaciului unor puşti de vânătoare damaschinate şi atât de scumpe, încât ar fi putut figura într-un muzeu al celor mai reprezentative arme de foc. Strângând mâna Lordului Amberley, strânsese simbolic mâna tuturor participanţilor la acest consiliu, cu atât mai important cu cât nu era convocat decât o dată pe an.

Gerald prezida cu regularitate şedinţele. Nu pentru că l-ar fi interesat părerile consilierilor. Se deprinsese a se dispensa de sfaturile lor. Dacă vreunul cuteza să-şi formuleze opinia, Gerald îl asculta cu aparent interes şi bunăvoinţă. Respectivul avea însă la un moment dat senzaţia că marele patron priveşte prin el ca prin sticlă. Derutat, începea să se bâlbâie, să se încurce, şi deodată rămânea cu vorbele înnodate în gât. Gerald rostea afabil: „Da, da, da, foarte interesant!”, apoi, fără a mai catadicsi să-i răspundă dacă îşi însuşea ori nu opinia enunţată, îl saluta cu o fluturare a mâinii şi trecea mai departe.

Gerald prezida şedinţele numai pentru a-şi zdrobi colaboratorii cu simpla lui prezenţă, asemenea îmblânzitorului de fiare care-şi stăpâneşte numai din priviri jivinele. Oamenii se obişnuiseră cu această autoritate despotică. Nu cârteau, deoarece ştiau că ar fi fost inutil. Soluţiile pe care unii colaboratori mai îndrăzneţi stăruiseră în a încerca să le impună, străpungând învelişul amabilităţii aparente a marelui patron, se izbiseră de un zid de gheaţă tot atât de impenetrabil ca şi masa opacă a unui iceberg. Această reacţie dezarmase până şi pe cele mai rebele firi. Marele patron nu cerea păreri, ci numai ascultare.

Gerald se instală în jeţul prezidenţial. Patruzeci de persoane îi urmară exemplul. Câteva mape fură deschise în fâşâit molcom de hârtii frecate de căptuşeala de mătase moarată a portofoliilor confecţionate din piele scumpă de Spania. În aer pluteau efluvii de parfumuri bărbăteşti: mosc, paciuli şi lavandă, amestecate cu fum de havana.

Înainte de a deschide şedinţa, Gerald îşi aruncă privirile asupra tabloului în mărime naturală al tatălui său – Richard, întemeietorul dinastiei. Pânza, semnată de David înfăţişa un bărbat vârstnic, cu tâmple argintate, trăsături aristocratice şi ochi pătrunzători, animaţi de o expresie imperioasă. Fracul negru, acoperit cu decoraţii, cordonul Sfântului Spirit, care-i bara în diagonală plastronul de dantelă, dădeau o notă majestuoasă personajului. Adâncit într-un fotoliu cu spătar înalt şi cu bogate sculpturi aurite, în opulentul stil veneţian al secolului al XVIII-lea, Richard Sunderland-Beauclair stătea într-o poziţie nonşalantă, dar măreaţă, de monarh obişnuit a fi adulat.

Gerald avu impresia că desluşeşte un zâmbet de încurajare pe buzele tatălui său. Acesta îi aproba desigur activitatea. Lumina unui surâs se aşternu fugitiv pe chipul lui Gerald. „Marele patron

este bine dispus", îşi spuseră înalţii funcţionari plasaţi în apropierea lui.

Gerald era mult mai tânăr decât majoritatea colaboratorilor prezenţi la reuniune. Cu toate acestea, niciunuia dintre cei vârstnici nu i-ar fi trecut prin minte să-l privească din înaltul înţelepciunii şi experienţei sale, acumulate în cursul multor ani de existenţă. În ciuda tinereţii lui, Gerald dirija cu autoritate destinele Casei Sunderland, acest prodigios imperiu financiar şi industrial, care acum, în primul sfert al secolului al XIX-lea, atinsese proporţii gigantice. Un rege nu era înconjurat de mai mult respect decât acest tânăr om de afaceri care reprezenta nu numai o forţă de temut pe plan economic în Europa postnapoleoniană, ci se bucura şi de privilegiul de a fi şeful unei dinastii care-şi câştigase în mai puţin de o jumătate de secol un prestigiu cvasi-divin.

În jurul mesei se aşternuse o linişte adâncă. Numai spiralele de fum ale câtorva trabucuri rezemate de marginile scrumierelor masive de argint îşi luau libertatea de a se înălţa jucăuşe către candelabrele de cristal aninate de tavanul împodobit cu complicate ciubuce aurite. Volutele lor delicate, în plină mişcare ascensională, contrastau cu imobilitatea cuvintelor sacrosancte ale marelui patron, care avea să anunţe deschiderea dezbaterilor.

Cu studiată încetineală, Gerald îşi scoase din buzunărelul de jos al jiletcii de satin *ivoire* un ceas încrustat cu diamante, îl consultă, apoi îl strecură la loc. Era douăsprezece şi treizeci. Îşi rezervase pentru această şedinţă şase ceasuri. Niciun minut mai mult. Detesta discuţiile interminabile. Vorbelor sterile le prefera activitatea constructivă.

Îşi aruncă privirile asupra ordinii de zi aşternută caligrafic pe o coală de hârtie de Japonia cu antetul Băncii Sunderland din Londra. În capul listei vorbitorilor figura Anthony Temple, şeful Casei Sunderland din Anglia, urmat de Lester Woodward, conducătorul Băncii anglo-americane din Londra.

— Gentlemen, declar şedinţa deschisă! rosti solemn Gerald. Mister Woodward are cuvântul!

Consilierii îşi aruncară priviri întrebătoare, jenate. Toţi aveau pe masă copii ale ordinii de zi. Afrontul public pe care marele patron îl făcea lui Anthony Temple oficializa dizgraţia în care acesta căzuse de câtăva vreme.

Temple stătea impasibil lângă Amaury de Beaumont-Challais, conducătorul Băncii Sunderland din Paris. Mâinile lui albe, bine

îngrijite, erau sprijinite pe tăblia lucioasă a mesei de mahon. Imobilitatea, albeaţa lor de ceară împrumutau ceva din fascinaţia personajului. Temple fusese singurul colaborator apropiat al întemeietorului dinastiei, căruia Gerald refuza să-i mai acorde încrederea sa. De ce? Întrebarea şi-o puneau mulţi, fără să-i găsească răspuns. Numai cei care se bucurau de privilegiul de a pătrunde secretele zeilor cunoşteau realitatea. Devotamentul neclintit a lui Temple faţă de Ducesa Grace de Northland, văduva acelui încântător dar superficial personaj care fusese Francis-Andrew, stârnise ostilitatea lui Gerald, care pretindea colaboratorilor săi o loialitate fără limite, închinată exclusiv lui.

Lester Woodward îşi începuse expunerea. Gerald nu era atent la înşiruirea de cifre care condimentau darea de seamă. O citise în ajun şi o aprobase fără modificări. Avea încredere în abilitatea lui Woodward, priceput ca nimeni altul să arunce o tentă de un roz optimist asupra perspectivelor sumbre, câştigând adeziunea până şi a celor mai îndărătnici, timoraţi şi bănuitori acţionari. În adunările generale expunerile-i stârneau ropote de aplauze, stimulate şi de dividendele grăsuţe, servite cu regularitate. Este adevărat că Woodward nu fusese încă niciodată pus în situaţia de a face faţă unor situaţii excepţional de grele. Casa Sunderland dispunea de capitaluri atât de mari, încât activitatea băncilor ei nu putea fi serios stingherită oricât de neagră ar fi fost conjunctura economică.

Gerald detesta adunările generale, în cadrul cărora trebuia să facă graţii acţionarilor. „Conducătorul unei societăţi anonime pe acţiuni, obişnuia el să spună, este asemenea unui suveran constituţional, obligat să dea socoteală supuşilor pentru toate măsurile luate. Proprietarul unic al unei întreprinderi se bucură, în schimb, de puterile depline ale unui monarh absolut. Nu are a se justifica nimănui de hotărârile luate.” Dezvoltarea Casei Sunderland şi implicit amploarea crescândă a operaţiunilor întreprinse de către aceasta, paralel cu înăsprirea condiţiilor economice mondiale, îl sileau să apeleze tot mai des la capitaluri dinafară, înfiinţând noi societăţi pe acţiuni, lansând împrumuturi de stat ori iniţiind tot felul de afaceri de mare anvergură, în care amatorii de câştiguri rapide îşi angajau toate rezervele băneşti.

În vreme ce Woodward îşi continua expunerea, Gerald stătea în jeţul său prezidenţial asemenea faraonilor imortalizaţi în piatră. Numai privirile lui, de o mobilitate inchizitorială, se plimbau de la

un consilier la altul, făcându-i să-şi plece involuntar ochii sau să-şi caute de lucru, notându-şi câte ceva pe colile albe de hârtie aşternute în faţă. Gerald încerca o satisfacţie ciudată, de plenitudine, când oamenii pe care-i fixa cu privirile îşi pierdeau cumpătul şi se agitau ca nişte sălbăticiuni mărunte în preajma unei uriaşe jivine care rage înfometată. Recent primise un raport confidenţial întocmit de Jules Lafont, şeful departamentului său de informaţii, referitor la capitalurile pe care Mayer Amschel Rotschild, întemeietorul faimoasei dinastii, le împărţise fiilor săi înainte de a muri. Amschel, cel mai mare dintre descendenţii săi, rămas la Frankfurt, primise 8.000.000 de lire sterline. Salomon, care-şi fixase sediul la Viena, căpătase, de asemenea, 8.000.000. Nathan, stabilit la Londra, obţinuse 9.000.000 de lire sterline, iar ultimii doi fii, James, – plasat la Londra – şi Karl – stabilit la Napoli – primiseră câte 5.000.000 de lire sterline. Totalul se ridica la suma respectabilă de 875.000.000 de franci aur, egalând bugetul anual al Franţei postnapoleoniene. Capitalurile fraţilor Rotschild erau evident apreciabile. Gerald avusese însă mândria şi satisfacţia să constate că ele nu se ridicau la nivelul capitalurilor Casei Sunderland.

Jules Lafont îşi demonstrase încă o dată capacitatea obţinând pe căi numai de el ştiute acele cifre, al căror secret fraţii Rotschild se străduiseră zadarnic să-l păstreze. Gerald nu se putea plânge că era prost servit. Forţa formidabilă furnizată de aurul pus în slujba sa îl încânta. Încerca o adevărată voluptate la gândul că era cel mai bogat om din emisfera occidentală. Poate că în India se aflau potentaţi cu averi mai mari decât a lui, dar aceştia nu ştiau să şi le valorifice. Capitalurile lor rămâneau neproductive. Ceva mai mult, Compania Indiilor Orientale avusese grijă să-i dijmuiască din plin.

Ori de câte ori îşi amintea de India, Gerald nu-şi mai găsea astâmpărul. Acelaşi Jules Lafont îi procurase date în legătură cu dividendele de peste 380% obţinute de Compania Indiilor Orientale de pe urma exploatării la sânge a Indiei. Este adevărat, acest plafon fusese atins cu un secol şi jumătate înainte. De atunci beneficiile companiei, deşi scăzuseră mult, se menţinuseră totuşi destul de substanţiale spre a nu-l lăsa uneori pe Gerald să doarmă. Chestiunea acaparării Indiei îl preocupa din ce în ce mai mult. Nu numai India, dar şi China, ţara aceea prodigioasă, care refuzase să deschidă primitoare porţi europenilor, îi stimula imaginaţia. Îşi plimbă critic privirile asupra colaboratorilor, întrebându-se care ar

fi mai capabil să deschidă negocieri comerciale cu reprezentanţii Celestului Imperiu? Poate că Lawrence, expertul pentru problemele orientale, ar fi indicat. Lawrence se descurcase destul de bine la Constantinopol, parafând convenţia comercială cu Sublima Poartă, convenţie căreia el, Gerald, îi pusese primele jaloane cu prilejul recentei sale călătorii în Imperiul Otoman.

Evident, Lawrence va fi însoţit de un membru al familiei Sunderland. Poate de Benjamin, acest fiu vitreg al lui Henry.

Se uită la nepotul său, care asculta distrat darea de seamă. Gerald zâmbi imperceptibil. Tânărul acesta, abia smuls din mahalalele londoneze, se familiarizase destul de repede cu rolul de viitor şef al dinastiei Sunderland. Elegant, prezentabil, manierat, îşi însuşise cu uşurinţă lustrul lumii aristocratice din care făcea de drept parte. Fusese învăţat să se comporte ca un gentlemen, să vorbească afectat, cu accent oxonian, să-şi însuşească o oarecare cultură – este drept, într-un ritm cam rapid şi deci cu rezultate nu tocmai satisfăcătoare. Dar sub această înfăţişare corectă, Gerald desluşise un neastâmpăr lăuntric, o tristeţe ciudată, accente de revoltă, momente de oboseală, de dezechilibru psihic şi moral. Libertatea fără margini de care se bucurase Benjamin în atmosfera fetidă din East End îşi lăsase amprenta asupra caracterului său. El nu va fi niciodată unul din acei *fils-à-papa*, imbecilizaţi de atmosfera călduţă de seră în care au fost crescuţi. Curând după ce fusese readus în sânul familiei paterne, spre a-şi relua locul care i se cuvenea, Benjamin, neputând uita năravurile dobândite în mediul din care abia se desprinsese, încercase să fure ceasul încrustat cu diamante al unchiului său. Gerald râsese atunci cu mare poftă, fiindcă era indulgent cu păcatele oamenilor. Şi el avea destule păcate, înclinarea-i spre lux îl făcea să se înconjoare de prieteni dedicaţi fără reţinere plăcerilor senzuale. Amantele sale, culese din sera bacantelor scump tarifate, erau exemplare umane de o splendoare unică. Vittoria di Serracapriolo, curtezana cu simţăminte calde şi pure de fecioară, era capabilă să se dezlănţuie ca preotesele din templul Aphroditei, care se prostituau cu egală voluptate tuturor pelerinilor. Virginie Letellier, balerina de Operă, îşi schimba amanţii aşa cum alte femei îşi schimbă ciorapii. Erau atât de multe aceste bacante, încât Gerald începuse să le uite chipul şi numele... Dar prietenii lui!... Spiritualii Clisson şi d'Amboise, pasionaţi ai turfurilor şi ai meselor verzi, Alain Dunois, dansatorul cu corp şerpuitor şi înfăţişare de Adonis, Principele

Lorenzo di Serracapriolo, adolescent cu chip angelic, dar care păcătuia cu o naturaleţe dezarmantă, Contele d'Orsay, acel incomparabil *roué* pe care-l înspăimântau virtuoşii şi virtuţile… „Are dreptate d'Orsay, gândi Gerald. Păcătoşii sunt mult mai agreabili decât puritanii!”

Bunică-sa, ducesa văduvă de Lusignan-Valois, îi amintea ori de câte ori avea ocazia că are obligaţia să se însoare, să-şi creeze un cămin, o familie, să aibă copii meniţi să-i poarte numele şi să-i continue opera. Gerald împlinise 24 de ani. Era încă tânăr, dar rolul său de conducător al Casei Sunderland implica o serie de obligaţii care nu puteau fi evitate. Îşi iubea nepoţii, în special pe Benjamin şi pe Raymond. Dar aceştia nu erau sânge din sângele lui. Mai târziu n-ar fi fost exclus să manifeste veleităţi de independenţă.

Pentru moment nimeni nu îndrăznea să-i conteste supremaţia. Nici Henry, fratele sau vitreg, deşi era de fapt şeful familiei, nici Charles, nici reprezentanţii minorilor rămaşi după moartea lui Francis-Andrew şi a lui Robert.

Dispariţia lui Charles în pădurile virgine ale Paraguayului îi crease unele dificultăţi, pe care însă nădăjduia să le învingă…

Lester Woodward îşi încheie expunerea salutat de exclamaţiile aprobative ale consilierilor. Gerald se smulse din reflexiunile sale. Dădu cuvântul lui Herbert Hutchinson, directorul uzinei de armament din Cardiff. Hutchinson îşi desprinse din fotoliu silueta-i elefantină, aruncă o privire servilă marelui patron, iar după ce îşi puse pe nasul mare, striat cu vinişoare roşii, ochelarii cu rame pătrate de aur, începu să citească darea de seamă asupra activităţii uzinei pe anul trecut şi pe primele două trimestre ale anului în curs. Glasul lui aspru, vorbirea necultivată, vulgară, îi trădau originea obscură şi lipsa de cultură. Nici pregătirea lui tehnică nu era la înălţime. Gerald îl păstra însă fiindcă Hutchinson se pricepea să-i ţină în mână atât pe muncitori, cât şi pe ingineri.

Dacă cifrele legate de producţie nu reprezentau ceva nou pentru Gerald, atenţia îi fu atrasă de pasajele din darea de seamă referitoare la starea de spirit a personalului uzinei. În cursul tulburărilor provocate de lucrători în perioada postbelică, tulburări care culminaseră cu mult discutatul masacru de la Peterloo, Hutchinson se pricepuse să-şi strunească oamenii, ferindu-l pe Gerald de neplăcerile întâmpinate de alţi patroni. Aceştia suferiseră pagube însemnate de pe urma încetării lucrului,

a distrugerilor de maşini şi chiar a incendierii unor ateliere. De data aceasta Hutchinson găsise necesar să semnaleze agitaţia provocată de unii parlamentari „iresponsabili”, care „semănau zâzania” propunând votarea unor legi „excesiv de favorabile lucrătorilor” şi „criminal de duşmănoase faţă de patroni”. Hutchinson cită şi câteva nume: Sir Robert Peel, Joseph Hume, Francis Place. „Toţi aceştia, declară el cu înverşunare, trebuie împiedicaţi să-şi continue acţiunea lor primejdioasă”.

Gerald îşi notă mintal chestiunea. Trebuia să-i acorde toată atenţia. O va discuta fără întârziere cu membrii cabinetului britanic.

Urmă la cuvânt William Donahue, conducătorul şantierelor navale britanice ale Casei Sunderland.

Raportul său era trandafiriu şi promitea beneficii considerabile în viitorii cinci ani. Tonajul flotei comerciale engleze trecuse de două milioane şi jumătate. Toate aceste vase erau învechite, deoarece se deplasau numai cu ajutorul velelor. Or, navigaţia cu aburi câştiga teren. Prodigioasele *steamers*, propulsate de zbaturi şi care circulau între Dover şi Calais, realizaseră traversarea Canalului Mânecii în timpul record de trei ore. Era lesne de presupus că întreaga flotă comercială britanică va fi refăcută, astfel încât să corespundă acestei revoluţionare cuceriri tehnice. Şantierele navale ale Casei Sunderland primiseră deja comenzi considerabile. „La ora actuală ducem tratative cu Amiralitatea pentru încheierea de contracte pe termen lung în vederea construirii unor nave militare propulsate de aburi”, continuă Donahue, umflându-şi cu mândrie pieptul. Era tânăr, entuziast, dornic să se afirme şi să urce în ierarhia Casei Sunderland. Realizările lui erau spectaculoase. Târât de focul peroraţiei, îşi permise să aducă un elogiu marelui patron, care avusese înţelepciunea şi spiritul de prevedere să dea o mare extensie şantierelor navale. Donahue se înclină uşor, anticipând aplauzele pe care le aştepta. Tăcerea adâncă din jur îl făcu să-şi îndrepte nedumerit privirea spre Gerald. Deodată îşi dădu seama că săvârşise o gafă. Pe obrazul marelui patron plutea o expresie îngheţată.

— Pe viitor, rosti acesta cu glasul lui dur, de zile rele, dările dumneavoastră de seamă să nu se mai îndepărteze de la subiect. Mă dispensez de aprecierile dumneavoastră privitoare la persoana mea.

Gerald se plasa deasupra laudelor. Tămâindu-l, Donahue îi cenzura indirect hotărârile. Aşa cum îşi permitea acum să-l elogieze, tot atât de bine ar putea altădată să-l critice. Iar Gerald Sunderland nu accepta criticile nimănui.

Donahue se înroşi ca o creastă de cocoş, pierzându-şi brusc cumpătul. Reuşi să bâiguie:

— Vă cer iertare, Sir!

Cu olimpian calm, Gerald rosti, fără a-i mai acorda vreo atenţie:

— Mister John Peterborough are cuvântul.

Smerit, Donahue se aşeză în fotoliu. Scăpase uşor. Când îi recomandase linia viitoarelor sale dări de seamă, marele patron îşi manifestase indirect hotărârea de a nu-l schimba din funcţie. Donahue îşi promise să nu mai scoată pe viitor un cuvânt înainte de a se gândi de zece ori. Mai ales când se afla în prezenţa patronului.

Peterborough se ridică în picioare. Înalt, subţire ca o trestie, uşor adus de spate, cu părul blond şi moale răvăşit pe frunte, avea înfăţişarea unui profesor la catedră. Impresia era întărită şi de ochelarii lui cu lentile groase. Peterborough obţinuse nu demult conducerea întreprinderii de import-export „United Wheat”. Ca şi Donahue, era doctor în ştiinţe de la Oxford. Gerald îl preferase unor funcţionari cu state mai vechi de serviciu, dar rutinieri şi lipsiţi de perspective. Peterborough, în pofida aspectului său de cărturar, timid, se avânta în afaceri cu o mare impetuozitate, dublată însă de o şiretenie asiatică. Pe cât de bombastic sunase raportul lui Donahue, pe atât de seacă şi de precisă apăru expunerea sa.

În cuvinte puţine, dar cuprinzătoare, susţinute de statistici şi de piese justificative, arătă că „United Wheat” realizase un vast program, importând din ţările limitrofe Balticii – Rusia, Polonia, Livonia, Danemarca – însemnate cantităţi de grâu şi de alte cereale. Circa 30% fuseseră plasate pe piaţa engleză, iar restul îl exportase în Suedia, Germania, Elveţia, Spania, Portugalia, precum şi în Regatul celor două Sicilii. Cerealele achiziţionate din ţările limitrofe Mării Negre – Rusia şi Principatele Române – fuseseră vândute cu apreciabile beneficii în Africa de Nord şi în peninsula italică.

Gerald ascultase cu plăcere precizia termenilor folosiţi de Peterborough. Când omul acesta de afaceri cu înfăţişare de dascăl îşi încheie raportul, Gerald îşi cercetă ceasul. Se făcuse ora 8. Mai

erau înscrişi la cuvânt comandantul flotei comerciale britanice a Casei Sunderland, preşedintele societăţilor anonime de exploatări miniere din comitatele de centru ale Angliei, precum şi Anthony Temple. Dar acest personaj îi era din ce în ce mai antipatic. În curând avea de gând să se dispenseze de serviciile sale.

— Gentlemen, vom continua şedinţa mâine de dimineaţă la nouă, vorbi cu acel ton de comandă, tăios, care-l făcea atât de temut. Mâine veţi auzi şi concluziile mele. Ţin să subliniez că procurarea de materii prime pentru uzinele noastre de armament mă preocupă în cel mai înalt grad.

Făcu o pauză, ca şi când ar fi cântărit dacă nu este cazul să mai adauge ceva. Dar timpul fugea, aşa că renunţă să-şi dezvolte şirul ideilor. Chestiunea materiilor prime nu putea fi expediată în câteva minute.

Declară şedinţa închisă şi se ridică din jilţ, imitat cu grăbire de către înalţii funcţionari prezenţi.

— Benjamin, Raymond, să mergem! porunci.

Răspunse cu o scurtă înclinare a capului la ploconelile asistenţei, apoi părăsi încăperea, urmat de cei doi nepoţi ai săi. În vestibul îşi lua pălăria înaltă, mănuşile albe de piele şi bastonul de abanos din mâinile unui lacheu galonat, care stătea drept şi tot atât de nemişcat ca şi coloanele masive din jur. Coborî scara de marmură trandafirie şi, după ce traversă holul monumental, străjuit de coloane corintice, ieşi în stradă prin uşile deschise de portarul în livrea albastră. Pe întregul traseu i se ploconiseră tot felul de funcţionari, care circulau aferaţi, cu mape doldora de hârtii la subsuoară.

În faţa intrării îl aştepta un landou cu patru cai negri, spanioli, plini de nerv, care loveau neastâmpăraţi cu copitele pavajul de piatră. Cataramele şi florile de argint care împodobeau hamurile sclipeau în soarele primăvăratic. Atmosfera era atât de limpede, încât Gerald avu impresia că se afla sub cerul Italiei, nu în mohorâtul oraş al Londrei. Aspiră adânc aerul proaspăt. Plouase de curând şi caldarâmul era curat ca şi un parchet lustruit. Se urcă în trăsură. Benjamin se aşeză în stânga sa, iar Raymond se plasă pe bancheta din faţă. Biciul vizitiului rotit prin aer şuieră scurt îndemnând caii să pornească la drum. Circulaţia intensă silea echipajul să înainteze la pas. Când să cotească pe Fleet Street, trebuiră să aştepte câtva timp înainte de a se încadra în şuvoiul de vehicule care se scurgeau în dublu sens. *Mail coaches* –

atrăgătoarele trăsuri de poştă vopsite în roşu – *hacney carriages* – trăsurelele de piaţă cu două roţi şi trase de câte un cal – uşoarele *cabs* – la care vizitiul stătea cocoţat pe o capră plasată înapoia şi în parte deasupra caroseriei – *broughams* – vehicule ceva mai comode, pe patru roţi, dar atât de urâte – diligenţe pântecoase încărcate cu călători înghemuiţi ca sardelele, caleşti aurite, tot atât de vaste ca şi bătrânii lor proprietari, care se încăpăţânau să mai poarte peruci pudrate – landouri elegante cu un vizitiu galonat pe capră şi cu doi lachei în livrea pe scăunelele plasate înapoia caroseriei – gabriolete zvelte, conduse de tineri *dandies*, care făceau din eleganţă un scop în viaţă, camioane trase de viguroşi cai de povară, încărcate cu stive de butoaie, cu vrafuri de piei urât mirositoare ori cu mărfuri acoperite cu prelate cenuşii – căruţe cu materiale de construcţie, călăreţi civili sau în uniformă militară, băieţi de prăvălie ori negustori ambulanţi împingând cărucioare cu diferite produse alimentare, iar pe trotuarele înguste, riscând tot timpul să fie prinşi sub roţile vehiculelor, pietonii grăbiţi, plimbăreţi dornici să-şi dezmorţească picioarele, gură-cască debarcaţi din cine ştie ce colţ de provincie, pungaşi şi prostituate, prelaţi, haimanale, ofiţeri viermuiau agitându-se într-un fantastic caleidoscop.

Gerald nici nu observa forfota. Gândurile lui îşi împleteau ţesătura în jurul unor chestiuni încă nedezbătute în şedinţa de la Banca Anglo-Americană şi care nu aveau să ajungă niciodată la cunoştinţa publicului: comerţul ilicit cu armament, care aducea cele mai substanţiale beneficii Casei Sunderland, lupta subterană împotriva marilor case de Bancă europene, combinaţiile de culise care permiteau declanşarea profitabilelor lovituri de Bursă, şi, mai presus de toate, operaţiile legate de lansarea cu zgomotos tam-tam a unei societăţi anonime pe acţiuni, având drept scop acapararea şi exploatarea unor bogate zăcăminte de fier din Yorkshire şi Northumberland, în stăpânirea cărora Gerald încerca să între prin mijloace nu tocmai ortodoxe.

De la o vreme îl preocupau China şi India. Călătorii înapoiaţi din aceste ţări fabuloase le descriau ca pe nişte minuni… Dacă numai un sfert din spusele lor ar fi fost adevărate, ce afaceri formidabile s-ar putea încheia…

Un lacheu sări de pe scăunelul său şi deschise portiera. Abia atunci observă Gerald că ajunsese la Montenuovo House.

Îşi aminti că trebuia să se grăbească. În mai puţin de o oră se

impunea să-şi schimbe ţinuta şi să ajungă la Sunderland House, unde urma să aibă loc o recepţie în cinstea Regelui George al IV-lea. Clădirea aceasta impozantă, ridicată de răposatul Richard Sunderland în inima capitalei britanice, era atât de vastă, de rece, încât Gerald nu o mai folosea decât pentru serbări, banchete şi alte reuniuni de gală.

În vreme ce valetul îl ajuta să-şi îmbrace fracul, Julien Lefèvre ceru să fie primit. Aducea câteva mesaje urgente, sosite de la Paris prin porumbei călători.

Mesajele, descifrate în grabă, erau semnate de Montigny, şeful serviciului de informaţii din Franţa. Pentru că timpul îi era drămuit, Gerald ordonă secretarului să i le rezume.

Lefèvre trase adânc aerul în piept, apoi anunţă emoţionat prima ştire:

— Trupele franceze au trecut graniţa Spaniei. Din acest moment între Franţa şi regatul iberic există starea de război.

Spre dezamăgirea secretarului, Gerald nu păru deloc impresionat.

— Al doilea mesaj, reluă scribul, reproduce un apel stăruitor al guvernului spaniol, care solicită urgent arme.

— Acul cu diamantul albastru, Winston, porunci Gerald.

Valetul scoase dintr-o casetă de bijuterii obiectul cerut.

Înainte de a răspunde lui Lefèvre, Gerald îşi înfipse acul în ampla cravată de mătase albă. Magnifica piatră scăpăra ca un cărbune aprins.

— Dacă au cu ce le achita, să li se furnizeze armele cerute. Plata se va efectua numai în aur. Să întocmeşti un răspuns în acest sens şi să-l expediezi prin curier special la Paris.

— În cifru?

— Desigur… Mai departe? zise el privindu-se în oglindă.

— Dictatorul Francia al Paraguayului ne somează să executăm integral contractul de furnituri de arme, încheiat între ţara sa şi casa noastră.

Gerald râse amuzat.

— Are tupeu individul! După ce l-a sechestrat pe Charles, ne mai dă şi porunci… Să i se furnizeze totuşi armele cerute!

Lefèvre făcu ochii mari. Capitularea aceasta bruscă uluise. Gerald Sunderland, care îndrăznea să-l înfrunte pe Metternich, omul de fier al Europei, ceda în faţa unui obscur dictator din America de Sud. Bâigui încurcat…

— Nu ştiu dacă am înţeles bine…

— Ai înţeles foarte bine, Lefèvre! Vom expedia armele cerute de Francia.

— Prea bine, Sir.

— Asta e tot?

— Da, Sir.

— Atunci să plecăm… Încă ceva, Lefèvre! Monsieur Lafont cunoaşte conţinutul acestor mesaje?

— Le cunoaşte, Sir.

— În cazul ăsta nu uita să-i spui că doresc să regizeze o comedie. În timpul banchetului un curier se va înfăţişa în sală şi va anunţa cu voce tare izbucnirea războiului dintre Franţa şi Spania. Vreau să văd ce efect va avea asupra oaspeţilor…

Când Gerald ajunse la Sunderland House, se făcuse opt fără zece. La orele 8 precis urmau să sosească primii invitaţi. Gerald dădu o raită prin saloanele de la parter. Decoratorii creaseră o ambianţă de sărbătoare graţie unor rafinate podoabe florale împrăştiate cu costisitoare abundenţă. În sufragerie, masa era pregătită pentru două sute de persoane. Bufetele pantagruelice din saloanele adiacente aşteptau alte sute de invitaţi, care trebuiau să sosească după terminarea dineului, rezervat celor mai simandicoase personaje din regat.

Gerald abia aştepta să le comunice membrilor cabinetului britanic vestea intrării armatelor franceze în Spania. Era sigur că informaţia aceasta nu ajunsese încă pe căi oficiale la Londra.

La orele opt fără trei minute trecu în capul scării monumentale care domina imensul vestibul de marmură. Când orologiul de pe frontonul casei bătu de opt ori, primele trăsuri cu invitaţi se opriră în faţa peronului clădirii.

Marii demnitari ai tronului, membrii cabinetului, corifeii opoziţiei *whig*, membrii corpului diplomatic, conducătorii armatei şi ai marinei, reprezentanţii înaltei nobilimi ofereau priveliştea unui impozant cortegiu în care uniformele brodate cu aur şi acoperite cu decoraţii se armonizau cu toaletele somptuoase ale doamnelor tinere sau vârstnice, care-şi etalau cu egală ostentaţie bijuteriile scânteietoare.

Gerald, flancat de nepoţi şi de o impresionantă suită, făcea onorurile, primindu-şi pe rând invitaţii.

Potrivit ceremonialului, Regele George sosi cel din urmă. Disproporţionat de gras, cu obrajii buhăiţi, arăta jalnic, în ciuda

fardurilor menite să-i mascheze paloarea şi ridurile. Purta un frac trandafiriu, mult prea tineresc pentru înfăţişarea-i decrepită şi care distona cu severul Ordin al Jartierei şi cu celelalte decoraţii aşternute pe piept.

Amanta lui oficială, faimoasa Marchiză Conyngham, îl precedase cu câteva minute, sosind escortată de complezentul ei soţ, care-şi purta cu seninătate coarnele generatoare de fabuloase avantaje materiale. Înflăcărata pasiune a regelui pentru Lady Conyngham nu era lipsită de o notă comică. Obezul suveran al Angliei împlinise 53 de ani, iar aleasa inimii lui era cu un an mai vârstnică. Nimeni nu înţelegea cum de reuşise această femeie fanată, mamă a cinci copii mari, să câştige afecţiunea regelui. Dacă metresa lui ar fi fost tânără, seducătoare, nimeni n-ar fi ridicat obiecţiuni. Lumea era deprinsă ca suveranii să aibă favorite. Aspectul respingător, aspru, constipat al marchizei o făcea însă antipatică tuturor. Spre a-şi manifesta în public autoritatea dobândită asupra augustului ei amant, umbla numai cu trăsurile regelui, folosea personalul de serviciu al acestuia şi, în ultima vreme, se mutase într-o atenansă a palatului regal. Bijuteriile coroanei îi stăteau la dispoziţie. Lady Conyngham nu se jena să apară la recepţii cu diademele, rivierele de diamante, broşele şi brăţările purtate până atunci doar de reginele Angliei. Titlul de marchiz fusese recent acordat soţului, iar progeniturile ei primiseră tot felul de sinecuri gras retribuite.

George al IV-lea suferea desigur de anumite complexe. Numai aşa se explica ascendentul dobândit asupra lui de această ofilită dar autoritară doamnă. Servitorii şi personajele de la Curte asistaseră adeseori la scene penibile. Lady Conyngham îl repezea pe suveran, îl ridiculiza, îl umilea, fără ca el să încerce a se răzvrăti împotriva acestei tiranii.

George al IV-lea dăduse o dovadă de înaltă preţuire lui Gerald acceptându-i invitaţia. În ultimii ani apărea tot mai rar în public. Vârsta, obezitatea, bolile îl făceau să fugă de lume. La recepţiile de la palat, oferite la mari intervale, erau poftiţi doar intimii săi, demnitarii Curţii şi câţiva exponenţi ai aristocraţiei. Numai la Brighton mai organiza din când în când petreceri la care invita lume multă. Regele George nu uita serviciile pe care i le făcuse odinioară Richard Sunderland, furnizându-i împrumuturi masive, restituite doar în parte. Întemeietorul Casei Sunderland trecuse aceste sume la capitolul „pierderi aducătoare de profituri”. Îşi făcuse din rege un obligat, şi acest privilegiu îi adusese importante

avantaje.

Dineul se desfăşură în acea atmosferă de belşug care ridica pe culmi reputaţia de rafinat gastronom a lui Gerald. Servitorii serviseră tocmai o delicioasă şi complicată combinaţie culinară – *Médaillons de languste à la russe* – şi turnau în pahare vinul corespunzător acestui crustaceu, un străvechi Chateauneuf-du-Pape, când un curier colbăit intră în sală. După seninătatea cu care oaspeţii îşi savuraseră până atunci mâncărurile stropite cu vinuri franţuzeşti şi italieneşti, Gerald apreciase că vestea invadării Spaniei de către Franţa era încă necunoscută la Londra. Dacă exista totuşi vreun diplomat informat asupra acestei situaţii – ceea ce părea puţin probabil – îşi păstra bine secretul.

Apariţia neaşteptată a curierului stârni mirare. Privirile convivilor se îndreptară de la curier la amfitrion şi de la amfitrion iarăşi la curier. Când Gerald socoti că realizase efectul dorit, se plecă spre rege:

— Majestatea Voastră îmi îngăduie să iau cunoştinţă de veştile aduse?

Regele ridică prietenos mâna-i grasă, împodobită cu inele.

— Vă rog, Duce!

Curierul se lăsă într-un genunchi în faţa suveranului, plecă fruntea în semn de supunere, apoi înmână lui Gerald un sul de hârtie, pe care acesta îl desfăcu şi îl parcurse cu privirile.

— Veşti din Franţa, Sire! rosti calm. Îmi acordaţi permisiunea să vi le împărtăşesc?

Regele făcu un semn afirmativ. Gerald rugă pe Raymond să citească tare documentul. Adolescentul îi execută porunca. Glasul lui limpede răsună în liniştea adâncă:

— „În zorii zilei de 7 aprilie, anul curent, unităţi de infanterie, cavalerie şi artilerie din armata regală a Franţei au trecut graniţa la Bidassoa, pătrunzând pe teritoriul Spaniei. Corpul expediţionar francez se află sub comanda Ducelui d’Angoulême. Trupele spaniole au deschis focul asupra forţelor de invazie. Lupte îndârjite se desfăşoară în mai multe puncte ale frontului. Semnat: Charles de Montigny”.

— Mulţumesc, Raymond! zise Gerald.

Luă sulul de hârtie şi îl încredinţă lui Lefèvre, care se retrase, urmat de curier.

Asupra sălii se lăsase o tăcere grea ca plumbul. Demnitarii Curţii nu-şi permiteau să facă vreun comentariu înaintea regelui.

Membrii cabinetului britanic se fereau să formuleze opinii sub impresia surprizei atât de dezagreabile. Diplomaţii aveau gura pecetluită, aşa cum de altfel se şi cuvenea. Liderii opoziţiei aşteptau reacţia membrilor guvernului. Lorzii păstrau o rezervă prudentă. Gerald avusese însă timpul să observe reacţiile nerostite ale unora din aceste personaje. Regele, de pildă, îşi flutură prin aer batista spumoasă de mătase, apoi şi-o vârî nonşalant în manşeta de dantelă. Canning, secretarul de stat al afacerilor externe, avu o simplă tresărire. O expresie de profundă contrarietate se întipări pe chipul Lordului Liverpool, primul-ministru. Marchizul de Wellesley, fratele mai mare al lui Wellington şi secretar de stat la Departamentul Războiului, răsuflă bătăios, umflându-şi nările. Ducele de Wellington îşi trecu neglijent mâna prin părul argintiu, făcând să-i zăngăne decoraţiile. Lorzii Grey, Mellbourne şi Rusell, lideri ai opoziţiei *whig*, îşi aruncară priviri pline de înţelesuri. Falimentul politicii externe a guvernului era categoric. Actualului cabinet nu-i rămânea decât să tragă consecinţele demisionând. Numai Henry Brougham, tumultuosul şi neîmblânzitul Brougham, cel mai belicos membru al partidului *whig* şi şeful necontestat al opoziţiei, găsi cu cale să-şi spună cuvântul.

— Bourbonii vor să dovedească lumii că Franţa nu este o putere de mâna a doua. Această gafă politică şi militară nu poate rămâne nepedepsită. Am declarat întotdeauna cu fermitate: „Dacă tunurile vor prinde să bubuie pe Bidassoa, Anglia nu va rămâne neutră”.

Brougham îşi făcuse o mare faimă. Rogers îl definea printr-o spirituală butadă: „Când Brougham pleacă la drum, în aceeaşi trăsură se urcă Solon şi Lycurg, Demostene şi Arhimede, Newton şi Chesterfield”. George al IV-lea, care nu-l putea suferi pe liderul opoziţiei fiindcă se erijase în campionul cauzei defunctei Regine Carolina, zâmbi cu dispreţ, dar se abţinu să rostească vreun cuvânt.

Pentru Gerald toate aceste jocuri de mimică fuseseră mai revelatoare decât cele mai ample declaraţii. Bomba din seara aceasta ratase banchetul. Gerald obţinuse în schimb rezultatul dorit.

După desert, regele îl luă de braţ şi împreună se îndreptară spre salonul unde aveau să li se servească lichiorurile şi cafelele.

— Ce manifestare de prost-gust la acest Brougham! rosti el critic. Ce tărăboi are să facă acum şi Canning! Va încerca să-mi

smulgă consimţământul asupra recunoaşterii independenţei republicilor sud-americane. Dar voi rezista pe poziţie. Suveranii Europei trebuie să fie solidari, nu-i aşa? Avea dreptate Milady Conyngham când susţinea că Anglia trebuie să ducă o politică externă comună cu Sfânta Alianţă. Nu accept abuzurile absolutismului, dar nu îngădui nici excesele radicalilor. Angliei nu-i rămâne decât să urmeze o cale de mijloc, Duce. O atitudine înţeleaptă, pe care ar fi trebuit să o adopte şi regele Franţei. Din nefericire pentru el, Louis al XVIII-lea a căzut sub influenţa nefastă a fratelui său, acest berbec smerit, care răspunde la numele de Charles d'Artois.

Gerald avu confirmarea unei convingeri pe care şi-o formase de altfel dinainte. Marchiza de Conyngham era o forţă de care trebuia să ţină seama.

Regele îşi revărsă cărnurile într-un fotoliu Louis XIV îmbrăcat în superbe goblenuri cu motive policrome clasicizante, apoi îşi muie buzele în cafeaua aburindă, servită în ceşti din porţelan de Sèvres. Îl pofti pe Gerald să se aşeze în preajma lui pe o canapea.

Canning îşi făcu intrarea în salon, urmat de Lordul Liverpool şi de Ducele de Wellington. Aici, în cadrul unui cerc restrâns, îşi putea exprima ceva mai liber opiniile.

— Brougham va face scandal în Camera Comunelor, Sire. Şi îi dau dreptate.

Regele ridică nepăsător din umeri.

Lordul Liverpool adăugă îngrijorat:

— Va face demagogie şi va încerca să zdruncine poziţia guvernului, ştiind că va lovi astfel în Majestatea Voastră.

George al IV-lea îşi încreţi sprâncenele.

— Regele Angliei este deasupra conflictelor dintre partide, Sir! ripostă cu demnitate.

Canning făcu un gest de nerăbdare:

— În momentele acestea grele trebuie să uităm de rivalităţile politice interne şi să ne unim forţele spre a face faţă crizei dinafară, Sire. Am prevăzut acţiunea nesăbuită a Franţei încă de acum trei săptămâni, când ambasadorul francez de la Madrid a fost rechemat la Paris. În discursul tronului, care a deschis sesiunea de anul acesta a celor două camere, Regele Louis a declarat categoric: „O sută de mii de francezi sunt gata să pornească la luptă, ocrotiţi de sfântul Louis, pentru a salvgarda tronul strănepotului lui Henric al IV-lea”.

Lordul Liverpool interveni vehement:

— Villèle a avut tupeul să declare că Franţa va fi obligată să poarte un război defensiv…

— Defensiv?! exclamă regele. Defensiv, invadând o ţară?!

— Justificarea e specioasă, aş spune ridicolă dacă situaţia n-ar fi atât de tragică încât să-mi taie gustul de a face jocuri de cuvinte, replică primul-ministru. Villèle a folosit termenul „defensiv” fiindcă în concepţia lui acţiunea Franţei răspunde unei agresiuni plănuite de revoluţionarii spanioli împotriva propriului lor rege.

Nedumerit, Wellington aruncă o privire întrebătoare lui Canning.

— Din discuţiile pe care le-aţi purtat cu Villèle, n-aţi avut impresia că este un pacifist? Eu, cel puţin, îmi făcusem o părere foarte bună despre el. Nu o dată mi-a vorbit despre dorinţa lui de a contribui la stabilirea unui climat de pace şi de înţelegere în Europa.

Liverpool schiţă un gest de dispreţ:

— Francezii au jucat întotdeauna pe două tablouri.

Îşi dădu seama că făcuse o gafă lansând asemenea afirmaţii în casa purtătorului unui titlu ducal francez. Se înclină în faţa lui Gerald:

— Vă cer scuze pentru aprecierile mele dure la adresa Franţei. M-a indignat însă gestul guvernului ţării dumneavoastră.

Gerald îi zâmbi cu bunăvoinţă:

— Nu este nevoie să-mi cereţi scuze. Nu am aprobat şi nici nu aprob rolul de jandarm al Europei asumat de Franţa.

Canning îşi tamponă cu batista de olandă tâmplele transpirate.

— Nu e cazul să avem rezerve faţă de Ducele de Lusignan. Deşi poartă un titlu nobiliar francez, la Londra este cetăţean englez. Nu trebuie să uităm că este fiul Ladyei Andreea Darnley, principesă de Montenuovo…

Gerald râse.

— Aveţi dreptate, Sir. Sunt cetăţean englez. Dar cu un corectiv: la New York sunt cetăţean american. Tatăl meu, Richard Sunderland, a fost cetăţean american.

Regele aplaudă fără zgomot:

— Admir francheţea gazdei noastre.

Gerald se înclină:

— Vă mulţumesc, Sire. Nu vreau totuşi să vă închipuiţi că aş fi unul din acei oameni care se călăuzesc după principiul *ubi bene,*

ibi patria...

Canning clătină din cap în semn de încuviinţare:

— Nu am pus niciodată la îndoială sentimentele de prietenie, de loialitate ale Ducelui de Lusignan faţă de Anglia. Sentimente, adăugă el fin, întărite şi de interesele noastre comune...

Gerald acceptă formula alambicată a ministrului afacerilor externe.

— Aţi pus punctul pe i, Excelenţă. Da, da, aţi pus punctul pe i. Interesele Angliei şi ale mele coincid...

Vorbele gazdei vădeau un aplomb, o încredere în sine şi poate o supraapreciere a forţelor casei pe care o reprezenta, cugetă Canning. Exponenţii marii finanţe îşi atribuiau de la o vreme o importanţă crescândă. Cutezau să discute de la egal la egal cu căpeteniile politice ale statelor. Uneori îşi îngăduiau chiar să le contracareze acţiunile. Va trebui să aţâţe rivalitatea dintre Rotschilzi şi Sunderlandzi. Uniţi, aceştia ar deveni stăpânii Europei...

Benjamin se aşezase pe o canapea Queen Anne, bogat încrustată cu sidef şi adăpostită într-o nişă de marmură săpată în formă de scoică. Stătea picior peste picior, într-o poză nepăsătoare, lenevoasă, de autentic *dandy*, aşa cum se cuvenea unui tânăr din *high-life*. Expresia de plictiseală întipărită pe chipul său nu reflecta însă acea atitudine de afectat *spleen* adoptată îndeobşte de eleganţii epocii. Benjamin se plictisea cu adevărat. Făcea eforturi eroice spre a-şi zăgăzui căscatul nervos, care îl făcea să-şi ducă mereu la gură mâna înmănuşată.

Se uită fără chef la perechile care evoluau pe parchet nu atât din plăcerea de-a dansa, cât din dorinţa de a-şi etala măiestria şi a-şi valorifica calităţile fizice.

Fetele, candidate la măritiş, îşi expuneau rotunjimile drapate în mătăsuri transparente, iar tinerii erau cu ochii în patru după matroane cu bani mulţi şi cu înclinări mărturisite pentru amorurile juvenile. Demnitarii acoperiţi cu decoraţii îşi dădeau aere de semizei, iar aristocraţii cu arbore genealogic luxuriant înfipt în negura trecutului se uitau cu măreţie la parveniţii proaspăt înnobilaţi, sau la acei care nu reuşiseră încă să-şi sublinieze originea burgheză, achiziţionând titluri susceptibile să-i introducă în almanahul *Gotha*. Financiarii – şi Benjamin recunoscuse destule figuri din această uluitoare şi fecundă faună – îşi plimbau cu

aroganţă burţile proeminente, ornate cu lanţuri de ceas din aur masiv şi brelocuri încrustate cu diamante. „Eleganţa soţiei este firma bărbatului”, afirmau oamenii de afaceri. Potrivit acestui dicton, îşi împodobiseră nevestele cu tot felul de bijuterii scumpe, dar nu întotdeauna de bun-gust. Femeile, care-şi făceau din galanterie un scop în viaţă, arborau decolteuri excitante. Câţiva înalţi prelaţi se plimbau cu onctuoasă gravitate printre grupurile de invitaţi. Pescuitorii în apă tulbure – căci erau şi din aceştia destui – umblau surâzători de colo până colo, adulmecând eventuale victime.

— Ce e cu tine, Benjamin? Nu pari să te distrezi! auzi în preajmă un glas acoperit în parte de murmurul conversaţiilor şi de sunetele ritmate ale orchestrei, plasată în balconul de deasupra intrării.

Benjamin ridică surprins sprâncenele, dar când îl zări pe Raymond, zâmbi prietenos.

— Ia loc lângă mine. Să privim împreună această colecţie de sperietori de ciori.

— Te amuză ocupaţia, asta?

— Deloc. Reflectam însă asupra maniei unchiului Gerald de a invita la petrecerile lui o lume atât de amestecată…

Raymond se aşeză pe canapea şi suspină satisfăcut:

— Ce bine e să te odihneşti după ce ai dansat o oră fără întrerupere!… Îmi vorbeai de mania unchiului Gerald. Ei bine, eu îl înţeleg. Se amuză. Asta face. Se amuză pe seama oamenilor care stau sluj în faţa milioanelor lui…

— N-aş vrea să par nerecunoscător, Raymond. Nu crezi însă că se amuză şi pe seama noastră?

— N-ar fi exclus! Da, da! N-ar fi exclus! În definitiv, şi noi suntem doar nişte pioni pe tabla lui de şah. Am înţeles de multă vreme treaba aceasta şi mă supun. Nu cârtesc fiindcă îmi dau seama că este un om superior.

Benjamin clătină din cap:

— Da. Cred că ai dreptate. Ca să-l poţi judeca, trebuie să pătrunzi tâlcul multor lucruri, care nouă ne scapă. De pildă, hotărârea lui de a ceda în faţa pretenţiilor lui Francia m-a nedumerit…

Raymond ridică din umeri:

— Şi în mintea mea s-a născut un semn de întrebare. Bănuiesc însă că ştie ce face.

Benjamin îşi trecu mâna prin păr. Nu mai arăta acum ca un *dandy* blazat, ci ca un tânăr frământat de griji.

— Câteodată mă cuprinde spaima, Raymond…

— Spaima? exclamă surprins vărul său. De ce?

Benjamin schiţă un gest ca şi când ar fi vrut să sublinieze remarca pe care avea să o facă.

— Puterea fantastică de care dispune cum vrea! Impulsul formidabil dat de el casei noastre…

— Nu înţeleg ce îţi pare nefiresc!

— Să nu uiţi, Raymond, că eu mi-am petrecut copilăria în alt mediu. Când am intrat în mijlocul lumii voastre…

— Care este şi a ta, Benjamin.

— Să spunem că a devenit şi a mea. Când am început să-mi dau seama cât este de uriaş jocul de forţe dirijate de Casa noastră, m-am înspăimântat. Pentru unchiul Gerald, pentru tine, totul se desfăşoară normal. V-aţi născut în atmosfera asta. Eu însă am venit din afară. Sunt asemenea unui chibiţ mediocru, care asistă la o partidă de şah jucată de doi campioni. Unul dintre campioni este unchiul Gerald. Jocul lui mă depăşeşte. Desfăşurarea partidei îmi strecoară în suflet fiori. Ce se va întâmpla dacă unchiul Gerald va pierde partida? Voi ajunge iarăşi *groom* în slujba a cine ştie cărui bogătaş?

Raymond izbucni în râs:

— Temerile tale sunt ridicole, Benjamin! Oricât de gravă ar deveni poziţia Casei Sunderland – reţine, Benjamin, este vorba de o ipoteză – averile noastre personale ne-ar asigura în continuare o viaţă îmbelşugată până la moarte. Răspunderea noastră materială în cadrul Casei Sunderland nu este nelimitată…

Benjamin zâmbi încurcat:

— Tu vezi lucrurile cu alţi ochi. E şi firesc. Ai umblat prin şcoli pe care eu nu le-am putut frecventa. De trei ani încoace tot felul de guvernori şi de învăţăcei încearcă să mă îndoape cu o cultură însuşită de tine după zece ani şi mai bine de învăţătură. Trebuie să străbat etapele cu o iuţeală căreia, am câteodată impresia, nu-i pot corespunde.

— Temerile tale sunt gratuite, Benjamin.

Benjamin evită privirile vărului său. Ezită să-i vorbească. Deodată îşi luă inima în dinţi.

— Pe cine crezi că am întâlnit la recepţia aceasta?

— Vreo veche cunoştinţă?

— Pe fostul meu stăpân, Marchizul de Beaminster. Bineînţeles, pe vremea când mă aflam în serviciul său, marchizul habar n-avea de existenţa mea. Eram unul dintre nenumăraţii lui servitori. Mai târziu a aflat că fiul lui Henry Sunderland a fost odinioară sluga lui. În seara aceasta, când ne-am întâlnit, marchizul m-a privit jenat. Cred că s-a întrebat dacă este cazul să-mi întindă mâna.

— Şi nu a făcut-o? întrebă Raymond, încreţind din sprâncene.

— Ba da. Dar cu oarecare reţinere. Era pus în faţa unei situaţii insolite.

— Imbecilul! Astăzi poţi să-l cumperi cu domeniile lui cu tot!

— E greu să înţelegi simţămintele încercate de mine în clipa aceea. Eram asemenea unui parvenit care se trezeşte în faţa fostului său stăpân. Satisfacţie, fiindcă poate să stea cot la cot cu omul al cărui servitor a fost odată, ciudă şi nemărturisită umilinţă la gândul că l-a servit cu supunere. În sfârşit! Nu ţi-aş dori să te fi aflat în locul meu… Benjamin arătă cu un gest lumea din jur, apoi surâse trist: Între aceşti oameni mă voi simţi întotdeauna un străin…

Orchestra cânta un antrenant contradans.

— Ştii la ce mă gândeam înainte de venirea ta? zise Benjamin. Îmi făceam planul să o şterg… pardon, să mă strecor neobservat pe uşă afară şi, să-mi continui seara în vreun local unde să mă simt bine…

Raymond bătu din palme:

— Straşnică idee! O ştergem împreună. Putem merge la „Vauxhall” sau la „Ranelagh”. În seara aceasta e bal şi la „Almack’s”.

— Ca să dau de alţi snobi? Nu, mulţumesc!

— Atunci unde mergem?

Benjamin avu un moment de şovăială:

— Nu ştiu dacă localurile care-mi plac mie te-ar ispiti şi pe tine.

— Propune! exclamă Raymond. Vrei să dăm o raită prin Whitechapel sau prin Saint Giles? Demult mă tentează o asemenea escapadă… Însă va trebui să ne schimbăm hainele… Să nu-i stârnim pe pungaşi…

Benjamin îl bătu pe umăr.

— Dacă ai să mergi cu mine acolo unde ştiu eu, n-are să se lege nimeni de tine, chiar dacă ai să porţi la pălărie diamantul Koh-I-Nor.

Raymond se ridică în picioare.

— Haidem! Ard de nerăbdare să ne lansăm într-o aventură nocturnă, cu emoţii tari, cu cuţite scânteind în razele lunii şi cu femei pe jumătate goale, dansând din buric! Comandăm o trăsură…

Zece minune mai târziu, coborau tacticos scara palatului Sunderland. La peron îi aştepta un cupeu negru, tras de doi cai struniţi de un vizitiu în livrea închisă la culoare. Niciun blazon nu împodobea portierele trăsurii. Benjamin explică lui Raymond că acolo unde aveau să meargă nu era recomandabil să se înfăţişeze escortaţi de o armată de servitori.

— Cuţitarii ar crede că ne e frică de ei. Ar fi de ajuns să le stârnim instinctele sângeroase. Dacă ne ducem neînarmaţi, nu vom avea neplăceri.

Raymond acceptase cu îndoială explicaţia. Siguranţa cu care-i vorbise Benjamin îi risipise însă în oarecare măsură temerile.

— Coboară de pe capră! porunci Benjamin vizitiului. Ai să stai în cupeu. Mân eu caii.

Sub privirile nedumerite ale vizitiilor de pe celelalte trăsuri staţionate în faţa palatului, Benjamin se căţără pe capră, urmat de vărul său, stimulat de perspectiva unor peripeţii bogate în emoţii. Echipajul porni în trap întins.

— Unde mergem?

— Începem cu o tavernă de pe marginea Tamisei. Pe urmă, vedem noi…

Noaptea era întunecoasă. Luna nu-şi făcuse încă apariţia. Câte un felinar singuratic lumina zgârcit strada. Copitele cailor răsunau pe caldarâm stârnind ecouri în noapte. Mirosul hamurilor se îmbina cu suflul vântului încărcat cu tot felul de duhori venite dinspre Tamisa. Trecători puţini circulau pe trotuarele luminate alocuri de snopuri palide de raze izvorâte de la ferestrele deschise ale unor cârciumi înţesate de clienţi.

Benjamin şi Raymond îşi începură turneul poposind la „Old Jonathan Inn”, o tavernă instalată pe piloţi înfipţi în mâlul de pe malul nordic al fluviului, în apropiere de zidurile severe ale Turnului Londrei. Mesele erau ocupate până la ultima. Marinari gălăgioşi, dornici să-şi cheltuiască banii într-un chip cât mai plăcut, lucrători în haine de duminică, împreună cu logodnicele, burghezi mărunţi, deprinşi să bea seară de seară bere, whisky sau gin, actori de mâna a treia, aspiranţi la gloria scrisului, dar care nu reuşeau să-şi găsească editori dispuşi să le recunoască talentul.

Doi violonişti şi un flautist executau cântece la modă, reluate în cor de consumatorii ameţiţi de băutură. Chelnerii ţineau isonul, circulând printre mese cu tăvi încărcate de halbe cu bere.

— Oamenii de aici sunt în orice caz mai deschişi la suflet decât invitaţii ipocriţi ai unchiului Gerald, râse Benjamin după ce se aşeză la o masă de la care abia se ridicaseră doi beţivani veseli.

Raymond observă câteva figuri patibulare, care nu-i inspirară încredere, dar îşi zise că bunătatea sufletească nu se împerechează întotdeauna cu un chip îngeresc.

La „Old Jonathan Inn” nu zăboviră mult. După ce goliră câte o halbă cu bere, îşi reluară peregrinarea.

— Vreau să-ţi arăt şi alte bombe, poate şi mai colorate. Chiar dacă rişti să fii uşurat de pungă pe nesimţite, nu te pândeşte primejdia de a te pomeni ruinat peste noapte de vreunul din indivizii în haine negre, denumiţi bancheri sau oameni de afaceri, întâlniţi în onorabila casă a unchiului Gerald.

Cutreierară încă patru bodegi cu nume pitoreşti şi cu o clientelă şi mai pitorească, „Adam and Eve” din Kensington, „Black Lion” din Chelsea, „The Bull and the Bush”, frecventată odinioară de Garrick şi de Reynolds, „Archway Tavern”, în care îşi dădeau întâlnire numeroşi tipi din boema londoneză.

— Frumoasele tale cârciumi m-au deziluzionat, Benjamin, îi declară Raymond. Mă aşteptam să încerc emoţii tari. Când colo, mă plimbi prin localuri monoton de respectabile. N-am văzut nici vagabonzi hirsuţi, nici cuţitari puşi pe harţă, nici briganzi în vacanţă…

Benjamin râse.

— N-am vrut să-ţi provoc şocuri, Raymond. Dacă totuşi stăruieşti, am să-ţi împlinesc gustul. Se uită la ceas: Miezul nopţii! rosti cu emfază comică. Ora la care apar fantomele şi se săvârşesc crimele.

Când ieşiră din „Archway Tavern”, luna rotundă şi galbenă ca un dovleac copt ieşise de după culmile caselor întunecate. De acolo, de sus, arunca asupra străzii o lumină verzuie bolnăvicioasă.

Cei doi veri se instalară iarăşi pe capră.

— Pregăteşte-te sufleteşte! îl povăţui Benjamin, trăgând de hăţuri.

Trăsura străbătu câteva străzi incolore, şi se avântă într-o încâlceală de uliţe întortocheate, mărginite de case şoldii. Raymond avu brusc senzaţia că intră într-o lume necunoscută,

bizară, înspăimântătoare. Fel de fel de inşi în veşminte ponosite, cu şepci trase adânc pe ochi, forfoteau încolo şi încoace. Femei îmbrăcate în rochii ţipătoare făceau trotuarul acostând trecătorii. Erau şi copii pe acolo. Zdrenţuiţi, slabi ca nişte umbre, se fugăreau jucându-se de parcă ar fi fost în plină zi. Nu le vedea chipurile, fiindcă era noapte, dar le desluşea siluetele proiectate pe fundalul caselor strâmbe. O lume stranie, aşa cum îi făgăduise Benjamin.

— Unde ne aflăm? întrebă Raymond.

— Bethnal Green, replică scurt Benjamin.

Mirosea a gunoaie, a lături stătute. Dinspre gangurile caselor răbufneau duhori fetide de mâncare proastă, de peşte stricat, de urină.

— O lume exotică, nu-i aşa? exclamă Benjamin. Pariez că n-ai călcat niciodată prin mahalaua asta.

— Niciodată, admise Raymond.

Îl năpădise greaţa şi în acelaşi timp mila pentru toţi dezmoşteniţii care trăiau aici.

— Cei din lumea ta, Raymond, nu au ce căuta în acest furnicar al declasaţilor… Serveşte însă pentru documentare…

Nu primi niciun răspuns.

Trăsura se angajă la pas prin câteva străduţe strâmte. Siluete negre apăreau brusc spre a se topi apoi prin ganguri ori după colţurile caselor.

Benjamin opri caii.

— Am ajuns, spuse.

Coborâră de pe capră, lăsându-l pe vizitiu să-şi reia locul.

— Aştepţi! porunci Benjamin.

— Unde mergem? întrebă Raymond.

— Surpriză!

Pătrunseră într-o fundătură la capătul căreia un felinar de fier lumina o firmă de lemn crăpată şi jupuită, scrisă cu litere gotice: „The Green Bear Inn”. Benjamin deschise o uşă joasă cu vitrouri alcătuite din funduri verzi de sticlă. Intră într-o sală prelungă în care pluteau pânze de fum de tutun, miasme de transpiraţie, de alcool trezit, de jeg, de mâncăruri ieftine. Mesele erau ticsite de o lume desprinsă parcă din Curtea Miracolelor. Oameni în zdrenţe, murdari, nebărbieriţi, cu priviri îndobitocite de alcool, femei tinere sau bătrâne, la fel de nespălate, înfăşurate în cârpe împuţite, care ţineau loc de rochii, inşi cu mutre bizare, ochi jucăuşi şi mâini neastâmpărate. Câţiva „fanţi” distonau cu hainele lor îngrijite, dar

ţipătoare. Prostituate violent fardate stăteau agăţate de grumazul clienţilor pe care-i dezmierdau deşănţat, aplicându-le pe obraji cu peri ţepoşi sărutări cleioase.

Raymond se uita năuc în jur, fără să scoată vreun cuvânt.

Apariţia lui şi a lui Benjamin nu atrase atenţia. Tinerii eleganţi din Mayfair vizitau adeseori cârciumile infecte, în căutare de aventuri inavuabile. Şi erau serviţi după dorinţă.

Benjamin şi Raymond îşi făcură loc pe o bancă, la capătul unei mese lungi, lustruite ani de-a rândul de frecuşul a tot felul de mâini murdare. În dreapta lor se afla un marinar bărbos ca o maimuţă Capucin, care ţinea pe genunchi o prostituată tânără, dar experimentată. În stânga, o femeie între două vârste, cu laţe de păr cenuşiu căzute pe frunte, stătea cu coatele pe masă şi privea tulbure printre sticlele de băutură din faţa ei.

Patronul, pleşuv, pântecos, cu obrajii moi, revărsaţi, veni personal să ia comanda. În vreme ce ştergea profesional, cu un şervet vărgat, tăblia mesei, pe care se încolăceau urme umede de funduri de sticle şi de pahare, întrebă prevenitor:

— Cu ce vă pot servi, gentlemen?

Privirile lui întârziară câteva clipe asupra lui Benjamin, care-i zâmbi prietenos. Patronul îşi răscoli amintirile. Deodată strigă, plin de încântare:

— Benjy, băiatule! Tu eşti, bată-te norocul să te bată!

— Eu, mister Jarvis. Eu, în carne şi oase!

Îi întinse mâna, iar patronul i-o strânse cu multă căldură.

Raymond se uita intrigat la omul acesta, respingător la prima vedere, dar care acum îi păru simpatic. Întâlnirea cu Benjamin dăduse la iveală sensibilităţi până atunci incredibile.

Jarvis măsură admirativ din ochi pe tânărul său vizitator.

— Măi, dar ce mândreţe de gentlemen îmi e dat să văd! Să fiu al naibii dacă nu m-ai făcut praf! Şi dumnealui cine e? întrebă intimidat de aerul aristocratic al lui Raymond.

— Vărul meu, Raymond Beaulieu, explică Benjamin, omiţând cu bună-ştiinţă particula-i nobiliară.

La „Green Inn” etalarea titlurilor de nobleţe nu-şi avea rostul.

— Raymond, ţin să cunoşti pe Mister Jarvis, un bărbat inimos, căruia îi păstrez cele mai frumoase amintiri.

Mister Jarvis îşi şterse grijuliu degetele pe şorţ, înainte de a strânge mâna lui Raymond, apoi se întoarse spre uşa bucătăriei şi strigă răguşit.

— Madge, Ann, veniţi repede!

Madge Jarvis, nevasta patronului, apăru în cadrul uşii, ştergându-şi – ca şi bărbatul ei – mâinile noduroase pe şorţul de o curăţenie îndoielnică. Era voluminoasă ca o lună plină. În urma ei păşea Ann, o servitoare subţire ca o trestie, pe care munca şi mizeria o maturizaseră înainte de vreme. Exclamaţiile de bucurie la vederea lui Benjamin izbucniră zgomotoase, atrăgând atenţia celorlalţi clienţi.

— Lasă-mă să te pup, maică! strigă Mistress Jarvis şi, fără să mai aştepte încuviinţarea lui Benjamin, îl sărută pe amândoi obrajii, cu buzele ei mari, groase, rotunjite ca nişte lipitori.

Ann făcu o biată reverenţă. Nu îndrăznea să fie familiară cu elegantul tânăr, care nu mai avea nimic comun cu adolescentul de odinioară.

— Benjy şi prietenul său sunt în seara asta oaspeţii noştri! tună jovial Mister Jarvis. Madge, aduci tot ce avem mai bun! Să nu facem de râs renumele hanului nostru!

Mistress Jarvis şi Ann alergară la bucătărie şi peste puţin timp se înapoiară cu o tavă încărcată cu raci rubinii şi cu o sticlă de gin.

— Cel mai straşnic gin din pivniţa noastră! spuse ea. După asta, sufleţelule, am să-ţi aduc nişte friptură de berbec, *pudding* şi cafea aromată cum nu găseşti nici la palatul regelui.

Mister Jarvis mai zăbovi lângă Benjamin. Nu se îndura să plece.

— Trebuie totuşi să vă las, rosti cu regret. Am şi alţi clienţi. Auzi-i cum mă strigă!

Voci sparte protestau pe întrecute:

— Pe noi cui ne laşi, cumetre?

— Mi s-a uscat hornul gâtului!

— Fă-te-ncoa, patronule, cu un clondir de gin plin ochi!

— Hei! Ne-ai dat uitării, Jarvis?

— Acuşi-acuşi! strigă Mister Jarvis, alergând aferat de la o masă la alta.

Femeia din stânga lui Benjamin trezită din toropeală, îl privi cu ochi abrutizaţi de alcool. O scânteie de luciditate o animă câteva clipe.

— Tu eşti, Benjy! Măi, măi, măi! A dracului să fiu dacă te-aş mai fi recunoscut! Arăţi ca un lord! Ce-ai făcut? Ai jefuit vreun cămătar de te-ai înţolit aşa? Ochii i se înceţoşară de lacrimi: Arăţi întocmai ca băiatul meu!… Bietul de el!… Dacă l-ai fi văzut cum atârna în ştreang, i-ai fi plâns de milă! În noaptea în care l-au înhăţat

ticăloşii, era îmbrăcat aşa ca tine!… Ah, ce fain băiat am pierdut!… Suspină adânc: Fă-mi cinste cu o sticlă de gin, Benjy! Gândeşte-te că ai avut şi tu o mamă! Să-i fie de pomenire!…

— Bine, mătuşă, rosti cu blândeţe Benjamin. Mister Jarvis, o sticlă cu gin pentru dumneaei! Eu plătesc.

După ce se mai văicări un timp, femeia se dedică băuturii aduse de patron.

— Aşa ar trebui să mă serveşti în fiecare seară! se răsti ea deodată. Apoi, cu inconsecvenţa beţivului, începu iarăşi să se smiorcăie: Băiatul meu, sărmanul, zace acum sub pământul rece!… Nu are şi el parte de puţin gin!… L-au mâncat de viu curvele!… L-au pus să fure şi să ucidă!… Blestematele dracului!

Îşi umplu paharul cu alcool, îl dădu peste cap, apoi rămase iarăşi cu privirile căutând aiurea.

Marinarul bărbos era atât de ocupat cu prietena lui, încât habar n-avea de ceea ce se petrecea în jur.

— În felul lor, mai toţi oamenii de aici sunt cumsecade, vorbi Benjamin vărului său.

Patronul se proţăpise în mijlocul sălii şi cerea linişte, ridicând mâna şi vânturând-o prin aer. Câteva sâsâituri biciuiră aerul.

— Ssst! Să-l ascultăm!

— Gura!

— Tacă-vă fleanca, neisprăviţilor! zbieră un mastodont cu muşchii reliefaţi ca nişte săculeţe cu nisip.

— Da, da! Linişte! zbieră o fată cu o floare ofilită înfiptă în părui unsuros.

În sală se aşternu treptat tăcerea.

— Musca! răcni unul.

— În seara asta, anunţă cu solemnitate Mister Jarvis, baletul Curţii va înfăţişa onorabililor noştri clienţi *Dansul desfrunzirii!*

Chiote de veselie, fluierături asurzitoare, aplauze în salve îi acoperiră ultimele cuvinte.

— Mai am ceva de spus! strigă el după ce se umflă ca un cimpoi. Avem o nouă stea a trupei, Mary! Mary cea frumoasă!

— Cine mai e şi asta? chiţăi o voce subţire, roasă de invidie.

— Aşteptaţi şi o să vedeţi! O prospătură cum nu s-a mai pomenit în Bethnal Green! Regele a vrut s-o ia la palat, dar mama frumoasei s-a împotrivit. Nu s-a învoit s-o lase în stricăciunea de la Curte!

Alte aplauze şi alte fluierături îi acoperiră gluma răsuflată. Doi

violonişti famelici începură să scârţâie coardele într-un fel de mazurcă. De după o perdea de creton decolorat apărură patru fete sulemenite ca nişte măşti şi pe jumătate goale. Săltau într-un fel de balet grotesc, cu figuri aiurite, care ar fi umplut de deznădejde pe orice cunoscător. Sânii lor moi săltau dezordonat sub bumbacul bluzelor foarte decoltate.

— Unde sunt frunzele? urlă un marinar cu capul mare cât o baniţă.

— Fâţele astea sunt uscate iască! zbieră altul.

— Răbdare! îi pofti Mr. Jarvis, făcând semn lui Benjamin, cu aerul unui om care vesteşte minunea secolului.

Fetele se răsuciră într-o jalnică piruetă, care nu avu decât efectul de a le dezgoli picioarele descărnate.

— Ptiu! scuipă un individ cu bot ascuţit, de şoricar, şi cu câteva fire de păr roşu în barbă. Dacă steaua trupei e tot atât de costelivă ca slăbănoagele astea, ne lăsăm păgubaşi!

— Lăsaţi trupa să se reproducă! tună marinarul cu capul cât baniţa, stârnind râsetele vecinilor.

— Dacă nu li s-o fi stricat maşinăria! pufni tipul cu bot de viezure.

Perdeaua de creton se dădu iarăşi la o parte şi mult aşteptata „stea” a trupei irupse, oarecum speriată, în sala arhiplină. Zecile de perechi de ochi aţintite asupra decolteului ei o făcură să se îmbujoreze.

— Roşeşte, fraţilor! răcni bărbosul din preajma lui Raymond. N-am mai văzut o fată roşind de nu mai ţin minte…

Noua-venită cuceri asistenţa prin tinereţea şi frăgezimea ei, calităţi rar întâlnite în Bethnal Green. Dansul ei, ca şi al celorlalte „balerine”, era de o stângăcie înduioşătoare. Se rotea în piruete lipsite de măiestrie, numai spre a-şi arăta picioarele temporar dezgolite de sub corola rochiei. Gesturile, paşii ei anarhici păstrau totuşi o graţie nativă, cuceritoare. Corpu-i tânăr, abia format, emana un apel care punea în ebuliţiune simţurile spectatorilor de toate vârstele.

„Eh, aşa e că n-am lăudat-o pe degeaba?” părea să spună Mister Jarvis, care stătea rezemat de tejghea şi se uita extatic când la tânăra dansatoare, când la publicul captivat de farmecul ei.

— Nu e urâtă! exclamă Benjamin. Nu e urâtă deloc!

Raymond o privea cu nedeghizată admiraţie.

— Urâtă? rosti cu reproş. Cum poţi să spui asemenea

enormitate! O găsesc pur şi simplu superbă!

— Repede te-ai mai aprins! îl ironiză Benjamin.

— Am admirat întotdeauna frumosul, replică Raymond categoric. Diamantele se găsesc printre cărbuni...

Mişcările fetei aveau o spontaneitate, o eleganţă ciudată, care contrastau cu scălâmbăielile partenerelor.

— Desfrunzirea! Daţi-i drumul la desfrunzire! răcni mastodontul.

Fetele înţeleseră că atmosfera se încălzise îndeajuns şi că puteau trece la faza a doua a numărului lor de atracţie. Cu gesturi lente, studiate, începură să desfacă nasturii bluzelor. Se vedea bine că operaţia aceasta o săvârşeau cu pricepere. Până şi virginala stea a trupei se dezbrăca provocator, lăsând să se presupună că nu era novice. Sub privirile aprinse ale bărbaţilor, dansatoarele improvizate continuau să se despoaie, lepădând unul după altul veşmintele ponosite. Bluzele zburară peste capetele spectatorilor, care le prinseră chicotind de plăcere. Urmară fustele, apoi furourile cu găuri în loc de dantele. Stimulaţi de luxură, clienţii gâfâiau, urmărind cu priviri pofticioase progresele excitante ale „desfrunzirii”. Fetele rămaseră în nişte cămăşuţe subţiri, de o albeaţă relativă. Trupurile lor tinere se contorsionau, mimând actul amorului.

— Dezgustător! şopti Raymond vărului său. Biata fată! Locul ei nu este în dugheana asta. Imaginează-ţi-o într-o rochie decentă!... Ar face furori şi la Sunderland House...

— Mai ales la Sunderland House, zâmbi Benjamin ambiguu.

Violoniştii se dezlănţuiră într-un tempo îndrăcit, care făcea să crească la maximum tensiunea erotică a asistenţei. Fetele lăsară să le cadă pe umeri bretelele cămăşuţelor, etalându-şi sânii falşi, cu excepţia stelei, care evită acest ultim gest.

— Fără trişare! bombăni mastodontul.

Când „steaua” trecu prin dreptul tipului cu bot de şoricar, acesta sări de pe scaun şi, înşfăcând-o cu o mână de umăr, îi sfâşie cu cealaltă cămaşa de sus şi până jos. Fata rămase goală în mijlocul sălii. Îşi încetă brusc şerpuielile. Ochii îi scăpărau. Cu o vigoare neaşteptată ridică palma şi-l plesni peste gură. Tipul încremeni uluit, în hohotele de râs ale publicului, care începu să aplaude cu înflăcărare.

Raymond îşi smulse de pe umeri capa căptuşită cu mătase şi, fără să ţină seama de tentativa lui Benjamin de a-l opri, se avântă

în mijlocul sălii şi acoperi cu faldurile ample ale veşmântului corpul fetei. Proteste furioase ţâşniră de pretutindeni. Clienţii se ridicară în picioare. Înjurăturile începură să plouă. Lama unui cuţit scânteie în lumina lămpii.

— Ce-i asta? Unde vă treziţi? urlă patronul, repezindu-se lângă Raymond, spre a-l proteja. Nu vă e destul că aţi văzut-o aşa cum a făcut-o mă-sa? Ce mai vreţi? Să vă împerecheaţi aici în public?

Jarvis nu era lipsit de autoritate în fundătura White Lion. Clienţii se aşezară mormăind pe băncile lor. Patronul – recunoscură ei – avea dreptate. În costul băuturii nu intra şi despuierea până la piele a dansatoarelor. Tipul cu bot de şoricar se înapoie bombănind la masa lui.

— Fac trataţie la toată lumea cu câte o sticlă de bere! anunţă concesiv Mister Jarvis, spre a destinde atmosfera, încă primejdios de încordată.

Făgăduiala lui restabili ca prin farmec voia bună. Unii aplaudară.

Raymond aduse steaua trupei la masa lui. Celelalte patru fete se eclipsaseră prudent. În curând se înapoiară încheindu-şi bluzele, apoi se risipiră printre clienţi.

Mister Jarvis se apropie de Benjamin.

— Benjy, vărul tău a scăpat ca prin minune de o păruială straşnică, îi spuse aparte. Putea să se aleagă şi cu o înţepătură între coaste.

Benjamin îi mulţumi pentru intervenţie.

— Plătesc eu berea pentru toată lumea. Nu vreau să dai de cheltuială din cauza noastră.

Patronul ridică mâna.

— Asta nu! Invitaţia mea rămâne în picioare. Dar v-aş ruga să o ştergeţi pe nesimţite. S-ar putea ca vreunul din clienţii mei să vă poarte pică. Acum sunt potoliţi. Dar după ce li se va urca damful la cap, nu mai garantez. Veniţi în altă seară! Dar să nu se mai repete comedia din noaptea asta. Şi spune-i vărului tău, pe viitor, să fie mai prudent. Cu oamenii din Bethnal Green nu te joci…

— Ştiu, replică Benjamin. Plecăm imediat. Şi îţi mulţumesc încă o dată pentru tot ce ai făcut.

— Nu-mi mulţumi! A fost plăcerea mea.

Retragerea strategică, acoperită de Mister Jarvis, se încheie fără incidente. Când Benjamin se văzu în trăsură alături de Raymond şi de dansatoare, zâmbi uşurat.

— Raymond, mâine să ridici o rugă celui Atotputernic. Să-i mulţumeşti, fiindcă te-ai născut a doua oară. Gestul tău ar fi putut să te coste viaţa.

Raymond ridică din umeri. Abia după ce îl văzuse pe Jarvis sărind în ajutorul său, îşi dăduse seama de greşeala pe care o săvârşise. Trecuse atunci printr-o mare emoţie.

— Dă bice cailor! porunci Benjamin vizitiului. Unde te ducem, fetiţo?... Pardon, Miss! adăugă în clipa în care simţi privirile lui Raymond aţintindu-se cu reproş asupra lui. Cum vă numiţi... Miss? întrebă cu exagerată politeţe.

— Mary, şopti ea. Mary Reynolds.

Glasul ei necultivat avea totuşi o dulceaţă deosebită.

— Rudă cu pictorul? întrebă Benjamin.

— Care pictor? întrebă ea scâlciind cuvintele.

— Nu are importanţă.

Fata îl fulgeră cu privirile.

— Îţi baţi joc de mine...

Benjamin îi răspunse în propriul ei jargon, ca să se facă înţeles:

— Flăcăul ăsta era să-şi pună pielea în băţ ca să te scape, iar tu faci pe îmbufnata!

Riposta nu întârzie:

— Nu era nevoie. Puteam să mă descurc şi singură!

— Nu zău!

— Crezi poate că sunt la primul meu număr?

— Se zice debut, frumuşico.

— Debut? Nu mai vorbi păsăreşte.

— Ai dreptate, fetiţo! Te las pe seama vărului meu. Pe el ai să-l înţelegi poate mai bine. Vorbeşte-i, Raymond, despre arta lui Vestris şi influenţa erotismului asupra dansului clasic. Cu exemplificări.

— De ce eşti crud cu biata fată? îl întrerupse Raymond, înduioşat de naivitatea, dar mai ales de dezorientarea ei.

Benjamin replică surprins:

— Crezi că are nevoie să-i iei apărarea?

— De ce nu? Abia a scăpat din Scylla ca să nimerească în Carybda? Las-o în pace!

Benjamin îl privi cu milă.

— Don Quijote scoate iarăşi din teacă spada pentru Dulcineea lui! Vezi să nu te aprinzi mai mult decât trebuie, Raymond.

— Eşti ridicol.

— Am eu semnele mele care nu mă înşală. Eşti amorezat rău. Hm! N-ai decât! Dar nu te sfătuiesc să continui jocul ăsta.

Fata interveni supărată:

— Dacă vă stau în ochi, cobor imediat din trăsură.

Instinctiv, Raymond o prinse de mână.

— Nu lua în nume de rău limbajul vărului meu. Îţi cer scuze în locul lui.

— Ţi-e văr? îl întrebă ea. Ce poamă îmi este! Am mai văzut eu mulţi isteţi d-ăştia. Cred că e de prin Petticoat Lane. Numai ăi de pe acolo sunt atât de firoscoşi...

— Vezi să nu te cârpesc! o repezi Benjamin.

— Benjamin! rosti Raymond cu ton de mustrare.

— „Benjamin!” repetă acesta maimuţărindu-l. Ştii ceva? Dacă eşti atât de înfierbântat, du-o la tine acasă. Până mâine ai să te răcoreşti.

— Pe mine nu mă întrebaţi? se iţi fata. Hotărâţi aşa, peste capul meu?

Benjamin îi ignoră protestul.

— Vrei o guinee pentru noaptea asta? o întrebă intrând direct în materie. Mâine te trimitem cu trăsura până acasă...

Ochii fetei sclipiră. I se oferea o sumă fabuloasă. Făcu totuşi nazuri. De ce n-ar obţine mai mult? Simţise pulsul.

— Te plătesc numai pentru dumnealui, preciză Benjamin. O guinee! Niciun gologan în plus!

— Ce am să le spun acasă? întrebă ea, ca să câştige timp.

— Că te-ai... toată noaptea pentru o guinee. Toate neamurile au să-ţi sară de gât, să te sărute.

— Eşti un nesuferit! scânci ea.

— Vrei sau nu? o repezi Benjamin.

Lui Raymond îi bătea tare inima. Simţea în piept zvâcneli dureroase. Târgul acesta îl dezgusta, dar în acelaşi timp îl făcea să palpite. Simţea prin învelişul de postav al capei rotunjimile tari ale corpului fetei.

— Îmi rămâne altceva de făcut? protestă ea de formă. M-aţi luat atât de repede...

— La Montenuovo House! ordonă Benjamin vizitiului, folosindu-se de cornetul acustic pe care fata îl vedea cu uimire pentru prima oară în funcţiune.

— Cum să merg aşa, despuiată? îl întrebă ea.

— Mâine de dimineaţă trimit o cameristă să-ţi cumpere o rochie.

Raymond era uluit de îndrăzneala vărului său. Perspectiva nopţii pe care avea să o petreacă în compania fetei făcea să-l scuture fiori când de frig, când de căldură.

— Să ne folosim de intrarea din grădină, îl sfătui Benjamin. Nu trebuie să facem gălăgie. Să nu se supere unchiul Gerald.

— De ce să se supere? întrebă Raymond.

— Ştiu eu? Prudenţa nu strică. Şi când ajungeţi sus, s-o pui să se spele!

— Iar mă iei peste picior! se plânse ea.

— Te supără spălatul?! o ironiză Benjamin. Ai să te deprinzi cu asta. Şi mie mi-a fost greu. Dar până la urmă...

Lăsă fraza neterminată. Se cufundă în pernele banchetei şi până la destinaţie nu mai scoase un cuvânt...

În dimineaţa următoare Benjamin primi o misiune specială din partea lui Gerald. Supravegherea debarcării în docurile Casei Sunderland din portul Londrei a unui transport de cereale importat din ţările baltice. Gerald voia să-l familiarizeze cu operaţiile întreprinse de „United Wheat” a cărui conducere intenţiona să i-o încredinţeze temporar.

Şedinţele consiliului de administraţie al Casei Sunderland continuau la sediul Băncii Anglo-Americane. Gerald era duşmanul acestor formalisme, din nefericire indispensabile. Fiindcă toată vorbăria de acolo nu mai prezenta nicio importanţă, cedase scaunul prezidenţial lui Beaumont-Challais, decanul de vârstă al adunării, care avea să-l reprezinte până la încheierea dezbaterilor.

Gerald urma să lipsească din Londra câteva zile, deoarece acceptase o invitaţie a Regelui George la pavilionul regal din Brighton. Înainte de a părăsi capitala, avea de gând să pună la punct un proiect care îl preocupa de multă vreme. Deşi fratele său Francis-Andrew duce de Northland îi îngăduise – înainte de a muri – să se folosească de oricare din reşedinţele sale din Anglia, Gerald refuzase să beneficieze de acest privilegiu.

Nu numai că nu voia să-şi impună prezenţa sa ducesei, dar îi repugna chiar să o întâlnească. Conflictul lor latent se adâncise atât de mult, încât o conciliere devenise imposibilă. Gerald resimţea tot mai acut lipsa unei case în afara Londrei, unde să se odihnească la sfârşit de săptămână. O astfel de reşedinţă *extra muros* i-ar fi permis să invite personalităţi de seamă la diverse reuniuni unde ar fi înjghebat tot felul de combinaţii avantajoase.

La un pahar cu vin, mulţi demnitari de o ireproşabilă integritate devin accesibili unor influenţe care în alte condiţii ar fi respinse cu indignare. Gerald avea talentul să cumpere oameni, fără ca cei în cauză să-şi dea seama că sunt cumpăraţi. Îi lăsa să câştige la cărţi, le oferea banchete, le strecura cadouri costisitoare sub forma unor atenţii inofensive. O colecţie de arme vechi, dar de mare valoare, o tablă de şah cu piese sculptate în jad, ori turnate în aur masiv, un cal de curse susceptibil să câştige Marele Derby, bijuterii sau cadouri magnifice care ajungeau pe căi ocolite la soţiile sau la amantele demnitarilor în chestiune. Gerald obişnuia să spună că nu există om care să nu se lase cumpărat. Varia numai preţul. În ultimele două săptămâni agenţii săi trataseră achiziţionarea unei case de ţară, Wilton Park, proprietatea unui duce adus în pragul ruinei de o aprigă pasiune pentru jocul de cărţi. Clădirea, în stil palladian, cuprindea peste 300 de încăperi, golite de mobilă şi de tablouri, pe care ducele cartofor le vânduse treptat. Dar aceasta nu avea importanţă. Gerald dispunea de un număr atât de impresionant de pânze semnate de cele mai celebre peneluri, încât ar fi putut umple câteva muzee. Cât despre mobilă şi covoare, nimic nu era mai simplu. Experţii săi colindau nu numai prăvăliile celor mai cunoscuţi anticari din marile capitale ale Europei, dar şi castelele şi palatele care ascundeau piese de valoare, scoase la mezat de proprietari înglodaţi în datorii.

Gerald nu găsise timp să viziteze domeniul vizat, însă îl trimisese acolo în numele său pe tânărul Principe di Serracapriolo, în al cărui gust avea încredere. Lorenzo era o pasăre ciudată. Se lăsa cumpărat de oricine, cu o singură excepţie: n-ar fi acceptat pentru nimic în lume, să înşele buna-credinţă a lui Gerald. Acesta îl scosese din mizerie şi pe el şi pe sora lui. Lorenzo înţelegea să-i răsplătească generozitatea printr-o loialitate desăvârşită. Bârfitorii lăsau să circule zvonul că acest devotament ar fi avut un caracter dubios. Gerald rămânea nepăsător. Clevetirile nu-l atingeau. „Orice rău aş face, lumea mi l-ar trece cu vederea, spunea cu cinism prietenilor. Dacă aş săvârşi un incest, incestul ar ajunge la modă. Dacă aş comite o crimă, mi s-ar găsi imediat scuze, iar victimei i s-ar atribui vina. Aurul mă face infailibil şi intangibil.”

Bunica lui, ducesa văduvă Cynthia de Lusignan-Valois, încercase să-i zdruncine această încredere nelimitată în platoşa-i de aur. „Într-o zi ai să ridici împotriva ta atâţia duşmani, încât numărul lor are să te doboare. Nu te lăsa îmbătat de succesele de până acum.

Adversarii pe care i-ai trântit la pământ se vor dezmetici.”

Principele Lorenzo îşi executase misiunea. Raportul favorabil întocmit de el întări hotărârea lui Gerald de a achiziţiona castelul şi domeniul înconjurător. În preziua plecării la Brighton, chemă în biroul său pe Raymond şi îi dădu dispoziţii să-l reprezinte la încheierea actelor de vânzare-cumpărare.

— Va trebui să te deplasezi la faţa locului şi să verifici personal inventarul întregului imobil.

Spre surprinderea sa, Raymond ceru să fie dispensat de această sarcină. Pretextă o indispoziţie, care îl silea să rămână la Londra. Tratamentul medical nu permitea să fie întrerupt.

Gerald îşi ascunse contrarietatea. După puţină chibzuinţă, îşi zise că obiecţiunile lui Raymond erau poate întemeiate. Îl privi cu solicitudine şi constată că înfăţişarea lui era într-adevăr ciudată. Tânărul slăbise, avea cearcăne negre, îşi pierduse culorile din obraz, iar ochii căpătaseră o strălucire stranie.

— Nu ai cumva febră? îl întrebă, luându-i mâna într-a lui. Nu. E rece. Voi da dispoziţie să te examineze cei mai buni medici din Anglia.

Raymond schiţă un zâmbet palid.

— Îţi mulţumesc, *Oncle Gerald*, dar nu e cazul să-ţi iroseşti timpul pentru mine. Sunt în tratamentul unui medic excepţional.

— Cum vrei tu. Am să trimit în locul tău pe Benjamin.

Câteva ore mai târziu, Benjamin – chemat din docuri – se înfăţişă lui Gerald. Îşi notă cu sârg instrucţiunile lui verbale, iar în cursul aceleiaşi zile părăsi Londra, însoţit de avocatul John McCarthy, consilier juridic al Băncii Anglo-Americane şi de secretarul acestuia. Suita lui Benjamin mai cuprindea doi arhitecţi tineri, dar competenţi, şi un inginer hotarnic, cu echipa respectivă de tehnicieni.

Bunul lui simţ nativ nu se tocise atât de mult încât să nu-l stânjenească semnele de respect adeseori exagerate cu care era înconjurat de aceşti oameni, unii mult mai vârstnici decât el. Ştia însă că unchiul său se arăta foarte strict în privinţa protocolului. Membrii dinastiei Sunderland erau îndrituiţi să se bucure de toate onorurile, ca şi membrii caselor domnitoare. Benjamin nu se împăcase niciodată cu acest ceremonial anacronic. Îl accepta însă fiindcă Gerald nu concepea ca dispoziţiile lui să fie încălcate. Formalităţile legate de încheierea actelor de vânzare-cumpărare se încheiară repede. Castelul Wilton, cu toate atenansele – parcul,

pădurea, lacul şi cele o mie de hectare de păşuni, lunci şi terenuri arabile – schimbă stăpânul printr-o singură trăsătură de condei. Arhitecţii rămaseră spre a întocmi devizele necesare renovării radicale a clădirilor, iar inginerul hotarnic, la care se alipi şi un constructor de poduri şi şosele, păşi la delimitarea precisă a domeniului şi la refacerea drumurilor. Benjamin se înapoie satisfăcut la Londra. Nu-l mai găsi însă pe unchiul său, care plecase între timp la Brighton.

Retras în apartamentul lui de la Montenuovo House, îşi schimba tocmai hainele de călătorie cu un halat de interior, când Raymond îşi făcu o intrare dramatică. Benjamin abia îl recunoscu.

— Ce este cu tine, Raymond? Arăţi ca o fantomă jigărită.

— Nu-mi arde de glumă, Benjamin.

— Eşti bolnav?

— Poate... nu ştiu...

— Atunci?

— Sunt disperat! Distrus! Nimicit!

— Ce s-a întâmplat?

— Iubesc!

— Oh, nu e prea grozav.

— Sunt îndrăgostit până în măduva oaselor.

— Ce expresie colorată! Nu se potriveşte cu limbajul tău normal.

— Crezi oare că în clipa asta mai există ceva normal în mine? Sunt mai îndrăgostit decât un licean idiot la primul lui amor.

Benjamin opină:

— De vreme ce eşti în stare să formulezi observaţii autocritice, înseamnă că situaţia nu e atât de gravă.

— Nu e gravă? Ha! Află că este pur şi simplu catastrofală.

— Mă rog! Şi cine este fericita care te-a scos din făgaşul tău normal?

— Care m-a înnebunit, vrei să zici... Mi-e şi ruşine să-ţi spun.

— Dă-i drumul!

— Ah!

— O cunosc?

— O cunoşti.

— Cum o cheamă?

— Pregăteşte-te să suporţi şocul. O cheamă Mary. Mary Reynolds.

Benjamin fluieră a pagubă, apoi se scarpină în creştet.

— Glumeşti, băiete…

Raymond suspină din greu.

— Nu glumesc deloc.

— Atunci e grav.

— Foarte grav. Vreau să mă însor cu ea.

Benjamin făcu nişte ochi comic de rotunzi.

— *I'll be damned!*… Bag de seamă că eşti bolnav, Raymond.

— Sunt. Sunt iremediabil bolnav. Atât de bolnav, încât vreau să mă căsătoresc.

— Ai auzit de Bedlam?

— Azilul de nebuni?

— Întocmai.

— Am auzit.

— Ei bine, acolo ţi-e locul!

Raymond plecă umilit capul.

— Ai dreptate. Dar pentru boala mea n-are să mă bage nimeni la Bedlam.

— Crezi? Nu uita că mai există şi *Oncle Gerald*.

— N-am să-l înştiinţez decât după nuntă. Când nu se va mai putea împotrivi.

— Bietul de tine! Nu-ţi aminteşti ce-a păţit tatăl meu când a cutezat să se însoare cu o umilă muncitoare, în ciuda opreliştii bunicului? Te invit să cugeţi mai adânc înainte de a lua o hotărâre.

— Hotărârea am şi luat-o! Nimic nu o mai poate clinti!

— Nu te supăra, dragă Raymond, dar eşti un tâmpit. Un iremediabil tâmpit. Cum ai să te însori cu o târfă?

— Şi Maria-Magdalena a fost târfă. Isus a redat-o societăţii şi a făcut din ea o sfântă.

— Asta se întâmpla acum nouăsprezece secole, Raymond. Pe de altă parte, Mary Reynolds nu este Maria-Magdalena, iar tu nu eşti Iisus Hristos.

— Din nefericire, surâse Raymond.

— De vreme ce râzi, înseamnă că totul nu este încă pierdut.

— N-ai auzit de condamnaţii la moarte care zâmbesc urcându-se pe eşafod?

— Pe tine nu te-a condamnat nimeni la moarte.

— Te înşeli. M-am condamnat singur. M-a condamnat şi Mary.

Benjamin îl privi aiurit.

— Te-a condamnat şi ea? Fii, te rog, mai explicit!

— Mary refuză să se mărite cu mine.

Raymond se lăsă să cadă pe un scaun.

— *I'll be damned!*

— Nu te repeta!

— De ce te refuză?

— Ştiu eu? Cred că e tot atât de nebună ca şi mine.

Benjamin îşi mângâie gânditor bărbia.

— Cred, mai degrabă, că este mai înţeleaptă decât îţi închipui... O întrebare, Raymond! De ce ţii neapărat să te însori cu ea? Păstreaz-o drept amantă!

— Nu vrea.

— Aha, m-am lămurit! E mai vicleană decât mi-am imaginat.

— Greşeşti, Benjamin. E atât de curată sufleteşte... Puritatea ei m-a cucerit!

— Ce să spun, la „Green Bar Inn” personifica puritatea.

— Un crin în mocirlă, Benjamin.

— Şi tu te-ai găsit să-l scoţi de acolo...

— Era de datoria mea.

Benjamin îşi împreună consternat mâinile.

— Cazul tău este într-adevăr foarte grav.

Expresia ochilor lui Raymond deveni solemnă.

— Vreau să-ţi cer un serviciu, Benjamin.

— Vorbeşte!

— De tine depinde fericirea... mai mult decât atât, viaţa mea.

— Să nu cutezi a-mi spune că ai de gând să te sinucizi dacă Mary Reynolds nu se mărită cu tine.

— Tocmai asta am de gând să fac.

Benjamin îşi prinse capul între mâini.

— Vai mie! Cine dracu m-a pus să te duc în Bethnal Green?!

— Trebuie să-ţi fiu recunoscător, Benjamin, fiindcă mi-ai deschis porţile raiului.

— Şi vămile iadului.

— Depinde numai de tine ca să rămân în paradis.

— Şi pentru asta ce trebuie să fac?

— Să mi-o aduci pe Mary. Să o convingi să se mărite cu mine.

Benjamin se ridică bătăios în picioare.

— Niciodată! rosti categoric.

— Dacă mă împuşc, mă vei avea pe conştiinţă. Te duci după Mary!

— Nu!

— Gândeşte-te bine! Nu glumesc!

Benjamin păstră câteva clipe tăcerea. Expresia chipului său se îmblânzi. Îl privi în ochi pe Raymond şi îi puse mâna pe umăr.

— Acolo ai ajuns, dragul meu?

Genele lui Raymond se umeziră.

— Acolo, Benjamin!

— Bine. Du-te la tine în cameră şi lasă-mă să cuget.

— Îţi acord două ceasuri de gândire. Dacă la sfârşitul acestui interval nu-mi dai un răspuns pozitiv, îmi zbor creierii!

Îl strânse afectuos de braţ şi părăsi încăperea. Paşii lui făcură să scârţâie parchetul, apoi zgomotul lor se pierdu în covorul de pe coridor.

Benjamin ordonă valetului să-i pregătească baia. Era perplex. Apa caldă îi va limpezi gândurile. Raymond vorbea serios? Era realmente hotărât să treacă la măsuri extreme? Avea oare el, Benjamin, căderea să intervină în această complicată problemă? Dar dacă Raymond îşi va pune în practică ameninţarea? Băiatul acesta avea ciudăţeniile lui. Simţurile îi erau acum înfierbântate la roşu. Creierul nu-i mai funcţiona normal. Benjamin văzuse la un bâlci din Cardiff un tip bizar care hipnotiza oamenii. Indivizii căzuţi în somnul acela artificial, cărora li se anihila voinţa, se comportau întocmai ca Raymond.

Cu timpul vărul său va ieşi din criză, îşi va recâştiga luciditatea, echilibrul sufletesc. Dar dacă Mary Reynolds îi făcuse farmece? Benjamin râse. Cine mai credea azi în asemenea baliverne?... Cu toate astea...

Când ieşi din baie, hotărârea lui era luată. Nu se scurseseră decât patruzeci şi cinci de minute... Se îmbrăcă şi trecu în odaia vărului său. Îl găsi stând în faţa ferestrei şi privind un punct în gol.

La intrarea lui Benjamin, Raymond tresări violent. Se smulse din visare şi întoarse privirile spre vărul său. Benjamin citi în ochii lui albaştri un apel atât de dureros, încât ultimele-i ezitări se topiră.

— Mă duc după ea, declară întunecat! Dă-mi adresa!

Raymond ridică din umeri.

— N-o am. A plecat fără să mi-o lase.

Benjamin clătină întrebător capul.

— Ai încercat să o găseşti şi n-ai reuşit?

Raymond plecă afirmativ fruntea. Mâinile îi tremurau. Avea o înfăţişare jalnică.

— Am răscolit Londra. Zadarnic!

— Ai fost şi la „Green Bear Inn”?

— Am fost. Am reuşit să vorbesc şi cu fratele ei... N-am obţinut nimic...

— Am să încerc şi eu. La revedere!

Raymond nu răspunse. Se întoarse cu faţa spre fereastră. Ochii lui fixau iarăşi un punct pe deasupra copacilor din grădină. Soarele asfinţea într-un smârc de sânge. Sângele mânjea şi coroanele copacilor şi coamele caselor...

Se lăsă înserarea când trăsura lui Benjamin ieşi pe poarta parcului, îndreptându-se spre White Lion Alley. La „Green Bear Inn” spera să dea de urma fetei. Era atât de cufundat în gânduri, încât rămase surprins când vizitiul deschise portiera anunţându-l că ajunsese la destinaţie. Pentru el timpul trecuse uimitor de repede. Când intră în tavernă, încercă o senzaţie de bună dispoziţie, ca şi când ar fi pătruns într-o ambianţă familiară, caldă, apropiată sufleteşte. „Am rămas tot un vlăstar al mahalalelor”, reflectă înveselit de această constatare. Străin se simţea în palatele şi în birourile severe ale Sunderlandzilor. „Aici sunt ca un peşte în apă!” Aruncă o privire plină de simpatie asupra clientelei deşucheate, asupra violoniştilor famelici care-şi scârţâiau amarnic instrumentele muzicale, asupra meselor lungi, acoperite cu eternele lor sticle şi căni cu băutură ieftină, asupra bârnelor afumate care susţineau tavanul. Toate acestea îi păreau înviorător de prieteneşti.

Mister Jarvis îl întâmpină voios, ca de obicei, şi-l pofti să ia loc la o masă.

— În seara asta n-am să pot rămâne, Mister Jarvis. Am de făcut un comision. Aş vrea să dau de Mary Reynolds.

Chipul patronului se înnoură.

— Pentru cine? Pentru dumneata? întrebă bănuitor.

— Nu pentru mine. Dar asta n-are importanţă...

Mister Jarvis îşi scărpină pieptul păros prin deschizătura cămăşii, şovăi câteva clipe, rosti cu asprime:

— Dacă este pentru prietenul... sau vărul dumitale, ar fi mai bine să o laşi în pace...

— De ce? întrebă Benjamin perplex.

Mister Jarvis făcu o mutră scandalizată.

— Mister Beaulieu nu s-a purtat ca un gentlemen, aşa cum îl arată chipul şi îmbrăcămintea.

— Mister Jarvis! rosti Benjamin cu ton de mustrare.

— Iartă-mă dacă sunt prea aspru. Dar ăsta e adevărul…

— Mă uimeşti, Mister Jarvis! Ce s-a întâmplat? Fii mai explicit!

Patronul îşi râcâi şi mai energic pieptul.

— I-a promis o guinee fetei dacă stă o noapte cu el. A doua zi de dimineaţă o expediat-o fără să-i dea niciun gologan. Ba şi-a mai şi bătut joc de ea vorbindu-i de căsătorie…

— Era de bună-credinţă…

Mister Jarvis ripostă persiflant:

— Cunoaştem noi tertipurile astea. Voia să scape de ea fără să-i dea banii făgăduiţi…

Benjamin lăsă descurajat mâinile în jos. Ar fi fost zadarnic să încerce a-l convinge pe Mister Jarvis de sinceritatea lui Raymond. În concepţia patronului o căsătorie între un membru al dinastiei Sunderland şi o fată cu reputaţie dubioasă din Bethnal Green ţinea de domeniul absurdului. Dacă Raymond i-ar fi propus fetei să-i devină întreţinută, nimeni nu i-ar fi pus la îndoială buna-credinţă. Asemenea combinaţii erau monedă curentă.

Benjamin încetă să mai pledeze cauza lui Raymond.

— Unde o pot găsi pe Mary?

— Ţi-am spus s-o laşi în pace!

Benjamin scoase din buzunar o pungă cu guinee.

— Este a dumitale, Mister Jarvis, dacă îmi dai adresa fetei.

Aurul adormi scrupulele patronului. Învins de tăria acestor argumente, înşfăcă punga, rostind în acelaşi timp:

— Shoreditch. Angel Street. Aproape de Old Nicholas Street.

— Numărul?

Mister Jarvis făcu haz ca de o glumă bună:

— Numere în Angel Street!… Când o să-i spun Annei, are să râdă să se strâmbe… Întreabă de casa bătrânei Bridget, ucigaşa de pisici. Oricine are să te îndrume…

Benjamin mulţumi pentru informaţie şi plecă iarăşi la drum. Vizitiul se descurca anevoie prin încâlceala de uliţe şi ulicioare, alei şi fundături, cu nume ciudate. Mizeria care se oploşise cumplită asupra întregului cartier nu-l impresiona pe Benjamin. Trăise atâţia ani în acest mediu, încât nu-i părea ieşit din comun. După o jumătate de oră de bâjbâieli, datorită informaţiilor adeseori intenţionat eronate, furnizate de localnici bănuitori, Benjamin reuşi să ajungă la casa bătrânei ucigaşe de pisici din Angel Street. Mistress Bridget era uscăţivă, cocoşată şi chioară. Pe deasupra mai era şi rea. Îl descusu zece minute pe Benjamin înainte de a

recunoaşte că Mary Reynolds era chiriaşa ei. Această discuţie îl costă două guinee.

— Etajul trei, se îndură ea să-i spună.

Benjamin urcă scara, păşind din două în două trepte. Pe pereţii înnegriţi de funingine se puteau citi tot felul de inscripţii triviale, care nu supărau desigur pe locatari, fiindcă nu încercaseră să le şteargă. Domnea un aer fetid, un amestec de tot felul de duhori scârboase.

De-a lungul coridorului lung şi întunecat de la etajul III se înşiruiau câteva uşi, mai toate deschise, lăsând să se vadă interioare de o murdărie respingătoare. O viermuială de oameni ce se înghesuiau pe grămezi de zdrenţe, aşternute direct pe duşumelele putrede, mâncate parţial de umezeală şi găurite de şobolani. Câte o femeie trebăluia, făcându-şi loc printre trupurile întinse pe jos. Lumina unor opaiţe muribunde lăsa în întuneric colţurile odăilor, în care ghiceai alte prezenţe tot atât de chinuite ca şi cele vizibile.

O fetiţă cu obrajii mânjiţi, aşezată pe un prag, îl îndrumă spre camera de la capătul coridorului. Acolo locuia Mary Reynolds cu familia. „Dacă ar bănui delicaţii membri ai dinastiei Sunderland ce «principesă» are de gând Raymond să le aducă în familie, i-ar izbi apoplexia.”

Şi uşa odăii din capătul coridorului era dată de perete, făcând o vagă aerisire pentru cei zece sau doisprezece inşi – femei, bărbaţi, copii – înghesuiţi într-un spaţiu de trei metri pe patru.

Dinăuntru răbufnea o duhoare grea de transpiraţie, de picioare murdare, de mâncare râncedă. Benjamin, care în ultimii trei ani avusese tot timpul să se deprindă cu mirosul oamenilor curaţi, simţi că i se răscoleşte stomacul. Icni, gata să vomeze, dar reuşi să se stăpânească.

Ciocăni în uşa deschisă.

— Bună seara! Aici locuieşte Miss Reynolds?

Din încâlceala de trupuri prăvălite în diverse posturi se ridică un ins corpolent, cu bicepşi reliefaţi sub un flanel odată alb, dar acum cenuşiu din cauza murdăriei. Pe gâtul viguros al individului se zăreau dungi de jeg. Avea obraji plini, ochii mici, cufundaţi în grăsime, iar un început de chelie îi defrişase scalpul, prelungind fruntea în asemenea proporţii, încât posesorul ei ajunsese să capete înfăţişarea unui macrocefal.

Individul îşi ridică energic brăcinarul.

— Cine întreabă?

Aspectul opulent al vizitatorului îl făcu ceva mai circumspect. Poate că era vreun om al legii, iar oamenii legii îi erau profund antipatici, fiindcă îl băgau în tot soiul de încurcături.

— Sunt Benjamin Sunderland.

— Ah, bun! fornăi tipul. Eu sunt fratele ei. Mary mi-a vorbit de dumneavoastră.

— Mă bucur de cunoştinţă, zise Benjamin politicos.

— Mary nu-i acasă, zise cu ton definitiv tipul.

Benjamin îi înţelese ostilitatea. Împărtăşea desigur nemulţumirea surorii sale, care se văzuse spoliată de moneda de aur făgăduită.

— Cum aş putea s-o găsesc?

— Niciodată! răspunse insul, gata de gâlceavă. Mary nu are vreme pentru oameni de nimic.

— A fost o neînţelegere, zise Benjamin.

Spre a risipi confuzia, scoase din buzunarul hainei trei guinee şi le întinse interlocutorului. Mâna lui mare se întinse lacomă asupra monedelor strălucitoare.

— Se pare că într-adevăr a fost o neînţelegere, declară brusc îmbunat. Mă numesc Silas. Silas Reynolds, pentru a vă servi.

Se făcuse blând ca prin farmec.

— Am un mesaj pentru sora dumitale.

— Din partea?

— Din partea vărului meu, Raymond de Beaulieu.

Reynolds clătină din cap.

— Un tânăr neserios. Îi vorbeşte bietei fete de măritiş, ca să-i zăpăcească mintea…

„Mary Reynolds nu este tocmai o naivă”, fu pe punctul să riposteze Benjamin. Dar se feri să înveninează iarăşi atmosfera, care abia părea să se însenineze.

— Vărul meu are intenţiile cele mai serioase…

Reynolds se scărpină la subsuoară.

— Dacă avea intenţii serioase, nu-i spunea fetei gogoşi. Îi dădea biştarii şi gata…

— N-a avut timp. Era prea îndrăgostit. Amorul îţi rătăceşte mintea. Dumitale nu ţi s-a întâmplat? întrebă Benjamin cu forţată amabilitate.

— Când cumpăr o marfă, plătesc! declară emfatic Reynolds.

Benjamin zâmbi cu bunăvoinţă.

— Vărul meu n-a socotit-o pe sora dumitale o simplă marfă...

— Să zicem... replică grăsanul. Ce vreţi cu Mary? l-aţi adus banii care i se cuvin?

— Da. Aş vrea să-i dau ei personal. Şi îi mai ţin şi alţii la dispoziţie. Dacă îi va accepta.

— Bravo! Începem să ne înţelegem! zise Reynolds. Întotdeauna mi-a plăcut să discut afaceri cu oamenii serioşi. Am să-ţi fac o mărturisire, Mister Sunderland, adăugă familiar. Dumneata îmi placi. Eşti un om în toată legea. Ai fi mai potrivit pentru Mary decât...

— Eu nu am de gând să mă însor, Mister Reynolds. Vărul meu însă are această intenţie.

— Să lăsăm povestea asta bună de adormit copiii...

Lui Benjamin îi veni să pufnească în râs. Deznădejdea lui Raymond, care prefigura o tragedie, părea să degenereze în comedie bufă. Mary Reynolds şi cei de o seamă cu ea aveau mai mult bun-simţ decât Raymond. Benjamin schiţă o manevră...

— Dacă nu este cu putinţă să-mi faci legătura cu Miss Reynolds, am să-mi iau cu tot regretul rămas bun. Şi am să las lucrurile baltă...

— Ah, nu! se grăbi Silas Reynolds. De ce vă pripiţi? Nu mi-a plăcut niciodată pripeala. Noi doi vom cădea la învoială... Mirosul nu mă înşală...

Aluzia aceasta la simţul olfactiv îl făcu iarăşi pe Benjamin să icnească.

— Nu vrei să continuăm discuţia afară? întrebă. Aici deranjăm lumea...

— Deranj?

Silas Reynolds izbucni în râs. Un râs homeric, care îi tresălta pântecele.

— Nu i-ai deranja nici dacă ai face amor cu Mary de faţă cu ei. Cred chiar că ar gusta spectacolul... O clipă! Să mă îmbrac!

Fără să mai aştepte încuviinţarea lui Benjamin, reintră în cameră, smulse dintr-un cui o cămaşă colorată, o îmbrăcă peste flanel şi, după ce băgă poalele cămăşii în pantaloni, îşi înfăşură în jurul grumazului o cravată cu flori roşii şi verzi. Trase pe mâneci un frac ponosit, cam strâmt pentru torsul lui de gladiator, şi îşi trânti pe cap o pălărie înaltă, care aducea cu un burlan de sobă strâmbat.

— Ah, să nu-mi uit mănuşile! exclamă cu cochetărie. Un

gentlemen fără mănuşi este tot atât de caraghios ca şi un reverend în izmene.

Benjamin râse complezent. Ţinea să consolideze impresia frumoasă pe care o făcuse asupra interlocutorului.

— Să mergem după Mary! se oferi generos Silas.

Părăsiră imobilul, urmăriţi de privirile locatarilor buluciţi pe la uşi, spre a le urmări discuţia. În casa aceea totul se făcea în public.

Când se văzură în stradă, sub cerul liber, Benjamin trase adânc aerul în piept. Gunoaiele care înfundau rigolele stricate erau mai suportabile decât mirosul oamenilor din clădirea locuită de familia Reynolds.

— Să ne scuzi că nu te-am poftit înăuntru, zise Silas, care părea să fi interceptat gândurile vizitatorului. Dar apartamentele noastre sunt cam strâmte… Cu altă ocazie, dacă ai să ne anunţi vizita…

— Mulţumesc, replică Benjamin.

Nu avea de gând să beneficieze de amabila invitaţie. Se întrebă însă cum va reacţiona Raymond când va fi să-şi viziteze socrii…

„Îi trebuie o lecţie domnişorului ăstuia crescut în puf, care îşi închipuie că îi este permisă împlinirea tuturor fanteziilor”, reflectă, fără să-şi menajeze vărul.

— Mergem pe jos, nu e prea departe, zise Silas când văzu trăsura.

Benjamin făcu semn vizitiului să-i urmeze la pas. Străbătură două străduţe peste care vălurile înnoptării se lăsaseră grele. La fiecare pas întâlneau trecători asupra cărora mizeria îşi pusese pecetea. Cerşetorii, beţivii erau cu nemiluita. Prostituatele furnizau însă cel mai compact contingent. Proţăpite în faţa tavernelor, îşi etalau farmecele fanate într-o jalnică şi respingătoare expoziţie. Femei vârstnice, sulemenite, decoltate, diforme, ajunse în cel mai dezgustător grad de decrepitudine, femei tinere pe care viciul le vulgarizase, le îndobitocise, copile impubere încă, dar care se ofereau cu un fel de disperare amatorilor dispuşi să le cumpere.

Benjamin cunoştea bine această turmă de declasaţi, din care făcuse şi el odinioară parte. Spre deosebire de parveniţii care se rup de lumea în care s-au născut şi nu mai vor să-şi amintească de originea lor obscură, Benjamin păstra un simţământ de compasiune, de înţelegere pentru toţi aceşti nenorociţi. Benjamin ştia că sărăcimea din East End nu cuprindea numai pungaşi,

prostituate, derbedei, cerşetori şi tot felul de indivizi suspecţi, definiţi de ziarişti şi romancieri printr-o expresie ajunsă banală: pleava societăţii. Uliţele şi ulicioarele din Clare Market, Saint Giles, Shoreditch, Bethnal Green, Southwark adăposteau şi lucrători ajunşi în situaţia de a nu-şi mai putea plăti chiriile din cartierele mai arătoase, misionari fără angajament, funcţionari mărunţi alunecaţi pe panta ratării, rentieri ruinaţi, bătrâni respectabili, dar lipsiţi de resurse, prelaţi modeşti dedicaţi operei de îndreptare a nedreptăţilor sociale, pe care legiuitorii epocii nu erau în stare să le remedieze.

— Intrăm aici, zise Silas arătând cu degetul o cârciumă nenorocită.

Nu o găsiră însă nici aici şi nici în celelalte taverne deşi o căutară peste tot. Mary părea să se fi topit în neant.

— Ca să poţi trăi, trebuie să munceşti din greu, oftă Silas, după ce-şi suflă zgomotos nasul, deşertându-l direct pe caldarâm. Mary are multe necazuri de întreţinut. Iar numerele ei de „desfrunzire” nu au întotdeauna căutare. Oamenii de prin părţile astea nu au nevoie de despuieri însoţite de cântece. Le place mai mult să-şi facă treaba fără ocolişuri şi pe tăcute.

Jim „Chiorul”, patronul cârciumii „The Chinese Admiral”, le furniză o informaţie preţioasă. Mary plecase cu un vechi client al ei, Charley Mandelbaum, telalul.

„Straşnică afacere! reflectă Benjamin. În curând ne vom înrudi nu numai cu onorabilul Silas Reynolds, dar şi cu Charley Mandelbaum, telalul. Din ce în ce mai frumos!”

Silas nu rămase neplăcut surprins de implicaţiile vizitei surorii sale la taica Josh.

— Să mergem, *amice!* se adresă cu dezinvoltură lui Benjamin, apăsând pe ultimul cuvânt.

Voia să facă impresie asupra lui Jim „Chiorul”, care nu va întârzia să toarne în sute de urechi zvonul în legătură cu noul prieten al lui Silas. Fusese chiar ispitit să scoată o monedă de aur din buzunar şi să achite datoriile înscrise pe răbojul lui Jim „Chiorul”, dar în ultimul moment amânase regularizarea socotelilor.

— Haidem la locuinţa lui taica Josh! îl pofti Silas pe Benjamin. E la doi paşi de aici. Te las cu bine, Jim. Zilele astea am să-ţi dau ceva bani. Sunt pe punctul de a încheia o afacere rentabilă.

— Să dea Dumnezeu! replică sceptic Jim „Chiorul”.

Când ieşiră în stradă, Silas explică volubil:

— Să nu-ţi închipui că numai Mary aduce bani în casă! Eu mă ocup cu afaceri pe picior. Comerţul cu îmbrăcămintea este specialitatea mea. Aici în Shoreditch toată lumea mă cunoaşte. Cine lucrează cu mine se umple de bani. Seara mă destind, după truda grea din timpul zilei, jucând cărţi cu amicii. Nu te interesează o partidă în seara asta?

— Mulţumesc. Altădată, cu plăcere. Mă aşteaptă vărul meu.

Silas îl ameninţă cu degetul, în glumă:

— Şmecherilor! Vi s-a făcut de încoţopeneală!… Ştiu să dau şi în cărţi… Dacă ai nevoie…

— Mulţumesc. N-am să scap ocazia.

— Să vezi, o să ne înţelegem bine, zise Silas, netezindu-şi cu mâna murdară reverele hainei. Am ajuns! adăugă, oprindu-se în faţa unei clădiri strâmbe.

Deschise o uşă care scârţâi din balamale şi pătrunseră în coridorul de la parter, luminat de un opaiţ muribund, O scară urca la etaj, pierzându-se în întuneric. În preajma lor se materializă un bătrân schilav, ştirb, cu cinci fire albe în barbă şi cu un neg mare, scârbos ca un păianjen aninat pe frunte, deasupra nasului.

— Bună seara, taică Josh!

— Bună seara, mormăi bătrânul. Ai nevoie de cameră? Cu domnul?

— Nu, taică Josh! O căutăm pe Mary.

— Hm! Mary E sus, cu telalul.

— Demult?

— De vreo oră. Trebuie să coboare. Mandelbaum e un zgârcit împuţit. Nu mi-ar plăti două ore să-l omori! Iar ora pe care o achită o foloseşte până în ultima secundă. Mă mir cum de se împacă Mary cu el.

— Eh, vremuri grele, taică Josh! Toţi trebuie să ne jertfim pentru familie. Eu, de pildă…

— Ştiu! Îl întrerupse sec bătrânul. Te prăpădeşti învârtind cărţile de joc. Câţi tâmpiţi ai mai jumulit de pene?

— Vai, taică Josh, se poate să vorbeşti aşa de fratele celei mai bune cliente a dumitale?

Patronul „locantei” făcu un gest de încuviinţare.

— Asta da! Mary e fată bună. Îmi aduce clienţi. Nu mă plâng. Dar şi eu îi dau un comision gras…

— Cât?

— Eh, întreab-o pe ea!

— N-ai încredere în mine, taică Josh?

— N-am!

— Crezi c-am să-i iau banii?

— Nu cred nimic. Dar când am de-a face cu oameni ca tine, sunt prevăzător. Te supără?

Ofensat, Silas vru să-i dea o replică usturătoare, dar în acelaşi timp Mary apăru, coborând scara urmată de un munte de osânză întemniţat în nişte haine cu carouri mari, brune. Până şi în ambianţa aceasta de coşmar, frumuseţea ei se singulariza ca o rază de soare care atinge, fără să se murdărească, o grămadă de gunoi. Însoţitorul ei, masiv, apoplectic, avea o mutră satisfăcută, de mascul sătul.

Mary aruncă o privire severă asupra fratelui ei.

— Ce cauţi aici? Vrei bani?

Silas se uită la ea cu reproş.

— Am venit cu dumnealui.

Îl arătă pe Benjamin, care o examină din ochi, critic.

— Dumneata? Ce pofteşti? O noapte pe gratis, ca neisprăvitul ăla de văr al dumitale?

— A fost o neînţelegere, explică Benjamin scoţând la iveală un pumn de monede de aur.

— Guineea făgăduită şi încă zece sub formă de… despăgubire pentru întârzierea nevoită.

Chipul fetei se lumină. Avu în clipa aceea o expresie atât de angelică, încât l-ar fi inspirat şi pe Rafael să o picteze în postura de Madonă. Luă monedele şi le strecură în geantă.

— Eşti liberă în seara asta? o întrebă Benjamin. Avem multe de discutat…

— Unde? În dormitorul dumitale? Banii înainte.

— Cât? întrebă Benjamin.

— Cinci guinee!

— Ai ridicat tariful.

— Mi-a crescut preţul! ripostă Mary.

— În regulă. Poftim banii. Şi un mic supliment…

Mary vârî monedele în geantă, fără să-i mulţumească.

— Nu le numeri? o întrebă.

— Nu. Te cred pe cuvânt. Nu semeni cu vărul dumitale. Să mergem.

Fără să mai adreseze o privire fratelui ei, lui taica Josh sau

telalului, se îndreptă mândră spre ieşire. Benjamin ură bună seara celor trei bărbaţi şi o urmă.

Când uşa de la intrare se închise după ei, Charley Mandelbaum chicoti, cu o umbră de regret în glas:

— Ţi-ai pierdut o sursă de venituri, taică Josh. Mary n-are să-ţi mai calce pragul. Ascultă-mă pe mine!

— Ştiu, rosti bătrânul clătinând cu tristeţe capul. Dar într-o zi are să se întoarcă tot aici.

— Crezi? glăsui cu superioritate Silas. N-o cunoşti pe Mary!

— Mai devreme sau mai târziu toate se întorc acolo de unde au plecat declară sentenţios taica Josh.

— Mary e altfel, se încăpăţână Silas. Seamănă cu Theodora, împărăteasa Bizanţului...

Taica Josh făcu ochi mari.

— Ia te uită ce de mai ştie neisprăvitul!...

Silas rosti elegiac, ca şi când ar fi istorisit un vis frumos:

— Theodora a plecat dintr-un bordel şi a ajuns împărăteasă. Nu s-a mai întors niciodată la curvăsăria ei. A murit plânsă şi cinstită de toţi supuşii. Am citit povestea asta...

— Ştii să citeşti, dolofanule? rosti ironic Mandelbaum.

— Gura, jidovule! îl repezi taica Josh. Lasă-l să vorbească!

Silas nici nu observase întreruperea. Continuă ca un iluminat:

— Am găsit povestea într-o cărţulie uitată în buzunarul unei haine pe care mi-a vândut-o un prăpădit de dascăl. După ce am citit cărţulia din scoarţă în scoarţă, am luat-o sub braţ şi m-am dus la locuinţa dascălului. Îmi vânduse haina, nu şi cartea. Când am ajuns la el acasă, mi s-a spus că dascălul murise. De atunci am păstrat-o. O recitesc din când în când...

— Mai bine ai citi *Biblia*, omule, îl întrerupse Mandelbaum. Găseşti acolo poveşti mai frumoase decât în cartea ta. Cu curve...

— Curva tot curvă rămâne! scuipă printre dinţi taica Josh.

Silas plecă gânditor fruntea. Cu vârful pantofului îndreptă colţul scoarţei rupte întinse pe podea.

— Numai cel ce se va socoti neprihănit să arunce cu piatra! interveni Mandelbaum. Hm! Am plecat! N-am venit aici ca să discut despre *Biblie.* Bună seara, taică Josh! Bună seara, Silas!

Ieşi, închizând uşa încet, cu respect, ca după o înmormântare.

Silas Reynolds îşi vârî mâna în buzunar, şi acolo îşi jucă printre degete monedele de aur.

— Am şters-o şi eu, taică Josh. Bună seara!

Bătrânul îşi frecă înverşunat cu palma părul rar din creştet.

— Să-i spui soră-tii că în casa mea se poate întoarce oricând. Orice s-ar întâmpla, va găsi la mine un bănuţ şi o vorbă bună…

Silas pusese mâna pe clanţă. Întoarse capul spre bătrân.

— Nu se mai întoarce, taică Josh. Să ştii, sunt şi ghicitor. Bună seara!

Ieşi în stradă fără să se grăbească. În noaptea asta o face de pomină. Să afle toată lumea că Silas Reynolds are bani, că este un domn şi că sora lui va ajunge împărăteasa Bizanţului…

Între Gerald şi Francis-Andrew – fratele său mai mare – existase întotdeauna o rivalitate manifestată în toate domeniile. La vânătorile călare se întreceau să sară cele mai dificile şi primejdioase obstacole, se înfruntau în asalturi sportive de spadă, care degenerau în lupte furioase, sub privirile nedumerite şi vag alarmate ale maestrului de scrimă. Îşi aruncau mănuşa până şi pe tărâmul aventurilor galante. Domnea între ei un fel de încrâncenare tacită. Gerald nu putea să uite că, potrivit legilor succesorale britanice, lui Francis-Andrew şi urmaşilor lui direcţi le-ar fi revenit toate drepturile – titluri nobiliare, onoare, poziţie socială – pe când el ar fi trebuit să se declare mulţumit cu o situaţie subalternă, să trăiască din subsidiile furnizate de şeful familiei, sau dacă îi repugna acest rol de parazit, să se expatrieze, spre a-şi făuri cu mari eforturi o viaţă nouă la antipod. Datorită unui complex de împrejurări excepţionale – fantastica avere acumulată de întemeietorul dinastiei Sunderland şi stingerea familiei de Lusignan-Valois – i se oferise şansa de a deveni un om bogat şi de a moşteni un titlu nobiliar care în mod firesc ar fi revenit unor descendenţi direcţi. Dacă n-ar fi existat aceste imponderabile, el, Gerald, ar fi trebuit să rămână un personaj secundar, privit cu indiferenţă, sau, în cel mai bun caz, cu îngăduitoare bunăvoinţă, de către o lume care nu accepta ca valori sigure decât aurul sau prestigiul titlurilor nobiliare.

Erau evident şi excepţii. Celebrul Wellington, al treilea fiu al Vicontelui de Wellesley, se căţărase treaptă cu treaptă pe scara onorurilor, obţinând gradul de mareşal, titlul de duce şi înalte demnităţi politice. Îşi întrecuse astfel fratele mai mare, care nu avea decât meritul de a fi moştenit calitatea de şef al familiei.

După moartea lui Francis-Andrew în condiţii atât de tragice, soţia şi copiii săi moşteniseră toate palatele, castelele şi

nenumăratele domenii ale familiei ducale de Northland, la care se adăugau şi drepturile ce le reveneau în calitate de descendenţi direcţi ai lui Richard Sunderland-Beauclair.

În Anglia, Gerald dispunea numai de două proprietăţi – Sunderland Palace şi Montenuovo House – în indiviziune cu moştenitorii lui Francis-Andrew. Spre a precumpăni în parte acest dezavantaj, hotărâse să achiziţioneze castelul Wilton de pe ţărmul Mării Mânecii, care avea să constituie prima verigă a unui lanţ de proprietăţi imobiliare personale, menite să întreacă prin splendoarea lor somptuoasele reşedinţe ale Ducelui de Northland.

Gerald avea ciudăţeniile lui. Lafont, un bun cunoscător de oameni, îl socotea o fiinţă paradoxală. În concepţia lui Gerald, aceste proprietăţi personale – achiziţionate numai din spirit de competiţie – trebuiau să se întoarcă, după moartea lui, în patrimoniul Casei Sunderland. Ca şi Richard, tatăl său, era de părere că bunurile dinastiei trebuiau stăpânite în comun de către toţi membrii ei. Din nefericire, fraţii şi nepoţii săi nu-i împărtăşeau convingerile. Tendinţa unora de a se rupe de trunchiul dinastiei şi de a-şi înjgheba averi proprii îl nedumerea. Când pornise lupta pentru supremaţie în sânul Casei Sunderland, o făcuse pentru a jugula fenomenele premonitorii ale unei descompuneri socotită de mulţi inevitabilă. Gerald voise să demonstreze lumii că dinastia nu va intra în declin după moartea creatorului ei. Reuşise acest lucru. „Dar pentru cât timp?” se întrebau scepticii…

La Brighton, Regele George făcuse lui Gerald preţuita cinste de a-i oferi găzduire într-unul din apartamentele amenajate la primul etaj al aripii de nord a pavilionului regal. Parterul era rezervat încăperilor personale ale suveranului. Viaţa în această fantastă reşedinţă estivală era dirijată de un ceremonial complex şi obositor. Invitaţii aveau obligaţia să se învârtească în jurul regelui din zori şi până în noapte, asemenea planetelor în jurul soarelui.

Abia cu un an înainte, arhitectul John Nash terminase construcţia pavilionului, care, sub o serie de înaintaşi – arhitecţi cu un gust submediocru – cunoscuse grele vicisitudini. Cheltuielile exagerate depăşiseră cu mult prevederile devizelor, ameninţând să pună zăgaz continuării lucrărilor. Regele George al III-lea, tatăl actualului suveran, tăiase la un moment dat subsidiile acordate prodigului său fiu, care mai făcuse şi prostia de a se căsători în secret cu o oarecare Mrs. Fitzherbert. Spre a nu fi înlăturat de la succesiunea tronului – aşa cum îl ameninţase severul său părinte –

dar mai ales spre a scăpa de creditorii care începuseră să-l ia cu asalt, prinţul moştenitor acceptase să se despartă definitiv de soţia sa morganatică în schimbul achitării tuturor datoriilor şi al acordării unor subvenţii suplimentare pentru încheierea lucrărilor necesitate de nesăţiosul pavilion de la Brighton.

După moartea lui George al III-lea, noul suveran îşi realizase în sfârşit visul de a desăvârşi construcţia pavilionului regal, acest „palat desprins parcă dintr-o luxuriantă poveste orientală”, după cum scria un entuziast gazetar la modă.

Gerald păşea pentru întâia dată pragul faimoasei clădiri, care stârnise atâtea controverse printre specialişti şi printre oamenii de bun gust. Unii îl asemuiau cu un fabulos palat indian. Alţii apreciau, nu fără ironie, că pavilionul regal întrecea prin extravaganţă pagoda Haga Park din Scandinavia şi uluitorul Casino della Favorita din Sicilia. Se spunea că cele mai frumoase palate din Agra şi Delhi serviseră de model acestei clădiri. Arhitecţii care lucraseră la pavilionul regal se întrecuseră în a-şi turna în piatră, cărămidă şi sticlă cele mai trăsnite şi exotice concepţii. Henry Holand ridicase un pavilion chinezesc. William Porden adăugase un manej, grajduri şi o frumoasă remiză pentru trăsuri în stil indian. Humphrey Repton adusese modificări edificiului principal, inspirându-se după arhitectura hindustană. Criticii de artă descoperiseră elemente decorative cu puternice influenţe turceşti, maure, greceşti, egiptene şi chiar gotice. Arhitectul John Nash reuşise să facă puţină ordine în acest haos de stiluri, dând o oarecare preponderenţă elementelor decorative chinezeşti.

Gerald auzise atât de multe discuţii purtate în jurul pavilionului, încât acceptase cu plăcere invitaţia suveranului la Brighton, căci i se oferea prilejul de a-şi face o idee personală asupra minunăţiilor de acolo. Dacă exteriorul – pe jumătate musulman, pe jumătate indian – nu-l entuziasmă, interioarele îl lăsară în schimb fără grai. Decoraţia era de o fantezie exuberantă, dar, în acelaşi timp morbidă. Şerpii şi dragonii stilizaţi care se încolăceau în jurul coloanelor, al pilaştrilor şi al elaboratelor picioare ale mobilelor creau o ambianţă sinistră pe care nu reuşeau s-o risipească aurăriile risipite cu o dărnicie lipsită adeseori de bun-gust. Gerald avu impresia că se rătăcise pe scena unui teatru care înfăţişa o feerie extrem-orientală. Sosise la Brighton cu intenţia de a se inspira din inovaţiile îndrăzneţe ale lui Nash, în vederea aplicării

lor la Wilton Park, unde era necesară o serioasă renovare. Dar după ce vizită încăperile de paradă, învăţă cum nu trebuia decorată o casă. Invitaţii sosiţi odată cu Gerald erau tot atât de uluiţi de extravaganţa interioarelor. Statuile chinezeşti care străjuiau coridorul principal, uriaşele frunze de banan care împodobeau cupola sălii banchetelor, candelabrele în formă de dragoni ori de lotuşi, clopoţeii atârnaţi de cornişele marelui salon, pilaştrii în formă de trunchi de palmier în jurul cărora se încolăceau reptile verzi, pagodele de porţelan din sala de muzică, plafonierele în chip de umbrele întoarse cu susul în jos, complicatele motive decorative chinezeşti din galeria sălii de muzică, la care se adăugau păsări exotice stilizate, mobilele de o somptuozitate ameţitoare, covoarele cu flori extravagante de junglă, toate creau o atmosferă de exaltare, dar şi de coşmar.

După două zile de petrecere în această ambianţă înăbuşitoare, Gerald începu să aibă dureri de cap. Dacă amfitrionul n-ar fi fost regele Angliei, şi-ar fi strâns bagajele şi ar fi plecat la Londra. Se resemnă să-şi continue calvarul până la încheierea fatidicei săptămâni pe care trebuia să o petreacă la Brighton, potrivit ceremonialului.

— Am impresia că mă aflu într-un muzeu alcătuit de un lunatic, îi declară într-o seară Lordul Amberley, în vreme ce îşi degusta şampania servită într-o cupă cu postamentul piciorului în formă de gheară de pasăre răpitoare. Noaptea am început să visez urât!

După un banchet magnific, alcătuit din peste o sută cincizeci de feluri de mâncare – adevărate capodopere culinare – cu vinuri asortate, oaspeţii trecură în sala de muzică.

Regele, extrem de bine dispus, se oferi să cânte *Glorious Apollo*, acompaniat de orchestra sa, alcătuită din treizeci de instrumentişti. Vocea de bariton a suveranului răsună puţin cam dogită, fiindcă urmările exceselor tinereţii şi dezagrementele unei premature îmbătrâniri începeau să se manifeste. Încântat de aplauzele asistenţei, atacă a doua lui piesă de rezistenţă, *Mighty Conqueror*, când un sughiţ stăruitor i se urcă în beregată, transformând frazele muzicale într-un fel de râgâială zgomotoasă. Ruşinat de eşecul sau şi iritat de refuzul coardelor vocale de a i se mai supune, se aşeză pe un scaun şi ascultă posomorât corul de laude al curtenilor, care-l asigurau că micile-i imperfecţiuni aproape că nici nu fuseseră observate. Marchizul d’Anglesey şi Lordul Howard Effingham se străduiau să-i demonstreze că cei

mai mari cântăreţi au avut momente de slăbiciune, dar că un fiasco trecător nu poate umbri o reputaţie solidă.

Marchiza de Conyngham, favorita regală, stătea ţeapănă pe un fotoliu şi se uita cu severitate la suveran. Umila supunere cu care George al IV-lea îi accepta ocârmuirea era de-a dreptul comică.

Gerald cugeta asupra mizeriilor celor mari, atât de invidiaţi de mulţimea care nu cunoaşte reversul sordid al decorurilor strălucitoare. Alături de el se opri deodată o foarte vârstnică doamnă, cu o siluetă subţire de fată tânără şi cu părul alb încoronat de o diademă cu rubine.

— Ce plăcută surpriză, Duce! rosti ea într-o impecabilă franceză.

Trezit din gânduri, Gerald se ridică în picioare. Zâmbind, îi sărută mâna acoperită cu bijuterii.

— Plăcerea este a mea, *Madame la Comtesse!* Îmi permiteţi să vă prezint pe prietenul meu, Lordul Amberley. Mylord, Contesa Tolstoi.

O pofti să ia loc pe canapea în preajma lui. Contesa acceptă cu plăcere.

— De câte ori mă aflu în prezenţa unuia din financiarii care dirijează din umbră lumea contemporană, încerc o emoţie delicioasă.

— *Madame la Comtesse*, acordaţi o importanţă prea mare rolului nostru...

Contesa îl ameninţă în glumă cu evantaiul:

— Dumneavoastră, financiarii, nu mă puteţi înşela cu falsa dumneavoastră modestie. Nu numai muritorii de rând, dar şi capetele încoronate vă asaltează cu amabilităţi... N-aţi citit ultimele ziare vieneze? *Österreichische Beobachter* şi *Allgemeine Zeitung* au anunţat cu mult tam-tam decorarea Baronului Salomon de Rotschild cu Ordinul Vladimir.

— Salomon de Rotschild trebuie să fie extrem de încântat de această cinstire, care sporeşte strălucirea proaspătului său blazon nobiliar.

Contesa Tolstoi se prefăcu a nu observa mica răutate. Adusese vorba despre Salomon de Rotschild fiindcă voia să împingă conversaţia în jurul unui subiect foarte delicat.

— Onoarea care i s-a făcut lui Salomon de Rotschild nu este dezinteresată, adăugă ea cu ton nepăsător, ca şi când s-ar fi referit la un lucru fără însemnătate. Împrumutul de şase milioane de lire

sterline acordat recent de el Sfintei Rusii ilustrează fantastica putere dobândită de financiari în secolul nostru. Rotschilzii, care până mai acum două sau trei decenii au fost evrei obscuri, dintr-un ghetou din Frankfurt, – au devenit creditorii Imperiului Ţarilor. Nu este prodigios, *Monsieur le Duc?!* exclamă ea cu prefăcută naivitate.

Gerald înţelese că i se arunca o nadă. Cunoştea rolul Contesei Tolstoi. Ca şi răposatul Ludovic al XV-lea al Franţei, care ducea o politică externă dublă, folosind, pe lângă personalul diplomatic oficial, agenţi acoperiţi ce purtau discuţii directe cu cancelariile marilor puteri peste capul Ministerului Afacerilor Străine al regatului francez, Ţarul Alexandru al Tuturor Rusiilor îşi alesese câteva personalităţi, fără nicio legătură cu departamentul Externelor, care negociau în secret înalte probleme de stat cu oamenii politici proeminenţi din Centrul şi din Vestul Europei. Contesa Tolstoi era unul dintre aceşti agenţi. Cum de ajunsese ţarul la concluzia că venerabila doamnă era capabilă să-l secondeze în domeniul tratativelor cu străinătatea, nimeni n-ar fi putut să spună. Se ştia doar că la vârsta de 79 de ani, contesa executa misiuni secrete extrem de importante.

Trecutul Contesei Tolstoi era aventuros. După o viaţă cu multe suişuri şi coborâşuri, împletite cu nenumărate şi senzaţionale aventuri amoroase, Anna Ivanovna Tolstoi, născută Principesă Bariatinski, se despărţise de soţul ei şi se stabilise la Paris. După moartea Contelui Tolstoi, se căsătorise în taină cu un oarecare Cavaler de Vernègues, un obscur dar devotat agent al Regelui Louis al XVIII-lea, într-o vreme în care acesta, izgonit din Franţa de către Marea Revoluţie, colinda Europa asemenea unui jidov rătăcitor, sub numele de Conte de Lille. Restauraţia nu-i acordase lui Vernègues recompensele la care se aşteptase. Înrăit de ingratitudinea regelui pe care-l servise cu atâta credinţă, se afirmase în viaţa publică manifestând convingeri ultrareacţionare şi atacând cu virulenţă politica moderată a guvernului. Deşi îşi adora soţul, ambiţioasa doamnă nu se resemnase a-i împărtăşi existenţa obscură. Păstrându-şi şi după a doua căsătorie titlul de Contesă Tolstoi, strălucise de-a lungul câtorva decenii pe scena vieţii mondene a Europei occidentale, ajungând în cele din urmă să se numere printre colaboratorii oculţi, dar influenţi, ai ţarului.

Gerald era convins că întâlnirea cu bătrâna Contesă Tolstoi nu fusese întâmplătoare.

— De ce nu am eu milioanele dumitale! continuă ea.

— Ce-aţi face cu ele, *Madame la Comtesse?*

— Ce-aş face? Am să vă spun ce-aş face. Aş duce o existenţă atât de fastuoasă, încât aş lăsa-o în umbră pe Regina din Saba... apoi...

— Apoi?

— Disponibilul l-aş angaja în afaceri de mare anvergură. Dacă aţi şti ce planuri îmi umblă prin cap, aţi rămâne uluit...

— Aş putea să le cunosc şi eu? surâse el. Sau vă temeţi de concurenţă?

— Concurenţă ideilor, fanteziilor mele? Nu cred că v-ar tenta. Dumneavoastră financiarii sunteţi prozaici. Dar să continui. Aş investi mari capitaluri în Rusia... Nu m-ar mâna numai considerentele sentimentale. Rusia ascunde bogăţii imense, care nu aşteaptă decât să fie exploatate... Evident, pe dumneavoastră nu vă ispitesc proiectele mele. Rusia e prea departe. Aici, în occidentul Europei, găsiţi nenumărate domenii de activitate deosebit de interesante.

Contesa Tolstoi făcu o pauză. Îşi undui evantaiul.

— Rotschilzii îmi împărtăşesc oarecum vederile, rosti ea cu acelaşi ton, părând să ia totul în glumă. Actualmente duc tratative secrete cu emisarii ruşi...

Tăcu iarăşi.

— Ce frumos cântă orchestra! exclamă ea după un timp. Te îmbie la dans. Din nefericire, bătrâneţea este ingrată. Aş vrea să plutesc, prin aer dar plumbul din picioare nu mă lasă.

Gerald scoase din buzunar o cutiuţă de platină cu tabac de prizat. Un diamant de imensă valoare îi împodobea capacul.

— Îmi permiteţi să vă ofer o priză?

— Mulţumesc, am renunţat la tutun de multă vreme, îi răspunse contesa. Daţi-mi însă voie să admir piatra aceasta superbă.

Gerald i-o întinse cu un gest larg.

— Vă rog să o păstraţi. Reprezintă un umil omagiu adus scăpărătoarei dumneavoastră personalităţi.

Bătrâna doamnă schiţă un gest negativ. Îl schiţă numai, fiindcă imediat după aceea luă tabachera.

— Ce piatră splendidă! N-aş vrea să vă lipsesc de o asemenea piesă.

— Aş rămâne neconsolat dacă m-aţi refuza, stărui cu galanterie Gerald.

Ochii bătrânei scânteiară. Pe obrazul ei se aşternu reflecţia unei

lumini lăuntrice, care o întineri câteva clipe.

— Nu îndrăznesc să vă refuz, dar...

— Nu accept niciun fel de obiecţiune, zise Gerald.

Contesa strecură tabachera în mica ei poşetă.

— Atunci, nu-mi rămâne decât să vă mulţumesc...

Înclină cu cochetărie capul, făcând să-i sclipească pietrele diademei.

— Am să mă revanşez, rosti ea.

Lordul Amberley înţelese că prezenţa lui era de prisos. Conversaţia dintre Gerald şi bătrâna contesă cerea să fie continuată între patru ochi. Se ridică şi, sub pretext că zărise în celălalt capăt al sălii un prieten, îşi ceru scuze şi se îndepărtă.

— Da, da, am să mă revanşez, *Monsieur le Duc*, repetă vârstnica doamnă. Mâine de dimineaţă veţi primi o dare de seamă asupra discuţiilor purtate de Salomon de Rotschild cu emisarii ruşi. Cred că are să vă amuze...

— Sunt convins, *Madame la Comtesse!* Iar la Paris, dacă veţi avea timp, îmi voi permite să vă poftesc spre a vă arăta colecţia mea de bijuterii.

— Într-adevăr? Ce drăguţ din partea dumneavoastră. Mi-au ajuns la ureche zvonuri extraordinare despre colecţia dumneavoastră...

— Veţi accepta poate să vă alegeţi o piesă interesantă...

— N-aş vrea să abuzez.

— Va fi un simplu schimb de amabilităţi, *Madame la Comtesse*.

— În cazul acesta, accept, *Monsieur le Duc*...

Trecu apoi la altă ordine de idei.

— Am auzit că aveţi de gând să întreprindeţi o călătorie în Rusia.

— Marele Duce Nicolae mi-a făcut cinstea să mă invite la o vânătoare.

— Alteţa Sa Imperială este politeţea personificată, zâmbi ea. Dacă veţi vizita Sankt Petersburg, veţi avea prilejul să cunoaşteţi câteva persoane interesante, care vor fi bucuroase să se întreţină cu dumneavoastră... în toate domeniile...

Principele de Lieven, care tocmai intrase în sală, îşi flutură mâna către Gerald, apoi se îndreptă spre el strecurându-se printre invitaţi.

— Ambasadorul dumneavoastră, *Madame la Comtesse*, vine spre noi.

— Eu am să mă retrag, rosti ea, ridicându-se de pe canapea. S-a făcut târziu şi la vârsta mea cumpătarea se impune.

Gerald îi sărută mâna. Bătrâna doamnă înclină capul şi se îndepărtă.

— S-ar zice că veşnic tânăra noastră contesă fuge de mine, zise principele aşezându-se pe locul lăsat liber. De la o vreme mă evită... De ce? Poate că i-am devenit subit antipatic.

— Principe, un bărbat cu prestanţa dumneavoastră nu poate inspira femeilor decât cea mai adâncă simpatie, zise Gerald.

Ambasadorul îşi umflă infatuat pieptul.

— Credeţi?

— Sunt convins, Principe!... Aha să nu uit. Zilele acestea am să vă solicit o viză pentru Rusia.

Gura diplomatului se arcui într-un zâmbet.

— Plecaţi la Sankt Petersburg? Splendid! Vă stau la dispoziţie. Primăvara rusească este feerică, duce. Cât vă invidiez! Eu trebuie să rămân aici, adăugă cu regret. Să mucezesc în ceţurile londoneze... Eh, fiecare îşi poartă crucea hărăzită de Dumnezeu...

În dimineaţa următoare, Gerald primi prin curier special memorandumul făgăduit de Contesa Tolstoi. Discuţiile dintre Salomon de Rotschild şi emisarii Imperiului Rusesc nu depăşiseră încă faza iniţială, dar obiectul negocierilor era impresionant. Încheierea unui acord ar fi permis fraţilor Rotschild nu numai să-şi extindă tentaculele asupra celui mai mare şi puternic stat din Estul Europei, dar i-ar fi triplat în acelaşi timp cifra de afaceri. Ar fi ajuns astfel cea mai formidabilă forţă financiară din lume. Că evoluţia tratativelor era mulţumitoare o dovedea şi faptul că Salomon acordase un prim împrumut Imperiului Ţarilor.

Lectura atentă a memorandumului îl făcu pe Gerald să ajungă la concluzia că nu mai era timp de pierdut. Om al hotărârilor repezi, îşi alcătui un plan de bătaie, spre a zădărnici eforturile Rotschilzilor. Piaţa rusească nu trebuia să-i scape. Nu excludea folosirea celor mai tari mijloace, aşa cum procedaseră, de altfel, şi fraţii Rotschild pentru a-şi desfiinţa rivalii.

Primele zvonuri în legătură cu proiectata sa călătorie în Rusia fură comentate nu numai în City, dar şi în cercurile financiare din Paris, Viena şi Amsterdam. Se făceau tot felul de presupuneri. Nimeni nu acorda încredere versiunii, potrivit căreia şeful

consiliului executiv al Casei Sunderland pleca în Rusia spre a-şi petrece vacanţa.

În timpul absenţei sale, Benjamin Sunderland avea să-i ţină locul, condus, bineînţeles din umbră, de Contele de Beaumont-Challais. Gerald nu avea încă suficientă încredere în discernământul nepotului său, spre a-i acorda puteri depline. În timpul şederii la Sankt Petersburg va păstra legătura cu centralele de la Paris, Londra, Viena, Roma şi New York prin intermediul unor curieri speciali care vor face permanent naveta între cele cinci metropole şi capitala Imperiului Ţarist.

În ajunul plecării, Gerald lucră până noaptea târziu cu principalii săi colaboratori din domeniul industriei de armament. Îl preocupa continuarea furnizării de arme rebelilor greci, armatelor din America de Sud, precum şi guvernului din Paraguay.

Linia de conduită adoptată de Gerald faţă de dictatorul Francia nedumerea pe toţi consilierii săi. În loc să-l pedepsească pe temnicerul lui Charles, suspendându-i orice livrare de arme, ceda în faţa ameninţărilor lui.

În cabinetul de lucru al lui Gerald rămăseseră numai Challais şi Lafont. Ceilalţi colaboratori se retrăseseră îngânduraţi şi oarecum nemulţumiţi de îngăduinţa nejustificată a marelui patron faţă de Francia.

Gerald remarcă expresia întunecată a bătrânului conte.

— Vă nemulţumeşte ceva, Monsieur de Challais, rosti el condescendent.

În calitatea lui de fost colaborator apropiat al întemeietorului Casei Sunderland, Challais îşi permitea libertăţi acceptate de Gerald cu o îngăduinţă refuzată altor persoane din anturajul său.

— Am să vă vorbesc deschis, *Monsieur le Duc*. Atitudinea casei noastre faţă de Francia dă naştere la interpretări răuvoitoare.

— De ce ocoliţi adevărul, Monsieur de Challais? Se spune că îl recompensez pe Francia fiindcă îmi reţine fratele în captivitate, nu-i aşa?

Challais clătină din cap fără să răspundă. Tăcerea lui echivala cu o achiesare.

Lafont se uită atent la Gerald. Era curios să vadă reacţia acestuia faţă de recunoaşterea contelui. Pe chipul marelui patron nu tresări niciun muşchi.

— Credeţi că aş fi capabil de o asemenea duplicitate, Monsieur de Challais? întrebă Gerald calm.

Contele făcu un gest negativ.

— Nu! Nu cred!

Lafont îşi încruntă sprâncenele. Reflectă întunecat: „Mă tem că bătrânul Conte de Beaumont-Challais şi-a semnat sentinţa de condamnare la moarte. Chiar dacă nu crede în aceste calomnii, patronul nu-i va ierta niciodată sinceritatea.”

— Mă bucur, Monsieur de Challais, că nu daţi crezare bârfelilor, zise Gerald. Vă rog să fiţi încredinţat că aparenta mea bunăvoinţă faţă de Francia nu este dictată nici de dorinţa de a mă descotorosi de un frate a cărui punere în libertate ar putea să mă jeneze şi nici de un simţământ de intimidare. Ameninţările acestui biet dictator nu m-au speriat şi nici nu mă sperie. Am însă motivele mele. Când am adoptat această atitudine, am ştiut că mă expun riscului de a fi criticat pe nedrept. Nu-mi cereţi să vă expun aceste motive… Pot să vă asigur însă că sunt rodul unor lungi şi profunde meditaţii…

Challais se înclină.

— Vă mulţumesc, *Monsieur le Duc*.

— Doriţi să ciocnim un pahar de şampanie înainte de a ne lua rămas bun?

Bătrânul se ridică anevoie. Anii care-i apăsau umerii îi îngreunau tot mai mult mişcările.

— Mă iertaţi, *Monsieur le Duc*. Sunt foarte obosit. Vârsta e de vină…

Gerald zâmbi cu îngăduinţă.

— Vă înţeleg, Monsieur de Challais. Anii aceştia mulţi i-aţi irosit trudindu-vă pentru binele casei noastre.

După plecarea bătrânului, Gerald se întoarse spre Lafont, care asistase la întreaga scenă fără să schiţeze un gest.

— Challais resimte imperativele vârstei… Păcat!

Tristeţea care i se aşternuse pe chip se risipise treptat, izgonită de alte preocupări…

— La Sankt Petersburg vom avea de dat o mare bătălie, Monsieur Lafont. Sunt bucuros că vei veni şi dumneata.

Lafont îşi trecu mâna peste bărbie.

— Am aşteptat să rămânem singuri, *Monsieur le Duc*, spre a vă aduce la cunoştinţă un fapt care îmi pare destul de grav.

Gerald îşi împreună mâinile pe birou.

— Te ascult!

— Este vorba de Monsieur Raymond.

— Ah!… Ce poate fi atât de grav? zâmbi Gerald.

— Monsieur Raymond şi-a exprimat recent intenţia de a se căsători.

Fruntea lui Gerald se încreţi. Reflectă câteva clipe, apoi rosti cu toată seriozitatea:

— Nu este prea devreme să se gândească la însurătoare?

— Sunt de părerea dumneavoastră, *Monsieur le Duc*.

— Şi cine este aleasa?

Lafont îşi aruncă privirea asupra unghiilor lui frumos lustruite.

— O prostituată din Bethnal Green, pe nume Mary Reynolds.

Gerald îşi încleştă mâinile.

— Ce-ai spus? Prostituată?

— Din nefericire, aceasta este realitatea, vorbi Lafont.

Gerald îşi trecu degetele prin păr. Era uluit.

— Intenţiile lui Raymond sunt serioase, sau este vorba de un capriciu?

— Sunt cât se poate de serioase.

— Va trebui să renunţe la ele, rosti cu hotărâre Gerald. O prostituată în familia noastră! exclamă el revoltat. Absurd!… Voi sta de vorbă cu Raymond…

Lafont îşi netezi jaboul de dantelă.

— Mă tem că este inutil, *Monsieur le Duc*.

— Este chiar atât de grav?

Lafont clătină din cap.

— Dacă nu vom găsi soluţii drastice, căsătoria se va face cu sau fără voia dumneavoastră…

— Raymond este încă minor, stărui Gerald.

— Se vor găsi preoţi care să o oficieze, replică Lafont. Cu bani cumperi orice… Chiar şi conştiinţa unui om al bisericii…

Gerald se ridică din jeţ şi începu să se plimbe iritat prin încăpere. Zgomotul paşilor se pierdea în covoarele de Ispahan.

— Ce mijloace drastice propui? întrebă, oprindu-se brusc. Să-l sechestrăm în vreuna din casele noastre de la ţara?

— Gratiile nu sunt indestructibile, *Monsieur le Duc*.

Gerald izbi cu pumnul în masă:

— Nu-l cred pe Raymond atât de imbecil încât să se lase îmbrobodit de o prostituată…

— E foarte frumoasă, *Monsieur le Duc*.

Gerald lăsă mâinile să-i cadă de-a lungul corpului.

— În definitiv, de ce mă mir? Şi fratele meu Henry a făcut aceeaşi prostie. Cunoşti povestea cu Margery… O poveste

penibilă…

Luă de pe birou un *coupe-papier* în formă de spadă, cu care începu să se joace gânditor.

— Există totuşi un mijloc, zise.

Lafont ridică atent privirile. Era curios să afle modul în care patronul său avea de gând să acţioneze.

— Spuneai că Mary Reynolds este o prostituată, reluă Gerald.

— Exact.

— Am auzit că Australia duce lipsă de femei, Monsieur Lafont.

Luminile din candelabrul de pe birou aruncau pe obrazul lui Gerald o lumină gălbuie, palidă, care-i accentua trăsăturile. Părea îmbătrânit, uzat…

„Aceeaşi lipsă de scrupule ca şi tatăl său, reflectă Lafont. Biata Mary Reynolds!”

Se gândea cu un fel de milă la fiinţa aceasta care avusese nenorocul să placă lui Raymond. Dragostea lui o condamna fără apel.

„Am devenit sentimental, sau am început să îmbătrânesc?” gândi critic.

Nu-şi permitea nicio slăbiciune. În profesiunea lui nu-i era îngăduit să dea dovadă de sensibilitate. Trebuia să privească totul cu detaşarea calmă a zbirului care-şi îndeplineşte cu exactitate misiunile, oricât de odioase ar părea acestea.

— Am înţeles, rosti glacial. Soluţia este foarte bună.

Un zâmbet pluti pe buzele lui Gerald, întinerindu-l brusc.

— Sărmanul Raymond! rosti el amuzat de farsa pe care avea să i-o joace.

Cât despre această Mary Reynolds, nu-i pregătea decât o schimbare de mediu. Profesiunea ei, cea mai veche din lume, şi-o putea exercita tot atât de bine şi în Australia. Acolo avea posibilitatea să fie remarcată de vreun colonist, care să o ia de nevastă.

— Ar mai fi o soluţie, Monsieur Lafont. Să-i oferim fetei bani. Poate că s-ar arăta înţelegătoare.

— M-am gândit şi eu la aceasta, zise Lafont. Dar nu are şanse. Chiar dacă Mary Reynolds ar accepta, Monsieur Raymond ar fi potrivnic. Căsătoria a devenit pentru el o idee fixă. Numai prin îndepărtarea definitivă a fetei am înlătura criza. Soluţiile radicale sunt cele mai sigure, *Monsieur le Duc*.

Lafont îi dezvălui în puţine cuvinte planul său. Gerald îl acceptă

fără rezerve. Îi revenea şi lui un rol. Avea să-l îndeplinească întocmai.

În aceeaşi seară îl invită pe Raymond la cină. Acesta se pregătea tocmai să iasă în oraş. Avea întâlnire cu Mary, care îşi petrecuse după-amiaza cutreierând magazinele. Raymond o instalase într-un apartament din Mayfair şi îi pusese la dispoziţie o mare sumă de bani, îndemnând-o să-şi cumpere rochii, pantofi şi tot felul de găteli indispensabile unei femei tinere şi frumoase. Mary se lăsase convinsă de argumentele lui. Hotărâseră să se căsătorească în cursul săptămânii următoare.

Raymond nu îndrăzni să refuze invitaţia unchiului său. Avea chiar de gând să-i vorbească despre Mary şi despre proiectele lui matrimoniale. Nu va ataca frontal această chestiune delicată. Va pregăti mai întâi terenul, făcând aluzii transparente. Dacă va constata că unchiul său este cu totul ostil unei căsătorii, va muta discuţia pe alt făgaş. Dar orice s-ar întâmpla, nu va renunţa la hotărârea lui.

Trimise vorbă fetei printr-un servitor că va întârzia o oră sau două, dar că în cursul nopţii o va vizita neapărat.

Gerald îl primi cu bunăvoinţă. Masa, pregătită pentru două persoane, fusese instalată în salonul porţelanurilor, o încăpere nu prea vastă, împodobită cu puzderie de statuete de Sèvres, Saxa şi Meissen, orânduite pe mici suporturi aurite. Oglinzile înalte, în care se reflecta focul mare din cămin, creau o ambianţă veselă. Gerald evitase să-şi primească nepotul în cadrul solemn, rece, al sufrageriei. Voia să-i câştige încrederea printr-o desfăşurare savantă de artificii verbale.

În timpul mesei îi vorbi cu vervă despre cele mai variate şi amuzante subiecte. Abia la desert trecu la atac. Lăuda activitatea lui Raymond în Germania. Înţelepciunea de care acesta dăduse până acum dovadă îl făcuse să se gândească a-l folosi în cadrul tratativelor pe care avea să le poarte la Sankt Petersburg.

— Doresc să faci parte din grupul de consilieri care mă vor însoţi în Rusia.

Neliniştea întipărită brusc pe chipul lui Raymond îl preveni pe Gerald că mersese prea departe.

— Cu tot regretul meu, nu voi putea să te reţin la Sankt Petersburg decât maximum o săptămână. Va trebui să te înapoiezi la Londra, spre a-l informa pe Benjamin asupra mersului tratativelor din Rusia, apoi vei pleca la Berlin…

Raymond îşi dădu seama că nu se putea eschiva de la această corvoadă. Cum ar fi motivat un eventual refuz? Căsătoria va suferi doar o amânare de două sau trei săptămâni. Când se va înapoi din Rusia, unchiul său se va vedea pus în faţa faptului împlinit. Nu-i va rămâne decât şi-l accepte.

Gheara unei temeri ciudate i se încleştă în capul pieptului. Remarcase, nu o dată, că supărările îi provocau o senzaţie dureroasă, care se transmitea până la stomac.

Gerald îi citea ca într-o carte deschisă emoţiile întipărite pe chip. Dragostea îl făcea pe Raymond extrem de vulnerabil. Aproape că îi fu milă de frământările lui. Băiatul acesta iubea. Încerca intens un simţământ pe care el, Gerald, nu reuşise încă să-l cunoască. Nu cumva îşi invidia nepotul?

Raymond capitulă. Acceptă să-l însoţească la Sankt Petersburg.

După desert, Gerald îi permise să se retragă.

— În noaptea aceasta ar fi bine să te culci mai devreme, îi zâmbi cu grijă paternă. Să te odihneşti. Mâine de dimineaţă, în zori, ne vom îmbarca pe „Sovereign of the Seas”.

După o ultimă cupă de şampanie, Raymond ieşi din încăpere, ros de îndoieli. Părăsi aproape pe furiş Montenuovo House. Nu bănuia că este urmărit de oamenii lui Lafont, care nu lăsa nimic la cheremul hazardului. Dacă Raymond nu s-ar fi înfăţişat în zori la Montenuovo House, spre a-l însoţi pe unchiul său, agenţi din departamentul informaţiilor l-ar fi luat pe sus şi l-ar fi depus pe bordul lui „Sovereign of the Seas”. Lafont era însă convins că nu va fi nevoie să ajungă la asemenea măsuri extreme…

În noaptea aceea, înainte de a se culca, Gerald făcu haz de naivitatea lui Raymond şi de perfidia planului său. În copilărie citise un roman gotic de Horace Walpole, în care o fată tânără, frumoasă, angelică, de o excesivă sensibilitate, era salvată de iubitul ei, un cavaler cu sentimente nobile şi înfăţişare de arhanghel, din ghearele unui unchi satanic, cu instincte criminale înnăscute şi cu o nepotolită sete de a face rău. Urmărise atunci cu emoţie palpitantele aventuri ale acestui trio prin catacombele unui palat bântuit de stafii, de lilieci şi de bufniţe sinistre.

Povestea se repeta acum, cu uşoare alterări. Inocenta fecioară era o târfă, cavalerul – un tânăr naiv, convins că trebuia să conducă în faţa altarului pe prima femeie cu care se culcase, iar unchiul – un cinic care le sacrifica iubirea pe altarul lui Baal. Peste

câteva decenii toate trei personajele îşi vor aminti amuzate această păţanie din tinereţe. „Fecioara”, despăgubită copios, va fi o matroană respectabilă, cu o droaie de copii, sau poate o patroana de bordel, grasă şi violent fardată. Cavalerul, readus la realitate, va avea burtă, chelie, o soţie cu mutră cabalină, dar cu un ilustru *pedigree* şi o numeroasă progenitură cu studii la Harrow şi Oxford. Iar unchiul – perfidul unchi va zăcea, reumatic, deformat de gută şi vag senilizat, într-un fotoliu străjuit de o parte de un dog danez, măreţ şi plictisit, şi de alta de o infirmieră impasibilă, care-i va schimba cataplasmele…

Gerald adormi încântat de abilitatea manevrelor sale. Conştiinţa încărcată, spun moraliştii, tulbură somnul păcătosului. Somnul lui Gerald era legănat de vise încântătoare…

O şedinţă furtunoasă în Camera Comunelor – provocată de opoziţia liberală care declanşase atacuri furioase împotriva politicii îngăduitoare a cabinetului faţă de intervenţia militară franceză în Spania – determinase o mare nelinişte la Bursă. Rentele înregistraseră scăderi bruşte, în vreme ce acţiunile industriilor de armament realizară salturi spectaculoase. În aplauzele unor tribune pline, vorbitorii veştejiră infamia Regelui Fernando al VII-lea, care solicitase ajutorul baionetelor străine pentru a zădărnici politica de liberalizare a propriului său guvern. Totodată, oratorii condamnară duplicitatea conducătorilor Franţei, care îşi atribuiseră rolul de paladini ai absolutismului. Perspectiva unui război generalizat în Europa îl făcu la un moment dat pe Gerald să se gândească la o amânare a plecării sale în Rusia. Discursul lui Canning, care apăra politica de neutralitate a Angliei faţă de actuala încleştare dintre forţele revoluţionare pe de o parte şi cele reacţionare pe de alta, linişti oarecum spiritele. Opinia publică din Anglia, deşi ostilă prin definiţie Sfintei Alianţe, nu era dispusă să intervină *manu militari* în favoarea liberalilor din Spania, aşa cum nu intervenise de altfel nici în timpul zdrobirii revoluţiei din Regatul celor două Sicilii.

Gerald îşi dădea seama că Europa, abia ieşită din vârtejul războaielor napoleoniene, nu era pregătită pentru o nouă conflagraţie. Marile puteri absolutiste acţionau în voie, menţinându-şi prin forţă supremaţia. Optimismul afişat de fabricanţii britanici de armament, care întrezăriseră o creştere masivă a propriilor beneficii, scăzu de îndată ce constatară că

oamenii de stat englezi se rezumau doar la platonice manifestări de simpatie faţă de cauza libertăţii în lume.

„Sovereign of the Seas” îşi ridică ancora numai cu câteva ore întârziere faţă de orarul fixat. Gerald era însoţit, ca de obicei, de un stat-major alcătuit din consilieri, experţi şi secretari, la care se adăugau şi câţiva intimi, printre care fraţii Lorenzo şi Vittoria di Serracapriolo, Alain Dunois şi Raymond de Beaulieu. Oficial, călătoria era de agrement. Numeroasa lui suită avea doar sarcina să-i asigure o companie plăcută.

Lafont rămase la Londra, unde mai avea de pus la punct câteva chestiuni. Abia după aceea urma să plece la Sankt Petersburg, spre a-şi întâlni patronul…

Vremea se stricase încă din ajun. „Sovereign of the Seas” naviga pe o mare cenuşie, agitată, cu creste paralele, încununate de panaşe din spumă albă-verzuie. Dinspre nord-est bătea un vânt rece, care purta pe aripile lui pescăruşi gălăgioşi. În ciuda condiţiilor atmosferice nefavorabile, Gerald stătea pe punte şi contempla marea. Îşi încleştase mâinile de parapet şi, indiferent la tangajul accentuat al navei, urmărea marşul compact al valurilor care se avântau la asalt, izbindu-se cu putere de pereţii corăbiei. Pulpanele lungi ale mantalei sale de *homespun* fâlfâiau în bătaia puternică a vântului. Gerald era în extaz. Jerbe de stropi reci, săraţi, îi biciuiau obrazul şi îi umezeau buzele.

Un ofiţer se apropie, luptându-se cu vijelia.

— Căpitanul McCormak îşi permite să vă sugereze, Sir, că ar fi prudent să părăsiţi puntea.

Gerald râse de temerile lor:

— Mulţumeşte-i din partea mea căpitanului pentru grija care mi-o poartă.

Îi întoarse spatele, îndreptându-şi din nou privirile spre orizont. Ofiţerul vru să mai spună ceva, dar se stăpâni. Ar fi fost inutil. Cu marele patron nu se putea discuta.

Însoţitorii lui Gerald, lipsiţi de antrenament marin, se chinuiau în cabine, luptându-se cu o indispoziţie care lua forme acute. Numai Lorenzo di Serracapriolo avu curajul să iasă pe punte şi să înfrunte elementele naturii. Ţinându-şi cu amândouă mâinile pălăria pe care vântul se străduia să i-o smulgă, se apropie de Gerald.

— Nu te superi, sper, că am venit să-ţi ţin de urât, îi vorbi tare, spre a acoperi zgomotul valurilor şi al vântului.

— Când mă aflu în *tête-à-tête* cu marea, nu mi-e niciodată urât, zise Gerald râzând.

— Atunci plec, răspunse Lorenzo dezamăgit.

Gerald îl luă de braţ.

— Rămâi! Dacă va fi să ne măture valurile, să cădem barem împreună în mare.

Un val imens se zdrobi de peretele navei pulverizându-se în miriade de stropi.

— Aş prefera să-mi accepţi compania în împrejurări mai plăcute, zise Lorenzo.

Gerald nu răspunse. Privea cu însetată admiraţie frământarea apelor dezlănţuite.

Capitolul XIX

Sankt Petersburg… în 1823…

Oraş clădit pe ape. I se mai spune şi Veneţia Nordului fiindcă este străbătut de numeroase cursuri de apă. Neva cea Mare şi Neva cea Mică, Nevka, Moika, Fontanka, Ekaterininka, apoi Karpovka, precum şi o mulţime de canale. O sută patruzeci de poduri, dintre care multe rezervate pietonilor, uşurează circulaţia locuitorilor Petersburgului peste reţeaua de ape…

Oraş al catedralelor impozante, al palatelor strălucitoare, al fortăreţelor cenuşii şi severe, al lacurilor albastre ca şi ochii fecioarelor…

Ţarul Petru cel Mare l-a întemeiat cu o sută douăzeci de ani în urmă, transformând insula Enisseri, o întindere de pământ tristă şi sălbatică, într-un oraş ca din basme, menit să fie o „fereastră a Rusiei deschisă spre Europa”…

Când ceaţa sidefie se lasă asupra Sankt Petersburgului, liniile edificiilor se estompează, culmile turnurilor şi ale cupolelor plutesc pe o mare de nori, capetele străzilor largi se pierd în dosul unor perdele pufoase, aurite de razele soarelui, iar întregul oraş este încoronat de o aură strălucitoare…

Petru cel Mare a clădit oraşul folosindu-se de arhitecţi olandezi şi englezi. Se spunea pe atunci că Sankt Petersburg este o replică a oraşului Amsterdam. Ţarina Elisabeta şi-a manifestat întotdeauna admiraţia pentru cultura franceză. Versailles era modelul preferat. În epoca ei s-au ridicat palate în stil baroc şi rococo. Caterina a II-a a fost cucerită de simplitatea oarecum severă a stilului neoclasic. În locul dantelăriilor în piatră şi al înfloriturilor aurite, au apărut coloanele greceşti şi faţadele sobre ale clasicismului francez. Ţarul Alexandru I a năzuit să dea capitalei un aspect uniform, disciplinat. În edificiile construite în epoca lui se simte influenţa crescândă a elementelor ruse. În proiectul prezentat de arhitectul Montferrand pentru catedrala Sf. Isaac sunt reprezentate cele mai disparate stiluri: gotic, bizantin, hindus, chinez, grec, renascentist… Diversitate ce poate fi regăsită şi în decoraţia exterioară a clădirilor particulare, cât şi a celor publice. În ciuda acestui eclectism, oraşul păstrează – paradoxal – un aspect omogen… Varietatea nu numai că nu i-a stricat, ci i-a imprimat un caracter unic, rezultat al împerecherii – teoretic

imposibilă, dar practic prodigios de reuşită – a tuturor influenţelor arhitectonice, începând cu Extremul Occident şi terminând cu Extremul Orient…

Când cerul este limpede şi soarele scaldă oraşul, cupolele aurite ale catedralelor te orbesc cu strălucirea lor. Palate străjuite de coloanele majestuoase domină pieţele vaste, inundate de o mare de oameni, care forfotesc din zori şi până în noapte…

Petersburgul apare însă în toată splendoarea lui în acele lungi şi feerice „nopţi albe”, în care totul este învăluit într-o lumină palidă fantasmagorică, ireal de frumoasă. Printre edificiile argintii se înalţă fantomatice monumente de bronz şi de marmură, păduri de coloane, copaci sidefii cu ramuri golaşe şi brazi monumentali de jad, aliniaţi ca soldaţii la paradă…

Străzile largi şi drepte par să nu aibă sfârşit. Pe Nevskii Prospekt sau pe Millionaia, pe Bolşaia Sadowaia ori pe Wosnessenskii Prospekt, pe Serghievskaia sau pe Kazanskaia circulă în dublu sens caleşti somptuoase, trăsuri de piaţă trase de cai rotofei, pietoni şi călăreţi, unităţi militare în uniforme arătoase, cete de călugări în rase cernite, femei elegante şi ţărănci îmbujorate, ţigani zdrenţăroşi şi nobili îmbrăcaţi după ultimul jurnal parizian, şcolari zglobii şi fete de pension modeste, timide, pungaşi cu ochii jucăuşi şi măturători în plină activitate, burghezi gravi şi neguţători ambulanţi…

O lume colorată, foarte gălăgioasă, care animă oraşul, făcându-l să palpite ca un imens organism…

Oraşul se mai face remarcat şi prin puzderia de insule pe care le-a cuprins în neobosita-i expansiune: Petersburgskii Ostrov, Vasilii Ostrov, Petrovskii Ostrov, Jelagin Ostrov, Kamennii Ostrov, Kruglii Ostrov şi multe altele, acoperite de parcuri, de cartiere noi, de cimitire, de hipodromuri, de câmpuri de manevră, de fabrici, de vile, de palate…

Proximitatea mării şi mulţimea cursurilor de apă, a lacurilor şi a mlaştinilor oferă şi un revers al medaliei. Neva, atât de paşnică şi de majestuoasă, este uneori cuprinsă de nebunie. Apele ei sporite de ploi torenţiale se umflă ca laptele pus la fiert şi, fără veste, se revarsă peste maluri, inundând oraşul, măturând poduri şi case, secerând vieţi omeneşti. Locuitorii oraşului încearcă să se lupte cu elementele dezlănţuite, dar inutilitatea eforturilor lor îi face să îngenunche nu numai în biserici, dar şi în plină stradă, şi să ridice spre cer rugi fierbinţi…

Oraş al minunilor, oraş al contrastelor…

Petersburgul este atât de tânăr, încât edificiile lui n-au avut timpul să prindă patina vremii… Şi străzile sunt tinere, şi parcurile, şi cimitirele…

Petersburgul, oraş al ţarilor şi al mujicilor… Deşi este capitala slavului imperiu rusesc, poartă un nume german… Ciudăţenii care îşi au însă explicaţia lor…

1823… la Sankt Petersburg…

Sosirea lui Gerald la Petersburg a coincis cu intrarea trupelor franceze în Madrid. Vestea acestui succes militar a stârnit mare entuziasm în cercurile oficiale. Înalţii demnitari, slugi prea plecate ale Ţarului Alexandru, unul dintre promotorii Sfintei Alianţe, aplaudau pe întrecute acest eveniment destinat să ducă neîndoios la nimicirea hulitului liberalism spaniol.

Pe tot timpul şederii sale în capitala pravoslavnicei Rusii, Gerald avea să fie găzduit de unchiul său dinspre mamă, Principele Wilhelm von Altenburg-Delmond, înrudit prin soţia sa cu Romanovii. Palatul principelui, de pe Fontanka, era un edificiu în stil Louis XVI, construit după planurile arhitectului francez de La Mothe. Austeritatea exteriorului era compensată de splendoarea interioarelor. Marmura, onixul, malahitul, jadul, porţelanul îmbrăcau pereţii saloanelor dispuse într-o măreaţă anfiladă. Lui Gerald şi însoţitorilor săi li se pusese la dispoziţie un întreg etaj. Apartamentul rezervat lui cuprindea un dormitor, două camere de baie – una căptuşită cu marmură verde, cealaltă cu porţelan albăstrui – o sufragerie personală, un cabinet de lucru şi patru saloane de primire. Apartamentul Principesei de Serracapriolo nu era mai prejos. Deşi statutul ei nu fusese precizat, amfitrionul o înconjura cu toate onorurile. Lui Lorenzo, lui Alain şi lui Raymond li se repartizaseră apartamente ceva mai restrânse, dar tot atât de luxoase.

În cinstea nepotului său, Principele von Altenburg oferi un dineu la care pofti cinci sute de invitaţi, crema înaltei societăţi a imperiului. Facilita lui Gerald o primă luare de contact nu numai cu înalţii demnitari ai Curţii şi cu membrii Consiliului Imperial, ci şi cu o serie de personaje neoficiale, dar cu mare influenţă. Invitaţii se grăbiră să-şi anunţe participarea. Nobilimea, lipsită în general de ocupaţie, răspundea cu bucurie la orice convocare ce îi dădea prilej de a petrece şi a cunoaşte figuri noi.

În dimineaţa zilei fixate pentru desfăşurarea acestei serbări, amfitrionul îşi plimbă nepotul prin saloanele de recepţie, spre a-i arăta ce pregătiri se făcuseră. Gerald era deprins cu luxul. Splendoarea şi măreţia încăperilor din palatul Altenburg depăşeau însă tot ce văzuse el până atunci. Saloanele aveau proporţii triple faţă de cele din Franţa, plăci de jad şi de onix îmbrăcau pereţii, iar decoraţia florală şi luminaţia, care aveau să dea o strălucire deosebită acestei recepţii, atingeau culmi necunoscute până şi prodigului Gerald.

— Principe, declară el cu sinceritate, din clipa în care am pus piciorul pe pământul acestei ţări, uluirea mea nu mai cunoaşte margini. Totul este colosal. Casele par clădite pentru a adăposti uriaşi. Cerul este mai înalt, perspectivele mai largi, bulevardele nesfârşite... Am senzaţia că sunt un biet Gulliver rătăcit în ţara giganţilor...

— Dacă ai să prelungeşti şederea în Rusia, entuziasmul are să-ţi scadă, replică blazat prinţul. Nu tot ce străluceşte este aur... Aici are să ţi se facă o primire entuziastă. Lumea din Petersburg este înnebunită după străini. Adoră în special pe francezi. Noi, germanii, avem mai puţină trecere, adăugă von Altenburg, zâmbind cinic. Li se reproşează ţarilor că s-au înconjurat aproape numai de sfetnici cu sânge teuton...

Principele se opri în dreptul unui panou decorativ, alcătuit din orhidee dispuse astfel încât să zugrăvească, printr-un savant joc de culori, blazonul Ducilor, de Lusignan-Valois.

— Superb aranjament! zise Gerald, admirând decorul floral.

— Plăcut! rosti calm principele.

Altenburg-Delmond păstra înfăţişarea şi atitudinea unui tipic reprezentant al secolului al XVIII-lea. Părul alb, orânduit cu artă, amintea o perucă pudrată. Dantelele diafane ale jaboului şi ale manşetelor evocau cochetăria desuetă a eleganţilor care populau odinioară saloanele palatului de la Versailles.

— Nici dumneavoastră, francezii, nu sunteţi feriţi de unele dezagremente. Burghezilor din ţara dumitale li se reproşează că au încurajat Marea Revoluţie şi l-au decapitat pe Ludovic al XVI-lea. Crimă de neiertat în ochii ruşilor...

Gerald zâmbi:

— Dacă nu mă înşel, nici Ţarul Pavel al III-lea nu a murit în patul lui.

Principele făcu un gest larg.

— Situaţia este cu totul alta, scumpul meu nepot. Ţarul Pavel a fost ucis de nobilii ruşi. Asasinarea lui a avut semnificaţia unei răfuieli între egali.

— Am înţeles, replică Gerald. Un nobil îşi poate îngădui să ucidă un rege. Un asemenea gest nu este tolerat vulgului…

— Exact. Dar să revin la francezi. Nobilii francezi, mai ales legitimiştii, sunt priviţi cu toată simpatia, fiindcă au fost prin definiţie adversarii uzurpatorului.

— Prin uzurpator vă referiţi la Napoleon, nu-i aşa?

— Desigur… Împărăteasa Elisabeta Alexeevna este însă mai exclusivistă. Nu face deosebire între francezi cu sânge albastru şi cei cu sânge plebeu. Nu poate să uite că francezii au izgonit-o pe ea şi pe soţul ei din Moscova. N-ai să crezi poate, dar de la război încoace, niciun francez nu a fost primit în cercul ei de intimi. Nu a făcut decât o singură excepţie în favoarea unui pictor al cărui nume îmi scapă, declară el cu dispreţ.

Străbătură un salon împodobit cu profuziune de trandafiri de seră, care împrăştiau un parfum ameţitor.

— Ruşii sunt fiinţe bizare, Gerald. Comportarea lor este imprevizibilă. Plâng înduioşaţi de orice fleac, iar peste câteva clipe râd cu hohote. Acesta e numai unul din multiplele aspecte ale ciudăţeniilor lor. În niciun caz să nu te aştepţi că vor reacţiona aşa cum reacţionăm noi, europenii…

— Nu-i consideraţi europeni? rosti Gerald.

Principele îl privi mirat de această întrebare.

— Iertaţi-mi indiscreţia, zise Gerald.

— Nu e cazul să ceri scuze. La urma urmei, întrebarea e justificată. Zâmbi fin: Din nenorocire, n-am să-ţi pot răspunde. Soţia mea este rusoaică. Tăcerile sunt adesea mai semnificative decât vorbele, adăugă după o scurtă pauză.

Gerald se înclină.

Amfitrionul schimbă cu tact subiectul:

— Ştii cine ne va onora cu prezenţa în această seară? O veche cunoştinţă a dumitale. Principele Cyril Volgonski. Îmi spunea deunăzi că v-aţi cunoscut la Constantinopol.

— Adevărat. Principele Volgonski este un om remarcabil.

— Are o fată superbă.

— Am avut cinstea să-i fiu prezentat.

— Se spune că ar fi originală, zise amfitrionul, după ce aspiră în treacăt parfumul unui trandafir cu petale galbene ca de

chihlimbar. Tinerii din Sankt Petersburg sunt înnebuniţi după ea. Câţiva s-au bătut în duel. Nu ştiu dacă s-au înregistrat până acum morţi. N-ar fi exclus. Întâlnirile de acest fel se lichidează în cea mai adâncă taină, învinşii declară că s-au rănit singuri, în vreme ce-şi curăţau armele. Dacă, bineînţeles, scapă cu viaţă. În caz contrar, martorii oferă explicaţii fanteziste, pe care toată lumea se preface a le crede. Poliţia le înregistrează ca atare, şi afacerea este definitiv înmormântată… Odată cu victima…

Gerald era amuzat de umorul sec al prinţului.

— L-am invitat şi pe ţar, continuă amfitrionul, deşi ştiam că nu are să vină.

Gerald simţi o strângere de inimă. Nu cumva prinţul căzuse în dizgraţia ţarului? În cazul acesta, fusese prost inspirat acceptând ospitalitatea unchiului său. Succesul misiunii pe care şi-o asumase era condiţionat de o conduită fără greş în hăţişurile înaltei societăţi ruseşti.

Altenburg-Delmond îi ghicise probabil temerile, căci zâmbi înveselit:

— Să nu-ţi închipui, Gerald, că relaţiile mele cu ţarul s-au deteriorat. Mă bucur încă de simpatia lui. Motivul absenţei sale este de altă natură. De un an încoace a căzut în mania religioasă. Clătină trist capul, apoi continuă: Întotdeauna a fost un mistic. Nu aluneca însă în exagerări, ca acum.

Trecură într-un salon ornat cu imense jerbe de crizanteme. Cum de le obţinuse în acest sezon? se întrebă Gerald. Era un adevărat miracol. Profuziunea aceasta de flori începuse totuşi să-l obosească. Numai la înmormântarea tatălui său fusese asaltat de atâtea parfumuri florale. Ameţise aspirând mirosul coroanelor somptuoase, împodobite cu panglici de mătase moarată. Dacă acum geamurile n-ar fi fost deschise, spre a lăsa aerul curat să pătrundă înăuntru, l-ar fi încolţit greaţa. Opulenţa desfăşurare de flori avea dezavantajul ei. Rămase surprins când unchiul său rosti cu tonul lui trenant:

— La Ţarskoie Selo şi la Palatul de Iarnă domneşte o atmosferă funebră. Nu-i mai lipseşte lui Alexandru decât să-şi schimbe uniforma militară cu rasa de călugăr. De când a intrat pe mâna lui Fotie…

— Fotie? Cine este acest personaj?

— Un călugăr murdar, incult şi habotnic. A reuşit să-l înstrăineze pe ţar de toţi prietenii lui. Ultima victimă a călugărului

este Prinţul Galiţîn, fost până mai ieri mâna dreaptă a lui Alexandru... Aş pune rămăşag că acest individ, care umblă cu un ciliciu din păr de capră direct pe corp şi pretinde că are viziuni care-l pun în contact direct cu Dumnezeu şi cu Maica Domnului, este în realitate un şarlatan... Mai cred că face jocul unui personaj care vrea să se impună ţarului prin intermediul acestui călugăr blestemat. De când l-a cunoscut pe Fotie, Alexandru îşi pierde zilnic ore întregi stând prosternat în faţa icoanelor. Prinţul se strâmbă dezgustat: Mă bucur că nu depind de bunul-plac al nimănui.

Gerald se îndoia de sinceritatea unchiului său. Poate că acesta ţintise demnităţi prea înalte, care, datorită jocului de influenţe şi intrigilor de la Curte, îi rămăseseră inaccesibile. Acum manifesta un dispreţ adânc faţă de deşertăciunea acelora care aleargă după măriri. Luxul din jurul principelui vădea gusturi somptuarii, incompatibile cu principiile pe care le mărturisea. Gerald nu avea încredere în oameni şi nici în profesiunile lor de credinţă. Îndrăgostit de putere, nu concepea sub nicio formă renunţarea, simplitatea gusturilor, fuga de complicaţii.

Deşi atinsese pragul celui de al şaselea deceniu, principele, avea printre cei douăzeci de fii şi fiice şi câţiva copii nevârstnici. Avea obiceiul să spună că soţia sa fusese puioasă ca o iepuroaică. Lipsită de ambiţii mondene, principesa prefera să-şi petreacă timpul în mijlocul numeroaselor sale progenituri şi să pregătească sosuri măiestre pentru soţul ei, decât să transpire încercând rochiile confecţionate de croitoresele la modă, ori să se plictisească de moarte asistând la spectacolele de operă sau la balurile Curţii. După o căsnicie senină, care durase aproape trei decenii, murise în bucătărie, în faţa unui castron cu *mayonnaise*, pe care tocmai o preparase, deşi avea în serviciul ei zece bucătari şi ajutori de bucătari, precum şi un respectabil număr de copilandri, aduşi de la ţară, spre a se familiariza cu tainele artei culinare.

Principele rămăsese văduv, dar nu şi neconsolat. Din armata de jupânese tinere aflate în slujba sa, îşi alegea prin rotaţie amante de câte-o noapte. O făcea în mod public, fără să se teamă că insultă morala. Fiii săi, care depăşiseră vârsta adolescenţei, îl concurau, dând iama printre servitoarele tinere. Ceilalţi copii mai mici îşi vedeau de învăţătură, descurcându-se cum puteau cu guvernantele, guvernorii, maeştrii de dans, de muzică, de arte

frumoase şi, marginal, de matematică, fizică şi literatură.

Locuiau cu toţi în palatul din Petersburg, dar părintele lor nu-i vedea decât la zile mari: aniversări sau onomastici, Anul nou, Crăciunul, sfintele Paşti şi comemorarea anuală a răposatei.

Bogăţia fabuloasă a principelui nu părea deloc extraordinară în această ţară ciudată, în care latifundiile cu zeci de mii de robi constituiau monedă curentă. Principele nu spusese un neadevăr când declarase lui Gerald că nesocoteşte măririle. Nu o făcea din virtute creştinească, ci din lene. Ura eforturile. Nu era capabil nici de pasiuni. Practica jocul de cărţi, dar numai spre a-şi omorî timpul. Organiza monstre vânători călare, dar, după ce împuşca o vietate sau două – era un admirabil ochitor – se înapoia la pavilionul de vânătoare şi trăgea un pui de somn, lăsându-şi invitaţii să alerge până la epuizare peste coclauri. Oferea banchete şi baluri care însă îl plictiseau copios. Dar s-ar fi plictisit şi mai rău dacă n-ar fi avut oaspeţi. Dispunea de o lojă permanentă la Operă, însă niciodată nu reuşea să urmărească un spectacol de la început şi până la sfârşit.

Compatrioţii săi de origine germană furnizau ţarului un important contingent de favoriţi. Prinţul Altenburg-Delmond refuza însă sistematic orice demnităţi, căci acestea ar fi impus şi obligaţii. Nu accepta decât decoraţii – i se conferiseră cele mai înalte ordine ruseşti, franceze engleze, spaniole şi germane – fiindcă nu-l angajau la nimic. Poseda titlul de general şi era proprietarul unui regiment. În timpul războiului nu dăduse dovadă de un zel exagerat. Condusese câteva mari unităţi, dar lăsase toate treburile pe seama subalternilor. Fusese prezent la bătăliile de la Austerlitz, Eylau, Friedland, Wagram şi Borodino. Era atât de leneş, încât nu-l scoteau din letargie nici proiectilele care cădeau în preajma lui. Stătea călare pe cal şi urmărea plictisit desfăşurarea bătăliei. La Austerlitz şi la Wagram se făcuse celebru şarjând inamicul în fruntea diviziei sale fără să scoată sabia din teacă şi vânturând doar prin aer o cravaşă cu măciulie de aur.

Avea şi noroc. În vreme ce camarazii săi de arme se prăvăleau seceraţi de gloanţe în dreapta şi în stânga, principele nu se alesese cu nicio zgârietură. Nu căzuse nici de pe cal când un proiectil explodat în apropiere spintecase pântecele bietului patruped. Calul, un roib pur-sânge englez cu stea în frunte, îngenunchease, apoi îşi strânsese sub el şi picioarele din spate, lăsându-se încet la pământ. Principele se trezise cu tălpile în iarbă, deşi se afla încă în

şa. S-ar fi zis că roibul nu voise să-i tulbure comoditatea zbătându-se în chinurile agoniei.

Lenea lui Altenburg-Delmond era dublată – paradoxal – de o ascuţită inteligenţă. Filosof, urmărea amuzat spectacolul comediei umane contemporane. Se distra pe seama oamenilor privindu-i cu detaşare, fără să aibă pentru ei simpatii sau antipatii.

Pe Gerald îl revedea după un interval de cincisprezece ani. Copilul plăpând şi manierat de odinioară era astăzi un tânăr distins, de un orgoliu fără margini, lipsit de scrupule şi mai ales primejdios de inteligent. Cunoştea reputaţia nepotului său şi era încredinţat că acesta nu venise la Petersburg numai în plimbare. Într-un fel, îi admira energia, ambiţia, cinismul. Trăsăturile negative ale caracterului păreau să le depăşească pe cele pozitive. Delimitarea între calităţi şi defecte este însă greu de făcut. Prinţul se mărginea să disece cu scalpelul perspicacităţii sale firea nepotului. Nu i-ar fi displăcut să-l aibă ginere. Dacă hazardul ar fi determinat încheierea unei astfel de alianţe matrimoniale, prinţul s-ar fi bucurat. Dar nu şi-ar fi dat câtuşi de puţin osteneala să contribuie la un asemenea deznodământ. Patru din cele şapte fete ale sale erau bune de măritat. Pe una din ele o logodise cu Prinţul Ciuiski, un aristocrat autentic, cu suflet de aur, şi stăpânul uneia dintre cele mai mari averi din întregul imperiu. Era cam bleg, dar aceasta nu avea importanţă. Nobilii cu parale multe nu au nevoie să ajungă savanţi. Cariera armelor, pe care o îmbrăţişează cei mai mulţi, nu necesită calităţi intelectuale deosebite.

Altenburg-Delmond era curios să urmărească iţele pe care nepotul său nu va întârzia desigur să le ţeasă la Petersburg. Spectacolul acesta promitea. În calitate de gazdă a lui Gerald, dispunea de un fotoliu de orchestră, de unde putea asista la toate peripeţiile.

Principele îşi dusese la gură mâna-i împodobită cu un diamant superb. Îşi înăbuşi un început de căscat, apoi rosti:

— În după-amiaza aceasta ai face bine să te odihneşti o oră, două, Gerald. La noapte curiozitatea invitaţilor mei are să te pună la grea încercare.

— Fii liniştit, unchiule. N-am să te fac de râs.

— De aceasta sunt sigur, Gerald, replică prinţul. Absolut sigur! …

Seara, la orele 8 precis, şuvoiul de invitaţi prinse să se scurgă fără întrerupere. În capul scării de onoare, amfitrionul îşi primea

oaspeţii, flancat de Gerald şi de fiica sa mai mare, Zenaida, o brunetă timidă, cu ochii mari, trişti, şi cu o faţă prelungă, lipsită de farmec. Smaraldele care-i acopereau pieptul şi rochia de tafta roz nu reuşeau să o înfrumuseţeze.

Cortegiul de invitaţi care defila prin faţa lor salutând şi schimbând amabilităţi convenţionale oferea un spectacol magnific. Uniformele de gală, bijuteriile, toaletele luxoase se contopeau într-un caleidoscop în care sclipirile pietrelor preţioase şi ale decoraţiilor se întreceau cu flăcările miilor de lumânări înfipte în imense candelabre de cristal.

— Toţi au răspuns la apel, şopti principele lui Gerald, între două complimente adresate unor foarte frumoase şi tinere doamne. Omagiile mele, contesă! Vă prezint pe nepotul meu Gerald, Duce de Lusignan-Valois.

— Încântată, realmente încântată! rosti contesa întinzând lui Gerald o mână mică, parfumată, acoperită cu diamante.

— Gerald, prezenţa dumitale aici a făcut senzaţie! Au ţinut să te vadă până şi aceste venerabile doamne, care abia îşi mai cară scheletul şi diademele, îi şopti iarăşi amfitrionul arătându-i o mumie ambulantă. Principesă, în seara acesta întrupaţi farmecul! Vă prezint pe Ducele de Lusignan-Valois.

— Foarte simpatic tânăr, scumpe principe!

— Uite-i, Gerald, vin cu toţii! Şi consilierii imperiali, şi miniştrii, şi generalii… nu lipsesc nici figurile bisericeşti!… Cu plecăciune, Înaltpreasfinte! Vă prezint pe nepotul meu… Ah, iată-l şi pe Contele Arakceiev, cel mai puternic om din imperiu după ţar… Cultivă-i prietenia! Îţi va fi de folos!… Conte, ţin să-l cunoaşteţi pe nepotul meu, Ducele de Lusignan-Valois! Gerald, Contele Arakceiev, primul sfetnic al Majestăţii Sale Imperiale!…

Arakceiev îşi plimbă cu aroganţă privirile asupra lui Gerald. Umbla drept ca o lumânare, ţinea pieptul bombat şi călca apăsat şi plin de importanţă. Părul cenuşiu, tuns perie, amintea ţepii unui arici. Ochii îi erau duri, iscoditori, nările fremătau, trădându-i firea pătimaşă, buzele subţiri erau atât de strânse, încât păreau două fire de aţă roşie.

— Rudele Principelui von Altenburg-Delmond sunt prietenii mei, vorbi răspicat contele, apoi trecu mai departe.

— Gerald, pe omul acesta e greu să ţi-l faci prieten, dar foarte uşor să ţi-l faci duşman. Iată-l şi pe Marele Duce Mihail. L-ai cunoscut?

— Nu. Nu l-am cunoscut decât pe Marele Duce Nicolae, la Berlin, acum trei sau patru ani.

Prezentările se desfăşurară potrivit protocolului. Saluturi, complimente, amabilităţi. Colonelul Conte Benckendorff, fratele Principesei de Lieven, soţia ambasadorului Rusiei la Londra, se arătă încântat să-l cunoască pe nepotul gazdei.

— Sora mea mi-a vorbit adeseori despre dumneavoastră, Duce. În seara aceasta sper să putem sta de vorbă despre Londra.

— Un subiect captivant, Conte!…

Sosiră, pe rând, generalul principe Vassilicikov, comandantul gărzii imperiale, Contele Nesselrode, ministrul de externe, cu contesa, generalul Uvarov, aghiotantul personal al ţarului, Principesa Dolgoruki, Prinţul Gagarin, Contele Tolstoi, mareşalii Kutuzov şi Bennigsen, Prinţul Trubeţkoi, cu prinţesa, apoi Marea Ducesă Katerina, cu soţul ei, Prinţul George de Oldenburg.

O galerie de figuri mai interesante sau mai şterse, mai deschise sau mai antipatice, oameni frumoşi şi oameni urâţi, oameni veseli şi oameni flegmatici, oameni amabili şi oameni plini de ei, oameni care respirau inteligenţa şi alţii care nu-şi puteau ascunde imbecilitatea congenitală, oameni cu trăsături regulate, aristocratice, şi oameni cu chipuri de gnomi, şi iarăşi femei, multe femei, care n-aveau comun decât splendoarea podoabelor.

Marele Duce Nicolae, împreună cu soţia sa, Marea Ducesă Alexandra Teodorovna, născută Principesă Charlotte de Prusia, sosiră printre ultimii. Marele duce zâmbi cu prietenie lui Gerald.

— Mă bucur că aţi răspuns invitaţiei mele şi că aţi venit la Petersburg. Regret că starea sănătăţii Majestăţii Sale ţarul, fratele meu, este de aşa natură încât nu i-a îngăduit să onoreze cu prezenţa sa această recepţie, zise el, înclinând capul spre Altenburg-Delmond. Apoi se adresă iarăşi lui Gerald: Într-una din zilele următoare, când starea sa se va ameliora, va fi bucuros să vă primească.

Gerald plecă uşor fruntea.

— Sunt recunoscător Majestăţii Sale ţarul pentru înalta sa bunăvoinţă.

— Săptămâna viitoare sper să fiţi oaspetele meu la o vânătoare, rosti marele duce.

— Vă mulţumesc, Alteţă Imperială.

După sosirea ultimilor oaspeţi, urmă banchetul, servit pentru o mie de persoane. Gerald era ameţit. Prin faţa lui defilaseră atâtea

figuri, încât nu mai ţinea minte pe niciuna. Obligaţia de a schimba cu fiecare invitat cuvinte de spirit, sau cel puţin amabilităţi, implica un efort remarcabil al minţii. Gerald detesta platitudinile, care au semnificaţia unei lipse de interes faţă de persoana căreia i le debitezi.

La banchet, Gerald se văzu plasat în stânga Marelui Duce Nicolae, oaspetele de onoare. În tot timpul mesei, acesta îl întreţinu cu o vervă care stârni invidia multor curteni. Marele duce, îndeobşte atât de sever, de distant, se arătă extrem de comunicativ faţă de Gerald. Tânărul acesta, care ascundea sub înfăţişarea de arbitru al eleganţei o reputaţie care în lumea marii finanţe umbrea şi pe aceea a prodigioşilor fraţi Rotschild, îi trezise de multă vreme curiozitatea. Marele Duce Nicolae cunoştea starea precisă a finanţelor imperiului, precum şi tratativele pe care emisarii lui Arakceiev le purtau la Viena cu Salomon Rotschild, în vederea realizării unui mare împrumut de stat. Aceşti bancheri, care ajunseseră să poarte negocieri directe cu căpeteniile politice ale marilor puteri, reprezentau o forţă ce nu mai putea fi neglijată. Marele duce se întrebase adeseori cât de înalte vor fi culmile pe care aceşti financiari le vor atinge.

În preajma lor, marele duce se simţea oarecum dezorientat. Era deprins să comande soldaţi pe câmpul de manevră. Cunoştea la perfecţie instrucţia militară şi era în stare să îndure cele mai grele privaţiuni, cot la cot cu soldaţii, dar pe bancherii care mânuiau sute de milioane de ruble, de franci, de dolari, de lire sterline, de ducaţi, de piaştri nu-i înţelegea, şi de aceea îi privea cu un fel de dispreţ amestecat cu teamă. Toţi aceştia rămâneau simpli cămătari, sau erau precursorii unei lumi în care elementul economic avea să domine pe cel politic? Cert era un singur lucru. Războiul fără bani nu se mai putea face. Iar bancherii stăpâneau şi manevrau cele mai mari rezerve de aur din lume. Statele apelau din ce în ce mai des la serviciile lor. Imperiul austriac, regatul Prusiei, regatul francez nu se mai puteau lipsi de sprijinul bancherilor. Va ajunge şi Rusia la discreţia acestor oameni?

Ceva mai departe de Gerald stătea Raymond. Se uita la demnitarii din jur, la miniştrii cu bărbi albe şi la generalii încărcaţi de fireturi. „Iată-mă în mijlocul unor oameni care fac istoria”, gândea el amuzat.

Îşi plimbă privirile asupra femeilor frumoase şi atât de plăpânde încât evocau nişte flori crescute în seră. Prin asociaţie de idei, îi

apăru în faţa ochilor chipul lui Mary Reynolds. Câtă deosebire între existenţa ei sordidă şi viaţa de huzur a acestor femei. Va avea însă el grijă ca starea aceasta de lucruri să se schimbe. Şi Mary va deveni o doamnă. O va educa astfel încât comportamentul ei să nu se deosebească de al doamnelor din *high-life*. Mary era mai fermecătoare decât toate invitatele Prinţului Altenburg-Delmond. Ce fericit s-ar fi simţit el, Raymond, dacă în clipa aceasta Mary s-ar fi aflat în preajma lui!... Cu câtă admiraţie ar fi privit-o lumea aceasta!...

Lorenzo şi Vittoria di Serracapriolo se aflau în mijlocul semenilor lor. Lorenzo se distra admirabil. Se eliberase de complexul de inferioritate pe care-l încerca la Roma. Aici, la Petersburg, nimeni nu-i cunoştea antecedentele. Rolul lui în suita lui Gerald Sunderland era destul de echivoc, ca şi al Vittoriei de altfel. Dar cine îşi punea asemenea întrebări? De acum înainte putea face dragoste pe alese... Cât timp va dura însă acest huzur?... Ce se va întâmpla în ziua în care Gerald se va plictisi de el şi de sora lui? Se vor înapoia în încăperile pustii ale acelui palat lepros şi pe jumătate ruinat din Roma? Vittoria nutrise cândva speranţa că legătura ei cu Gerald se va permanentiza. Lorenzo îi intuise gândurile. Sora lui se îndrăgostise de acest om pe care providenţa i-l adusese parcă pe tavă. Renunţase însă repede la aceste iluzii. Nu putea deveni soţia lui Gerald şi cu atât mai puţin amanta lui statornică. El nu concepea legături îndelungate. Dacă ea, Vittoria, rămăsese în preajma lui, acest lucru se datora altor împrejurări. Se folosise de ea spre a smulge informaţii pe care oamenii politici nu le scapă decât în ambianţa complice a alcovurilor. Ajunsese un fel de agent de lux al Casei Sunderland. Dacă sub aspectul material situaţia ei era extrem de confortabilă, nu se putea spune acelaşi lucru şi despre aspectul sufletesc...

Aceeaşi nesiguranţă îl frământa şi pe Alain Dunois. Fusese într-o vreme cel mai bun prieten al lui Gerald. Apoi relaţiile lor, fără să se răcească formal, cunoscuseră un fel de relaxare primejdioasă. Lorenzo şi Vittoria di Serracapriolo constituiau o serioasă ameninţare. Niciunul din favoriţii din trecut al lui Gerald nu reuşiseră să-i capteze atât de durabil interesul. Nu putea fi vorba de afecţiune. Alain ştia că Gerald era lipsit de asemenea simţăminte. Sufletul lui se uscase înainte de vreme. Plăcerile sale aveau un caracter pur senzual. După ce îşi satisfăcea curiozitatea, renunţa cu uşurinţă la cele mai frumoase femei, dar şi la toţi aceia

pe care îi acceptase în cercul intimilor săi…

Lui Gerald nici nu-i trecea prin minte să se ocupe de problemele psihice ale prietenilor. Le ignora neliniştile, temerile, dezamăgirile…

În vreme ce-l întreţinea pe marele duce, furnizându-i noutăţi din capitalele occidentale, mintea sa lucra febril. Din când în când privirile lui întârziau asupra a câte unui înalt demnitar, îl cântărea din ochi, întrebându-se dacă-l va putea folosi. Amfitrionul ar fi fost o sursă preţioasă de informaţii în această privinţă. Dar clevetirile de culise nu sunt în general suficiente spre a crea o imagine completă a unui personaj. Era nevoie şi de date mai precise. Colaboratorii lui Lafont, care-l însoţiseră pe Gerald în Rusia, se şi puseseră pe lucru. Se întrebă dacă Rotschilzii îşi creaseră legături trainice la Petersburg şi la Moscova. În curând va afla şi acest lucru…

După banchet, lumea – sătulă până la îngreţoşare de sutele de specialităţi culinare servite – se risipi prin saloane. Dansul era acum recomandat fiindcă uşura digestia. Cei cărora vârsta nu le îngăduia asemenea exhibiţii se retrăgeau în încăperile rezervate satisfacerii unor necesităţi fiziologice care cer o strictă izolare, şi acolo, în singurătate, aplicau procedeul romanilor din antichitate, care-şi goleau stomacul prea plin gâdilându-şi omuşorul cu o delicată pană de gâscă. Jocurile de noroc aveau mare căutare. Printre nobilii oaspeţi al Prinţului Altenburg-Delmond se găseau şi specimene de experţi în corijarea hazardului.

Jocurile de artificii, care din ordinul prinţului iluminaseră ca ziua cerul, trecură aproape neobservate. Invitaţii erau sătui de asemenea divertismente, oferite cu regularitate la mai toate festivităţile.

Gerald se pomeni la un moment dat prins în mijlocul unui grup de doamne curioase să afle veşti despre cunoştinţele lor comune de la Paris sau Londra. Evoluţiile unui magnific balet, care începu să-şi desfăşoare cu „brio” programul, le interesau mai puţin decât cancanurile. Gerald le servi câteva anecdote savuroase din lumea legitimiştilor francezi, apoi, cu abilitate diplomatică, reuşi să se eschiveze, lăsându-l pe Raymond în locul său.

Începuse să se plictisească. Ar fi vrut ca petrecerea să se termine mai repede. Îl intriga faptul că Prinţul Volgonski şi fiica lui nu-şi făcuseră încă apariţia, deşi îşi anunţaseră în scris participarea. În clipa aceea, generalul Balaşov, ministrul poliţiei,

se opri în preajma sa. Ochii lui Balaşov aveau acea expresie crudă, bănuitoare, pe care o dobândesc mai toţi acei care dirijează forţele de represiune. Zâmbetul său prietenesc nu reuşea să-i îndulcească asprimea privirilor.

— *Monsieur le Duc*, rosti el, în ţara aceasta dăinuieşte obiceiul ca personajele cu vază în trecere prin Petersburg să mă viziteze la minister. În privinţa dumneavoastră am făcut o excepţie. Dacă Mahomed nu vine la munte, vine muntele la Mahomed.

Gerald se înclină.

— Îmi faceţi prea multă cinste, Excelenţă.

— Mi-aş îngădui o mică remarcă, zise ministrul. Unele persoane din numeroasa dumneavoastră suită colindă oraşul, vădind o curiozitate, o sete de a se informa oarecum surprinzătoare…

— E şi firesc, Excelenţă. Petersburgul este un oraş atât de frumos!

— Aveţi dreptate, *Monsieur le Duc.* Dacă s-ar rezuma la monumentele arhitectonice şi la celelalte puncte de atracţie ale oraşului, interesul lor ar fi legitim. Vădesc însă o mare curiozitate şi pentru alte obiective…

— Au vizitat poate Bursa… Da, da!… Nu trebuie să uitaţi, Excelenţă, că suntem oameni de afaceri… Bursa, bazarurile, băncile, fabricile ne trezesc întotdeauna curiozitatea…

— Dacă ar fi numai atât… suspină cu aparentă indulgenţă generalul Balaşov. Unul dintre însoţitorii dumneavoastră a fost văzut în preajma unor forturi care străjuiesc intrarea în port. Ştiu că fabricaţi armament. Mai sunt informat că v-ar interesa o colaborare cu marile firme din toată ţara noastră, şi chiar încheierea unor contracte cu autorităţile ruseşti… V-aş sugera, *Monsieur le Duc*, să reduceţi cercetările de documentare şi să nu angajaţi discuţii fără a ne consulta şi pe noi. N-aş dori să ajungem la interpretări greşite asupra investigaţiilor întreprinse de colaboratorii dumneavoastră…

Gerald îşi împreună mâinile într-un gest caracteristic lui.

— Dacă au existat gesturi susceptibile să dea naştere la suspiciuni, vă rog să credeţi că sunt primul care le deplâng. Voi lua măsuri să nu se mai repete.

Ministrul poliţiei zâmbi:

— Recomandaţi-le o prudenţă elementară. Subalternii mei nu sunt tot atât de înţelegători ca mine. Uneori dau dovadă de un regretabil exces de zel… N-aş vrea ca prietenii dumneavoastră să

aibă neplăceri... Ţin totodată să vă exprim sentimentele mele cele mai frumoase. Doamna Balaşov şi cu mine am fi încântaţi dacă aţi binevoi să asistaţi la o mică serbare, pe care o vom oferi în cinstea aniversării majoratului fiul nostru, Vladimir...

— Accept cu mare bucurie, se înclină iarăşi Gerald.

— Vă mulţumesc. Invitaţia scrisă o veţi primi în cursul zilei de mâine.

Se salutară cordial, apoi ministrul se pierdu în mulţime. Gerald rămase câteva clipe gânditor. Avertismentul era semnificativ. Ridica însă un semn de întrebare. Fusese provocat de imprudenţele vreunuia din agenţii lui Lafont, sau avea alte cauze? Poate că prietenii fraţilor Rotschild hotărâseră să între în acţiune. Oricare ar fi fost motivul demersului lui Balaşov se impunea ca oamenii lui Lafont să acţioneze cu mai multă discreţie... Gerald ştia că poliţia rusească este foarte severă şi că un raport defavorabil asupra activităţii sale, întocmit de Balaşov şi înaintat ţarului, ar risca să-i compromită eforturile...

Următorul personaj cu care Gerald stătu ceva mai mult de vorbă în seara aceea fu Contele Victor Kociubei, ministrul afacerilor interne. Se întâlniră în jurul unei mese de faro. Contele ponta sume mari. Gerald cunoştea povestea vieţii acestui personaj. Înainte de a pleca la Petersburg, Lafont îi prezentase o listă a principalilor demnitari ruşi, cu câte un amplu *curicullum vitae*. Gerald aflase astfel că ministrul de interne făcea parte din faimosul Comitet secret, titulatură sub care era cunoscut grupul celor patru confidenţi ai ţarului: Principele Adam Czartoriski, Contele Victor Kociubei, Contele Paul Stroganov şi generalul Novossiiţev. În primii ani ai domniei, ţarul Alexandru nu făcea un pas fără să consulte pe aceşti patru prieteni ai săi. Atât de departe mersese cu încrederea şi afecţiunea sa, încât se spunea în culise – se pare nu fără temei că-l îndemna pe Czartoriski să aibă relaţii intime cu împărăteasa, spre a se bucura astfel în comun de farmecele acesteia. Celorlalţi trei le oferise compensaţii de altă natură. În cursul anilor, relaţiile autocratului cu Czartoriski se răciseră. Poziţia lui Kociubei nu se modificase însă cu nimic. Ţarul îl numise ministru al afacerilor interne pentru că, prin intermediul favoritului, putea să afle tot ce se întâmplă în cuprinsul imperiului. Kociubei respira prin toţi porii acea calmă siguranţă a omului care, pe lângă stăpânirea unei imense averi, a înregistrat în viaţă numai succese. Pentru Gerald era cert un singur lucru, Kociubei nu căuta

satisfacţii materiale. Era prea bogat pentru ca să accepte a fi mituit. Sunt şi oameni avuţi, aprigi la câştig, gata oricând să ajungă la compromisuri. Kociubei nu intra în această categorie. Notele lui biografice adunate de Lafont îi relevau integritatea şi înţelepciunea politică. Ce atitudine va adopta Kociubei? Generalul Balaşov acţionase potrivit ordinelor ministrului de interne, sau lucrase pe cont propriu?

După ce pierdu câteva lovituri succesive la masa verde, contele aruncă din mână cărţile şi se întoarse spre Gerald.

— Ador senzaţiile pe care mi le oferă jocurile de hazard, zise el. Parcă viaţa noastră nu este şi ea dirijată de acelaşi capricios hazard?

Un lacheu le servi şampanie.

După ce toastară în cinstea întrevederii lor, se retraseră într-un intrând al ferestrei.

— Cum vă place Petersburgul, Duce?

Întrebarea era banală, stereotipă. Interogatoriile cele mai strânse încep îndeobşte cu chestiuni tot atât de anodine, de inofensive.

— Magnific! Nu găsesc cuvinte spre a-mi exprima admiraţia.

— Şi ruşii?

— Minunaţi. Sper să-mi creez aici legături durabile de prietenie.

Aruncase nada.

— De ce nu, de ce nu?! exclamă Kociubei. Sunteţi numai de câteva zile în Rusia. În acest scurt răstimp v-aţi făcut numai simpatii. Iar în Prinţul Altenburg-Delmond aţi găsit un şampion al virtuţilor dumneavoastră. Le clamează cu entuziasm. De obicei principele este foarte zgârcit în complimente. Dacă vă prelungiţi şederea la Petersburg, mi-ar face plăcere să ne mai vedem.

Gerald era mulţumit de întorsătura pe care o luase această conversaţie. Vorbiră apoi despre lucruri fără importanţă, care le subliniau dorinţa de a nu se angaja prematur în discuţii serioase. Ţineau să se cunoască mai bine. Se despărţiră, manifestându-şi cele mai cordiale sentimente.

Încheind bilanţul relaţiilor pe care şi le făcuse în această seară, Gerald constată că recoltase un succes remarcabil. Primise zeci de invitaţii atât în Petersburg, cât şi pe domeniile din împrejurimi. Prinţul Altenburg-Delmond fusese la înălţime. Îi deschisese larg toate porţile. Nu-i mai rămânea lui Gerald decât să profite de aceste împrejurări favorabile.

A doua zi de dimineaţă, pe când îşi lua în apartamentul său, micul dejun, prinţul veni să-l vadă.

— Ai dormit bine?

— Excelent! Vreau să-ţi mulţumesc, unchiule, pentru toată osteneala pe care ţi-ai dat-o pentru mine…

— Lasă asta! Pentru altceva am venit. Am aflat motivul absenţei lui Volgonski şi a fiicei sale…

— Da?

— Aseară, în timp ce veneau spre noi, trăsura lor s-a ciocnit cu o diligenţă şi s-a răsturnat. Prinţul s-a ales cu un picior scrântit.

— Dar tânăra prinţesă? întrebă Gerald, sincer îngrijorat.

— Olga Kirilovna a scăpat neatinsă. Numai rochia i s-a şifonat. Îndată ce am fost încunoştinţat de acest accident, i-am scris prinţului că îl vom vizita împreună. Nu-mi iei, sper, în nume de rău că mi-am îngăduit să vorbesc şi în numele dumitale.

Gerald regretă accidentul, dar încercă şi un simţământ de satisfacţie la gândul că nevenirea lui Volgonski se datora unui caz fortuit şi nu unei lipse de interes faţă de persoana lui.

În aceeaşi după-amiază unchiul şi nepotul se înfăţişară la palatul Volgonski de pe Millionaia. Îl găsiră pe prinţ imobilizat pe o canapea. Piciorul drept îi era înfăşat ca un sugar în scutece. Fiecare mişcare îi smulgea gemete pe care se străduia să şi le înăbuşe. Găsi totuşi puterea să glumească şi să bea câteva cupe cu şampanie în compania oaspeţilor săi.

— Dintr-o clipă în alta trebuie să vină chirurgul. Când mă gândesc ce mă aşteaptă…

— Regret că sunt indirect cauza acestor dezagremente, rosti Gerald.

— Regretele dumneavoastră, glumi bolnavul, nu se pot compara cu regretele Olgăi. Se vedea lipsită de un bal la care ţinuse cu tot dinadinsul să participe. Se întoarse spre Gerald: Fiica mea vă apreciază mult Duce! Timofte! strigă el către lacheul care apăruse împingând din spate o măsuţă pe rotile, încărcată cu gustări şi băuturi fine. Aleargă şi pofteşte-o aici pe Prinţesa Olga Kirilovna! Spune-i că avem oaspeţi! Au! Iar mă înjunghie! Al naibii picior!

Gerald era deosebit de curios. Ultima dată o văzuse pe Olga la Londra. Pe atunci era mică, un copil. O fetiţă care însă promitea.

Când tânăra prinţesă apăru, îmbujorată, în pragul salonului, Gerald avu impresia că atmosfera se încarcă de electricitate. Copila de ieri ieşise din crisalidă şi se transformase într-o femeie

nespus de frumoasă. Deşi era foarte tânără, emana parcă prin toţi porii o aprigă senzualitate. Culmea este că nu părea conştientă de efectul pe care-l făcea asupra bărbaţilor. Surâsul ei virginal era mai excitant decât cele mai exagerate gesturi de cochetărie. Ingenuitatea Olgăi juca rolul unui puternic afrodiziac. Între aeru-i candid şi liniile pure, dar răscolitoare, ale corpului ei se stabilea o armonie perversă, foarte gustată de Gerald.

— Volgonski, iubitule, exclamă Altenburg-Delmond fiica dumitale a devenit un giuvaer!.. Ah, de ce nu sunt mai tânăr...

— S-au mai văzut cazuri în care ginerii sunt mai vârstnici decât socrii! râse Volgonski. Pune-ţi candidatura, scumpe Altenburg, şi vom aviza...

— Cu îngăduinţa dumneavoastră, Principe, îmi voi pune şi eu candidatura, se adresă Gerald cu toată seriozitatea gazdei.

O tăcere adâncă se lăsă brusc asupra încăperii. Felul în care Gerald îşi formulase cererea în căsătorie era atât de neobişnuit, atât de contrară ceremonialului care guvernează asemenea situaţii, încât Prinţul Volgonski nu ştiu în primele clipe cum să reacţioneze. Dacă nu l-ar fi cunoscut pe Gerald ca pe un perfect om de lume, ar fi apreciat cuvintele lui drept o insultă. Pe de altă parte, tonul cu care le rostise era incontestabil sincer.

Altenburg-Delmond se uita uluit la nepotul său. Gerald vădise o lipsă de tact surprinzătoare. Dar tinerii de azi nu mai respectau vechile canoane. Era greu de presupus că vorbise fără să se gândească, sau că făcuse o glumă deplasată.

Olga rămăsese în prag şi zâmbea. Înţelesese mai bine decât cei doi bătrâni simţămintele tânărului duce. Fără să-şi vorbească, aveau un limbaj comun. Limbajul vârstei lor.

Gerald îşi dădea seama că demersul său era susceptibil să creeze neînţelegeri. Se înclină în faţa tinerei prinţese, apoi se întoarse spre unchiul său şi spre Volgonski:

— Vă rog să-mi iertaţi îndrăzneala. Firesc ar fi fost să-mi strunesc sentimentele şi să rog pe Principele Altenburg-Delmond să formuleze în numele meu cererea în căsătorie. Dar admiraţia mea pentru Principesa Olga a fost atât de puternică, încât am sărit peste aceste etape preliminare. Dacă am greşit, vă rog să atribuiţi impetuozităţii inerente tinereţii această încălcare a protocolului.

Altenburg-Delmond cântări în câteva clipe întreaga situaţie.

— Explicaţia nepotului meu este simplă şi convingătoare, rosti cu gravitate. Cyril Alexandrovici, se adresă el gazdei împietrite, te

rog să iei în consideraţie că sunt interpretul nepotului meu, Gerald Sunderland, Duce de Lusignan-Valois, şi că printr-o ficţiune ţi-am cerut în numele lui mâna fiicei dumitale.

Prinţul Volgonski se uită la Altenburg-Delmond, la Gerald, la Olga, şi iarăşi la Gerald. Deodată izbucni în râs. Un râs homeric, care făcea să i se cutremure tot corpul. Uitase până şi de durerea din picior.

— Se spune că numai englezii au reputaţia de a fi originali. Ce erezie! Nepotul dumitale, Altenburg, îi întrece pe toţi! Cererea sa în căsătorie este cea mai amuzantă din câte am văzut vreodată. Mă conformez tonului şi, ignorând eticheta, vă răspund cu aceeaşi francheţe. Sunt de acord! Dar cu o rezervă. Trebuie să-şi spună şi Olga cuvântul. Nu sunt un părinte de modă veche, care nu ţine seama de sentimentele copiilor săi... Se uită cu duioşie la fiica sa: Gândeşte-te bine înainte de a răspunde! De cuvântul pe care ai să-l rosteşti depinde întreaga ta viaţă. Sunt încredinţat că prietenii noştri îţi vor acorda un răgaz convenabil... Trebuie să cântăreşti bine hotărârea pe care o vei lua...

Olga surâse. Un surâs fermecător, dar enigmatic. Expresia chipului ei era impenetrabilă. Reţinerea aceasta dezorientă pe Gerald. Se aşteptase la o acceptare imediată. Deşi nu-i lipsea luciditatea, avea totuşi o părere prea bună despre persoana şi situaţia sa pentru a nu se simţi oarecum lezat de rezerva întâmpinată. La Paris sau la Londra, niciuna din candidatele la căsătorie n-ar fi făcut nazuri. Poate că Volgonski şi fiica lui nu ştiu cât este el de bogat, de puternic... Zâmbi! Îşi recâştigase calmul. Prinţesa Olga îi părea acum şi mai demnă de interes...

— V-aş sugera, copii, zise Volgonski, folosind şi faţă de Gerald un termen care exprima o oarecare intimitate, v-aş sugera să faceţi o mică plimbare prin grădină. Mişcarea în aer liber dă aripi ideilor...

Pe Gerald începuse să-l amuze situaţia... Pentru întâia dată în viaţă se prezenta în postură de candidat. Se pregătea să facă un pas hotărâtor, intrând într-o familie care până mai ieri îi fusese indiferentă.

— Amicul meu Altenburg şi cu mine, continuă Volgonski, vom mai cleveti câte ceva. Îmi spuneai, Altenburg, că regreţi tinereţea pierdută. Uită-te la mine. Ce să mai spun eu? Haideţi, plecaţi, dragii mei!

Tonul oarecum protector pe care prinţul îl adoptase faţă de

eventualul său ginere îi păru straniu lui Gerald, dar nu se formaliză.

O însoţi pe Olga în grădina întemniţată între zidurile palatului Volgonski şi o clădire învecinată, tot atât de somptuoasă, decorată în stil Louis XVI. O fântână de marmură, străjuită de brazi, repezea către cer o jerbă strălucitoare de apă, pe care soarele în asfinţit o învăluia într-o aureolă purpurie.

— Nu ştiu dacă cererea dumitale nu este rezultatul unui simplu capriciu, rosti Olga cu o dezinvoltură care-l ului pe Gerald. În orice caz, continuă ea, intervenţia aceasta a zădărnicit definitiv un proiect care aş fi dorit demult să se împlinească... Dumneata, Duce, ai pus capăt unui vis frumos.

Fruntea lui se întunecă.

— Regret, Principesă...

— Nu e vina dumitale. Nu aveai de unde să ştii... Rupse o crenguţă de brad şi şi-o puse la corsaj: Aveam de gând să mă mărit ca un văr al meu, locotenentul Pavel Volgonski. Ne iubim de multă vreme, mărturisi cu simplitate.

— Şi credeţi că intervenţia mea...

— Tata îl detestă. Nu ştiu de ce. Poate fiindcă este sărac... Îşi închipuie, probabil, că fiica lui nu se poate căsători decât cu un om bogat... Nu ştiu dacă eşti informat. Am o zestre foarte mare...

— Vă mărturisesc, Principesă, că această chestiune nu m-a preocupat şi nici nu mă preocupă.

— Te înţeleg, replică Olga suspinând. Tata apreciază mult acest lucru. De aceea te-a şi agreat. Pe Pavel îl socoteşte un vânător de zestre...

— Şi tatăl dumneavoastră se înşală?

Olga îl privi cu reproş:

— Cum poţi să-ţi închipui că Pavel este interesat?!

Paşii lor făceau să scrâşnească pietrişul de pe alee.

Tonurile purpurii se aşternuseră şi pe pietriş, şi pe pâlcurile de brazi şi pe ziduri şi pe cupola cerului.

— Ce frumos asfinţit! rosti fata. Ai zice că întreaga fire arde! Cred că în aceeaşi lumină era învăluită şi Moscova în timpul marelui incendiu din 1812.

Dragostea Olgăi pentru vărul ei nu era prea mare dacă avea timp să se gândească în acest moment la aspectul Moscovei în flăcări, reflectă Gerald.

— Dacă aş refuza să devin soţia dumitale, atitudinea tatălui meu

faţă de Pavel s-ar înăspri şi mai mult. Îl va acuza că a fost cauza directă a refuzului meu... Tatăl meu, în ciuda aparenţei, este foarte sever.

— V-a acordat totuşi libertatea de a hotărî.

— Sunt tot atât de liberă ca şi Polonia, Duce. Dacă îţi dau un răspuns negativ, risc să-mi deschidă porţile mănăstirii. Tata nu ar face-o din răutate; ar fi convins că a luat hotărârea cea mai potrivită... Deşi afirmă că este animat de cele mai generoase idealuri, rămâne un retrograd...

„Ca şi ţarul Alexandru, reflectă Gerald. Insondabil mai este şi sufletul rusesc...”

— Dacă aş fi ştiut că cererea mea în căsătorie va provoca o asemenea încurcătură, vă asigur, Principesă că n-aş fi formulat-o... Sunt gata să mă retrag...

Olga zâmbi trist.

— Prea târziu... Ireparabilul s-a produs...

— De ce? Aţi putea fugi împreună cu vărul dumneavoastră.

Râsul ei ţâşni tot atât de impetuos ca şi apa din fântâna arteziană. Avea însă o notă de nervozitate care nu-i scăpă lui Gerald.

— Unde să fugim? întrebă ea cu amărăciune. Rusia este mare, dar puterea tatălui meu este şi mai mare. Braţul lui ne va ajunge din urmă... Am putea să fugim în Europa. Acolo autoritatea tatălui meu nu ar mai avea efect. Dar pentru asta ne-ar trebui bani!

Gerald se legăna uşor, înainte şi înapoi, ţinându-şi mâinile la spate.

„N-am să merg până acolo cu altruismul, cu generozitatea, încât să vă pun la dispoziţie fondurile necesare”, gândi el.

— Dacă te-aş respinge pe dumneata, tata l-ar expedia pe Pavel într-una din cele mai îndepărtate garnizoane din Siberia. L-aş pierde pentru totdeauna. Căsătorindu-mă cu dumneata, l-aş mai putea vedea din când în când.

Gerald zâmbi. Sinceritatea Olgăi îl dezarma.

— Nu cred că aş accepta totuşi rolul de paravan, rosti el.

— N-am spus asta, grăi ea repede. Te rog să mă ierţi. N-am vrut să te jignesc...

Candoarea ei era înduioşătoare. Vărul Pavel nu reprezenta o primejdie, conchise Gerald. Sărăcia îl va împiedica să vină după Olga în Occident. Va suferi un timp de pe urma pierderii ei, apoi se va resemna. Se va căsători cu o văduvă bogată, mai vârstnică

decât el, şi astfel toate lucrurile se vor orândui de la sine…

— Atunci ce facem? întrebă răbdător.

— Cred că va trebui să accept, replică ea după câteva clipe. Nu-mi rămâne altă soluţie.

Gerald încercă o satisfacţie îndoielnică. Repurtase o victorie „à la Phyrrus”. Totuşi, fata îi plăcea din ce în ce mai mult.

Olga îl privi binevoitor pe sub genele ei lungi.

— Se spune că ai venit în Rusia însoţit de o amantă.

„Iată că acum îmi face scene de gelozie”, cugetă el, adăugând cu glas tare:

— Termenul nu este potrivit…

— Trebuia să spun favorita, partenera, egeria, muza dumitale?

— Principesa di Serracapriolo – o veţi cunoaşte, de altfel – este doar o colaboratoare…

— Nu ţin s-o cunosc, replică Olga. Bineînţeles, nu-ţi cer să rupi această legătură. Nici dumneata nu-mi vei cere să nu-l mai văd pe Pavel…

Gerald râse:

— Cu alte cuvinte, *donnant-donnant!*

— Nu ştiu dacă este formula cea mai potrivită, rosti ea. Ar exprima într-o oarecare măsură modalitatea relaţiilor noastre…

— De acord, declară el.

Acceptase tratatul, fiindcă în ceea ce-l priveşte nu-i va fi prea greu să-l încalce. Pe Pavel va şti să-l ţină la distanţă. Mai serioasă ar deveni situaţia dacă Olga ar înţelege să-şi asume o anumită libertate şi în relaţiile cu alţi bărbaţi. Gerald îşi zise totuşi că nu era cazul să-şi creeze prematur probleme. Olga avea o anumită naivitate care o făcea să-şi descarce fără rezerve sufletul. Alte fete, mai şirete, ori mai experimentate, i-ar ascunde intenţiile şi ar opera mai târziu după bunul lor plac. *„Un homme averti en vaut deux”*, îşi zise el, folosind dictonul tatălui său. Reacţiile Olgăi erau previzibile. Sau cel puţin aşa-i păreau lui.

— Îmi daţi voie să vă sărut mâna? o întrebă cu blândeţe, aproape cu afecţiune.

Ea îl privi puţin mirată. Gerald nu-i făcuse până acum impresia unui solicitant timid, ci a unui cuceritor care ştie să obţină pe orice cale tot ceea ce doreşte. Instinctul n-o înşela. Gerald îşi ascunsese doar ghearele.

Când Olga îi întinse mâna, el i-o sărută tandru. Nu încercă să o sărute pe obraz sau pe gură, cum ar fi procedat desigur Pavel. Era

oare Pavel mai bărbat decât Gerald? se întrebă Olga. Nu îndrăzni să-şi formuleze singură răspunsul.

La înapoierea lor în salon, Volgonski şi Altenburg-Delmond primiră cu bucurie hotărârea Olgăi. Socrul *„in spe”* îl îmbrăţişă pe Gerald, sărutându-l pe amândoi obrajii, după moda rusească. În zilele următoare Volgonski şi viitorul ginere puseră la punct o serie de amănunte. Căzură de acord să fixeze cât mai curând data ceremoniei nupţiale. Zestrea Olgăi era apreciabilă. Chiar şi pentru Gerald, care avea la spatele lui o imensă avere. Patru domenii totalizând o sută douăzeci de mii de hectare, cincizeci de mii de suflete, un palat la Petersburg, altul la Moscova şi o vilă pe Coasta Crimeii. La toate acestea se adăugau două zăcăminte metalifere în Urali. Acestea din urmă îl interesară în cel mai înalt grad pe Gerald, fiindcă îi îngăduiau să-şi strecoare tentaculele şi în lumea industrială a Rusiei.

Hotărârea lui de a se căsători cu fiica Prinţului Volgonski îi creă un foarte favorabil curent de opinie la Petersburg. Circulau cele mai fantastice zvonuri. „După căsătorie, Gerald de Lusignan-Valois se va stabili în Rusia, unde va pune la bătaie fabuloasa avere a Sunderlandzilor. Industria grea din Rusia va cunoaşte un mare avânt.” Prin căsătoria sa cu o rusoaică, Gerald câştiga la Petersburg o situaţie privilegiată faţă de concurenţii săi din Vest. Consilierii lui erau încântaţi. Marele patron dădea o lovitură de maestru.

Singurele fiinţe care nu împărtăşeau bucuria generală erau Olga Volgonski, vărul ei şi Vittoria di Serracapriolo. Când aflase marele eveniment, locotenentul Pavel Volgonski trecuse printr-o cumplită criză. Îl bântuia de atunci gândul sinuciderii. Nu credea că va supravieţui pierderii Olgăi. Într-una din întâlnirile lor furişe într-o grădină publică, sub ochii complezenţi ai unei guvernante, Olga îl asigură că nu aveau să se despartă. Căsătoria cu Gerald Sunderland îi va asigura mai multă libertate. Se despărţiră plângând cu hohote şi făgăduindu-şi credinţă veşnică.

Raymond îşi felicită unchiul, apoi ceru să i se îngăduie a se înapoia la Londra. Gerald îl pofti să rămână la Petersburg până după nuntă. Raymond nu putea invoca motive plauzibile care să-i justifice grăbirea plecării în Anglia. Primise de la Mary Reynolds două scrisori aproape ininteligibile. Scrisul ei neformat era al unui şcolar în primul an de învăţătură. Conţinutul celor două mesaje era şi mai lamentabil. Într-un limbaj înduioşător de necultivat,

Mary se străduia să-i descrie întâmplări din viaţa ei cotidiană. Raymond citea şi recitea scrisorile. Le păstra într-un buzunar în dreptul inimii. Era o dragoste mistuitoare, dementă, care atingea culmea grotescului. În schimb, el îi scria în fiecare zi. Se străduia să zugrăvească în misivele lui interminabile toată dragostea care-l consuma. Zilele care-i mai despărţeau de nunta unchiului său se scurgeau cu o încetineală exasperantă. În câteva rânduri fu ispitit să se îmbarce pe prima corabie şi să plece în Anglia fără a mai cere încuviinţarea cuiva. Ştia însă că un asemenea gest ar fi deschis între ei o prăpastie.

Cu trei zile înainte de data nunţii, Gerald primi un mesaj laconic semnat de Lafont:

„Misiunea îndeplinită. La începutul săptămânii viitoare sosesc la Petersburg. Voi raporta personal detaliile, operaţiunii executate”. Urma o lungă şi respectuoasă felicitare adresată lui Gerald şi logodnicei sale.

Gerald citi misiva, apoi o arse. Regreta oarecum măsura drastică pe care trebuise să o ia împotriva bietei Mary Reynolds. Soluţiile radicale nu sunt niciodată blânde. Motivele care-l determinaseră să ajungă la această formulă erau însă foarte serioase. În calitatea lui de membru al dinastiei Sunderland, Raymond se bucura de mari privilegii, dar trebuia să se supună şi unor obligaţii draconice…

Căsătoria lui Gerald cu Olga Volgonski se desfăşură cu mare pompă. La ceremonie şi la praznicul care urmă după aceea asistară la o mie de invitaţi, printre care Marele Duce Nicolae, cu soţia. Ţarul, reţinut în apartamentele sale de o răceală, trimise un mesaj de felicitări însoţit de un colier de diamante pentru mireasă şi de un cal arab pentru mire.

A doua zi după nuntă. Gerald şi Olga părăsiră Petersburgul. Urmau să-şi petreacă frumoasele zile ale lunii lor de miere pe unul din domeniile familiei Volgonski din preajma Orelului. Apoi timp de o săptămână aveau să fie invitaţii Marelui Duce Nicolae…

Eliberat în sfârşit de obligaţiile care-l reţineau în capitala Rusiei, Raymond obţinu mult aşteptata autorizaţie de a se îmbarca pe „Sovereign of the Seas”, pusă la dispoziţie de Gerald pentru a-l transporta în Anglia. Nepotul aştepta cu mistuitoare nerăbdare să o revadă pe Mary Reynolds, să o strângă la piept, să-i simtă trupul palpitând sub mângâierile lui, să se oglindească în ochii ei albaştri, limpezi ca un cer transparent de primăvară.

Raymond sosi la Londra într-o dimineaţă ceţoasă, rece, ostilă. Bancuri de negură pluteau ca nişte imense corăbii rătăcitoare pe întinsul Tamisei. Glasul pescăruşilor invizibili se auzea în surdină, ca şi când ar fi străbătut prin straturi de vată albă-cenuşie.

Pentru el dimineaţa aceasta mohorâtă era însă mai frumoasă, mai caldă decât cea mai însorită şi mai prietenoasă zi de vară, căci în mai puţin de o oră avea să-şi vadă iubita.

După debarcare porunci valetului să supravegheze transportul bagajelor până la Montenuovo House, iar el luă o trăsură de piaţă, poruncind vizitiului să-l ducă în Clare Market. Acolo închiriase în cele din urmă pentru Mary un nou apartament de două camere. Mary refuzase să mai stea în Mayfair, cartier prea select, în care afirma că se simţise ca un peşte pe uscat. În mahalalele din Est End se afla la largul ei. Cunoştea lumea de acolo, era familiarizată cu străzile, cu casele, cu atmosfera. Încăpăţânarea cu care Mary se agăţa de aceste cartiere mizerabile îl iritase pe Raymond. În ciuda încercărilor lui de a-i schimba gusturile, Mary rămăsese consecventă concepţiilor ei. Raymond se înduioşase, dar îşi propusese ca îndată după înapoierea sa din Rusia să facă tot posibilul pentru a o muta undeva în centru. Viitoarea contesă de Beaulieu trebuia să cugete cu toată seriozitatea la o schimbare de mediu, în raport cu viitorul ei statut în societate.

Călătoria peste mări, de la Sankt Petersburg la Londra, îi păruse lui Raymond mai scurtă decât drumul acesta dintre docuri şi Clare Market. Îl scuturau fiori de emoţie. Alături de Mary cunoscuse în sfârşit farmecul excitant al dragostei. Ea îi deschise porţile raiului. Comparaţia aceasta, pe care o descoperise nu demult într-un roman sentimental, îi păruse atunci exagerată, siropoasă, ridicolă. Acum însă o înţelegea. Cele mai groteşti situaţii par neînchipuit de frumoase îndrăgostiţilor, care văd totul prin prisma trandafirie a iubirii lor împărtăşite.

Pe Raymond dragostea îl sublimase. Se ridica deasupra nimicniciilor vieţii cotidiene. În ochii săi omenirea întreagă se reducea la proporţii infime în raport cu Mary. Îi subordona totul, până şi propria lui personalitate.

Trăsura îl ducea spre Mary, dar el avea impresia că vehiculul stă pe loc, că roţile se învârtesc în gol şi că ropotul copitelor calului nu reprezintă decât un fel de tam-tam fără noimă. Ceaţa albă, lăptoasă, în care cab-ul se cufunda ca în puf, accentua

impresia aceasta de nemişcare.

Nerăbdător, întrebă în câteva rânduri pe vizitiu dacă mai aveau mult de mers. De fiecare dată acesta îi răspunse calm că foarte curând vor ajunge la destinaţie. Deodată, Raymond simţi că trăsura se opreşte.

— Clare Market, Sir! vesti vizitiul trăgând de hăţuri.

Raymond tresări, plăti cursa, apoi sări pe trotuar. Vizitiul duse mâna la pălărie, şi dădu bici calului, pierzându-se în ceaţă. Raymond reuşi anevoie să se orienteze prin ceaţa tot mai deasă. După bâjbâieli laborioase, se opri în sfârşit în faţa casei în care locuia Mary. Uşa de la intrare era deschisă. Străbătu un culoar lung, mărginit de un dublu rând de uşi, urcă scara din fund şi, după ce ajunse la etajul I, ciocăni la prima uşă din dreapta. Inima îi bătea puternic. Aştepta cu emoţie să audă zgomotul drag al paşilor fetei şi cheia răsucindu-se în broască. Nu-i răspunse decât tăcerea. Poate că Mary se afla în oraş, sau eventual plecase până la părinţii ei. Ciocăni iarăşi. După o aşteptare sterilă, coborî la parter.

Proprietăreasa cu bigudiuri în păr şi cu obrajii muiaţi parcă în făină, răspunse la apelul lui şi ieşi pe coridor. Când îl văzu, scăpă un suspin adânc, apoi începu să se vaiete:

— Ce nenorocire, Înălţimea Voastră! Vai ce nenorocire!

— Ce s-a întâmplat? întrebă Raymond, încolţit de presimţiri rele.

Proprietăreasa scoate din manşeta capotului de satin înflorat o batistă îmbibată cu un parfum ieftin, greţos, şi îşi tamponă ochii umeziţi şi urduroşi.

— Oamenii stăpânirii au ridicat-o pe Mary!... Pe îngeraşul acesta gingaş!...

— Ce spuneţi îngăimă Raymond, năucit de incredibila veste.

— Asta e adevărul goluţ. Au luat-o pe sus ca pe un răufăcător. Şi cum se mai jeluia biata de ea!... Mi se rupea inima! Mă îneacă şi acum plânsul când mă gândesc cum arăta în clipa când au urcat-o în trăsură... Era deznădăjduită, distrusă... Scăpaţi-o, Înălţimea Voastră! Nu mai aşteptaţi nicio clipă!

Lui Raymond i se încleştase gura. Abia reuşi să bolborosească:

— Unde au dus-o?

— Nu ştiu. Credeţi că mi-au spus vreun cuvânt? Unul din ei mi-a dat un brânci de mă doare şi acum coasta asta de sub sân. Puneţi şi dumneavoastră mâna! Cred că e ruptă!

Raymond ieşi ameţit în stradă. Ce să facă? Unde să o caute pe Mary! Poate că părinţii sau fratele ei ar putea să-l lămurească...

Bâjbâi mai bine de o oră prin negură până reuşi să dea de un *cab*. Avea impresia că trăieşte un vis urât. Când ajunse în faţa locuinţei familiei Reynolds, era într-un asemenea hal de disperare, încât aproape că nici nu mai vedea ceea ce se întâmplă în jur.

Silas Reynolds era acasă, îl întâmpină pe Raymond cu un potop de exclamaţii de prietenie, amestecate cu înjurături cumplite la adresa stăpânirii. După ce îşi descarcă în acest chip paraponul, reuşi să închege câteva fraze inteligibile. Explică lui Raymond că Mary fusese arestată sub învinuirea – falsă, desigur, – că ar fi furat bani din buzunarul unui client pe care-l ademenire la ea acasă.

— Astea-s numai calomnii! mugi Silas, în vreme ce părinţii săi dădeau din cap în semn de încuviinţare.

Un bunic, scofâlcit şi senil, mesteca ceva între gingiile dezgolite şi din când în când striga morfolit şi fără rost:

— Curve!... Curve!.. Toate-s curve!

— Taci odată! se zburli Silas. Ce aveţi de gând să faceţi, Sir? se întoarse iarăşi spre Raymond.

— Voi lua legătura cu avocaţii mei... cu vărul meu Benjamin... De ce n-ai încercat să te plângi lui?

— M-am gândit şi eu la asta, dar n-am reuşit să ajung până la Înălţimea Sa. Portarii de la bancă mai că m-au aruncat în brânci pe trotuar...

Raymond părăsi clădirea, ameţit ca după o puternică lovitură de pumn încasată în plex. Învinuirile care i se aduceau iubitei lui erau de neconceput. Mary nu era o sfântă, dar n-ar fi fost în stare să fure. O cunoştea prea bine! Îl fulgeră deodată ideea că Mary fusese victima unor maşinaţii.

— La Banca Anglo-Americană! ordonă vizitiului. Repede!

Era sigur că-l va găsi pe Benjamin acolo. Programul de lucru al vărului său era foarte încărcat. Gerald, care se arăta foarte afectuos şi îngăduitor faţă de nepoţii săi în relaţiile de familie, era foarte aspru şi exigent în ceea ce priveşte activitatea profesională.

Presupunerea lui Raymond se dovedi exactă. Benjamin îl primi în biroul său de la bancă. Era dornic să afle cum se desfăşurase nunta la Petersburg. Raymond îi tăie scurt întrebările. Îi relată sumar păţania nenorocită a logodnicei sale.

— Nu ştiu nimic! ridică Benjamin din umeri.

Vărul său îl privi, frământat de o vagă bănuială.

— Eşti sigur că nu ai niciun amestec în treaba asta murdară?

Stupoarea oglindită pe chipul lui Benjamin părea sinceră.

— Eşti nebun! M-am împotrivit proiectelor tale matrimoniale, şi mă voi împotrivi şi mai departe. Dar de asemenea mârşăvii nu sunt capabil!

— Atunci cine a putut s-o facă? Cine mai ştia de planurile mele?

— Pe mine să nu mă bagi în porcăria asta! urlă Benjamin ofensat. Eu nu mă bălăcesc în lături.

Raymond simţi că i se urcă sângele în cap. Vru să riposteze, dar se abţinu. Sprijinul lui Benjamin îi era acum mai necesar ca niciodată. Era preferabil să-l aibă prieten decât duşman. Schimbă tactica.

— Trebuie să mă ajuţi, Benjamin!

— Cum? Să mă duc la Ministerul de interne şi să întreb unde se află iubita ta?

Se adânci gânditor într-un fotoliu. Îl revoltă deznădejdea vărului său. Era de neînţeles cum de-l subjugase târfa aceea de mahala.

— Ar trebui să mă înţelegi, Benjamin! Ar trebui să mă înţelegi mai bine decât oricine!

— De ce? Fiindcă am trăit şi eu în mocirlă? Experienţa aceea mi-a deschis ochii. Este mai rău de tine…

Raymond se lăsă să cadă pe o canapea. Îşi îngropă capul în mâini.

— Sunt deznădăjduit! murmură abia făcându-se auzit.

Benjamin sări în picioare.

— Am să-l chem pe Mister Rowlandson, primul consilier juridic al băncii. Trebuie să se priceapă în chestii d-astea.

Raymond ridică încet capul. O scânteie de speranţă îi licări în ochi.

— Trebuie s-o scăpăm, Benjamin! Sunt convins că este nevinovată! Auzi tu? Sunt convins!

Mister Stuart Rowlandson sosi peste câteva minute. Ascultă cu atenţie relatarea lui Raymond, care evită să-i vorbească şi despre intenţiile sale de a se căsători cu Mary Reynolds.

— Trebuie s-o salvăm, Mister Rowlandson! rosti el patetic. Trebuie!

Avocatul îşi netezi părul cărunt.

— Am să văd ce este de făcut. Să-mi acordaţi câteva zile…

— Atât de mult? se îngrozi Raymond.

— Trebuie să consult autorităţile judiciare… Asemenea lucruri

nu se fac cât ai bate din palme…

— Bine, Mister Rowlandson. Aşteptăm, zise Raymond. Rezultatele ne interesează…

— Puteţi să fiţi sigur că nu voi precupeţi niciun efort, rosti el cu toată gravitatea.

În sinea lui era plictisit cu anticipaţie de această sarcină ridicolă pe care i-o încredinţau cei doi tineri. Ar fi refuzat-o, căci o socotea nevrednică de prestigiul şi seriozitatea atribuţiunilor sale curente. Dar nu îndrăznea să se eschiveze. Raymond de Beaulieu era nu numai nepotul marelui patron, dar ocupa şi în cadrul Casei Sunderland o poziţie proeminentă. „Nu ştiu însă dacă o va mai păstra multă vreme, reflectă omul legilor. Nu cred că unchiul va fi prea încântat de preocupările nepotului”…

Mister Rowlandson îşi respectă cuvântul dat. Se ocupă – cu repulsie, dar conştiincios – de cazul tinerei Mary Reynolds. Înarmat cu informaţii ample, întocmi un raport ale cărui concluzii aruncau o lumină puţin favorabilă asupra reputaţiei acesteia. Miss Reynolds fusese arestată şi trimisă în judecata instanţelor penale pentru un cumul de infracţiuni: prostituţie clandestină, vagabondaj, furt. Fapte grave, sancţionate cu asprime de tribunale. În afară de o pedeapsă privativă de libertate, Mary Reynolds risca şi o deportare într-una din coloniile Majestăţii Sale.

— Nu pot să cred că Miss Reynolds a fost capabilă să-şi buzunărească prietenii! declară cu indignare sinceră Raymond. E victima unor maşinaţiuni.

— Vă rog să mă iertaţi, replică avocatul. La dosar se află depoziţiile câtorva inşi ademeniţi la locuinţa tinerei domnişoare, care au fost jefuiţi de bani în timp ce dormeau după… şedinţele amoroase… plătite potrivit tarifului…

— Nu v-aţi gândit că aceşti nemernici au semnat declaraţiile cu anumite scopuri? interveni Raymond.

— Există un dicton latin, Sir, replică liniştit omul legilor. *Cui prodest?* Cui i-ar folosi scoaterea din circulaţie a… protejatei dumneavoastră?

Benjamin tuşi încurcat. Dacă ar fi ştiut Mister Rowlandson ce statut pregătea Raymond tinerei prostituate în sânul Casei Sunderland, desigur că ar fi refuzat să se mai ocupe de acest caz şi ar fi întocmit imediat un referat scris, destinat marelui patron.

— Miss Reynolds, explică avocatul, va apărea în faţa instanţelor

judecătoreşti la sfârşitul lunii viitoare…

— Şi până atunci? exclamă Raymond sugrumat de durere.

— Este reţinută sub stare de arest la „Old Bailey”.

— Trebuie să o eliberăm!

— Imposibil! replică omul legilor.

— Plătesc oricât! stărui tânărul conte.

— Regret, Sir. Banii dumneavoastră nu au puterea să stăvilească mersul justiţiei.

— Speri cel puţin să obţii o achitare?

Rowlandson ridică mâinile.

— Doriţi să fiu sincer, Sir?

— Desigur.

— Şansele protejatei dumneavoastră sunt minime. Nu cred că va scăpa cu o pedeapsă mai mică de zece ani.

— Cât? strigă Raymond.

— Este un minimum, Sir, adăugă avocatul imperturbabil.

— Nu se poate!… Trebuie să faceţi ceva!…

Rowlandson ridică din umeri:

— Puterile mele sunt limitate, Sir. Încercaţi a apela şi la luminile altor avocaţi. Nu cred că opiniile lor vor diferi de ale mele.

— Dacă o salvaţi pe Miss Reynolds, vă făgăduiesc o recompensă imperială.

— Casa Sunderland îmi recompensează destul de generos activitatea, replică demn Rowlandson.

Începuse să-l irite insistenţele lui Raymond. Ce se ascundea oare sub interesul pe care tânărul nobil îl arăta acestei prostituate? Dacă Lafont s-ar fi aflat la Londra, ar fi avut împreună o convorbire confidenţială.

— La termenul de judecată, vă rog să asiguraţi apărarea lui Miss Reynolds, zise Raymond cu hotărâre. Doresc să-i obţineţi achitarea.

Mister Rowlandson suspină adânc.

— Îmi voi da toată silinţa, Sir.

În aceeaşi noapte trimise o lungă scrisoare lui Lafont, în care îi aducea la cunoştinţă întreaga afacere, fără să omită niciun amănunt…

Gerald se pregătea să plece la palatul Anicikov, reşedinţa Marelui Duce Nicolae, unde era invitat la un dejun intim, când Lafont îi aduse scrisoarea semnată de Rowlandson.

— Mister Raymond se agită, spuse gânditor şeful departamentului informaţiilor.

— Are să-i treacă! rosti nepăsător Gerald. Cele mai mari iubiri se uită... Timpul are puterea de a aşterne peste toţi şi peste toate uitarea...

Vorbele lui sentenţioase îl făcură pe Lafont să zâmbească imperceptibil. Cunoştea atât de profund viaţa tânărul acesta pe care destinul îl plasase la cârma Casei Sunderland, avea suficientă experienţă spre a lansa cu atâta convingere aforisme? Lafont îi admira inteligenţa, capacitatea, îndrăzneala. Simţămintele omeneşti, în toată complexitatea lor, erau străine însă lui Gerald. Iubise el vreodată cu adevărat? Suferise vreodată? Gustase amărăciunea decepţiilor, a înfrângerilor? Cunoscuse nesiguranţa aşteptărilor, teama faţă de ziua de mâine? Viaţa îi oferise totul pe tavă... Succesele lui se datorau în mare măsură unui noroc care se complăcuse a-l servi cu promptitudine... În viaţa lui intimă nu cunoscuse încă suferinţa. Pretindea totul, fără să dăruie nimic în schimb. Îşi exploata prietenii, amantele, în sensul că se juca nepăsător cu simţămintele lor, oferindu-le – ce-i drept – magnifice compensaţii materiale, dar renunţând la ei ori de câte ori prezenţa lor nu-i mai era necesară. Gerald îl iubea pe Raymond, dar în felul său. Autocrat până şi în viaţa de familie, înţelegea să-i dirijeze pas cu pas existenţa. Lui Raymond nu-i era îngăduit să aibă preferinţe, pasiuni. Trebuia să se conformeze în totul vederilor unchiului său.

Lafont era bănuitor şi în ceea ce priveşte atitudinea lui Gerald faţă de tânăra lui soţie. Gerald Sunderland nu era capabil să iubească. Uneori părea sentimental – o comportare paradoxală, reflectau intimii săi, care-i cunoşteau duritatea caracterului. În realitate, căldura sufletească a lui Gerald era o reflecţie a propriului său egocentrism, care nu trebuia confundat cu egoismul. Aparent noţiunile se suprapun, în realitate au nuanţe diferite. Egoismul este preocupat numai de satisfacerea intereselor sale personale în detrimentul altora. Egocentrismul priveşte totul prin prisma intereselor, a sentimentelor sale, fără să nege existenţa şi necesitatea împlinirii dorinţelor altora. Unii afirmau că Gerald ar fi fost egolatru; se adora pe sine, aşa cum Narcis îşi adora propria frumuseţe. Poate că Gerald era mai degrabă un egoist, care acorda o importanţă exagerată propriei sale personalităţi, acceptând dezvoltarea indivizilor din jur, dar numai în sensul îngăduit de el. Gerald era capabil să aibă

afecţiune faţă de fiinţele care păreau să-i împărtăşească ideile, simţămintele, pasiunile. Căci în fond era un pasionat, deşi criticii lui afirmau că ar fi fost lipsit de orice atribute umane.

Lafont se întreba dacă Gerald o va face fericită pe Olga Volgonski. Concluzia la care ajunsese, după ce cântărise argumentele pro şi contra, era puţin încurajatoare. Gerald nu-i putea face fericiţi pe oamenii din preajma sa, nu fiindcă n-ar fi vrut, ci fiindcă nu era capabil să accepte personalitatea, să le respecte independenţa, să le înţeleagă înclinările sufleteşti. Toţi trebuiau să se conformeze liniei de conduită pe care le-o trasa. Acesta era şi cazul lui Raymond. Fiul lui Adrien de Beaulieu părea să fi moştenit caracterul tare al acestuia. Va reuşi Gerald să-l strunească, să-l supună, să-l muleze potrivit concepţiilor lui? Lafont refuză să încerce a răspunde şi la această întrebare. Se temea pentru Raymond. Îi cunoştea idealurile, generozitatea, spontaneitatea şi în acelaşi timp imprudenţele şi îndrăznelile adeseori nesăbuite. Cu timpul, tânărul acesta îşi va corija defectele. Nu ajunsese însă la acest stadiu. O criză prea timpurie l-ar găsi nepregătit. Lipsit de discernământ, se va avânta în cele mai riscante aventuri, fără să se gândească la consecinţe.

Adevărul este că încurcăturile sentimentale ale lui Raymond îl preocupau mai mult pe Lafont decât pe Gerald. Acesta avea de rezolvat probleme mult mai stringente. Recenta lui căsătorie îi crease numeroase complicaţii. Reacţiile persoanelor din propriul anturaj îl interesau mai puţin. Nu se gândise decât în treacăt că însurându-se va răni sufletul Vittoriei de Serracapriolo. Nu-i făgăduise nimic, aşa că nu se socotea vinovat de sfărâmarea iluziilor ei. Dacă Vittoria va accepta să-i rămână amantă, va fi cu atât mai bine. Dacă va hotărî să se retragă, el nu se va opune. Avea cu cine s-o înlocuiască. Laxismul lui îi îngăduia să joace cele mai neruşinate feste morale, fără a se teme de mânia cerului sau de condamnarea oamenilor. Iar fantastica lui bogăţie îl punea la adăpost de oprobriul pe care societatea îl aplică oamenilor de rând, dar nu îndrăzneşte să-l extindă şi asupra celor mari şi puternici. Trecuse vremea când papii chemau la ordine pe regii şi pe împăraţii care-şi încălcau obligaţiile morale. Concepţiile evoluaseră. Mai-marii zilei se bucurau de impunitate în acest domeniu.

Pe Gerald îl indispunea însă optica noilor sale rude prin alianţă faţă de concepţiile lui. Prinţul Volgonski, Prinţul Altenburg-

Delmond, precum şi toţi ceilalţi unchi, mătuşi, veri şi verişoare îl priveau cu un fel de uimire vag amuzată. Latifundiarii aceştia, care nu ştiau ce înseamnă munca, nu puteau pricepe tenacitatea cu care Gerald se lupta pentru a-şi dubla, a-şi tripla bogăţiile sale deja fabuloase. Toţi ştiau că banii sunt un instrument cu care poţi cumpăra plăceri şi tot felul de comodităţi. Aceşti potentaţi înţelegeau că te poţi ruina datorită femeilor sau jocului de cărţi, înţelegeau şi pe acei parveniţi ambiţioşi care-şi făceau din înavuţirea rapidă un scop în viaţă. Înţelegeau până şi pe zgârciţii care adunau ban peste ban fiindcă nu concepeau să se despartă de agoniseala lor decât prin moarte.

Dar ca să mânuieşti banii investindu-i în vaste operaţii financiare, întemeind bănci, industrii, societăţi de tot felul – când eşti bogat şi ai sânge albastru – li se părea absurd, mai mult decât atât, comic. Unui nobil i se îngăduia să-şi mărească la infinit domeniile, dar nu să-şi fructifice averea făcând negustorie sau camătă. Acestea erau trăsăturile burgheze, incompatibile unui nobil autentic. Activitatea pe care Ducele de Lusignan-Valois o desfăşura în domeniul afacerilor constituia o derogare care îi uluia, îi scandaliza.

Atâta vreme cât Gerald fusese un străin în vizită prin Petersburg, îl priviseră cu îngăduinţă şi simpatie. În definitiv, englezii şi francezii aveau reputaţia originalităţii. Dar din clipa în care străinul acesta le intra în familie, lucrurile se schimbau. Ocupaţiile lui începeau să arunce o umbră asupra proaspetelor sale rude. Nobilimea rusească, extrem de avută, nu acorda niciun fel de importanţă magnaţilor banului, atât de respectaţi de nobilimea sărăcită din Occident.

Gerald rămase oarecum derutat, când, la o serată, bătrâna Prinţesă Dolgoruki, mătuşa soţiei sale, îl întrebă, privindu-l prin lornionul încrustat cu diamante:

— Am auzit despre dumneata lucruri extraordinare, Duce. Este adevărat că ţii socoteală averii dumitale până la ultimul gologan?

Tonul ironic al principesei îl irită pe Gerald. Încercările disperate al bătrânei aristocrate de a-şi păstra aparenţa tinereţii, graţie unor farduri abil dozate, îi inspiră o replică dură. Cu acea surâzătoare insolenţă a tinerilor *dandies* rosti calm:

— Principesă, banii nu sunt ca anii, cărora, cu cât se înmulţesc, te străduieşti să le ascunzi numărul.

Chipul principesei îngheţă. Lăsă lornionul în poală, apoi adresă

cuvântul unei persoane din stângă ei, demonstrând astfel că pentru ea Gerald încetase să mai existe.

În aceeaşi seară, după ce se retraseră în apartamentele lor, Olga îi lămuri comportamentul bătrânei prinţese.

— În concepţia noastră este de prost-gust să ţii socoteala banilor, mai ales când ai foarte mulţi. Evident, aceasta nu înseamnă că aprob gestul mătuşii mele.

Gerald izbucni în râs:

— Scumpa mea, e preferabil să ţii socoteala banilor când sunt mulţi, decât să începi a-i număra când au mai rămas câţiva pe fundul pungii.

Riposta pe care o dăduse Gerald vârstnicei principese făcu ocolul saloanelor. De atunci nimeni nu mai cuteză să încerce a-l persifla. Bătrânii nobili se arătau în general mai rezervaţi faţă de el decât cei tineri.

— Acest duce importat în Sfânta Rusie va strica moravurile copiilor noştri, rosti într-o seară, la o partidă de *whist*, generalul Conte Miloradovici, guvernatorul general al Moscovei. Îi va face materialişti, meschini... Vor deveni cu toţii nişte burghezi cu idei radicale...

Prinţesa Ciuiski declară cu altă ocazie:

— Păcat de tânărul Duce de Lusignan-Valois, l-aş simpatiza dacă nu ar fi atât de burghez...

În schimb, Ivan Nicolaevici Rimski-Korsakov, general aghiotant, fost şambelan al Curţii Imperiale şi amant *en titre* al împărătesei Ecaterina a II-a, făcu lui Gerald o primire cordială.

— Dragul meu Duce, am auzit de furtuna pe care prezenţa dumitale a stârnit-o la Petersburg. Felicitările mele! Pe vremuri mă iritau şi pe mine criticile oamenilor. Mă înroşeam de mânie când auzeam că mi se spunea în culise „Principele consort”. Vârsta m-a făcut mai înţelept. Acum am aproape optzeci de ani. De ce nu se mai vorbeşte şi azi pe seama calităţilor mele virile? Nu m-ar mai supăra deloc.

La sfârşitul convorbirii, Rimski-Korsakov îl pofti să-şi petreacă două săptămâni pe domeniul său de la Bratsevo.

— Am să-ţi prezint o societate în orice caz mai amuzantă decât cea de aici. Scriitori, oratori, savanţi, oameni spirituali, plăcuţi, alături de care pierzi noţiunea timpului. În compania lor nu simţi povara bătrâneţii. Am să ţi-l prezint pe Bulgakov. Un tip formidabil. Sunt sigur că are să-ţi placă.

Ostilitatea nutrită de câţiva dintre bătrânii nobili faţă de Gerald nu era împărtăşită de ţar, care-i trimisese o scrisoare exprimându-şi părerea de rău că nu-i putea primi la Ţarskoie Selo din cauza îmbolnăvirii sale. Nu-i erau duşmănoşi nici majoritatea înalţilor demnitari ai Imperiului, care ştiau că un import de capitaluri ar avea un efect înviorător asupra finanţelor statului în special şi a vieţii economice în general.

O simpatie deosebită îi arăta şi Marele Duce Nicolae, care-l invita cu regularitate la palatul Anicikov ori la vânătorile organizate pe domeniile sale. Îi apropia şi vârsta. Marele duce avea doar cu patru ani mai mult decât Gerald. Preţuirea de care acesta se bucura în ochii ţarului şi ai fraţilor săi spori ostilitatea nobililor tradiţionalişti.

— Nu aveam pe cap destui germani? se plânse Principele Obolenski într-un cerc de prieteni. Ne mai trebuia acum şi acest anglo-franco-american, care, prin căsătoria sa cu Olga Kirilovna, vrea probabil să devină şi rus?...

Stima Marelui Duce Nicolae şi a soţiei sale pentru Gerald se datora în parte şi Olgăi. Marea ducesă Alexandra Feodorovna o adora, acordându-i un rol privilegiat în cercul ei de intimi. Şi împărăteasa Elisabeta, mult discutata soţie a ţarului Alexandru, acordase într-o vreme o simpatie deosebită Olgăi. Dar zvonurile care-i atribuiau înclinări oarecum echivoce faţă de tinerele ei doamne de companie îl determinaseră pe Principele Volgonski să-şi retragă discret, dar ferm, fiica din anturajul imperial.

La palatul Anicikov existenţa tinerei perechi ducale se desfăşura într-o ambianţă de o simplitate cvasi-spartană. Cu excepţia balurilor săptămânale oferite potrivit datinii înaltei societăţi din capitală, marele duce prefera să-şi petreacă timpul în sânul familiei, acceptând prezenţa câtorva intimi, faţă de care îşi îngăduia unele familiarităţi care nu depăşeau însă niciodată limitele unei politeţi desăvârşite. Şi marea ducesă prefera atmosfera reuniunilor restrânse decorului de o somptuoasă răceală a recepţiilor oficiale.

Gerald şi soţia sa erau adeseori reţinuţi la dejun. În afară de marele duce şi de soţia sa, se mai aflau la masă unul din cei doi aghiotanţi, Adlerberg sau Frédérichs, prieteni din copilărie ai amfitrionului, şambelanul Conte Gabriel de Modena şi două doamne de companie.

Se spunea că marele duce avea un caracter aspru, despotic,

taciturn, greu de suportat. În ambianţă familială a palatului Anicikov se arăta însă prevenitor, glumeţ, dornic să placă.

— Dacă m-ar întreba cineva în ce colţ al lumii se ascunde adevărata fericire, aş răspunde că poate fi găsită în casa aceasta, spuse el într-o zi lui Gerald, acoperind în acelaşi timp cu mâna lui mare, mâna fină şi albă a soţiei sale. Un gest plin de afecţiune şi de căldură.

Nicolae şi Alexandra erau îndrăgostiţi ca în primul lor an de căsătorie. Acum aveau copii, preocupări familiale, o existenţă complicată, fiindcă trebuiau să se supună tuturor obligaţiilor inerente înaltei lor poziţii. Cu toate acestea, se străduiau ca nimic supărător dinafară să nu tulbure seninătatea căminului lor.

Gerald era uimit de transformarea Marelui Duce, care la solemnităţile oficiale arbora un chip sever, sumbru. Atitudinea lui mândră, implacabilă, inspira teamă. Fusese crescut în cea mai aspră disciplină militară. Această educaţie spartană îi modelase ireversibil caracterul.

— Nu mă simt fericit decât printre soldaţi, îi spuse Marele Duce cu altă ocazie. Acolo totul este ordonat, logic. Nimeni nu dă porunci fără a fi învăţat mai întâi să ia locul altuia. Totul are o ţintă precisă.

Ordinul de zi pe care-l dăduse cu prilejul numirii sale în funcţia de general inspector de geniu îl caracteriza: „Cea mai mică abatere de la regulament va fi pedepsită cu toată asprimea. Legile vor fi aplicate cu străşnicie. Nu cunosc cuvântul iertare”.

Se spunea că şi ofiţerii şi soldaţii îl urau în egală măsură fiindcă îi silea să repete până la extenuare exerciţii şi manevre stăpânite la perfecţie. Nicolae le pretindea performanţe care atingeau limitele acrobaţiei. I se reproşa că este grosolan faţă de oameni, coleric, răzbunător, meschin. Adevărul este că nimeni nu-l simpatiza. Nici chiar cei mai apropiaţi colaboratori.

Gerald se gândise într-o vreme să-şi facă o unealtă din acest om, dar renunţase. Firea lui Nicolae era prea stranie, reacţiile sale prea neprevăzute. Pe un astfel de om nu se putea bizui. Spre deosebire de alţi principi de sânge regal, nu se lăsa corupt. Nu făcea cheltuieli peste puterile lui şi nici nu se împrumuta. În felul acesta nu cădea sub dependenţa bancherilor, ca atâţi suverani şi principi de coroană din Occident.

Gerald îşi dădea abia acum seama că în Rusia se va izbi de dificultăţi mai mari decât îşi închipuise. Aceste dificultăţi le

întâmpina nu numai pe tărâmul activităţii publice, dar şi în viaţa particulară. Se însurase cu Olga, cu toate acestea se simţea străin faţă de ea. Nu fiindcă nu ar fi încercat să şi-o apropie, ci fiindcă ea îl ţinea la o oarecare distanţă, obligându-l, prin reflex, să adopte o atitudine similară. Se pare că Olga era o bună cunoscătoare a firii omeneşti. Nu se putea spune că avea o experienţă bogată. Nici vârsta şi nici mediul în care-şi petrecuse copilăria şi adolescenţa nu-i permiseseră să între în contact cu multă lume. Avea însă un instinct sigur, o intuiţie infailibilă. Dacă ar fi simţit că Gerald este îndrăgostit la nebunie de ea, că ar fi fost dispus să-i accepte supus toate capriciile, s-ar fi comportat poate altfel. Observase însă că soţul ei avea un caracter tare. Că nu intenţiona să se încline nici în faţa femeii pe care-o alesese tovarăşă de viaţă. Olga adoptase singura atitudine care îl obliga pe Gerald să se menţină în expectativă. În sinea lui înţelesese că este jucat, dar nu avea ce face. Olga îl prevenise. Acum suferea consecinţele propriei lui încăpăţânări.

Culmea este că această împotrivire nu îl supăra. Îi urmărea fazele aşa cum urmăreşti desfăşurarea unei experienţe interesante.

Îl cunoscuse şi pe Pavel Volgonski, vărul Olgăi. Un ofiţer tânăr, chipeş, purtându-şi cu mândrie uniforma împodobită cu găitane de aur. Nu avea mai mult de 20 de ani. Când s-au văzut pentru întâia oară, ofiţerul l-a privit fără ca vreun muşchi să i se clintească pe faţă. Dar ochii lui aruncau scântei. Gerald înţelesese că îşi făcuse un duşman de moarte. Era însă deprins cu ostilitatea oamenilor. Poziţia sa îi crea prin definiţie inamici. Pe Pavel Volgonski îl trată cu o condescendenţă care nu era lipsită de ironie. Atitudinea fals binevoitoare a lui Gerald îl umili pe tânărul ofiţer mai vârtos decât o pereche de palme.

Principele Cyril Volgonski, care asistase la întâlnire, îşi sfătui ginerele să deschidă cât mai rar uşa casei sale acestui văr prin alianţă.

— Pavel este un tip ciudat. Moşteneşte caracterul fratelui meu, mort după un duel în cursul căruia a primit nouă împunsături de spadă. Şi adversarul lui şi-a dat obştescul sfârşit la o săptămână mai târziu. Astăzi, când majoritatea duelurilor încetează la apariţia primei picături de sânge, pare neobişnuit ca ambii adversari să se lupte cu atâta înverşunare încât să se extermine reciproc.

— Nu ştiu în ce măsură mă poate afecta această trăsătură de

caracter a tânărului Pavel Volgonski! replicase Gerald cu răceală.

Socrul său îl privise zâmbind ciudat.

— Te-am prevenit. Este un ins periculos. Nu se teme de riscuri… fiindcă nu are ce pierde… Dacă suprimă un adversar, nu are decât de câştigat…

Gerald înţelesese aluzia. Prin intrarea sa în familia Volgonski îşi crease numai complicaţii. Dar merita. *L'enjeu valait la chandelle*. Îşi stabilise un cap de pod în imperiul rusesc şi acest lucru nu era deloc neglijabil. Gerald era convins că ţarul nu va întârzia a face cauză comună cu grecii răsculaţi împotriva autorităţilor Sublimei Porţi. Chiar dacă în clipa de faţă Alexandru I înclină să-şi păstreze neutralitatea – consecvent politicii de jugulare a mişcărilor revoluţionare din orice parte a lumii – opinia publică rusă, dar mai ales tendinţele politicii tradiţionale ale ţării sale aveau să-l împingă inexorabil în tabăra adversarilor Imperiului Otoman. Pe de altă parte, Rusia avea privirile îndreptate spre Orient. Tratatul din Gulistan, încheiat în 1813 cu Fath Ali, şahul Persiei, nu însemna decât un *intermezzo* pacific înaintea unei reizbucniri a ostilităţilor între ruşi şi perşi. Împăratul perşilor nu se va resemna să piardă definitiv Georgia, Mingrelia, Daghestanul şi Chivonul, precum şi accesul la Marea Caspică. Un război între cele două imperii devenea inevitabil. Agenţii lui Lafont procuraseră lui Gerald copii ale unor documente provenite din ambele tabere, care demonstrau matematic acest lucru.

Într-o convorbire amicală cu Gerald, ministrul de externe Nesselrode făcuse aluzie la eventualitatea unor viitoare complicaţii militare şi diplomatice în Orient. Evident, nu spusese acest lucru direct. Concluziile reieşiseră în cursul unei discuţii cu altă temă.

Nesselrode se arătase favorabil implantării pe teritoriul Rusiei a unor fabrici de armament şi a unor şantiere navale ale Casei Sunderland. Ministrul de externe recomanda o colaborare economică şi financiară cu Gerald, pe care-l prefera fraţilor Rotschild, prea aserviţi intereselor imperiului austriac şi regatului britanic.

— Voi fi întotdeauna gata să vă sprijin. Sunteţi în primul rând francez. Şi noi avem o deosebită simpatie pentru Franţa. După prăbuşirea imperiului napoleonian, Majestatea Sa Imperială Ţarul Alexandru a susţinut cu energie ca Franţa înfrântă să fie tratată cu moderaţie. Nu am fost niciodată de acord să împărţim ţara

dumneavoastră în două, cum pretindea Prusia, şi nici să se reîntoarcă la graniţele din 1730, cum cerea Anglia şi Austria. Metternich recomandase în plus ruperea din trupul Franţei a unor imense teritorii. Majestatea Sa Imperială Ţarul nu a admis decât o ocupare temporară a ţării dumneavoastră, precum şi plata unor contribuţii de război. Pretenţii blânde, care nu au fost pe placul aliaţilor noştri. Am respins cu hotărâre şi garanţiile teritoriale excesive pretinse de Prusia. Am vrut ca Franţa să rămână o mare putere, absolut necesară asigurării echilibrului european.

Nesselrode se ferise să precizeze că Ţarul avea tot interesul să existe în Europa un regat francez puternic, susceptibil să devină un aliat de nădejde al Rusiei în eventualitatea unei angajări a acesteia în complicatele probleme ale Orientului Apropiat şi Mijlociu. Gerald ştia însă acest lucru, căci avea la dispoziţie documente revelatoare. Şi mai ştia ceva. Dispunea de o minută a convorbirilor dintre Capo d'Istria, reprezentantul Rusiei, şi Stein, cunoscutul om de stat prusac. „Rusia, declarase deschis Capo d'Istria, interlocutorului său, are tot interesul ca Franţa să rămână puternică, astfel încât *alte state* să nu-şi poată într-o zi uni toate forţele lor împotriva imperiului moscovit." Atât de covârşitoare era autoritatea Rusiei şi atât de importante forţele ei armate, încât aliaţii se înclinaseră în faţa voinţei ei.

Toate acestea dovedeau încă o dată iminenţa unui vast conflict armat în care Imperiul Ţarilor avea să fie inevitabil târât. În acest caz, armamentul fabricat de uzinele Sunderland ar găsi un client serios dincoace de Urali... Un client tot atât de serios ar putea să fie de pildă şi imperiul persan, reflectă Gerald, încântat de perspectivele pe care i le deschidea viitorul.

Curând după întâlnirea cu Nesselrode, avu o primă întrevedere cu Contele Arakceiev. Acest demnitar, care se bucura de încrederea nelimitată a Ţarului, era un personaj extrem de temut. Ursuz, grosolan, ipocrit, de un orgoliu nemăsurat, îşi legase numele de o instituţie care – afirma el – era menită să reformeze lumea rusă, punând bazele unei noi societăţi, în care ordinea şi autoritatea să domnească nestingherite! Coloniile militare. Sistemul creat de Arakceiev consta în stabilirea soldaţilor în sânul familiilor ţărăneşti. Dacă erau însuraţi, acolo îşi aducea nevestele; dacă erau celibatari, se însurau cu fetele ţăranilor. Copiii rezultaţi erau destinaţi serviciului militar. Soldaţii participau la muncile agricole cot la cot cu ţăranii. Districtele colonizate erau sustrase

autorităţilor civile şi supuse administraţiei militare. Arakceiev intenţiona să creeze treptat o naţiune militară. Ţarul nu se arătase potrivnic acestei idei, dar ţăranii fuseseră de altă părere. Vexaţiile, spolierea sistematică, serviciul militar permanent la care erau în realitate supuşi le creaseră nemulţumiri atât de mari, încât se răsculaseră. Revoltele fuseseră reprimate cu multă străşnicie. Păduri de spânzurători străjuiseră multă vreme satele, spre a aminti locuitorilor că libertatea era o noţiune pe care ar face mai bine să o uite cu desăvârşire.

Gerald avusese câteva discuţii prealabile cu Contele Vasiliev, ministrul finanţelor, şi Contele Rumianţov, ministrul comerţului, care se arătaseră favorabili – în principiu – instalării în Rusia a unor uzine de armament ale Casei Sunderland, cu singura condiţie ca ruşii să participe cu jumătate din capital. Condiţia aceasta nu-l deranja pe Gerald. Era sigur că va reuşi până în cele din urmă să-l convingă pe socrul său să accepte a se angaja în această afacere. Astfel, uzinele din Rusia vor rămâne tot în sânul familiei.

Pentru încheierea definitivă a acestei tranzacţii trebuia însă acordul lui Arakceiev. Acesta deţinea nu numai portofoliul Războiului, dar fusese investit de Ţar şi cu funcţiile de general inspector al infanteriei şi al artileriei. Arakceiev manifesta un deosebit interes faţă de proiectele lui Gerald. Fabricile de armament existente în Rusia nu puteau acoperi nevoile crescânde ale armatei. Gerald Sunderland se oferea să împlinească acest gol în condiţii convenabile. Ministrul de război ascultă cu atenţie expozeul vizitatorului. Ceru apoi un termen de gândire.

— *Monsieur le Duc*, vă invit la o vânătoare la Gruzino. Acolo vom mai discuta această chestiune, care în linii mari mă interesează. Îmi voi lua libertatea să o expun şi Ţarului, care va avea desigur ultimul cuvânt.

Gerald îşi dădea seama că Arakceiev îi servea un simplu pretext. Ţarul acordase omului său de încredere *carte blanche* în toate domeniile. Trebuia să învingă ultimele reticenţe ale ministrului. Să-i ofere bani? Ar fi fost comic, fiindcă Arakceiev, ca şi Kociubey, era fantastic de bogat. Exista o altă cale. Vittoria di Serracapriolo. Frumuseţea ei proaspătă, inestimabila-i experienţă în domeniul plăcerilor trupului îl serviseră şi în alte ocazii. Aflase că Arakceiev era un senzual, pe care orice femeie abilă îl putea subjuga. După moartea soţiei sale, căzuse sub influenţa unei femei de origine foarte obscură – se zvonea că ar fi fost fiica unui rob ţigan – dar

care reuşise să-l stăpânească datorită senzualităţii ei dezlănţuite. Deşi se afla sub dominaţia acesteia, Arakceiev nu rămăsese deloc indiferent faţă de farmecul Vittoriei, pe care o cunoscuse cu prilejui faimoasei recepţii oferite de Altenburg-Delmond în cinstea nepotului său.

Pe Gerald îl fulgerase o idee a cărei împlinire i-ar fi surâs. Să o mărite pe Vittoria cu ursuzul Arakceiev. Mirele nu mai era tânăr, nu avea o înfăţişare tocmai plăcută şi nici firea sa nu era comodă. În ciuda acestor cusururi reprezenta totuşi o partidă bună pentru Vittoria, care la ora actuală nu trăia decât de pe urma stipendiilor furnizate de Gerald. Dacă această combinaţie matrimonială ar reuşi, Arakceiev ar deveni – graţie influenţei soţiei sale – un aliat preţios pentru Gerald. Acesta ar stăpâni prin Arakceiev viaţa economică a Rusiei.

Gerald părăsi Petersburgul cu destinaţia Gruzino folosindu-se de un convoi alcătuit din zece trăsuri şi douăzeci de furgoane, în care, potrivit obiceiului nobilimii ruse avute, transporta mobile, covoare, aşternuturi, ustensile de bucătărie, necesare în timpul popasurilor numeroase impuse de lungile distanţe pe care le aveau de străbătut. Olga, Vittoria şi Lorenzo di Serracapriolo, Alain, Lafont, secretarii săi şi doi consilieri îl însoţeau în această deplasare.

Vastele peisaje ruseşti îl uimeau pe Gerald prin imensitatea perspectivelor, prin întinderea nemărginită a pădurilor, prin splendoarea câmpiilor absolut plate, ce-şi desfăşurau până în zare singurătatea. Se scurgeau uneori zile întregi fără să întâlnească în cale vreun cătun sau vreo simplă aşezare omenească. După pustietăţi aparent fără limite, li se întâmpla să treacă pe lângă palate splendide, profilându-se pe fundalul verde-smarald al unor parcuri luxuriante.

Unii moşieri, anunţaţi în prealabil de trecerea lui, îi acordau ospitalitate. Gerald şi însoţitorii săi avură astfel prilejul să asiste la spectacole de balet sau de teatru oferite de trupe de balerine sau de actori care îşi desfăşurau talentele numai pentru a risipi plictisul vreunui moşier izolat de lume. Aproape fiecare conac dispunea de teatrul său, iar artiştii după cum avea să afle Gerald mai târziu – erau robi cu o completă educaţie artistică, indispensabilă delectării unei asistenţe restrânse, dar cu gusturi rafinate de pe urma unor repetate şi îndelungi contacte cu lumea artistică a Franţei, a Italiei, a Angliei sau a Germaniei.

Fiecare palat cuprindea un numeros personal de serviciu. Cinci sau şase sute de persoane reprezentau cifre obişnuite. Aceste cifre nu păreau exagerate, când simpli boiernaşi, cu venituri modeste, îşi permiteau să aibă câte zece sau douăzeci de servitori. Toţi aceştia erau nişte bieţi robi care puteau fi vânduţi ca orice vită de povară.

Lui Gerald i se întâmplase să citească în ziarele din Petersburg anunţuri în care erau oferite spre vânzare tinere ţărănci, bucătari, frizeri, muzicanţi, cântăreţe, învăţători şi chiar savanţi. O ţărăncuţă costa aproximativ 25 de ruble. Preţul unui bucătar experimentat putea să urce la 800 de ruble, iar al unui organist de mare talent, la 900 de ruble. Un ogar se vindea în schimb cu 3.000 de ruble. Anunţurile aveau – cu uşoare variante – următorul conţinut: „Vând doică, o trăsură uzată şi doi cai”; „Vând o fată de 16 ani, o sufragerie puţin folosită şi trei saltele în stare perfectă”; „Vând douăzeci de butoaie, un valet, un actor specializat în roluri de rege şi un altul în roluri de intrigant”; „Cumpăr soprană, un pui de Saint-Bernard sau de buldog şi un docar”; „Cumpăr chirurg”; „Vând 100 de robi de ambele sexe. Sănătate perfectă. Apţi să execute cele mai grele munci”.

Fanteziile marilor latifundiari nu aveau margini. Contele Ceremetiev deţinea o trupă alcătuită din 100 de robi în superbe uniforme militare, pe care-i punea să defileze în fiecare dimineaţă prin faţa invitaţilor, în sunetele unei muzici alcătuite din treizeci de instrumentişti suflători.

Contele Rasumovsky avea un imens parc pe care-l modifica după gust. În locul unui deal săpa un lac, lacul îl muta apoi în altă parte, iar serele îşi schimbau amplasamentul în fiecare an.

Contele Kamensky oferea, în schimbul unei trupe de actori care-i trezise interesul, un sat cu cinci sute de suflete.

Prinţul Trubeţkoi întreţinea o trupă de o sută de cameriste adolescente, care aveau menirea să ţină de urât noaptea invitaţilor burlaci.

Contele Narîşkin prezenta oaspeţilor săi spectacolul bine regizat al bătăliilor de la Borodino sau de la Moscova, reproduse de treizeci de mii de robi în uniformele armatelor respective.

După câte un spectacol de operă, se întâmpla ca soprana sau baritonul care săvârşiseră o greşeală, luând prea sus sau prea jos o notă, să fie biciuiţi sub ochii stăpânului indignat de asemenea crime împotriva artei.

Poeţii robi trebuiau să ridice imnuri de glorie Contelui Cernicev şi oaspeţilor lui. Bardul care nu reuşea să-şi încânte auditoriul cu produsele talentului său era trimis la grajd şi pus să care băligar, până ce stăpânului îi trecea supărarea şi îl rechema în salon.

Gerald era uluit de năravurile acestei lumi ciudate. Tradiţii şi obiceiuri barbare supravieţuiau alături de ideile şi concepţiile cele mai noi. O lume a celor mai ameţitoare contraste.

Arakceiev, care sosise la Gruzino cu câteva zile înaintea oaspeţilor săi, le pregătise o primire fastuoasă. Un mare banchet, jocuri de artificii, spectacole de balet, concerte executate de o orchestră alcătuită din cincizeci de persoane şi, în încheiere o retragere cu torţe. Parcul de la Gruzino oglindea pasiunea stăpânului pentru ordine şi precizie. Aleile pietruite erau impecabil de drepte, arborii tunşi la fel, aliniaţi ca soldaţii, statuile aveau exact aceeaşi înălţime şi înfăţişau eroi ai Greciei antice. Conacul cu linii severe şi cu foarte multe ferestre semăna cu o cazarmă rebarbativă, rece. Decoraţia încăperilor era de o simplitate care amintea ascetismul sălilor unei mănăstiri. Mobilele grele de stejar afumat se remarcau prin absenţa sculpturilor şi prin liniile lor drepte.

Dineul oferit în cinstea oaspeţilor fu însă de o bogăţie şi de un rafinament care contrastau cu ambianţa posomorâtă, austeră. Servitorii purtau livrele care nu se deosebeau mult de uniformele militare. Gesturile lor bruşte, perfect ritmate, aminteau precizia mişcărilor unor soldaţi în timpul instrucţiei. Arakceiev depăşise fanteziile militare ale Contelui Ceremetiev. Până şi mobilele erau orânduite cu perfectă simetrie.

În seara sosirii oaspeţilor, ibovnica lui Arakceiev nu îşi făcu apariţia. Ministrul evita desigur să o prezinte invitaţilor în postura unei stăpâne a casei, iar *barina* refuzase să accepte a se înfăţişa în postura unei ibovnice. Prezenţa Vittoriei di Serracapriolo în anturajul lui Gerald făcu multă plăcere amfitrionului. Extrem de prevenitor, ministrul o trată cu o curtenie oarecum bruscă, în ton cu personajul.

Gerald făcea o experienţă riscantă. O adusese pe Vittoria în preajma *barinei* spre a-i îngădui lui Arakceiev să facă o comparaţie între necioplita-i ibovnică şi eleganţa aristocratică a tinerei italience.

În timpul dineului orchestra execută numai marşuri militare. Ciudăţeniile gazdei, ale decorului şi ale întregului mediu ambiant

nu erau propice unei destinderi nervoase. Oaspeţii încercau o senzaţie bizară, crisparea aceea lăuntrică pe care o resimt îndeobşte vizitatorii unui azil de nebuni.

După cină, Arakceiev îşi pofti invitaţii într-un salon alăturat, în care o trupă de balet, alcătuită din robi bine dresaţi, le înfăţişă un spectacol inspirat de războiul Troiei. Luptele, omorurile, foarte realist mimate, ciocnirile violente ale caracterelor se desfăşurau într-un ritm obsedant, care trăda într-o oarecare măsură înclinările sadice ale stăpânului casei. Arakceiev urmărea cu vădită satisfacţie reprezentaţia, care necesitase incontestabil numeroase repetiţii şi grele eforturi din partea actorilor. Alain Dunois era uluit de perfecţiunea ansamblului de dansatori robi, cu nimic mai prejos de trupa lui de balet de la Paris. Olga, obişnuită cu excentricităţile nobililor ruşi, nu acorda nicio atenţie spectacolului şi se amuza jucându-se cu patru ogari superbi, care se buluceau în jurul ei, încântaţi de mângâierile cu care nu erau deprinşi. Vittoria, în schimb, abia reuşea să îşi stăpânească nervozitatea, reflectată oarecum în modul în care-şi mânuia evantaiul. Gerald nu o pusese la curent cu planurile sale în ceea ce priveşte persoana ei şi Arakceiev, dar un instinct care nu înşela o ţinea obositor de încordată. Neobservat, Lorenzo studia pe sub sprâncene pe eroii acestei scene. Îşi închipuia că Gerald pregătea ceva. Cu fatalismul care-l stăpânea de atâta vreme, aştepta desfăşurarea evenimentelor. În definitiv, şi Vittoria şi el erau poftiţi pentru a face anumite servicii. Trebuiau să se supună inevitabilului. Gerald urmărea cu interes comportarea Vittoriei şi a lui Arakceiev. Privirile ministrului erau aţintite fără jenă asupra italiencei. O măsura din cap până în picioare, îi cântărea calităţile fizice, aşa cum un geambaş cântăreşte calităţile unui cal pus la mezat. Gerald, absorbit de reuşita planurilor sale, se preocupa mai puţin de simţămintele oamenilor pe care-i manevra pe tabla sa de şah. Lafont urmărea cu luciditate această comedie grotescă…

În zilele următoare amfitrionul oferi invitaţilor o întreagă gamă de petreceri: vânători, curse de cai, plimbări cu trăsurile prin împrejurimi, baluri, concerte simfonice, spectacole de balet clasic şi de dansuri ruseşti, jocuri de cărţi, loterii şi tot felul de distracţii, care făceau ca viaţa la ţară să nu fie cu nimic mai monotonă ca la Petersburg.

Arakceiev era din ce în ce mai ambalat după Vittoria. Nu lipsea din preajma ei, o asalta cu atenţii – complimente, flori, daruri. În

fiecare seară, la cină, doamnele găseau sub şervet bijuterii de valoare. Ca din întâmplare, Vittoria descoperea cele mai superbe diamante şi cele mai fine perle. Permanenta bună dispoziţie a lui Arakceiev îl făcea să fie deosebit de concesiv şi faţă de Gerald. Încheierea unui acord definitiv părea iminentă. Gerald se felicita pentru inspiraţia pe care o avusese aducând-o pe Vittoria la Gruzino.

Într-o seară, după o plimbare sub clar de lună în compania lui Arakceiev, Vittoria se apropie de Gerald, care juca tric-trac în compania lui Lafont.

— Aş vrea să-ţi vorbesc, îi şopti ea.

Gerald întrerupse partida. Se aşeză pe o canapea lângă fereastră, la o depărtare suficientă de ceilalţi oaspeţi, spre a nu putea fi auziţi.

— Arakceiev mi-a cerat mâna, îi spuse ea fără introducere.

Gerald o privi cu afecţiune.

— Felicitările mele, Vittoria! Mă bucur nespus de mult pentru dumneata.

Ea surâse ciudat.

— Te bucuri numai pentru mine?

Gerald îşi dădu imediat seama unde voia Vittoria să ajungă. Luă taurul de coarne.

— Mi-ai descoperit jocul, nu-i aşa? rosti cu prefăcută candoare.

— Da, de la început, replică ea simplu. Am ştiut totul. Mai ştiu şi ce are să mă aştepte dacă am să accept.

— Sunt convins că Arakceiev are să te facă fericită.

— Crezi cu toată sinceritatea?

— De ce nu? Contele este un om de lume. Despre bogăţia şi puterea lui nici nu mai vorbesc. Ai să ocupi un loc eminent în societatea rusă.

Vittoria zâmbi trist.

— Nu mă întrebi dacă aş putea să-l iubesc?

El râse nepăsător:

— Simţămintele astea să le lăsăm oamenilor de rând.

— Vrei să pari mai cinic de cât eşti, replică Vittoria.

Îndrăzneala ei îl umili.

— Cinic? Te înşeli, scumpa mea. Nu am în vedere decât fericirea ta…

— Şi gloria Casei Sunderland, completă Vittoria cu seriozitate.

Gerald nu se derobă.

— Ai dreptate. Gloria casei mele este un obiectiv pe care-l urmăresc în permanenţă.

— Ştiu. Mă voi strădui să-ţi uşurez sarcina.

Gerald se prefăcu a nu-i observa înnourarea frunţii.

— Ai fost întotdeauna la înălţime, Vittoria. Ştiu cât îţi datorez...

— Nu-mi datorezi nimic, replică ea cu oboseală în glas. M-ai recompensat întotdeauna regeşte. Într-un fel, suntem chit.

Gerald îşi aruncă privirea asupra inelului său cu blazon ducal.

— Nu trebuie să te simţi obligată a te mărita cu Arakceiev, rosti cu răceală.

Vittoria se ridică.

— Am să fac tot posibilul ca să te mulţumesc. Mă ierţi, în seara aceasta am să mă retrag mai devreme...

— Nu te simţi bine? întrebă el cu solicitudine.

— Vreau să mă odihnesc. Mâine avem o zi încărcată... Bună seara, Gerald!

— Noapte bună, Vittoria, se înclină el, sărutându-i cu galanterie mâna.

După ce rămase singur, nu se mai întoarse la partida de tric-trac. Evitând grupurile de invitaţi, ieşi pe balcon. Luna plină arunca o lumină alburie, fantomatică, asupra parcului. Miriade de greieri îşi cântau melopeea nocturnă. Zgomot vesel de glasuri răbufnea din salon prin uşile deschise.

„Biata Vittoria! reflectă el. O sacrific intereselor casei mele. Sunt un ticălos. Dar n-am ce-i face. Am o misiune pe care trebuie să o duc la împlinire, chiar dacă va trebui să calc peste cadavre. În definitiv, eu sunt primul servitor al casei mele. Îşi închipuie oare Vittoria că sunt mai fericit decât ea? Hm! Cred că e destul de lucidă ca să mă înţeleagă. Succesul şi mulţumirea sufletească nu sunt întotdeauna sinonime."

Se întoarse în salon. Lângă statuia lui Hercule, cioplit în marmoră, Olga stătea de vorbă cu soţia generalului Lobanovski. Când îşi văzu soţul intrând, umbra unui surâs amuzat pluti o clipă pe buzele ei. Gerald simţi o uşoară iritare. Atitudinea ei vag condescendentă începuse să-l enerveze. Se apropie. Doamna Lobanovski intui tensiunea nervoasă a celor doi soţi. Sub un pretext oarecare se retrase discret, lăsându-i singuri.

— Am stat de vorbă cu Vittoria, spuse el.

— Am observat, surâse suav Olga.

— Dac-ai şti ce mi-a spus...

— Crede-mă, Gerald, nu mă interesează.

El o privi pieziş.

— Bine! Atunci n-am să-ţi spun nimic. Dacă m-ai fi lăsat să-ţi împărtăşesc marea veste…

Olga îi atinse buzele cu evantaiul ei de mătase.

— Nu, Gerald. Te rog… lasă…

— Cum vrei! ridică din umeri contrariat.

— Prieteni, începe balul! anunţă cu voioşie Arakceiev, apărând în pragul salonului. Vă poftesc în sala cea mare!

În noaptea aceea Gerald nu reuşi să adoarmă, deşi oboseala acumulată în timpul zilei ar fi fost firesc să-şi ceară drepturile. O condusese pe Olga până în pragul dormitorului ei şi, fără să se prevaleze de drepturile de soţ, îi urase cu politeţe noapte bună, apoi se retrăsese în camera lui. Se dezbrăcase, dar, în loc să se culce, îşi aruncase pe umeri un halat de mătase şi trecuse la fereastra deschisă.

Se stârnise un vânt răcoros, care împingea din urmă nori răzleţi, cu margini dantelate. Copacii din parc prinseră să murmure. O adiere mai vie pătrunse pe fereastră în cameră, stingând flăcăruia lumânării din sfeşnicul de argint de pe noptieră.

Gerald era neobişnuit să întâmpine rezistenţe. Atitudinea Olgăi îl intriga şi îl irita în acelaşi timp. Spera s-o domesticească treptat. Nu se va folosi de procedeele inventivului soţ din *Femeia îndărătnică*. Nici Olga şi nici el nu se potriveau cu personajele celebrei opere dramatice shakespeariene… Opoziţia calmă, dar dârză, a Olgăi îi colora într-un fel existenţa.

Deodată atenţia îi fu atrasă de o siluetă feminină care se ivise dintre copacii parcului şi se oprise pe aleea pietruită, îndreptându-şi privirile spre faţada palatului. Nu-i vedea chipul fiindcă un nor acoperea tocmai luna. Îi desluşea doar contururile corpului plin, învăluit în cutele ample ale unei rochii cu talia sub sâni, după moda rusească. Femeia stătea nemişcată ca o statuie.

Apoi norul, mânat de vânt, dezgoli faţa lunii, care aruncă iarăşi peste parc lumina-i alburie. În clipa aceea Gerald putu desluşi cu toată limpezimea faţa femeii de pe alee. Ochii aprinşi, trăsăturile distorsionate, buzele strânse, subţiate, bărbia ascuţită dădeau chipului ei o expresie de ură dementă. Privirile ei fixau o porţiune din faţadă care – deduse Gerald – corespundea cu ferestrele apartamentului Vittoriei.

— *Barina!* şopti el pentru sine, înfiorat de scârbă şi de o teamă inexplicabilă.

Privirile femei erau atât de intense, de concentrate, încât păreau să exercite o forţă hipnotică.

„Vittoria!” gândi Gerald. Ca şi când ar fi încercat să neutralizeze puterea malefică a *barinei*, îşi făcu simţită prezenţa, plecându-se ostentativ peste glaful ferestrei, astfel încât ea să-l poată vedea. Femeia tresări. Îi aruncă o privire rapidă, apoi se răsuci pe călcâie şi dispăru în bezna copacilor.

Gerald îşi strânse brusc halatul în jurul corpului, de parcă l-ar fi străbătut un fior de frig.

„A băgat de seamă că am văzut-o! îşi zise el. Dacă i se va întâmpla ceva Vittoriei, va şti că uneltirile ei nu vor rămâne nedescoperite şi nepedepsite.”

Îşi dezbrăcă halatul, apoi intră sub plapumă. Deodată izbucni într-un râs tăcut.

„A început să-mi fie frică de puterile magice ale *barinei!* Sunt un caraghios! Bizara ambianţă rusească a prins să-mi joace şi mie feste...”

Închise ochii, dar nu fu chip să adoarmă. Zorile îl găsiră frământându-se în patul cu baldachin, străjuit de icoane ruseşti îmbrăcate în aur şi în argint...

La sfârşitul celei de-a doua săptămâni a şederii oaspeţilor săi la Gruzino, Arakceiev le anunţă oficial logodna sa cu principesa Vittoria di Serracapriolo. În cinstea acestui eveniment va oferi un ospăţ la care va pofti toate mărimile imperiului, în frunte cu ţarul însuşi. Logodna avea să fie oficiată în prima duminică a lunii, potrivit ritului ortodox. Arakceiev instituia viitoarei sale mirese o dotă considerabilă, alcătuită din două domenii totalizând 60.000 de hectare, precum şi 11.000 de suflete. Lorenzo urma să fie învestit cu comanda unui regiment de dragoni. Cele mai ademenitoare perspective se deschideau fraţilor di Serracapriolo.

— Planurile mele s-au împlinit peste cele mai optimiste aşteptări, declară satisfăcut Gerald lui Lafont. Pe Arakceiev l-am fericit cu o soţie superbă, iar din Vittoria am făcut una din cele mai bogate femei din Rusia.

— Lorenzo nu are de gând să rămână cu sora lui, răspunse Lafont. Mi-a destăinuit că atmosfera de aici îl înspăimântă. Nu-şi poate explica acest simţământ, mai puternic decât raţiunea.

— Foarte bine, rosti Gerald cu promptitudine. Dacă se va înapoia cu mine în Franţa, nu va mai cunoaşte grija zilei de mâine. Ştiu să fiu generos cu cei care mi-au fost credincioşi...

Urmară zile de petreceri necurmate în aşteptarea faimoasei duminici. Nobilii de pe domeniile învecinate soseau cu grăbire spre a asista la ceremonia logodnei. Arakceiev mai dădu de veste că nunta va avea loc la Petersburg în prima duminică a lui septembrie. Secretarii săi primiseră poruncă să şi înceapă a completa invitaţiile.

Sosi în sfârşit şi ziua mult aşteptată. După oficierea serviciului religios la biserica din sat, în prezenţa a peste trei sute de invitaţi, avea să urmeze un praznic fără seamăn. După-amiaza va fi dedicată unor curse de cai, iar seara se va încheia cu un mare bal.

Ceremonia fusese fixată pentru ora 11. Dimineaţa era de o strălucire feerică, în ton cu măreţia evenimentului.

În camera sa, Gerald, ajutat de valeţii personali, îşi făcea toaleta. Primul servitor îi pregătea ţinuta de gală şi decoraţiile. Al doilea îl bărbierea. Şi ceilalţi invitaţi se pregăteau pentru ceremonie. Palatul fremăta ca un roi de albine în plină activitate. Peste o oră, cortegiul trăsurilor cu invitaţi avea să pornească spre biserică. Domnea o atmosferă de sărbătoare. Parcul fusese decorat cu mii de lampioane japoneze, care urmau să fie aprinse după lăsatul serii. Nelipsitele jocuri de artificii trebuiau să-şi desfăşoare la noapte efemerele cozi de păun luminoase, descriind pe cer numele mirilor. Artificierul-şef al lui Arakceiev muncise pe brânci trei zile şi trei nopţi spre a realiza un adevărat miracol al genului.

Gerald terminase tocmai cu bărbieritul. Valetul îi parfuma faţa cu esenţe fine, franţuzeşti, când dinspre unul din apartamentele din stânga ţâşniră nişte strigăte sfâşietoare. Gerald sări de pe scaun. Valetul încremeni cu sticla de esenţă în mână.

— Ce s-a întâmplat? exclamă Gerald, smulgându-şi de la gât prosopul de olandă şi repezindu-se spre uşă.

O deschise cu violenţă, dând-o de perete, şi irupse pe coridor. Şi alţi invitaţi ieşiseră din apartamentele lor şi se uitau consternaţi spre capătul coridorului dinspre care se auzeau ţipetele, acum ceva mai slabe. Servitori împanicaţi alergau în susul şi în josul culoarului.

Apăru şi Arakceiev, într-un halat de moar purpuriu. Făcând gesturi dezordonate, alergă spre capătul coridorului de unde veneau ţipetele. Abia în clipa aceea Gerald realiză, cu o ascuţită

strângere de inimă, că strigătele porneau din apartamentul Vittoriei. O servitoare năucită de spaimă apăruse în uşă. Bolborosea cuvinte incoerente. Arakceiev o îmbrânci şi intră în apartamentul italiencei. Gerald îl auzi scoţând un răget animalic. Totul se petrecuse cu atâta iuţeală, încât lumea nu reuşise să se dezmeticească. Alergă şi Gerald într-acolo. Când ajunse în pragul dormitorului Vittoriei, spectacolul care i se oferi îl cutremură de groază.

Vittoria, goală, se contorsiona pe pardoseală, scoţând ţipete guturale, din ce în ce mai slabe. Lângă ea se afla un mare ciubăr cu apă, pregătită pentru baie, şi alături un ciubăr mai mic, răsturnat. Pe jos se întinsese o băltoacă din care ieşeau aburi. Corpul Vittoriei era de un roşu nefiresc. Ţipetele ei încetară brusc. Leşinase.

O altă servitoare aruncă un cearşaf peste trupul inert. Nimeni nu era capabil să dea vreo lămurire. Abia într-un târziu Arakceiev reuşi să afle adevărul.

Servitoarea, care ieşise înnebunită de spaimă în pragul uşii, turnase din greşeală ciubărul cu apă clocotită peste Vittoria, care se pregătea tocmai să între în baie.

În aceeaşi seară Vittoria di Serracapriolo muri în chinuri cumplite. Medicul personal al lui Arakceiev nu reuşise să o salveze, în ciuda străduinţelor sale. Ştia că moartea principesei va atrage după sine şi definitiva lui dizgraţie. Arakceiev nu ierta pe cei care dădeau greş. În clipa în care medicul, livid, îi anunţă sfârşitul Vittoriei, contele începu să-l pocnească în cap cu pumnii lui mari şi grei.

Ordonă apoi soldaţilor din gardă să-i aducă servitoarea care provocase nenorocirea. Arakceiev nu ştia să lucreze cu menajamente. Se repezi asupra femeii şi o potopi şi pe ea cu pumnii. Desfigurată, plină de sânge, cu un ochi scos, servitoarea făcu în cele din urmă mărturisiri complete. *Barina* o silise să toarne apă clocotită peste Principesa Vittoria…

Invitaţii care trebuiau să asiste la logodnă conduseră a treia zi la lăcaşul de veci rămăşiţele pământeşti ale Vittoriei di Serracapriolo. Apoi părăsiră palatul şi se risipiră ca frunzele măturate în vânt.

Gerald era consternat. Îşi reproşa sfârşitul oribil al Vittoriei. Avea remuşcări, ca şi când ar fi împins-o deliberat la moarte. Lorenzo era distrus. Gerald şi Lafont abia reuşiseră să-l smulgă de

pe lespedea funerară a surorii sale. De atunci stătea închis în camera lui şi refuza să mai vadă pe cineva. Nici pe Gerald nu voia să-l primească. Arakceiev îmbătrânise în câteva ore cu zece ani. Olga privea lucrurile cu un fel de fatalism oriental. Pe Vittoria nu o simpatizase, dar niciodată nu-i dorise răul. Avea un suflet prea curat ca să se bucure de nenorocirea altuia. Bizar! De când sosise la Gruzino, o urmăriseră presimţiri sumbre. Nu-i vorbise lui Gerald, fiindcă ştia că el n-ar fi înţeles-o. Nici ea n-ar fi putut să-i definească temerile-i vagi. Un capitol din viaţa lor se încheiase.

Se înapoiară la Petersburg. Gerald nu era însă la ultima lui încercare. O veste sosită de la Londra îl copleşi. Raymond fusese arestat şi aştepta să fie judecat pentru crimă, rebeliune şi atac înarmat împotriva reprezentanţilor forţei publice. Infracţiunile, de o gravitate excepţională, erau pasibile de pedeapsa capitală. Într-un raport înaintat lui Gerald personal, avocatul Rowlandson expunea succint împrejurările care duseseră la întemniţarea lui Raymond. Tribunalul o condamnase pe Mary Reynolds la zece ani închisoare pentru furt, vagabondaj şi prostituţie, ordonând deportarea ei în Australia. Cu inconştienţa tinereţii – altfel nu se explicau consecinţele grave la care se expusese – Mister Raymond hotărâse să o răpească în timp ce era transportată, împreună cu un convoi de deţinuţi, de la Londra la Woolwich, unde avea să fie îmbarcată pe nava „Merryman”. Angajase o ceată de inşi fără căpătâi, majoritatea cu antecedente penale, îi înarmase, apoi luase comanda lor. În zorii zilei atacase convoiul cu deţinuţi, în vreme ce acesta traversa un cartier mărginaş al capitalei. Tentativa dăduse greş. Garda convoiului, după o scurtă luptă, respinsese atacul – condus copilăreşte – capturând pe Mister Raymond şi pe trei dintre complicii săi. Din nenorocire, în timpul ciocnirii, un soldat îşi pierduse viaţa, ceea ce agrava considerabil situaţia agresorilor. Ulterior fuseseră arestaţi toţi membrii bandei. Mister Raymond era întemniţat în penitenciarul „Old Bailey” şi aştepta să fie judecat de Curtea Criminală Centrală. Rowlandson îşi exprima adâncul său regret şi făgăduia că îşi va da toate silinţele spre a-i obţine achitarea.

Gerald citi şi răsciti raportul, apoi îl înmână lui Lafont.

— Poftim! Asta ne mai lipsea!

Începu să-şi maseze enervat fruntea. Capul îl durea îngrozitor. Era pur şi simplu uluit. Totul părea de necrezut.

— Ce scandal! Ce ruşine!... Cred că la ora aceasta întreaga

Londră vuieşte…

Lafont era şi el consternat. Dacă s-ar fi aflat acum în Anglia, ar fi găsit poate un mijloc să muşamalizeze afacerea. Şi Francis-Andrew săvârşise o crimă, dar lucrurile căpătaseră altă întorsătură, fiindcă şeful departamentului informaţiilor fusese acolo şi luase totul în mâinile lui. Raymond acţionase ca un nesăbuit. Acum suferea consecinţele.

— Trebuie să-l salvăm! rosti sec Gerald, îndreptându-şi privirile poruncitoare asupra lui Lafont.

Îşi recâştigase calmul.

— Îmi permiteţi să păstrez raportul? întrebă şeful departamentului informaţiilor.

— Desigur! Dacă crezi că îţi poate fi de folos…

— Plec imediat la Londra.

— Foarte bine. Peste câteva zile te urmez şi eu… Mă întreb ce-ar spune Adrien dacă ar trăi…

Se ridică de pe scaun, îşi scoase din manşetă batista de dantelă şi începu să-şi tamponeze nervos fruntea transpirată.

— Imbecilul! exclamă. Nu l-aş fi crezut capabil de o asemenea tâmpenie…

Lafont îl privi lung.

— Poate că purtăm şi noi o vină. Dacă l-am fi lăsat…

— Prostii! grăi Gerald iritat. Cum l-aş fi putut lăsa să se însoare cu o prostituată?!

— Situaţia lui actuală e şi mai nenorocită, Monsieur… În sfârşit, am să fac imposibilul ca să-l scap din încurcătură.

Gerald mai rămase trei zile la Petersburg, pentru a întocmai documentele necesare înfiinţării uzinei de armament, care avea să fie construită într-o localitate – nefixată încă – din preajma munţilor Urali, bogaţi în minereuri necesare procesului de fabricare. Volgonski şi Altenburg-Delmond acceptaseră să participe cu capitalurile lor la această operaţie. Gerald nu avea nevoie de aportul lor financiar, însă prezenţa unor acţionari ruşi în consiliul de administraţie era obligatorie. Într-un viitor apropiat va ridica şi chestiunea înfiinţării unei bănci Sunderland la Petersburg şi a unui şantier naval pe coasta Mării Baltice.

În ajunul îmbarcării sale pe „Sovereign of the Seas”, primi încă o veste care-l înfurie la culme. Nesocotindu-i instrucţiunile, Henry suspendase orice furnizări de arme Paraguayului.

— Henry, acest penibil avorton, are iniţiative! În loc să se

dedice vinului, pasienţelor şi nefericitelor lui amoruri, se cramponează de o activitate pentru care nu are nicio chemare…

Primul său secretar îi ascultase respectuos diatribele.

— Fratele meu, continuă Gerald, ilustrează absurditatea legilor care acordă primului-născut toate drepturile, în dauna fraţilor săi mai mici, dar, în acelaşi timp, mai bine înzestraţi de natură.

Fusese ispitit să adauge: „Henry personifică imbecilitatea. Cred că l-a idiotizat băutura”. Dar se abţinuse. Nu se cuvenea să comenteze în faţa subalternilor tainele murdare de familie.

Primul secretar, deşi avea o foarte tristă părere despre Henry, era de acord cu acesta în ceea ce priveşte refuzul său de a mai acorda dictatorului Francia credite pe termen lung sub formă de furnituri militare. Nu înţelesese niciodată motivele care-l determinaseră pe Gerald să acorde avantaje suplimentare Paraguayului. Nu pusese însă întrebări, fiindcă ştia că ar fi fost foarte rău primite.

— Va trebui să merg la New York, spre a face ordine, zise Gerald.

Era dezamăgit. Fraţii şi nepoţii săi nu se arătau la înălţimea misiunilor încredinţate. Henry era un nevolnic. Lacunele intelectuale ale lui Charles atingeau proporţii exasperante. Raymond, pe care-l socotise la un moment dat moştenitorul său prezumtiv, se lăsase antrenat de pasiuni într-o afacere scabroasă. Benjamin… ei bine, Benjamin reprezenta şi el un semn de întrebare!…

În după-amiaza aceea dădu dispoziţii precise în vederea grăbirii plecării sale la Londra. Tensiunea nervoasă din ultimele zile îi tulburase echilibrul lăuntric. Subalternilor săi le apărea în aceeaşi postură de personaj rezolut, calm, sigur de sine. În realitate se simţea istovit, descurajat, dornic să se elibereze de obligaţiile-i uriaşe. Dar crizele acestea sufleteşti erau trecătoare. Îşi revenea şi relua cu înverşunare lupta. Moştenise o importantă calitate a părintelui său. Dificultăţile îl îndârjeau. Chiar dacă avea momente de slăbiciune, nu se lăsa demoralizat.

În seara din ajunul plecării la Londra se retrase mai devreme în apartamentul său. Simţea nevoia să fie singur, să cugete adânc, să-şi pună ordine în idei. Arestarea lui Raymond nu era numai o chestiune care-i afecta propria persoană şi legăturile de familie, ci o foarte complicată problemă care angaja însuşi viitorul Casei Sunderland. În primul rând trebuia să-i găsească un înlocuitor la

Berlin. Ceilalţi nepoţi ai săi, cu excepţia lui Benjamin, erau nevârstnici şi nu puteau fi folosiţi în posturi-cheie. În clipele acestea grele, Gerald se trezi regretând sincer moartea lui Robert. „Diplomatul familiei” i-ar fi fost acum de mare folos.

Gerald auzi un ciocănit uşor în uşă.

— Intră! strigă iritat.

Nu voia să fie deranjat.

Uşa se deschise şi în prag apăru Olga. Era îmbietor de frumoasă în chimonoul ei vişiniu cu broderii exotice şi mâneci largi ca nişte aripi.

Reaua lui dispoziţie se topi brusc. Se apropie de Olga şi încercă să o sărute pe buze, dar ea se retrase.

— N-am venit pentru asta.

Surâsul ei, lipsit de căldură, îl răcori ca un duş rece. Îl irita impenetrabilitatea sufletului ei. Se simţise întotdeauna în afara preocupărilor soţiei sale. Şi această înstrăinare îl exaspera. Avea convingerea că pentru ea era ca şi inexistent.

— Atunci de ce ai venit?

— Pot să mă aşez pe un scaun? întrebă ea politicos.

— Te rog! Eşti în casa dumitale.

— Nu! Ne aflăm în casa noastră... Suntem doar căsătoriţi...

În glasul ei i se păru că desluşeşte o nuanţă de ironie, care-i spori enervarea.

— Da... să zicem! ripostă sec.

Surâsul Olgăi era de o blândeţe care-l înfurie. Când va reuşi oare să o cunoască? Să-i pătrundă tainele?

— Tocmai în legătură cu situaţia noastră voiam să-ţi vorbesc, rosti ea în şoaptă. Ţii neapărat să te însoţesc la Londra?

Gerald o privi mirat. Încreţi din sprâncene.

— Nu înţeleg întrebarea...

Ea suspină.

— Nu vreau să interpretezi greşit cuvintele mele...

Gerald observase de multă vreme că Olga evita sistematic să-i rostească numele.

— Nu spun să ne despărţim oficial, adăugă ea. Căsătoria noastră pare să-ţi favorizeze realizarea unor proiecte dragi. Şi aceasta mă bucură...

— Nu m-a preocupat acest aspect al chestiunii când ţi-am cerut mâna.

— De ce te-aş contrazice? Altul e scopul vizitei mele.

— Vai, cât eşti de ceremonioasă! vorbi el cu îngroşată ironie.

Ea îi ignoră întreruperea.

— Mă întrebam dacă nu ar fi preferabil să rămân la Petersburg, grăi domol.

— Nu! N-ar fi! replică Gerald aspru. Glasul lui avea un ton de o finalitate categorică.

Olga se ridică de pe scaun.

— Bine... Dacă aşa vrei dumneata... Nu-mi rămâne decât să mă înclin...

Gerald şovăi înainte de a rosti un răspuns susceptibil să genereze complicaţii nedorite.

— Dacă eşti nemulţumită de mine, sunt gata să-ţi redau libertatea. Vărul dumitale va fi foarte fericit să te reprimească...

— De ce vrei să te comporţi ca un om lipsit de maniere? rosti ea fără să ridice glasul. Nu am venit să te ofensez. Afară de aceasta, nu am de gând să divorţez. L-aş amărî prea tare pe tata.

Gerald râse ironic:

— Cu alte cuvinte, să rămân un fel de paravan. Comodă situaţie, nu-i aşa? Să-ţi ofer prilejul de a-ţi revedea fără riscuri vărul...

Olga se îmbujoră sub greutatea insultei. Bărbia îi tremură. Ochii mari şi limpezi i se umeziră. Era atât de excitantă în clipa aceea, încât Gerald fu tentat să o cuprindă în braţe şi să o acopere cu sărutări. Răspunsul ei îl zgudui ca un şoc electric:

— Te plâng...

Se răsuci apoi pe călcâie, făcând să se rotească mânecile ample ale chimonoului, şi părăsi fără zgomot încăperea.

Gerald rămase cu privirile aţintite asupra uşii care se închise în urma ei.

„Întâi ai să-mi dăruieşti un copil care să beneficieze de opera durată de mine... După aceea... eşti liberă...”

Murmurase pentru sine vorbele acestea amare. Nu! Acum nu putea divorţa. Olga nu era numai utilă, ci şi tentantă...

„Sovereign of the Seas” se desprinse de chei salutat de fâlfâitul batistelor mânuite de rudele, de prietenii şi de cunoscuţii care ţinuseră să fie în ultimul moment în preajma tinerilor soţi.

Cerul, de un roz-palid, se oglindea în mare, învăluind-o în tonuri pastelate veneţiene. S-ar fi zis că natura era în sărbătoare.

Printre mulţimea de pe chei se afla şi vărul Olgăi. Nu îşi vântura batista fiindcă era foarte trist. Uniforma cu epoleţi largi şi broderii

de fir se singulariza printre veşmintele civile ale celorlalte persoane. Privirile lui şi ale Olgăi se îmbrăţişau într-o ultimă şi fragilă legătură, care avea să se rupă în curând. După ce nava se va îndepărta în larg şi ei se vor pierde din ochi, gândurile lor se vor împleti, aruncând peste mări o ţesătură invizibilă, mai trainică decât orice plasă pescărească...

Înaintea îmbarcării, Gerald avusese o ultimă convorbire cu socrul său.

— V-aş rămâne recunoscător dacă Pavel Volgonski nu ar veni să ne viziteze la Paris sau la Londra.

Principele înclinase din cap în semn de încuviinţare.

— Voi avea grijă ca Pavel Alexandrovici să nu obţină aprobarea superiorilor săi... Iar dacă va renunţa la uniforma militară, voi pune în funcţie toate influenţele mele spre a-l reţine în Rusia. Poţi conta pe mine, Gerald. Te înţeleg şi îţi dau dreptate. Şi eu îl detest.

— Vă mulţumesc, Principe.

O ultimă strângere de mână le pecetluise înţelegerea...

Călătoria pe Marea Baltică se desfăşura pe o vreme excepţională. Pe apele netezi ca învelişul unui lac, razele soarelui descriau arabescuri scăpărătoare în continuă mişcare.

Spre plăcuta surprindere a lui Gerald, soţia lui nu păru deloc să sufere de pe urma despărţirii de Pavel Volgonski. Era calmă, uimitor de calmă, şi se arăta cât se poate de amabilă faţă de persoanele din anturaj şi de ofiţerii de pe bord. Citea mult, se plimba uneori singură pe punte şi participa la conversaţiile înfiripate de convivi în timpul prânzului sau al cinei. Se întreţinea degajat cu Gerald şi nu dădea semn că i-ar purta pică. El se întreba totuşi dacă dincolo de această faţadă nu se ascundea o mare şi mistuitoare amărăciune. Presupunerea era întărită oarecum de pasivitatea totală cu care Olga îi accepta îmbrăţişările. Deprins cu teatralele explozii de pasiuni, etalate de fostele lui amante, dornice nu numai să-l cucerească, dar să îl şi păstreze, era din ce în ce mai nemulţumit de temperamentul glacial al Olgăi. În comportarea-i de toate zilele, manifesta însă o vivacitate care contrasta cu insensibilitatea ei din timpul nopţii...

În vreme ce „Sovereign of the Seas” plutea prin strâmtoarea Kattegat, vremea se strică brusc. Dinspre nord-vest veneau la asalt bancuri uriaşe de ceaţă, care îngreunau considerabil navigaţia. Ar fi fost prudent să facă o escală prin vreunul din porturile daneze

sau suedeze care se înşiruiau de o parte şi de alta a canalului. Dar Gerald dorea să ajungă cât mai repede în Anglia. Colaboratorii săi nu-l văzuseră niciodată atât de nervos. Totul îl nemulţumea.

După ce traversară şi trecătoarea Skagerrak, vremea se amelioră. Pale de vânt stârnite din senin dădeau iama prin bancurile de ceaţă risipindu-le. Dar mişcările acestea bruşte de aer cădeau tot atât de repede şi, în calmul reinstalat, negura îşi întindea iarăşi aripile.

Căpitanul navei era exasperat. Gerald îi ordonase să navigheze cu toată viteza, ceea ce îi expunea riscurilor unei ciocniri cu alte vase. Faţă de alura lui „Sovereign of the Seas”, o asemenea coliziune ar fi avut urmări catastrofale. Providenţa este milostivă cu imprudenţii. Nava traversă fără incidente Marea Nordului şi ajunse în Anglia după o călătorie care pusese la grea încercare nu numai nervii călătorilor, dar şi pe ai echipajului.

Îndată după debarcarea sa la Londra, Gerald îl chemă pe Lafont la Montenuovo House. Se făcuse foarte târziu. Raportul pe care-l prezentă şeful departamentului informaţiilor era sumbru. Cu câteva zile înainte, mituise câţiva gardieni de la închisoarea „Old Bailey”, spre a încerca o evadare a lui Raymond, pregătită până în cele mai mici amănunte.

— Şi? întrebă Gerald nerăbdător. Aţi eşuat, nu-i aşa?

— Exact. Dar nu din cauza noastră. Monsieur Raymond a refuzat să evadeze.

Gerald închise câteva clipe ochii. Suspină:

— Băiatul acesta e fie nebun, fie fanatic.

Lafont clătină din cap cu tristeţe:

— Mai rău, *Monsieur le Duc*. Este îndrăgostit!

Un servitor le servi un vin de Oporto. Gerald îşi degustă băutura.

— A procedat corect, rosti el. Evadarea lui ne-ar fi pus într-o mare încurcătură…

— Ştiu, răspunse Lafont. M-am gândit şi eu. Dar nu reuşesc să mă împac cu gândul că nepotul marelui Richard Sunderland şi fiul lui Adrien de Beaulieu, pentru care am avut atâta admiraţie, zace în închisoare ca un criminal de rând. Reflectam deunăzi, *Monsieur le Duc*. Poate că ar fi fost mai bine dacă l-aţi fi lăsat să se însoare…

— Un Sunderland însurat cu o târfă? exclamă scandalizat, Gerald. Nu mă refer la latura omenească, ci la consecinţele pe care le-ar fi suferit casa noastră.

— Şi împărăteasa Theodora a fost o prostituată, Sir.

Gerald mormăi ceva neinteligibil. Îşi goli paharul de Oporto.

— Pot să-l vizitez la închisoare?

— Desigur. Când doriţi.

— Mâine dimineaţă?

— Mâine dimineaţă, *Monsieur le Duc*.

— Aş vrea să stau cu el de vorbă înainte de a pleca la New York. Aţi angajat cei mai buni avocaţi?

— Da, *Monsieur le Duc*. Consilierul Rowlandson s-a adresat somităţilor baroului londonez.

— Speră să obţină o achitare?

Lafont făcu o schimă care exprima o mare îndoială.

— Opinia publică este foarte montată, *Monsieur le Duc*. Ziarele cer pedepsirea exemplară a nepotului dumneavoastră, în care văd un fel de ţap ispăşitor al tuturor abuzurilor nepedepsite, săvârşite de membrii nobilimii.

— Plăteşte-le, şi să înceteze campaniile de defăimare...

— Le-am oferit sume mari. Unii ziarişti au acceptat cadourile noastre. Au scris chiar articole în care i-au luat apărarea, calificând întreaga afacere drept o copilărie cu urmări regretabile. Dar majoritatea s-au repezit ca nişte ulii asupra nepotului dumneavoastră. Afacerea aceasta a sporit considerabil tirajele ziarelor... Dacă n-ar fi murit soldatul din detaşamentul de pază al convoiului de puşcăriaşi, alta ar fi fost acum situaţia. Am fi reuşit să muşamalizăm afacerea. Bineînţeles, aceasta nu înseamnă că am abandonat lupta. Voi încerca să-i cumpăr pe martori, pe judecători.

— Numai un scandal de asemenea proporţii ne mai trebuia! Şi cu creatura aceea... Mary Reynolds, ce s-a întâmplat?

— E în drum spre Australia.

— Şi Raymond abia aşteaptă să o urmeze...

— Mă tem că da, *Monsieur le Duc*.

— Toată povestea aceasta pare ireală, Lafont... Cum să-ţi spun... este lipsită de sens, de logică...

— Amorul nu cunoaşte logică.

— Cred că ai dreptate... Pentru casa noastră, însă, Raymond rămâne un om pierdut. Dacă va fi condamnat, nu-l vom mai putea folosi niciodată în vreo funcţie de conducere, chiar dacă vom reuşi să-i obţinem o reducere a pedepsei... Mă bizuiam atât de mult pe băiatul acesta, rosti el cu regret. În sfârşit, orice păreri de rău sunt

tardive.

Îşi goliră paharele. Îngădui apoi lui Lafont să se retragă.

Când acesta puse mâna pe clanţă, Gerald îl chemă din urmă:

— Monsieur Lafont!

— Da, *Monsieur le Duc*.

Gerald şovăi o clipă.

— Ştii, m-am gândit la exemplul pe care mi l-ai dat…

— Exemplul?

— Împărăteasa Theodora. Poate că ai avut dreptate…

Gerald îşi zise că nu se cuvenea să cedeze pe toată linia. Acceptase o retractare parţială:

— Din nenorocire, trăim în altă epocă. Puritanismul din epoca lui Cromwell renaşte. Nu cred că vom retrăi excesele din trecut. Va fi un puritanism de modă nouă. Dar nu mai puţin virulent… Ai auzit de vrăjitoarele din Salem, Monsieur Lafont?… Îi zâmbi. Nu te mai reţin. Mâine de dimineaţă să mă anunţi la ce oră putem merge la Raymond.

După plecarea lui Lafont, Gerald se închise în camera sa de lucru. Rezolvă un vraf de hârtii sosite la Londra în ultimele zile, apoi se culcă singur, aşa cum se deprinsese…

A doua zi de dimineaţă se duse la Banca Anglo-Americană. În anticamera cabinetului său de lucru îl aşteptau Lafont, Anthony Temple, Benjamin şi Contele de Beaumont-Challais, care sosise în ajun de la Paris, aducând veşti proaspete marelui patron.

Gerald le strânse pe rând mâna, apoi se întoarse spre Lafont:

— Ce se aude cu Raymond?

— La trei după amiază mergem acolo, *Monsieur le Duc*.

Intrară cu toţii în cabinetul de lucru. Temple şi Challais făcură comentarii prudente în legătură cu situaţia lui Raymond. Amândoi îi condamnaseră cu asprime inconştienţa, dar în prezenţa lui Gerald păstrau o anumită rezervă. Numai Benjamin se arătă sincer îndurerat de soarta vărului său.

— Să trecem la chestiunile curente, zise Gerald.

Challais făcu cel dintâi o expunere succintă asupra războiului din Spania. Rezistenţa liberalilor, conduşi de Riego, era pe punctul de a se prăbuşi. Spre deosebire de Napoleon, care cunoscuse în Spania amărăciunea unor repetate eşecuri militare, ducele de Angoulême comandantul trupelor franceze, fusese primit cu braţele deschise de către cler şi popor, adică tocmai de către aceia care organizaseră fantastica şi sângeroasa insurecţie începută în

1808. Câţiva generali spanioli trădaseră cauza guvernământului liberal, trecând de partea francezilor. La Trocadero trupele lui Riego suferiseră o mare înfrângere. Rezistenţe sporadice se mai înregistrau la Barcelona, Alicante, Cadiz şi Cartagena. Liberalii ştiau însă că pierduseră partida şi că sfârşitul nu mai era decât o chestiune de zile.

Gerald angajase mari capitaluri în Spania. Spera ca regele Fernando al VII-lea, căruia îi acordase importante subsidii, în vederea unei eventuale victorii a partizanilor săi, să-i recunoască dreptul de a-şi recupera creditele puse la dispoziţia guvernului liberal. Cunoştea însă firea schimbătoare, vicleană, a regelui Spaniei. După ce îşi va consolida puterea, sprijinindu-se pe baionetele străine, îşi va mai respecta oare angajamentele? Fernando era tipul omului fals, versatil, orgolios, care îşi făcea un titlu de glorie din încălcarea cuvântului dat. Din învăţăturile lui Machiavelli, nu şi le însuşise decât pe acelea care conveneau lipsei sale de scrupule.

Challais era îngrijorat şi de o altă chestiune. Agenţii săi din Viena, Paris, Berlin, Roma, Napoli îl anunţaseră în repetate rânduri că acţiunile unor societăţi controlate de Casa Sunderland înregistrau scăderi serioase, datorită – se pare – unui grup de jucători la *baisse* care depuneau eforturi susţinute spre a slăbi încrederea publicului în soliditatea valorilor respective.

Gerald nu acordă importanţă deosebită acestor atacuri. Refuză să creadă că ar fi vorba de o acţiune concertată. Era greu de presupus că bancherii din cele cinci capitale europene ar fi fost în stare să constituie un sindicat cu ramificaţii atât de vaste. Nu era nici imposibil ca temerile lui Challais să fie întemeiate. Gerald nu avea de gând şi trateze cu uşurinţă această chestiune. Voia să obţină însă mai multe date înainte de a trece la o contraofensivă susceptibilă să dea naştere la o bătălie financiară de proporţii europene.

Anthony Temple îi vorbi apoi despre dificultăţile întâmpinate de întreprinderile industriale şi miniere ale Casei Sunderland din Anglia, datorită acţiunilor revendicative muncitoreşti, care, chiar dacă nu aveau un caracter organizat, duseseră la o încetinire a producţiei în câteva sectoare însemnate, printre care industria de armament.

Gerald îl asculta glacial, impenetrabil, ca un Budha de bronz instalat pe soclul său. Nu mai avea nicio încredere în acest om,

care achiziţiona – prin interpuşi – pachete de acţiuni ale Casei Sunderland pentru Ducesa-mamă Grace de Northland, văduva lui Francis-Andrew. Richard, întemeietorul dinastiei, avusese o mare încredere în Anthony Temple. Se pare că în cazul acestuia se înşelase. Gerald avea de gând să treacă la represalii, dar ceva mai târziu, când condiţiile vor fi coapte pentru o lovitură distrugătoare.

— Care este stadiul pătrunderii noastre în India? îl întrerupse Gerald pe Temple în mijlocul unei fraze.

Temple îl privi nedumerit. Socotea oare patronul că raportul prezentat era lipsit de importanţă? Richard Sunderland îl deprinsese cu alt tratament.

— Comerţul cu India se dezvoltă satisfăcător, răspunse. În ultimii doi ani am înregistrat o creştere substanţială a schimburilor comerciale. Din totalul…

— Ieşiţi, vă rog, din domeniul generalităţilor, îl întrerupse iarăşi Gerald. Data viitoare să-mi prezentaţi date statistice complete… Destul pe ziua de azi!

Temple resimţi afrontul acesta deliberat. Gerald îl umilea de faţă cu Challais, cu Lafont şi cu Benjamin, acest tânăr lipsit de experienţă.

Gerald se ridică de la masa de lucru.

— Gentlemen, amânăm continuarea discuţiilor pe mâine. Monsieur Lafont, la ora două şi treizeci veniţi să mă luaţi de acasă. Mă veţi însoţi la „Old Bailey”. Şi dumneata ai să mergi cu mine, Benjamin!

Îşi părăsi interlocutorii fără să le strângă mâna. Trăsura îl aştepta în faţa băncii.

— Mayfair! ordonă el vizitiului prin cornetul acustic. La locuinţa Ducesei de Lusignan-Valois.

Făcea o vizită matinală bunicii sale, pentru că voia să-i vorbească între patru ochi înainte de a i-o prezenta pe Olga.

Patricia îl primi plăcut surprinsă.

— Nici n-am ştiut că ai sosit la Londra.

— Plecarea mea de la Petersburg a fost oarecum intempestivă.

— Afacerea cu Raymond, nu-i aşa? întrebă bătrâna ducesă suspinând.

— Exact. A fost o mare lovitură.

— Mare şi mai ales neaşteptată, Gerald. Nu suntem însă prima familie ducală din Marea Britanie aflată într-o asemenea situaţie. Nu ştiu dacă aceasta poate constituie o consolare… Ducesa râse

trist: Îţi mărturisesc, m-aş fi aşteptat ca Benjamin să facă o asemenea ispravă...

— Nu e prea târziu, replică Gerald amar. Are tot timpul.

— Să vorbim mai bine de soţia ta. M-am bucurat mult când am primit *faire-part*-ul tău. Aş fi venit la Petersburg, ca să asist la nuntă, dar la vârsta mea eziţi să faci asemenea călătorii. Am auzit că este tare drăguţă.

— Adevărat. Are o înfăţişare atractivă, precumpănită însă de o mare răceală.

Patricia îl privi cercetător.

— Nu eşti fericit, Gerald?

— Când m-am însurat, nu am căutat fericirea. Voi avea însă copii. Acesta este esenţialul.

Bătrâna ducesă se apropie de Gerald şi îl mângâie pe păr.

— Ciudat! O ţigancă mi-a dat în taroturi despre tine. Erai mic pe atunci. A prezis că nu vei avea noroc la femei. Am râs. Mi se părea atât de comic să mi se spună despre un copil că nu va avea noroc la femei... Se pare totuşi că prezicerea ei se împlineşte, scumpul meu Gerald. Hm! Nu trebuie să te amărăşti. Nici tatăl tău, nici eu, nici fratele meu n-am avut noroc în dragoste. Crezi că fraţii tăi vitregi sunt mai fericiţi?

— Olga iubeşte pe un alt bărbat.

— Vărul ei... am auzit.

— Extraordinar de repede mai circulă zvonurile...

— Poate să fie un simplu capriciu trecător, Gerald.

— Nu cred. Dar n-are importanţă. E o căsătorie de convenienţă.

Gerald se ridică.

— Am să vin cu Olga. Să v-o prezint.

— Vă aştept la cină. Voi fi încântată să o cunosc...

Gerald scurtă vizita. Simţea un neastâmpăr care nu-i îngăduia să stea locului. Luă prânzul singur la Montenuovo House. Soţia sa făcuse o vizită matinală mătuşii sale, Prinţesa de Lieven, la Ambasada Rusiei. Prinţesa o reţinuse la dejun. Dădu poruncă secretarului de serviciu să comunice Ducesei Olga că Ducesa-bunică de Lusignan-Valois o invitase la cină împreună cu soţul ei. Gerald spera ca Olga să nu-şi fi făcut alt program. Încă de la Petersburg Olga se deprinsese a ieşi cu prietenii seara în oraş. El îi îngăduise aceste escapade minore, fiindcă grupul cuprindea şi câteva tinere doamne a căror seriozitate îi făcuse o impresie bună. Socotea că nu ar fi fost demn să-i pună oprelişti. Gelozia şi

manifestările ei isterice, meschine, îi repugnau.

La două şi un sfert îşi făcu şi Lafont apariţia, însoţit de Benjamin, aşa cum ordonase Gerald. Plecară imediat la „Old Bailey”.

— Mi se pare atât de ciudat să-mi vizitez nepotul la închisoare… rosti Gerald gânditor. Aproape de necrezut!

Se simţea oarecum răspunzător de această nenorocire, dar nu avea mustrări de conştiinţă. Orice om onorabil ar fi procedat la fel. Când trăsura opri în faţa temniţei, Gerald aruncă o privire rapidă asupra zidurilor sumbre, înalte. Îl trecură fiorii când auzi poarta cea mare deschizându-se cu zgomot metalic, sinistru. Intrară într-un gang întunecos, străbătură câteva coridoare pardosite cu piatră, în care paşii stârneau ecouri, şi pătrunseră într-un vorbitor. Mai erau mulţi oameni acolo. Vizitatorii şi puşcăriaşii vorbeau şoptit, aruncând în dreapta şi în stânga priviri furişe. Unii râdeau şi făceau glume deşucheate.

Mirosea urât a transpiraţie, a murdărie şi a mâncare proastă.

Lafont explică unui gardian că voiau să-l vadă pe Raymond de Beaulieu. Omul clătină din cap în semn de încuviinţare, apoi plecă făcând să-i zăngăne legătura cu chei de la brâu. Se întoarse peste câteva minute, scărpinându-se jenat după ureche.

— Numitul Raymond de Beaulieu nu vrea să stea de vorbă cu nimeni, spuse el indispus de capriciile acestui deţinut dificil, care îl făcea să piardă un bacşiş bun.

— I-ai spus că doreşte să-l vadă unchiul său, Ducele de Lusignan?

— Spus!

O paloare bruscă se aşternu pe chipul lui Gerald. Afrontul pe care îl făcea Raymond era nu numai usturător, dar avea şi o semnificaţie limpede. Îi atribuia vina pentru toate nenorocirile întâmplate.

— Bine, să mergem! rosti scurt.

În timp ce se înapoiau la trăsură, reflectă perplex: „Nu l-am cunoscut niciodată pe Raymond! Dacă aş fi ştiut ce îi zace în suflet, n-am fi ajuns aici. Nici el şi nici eu…”

Tot drumul până la Montenuovo House nu scoase niciun cuvânt. Consternaţi, Lafont şi Benjamin îi respectau tăcerea. Abia când trăsura opri în faţa casei, Gerald li se adresă, continuând să privească în gol:

— În timpul absenţei mele din Anglia să vă ocupaţi cu toată grija

de Raymond. Să faceţi tot posibilul spre a fi achitat. Mâine de dimineaţă am să stau de vorbă cu primul-ministru. Poate că voi reuşi să obţin ceva. Poimâine plec la New York. Voi doi rămâneţi aici, la Londra…

Coborî, urmat de Benjamin. Lafont avea să-şi continue drumul cu trăsura până la locuinţa sa. După ce intră în casă, Gerald trecu în cabinetul de lucru, însoţit de nepotul său.

— Cred, Benjamin, că nu este necesar să-ţi reamintesc îndatoririle pe care le ai faţă de vărul tău. A săvârşit o mare greşeală, dar aceasta nu înseamnă că nu trebuie să facem toate eforturile spre a-l salva. Raymond are un fond bun. Şi mai presus de orice este un membru al familiei noastre. O condamnare infamantă a unui Sunderland s-ar răsfrânge asupra întregului clan.

Benjamin se grăbi să-l asigure că va face totul pentru a contribui la eliberarea lui Raymond.

— Păstrez în permanenţă legătura cu Mister Rowlandson şi cu ceilalţi avocaţi ai apărării.

— Foarte bine. Acum lasă-mă. Am mult de lucru…

Gerald rezolvă hârtii până după lăsatul serii. La 8 se înfăţişă cu Olga la locuinţa bătrânei Ducese de Lusignan. Cina prezidată de bunica lui se desfăşură într-o ambianţă plăcută. Olga şi bătrâna ducesă se comportară cu acea politeţe desăvârşită care în lumea înaltei nobilimi poate să ascundă tot atât de bine indiferenţa sau ostilitatea. Olga se arătă prevenitoare, respectuoasă, dar vag absentă. Patricia ar fi fost dispusă să-şi manifeste mai deschis prietenia, afecţiunea, dar se izbi de ermetismul rece al Olgăi. Gerald urmărea cu aparentă detaşare conversaţia lor amabilă, dar, vai, atât de superficială. Comentariile asupra vremii, subiectul preferat al englezilor care nu au ce-şi spune, ocupă cea mai mare parte din timp. Cele două femei vorbiră apoi despre cunoştinţele lor comune şi mai ales despre Prinţesa de Lieven.

Cina se încheie cu un eşec. Gerald şi Olga se retraseră cu mult înainte de miezul nopţii, făgăduind bătrânei ducese că o vor vizita negreşit după înapoierea lor de la New York.

Rămasă singură, Patricia suspină adânc.

„Iată o căsnicie ratată, reflectă cu tristeţe. Cu desăvârşire ratată! Ciudat! Gerald şi Olga îmi par mai incompatibili decât ziua şi noaptea. De ce? Hm! Cine ar putea să spună?”

În trăsură, Olga se mărgini să formuleze câteva aprecieri elogioase, dar foarte generale, asupra bătrânei ducese. Şi cu

aceasta încheie capitolul.

Gerald pleca la New York apăsat de o vagă tristeţe. Îşi simţea inima grea. Imensa-i responsabilitate pe care şi-o asumase preluând conducerea Casei Sunderland, dezvoltarea fantastică a acestui imperiu financiar, care îl expunea primejdiilor inerente unor creşteri prea rapide şi poate premature, neplăcerile conjugale, scandalul provocat de isprava lui Raymond, toate acestea nu erau de natură a-i crea o dispoziţie sufletească trandafirie. Mai ştia că la New York îl aşteptau dificultăţi pe care nu încerca să le minimalizeze. Henry se afla probabil într-una din crizele lui de exacerbare a unui eu comprimat atâta vreme de tutela sub care fusese supus de către Gerald. Numai ciocnirea aceasta, pe care Gerald o prevedea inevitabilă, îi mai trezea spiritul de combativitate, intrat parcă în amorţire. Temperamentul său cyclothymic îl expunea unor tulburări sufleteşti în care perioadele strălucite, foarte productive, şi o exaltare euforică, împletită cu o necuprinsă sete de viaţă, alternau cu perioade aride, întunecate, caracterizate prin stări de deprimare, de oboseală, de descurajare profundă. Gerald mai trecuse prin asemenea momente. Le simţea apropierea aşa cum bolnavii de epilepsie simt venirea crizelor. Spre a se feri de privirile iscoditoare ale persoanelor din anturajul său, se ascundea ori de câte ori presimţea că este pe punctul de a intra într-una din perioadele sale negre. Sub diverse pretexte, se izola de lume. Se retrăgea pentru un timp într-unul din castelele sale, sau pleca în vreo croazieră pe Mediterana. Când criza trecea, şi accesele de melancolie şi depresiune nervoasă se stingeau, se înapoia între ai săi, renăscut ca pasărea Phoenix din cenuşă. Îşi relua activitatea cu un elan, cu o poftă de muncă şi cu o nestrunită energie, uimindu-şi colaboratorii cu vitalitatea lui explozivă.

Călătoria aceasta pe mare era binevenită. Îi îngăduia să se dispenseze de orice efort intelectual. În împrejurări normale ar fi zăbovit ore întregi pe punte, în ciuda vremii urâte, fără să schimbe un cuvânt cu cei din jur. Aceştia, cunoscându-i fanteziile, evitau să-l supere cu prezenţa lor. De data aceasta, pe bord se mai afla şi tânăra lui soţie. Dacă îi era posibil să ia micul dejun singur, în cabina sa, la prânz şi la cină avea obligaţia să ţină companie Olgăi, să angajeze o conversaţie banală şi să se comporte – de ochii lumii – ca un soţ iubitor. În asemenea cazuri, trebuia să facă uneori

eforturi spre a-şi păstra atenţia trează şi spre a da replici coerente. În majoritatea timpului gândurile îi zburau aiurea, se simţea istovit, stors de vlagă şi ros de o melancolie tenace. Îi pierise şi somnul.

În ciuda stării sale proaste, nu apela la serviciile medicilor. Dacă ar fi început să transpire în lumea Bursei din Londra, Viena, Paris sau New York zvonul îmbolnăvirii şefului executiv al Casei Sunderland, ar fi fost un dezastru. Şi acest lucru nu trebuia să se întâmple.

Când ieşiră în Atlantic, se dezlănţui o furtună cumplită. Smucită de valuri, „Sovereign of the Seas” rezista eroic vijeliei violente, torentelor de ploaie care cădeau fără încetare din văzduhul posomorât. Vizibilitatea redusă sporea pericolul unei eventuale coliziuni cu vreo navă, pe această rută foarte frecventată. Neclintit pe puntea de comandă, căpitanul Swen Crooner, un ofiţer tânăr, dar care-şi dovedise capacitatea navigând pe toate mările lumii în condiţii excepţionale, folosea toate resursele lui „Sovereign of the Seas”, reuşind să nu se îndepărteze de drumul propus, în ciuda elementelor vitrege ale naturii.

Gerald stătea adeseori lângă comandant şi, fără să-l obosească punându-i întrebări inutile, urmărea cu un oarecare interes manevrele echipajului. La sfârşitul primei săptămâni de navigaţie pe ocean, un incident neaşteptat riscă să pună capăt călătoriei în chip tragic. Era pe înserat. Vizibilitatea, redusă aproape la zero, nu permisese echipajului să observe la timp o corabie apărută brusc la provă şi materializată parcă din cortinele cenuşii, compacte, de ploaie. Vasul, cu toate catargele frânte, cu puntea transformată într-un fel de platformă spălată necontenit de valurile furioase, ajunsese o epavă nenorocită, pe punctul de a se scufunda. Primea desigur apă prin multe spărturi, căci echipajul manevra cu disperare pompele.

Cu un efort supraomenesc, căpitanul Crooner reuşi să devieze în ultimul moment direcţia lui „Sovereign of the Seas”, astfel încât să nu intre în plin în corabia grav avariată. Dar nu putu evita cu desăvârşire coliziunea, care se reduse din fericire la o frecare a celor două nave. „Sovereign of the Seas” scăpă cu uşoare stricăciuni, dar pentru celălalt vas ciocnirea aceasta relativ superficială fu o lovitură de graţie. Începu să se scufunde cu rapiditate. Căpitanul Crooner îşi cunoştea îndatoririle. Se afla la o distanţă convenabilă de corabia izbită de moarte, astfel ca valurile

furioase să nu provoace o nouă şi fatală ciocnire pentru ambele nave. Începu apoi operaţiile de salvare. Când se lăsă noaptea, ultimii membri ai echipajului vasului abandonat trecură pe bordul lui „Sovereign of the Seas”. Căpitanul Crooner salvă astfel optzeci de suflete, marinari şi călători. Aceşti pasageri suplimentari, cu totul neprevăzuţi, creară o foarte complicată problemă. Hrana ar fi fost îndestulătoare, dar cazarea se făcu în condiţii nu tocmai satisfăcătoare. Spaţiul relativ restrâns al lui „Sovereign of the Seas” impuse o redistribuire a cabinelor. În apartamentul lui Gerald fură înghesuiţi toţi colaboratorii săi, precum şi Lorenzo di Serracapriolo. Olga rămase să împartă cabina soţului ei.

Incidentul acesta, destul de comun pentru navigatori, căpătă pentru Gerald o semnificaţie mult mai gravă datorită unei întâmplări banale, care îl afectă însă peste măsură. Printre călătorii salvaţi se număra şi senatorul american Frank Victor Harris din Boston. Deşi nu se afla într-o stare sufletească propice, Gerald socoti că este de datoria sa să-l poftească la masa lui. Senatorul primi cu plăcere invitaţia. Era un bărbat între două vârste, cu înfăţişare distinsă de cărturar. Când ajunse pentru prima oară în faţa lui Gerald, îşi manifestă recunoştinţa, făcându-i un compliment:

— Sunt fericit că îmi datorez viaţa celui mai ilustru reprezentant al Casei Sunderland. Am constatat cu prilejul încercărilor prin care am trecut că aveţi un suflet de o generozitate comparabilă cu imensele dumneavoastră bogăţii.

Întorsătura de frază era amabilă şi inofensivă. Gerald se făcu însă palid. Îşi muşcă buzele, şovăi o clipă, apoi, spre stupoarea celor din jur, îi vorbi cu asprime:

— Bogăţiile mele? Pe viitor vă rog să evitaţi acest subiect. Cel puţin în prezenţa mea. Nu vreau să mai aud vorbindu-se de bani, de aur, de bogăţii… mi-e de-ajuns!…

Senatorul îl privea consternat. Nu ştia ce să creadă. Riposta aceasta dură nu avea nicio raţiune.

Gerald îşi duse mâna la frunte. Stătu câteva momente cu capul plecat, apoi ridică privirile asupra interlocutorului. Îşi dăduse brusc seama că ieşirea lui fusese nu numai nejustificată, ci pur şi simplu stupidă. Îşi dezvăluise tulburarea sufletească în faţa unui străin. Faţă de colaboratorii lui ştiuse să se ferească. Ce impresie îşi va face acest senator despre el? Va vorbi desigur colegilor, prietenilor săi…

Gerald zâmbi. Zâmbi cu farmecul acela inimitabil şi infailibil. Zâmbetul său de zile mari, menit să înfrângă orice rezistenţă, să cucerească…

— Pe bordul acestui vas, între cer şi marea dezlănţuită, nu se cuvine să vorbim despre bogăţiile şi titlurile noastre. Nu trebuie să mâniem zeii. Să mulţumim umil providenţei care ne-a acordat ajutorul ei…

Îi întinse mâna, pe care senatorul i-o strânse, reflectând nedumerit. „Ciudat individ! Afectează o umilinţă puritană! De ce? Îşi închipuie că toţi americanii sunt puritani?”

Gerald reuşi să citească în ochii senatorului înţelesul pe care acesta îl dăduse vorbelor lui. Respiră uşurat. De data aceasta ieşise cu faţa curată. Pe viitor va trebui să se supravegheze mai mult…

După cină, la care îşi manifestă însuşirile de perfect amfitrion, se înapoie pe puntea de comandă. Se plasă în locul său favorit, lângă căpitan, şi fără să scoată o vorbă, începu să scruteze cerul zebrat de fulgere. În realitate, nu era deloc atent la priveliştea oceanului luminat intermitent de fantasticele descărcări electrice.

Îl chinuia un mare semn de întrebare. Când îl repezise pe senator, simţise o scârbă îngrozitoare împotriva a tot ceea ce înseamnă „onoare, bani, aur”… De ce? Ce anume îl determinase să urască tocmai scopul vieţii lui de până atunci? Căci idealurile sale se confundaseră odinioară cu acumularea de averi, cu cucerirea puterii, cu satisfacerea tuturor plăcerilor…

Acum nu mai voia nimic. Absolut nimic… Greşea! Mai dorea ceva! Năzuia să se ascundă de oameni, să nu mai audă murmurul obsedant al frământărilor cotidiene, să fie singur… singur… singur…

Îl fulgeră un fior de teamă. Poate că acestea erau semnele premonitorii ale unei nebunii care se pregătea să-l cuprindă. Era nedumerit! Nu ştia să fi existat cazuri de alienaţie mintală în familia lui. Ophelia Effingham murise în cămaşa de forţă. Dar Ophelia era mama lui Henry, a lui Robert şi a lui Charles…

Zorii îl găsiră pe puntea de comandă. Fără să adreseze o privire ofiţerului de cart, se înapoie în cabina sa. Olga dormea încă. Gerald se dezbrăcă în tăcere, fără să apeleze la serviciul valetului, apoi se strecură sub plapumă. Adormi târziu. Pe hublouri, dimineaţa aşternea o lumină cenuşie, crudă…

Când se trezi, soarele inunda cabina. Furtuna căzuse brusc. O

hulă puternică ondula masiv învelişul oceanului. Olga continua să doarmă. O rază poznaşă i se încurcase în gene, dându-le o strălucire caldă. Un surâs copilăresc îi scornise o gropiţă în colţul gurii. Visele ei erau desigur senine, nu posomorâte ca ale lui. Gerald îşi adânci capul în perne şi adormi iarăşi…

Călătoria începută sub auspicii atât de sumbre continuă într-o apoteoză de senin şi soare. O superbă „toamnă indiană” învăluia văzduhul şi oceanul într-un fel de aură sidefie. Vremea aceasta feerică exercită o influenţă binefăcătoare şi asupra lui Gerald. Aproape tot timpul şi-l petrecea pe puntea de comandă. Acolo nu-l deranja nimeni. Ofiţerii şi marinarii de serviciu îşi vedeau de treburile lor, lăsându-l să contemple în linişte mersul lent al valurilor, care-şi desfăşurau până în zare spinările domoale de jad. Ore întregi stătea nemişcat, ca o statuie, cu privirile pierdute în depărtare. Splendoarea vastelor întinderi lichide, aerul rece, ozonificat, pacea adâncă din jur îi linişteau treptat nervii. Gerald se simţea istovit ca după o boală. Somnul, liniştea sufletească şi, odată cu ele, culorile din obraz îi reveniră.

După o perioadă de tranziţie relativ scurtă, energia lui latentă prinse a se trezi. Şi deodată, ca şi când ar fi sfărâmat puterea unui blestem, o clocotindă excitaţie psihică îl asaltă, măturând toate inhibiţiile malefice, făcând să-i renască setea de viaţă, de activitate, de luptă. În locul întunericului în care se zbătuse până atunci, redeschidea ochii asupra zorilor, care se instalau cu rapiditate, aşa cum numai la tropice se întâmplă.

Îi reveni şi pofta de mâncare. O lăcomie devorantă, care-l făcu să consume la un mic dejun două fripturi în sânge, un pui fript, câteva banane şi trei portocale. Căpitanul Crooner şi intendentul navei intraseră în alarmă. Bulimia marelui patron coincidea cu începutul epuizării proviziilor, datorită gurilor suplimentare pe care nimeni nu le prevăzuse. Din fericire, călătoria se apropia de sfârşit. În maximum patruzeci şi opt de ore – dacă vânturile se vor menţine favorabile – trebuiau să între în portul New York.

Gerald se arătă prevenitor, afectuos chiar, faţă de Olga, foarte uimită de această metamorfoză. Comportarea lui se modifică şi faţă de colaboratori. Într-o dimineaţă ceru să i se prezinte dosarele afacerii Francia, spre a le studia înainte de a debarca la New York. La prânz şi la cină angaja conversaţii cu senatorul Harris, pe care-l uimi cu strălucirea raţionamentelor şi cu profunzimea culturii sale.

Când o geană de pământ apăru în zare, vestind continentul

american, Gerald uitase cu desăvârşire de adânca depresiune nervoasă prin care trecuse. Undeva, în străfundul subconştientului său, dăinuia o teamă nelămurită, o alarmă vagă, care nu se manifesta însă decât într-un fel de gol lăuntric, resimţit doar în unele clipe. Nu dăduse însă importanţă acestor manifestări timide, repede învinse de vitalitatea lui dinamică.

Când „Sovereign of the Seas” acostă în portul New York, şeful executiv al Casei Sunderland era în plină formă. Bătălia cu Henry se anunţa epică…

Capitolul XX

New York în 1823…

Un oraş care cunoaşte o creştere explozivă… Tinde să ia locul Philadelphiei, care a ajuns cea mai mare metropolă a Statelor Unite, detronând Bostonul, decăzut pe locul trei. Între New York şi Philadelphia domneşte o duşmănie profundă, izvorâtă din lupta pentru întâietate. „Dacă Philadelphia ar dispărea de pe faţa pământului, locuitorii New Yorkului ar juca de bucurie, şi viceversa”, scria un călător german care a vizitat cele două oraşe. „New Yorkul este Sodoma secolului al XIX-lea”, afirmă philadelphienii. „Philadelphia este oraşul ipocriţilor”, susţin newyorkezii…

Centrul şi nordul Manhattanului au înfăţişarea unor vaste pajişti idilice, presărate cu ferme mari şi mici. New Yorkul s-a oploşit doar în partea de sud a insulei, desfăşurându-se pe o adâncime de circa o milă. Aglomerarea aceasta, oarecum haotică, de case şi de străzi cuprinde încă în sânul său grădini mari şi locuri virane. Speculatorii cumpără pe nimic terenurile libere din afara oraşului… Aşteaptă să le revândă cu beneficii serioase…

Broadway îşi începe cariera la Battery Park şi şerpuieşte spre nord poticnindu-se de gardurile fermei căpitanului Robert Randall, descendentul unui lung şir de corsari… Bowery se remarcă prin hârtoapele şi prin colbul care se ridică în nori galbeni şi când trec carele şi trăsurile, şi când copiii desculţi îşi târăsc picioarele, spre disperarea gospodinelor, nevoite să-şi ţină ferestrele închise mai toată ziua… Eleganţii se plimbă pe Wall Street, care reprezintă centrul oraşului… Un alt loc de agrement este Battery Park. Între zidurile fortului Clinton, care a cunoscut momente de glorie în timpul războiului din 1812, nişte indivizi cu imaginaţie şi bani amenajează un cazinou, denumit Castle Garden… Duminica circulaţia este stăvilită prin lanţuri trase de-a curmezişul străzilor, astfel ca serviciile religioase oficiate în biserică să nu fie tulburate de zgomotele nedorite din afară…

În zilele de lucru oraşul palpită, fierbe, vuieşte, agitat de o necurmată activitate. Negustorii ambulanţi îşi vestesc marfa cu strigăte adecvate fiecărei specialităţi. Prăvăliile, antrepozitele gem de mărfuri şi de clienţi. Băncile înregistrează o mare afluenţă de depuneri. Bursa, în schimb, cunoaşte o stagnare firească, dacă se

ţine seama de zvonurile stăruitoare lansate de alarmiştii care socotesc iminent un război între Statele Unite, pe de o parte, Rusia şi Spania, pe de altă parte. Doctrina Monroe este marele subiect de discuţie al tuturor newyorkezilor... Pe străzi forfoteala este neîncetată. Pietoni, vehicule, cai, câini, turme de porci se foiesc în toate părţile... Tavernele, hanurile nu mai prididesc cu clienţii... Atelierele meseriaşilor mici şi mijlocii varsă pe piaţă produse înghiţite rapid de o clientelă în plină creştere...

Un consilier comunal propune să se construiască un pod peste East River. Lumea râde. Cine a mai văzut un pod cu o deschizătură atât de mare? Tot e bine că poznaşul consilier nu a lansat ideea să se arunce un pod peste ocean. Ar da ghes bătăioşilor regi din Europa să-şi trimită armatele pe pod până la New York...

Construcţia noului City Hall s-a terminat. De zece ani clădirea a fost dată în funcţiune. Faţada este de marmură, iar spatele de cărămidă. Dar ce importanţă are? Într-o zi şi spatele va fi îmbrăcat în marmură...

Un măcelar a zidit un amfiteatru pentru două mii de persoane, destinat luptelor dintre tauri şi câini...

O comisie de urbanişti elaborează un plan pentru parcelarea Manhattanului. Planul, foarte îndrăzneţ, dispunea străzile într-un fel de grătar, care nu ţinea seamă de accidentele de teren. Oamenii râd. Planul prevede extinderea oraşului până la strada 155. Cine e nebun să-şi ridice o casă în pustietăţile acelea?...

Activitatea portului, cu sutele lui de corăbii care intră şi ies zilnic, e un prilej de distracţie pentru gură-cască... Mărfurile aduse din Europa au mare căutare, în special produsele de lux, parfumurile, mătăsurile, dantelele, mobilierul, pianele. Într-un singur an vama oraşului New York a încasat 3.900.000 dolari. Cosmopoliţii sunt dispuşi să plătească orice sumă pentru obiectele de artă provenite din rafinata Lume Veche...

Creditul înfloreşte ca nicăieri pe lume. Cumpărătorilor li se oferă munţi de mărfuri: şi îmbrăcăminte, şi ustensile de bucătărie, şi hamuri, şi cârnaţi, şi vinuri, şi mirodenii... Dacă nu au bani să plătească, nu înseamnă nimic. Li se vinde totul pe datorie, cu o mică dobândă... Şi mărfurile se revarsă necontenit în portul New Yorkului. Vin şi din America de Sud, şi din Europa, şi din Extremul Orient, şi din Africa...

O şeptime din populaţia oraşului trăieşte de pe urma instituţiilor de binefacere... Închisorile datornicilor sunt atât de pline, încât

administratorii refuză să mai primească noi deţinuţi. Unii dintre aceştia îşi aduc cu ei şi familiile, căci aici găsesc cel puţin un acoperiş… Fiindcă nu a putut să-şi achite o datorie de 50 de dolari, un nenorocit zace în închisoare de trei ani…

„Binefăcătorii” sărăcimii sunt bancherii, armatorii, neguţătorii, care şi-au adunat averile prin mijloace nu tocmai cinstite. Unii gazetari denunţă pe aceşti falşi filantropi, dar cine are timp să-i asculte?…

Gunoaie, pisici moarte, leşuri de păsări de curte secerate de boli zac pe străzi, împuţind cumplit atmosfera.

Măturătorii nu curăţă oraşul decât o dată pe lună…

Molimele se abat cu furie de ciclon asupra acestei aglomerări urbane. Dau iama prin oameni, fac câteva zeci de mii de victime, apoi dispar tot atât de repede precum au venit. Un medic propune ca Manhattanul de Jos să fie părăsit şi oraşul mutat mai la nord, în jurul lui Greenwich Village, dar nu reuşeşte să se facă ascultat. Apelul lui nu găseşte ecou. Furios, prezice newyorkezilor că vor pieri cu toţii în viitorii zece ani şi că oraşul se va transforma într-un imens cimitir…

Mare vâlvă a făcut proiectul unui oarecare Lozier, care a lansat ideea tăierii insulei Manhattan în două, astfel ca sudul ei, pe care se ridică oraşul New York, să nu se scufunde în mare datorită greutăţii caselor şi să tragă şi restul nordic al insulei sub valuri. Mii de oameni se adună în locul fixat pentru executarea acestei operaţii de vastă anvergură, menită să salveze de la moarte atâtea vieţi omeneşti. „Inginerul” Lozier nu se înfăţişează însă spre a dirija lucrările. Abia mai târziu, credulii constată că au fost victimele unei farse…

Se lucrează cu sârg la deschiderea canalului destinat să dea un nou şi hotărâtor avânt dezvoltării oraşului New York. De data aceasta nu este vorba de o glumă. Canalul urmează să aibă o lungime de 3,68 de mile, 8 picioare adâncime, 28 lăţime la fund şi 40 lăţime la suprafaţă. Costul, potrivit unei estimaţii iniţiale, este de 5.000.000 de dolari. Mai înainte ca lucrările să se fi terminat, cheltuielile au crescut la peste 7.000.000 de dolari. Imigranţi angajaţi mai pe nimic scobesc pământul în condiţiuni infernale. Trebuie să străbată masive stâncoase, păduri, smârcuri miasmice. Vara, o mie de muncitori sunt loviţi de malarie în timp ce fac săpături în regiunea mlaştinii Montezuma. Foarte mulţi mor. Salariile nereclamate îngroaşă beneficiile constructorilor…

Într-un singur an, Jacob Astor încasează chirii care însumează 27.000 de dolari. Niciun gologan nu este însă folosit pentru repararea caselor dărăpănate, în care locuitorii trăiesc într-o mizerie cumplită. Cartierele sărace nu se deosebesc cu nimic de *slums*-urile Londrei.

Pe Broad Street şi pe John Street mai pot fi găsite străvechi case olandeze, din cărămidă roşie şi cu frontoane triunghiulare. În locul clădirilor dărâmate se ridică edificii cu multe etaje. Unul dintre aceste edificii totalizează – cu mansardă cu tot – şase nivele, provocând ameţeli locatarilor de sus de tot…

Numeroase *ferry-boats* – lătăreţe vase cu zbaturi – cară pasagerii între Manhattan, New Jersey, Staten Island, Brooklin…

Broadwayul de jos începe să-şi piardă caracterul rezidenţial şi să fie invadat de numeroase case de raport… Tradiţionaliştii şi conservatorii se plâng că oraşul se urâţeşte…

Zeci de şantiere navale se ridică de-a lungul lui East River. „United States Navy Yard”, înfiinţat în 1801, este mai vast decât toate celelalte. Particularii nu vor să se lase mai prejos. Pregătesc sporirea gigantică a şantierelor lor…

Pe Park Row se înşiruie magazinele de lux, ca perlele pe un fir de aţă. Park Theater este locul de întâlnire al lumii *fashionable*…

De-a lungul zonelor stâncoase din Manhattan, barăci infecte, bordeie, cabane şoldii adăpostesc o populaţie mizeră, care nu se deosebeşte cu mult de troglodiţii din vremurile imemoriale… Oameni şi câini scobesc prin gunoaie, căutând hrană…

New Yorkul văzut din Weehawken arată ca o aglomerare de case, nici prea mici, nici prea mari, deloc întinsă şi dominată de şase sau şapte turnuri de biserici, modeste şi ele…

New York în 1823…

Gerald îşi rezervase un întreg etaj la hotelul „Belmont” pentru el şi pentru suita sa. Nu acceptase găzduirea pe care Henry i-o oferise la Sunderland House, fiindcă nu voia să se îndatoreze cu nimic fratelui său vitreg şi soţiei sale. Întrevederile cu Henry se anunţau furtunoase, şi Gerald voia să-şi păstreze întreaga libertate de acţiune în cazul că ar interveni între ei o ruptură. Nu dorea un conflict, dar nici nu avea de gând să accepte compromisuri spre a-l evita.

Deşi, potrivit noului statut semnat de fraţii săi, dispunea de întinse puteri în sânul Casei Sunderland, având – graţie funcţiilor

sale de preşedinte al consiliului executiv – posibilitatea de a-l cenzura până şi pe Henry, şeful nominal al familiei, preferase să amâne inspectarea băncii şi a celorlalte întreprinderi subordonate din New York până după vizita pe care i-o va face lui Henry. Acest gest de curtoazie – nădăjduia el – va netezi în parte asperităţile unor şedinţe de lucru dificile.

Gerald debarcă la New York aproape de ora prânzului. De la moartea tatălui său nu mai călcase pe pământul american. Îşi desfăşurase activitatea numai în Europa. Dar faza necesară consolidării puterii sale pe vechiul continent se încheiase. Acum venise rândul să-şi impună autoritatea şi în Lumea Nouă. Oraşul poleit de razele călduţe ale soarelui tomnatic, copacii cu frunze arămii, lumea aferată de pe străzi îi reînviară amintiri din copilărie. Se vedea plimbându-se cu tatăl său pe trotuarele înţesate cu pietoni, cutreierând prăvălii cu obiecte de artă, intrând la Bursă ori în vechiul City Hall. Ciudat! Omul acesta, a cărui memorie o venera, se purtase rece cu el. Poate că atitudinea distantă a bătrânului nu era decât un reflex al reţinerii vizibile pe care copilul de atunci o manifesta faţă de părintele său. Cert este că Richard Sunderland şi Gerald nu fuseseră niciodată prieteni. Nu existase între ei acea simpatie deschisă, acea afecţiune caldă care-l legase pe bătrân de fiul său preferat, Francis-Andrew. Gerald se întrebă dacă nu fusese gelos pe fratele lui. Poate că în adâncul sufletului său încolţise pe atunci un astfel de simţământ. Acum însă nu îşi mai amintea cu limpezime aceste lucruri.

Trăsura sa personală, pe care o adusese de la Paris, era una din acele splendide caleşti *à la Daumont*, cu blazon pictat pe uşi, cu perne de catifea roşie şi cu ciucuri de fir atârnând la ferestre şi în jurul tapiseriei de pe capră. Patru cai albi de Lipizza mergeau în trap întins, spre minunea pietonilor, care se opreau pe trotuare spre a urmări trecerea rapidă a magnificului echipaj.

Plasată în dreapta lui Gerald, Olga privea critic, dar fără să facă vreun comentariu, lumea de pe străzi.

— Cum îţi place America? întrebă el, dornic să destindă atmosfera.

— Lectura romanului *Manon Lescaut* îmi făcuse altă idee despre America, replică ea cu răceală, ca şi când lumea aceasta în mijlocul căreia păşea pentru întâia oară nu ar fi impresionat-o câtuşi de puţin.

Tăcerea se aşternu din nou asupra lor. Gerald nu mai încercă să

o tulbure. Luară prânzul la hotel. După-amiază, potrivit protocolului, Gerald făcu o vizită lui Henry, dar nu-l găsi acasă, aşa că îi lăsă cartea de vizită. Când se înapoie la „Belmont Palace”, Lefèvre îl aştepta cu corespondenţa de rezolvat. Deasupra vrafului de scrisori, rapoarte, dări de seamă şi a tot felul de documente, se afla un mesaj din partea lui Henry şi a soţiei sale, care-l invitau – împreună cu Olga – la un dineu oferit la Sunderland House.

„În curând va începe vijelia”, reflectă Gerald.

Deşi invitaţia menţiona numai numele lui şi al Olgăi, hotărî să meargă însoţit de Lorenzo şi de Lefèvre. Se amuza anticipat la gândul iritării pe care o va resimţi cumnata sa când va constata că va trebui să pună două tacâmuri suplimentare pentru doi oaspeţi nedoriţi. Îi va accepta pentru că soseau împreună cu Gerald, dar va fi într-o dispoziţie sufletească masacrantă în tot restul serii. Ca şi Charles, Gerald nu o putea suferi. De ce? Nici el n-ar fi putut să spună. Direct, nu avuseseră nimic de împărţit. Îl enervau aerele ei, dar aceasta nu ar fi constituit un motiv suficient de puternic spre a-i justifica antipatia.

Lefèvre tuşi discret spre a-i atrage atenţia. Gerald îi cunoştea procedeele.

— Te ascult, Lefèvre.

— Un oarecare Leslie Grant aşteaptă de aproape două ore să fie primit de dumneavoastră. Pretinde că are să vă comunice veşti extrem de importante.

Gerald îşi aşternu apostila sub o ultimă rezoluţie.

— Cu ce se ocupă acest Leslie Grant?

— A refuzat să-mi dea vreo lămurire. Cred că este unul dintre acei utopişti dornici să vă expună cine ştie ce proiecte irealizabile… Am avut destule cazuri.

Gerald reflectă câteva clipe. Lefèvre avea în general dreptate. Aventurierii, amatorii de câştiguri uşoare, foiau în jurul său, încercând să-i vândă idei elucubrante sau informaţii pe care le socoteau de un interes vital, dar în realitate lipsite de orice valoare. Mai avea de-a face şi cu cerşetori în haine negre, care-i solicitau ajutoare.

— Cum arată? întrebă el.

— Un tânăr cu aparenţă modestă, îmbrăcat în negru, agreabil la înfăţişare, dar cu o expresie indescifrabilă în ochi…

Portretul schiţat lapidar de Lefèvre trezi curiozitatea lui Gerald.

— Să între.

Lefèvre încreţi mirat din sprâncene, dar nu rosti un cuvânt.

Un minut mai târziu, tânărul descris de Lefèvre pătrunse în încăpere. Gerald constată că remarca secretarului său era justificată. Pe chipul lui brunet nu se putea citi nimic, aşa cum nu poţi citi nimic pe un perete alb.

Tânărul salută cu deferenţă, apoi aşteptă.

— Vorbeşte! zise Gerald.

Noul-venit aruncă o privire semnificativă spre Lefèvre, continuând să păstreze tăcerea. Părea foarte tânăr, şi, după toate canoanele estetice, ar fi fost un bărbat frumos dacă expresia aceea goală a chipul său nu i-ar fi dat un aer bizar, aproape sinistru.

— Lefèvre, lasă-ne singuri! zise Gerald.

Secretarul ezită. Patronul său avea mulţi duşmani.

În ultima vreme primise numeroase scrisori de ameninţare şi fusese ţinta a două atentate, din fericire nereuşite.

— Du-te, Lefèvre! repetă Gerald.

Secretarul ieşi contrariat.

Bănuielile lui fuseseră împărtăşite la un moment dat şi de Gerald. Dar pe el îl stimulau primejdiile. Gerald calculă gesturile pe care le-ar face dacă străinul s-ar arunca asupra lui înarmat cu un cuţit, sau dacă ar exhiba vreun pistol de sub haină. I se vorbise atât de mult despre caracterul violent al americanilor şi despre înclinarea lor de a-şi rezolva diferendele pe calea armelor, încât lăsă imaginaţia să o ia razna. Rosti calm:

— Suntem singuri, Mister…

— Grant. Leslie Grant, completă tânărul zâmbind. Ţin în primul rând să vă explic motivul pentru care am stăruit să vă vorbesc fără martori, Mister Sunderland. Fac parte dintr-o reţea de agenţi acoperiţi, organizată de Mister Jules Lafont în America, cu scopul de a supraveghea activitatea Casei Sunderland din nordul Statelor Unite.

— Mister Henry Sunderland nu este informat de existenţă dumitale?

— Mister Henry Sunderland are propriul său serviciu de informaţii şi nu ar tolera activitatea noastră.

— Da. Înţeleg. Şi?…

— Rezultatele investigaţiilor noastre sunt comunicate lui Mister Lafont, personal, pentru a fi apoi aduse la cunoştinţa dumneavoastră. Funcţionez de un an şi jumătate sub ordinele directe ale lui Mister Lafont. Până acum rapoartele noastre au

urmat invariabil filiera normală. De data aceasta mi-am permis să derog şi să mă adresez direct dumneavoastră. Aş fi pierdut un timp preţios trimiţând informaţii importante în Europa, spre a vă parveni de acolo prin intermediul lui Mister Lafont.

Gerald zâmbi. Interlocutorul său juca tare. Nu ezita să se adreseze direct conducătorului Casei Sunderland, deşi încălca astfel instrucţiunile şefului său ierarhic. Aparent acţiona logic. Evita o risipă de timp. Lui Gerald nu-i displăceau oamenii îndrăzneţi.

— Bun. Şi ce doreai să-mi comunici?

Grant scoase din vestonul său negru, impecabil, un plic voluminos, pe care-l puse pe masă.

— Veţi găsi înăuntru câteva hârtii care dovedesc, fără posibilitate de tăgadă, că doi funcţionari superiori ai Băncii Sunderland din New York şi unul din directorii fabricii de armament de la New Shenectady primesc subvenţii de la firme rivale, în schimbul furnizării de informaţii în legătură cu activitatea casei noastre din Statele Unite.

Gerald întârzie să ia plicul.

— Mister Grant, documentele sunt autentice?

— Absolut autentice. Chitanţe semnate de cei care au primit bani, precum şi rapoarte destinate persoanelor care i-au plătit.

Cu gesturi lente, Gerald luă plicul, scoase documentele şi le parcurse cu privirile. Pe măsură ce le citea, fruntea i se întuneca. După ce termină lectura, vârî hârtiile în plic, iar plicul îl strecură în buzunarul dinăuntru al fracului. Câteva clipe păstră tăcerea, apoi îşi ridică ochii asupra lui Grant.

— Sunt sigur că Mister Lafont n-are să ridice nicio obiecţiune în legătură cu încălcarea procedurii stabilite de domnia sa. Pot să te întreb cum ai procurat aceste hârtii?

— Mijloacele n-au fost tocmai ortodoxe, Sir.

Gerald zâmbi.

— Îmi închipui. Pe mine rezultatele mă interesează. Începând din clipa aceasta vei păstra permanent legătura cu mine.

Desfăcu un sertar şi scoase dinăuntru două teancuri de dolari proaspăt scoşi de la teasc şi îi puse pe masă.

— O gratificaţie, Mister Grant.

Tânărul luă fără grabă banii şi îi făcu să dispară elegant într-unul din buzunarele vestonului.

— Vă mulţumesc, Sir.

— Noapte bună, Mister Grant.

— Noapte bună, Sir.

După plecarea vizitatorului, Lefèvre se înapoie în cabinet.

— Mister Grant poate să între la mine la orice oră, Lefèvre.

Secretarul se înclină, indispus în sinea lui de taina pe care marele patron înţelegea să o păstreze în jurul ciudatului personaj.

Gerald era încântat. Leslie Grant îi furnizase nişte arme neaşteptate în bătălia pe care avea să o ducă în curând cu Henry. „Bietul Henry! cugetă el. N-a ştiut niciodată să cunoască oamenii. Sunt convins că cei care l-au trădat se bucură de toată încrederea lui!”

Seara, la orele 8, trăsura lui opri în faţa intrării Casei Sunderland. Două felinare din fier forjat aruncau o lumină gălbuie asupra scărilor de marmură şi a coloanelor care străjuiau uşa înaltă, lăsând restul clădirii în întuneric. Gerald îşi aminti de lampadarele care luminau feeric faţada edificiului în timpul vieţii tatălui său.

„Economii! reflectă el, Motivul? Jena financiară? Exclus. Zgârcenie? Se prea poate. Deşi Henry n-a avut niciodată înclinaţii spre chiverniseală. Să fie vârsta de vină?”

Nu avu timpul să brodeze pe această temă, fiindcă un majordom cu mutră solemnă de cioclu le deschise uşa. Era un servitor nou. Gerald nu şi-l amintea. Majordomul îşi aruncă ochii asupra invitaţiei, apoi încreţi demn din sprâncene când observă că în loc de doi oaspeţi apar patru.

— Domnii au invitaţii? se adresă lui Lorenzo şi lui Lefèvre.

— Mă însoţesc! rosti Gerald glacial.

Majordomul replică grav:

— Mă tem, Sir, că...

Gerald nu-i dădu timp să termine fraza. Intră, poftind cu un gest şi pe cei doi tineri să-l urmeze.

Când pătrunse în hol, îl izbi ceva straniu. Decoraţia interioară era aşa cum o cunoscuse în copilărie, şi totuşi se deosebea... Deodată izbucni în râs. Goliciunea impudică a statuilor de marmură care înfăţişau zeităţi antice fusese acoperită cu drapaje din ipsos. Şi tablourile cu subiecte alegorice suferiseră o transformare asemănătoare. Eros fusese îmbrăcat cu o rochiţă scurtă, atributele virile ale lui Hercule dispăruseră sub o blană de leopard amplă, sânii apetisanţi ai Venerei şi şoldurile voluptuoase ale Proserpinei se ascunseseră sub văluri opace.

Şi Lorenzo observă ciudata metamorfoză. Deprins cu triumfătoarea nuditate a statuilor antice, nu putea ignora această blasfemie adusă artei adevărate.

— Ce părere ai? îl întrebă Gerald.

— Cazul nu e unic, zâmbi Lorenzo. Şi un străbun al prietenului meu Carlo, Principele Giambattista Doria, a îmbrăcat cu ipsos goliciunile statuilor din palatul său. Trecea printr-o acută criză de ascetism, întreţinută de călugării iezuiţi.

— Am auzit, râse Gerald. Îndrăgostit mai târziu de o adolescentă, a uitat de severitatea principiilor sale şi şi-a dezbrăcat statuile de învelişul lor artificial, lăsându-le să-şi exhibe cu neruşinare sexul. Lumea aceasta e plină de originali, Lorenzo!

— Rog pe Înălţimea Voastră să poftească în salon, se ploconi majordomul. Pe cine să mai anunţ în afară de Înălţimea Voastră şi de Înălţimea Sa Ducesa?

Pe Gerald îl amuză tonul ultrapompos al servitorului.

— Anunţă pe Gerald Sunderland cu doamna, pe Lorenzo di Serracapriolo şi pe Jules Lefèvre.

Chipul majordomului se lungi. I se răpea plăcerea de a vesti persoanelor din salon sosirea unui duce. Asemenea titluri impozante nu se găseau pe toate cărările în democrata şi egalitara Americă.

Când intră în salon, precedat de vocea gravă a servitorului, Gerald avu senzaţia că pătrunde într-o adunare funebră. Henry, Susan, rudele ei, ceilalţi invitaţi – printre care se remarcau doi pastori onctuoşi – erau îmbrăcaţi de sus până jos în negru. Nu lipsea decât decedatul întins pe catafalc.

Henry îi ieşi în cale. Era palid, supt la faţă şi atât de slab, încât părea abia să se ţină pe picioare. Numai ochii aveau o scânteiere ciudat de puternică.

— Bine ai venit, Gerald. Sunt bucuros să o cunosc pe soţia dumitale.

Şi Susan slăbise. Obrajii i se încreţiseră şi atârnau moi, ca nişte punguţe, depăşind muchia fălcilor. Avea o expresie aspră, neînduplecată, pe care nu o îndulcea zâmbetul convenţional, lipsit de viaţă. Susan dădu mâna cu Gerald şi îşi ţuguie buzele, sărutând formal obrajii plini de prospeţime ai Olgăi. Frumuseţea ei îi stârni brusc aversiunea. Prezenţa lui Lorenzo di Serracapriolo, despre care auzise zvonuri diverse, făcu să i se încrânceneze pielea. Ce dezgustător obicei aveau fraţii soţului ei de a-şi etala turpitudinea

în public. Nu putea uita obrăznicia lui Charles, care îl mistificase, prezentându-i o târfă drept soţia lui. Numai Lefèvre nu o deranja. Era un personaj atât de insignifiant, încât nu-i acordă nicio importanţă.

— Să se mai pună două tacâmuri! porunci ea acru majordomului.

Gerald nu reţinu numele celorlalţi oaspeţi, tot atât de gravi şi de mohorâţi ca şi amfitrioana. În timp ce-şi gusta aperitivul servit în salon, îşi plimbă privirile pe frescele din tavan, constatând că regimul de austeritate impus zeităţilor din hol fusese aplicat şi personajelor mitologice grupate în jurul candelabrului. Conversaţia lâncezea. Unul dintre cei doi pastori se lansă într-o tiradă doctă asupra *Cinei cea de Taină*. Era înalt, uscăţiv şi ciupit de vărsat. În ochii lui ardea flacăra iluminaţilor.

„Un şarlatan! cugetă Gerald. Un şarlatan primejdios, un Tartuffe în veşminte de protestant!”

Pastorul, care răspundea la numele de Timothy Semple, vorbea cu o pasiune persuasivă, dominând-o cu personalitatea sa pe Susan, care-l asculta căzută în transă.

— Celui ce se va birui pe sine, Dumnezeu îi va da să mănânce din pomul vieţii, aflat în paradis, rosti clericul în încheiere.

— Amin! murmură Susan, plecând capul.

Chipul lui Henry era inexpresiv. Suporta desigur cu răbdare şi stoicism prezenţa cucernicelor feţe bisericeşti, îşi zise Gerald, compătimindu-l sincer. „Dacă aş trăi în atmosfera aceasta, aş înnebuni.”

În sufrageria înveselită altădată de râsetele convivilor se auzeau acum doar şoaptele personajelor care nu cutezau să ridice glasul, pentru a nu tulbura probabil spiritele unor adormiţi întru Domnul. Gerald era stupefiat de schimbările din această casă.

Servitori îmbrăcaţi de asemenea în negru începură sa aducă mâncărurile, mai toate fade. Gerald ar fi făcut pariu că bucătarul era păstrat în serviciu pentru cucernicia sa şi nu pentru priceperea în domeniul artei culinare. Un servitor negru îi turnă băutură în cupă. Lichidul, de o culoare brună, stârni un semn de întrebare în mintea lui Gerald. „Ce vin o mai fi şi acesta?” Pastorul Semple şi două doamne îşi muiară buzele în băutura bună, dând semnele celei mai vizibile satisfacţii. Şi Gerald îşi duse cupa la gură. Rămase atât de surprins de gustul ei, încât nu-şi putu stăpâni o schimă de scârbă.

— Îmi pare rău că nu-ţi place, zâmbi înţepat Susan. Este un delicios ceai de plante, păstrat la gheaţă. Cu încetul ai să te obişnuieşti. Ţi-l recomand călduros. E foarte bun pentru sănătate.

— Nu există o licoare mai gustoasă, interveni pastorul Semple, înclinându-se cu recunoştinţă spre Susan.

Ea îi zâmbi, apoi reluă tăios:

— În casa noastră nu are ce căuta alcoolul. Doamnele de faţă, zise ea, arătând cu un gest pe sperietorile cernite din jurul mesei, au răspuns la chemarea mea creştinească, acceptând să militeze cu toată energia şi entuziasmul pentru prohibiţia alcoolului şi pentru transformarea cârciumilor în localuri de reculegere şi de rugăciune.

Convivii cu mutre de gropari aplaudară tăcut vorbele gazdei.

— O iniţiativă înţeleaptă, care place Domnului, întări pastorul Semple.

— Mulţumesc, îi zâmbi iarăşi Susan. Încurajările pastorului Semple, se adresă ea lui Gerald şi Olgăi, ne-au întărit braţul şi mintea, ne-au ajutat să biruim şovăiala şi îndoielile, ne-au înarmat cu o neobosită dârzenie. Am depus şi continuăm să depunem toate strădaniile în slujba sublimei noastre cauze.

Senatorul Forbes îşi stăpâni anevoie un căscat. Teoriile fiicei sale îl plictiseau de moarte. Nu o contrazicea fiindcă ar fi fost zadarnic.

— Susan este plămădită din acel aluat care a dăruit omenirii marile ei eroine, rosti el cu imperceptibilă ironie. Este o Jeanne d’Arc a vremurilor noastre.

— Glumele dumitale sunt deplasate, îl stropşi ea cu o privire dispreţuitoare.

— N-am glumit, fiica mea, replică senatorul cu afectată seriozitate.

— Tonul face muzica, tată.

— Eh, la vârsta mea, vocea seamănă cu sunetele unei trompete stricate. Scoate şi tonuri false.

Gerald zâmbi. Senatorul Forbes îl răzbunase involuntar. Susan se întoarse spre Olga.

— Draga mea, nădăjduim să te atragem în rândurile noastre. Când te vei înapoia în Europa, te sfătuiesc să înfiinţezi o filială a asociaţiei pe care o prezidez.

— Am să-i studiez statutele, răspunse cu amabilitate Olga.

— Pe Gerald nu-l poftesc să vină alături de noi, zâmbi ambiguu

Susan. Îi cunosc concepţiile adăugă, aruncând o rapidă şi dezaprobatoare privire asupra lui Lorenzo.

— Ai dreptate, Susan. Sunt un păcătos impenitent. Un păgân renascentist, care continuă să se închine lui Dyonisos, Venerei şi lui Pan.

Doamnele cernite ridicară scandalizate privirile spre cer, implorându-l să-l pedepsească pe păcătos.

— Atotputernicul are o tainică preferinţă pentru fiul risipitor, rosti pilduitor pastorul Semple. Îl aşteaptă să se înapoieze pocăit în mijlocul alor săi, pentru a jertfi oaia cea mai grasă…

— În clipa aceasta, venerabile, sunt gata să fac *mea culpa* pentru o sticlă de şampanie… Scumpa mea Susan, îngăduie, te rog, slugilor tale să-mi aducă o carafă cu apă în locul acestui… elixir din ierburi…

După desert, de care Gerald nu se atinsese, trecură în salon, unde aveau să li se servească siropuri şi cafele. Doamnele cernite angajaseră o discuţie în jurul obiectivelor campaniei pe viitoarele trei luni.

— Trebuie să închidem toate cârciumile din preajma docurilor, propuse bătăios o femeie osoasă, cu trăsături aspre şi buze subţiri, vinete, ca nişte lipitori. În locul lor să deschidem ceainării…

— Şi case de rugăciune, interveni Semple.

— Fireşte, replică Susan.

— Vom avea nevoie de fonduri noi, se amestecă în vorbă o femeie fălcoasă, cu umeri de luptător şi bust plat, bărbătesc. Casa este aproape goală… Ultima campanie a fost costisitoare…

— Henry are să aibă grijă de asta, grăi Susan. Nu-i aşa, Henry?

Soţul ei, care nu scosese niciun cuvânt până atunci, ieşi o clipă din apatie.

— Da, Susan, rosti supus. Mister Drubbing să vină mâine la bancă.

— Şi templul nostru are nevoie de o suplimentare de fonduri, interveni mieros al doilea pastor. Reparaţiile au costat cam mult…

— Devizul era şi aşa destul de încărcat, interveni senatorul.

— Tată, nu fi meschin! îl repezi Susan.

— Antreprenorii vă trag pe sfoară, protestă el.

— Te rog, să nu te mai amesteci, rosti ea cu formidabilă gravitate. Pastorul Swaddle ştie ce are de făcut!

— Bine, bine! se supuse senatorul.

Îi era scârbă de toată comedia aceasta. Fiică-sa înnebunise,

desigur. Arunca banii pe fereastră. Toţi indivizii ăştia îndoliaţi care îi călcau pragul erau fie nişte paraziţi, fie nebuni ca şi ea. Henry îi accepta toate fanteziile. Senatorul era foarte întristat de slăbiciunea firii ginerelui său, pe care-l crezuse odinioară capabil de fapte mari. În casă, Susan preluase sceptrul puterii. Din nefericire, îl folosea cât se poate de prost.

Senatorul îşi sorbi cafeaua. Îl exasperau eternele discuţii despre prohibiţie şi despre moralizarea societăţii. Acceptase să participe la acest dineu fiindcă i se spusese că va veni şi Gerald cu soţia. Abia aşteptase să afle veşti din Europa, să comenteze ultimele evenimente politice de dincoace şi de dincolo de Ocean. Cu ginerele său nu era posibil să lege o conversaţie. Gândurile lui Henry pluteau aiurea, în spaţii astrale.

Senatorul Forbes constatase cu mâhnire şi o scădere sensibilă a importanţei sociale sau politice a vizitatorilor acestei case. Oameni cu vază, indispuşi de elucubraţiile lui Susan, evitau sistematic să-i calce pragul. În locul acestora, se oploşiseră tot felul de nebune şi de figuri bisericeşti dubioase. Senatorul se strâmbă scârbit... Nu! Nu era deloc mulţumit de copiii săi! Nu numai Susan îl dezamăgise, ci şi David. Senatorul îşi închipuise că fiul său încheiase o mare afacere însurându-se cu Babs. Rezultatele acestei căsnicii fuseseră dezastruoase. David se alesese cu trista faimă de paravan al cumnatului său, fără a primi în schimb vreun avantaj. Babs îl părăsise, şi acum umbla haihui prin Vestul îndepărtat. Circula zvonul că s-ar fi înhăitat cu James Kent, aventurierul îmbogăţit peste noapte... Hm! Orice alt tânăr s-ar fi descurcat mai bine decât Dave. Ar fi ştiut să beneficieze de pe urma faptului că era cumnat cu Henry, obţinând o poziţie de frunte în cadrul acestui formidabil conglomerat de bănci, fabrici, şantiere, mine, societăţi de import-export, care alcătuiau Casa Sunderland. David vegeta acum în umbra lui Henry şi suspina împreună cu cumnatul său, evocând-o pe Babs.

Într-o vreme, senatorul îl urâse pe Gerald, fiindcă acesta îl eclipsase pe Henry. De la un timp, însă, ajunsese să-i ierte păcatele şi să-l aprecieze la adevărata lui valoare. Dacă n-ar fi fost Gerald, dinastia s-ar fi dus de râpă.

Senatorul stătea într-un fotoliu; ţinea mâinile pe burtă şi ochii pe jumătate închişi. Asculta murmurul vocilor din jurul lui şi reflecta posomorât:

„Lumea mă invidiază fiindcă sunt socrul lui Henry Sunderland,

fiindcă am devenit membru prin alianţă al uneia din cele mai puternice dinastii financiare din lume. Dacă invidioşii ar vedea cum mă plictisesc în mijlocul acestor potentaţi şi cât de mică este influenţa mea asupra lor, mi-ar plânge de milă. Ba nu!… Nu m-ar compătimi! S-ar bucura! Şi-ar zice, frecându-şi mâinile: «Şi-a închipuit că ginerele îl va duce în cârcă direct la Casa Albă!» Ce straşnică păcăleală!”

Senatorul Forbes se uită la ceasul de pe cămin. Se făcuse 10. Se afla aici de două ore, care se scurseseră mai greu decât două secole.

Se ridică din fotoliu şi se îndreptă spre fiica sa.

— Mă ierţi, Susan, dar trebuie să mă retrag. Mâine am o zi încărcată.

Pretextul acesta plat, invocat de fiecare dată, nu mai înşela pe nimeni. De când îmbătrânise, nici treburile politice nu-l mai asaltau. Ajunsese a fi socotit un fel de fosilă.

Plecarea senatorului stârni o oarecare mişcare printre invitaţi. Gerald urmărea amuzat reacţiile matroanelor din Liga antialcoolică. Când se credeau neobservate, aruncau priviri furişe spre Olga. Rochia ei albă de mătase, bijuteriile somptuoase, diadema încrustată cu smaralde creau un admirabil cadru frunţii ei exotice. Strălucitoarea-i prezenţă în mijlocul acestei societăţi terne, severe, era de-a dreptul insolită. Deşi se străduia să fie amabilă, Susan nu-şi putea ascunde dezaprobarea faţă de luxul etalat de Olga. Pentru femeile vârstnice şi urâte, frumuseţea unei fete tinere capătă semnificaţia unei insulte. Susan nu făcea excepţie. Puritanismul îi exacerba antipatia faţă de această fiinţă superbă, coborâtă parcă din altă lume. Charles o exasperase aducându-i în casă o târfă. Gerald îi crea acelaşi complex aducându-i în casă o principesă.

Ostilitatea lui Susan era precumpănită însă de amabilitatea pe care fratele ei o arăta Olgăi. David părea hotărât să-şi captiveze cumnata. Pusese la bătaie întreg arsenalul său de irezistibil donjuan. Priviri languroase, gesturi prevenitoare, poze avantajoase, menite să-i scoată în evidenţă însuşirile de mascul. Şi Henry părea să fie vrăjit de frumuseţea Olgăi. Dar, spre deosebire de fratele soţiei sale, păstra o rezervă discretă. Privirile lui întârziau rareori asupra Olgăi, dar atunci căpătau o intensitate aproape bolnăvicioasă. Era fascinat. Susan surprinsese cu iritare crescândă admiraţia oglindită fugitiv în ochii lui. Trebuia să-l

îndepărteze de Olga. Se temea să nu se repete criza prin care Henry trecuse în prima fază a iubirii sale pentru Babs. Se impunea să găsească grabnic un derivativ.

— Henry, i se adresă ea cu falsă amabilitate, ar trebui să-l iei pe Gerald de braţ şi să vă retrageţi în bibliotecă. Îmi închipui că aveţi multe să vă spuneţi. Lucruri poate mai interesante pentru voi decât discuţia noastră despre operele de binefacere.

Henry tresări. Vorbele ei îl treziseră dintr-o minunată visare. Se făcea că o avea pe Olga în braţe. Eliberată din mătăsurile ei.

Gerald îi citi în ochi procesul de gândire. Extazul creat de prezenţa Olgăi, care-l îmbăta ca o şampanie tare, apoi surprinderea dureroasă provocată de intempestiva intervenţie verbală a soţiei sale, şi la urmă panica aşternută pe chipul lui în clipa când i se ceru să se retragă în compania fratelui său. Lui Henry îi era frică să rămână singur cu Gerald. Voia să întârzie pe cât îi va fi cu putinţă o confruntare penibilă.

— Voi avea grijă să vă trimit câteva răcoritoare, adăugă Susan cu un ton autoritar şi persuasiv totodată.

Gerald zâmbi. Fără să vrea, Susan îi făcea jocul. Henry se uită o clipă la fratele său vitreg. Ah, cât de mult îl ura! Acest om diabolic, care moştenise toate trăsăturile rele ale tatălui lor, îi inspira o teamă invincibilă.

Se ridică anevoie de pe scaun.

— Să trecem în bibliotecă, Gerald, rosti cu aerul unui condamnat care se îndreaptă resemnat spre eşafod.

Henry plecă înainte, lăsându-l pe Gerald să-l urmeze. Când ajunseră în bibliotecă, Henry închise canaturile uşii, apoi se aşeză în dreptul căminului în care ardeau câţiva butuci împrăştiind o căldură plăcută.

— Ia loc!

Gerald se adânci într-un fotoliu în faţa fratelui său. Henry păstră câteva momente tăcerea. Cu mâinile pe genunchi, fixa gânditor florile albastre ale covorului de Belucistan care conturau atât de armonios escarpenii săi de lac. Ridică deodată fruntea.

— De ce ai venit la New York, Gerald? întrebă el *ex abrupto*.

Preferase să angajeze imediat discuţia. Aşa aveau să se curme mai repede nesiguranţa şi teama.

— Vorbeşte! Ce te-a adus aici?

Începu să-şi frământe mâinile. Fără a-i da timp lui Gerald să-i răspundă, reluă exasperat:

— Ţi-am lăsat Europa, Asia, America de Sud… De ce ai venit peste mine? Dacă aveai poftă să-ţi extinzi puterea, de ce nu te-ai dus la New Orleans? Charles a dispărut. Nu-ţi va fi greu să pui mâna pe partea lui din avere… N-am să mă împotrivesc… Dar aici, la New York, înţeleg să rămân singur stăpân.

Gerald îşi dădu seama că Henry fusese iarăşi cuprins de una din acele crize de încăpăţânare care-i suplineau imperfect lipsa de voinţă. Înainte de a-i răspunde, îi zâmbi cu blândeţe:

— Dragul meu Henry, mecanismul unui ceas nu mai poate funcţiona dacă o singura rotiţă se blochează. Nu ştiu dacă reuşesc să mă fac înţeles. Încearcă să-ţi imaginezi mersul unei trăsuri cu o roată stricată. Cum vrei să înainteze?

— Pune cărţile pe masă, Gerald! Nu-ţi pierde vremea cu parabole!

— Ei bine, am să fiu concis, Henry. Trebuie să-ţi spun un adevăr trist. Fieful tău este administrat într-un mod atât de dezastruos, încât primejduieşte existenţa casei noastre în întreaga lume.

Henry se ridică brusc.

— Cum poţi să spui una ca asta? explodă indignat.

— Calmează-te, Henry! Ţie, personal, nu-ţi reproşez nimic. Te-ai înconjurat însă de un grup de colaboratori incapabili, care te dezinformează sistematic.

— Absurd!

— Lasă-mă să termin. Pe urmă ai să judeci singur, la rece, şi ai să-mi dai poate dreptate.

— Mă îndoiesc…

— Recunoşti, Henry, că în domeniul fabricaţiei de explozive, familia Dupont de Nemours a câştigat în ultima vreme succese remarcabile şi că ameninţă supremaţia câştigată de noi cu preţul atâtor sacrificii?

— Nu recunosc.

— Dispun de piese, Henry, care dovedesc că pulberea fabricată de ei este mai bună şi mai ieftină decât a noastră.

— Să le văd.

— Mâine, la bancă, am să ţi le pun la dispoziţie.

— Mai departe?

— Fabrica noastră de armament de la New Shenectady înregistrează o gravă scădere în vânzare de arme uşoare datorită intrării în arenă a lui Henry Deringer. Ştii, poate, că atelierele lui produc arme mai perfecţionate decât ale noastre. Mai sunt

informat că tânărul Deringer este pe punctul de a lansa pe piaţă un pistol de un calibru mai mare decât cele de până acum şi cu o ţeavă extrem de scurtă. La New Shenectady v-aţi mărginit să fabricaţi arme de un model depăşit.

— Eşti foarte bine informat, rosti Henry cu o ironie care-i ascundea imperfect ciuda. Cu cât îmi plăteşti oamenii, spre a-ţi furniza asemenea date? Nu ştiam că îţi plac spionii. Te serveşte bine Lafont.

— Dragă Henry, n-am venit aici ca să angajez cu tine un duel oratoric steril. Toate afirmaţiile mele sunt bazate pe documente. Am să-ţi mai dau un exemplu. Producţia şantierelor navale din fieful tău este în scădere. Comenzile au început să aflueze pe birourile unor constructori navali care au înţeles să investească mari sume de bani pentru modernizarea şantierelor respective. Şantierele lui Wallace Ballard ne-au furat majoritatea clienţilor.

— Cu alte cuvinte, sunt în pragul falimentului, rosti Henry caustic.

— Nu încă. Dar nici departe nu eşti. Evident, voi interveni spre a te salva în ultimul moment.

— Mă vei susţine aşa cum susţine frânghia pe spânzurat. Dictonul acesta îl folosea şi tata.

Gerald îi ignoră întreruperea.

— Banca Manhattan, reluă el, în loc să-şi angajeze capitalurile în investiţii ample, producătoare de beneficii substanţiale, se mărgineşte să execute operaţii mărunte, ca orice bancă de provincie. Ai îngăduit lui Astor să se îmbogăţească peste noapte, acţionând netulburat într-un domeniu pe care nu trebuia să-l scăpăm din mână.

— Resping cu hotărâre aceste aserţiuni! ripostă mânios Henry.

Deodată îl înecă o tuse violentă, care-i zgudui trupul plăpând, făcându-l să se congestioneze, să se încovoaie cu mâinile încleştate pe piept.

Calm, Gerald agită clopoţelul plasat pe o măsuţă Chippendale din preajma sa. Aproape în aceeaşi clipă intră servitorul negru cu răcoritoarele făgăduite de Susan. Gerald se ridică din fotoliu, luă un pahar de oranjadă şi îl oferi lui Henry. Acesta se sili să soarbă câteva înghiţituri. Accesul de tuse se stinse anevoie. Istovit, stors, Henry se lăsă să cadă pe o canapea. Gerald făcu semn servitorului să se retragă. Fratele său îi observă gestul. După ce îşi mai reveni, rosti cu greutate:

— Cred că ţi-ar face mare plăcere să mă vezi pe targă, Gerald.

— Nu! În orice caz, mă pot bizui mai mult pe dumneata decât pe un străin. Cu atât mai mult cu cât sper că voi reuşi să-ţi deschid ochii, astfel încât să priveşti situaţia într-un chip mai rezonabil. Dacă, bineînţeles, vei binevoi să mă asculţi.

Henry simţi că îl potopeşte iarăşi mânia.

— Rezonabil? Ştiu ce înţelegi prin asta, Gerald. Să-ţi execut poruncile. De pildă, să furnizez muniţii şi armament lui Francia. Să-l recompensez fiindcă ne-a întemniţat fratele. Tu n-ai decât să-i fii recunoscător, fiindcă te-a eliberat de un rival.

Gerald îl privi cu compătimire, ca şi când ar fi vrut să spună: „Ce îngustă minte ai, bietul meu Henry! Cât de limitat eşti!”

— Dacă m-ai cunoaşte mai bine, Henry, n-ai avea o părere atât de tristă despre mine… Îi ofer arme lui Francia fiindcă vreau să-l distrug.

Henry rotunji ochii. Deodată izbucni în râs:

— Crezi că ai de-a face cu un imbecil, Gerald? Vrei să-l distrugi pe Francia sporindu-i capacitatea de luptă? Eşti comic, scumpul meu!

Gerald îşi muie buzele în paharul cu oranjadă. Apoi grăi zâmbind:

— Pare paradoxal, nu-i aşa? Ei bine, am să-ţi explic raţionamentul meu. Îi vând lui Francia orice cantitate de armament va voi, pe un preţ de nimic. Francia va profita de condiţiile acestea extrem de favorabile şi îşi va înarma ţara până la saturaţie. Statele învecinate, care-i cunosc megalomania, vor privi cu îngrijorare înzestrarea armatelor lui cu cel mai modern armament şi îşi vor lua măsuri de apărare. Vor începe la rândul lor să cumpere puşti şi tunuri, pe care le vom vinde însă la preţuri normale. Această cursă a înarmărilor îl va obliga pe Francia să facă din nou apel la noi. Îi vom procura armamentul cerut, dar fără a mai face gesturi de filantropie. Achiziţiile repetate de arme îi vor secătui repede vistieria. În acelaşi timp, ziarele stipendiate de noi vor stimula isteria războinică. Escalada înarmărilor va continua cu furie sporită. Francia va avea atâta nevoie de noi, încât nu va ezita să-l elibereze pe Charles şi să ne facă şi alte concesii. Dar maşina pe care am pus-o în mişcare nu se va mai opri. Va fi de-ajuns un incident de frontieră ca războiul să izbucnească. Paraguayul este înconjurat numai de duşmani, aşa că până la urmă va fi înfrânt, în ciuda armamentului său. Războiul se va încheia cu un adevărat

holocaust, în care va pieri nu numai Francia, dar şi toţi partizanii săi.

Henry urmărise cu atenţie crescândă argumentele fratelui său.

— Dar aceasta cere timp, obiectă el.

— Ne putem permite luxul de a aştepta. Timpul lucrează în favoarea noastră. Înarmările intensive nu se fac cât ai bate din palme.

Henry clătină de câteva ori din cap.

— Raţionamentul dumitale, Gerald, pare riguros. Nu ştiu însă dacă ţi-ai pus o întrebare.

— Care anume?

— Te-ai gândit ce se va întâmpla cu poporul acelui nenorocit Paraguay?

Gerald îl privi pe deasupra buzei paharului, ale cărui flori scobite în cristal scăpărau ca nişte diamante.

— M-am gândit. Va fi probabil nimicit. Vor rămâne totuşi supravieţuitori. De asta să nu-ţi faci griji.

Henry îl privi lung.

— Lipsa dumitale de scrupule mă înspăimântă.

Gerald rămase câteva clipe stupefiat. La orice altă replică se aşteptase. Deodată începu să râdă.

— Ştii că ai haz? Mi se pare că te-au molipsit fariseismele oaspeţilor din salon.

— Vorbesc cu toată seriozitatea.

Gerald lăsă încet paharul pe masă. Încetă să mai râdă. Un zâmbet ironic îi flutură pe buze.

— Dragul meu Henry, tot luxul acesta care te înconjoară, operele de binefacere, ligile antialcoolice pe care le susţii îşi datorează existenţa beneficiilor rezultate din vânzarea armelor. Noi, Henry dragă, vindem moartea, aşa cum alţii vând trăsuri sau portocale. Dacă n-ai avea la dispoziţie capitalurile acestea imense acumulate cu preţul sângelui vărsat de zeci şi sute de mii de soldaţi căzuţi pe diverse fronturi, n-ai fi decât un burghez oarecare, un mărunt făuritor de cuţite, ca şi unchiul şi bunicul nostru.

Henry zâmbi amar.

— Ai dreptate. În ciuda turpitudinii afacerilor mele, mai păstrez un rest de onestitate. Ascendenţa dumitale maternă, Gerald, este însă atât de înaltă, încât te fereşte de asemenea scrupule mărunte, accesibile doar burghezilor, şi aceia mărunţi.

— Ironiile nu-şi au rostul, Henry. Suntem înhămaţi la acelaşi car.

Henry se încordă brusc, asemenea unui arc, înainte de a trimite săgeata în ţintă.

— N-am să-ţi execut dispoziţiile, Gerald! Dacă vrei să-i trimiţi armament lui Francia, n-ai decât. Dispui de uzinele de armament din Anglia şi din Franţa.

— Transportul costă prea mult, Henry. Afară de aceasta, producţia acestor uzine este angajată în Europa şi recent a început să se infiltreze şi pe piaţa asiatică. Trebuie să mă folosesc de fabricile americane.

— Regret. Nu voi accepta niciodată acest târg. Doar să treci peste cadavrul meu…

Gerald îşi mângâie jaboul de dantelă.

— Dacă va fi nevoie, am să trec, Henry, rosti el cu un ton bizar, în care gluma şi severitatea se îmbinau indefinisabil. Dar nu va fi cazul. Nu trebuie să uiţi că reprezint cinci părţi din Casa Sunderland. Iar dumneata dispui de o singură parte.

— Charles nu ţi-a lăsat împuterniciri să-l reprezinţi.

— În calitatea mea de preşedinte al consiliului executiv, îmi revine dreptul de a mă ocupa de partea lui Charles. Chiar dacă ai obţine prin justiţie dreptul de a susţine interesele lui – ceea ce îmi dai voie să mă îndoiesc că vei reuşi – ai avea două voturi contra patru. După cum vezi, te pot oricând sili să-ţi execuţi obligaţiile.

— Obligaţiile? Fanteziile dumitale nu pot constitui pentru mine obligaţii.

— Interpretarea îmi este absolut indiferentă. Ţin să-ţi risipesc temerile. Conştiinţa dumitale, Henry, va rămâne la adăpostul oricăror reproşuri. Îmi asum întreaga responsabilitate a acestor măsuri.

Henry se apropie de cămin. Ciudat! Fusese iarăşi înfrânt. Dar înfrângerea aceasta era onorabilă. Conştiinţa lui rămânea nepătată. Se uită la flăcările care lingeau lacome butucii îmbrăcaţi parcă într-o reţea incandescentă împodobită cu rubine, apoi se întoarse spre fratele său.

— Aş vrea să-ţi pun o întrebare, Gerald.

— Te rog.

— Pe fiul meu, Benjamin, l-ai educat tot în sensul vederilor dumitale? Este tot atât de lipsit de scrupule?

Gerald zâmbi.

— Nu ştiu. Până mai ieri ţi-aş fi dat un răspuns afirmativ. După isprava lui Raymond, nu mai pot spune nimic.

— Raymond te-a dezamăgit!

— Foarte mult. Îmi pusesem multă nădejde în el.

Henry zâmbi. Surâsul acesta îi îndulci expresia feţei.

— Sper să te dezamăgească şi Benjamin.

Gerald surâse.

— N-ar fi exclus să-ţi moştenească principiile.

— Într-adevăr, n-ar fi exclus.

Făcu o pauză, apoi rosti încet, aproape într-un suflu:

— Şi dacă refuz să-ţi fac jocul? Ce are să se întâmple?

— Ne vom bate.

— Eşti sigur că vei câştiga?

Gerald surâse.

— Dispun în consiliu de cinci voturi contra unu.

— Crezi? În locul dumitale, Gerald, n-aş fi atât de sigur.

Henri îşi recâştigase calmul. În ochii lui juca o lumină stranie, iar pe buze îi flutura un zâmbet triumfător.

— Te-am lăsat să-ţi descarci tot sacul, Gerald. Acum să mă asculţi şi pe mine. Gestul nesăbuit al lui Raymond a scos-o pe Georgina din apatie. Te învinuieşte că eşti cauza directă a drumului detestabil pe care s-a angajat fiul ei. În anii din urmă tu i-ai fost mentor băiatului. Şi rezultatele s-au văzut. L-ai nenorocit. Georgina a intentat acţiune în justiţie spre a i se încredinţa copiii minori rezultaţi din căsătoria ei cu Adrien de Beaulieu, precum şi administrarea averii lor. Dacă va câştiga procesul…

— *Dacă* îl va câştiga.

— Ei bine, dacă îl va câştiga, vei pierde votul pe care-l reprezintă cota lor din patrimoniul Casei Sunderland.

— Continuă! E foarte interesant! rosti Gerald, sorbindu-şi liniştit oranjada.

Henry îl privi cu ironie.

— Când am aflat că te îmbarci ca să vii la New York, mi-am închipuit că nu-mi faci o simplă vizită de curtoazie şi că vrei să-ţi extinzi autoritatea şi asupra Statelor Unite. Mi-am luat deci măsuri de apărare. Am introdus o acţiune în justiţie prin care am cerut să mi se încredinţeze creşterea copiilor lui Charles şi administrarea averii acestora până la eventuala lui înapoiere din America de Sud. Şi voi obţine acest lucru. Copiii lui Charles sunt nepoţii mei buni, pe când pentru dumneata sunt doar nepoţi vitregi. Deci vei mai

pierde un vot.

— Ce sumbră perspectivă! exclamă persiflant Gerald. Vrei poate să mă previi că sunt pe punctul de a pierde şi votul copiilor lui Francis-Andrew?

— N-ar fi imposibil. Grace, mama lor, nu te simpatizează deloc. După câte ştiu, nici Sandra nu are motive speciale să-ţi dorească binele.

Gerald se ridică în picioare şi îşi scutură cu gesturi uşoare jaboul. Calmul lui avea darul să-l enerveze întotdeauna pe Henry.

— Le cunosc sentimentele, dragul meu, rosti Gerald. Şi nu le condamn. Femeile judecă în general cu inima, nu cu creierul. Mă surprinde însă tenacitatea resentimentului dumitale faţă de mine. Aş fi dorit să ne punem de acord asupra reformelor pe care am de gând să le fac în fieful dumitale.

Henry se întunecă brusc.

— Reforme? În sectorul meu nu admit amestecul nimănui. E bine şi ştii o dată pentru totdeauna.

— Aş fi preferat să lucrăm mână în mână, Henry. Mă sileşti să acţionez fără să-ţi solicit acordul.

— Colaboratorii mei vor refuza să-ţi execute dispoziţiile, replică Henry dârz.

Gerald se privi în oglinda mare de deasupra căminului şi îşi aranjă fracul.

— Pe câţiva dintre cei mai importanţi colaboratori ai dumitale îi voi decapita mâine. Vrei să cunoşti motivele?

Scoase din buzunarul dinăuntru al fracului un plic pe care-l aruncă pe măsuţa din preajma lui Henry.

— Sunt aici copiile unor documente extrem de interesante. Să le citeşti după plecarea mea. Va fi pentru dumneata o lectură instructivă. Sunt convins că după ce le vei parcurge, nu te vei mai împotrivi măsurilor pe care intenţionez să le iau. Dacă te-ai menţine pe poziţia pe care ai adoptat-o până în prezent, ar însemna să lupţi nu numai împotriva Casei Sunderland, ci şi a propriilor dumitale interese. Aşa că îţi propun să te gândeşti de două ori înainte de a lua o hotărâre definitivă cu privire la cooperarea noastră. Şi acum îmi permiţi să mă retrag. S-a făcut târziu. Nu e nevoie să mă conduci. Cunosc drumul. Noapte bună!

Reed Sinclair, preşedintele Băncii Manhattan, era consternat. Evenimentele luau o întorsătură neplăcută. Din clipa în care

Gerald Sunderland îşi anunţase sosirea la New York, ştiuse că lucrurile se vor complica. Cunoscând animozitatea dintre Henry şi fratele său vitreg, îşi propusese să păstreze o neutralitate prudentă. Faţă de Henry va continua să se arate prevenitor, supus, devotat. În prezenţa lui Gerald va adopta o atitudine respectuoasă şi se va strădui să-i demonstreze că este gata să coopereze pentru propăşirea Casei Sunderland. Va trebui să procedeze cu abilitate, pentru a nu-şi dezvălui duplicitatea. Era sigur că Gerald îi va da mult de lucru. Henry era un patron comod, pe care-l putea uşor duce de nas, lăsându-l însă totdeauna să creadă că este adevăratul stăpân. În realitate el, Reed, trăgea toate sforile, nu numai la Banca Manhattan, dar şi în celelalte întreprinderi ale Casei Sunderland din nordul Statelor Unite. De la moartea întemeietorului dinastiei, nu se înregistraseră în această zonă progrese spectaculoase. Reţeaua de bănci, fabricile de armament şi şantierele navale îşi desfăşurau activitatea în virtutea inerţiei, fără succese remarcabile, dar şi fără zguduituri primejdioase. Reed Sinclair era un administrator ponderat şi un birocrat tradiţionalist, căruia îi repugnau aventurile şi riscurile. Principalii săi colaboratori îl încurajau să nu se abată de la această „cuminte” linie de conduită.

Sosirea lui Gerald la New York genera însă o serie de evenimente care îi depăşiră cele mai pesimiste aşteptări. Prezumţiosul duce, fără să ţină seama de vârsta conducătorului Băncii Manhattan, de experienţa lui, de serviciile pe care le adusese Casei Sunderland, îl privise de sus, tratându-l cu îngheţată politeţe, ca pe oricare dintre funcţionarii superiori. La conferinţa care avusese loc în ziua următoare, Gerald Sunderland – cu acordul tacit al fratelui său vitreg – destituise pe Harold Houston, vicepreşedintele Băncii Manhattan, pe Arthur Bryant, consilier economic, şi pe Louis Henderson, vicepreşedintele uzinelor de armament de la New Shenectady, după ce-i acuzase că primiseră mită de la conducătorii unor firme rivale, spre a le furniza în schimb informaţii secrete în legătură cu activitatea Casei Sunderland. Luase apoi o serie de măsuri îndrăzneţe care-l umpluseră de spaimă pe timoratul Reed Sinclair. Acordarea unor mari credite Paraguayului sub formă de armament, investiţii de peste treizeci de milioane de dolari în vederea modernizării şantierelor navale şi a uzinelor de armament, extinderea reţelei de sucursale ale Băncii Manhattan în optsprezece oraşe din nordul

Statelor Unite, declanşarea unei acţiuni masive în vederea achiziţionării de terenuri nu numai în perimetrul New Yorkului, dar şi dincolo de fruntariile oraşului.

Hotărârea aceasta din urmă îi părea lui Reed Sinclair deosebit de primejdioasă, fiindcă punea în conflict Casa Sunderland cu un personaj extrem de puternic, Mister John Jacob Astor, ale cărui multiple interese erau legate şi de acapararea de terenuri în întreaga insulă Manhattan. Astor inspira o spaimă superstiţioasă oamenilor de afaceri. Diabolic de inteligent, înzestrat cu tenacitatea unei termite, lipsit cu desăvârşire de scrupule, dar mai ales neînchipuit de norocos, lovea cu sete şi cruzime ori de câte ori întâlnea în cale indivizi care-i primejduiau interesele. Îndrăzneala lui Gerald de a pătrunde pe un teren de vânătoare pe care Astor şi-l rezervase oarecum în exclusivitate era firesc să dea naştere la o monstră bătălie între rechini.

Henry Sunderland nu se încumetase să-şi încerce puterile cu Astor. Fusese foarte mulţumit când consilierii săi îl povăţuiseră să nu se angajeze în luptă cu acest personaj. Acum, după ce Gerald dăduse pe faţă jocul dublu al lui Houston şi al lui Bryant, Henry înţelesese că sfaturile celor doi comparşi fuseseră interesate. Graţie loviturii sale de teatru, Gerald reuşise să-l pună într-o postură proastă şi să-şi asigure astfel – dacă nu o colaborare sinceră şi entuziastă a fratelui său – cel puţin un acord tacit.

Reed Sinclair înţelese că, cel puţin pentru un timp, Henry se resemnase a accepta linia de conduită fixată de Gerald. De ochii lumii acordul lor părea deplin. Preşedintele Băncii Manhattan nu se lăsa însă înşelat de aparenţe. Vântul care bătea acum era favorabil lui Gerald, aşa că cel mai înţelept lucru era să joace aşa cum i se cântă.

Îl îngrijorase hotărârea acestuia de a-şi achiziţiona un *pied-à-terre* la New York. Însemna că autonomia de care se bucurase până acum fieful lui Henry va înceta să mai existe, şi că autoritatea lui Gerald va atârna din ce în ce mai greu în balanţă. Şeful nominal al Casei Sunderland avea să treacă în planul al doilea. Lipsa lui de personalitate, de energie, de perseverenţă, la care se adăugau ravagiile alcoolismului, nu-i mai permiteau să se angajeze într-o bătălie de lungă durată cu Gerald, care avea de partea sa nu numai tinereţea şi sănătatea, ci şi o voinţa de fier.

Reed Sinclair trecu deci cu arme şi bagaje în tabăra soarelui răsare. Evident, schimbarea aceasta de poziţie nu o făcu peste

noapte, ci treptat, spre a păstra unele punţi şi cu tabăra pe care o părăsea. Manevrele lui nu scăpară celorlalţi funcţionari înalţi, care se grăbiră să-l imite. Henry simţi astfel cum în jurul lui se creează un gol din ce în ce mai mare, un vacuum în care avea senzaţia ca se prăbuşeşte, fără a găsi puncte de sprijin.

Amărăciunea lui era cu atât mai mare cu cât defecţiunile se manifestau nu numai în rândurile subalternilor săi, ci şi în sânul propriei lui familii. Senatorul Forbes dădu semnalul. În cadrul unei şedinţe a consiliului de administraţie susţinu toate directivele lui Gerald, inclusiv acelea care se ciocneau cu ideile lui Henry. Bătrânul senator nu era lipsit de înţelepciune. Înţelesese încă de la început că ginerele său este un incapabil şi că Gerald se dovedise la înălţimea rolului pe care şi-l asumase. Faptul că acesta se afla la cârma Casei Sunderland nu ştirbea cu nimic drepturile patrimoniale ale lui Susan şi ale copiilor ei. Poate că într-o zi Warren, nepoţelul preferat al senatorului, va prelua conducerea supremă. De ce nu? Gerald nu avea să trăiască la infinit.

La rândul său Gerald se arătă recunoscător senatorului, solicitându-i opinia ori de câte ori avea de luat hotărâri importante. Desigur, era un simplu gest de curtoazie, iar Forbes cunoştea prea bine realitatea ca să-şi facă iluzii. Nu putea totuşi să nu fie flatat de atenţia pe care i-o acorda Gerald. În ultima vreme influenţa lui politică începuse să pălească. Ajunsese să-l obsedeze perspectiva unei căderi în alegeri. Nici la Casa Albă nu mai avea credit. Preşedintele Monroe îl socotea un om terminat. Graţie alianţei sale cu Gerald, senatorul spera să-şi amelioreze situaţia politică.

Şi fiul său, David, soţul *in partibus* al lui Babs, socoti înţelept să se închine noului astru. Henry nu se arătase niciodată prea darnic. David sperase că după căsătoria lui – de formă – cu Babs, se va bucura de un tratament excepţional din partea cumnatului său. Dar aşteptările lui fuseseră înşelate. Babs fugise – Dumnezeu ştie unde – iar Henry îl neglijase de atunci, acordându-i doar unele subsidii anemice, insuficiente pentru nevoile şi înclinările sale somptuarii.

Până şi Susan se răcise faţă de soţul ei. De multă vreme îşi pierduse orice respect faţă de acest om, în care odinioară crezuse cu toată convingerea. Ca şi tatăl ei, senatorul, spera că într-o zi Warren va prelua sceptrul din mâna lui Gerald. Abia atunci se va simţi cu adevărat stăpână. Alături de Henry se socotea frustrată de

drepturile care i se cuveneau în calitatea ei de soţie a şefului dinastiei. Dacă ar fi fost mai tânără, mai frumoasă, poate că ar fi divorţat de Henry şi s-ar fi măritat cu Gerald. Din nefericire, această ipoteză ţinea de domeniul visurilor. Susan ştia că este urâtă. Mai ştia că Henry nu se însurase cu ea din dragoste. Fiindcă era foarte mândră, nu-i putea ierta acest lucru. Dacă acceptase să devină preşedinta acelei ligi antialcoolice, o făcuse numai pentru a-şi revărsa preaplinul de energie, a-şi manifesta setea de dominaţie şi a dovedi lui Henry că îi era superioară.

Singura fiinţă din întreaga lui familie care mai nutrea o oarecare simpatie şi milă faţă de omul acesta hulit de toată lumea era Warren. Dar şi mila lui era împletită cu un fel de dispreţ, de care nu-şi dădea evident seama. Warren împlinise 10 ani. Tatăl şi fiul se deosebeau tot atât de mult cât se deosebesc ziua de noapte. Trăsătura dominantă în aspectul fizic al lui Henry era lungimea. Chipul său prelung, corpul deşirat, spatele îngust, umerii strâmţi şi drepţi, picioarele subţiri ca două beţe îi dădeau înfăţişarea unei sperietori făurite din câteva bucăţi de lemn, pe care atârna fără fason un costum de stofă scumpă. Talentul croitorului nu reuşea să mascheze sub faldurile veşmântului muchiile colţuroase ale unui corp secătuit, care aducea cu un schelet învelit în piele. Trăsătura dominantă a lui Warren era rotunjimea. Dar nu rotunjimile gingaşe ale copiilor cu obraji bucălaţi, mânuţe pline şi pulpe grăsuţe, ci o anumită conformaţie a corpului, care avea desigur să se păstreze şi la maturitate. Warren avea capul rotund ca un cantalup, ochii rotunzi, nas rotund, mâini rotunde, până şi o burticică rotundă. Rotunjimi care nu aveau în ele nimic gingaş sau cel puţin comic. Capul de macrocefal îi dădea o înfăţişare bolnăvicioasă, repulsivă. Ochii rotunzi aveau fixitatea obositoare a ochilor de peşte. Şi gura lui, permanent deschisă, semăna cu a unui peşte scos pe uscat. Obrajii, rotunzi şi ei, cu pometi proeminenţi, aveau o culoare pământie, moştenită probabil de la vreun strămoş cu sânge mongoloid. Dar mai dizgraţioasă decât toate era burticică aceea atât de nefirească la un copil, conturată sub haina de catifea. La prima vedere, Warren părea un imbecil congenital. Cei care nu se lăsau înşelaţi de primele impresii şi încercau să-l analizeze – fiindcă ceva în înfăţişarea lui le stimula curiozitatea – constatau că fixitatea ochilor copilului le crea la un moment dat o stare de jenă, ca şi când s-ar fi aflat în faţa unui hipnotizator.

Această jenă o resimţea uneori şi Henry. Urâţenia fiului său îi

trezea nu numai mila – ştia cât de mult suferise în viaţă de pe urma propriei lui urâţenii – ci şi un sentiment de vinovăţie, fiindcă, la urma urmei, el, Henry, îl adusese pe lume şi îi dăruise viaţă. Pe de altă parte, avea uneori senzaţia că desluşeşte în ochii fiului său o expresie bizară, de compătimire, care-i oglindea propriile simţăminte. Într-o seară, după cină – să tot fi fost câteva luni de atunci – Henry şi Susan se certaseră în prezenţa copiilor, ceea ce, este drept, li se întâmpla foarte rar. În focul disputei, Susan depăşise măsura, adresând soţului ei un epitet pe care nu-l mai folosise până atunci: „Eşti un nevolnic, Henry Sunderland! Un biet nevolnic!”... Henry încremenise, uluit de greutatea insultei. În clipa aceea privirile îi căzuseră întâmplător asupra lui Warren, care se afla în preajma mamei sale. În ochii copilului citise o compătimire dispreţuitoare. Acea tristă revelaţie a sentimentelor pe care le purta fiul său fusese pentru Henry mai dureroasă decât ofensa lui Susan. De la o vreme Henry ajunsese să-i evite privirile, care păreau să-l mustre, reproşându-i incapacitatea.

Din seara aceea de pomină, Susan se ferea să-i mai adreseze cuvinte tari. Dar pierderea prestigiului său devenise un fapt consumat.

În ultima vreme, Henry era urmărit de imaginea lui Benjamin, fiul său din prima căsătorie, pe care-l exilase în Europa, pentru a-l îndepărta de Babs. Îl încolţea ruşinea la gândul că se lăsase atât de acaparat de dragostea nefirească pentru nepoata sa, încât îşi sacrificase fiul, în care ajunsese să vadă un eventual rival. În mai multe rânduri îşi spusese că ar fi bine să îşi recheme feciorul, dar de fiecare dată amânase acest lucru, fiindcă se temuse şi de reacţia lui Susan, care nu privise niciodată cu îngăduinţă revenirea lui Benjamin în sânul noii familii a tatălui său. Poate că în fiul său mai mare ar fi găsit suportul moral de care avea atâta nevoie.

Dar mai mult decât orice îl exasperau pe Henry succesele lui Gerald. Succese fulgerătoare, care păreau să aştearnă un covor de flori în calea acestui insuportabil frate vitreg. Henry era încredinţat că Gerald nu era decât favoritul unui noroc orb, care-i netezea toate asperităţile dându-i posibilitatea să triumfe, fără trudă şi emoţii, acolo unde alţii – mai puţin norocoşi – s-ar fi năruit iremediabil. Curând după sosirea sa la New York, Gerald deschisese ostilităţile împotriva lui Astor, a lui Ballard şi a unui întreg grup de bancheri aliaţi ai acestora, în cap cu Samuel

Sunderland, acel antipatic şi înfumurat fiu al lui Patrick Sunderland, fratele mai mare al lui Richard, întemeietorul dinastiei. Samuel fusese întotdeauna un spin în călcâiul lui Henry. Acest văr invidios reedita oarecum rolul pe care Ducele Philippe d'Orleans îl jucase faţă de vărul său, decapitatul rege Louis al XVI-lea al Franţei. În ultimii ani relaţiile dintre Samuel şi Henry se înrăutăţiseră considerabil. Urmările intrării lui Gerald în arenă erau aşteptate cu înfierbântat interes de toate cercurile financiare din New York. Cum va reacţiona Astor? Dar Ballard? Ce atitudine va adopta Dupont de Nemours? Cum se vor comporta ceilalţi oameni de afaceri, Frank Brodie, Arnold Rothstein, Waxey Madden, Harry Farnsworth, pe care îi loveau de asemenea măsurile energice luate de Gerald?

În mijlocul acestei agitaţii, Gerald îşi păstra calmul. Era sigur că unii adversari ai Casei Sunderland îi vor face avansuri. În cazul că nu vor reuşi să ajungă la un compromis, vor trece la represalii. Era dispus să cadă la înţelegere cu unii din ei spre a sparge frontul inamic şi a-i diviza forţele. Se întreba dacă Astor va face primul pas. Ştia că bătrânul imigrant german era un vulpoi încercat, care se va folosi de toate armele din vastul său arsenal. Asemenea politicienilor cu mare experienţă, prefera, tratativele diplomatice unui război deschis, cu consecinţe imprevizibile.

Gerald ar fi fost tentat să trimită emisari lui Victor Dupont de Nemours, pentru a-l tatona în vederea încheierii unui acord în ceea ce priveşte fixarea preţului pulberii de puşcă şi a stabilirii unor zone de desfacere a produselor finite ale fabricilor respective, menite a evita complicaţiile unei concurenţe sângeroase. Victor Dupont era un industriaş şi un om de afaceri rezonabil. Dacă însă tratativele iniţiate de Gerald ar da greş, demersurile lui ar fi socotite de adversari drept un semn de slăbiciune, ceea ce i-ar determina să lupte cu energie pentru a-l doborî. Renunţă deci la această formulă. Prefera ca adversarii să ia iniţiativa.

Până atunci prezenţa lui în America începea să se facă simţită. Agenţii săi intervenirā la Bursă, se amestecară în operaţiile imobiliare ale lui Astor, zădărnicindu-i o serie de tranzacţii, smulseră câteva comenzi care în mod normal ar fi revenit lui Ballard, atraseră un grup de clienţi importanţi ai lui Dupont, oferind în toate cazurile condiţii mult mai avantajoase decât rivalii Casei Sunderland.

Pe Henry îl sufoca spaima la gândul că acţiunile lui Gerald vor avea drept consecinţă constituirea unei adevărate coaliţii hotărâte să-i doboare.

— Tata nu s-a bătut niciodată pe mai multe fronturi, îşi avertiză el fratele vitreg.

— Victoria noastră va fi cu atât mai spectaculoasă, ripostă Gerald.

Jocul acesta îl amuza mai copios decât o pasionantă partidă de poker. Dar complicaţii de o surprinzătoare natură îl siliră în curând să-şi distribuie atenţia şi pe alte tărâmuri.

Într-o după-amiază, înapoindu-se de la bancă la hotel, găsi în salonul apartamentului său o capră albă, cu pete negre. Vioiul patruped behăia ca o trompetă spartă, îşi vântura coada boantă şi se înfrupta cu entuziasm dintr-un magnific buchet de trandafiri vârât într-un mare vas de porţelan aurit, una din acele piese pretenţioase, dar de un gust atroce, indispensabile elemente decorative în hotelurile de lux. Spectacolul insolit îl făcu să rămână nedumerit în prag. În aceeaşi clipă uşa care răspundea în dormitor se deschise şi în cadrul ei apăru Olga, cu o panglică lată de mătase roz în mână.

La vederea lui Gerald, exclamă exuberant:

— Ce zici de Daphné? Nu e încântătoare?

Îngenunche lângă capră, îi petrecu panglica pe după gât şi o înnodă într-o fundă mare, învoită ca o crizantemă. Se ridică apoi în picioare şi îşi contemplă extatic opera.

— Îţi place laptele de capră? întrebă Gerald.

— Detest laptele! replică ea cu seriozitate. Daphné este prietena şi confidenta mea. Îmi ţine de urât.

Gerald înţelese reproşul deghizat sub acel copilăros pretext. Gestul ei îl înduioşă.

— Îţi cer iertare, rosti el cu simpatie, în ultima vreme m-am făcut vinovat faţă de tine. Te-am neglijat. M-au reţinut însă ocupaţiile…

— Mi-am găsit şi eu o ocupaţie. Port de grijă lui Daphné.

Gerald făcu mintal o scurtă recapitulaţie. De trei săptămâni, de când se aflau la New York, nu ieşiseră împreuna în oraş decât o singură dată, şi atunci la sinistrul dineu de la Sunderland House. Olga dusese o existentă de anahoret între zidurile acestui apartament hidos, cu perdele de pluş, mobile sculptate de un prost-gust înfiorător, şi covoare cu un strident joc de culori.

Absorbit de afaceri, Gerald se eschivase să răspundă la invitaţiile pe care reprezentanţii „elitei” newyorkeze i le trimiteau cu regularitate. Lugubra petrecere de la Sunderland House îl făcuse să urască puritanismul american. Era convins că în toate casele vor găsi aceeaşi atmosferă apăsătoare. Pentru Olga se impunea să accepte unele sacrificii. Nu avea rost să o ţină claustrată. De altfel, nici nu se gândise vreodată să-i îngrădească libertatea. Olga ar fi trebuit să facă plimbări cu trăsura, să umble prin magazine, să-şi cumpere bijuterii, rochii, parfumuri şi toate acele nimicuri scumpe care le incintă pe femei.

Gerald făcu o tristă constatare. Era nepregătit pentru viaţa de familie. După câteva luni de convieţuire, o cunoştea pe Olga tot atât de puţin ca şi în primele zile după căsătorie.

Îşi aminti că în cursul dimineţii primise o invitaţie oficială de la Washington.

— Preşedintele Statelor Unite şi Mistress Monroe ne-au poftit la Casa Albă, îi spuse el. Ţi-ar face plăcere să mergem?

— Se va dansa? întrebă Olga, brusc interesată.

— Presupun că da. Nu cunosc ceremonialul de aici. Dacă doreşti, am să mă informez.

Olga uitase brusc de capră. Cu mâinile împreunate în dreptul buzelor, într-un fel de salut indian, îşi îndrepta privirile spre geamurile împurpurate de văpaia soarelui apune.

— Cât de frumos arată văzduhul în asfinţit!

Saltul acesta de la un subiect la altul îl descumpăni. Spiritul lui pozitivist prin excelenţă se guverna potrivit celor mai stricte legi.

— Peste câteva ore soarele se va înălţa pe cerul Sfintei Rusii, continuă ea extatic. Va polei cu aur acoperişurile bisericilor, ale caselor…

Gerald nu cunoştea simţământul nostalgiei decât din romane. Nu-l rosese niciodată dorul pentru anumite locuri. Poate fiindcă nu avusese niciodată prilejul să se lege sufleteşte de vreun oraş sau de vreo ţară. Dusese întotdeauna o existenţă itinerantă, ca şi tatăl său. Sarcinile lui multiple îl mânau de colo până colo, neîngăduindu-i să prindă rădăcini. Într-o vreme avusese impresia că este mai legat de Anglia decât de alte ţări din Europa. În momentul în care Albionul devenise – prin mecanismul împărţirii zonelor de influenţă în cadrul Casei Sunderland – domeniul fratelui său, se rupsese sufleteşte şi de acest pământ. Paradoxal! Putea să se simtă la el acasă şi la Londra, şi la Paris, şi la Roma, şi în

acelaşi timp să aibă senzaţia că pretutindeni este un străin.

— Vrei să dansăm? îl întrebă Olga, desfăcându-şi larg braţele şi oferindu-i-se. *Peignoir*-ul de dantelă străbătut de ploaia razelor purpurii îi învăluia silueta într-o aură de un farmec straniu.

Gerald înţelese că trebuie să se preteze jocului. O cuprinse în braţe şi începură să se rotească lent în ritmul unui vals neauzit.

— Ce frumos cântă! rosti Olga, lăsându-şi capul pe umărul lui.

Gerald avu în clipa aceea senzaţia netă că pentru întâia oară făcea corp comun cu Olga. Deodată, capra sătulă de trandafiri behăi modulat, rupând vraja. Gerald, zguduit parcă de un curent electric, se smulse din îmbrăţişarea Olgăi. Stăpânindu-şi iritarea, i se adresa cu prefăcut calm:

— Mă autorizezi să răspund Preşedintelui Monroe că vom participa la recepţia de la Casa Albă?

Ea îl privi uimită de brusca-i schimbare:

— Te-am însoţit la capătul lumii şi îţi închipui că aş putea refuza să te însoţesc la Washington?

Olga inversa situaţiile făcându-i aparent lui o concesie. Gerald îi zâmbi forţat, o salută cu o înclinare scurtă a capului, apoi părăsi salonul. În aceeaşi seară porunci lui Lefèvre să-i procure zilnic bilete la toate spectacolele, teatrale şi de operă din New York. Eventual să închirieze pentru întreg sezonul o lojă la Park Theatre. Îi mai ordonă să întocmească în fiecare dimineaţă o listă care să cuprindă, pe lângă toate spectacolele din seara respectivă, şi invitaţiile la diversele serate şi baluri, astfel ca tânăra ducesă să-şi poată alcătui un program potrivit preferinţelor ei. La cina pe care o luă, ca de obicei, în compania soţiei sale, îi comunică dispoziţiile pe care le dăduse secretarului. Olga îi mulţimi pentru această atenţie, întreaga convorbire o purtară cu acea rece politeţe a oamenilor de lume, care acceptă ca pe o necesitate dezagreabilă îndatoririle conjugale.

În dimineaţa următoare, la bancă, Reed Sinclair comunică lui Gerald că îi găsise o casă în stil georgian pe Broadway. Imobilul, construit în preajma Războiului de Independenţă de văduva unui personaj cu nume răsunător în *Gotha* americană, avea treizeci de camere şi se remarca printr-o foarte rafinată decoraţie interioară, executată de un specialist, adus din Anglia. Văduva avusese apoi nenorocul sau poate norocul de a se îndrăgosti de un ofiţer mult mai tânăr decât ea, care-i oferea satisfacţii carnale de o neînchipuită intensitate, dar care – medalia avea şi revers – era un

pasionat jucător de cărţi. Patima aceasta o costase pe biata văduvă trei domenii şi o casă somptuoasă la Boston. Clădirea de pe Broadway era ultimul vestigiu dintr-o avere imensă, care se topise în mai puţin de o jumătate de deceniu. Bătrâna doamna era însă dispusă să facă orice sacrificii pentru iubitul ei. Cu preţul casei de pe Broadway îşi va mai cumpăra un an sau doi de fericire. Ce se va întâmpla mai târziu, Dumnezeu ştie!

Gerald vizită clădirea. Îi plăcu şi conveni să o cumpere. Dădu apoi dispoziţii ca renovările necesare să fie executate până la înapoierea sa de la Washington.

Spre seară, când se înapoia la hotel, nu mai găsi capra în salon. Respiră uşurat. Chipul primei soţii, a tatălui său, nefericita Ophelia Effingham, care murise în cămaşă de forţă, îi revenea adeseori în minte. Când Olga îl informase cu toată seriozitatea că o capră îi era confidentă, îl trecuse un fior rece. Absenţa patrupedului din salon dovedea însă că alarma fusese falsă.

Când împărtăşi soţiei sale vestea achiziţionării casei de pe Broadway, nu reuşi să-i trezească în vreun chip curiozitatea. Ea îl privi absentă, ca şi când i s-ar fi vorbit despre un subiect neinteresant.

— Casa noastră este învecinată cu fosta reşedinţă a Preşedintelui Washington.

Olga se uită la perdelele de pluş, la mobilierul grotesc, la vasele de porţelan aurit.

— Bine cel puţin că scăpăm din închisoarea aceasta!

Acesta fu singurul ei comentariu asupra noii lor reşedinţe newyorkeze.

— Ai consultat lista spectacolelor, întocmită de Lefèvre? o întrebă el, atacând alt subiect.

Olga îl privi ca şi când s-ar fi trezit dintr-un vis.

— Lista spectacolelor? Ah, da. Mi-am aruncat ochii asupra ei.

— Avem o lojă permanentă la Park Theatre. În seara aceasta se joacă o comedie de Shakespeare. N-ai vrea să mergem?

Olga clătină din cap fără convingere.

— Cum doreşti tu.

Gerald o cercetă atent cu privirea. Apatia ei îl îngrijora…

Intrarea lor în loja avanscenă, reţinută de Lefèvre, făcu senzaţie. Era pentru întâia oară că Gerald Sunderland Duce de Lusignan-Valois şi soţia lui apăreau în public. Toate privirile se îndreptară spre ei. Ca de obicei, Gerald era însoţit de o întreagă

suită: Lorenzo di Serracapriolo, consilierii George Marshall şi Hugh Charlton, la care se adăugau primul secretar Julien Lefèvre şi Leslie Clinton, reprezentantul permanent al lui Charles pe lângă preşedintele consiliului executiv al Casei Sunderland.

Sala, amenajată pentru o mie două sute de locuri, fusese construită de doi arhitecţi francezi, fraţii Charles şi Joseph Mangin, refugiaţi din Franţa dominată pe atunci de Robespierre Incoruptibilul. Clădirea costase 130.000 de dolari, o sumă fantastică pentru acea epocă. Putea însă rivaliza cu cele mai somptuoase teatre din marile capitale europene. Stephen Price, unul din directori, îşi luase obiceiul să importe vedete din Europa, actori, cântăreţi, dansatoare, spre încântarea snobilor, care nu prea acordau atenţie companiilor dramatice locale.

Sala era arhiplină. Soţiile bancherilor şi ale marilor proprietari funciari îşi etalau cele mai frumoase bijuterii. Toaletele aduse de la Paris, fracurile croite la Londra, dantelăriile de Bruges şi de Valenciennes, evantaiele pictate de maeştri italieni vădeau o rafinare a gusturilor care nu mai avea nimic comun cu simplitatea moravurilor puritane.

Olga emana însă o strălucire care le lăsa în umbră pe toate celelalte spectatoare. Rochia albă din fir de argint stropită cu diamante, scăpăra ca o galaxie de proporţii minuscule. Diadema, colierul şi brăţările ei de platină încrustate cu smaralde atrăgeau toate privirile. Sute de binocluri şi de lornioane se aţinteau asupra ei cu o insistenţă supărătoare. Olga era însă atât de obişnuită cu acest omagiu mut al mulţimilor, încât nici nu-l mai observa. Făcându-şi alene vânt cu un evantai din pene de struţ, privea absentă în gol. Doamnele din celelalte loji îi studiau pe furiş toaleta, atitudinea, gesturile, hotărând tainic să le adopte. Gerald, care cunoştea mentalitatea şi spiritul de imitaţie al femeilor, era convins că în viitorul apropiat toate cochetele din New York vor aborda o atitudine lascivă, obosită, aproape bolnăvicioasă.

Gerald răspunse la câteva saluturi pe care Olga nici nu le remarcă. „Aerele” ei indispuseră pe câteva doamne din *high-life*, care se grăbiră să o critice.

Într-una din loji, un bărbat pe care Gerald nu-l recunoscu imediat se ridicase în picioare şi se ploconea cu exagerată curtenie.

— Cine e acest Gentlemen? întrebă el.

— David Forbes, îi explică Leslie Clinton.

Peste câteva clipe, tânărul cumnat al lui Henry Sunderland îşi făcu intrarea în loja lui Gerald.

— Am ţinut să prezint personal omagiile mele ducesei, rosti el cu toată amabilitatea.

Olga îi întinse o mână albă, parfumată, pe care David o sărută cu devoţiune. La un semn al lui Gerald, primul secretar oferi un scaun noului-venit.

— Spectacolul din seara aceasta va rămâne înscris în istoria lui Park Theatre, grăi tânărul Forbes.

Când se aşeză, nu-şi trase lateral cozile fracului, aşa cum procedau cei care-şi menajau hainele. Era deasupra acestor mărunte preocupări. Se conforma astfel comportării Contelui d'Orsay, un autentic „beau" al Parisului Restauraţiei.

— Prezenţa împăratului Rusiei n-ar fi făcut mai multă vâlvă, continuă el. În clipa aceasta, tot ce are New Yorkul mai select vă contemplă şi vă admiră. Reprezentanţii familiilor Stuyvesant, Brevoort, de Lancey, Livingston, de Peyster, Beekman sunt cu ochii pe dumneavoastră. Chiar şi John Astor şi-a îndreptat privirile încoace. Deşi este însoţit de Mistress Astor, nu se sfieşte să se extazieze în faţa dumneavoastră.

Olga zâmbi amuzată de limbuţia nesecată a tânărului Forbes. Gerald îl asculta cu îngăduitoare superioritate. Îşi dădea seama că David se îndrăgostise de Olga, dar nu simţea niciun strop de gelozie. Un astfel de ins nu putea în niciun caz constitui un pericol.

Cortina se ridică, dar lumea din sală continua să urmărească spectacolul mult mai interesant pe care-l ofereau Olga şi Gerald. Actorii simţeau instinctiv indiferenţa sălii faţă de reprezentaţie şi făceau eforturi spre a recâştiga atenţia generală. Totul fu zadarnic. Spectatorii din loji ca şi cei din staluri vorbeau cu voce joasă, ca şi când nu s-ar fi întâmplat nimic pe scenă. Cortina coborî, în sfârşit, însoţită de câteva aplauze anemice.

În primul antract se iviră, în singura lojă rămasă liberă, Henry Sunderland cu soţia. Gerald îşi înăbuşi un căscat. Trebuia să le facă o scurtă vizită, pentru ochii lumii. Sublinia, astfel deplina înţelegere existentă între cele două ramuri – americană şi franceză – ale dinastiei Sunderland. El avea datoria să facă primul pas, fiindcă Henry era mult mai vârstnic. Ceru scuze Olgăi, apoi părăsi loja.

Henry şi Susan îl primiră – formal – cu toată plăcerea. Amândoi soţii erau îmbrăcaţi în negru. Susan nu purta podoabe, pentru a

scoate astfel în evidenţă severitatea concepţiilor ei morale.

Gerald se aşeză pe un scaun, lăsând-o pe Susan la mijloc. Expresia gânditoare a lui Henry îl intrigă.

— Pari indispus, dragul meu.

— Am şi motive. Acum câteva zile te-am prevenit că Georgina are de gând să ne intenteze un proces pentru a i se încredinţa tutela copiilor ei.

— Îmi amintesc. A mai încercat o dată să obţină tutela, dar n-a avut niciun succes.

— În cursul acestei după-amiezi am primit o citaţie din partea ei. Probabil că mâine ai să primeşti şi tu una.

— Georgina n-are nicio şansă.

— Cred că te înşeli. Întemniţarea fiului ei, chiar dacă nu ne este direct imputabilă, ar putea fi atribuită neglijenţei educaţiei lui Raymond.

— Raymond a avut în ultimii ani guvernori deosebit de capabili şi a urmat cele mai înalte şi selecte şcoli.

— Judecătorii ar putea să aprecieze altfel lucrurile. Nu uita că Raymond are o soră. Pe Cynthia. Georgina ar avea toate şansele să obţină tutela fiicei sale. Cine se ocupă acum de Cynthia?

Gerald făcu un gest, care-i trăda o clipă enervarea.

— Wragby şi două guvernante.

— Wragby e un ramolit.

— A fost însă cel mai apropiat prieten al tatălui nostru.

— Nu e un argument. O mamă îşi poate îngriji mai bine propria fiică.

— Dacă Georgina obţine tutela Cynthiei, interveni Susan înţepată, i se va încredinţa şi administrarea averii copiilor.

— M-am gândit la aceasta, recunoscu Gerald.

— Or, averea acestor copii nu trebuie să vă scape de sub control.

— Evident, întări Henri. Nu are niciun rost ca moştenirea lui Adrien de Beaulieu să încapă pe mâna lui Frank Phipps. Dacă s-ar întâmpla acest lucru, tata s-ar răsuci în mormânt.

Primejdia comună pe care o reprezenta profesorul Phipps îl făcu pe Henry să uite pentru moment fricţiunile cu Gerald. În definitiv, erau fraţi – deşi vitregi – pe când soţul Georginei nu rămânea decât un intrus. Gerald era gata să accepte alianţa tacită pe care i-o oferea Henry. Era convins că argumentele lui Susan contribuiseră în mare măsură în a-şi convinge soţul să adopte

această atitudine realistă. În ochii lui Gerald, cumnata sa, pe care o dispreţuise până atunci, câştigă un frumos prestigiu.

— Trebuie să găsim o soluţie, zise Susan.

— Nu cred că vom putea găsi o soluţie viabilă.

Gerald se uită distrat prin sală. Spectatorii îşi făceau vizite prin loji, circulau pe culoarele dintre scaune, se agitau, comentau piesa şi jocul actorilor, râdeau, glumeau, în vreme ce privirile multora alunecau piezişe spre loja în care stăteau de vorbă fraţii Sunderland. Rivalitatea lor, în jurul căreia se făceau atâtea comentarii, părea să nu aibă temei. Aşa cum stăteau acum apropiaţi de Susan şi îşi vorbeau cu însufleţire, lăsau impresia că sunt în cei mai buni termeni.

— Există totuşi o cale, rosti Gerald.

— Care? întrebară Susan şi Henry într-un singur glas.

— S-o măritâm pe Cynthia. Prin căsătorie va obţine majoratul, aşa că cererea Georginei va rămâne fără obiect.

Ochii lui Susan sclipiră. Henry clătină dubitativ din cap:

— Ideea nu e rea. Pare însă greu de realizat. Cynthia e un copil.

— Dacă nu mă înşel, are treisprezece ani, interveni Susan.

Gerald făcu un mic calcul mintal.

— Da. Ai dreptate. A împlinit treisprezece ani.

— La vârsta asta multe fete se mărită, opină Susan, aşezându-şi instinctiv voalul de la pălărie.

— Se mai ridică o chestiune, obiectă Henry. De unde scoatem un soţ, aşa, la repezeală?

— Chestiunea este alta, replică Gerald. Averea ei nu trebuie să iasă din familie.

Susan pufni în râs.

— Dacă nu te-ai fi însurat cu Olga, te-ai fi putut cununa acum cu Cynthia.

Gerald zâmbi.

— Dacă… Avem însă altă săgeată la arc. Benjamin este liber.

Lui Henry ideea îi surâse. Nu i-ar fi displăcut ca fiul său să devină stăpânul milioanelor lăsate de Adrien de Beaulieu. Exista totuşi o piedică.

— Şi Benjamin e minor, spuse el.

— N-ar fi greu să obţinem o dispensă, replică simplu Gerald.

Formula nu fu în întregime pe placul lui Susan. Ar fi preferat să o mărite pe Cynthia cu Warren. Din nefericire, Warren era prea mic. În familiile de sânge regal – citise ea prin cărţi – se încheiau

căsătorii între copii impuberi, actul sexual consumându-se abia după ce mirii atingeau o vârstă potrivită. Dar aceasta se întâmpla cu secole în urmă. Ce magistrat ar fi acordat dispensă lui Warren spre a se însura? „Soluţia Benjamin” rămânea cea mai acceptabilă. O contraria perspectiva îmbogăţirii fiului acelei vulgare fiice de muncitor, dar nu exista altă cale.

— Am să trimit vorbă lui Lafont să vină de urgenţă la New York cu Benjamin şi cu Cynthia, zise Gerald.

— Da, trebuie lucrat repede, întări Henry.

Pentru prima dată, între cei doi fraţi vitregi intervenise un acord deplin.

— Numai de am reuşi să i-o luăm înainte Georginei, rosti Susan îngrijorată…

— Procesul intentat de ea nu se va soluţiona prea repede. Avocaţii noştri vor avea grijă să-i facă şicane.

Gerald era amuzat de iuţeala cu care Henry şi Susan îi adoptaseră punctul de vedere.

„Sunt bune la ceva şi crizele, reflectă el. Strâng rândurile duşmanilor de ieri împotriva noului duşman de azi.”

Se ridică.

— Mi-a făcut mare plăcere discuţia aceasta. Acum îmi permiteţi să mă retrag. Mă aşteaptă Olga.

— Transmite-i salutările noastre cordiale, rosti Susan cu amabilitate. Vă aşteptăm la noi într-una din seri.

— Vom veni neapărat, se înclină Gerald, părăsind apoi loja.

În aceeaşi noapte trimise prin curier special un mesaj cifrat pentru Jules Lafont personal. Trebuia să se grăbească. Timpul lucra acum pentru Georgina…

La Washington Gerald primi să fie găzduit de senatorul Forbes în reşedinţa sa din Georgetown, cartierul select al capitalei Statelor Unite. Clădirea, construită în 1809 de Charles Bulfinch, unul dintre arhitecţii Capitoliului, era un exemplar tipic al neoclasicismului interpretat de americani. Faţada cu coloane dorice, cu un impozant fronton şi cu o scară amplă, desfăşurată în evantai, avea un aspect de o ostentativă opulenţă. De la ferestrele etajului nobil se putea vedea – peste crestele arborilor – apele calme ale Potomacului. Gerald acceptase această ospitalitate în primul rând spre a face plăcere senatorului, pe care dorea să şi-l apropie, şi în al doilea rând pentru a o scoate pe Olga din acea

ambianţă de hotel pe care ea o detesta atât de mult. Tot la Forbes House sosiseră şi Henry cu Susan şi cu David.

Senatorul era încântat că reşedinţa sa avea să cunoască iarăşi agitaţia şi notorietatea din zilele ei de strălucire. După moartea soţiei sale, rămăsese singur în casa aceea imensă, populată doar de câţiva servitori, care-şi făceau de cap, fiindcă nu avea cine să-i mai conducă. Susan, după ce se căsătorise cu Henry Sunderland, abia dacă mai trecea prin Washington. Iar David se stabilise definitiv la New York. Acum toate apartamentele, încuiate de atâta vreme, fură deschise pentru a adăposti pe noii-veniţi. Consilierii, şi secretarii lui Gerald şi ai lui Henry urmau să locuiască la un hotel din apropiere. În cinstea Ducesei Olga, cea mai nouă membră a dinastiei, senatorul oferi o recepţie la care pofti toţi liderii lumii politice şi diplomatice din Washington. În acest chip îşi făcea o publicitate de care avea mare nevoie. Dineul, urmat de un bal la care participară cinci sute de invitaţi, fu consemnat de presă drept un eveniment monden de primul rang.

Forbes, în ciuda opiniilor sale democratice, era un snob.

Deşi american, se mândrea cu rudele lui prin alianţă posesoare a unor titluri de nobleţe. Arhimilionarul John Jacob Astor, care începuse să orbească *gentry*-ul american cu strălucirea munţilor săi de aur, nu se putea lăuda decât cu un ginere aristocrat, un oarecare Conte Vincent von Rumpff. Iar Rotschilzii, rivali Sunderlandzilor, nu reuşiseră încă să îşi creeze legături de sânge cu înalta nobilime europeană, deşi, în culise, trăgeau cu nădejde tot felul de sfori spre a-şi îndeplini şi acest deziderat.

Spre regretul senatorului Forbes, Preşedintele Monroe nu participase la recepţie. Absenţa lui nu se datora unei ostilităţi faţă de senator. Întreg Washingtonul cunoştea concepţiile preşedintelui, calchiate după ale soţiei sale, care socotea că ar deroga dacă ar accepta să asiste la serbările oferite de miniştri, de membrii corpului diplomatic sau de orice alte personalităţi ale vieţii americane. Mistress James Monroe nu întorcea nici vizitele pe care i le făceau prietenele ei mai vechi. Gestul acesta provocase o adevărată răzmeriţă a doamnelor din Washington, care nu mai catadicseau să-i calce pragul salonului de primire şi nici să mai participe alături de soţii lor la recepţiile oficiale oferite de preşedinte şi de Mistress Monroe.

Nici diplomaţii nu se bucurau de un tratament preferenţial. Ministrul plenipotenţiar al Franţei, Monsieur Hyde de Neuville,

hotărâse să organizeze un bal în cinstea evacuării de pe teritoriul Franţei a trupelor de ocupaţie britanice, ruseşti, germane şi austriece. Pe atunci Statele Unite, nefiind considerate a face parte din rândul marilor puteri, nu aveau dreptul la reprezentanţe diplomatice cu rang de ambasadă. După primirea invitaţiei, preşedintele îl anunţase pe Hyde de Neuville, prin intermediul secretarului de stat John Quincy Adams, că protocolul nu-i îngăduia să asiste la balul de la Legaţia franceză, dar că o va ruga pe fiica sa mai mare Mistress Eliza Hay, să îl reprezinte, bineînţeles cu titlul particular şi fără ca participarea ei să fie anunţată în presă. Ministrul Hyde de Neuville resimţise afrontul, dar cu o politeţe tipic franceză acceptase formula.

Căsătoria fiicei mai mici a preşedintelui, Miss Maria Hester cu vărul ei, Mister Samuel Gouverneur, din secretariatul Casei Albe, prilejuise o nouă efervescenţă în înalta societate a Washingtonului. Mister Monroe găsise cu cale că prezenţa membrilor cabinetului şi a corpului diplomatic era inoportună la e reuniune de familie care trebuia să păstreze un caracter eminamente aristocratic. Preşedintele nu era întotdeauna de acord cu exagerările soţiei sale, dar i le accepta fiindcă voia să aibă linişte în sânul familiei.

Gerald şi Henry, care nu făceau parte din nicio categorie, acceptaseră invitaţia la Casa Albă, cu atât mai mult cu cât păstrarea unor relaţii cordiale cu guvernul era de o importanţă vitală în unele domenii. Susan se solidariza prin definiţie cu societatea din Washington atât datorită spiritului ei de contradicţie, cât şi urii pe care o purta instinctiv celor „ajunşi”. Îl detesta pe James Monroe fiindcă devenise preşedinte al Statelor Unite, în vreme ce tatăl ei, în ciuda sprijinului pe care i-l acordase Casa Sunderland, nu rămăsese decât un senator obscur. O invidia pe Mistress James Monroe fiindcă ajunsese „prima doamnă a ţării”, pe când ea, Susan, deşi se căsătorise cu Henry Sunderland, nu-şi văzuse împlinite aşteptările. Frustrată, înăcrită, invidioasă, suferea cumplit, deoarece se vedea pusă într-o poziţie de inferioritate faţă de soţia preşedintelui. O consola oarecum gândul că în ziua când James Monroe nu va mai fi şeful statului, soţia lui se va scufunda în mediocritate şi uitare. Dar până atunci aveau să se mai scurgă câţiva ani. Senatorul Forbes stăruise mult până ce reuşise să-şi convingă fiica a-şi acompania soţul la Washington.

Sosirea lui Gerald la Casa Albă într-o trăsură *à la Daumont*, trasă de şase cai albi, iscă o mare uluială, trezi invidii acerbe şi

stârni comentarii înveninate. Numai Preşedintele George Washington obişnuia să circule într-un asemenea echipaj. Sub cascada de diamante şi smaralde care-i împodobeau fruntea, pieptul, braţele şi rochia de mătase *ivoire* cu falduri grele, Olga avea înfăţişarea unei principese desprinsă parcă dintr-o frescă bizantină. Gerald purta, ca întotdeauna, un frac albastru, care-i scotea în evidenţă paloarea obrazului şi a mâinilor. Această pereche, precedată de o faimă care trezise o curiozitate legitimă în cercurile Casei Albe, depăşea tot ceea ce plăsmuiseră imaginaţiile cele mai fecunde. La vederea Olgăi, Mistress Monroe şi cele două fiice ale sale încercară o mare ciudă.

Această soţie de bancher sfida pur şi simplu cu luxul ei simplitatea gusturilor americane. Argumentul era specios. Toaleta încărcată cu zorzoane a lui Mistress Monroe vădea un prost gust pe care aerele ei nu reuşeau să-l neutralizeze. Fiicele – Mistress Hay şi Mistress Gouverneur – arborau rochii somptuoase, a căror modă avusese o mare „vogă” la Paris cu câţiva ani în urmă.

Spre deosebire de Olga, Susan Sunderland era îmbrăcată, ca de obicei, într-o foarte severă rochie neagră. Şi Henry purta frac negru.

Gerald o catalogă numaidecât pe Mistress Monroe în tagma acelor femei reci, vanitoase, pe care ascensiunea politică a soţului le fac să-şi piardă busola. Preşedintele, în schimb, îi lăsă o impresie frumoasă. Privirile lui deschise, atitudinea-i firească, lipsită cu totul de acea morgă insuportabilă a parveniţilor, îl făceau extrem de simpatic. Monroe nu era unul din acei oameni care par să spună în fiecare clipă „priviţi-mă cu atenţie şi nu uitaţi cine sunt şi cum am ajuns aici”. Avea convingerea că un om politic cu vederi democratice trebuie să se comporte cu simplitate, bunăvoinţă şi prietenie faţă de cei care l-au ales.

— Îmi pare bine că v-am cunoscut şi sper să vă mai revăd aici, la Casa Albă, se adresă James Monroe lui Gerald şi soţiei sale.

— *Mister Prezident*, se înclină Gerald, îmi voi face o plăcută îndatorire să răspund amabilităţii dumneavoastră.

Îşi strânseră mâna, potrivit obiceiului american.

Sălile de recepţie erau decorate în stilul Louis XVI, potrivit gusturilor estetice ale preşedintelui. În Salonul Oval, magnificul covor verde, cu emblema Statelor Unite, era de mare efect, ca şi mobilierul aurit, alcătuit din scaune, fotolii şi canapele tapisate cu saten trandafiriu, în ton cu draperiile ample de tafta. Pe cămin

trona un ceas monumental de bronz, dominat de silueta elegantă a zeiţei Minerva. Salonul Estic era ceva mai golaş. Furnizorii de la Paris nu avuseseră timp să-şi onoreze obligaţiile asumate în momentul instalării Preşedintelui Monroe la Casa Albă. Pe de altă parte, Congresul, iritat de sumele tot mai mari necesare mobilării şi decorării interioare a clădirii, pusese stavilă cheltuielilor, silindu-l pe preşedinte să deburseze din buzunar o parte din bani. Sumele acestea urmau a i se restitui de îndată ce aveau să se întocmească formele legale. James Monroe se afla către sfârşitul celui de-al doilea termen prezidenţial, fără ca delicata chestiune financiară să fi fost rezolvată.

Invitaţii preşedintelui – observă Gerald – erau de un pitoresc savuros. Într-un ziar din Washington citat şi de La Follette Iansen, găsise cu câteva luni în urmă, la rubrica mondenă, o dare de seamă asupra recepţiilor de miercuri la Casa Albă. „Secretari de stat, senatori, miniştri plenipotenţiari, consuli, controlori financiari, contabili, ofiţeri de toate gradele din armata de uscat sau din marină, pastori, avocaţi, judecători, acţionari şi chiar oameni fără căpătâi, toţi cu soţiile, unii urmaţi de întreaga progenitură, se îmbulzesc în fiecare miercuri seara în casa preşedintelui; unii poartă pantofi, cei mai mulţi vin însă în cizme şi cu pinteni; unii prizează tutun, alţii îi mestecă, dar cei mai mulţi regretă ţigările de foi şi *punch*-ul din whisky pe care au trebuit să le lase acasă; poţi vedea peruci pudrate, frizuri laborioase, dar şi laţe unsuroase, neatinse încă de pieptene, şi ascunse în parte după gulere murdare (care ajung până la urechi) şi atât de amidonate încât stau ţepene ca nişte garduri.”

Pe atunci darea de seamă îi păruse răutăcioasă. Acum însă constată *de visu* că descrierea aceea colorată nu se îndepărta mult de realitate. Adevărul este că majoritatea invitaţilor erau foarte bine îmbrăcaţi. Odată preşedintele primise un grup de piei-roşii, pe jumătate goi, dar împodobiţi cu tot felul de vopsele şi tatuaje. Se aflau printre aceştia căpetenii ale triburilor Chippaways, Nacatas, Miami, Sankeys, Piankeshaws, Sioux, Jowa, Wild Oats şi ale multor altora, anevoie de pronunţat. Preşedintele se întreţinuse cu unii dintre ei în propria lor limbă. Peste câteva zile vizita fusese reînnoită, căci discuţiile nu se încheiaseră încă. Puritanul secretar de stat, Mr. John Quincy Adams, avusese însă grijă să-i îmbrace în veşminte europene, astfel încât pieile-roşii să nu mai ofenseze cu goliciunea lor privirile caste ale doamnelor de

rasă albă. Căpeteniile indiene arătau ca nişte fantoşe în hainele purtate cu stângăcie; dar aparenţele erau salvate.

Înainte ca invitaţii să treacă la masa festivă în sufrageria de stat, lachei negri în livrele franţuzeşti prezentară pe tăvi de argint pahare înalte cu vin, aliniate ca soldaţii la paradă.

În sfârşit, oaspeţii trecură în sala de mâncare. Gerald se văzu plasat între Mistress Adams, soţia secretarului de stat, şi Mistress William Crawford, soţia secretarului Trezoreriei. Mister William Crawford stătea în faţa lui Gerald. Mistress Adams era fină, delicată, amabilă, dar de un puritanism aproape tot atât de implacabil ca şi Susan. Mistress Crawford avea vederi mai largi, asemenea soţului ei, un *bon viveur* original din Georgia, mare amator de băuturi bune şi de glume tari.

Secretarul Trezoreriei se dovedi un rafinat cunoscător al vinurilor franceze, pe care şi le comanda cu regularitate din Europa. Rotofei, bucălat, jovial, cu ochii jucăuşi, maliţioşi, înşirui *con gusto* calităţile superioare ale Chablisului şi ale vinurilor de Bordeaux şi de Burgogne. Lansă apoi o virulentă filipică împotriva novicilor care beau şampanie în timpul cinei, în concepţia lui, o erezie de neiertat.

În timp ce-l asculta, Gerald observă un ins bondoc, cu faţa rotundă, păr înspicat cu alb şi ochi vioi, cercetători, care se trata fără fason direct din tăvile cu mâncare de pe masă, deşi lacheii serveau cu sârg pe fiecare conviv în parte.

Remarcând expresia mirată a lui Gerald, Mistress Crawford îi zâmbi cu indulgenţă.

— Mister Astor este un adevărat *enfant terrible*. Nu se lasă impresionat de etichetă. Dacă îi place ceva, întinde mâna şi se serveşte personal.

Deci acesta era faimosul John Jacob Astor, de care toată lumea îi vorbea de când sosise la New York. Gerald îl studie neobservat. La prima vedere, Mister Astor părea un om simpluţ, zgomotos, fără maniere. Accentul său greoi, germanic, vorbirea necultivată îi trădau nu numai ţara de origine, dar şi condiţia socială modestă din sânul căreia se desprinsese datorită milioanelor, spre a se avânta cu ostentativă dezinvoltură în mijlocul celor mai selecte cercuri americane. Ca să-şi uşureze intrarea în lumea bună, se căsătorise cu Sarah Todd, o fată săracă, ştearsă, blândă, urâţică, dar înrudită cu puternica familie Brevoort. Milioanele acumulate nu-l lustruiseră pe Astor, în schimb conferiseră o oarecare

autoritate calmă soţiei sale, care, fără să facă paradă de noua şi fantastica ei opulenţă, ştia să se impună tuturor.

Cumpătarea şi sobrietatea acestei doamne, care abia schimba câte un cuvânt cu convivii din dreapta şi din stânga ei, nu erau întrecute decât de Susan, care stătea mută şi ţeapănă de parcă ar fi înghiţit un ţăruş.

— Soţii Astor sunt foarte simpatizaţi la Casa Albă vorbi confidenţial Mistress Crawford lui Gerald. Preşedintele are multă consideraţie pentru Mister Astor.

Deodată, Mister Crawford îşi fulgeră cu o privire soţia care înţelese că vorbise prea mult. Deşi avertismentul mut al privirilor secretarului de stat al Trezoreriei fusese adresat numai volubilei Mistress Crawford, Gerald îi surprinsese înţelesul.

„Se pregăteşte ceva”, reflectă el. Plasarea lui la masă vizavi de titularul Departamentului Finanţelor nu era întâmplătoare.

Mistress Crawford se grăbi să mute conversaţia pe alt tărâm. Cu familiaritatea la care o îndrituia vechea ei prietenie cu Susan, i se adresă râzând:

— Am citit prin ziare, scumpa mea, că duci o înflăcărată campanie în favoarea prohibiţiei alcoolului.

Susan morfoli un răspuns care ar fi putut avea semnificaţia unei încuviinţări.

— Scrie, continuă Mistress Crawford, că ai luat chiar conducerea unui grup de doamne care pătrund cu forţa prin cârciumi şi sparg sticlele cu alcool.

— Şi de ce nu? mormăi Susan. Cruciadele nu se fac cu mănuşi de catifea.

— Oh, deci nu eră o glumă?

— Alcoolul este cea mare plagă a lumii.

— Auzi, Will? se adresă Mistress Crawford soţului ei.

— Vinurile franţuzeşti nu intră în această categorie, protestă secretarul de stat al Trezoreriei.

— Liga antialcoolică prezidată de mine, reluă Susan înfierbântându-se, va propune Congresului votarea unei legi pentru prohibirea tuturor băuturilor spirtoase.

— Bună idee! exclamă Mistress Adams.

— Ce părere aveţi, Mister Sunderland? se adresă William Crawford lui Gerald.

— Nu îndrăznesc să contrazic delicatele reprezentante ale sexului slab.

— Slab? Ha! Vă înşelaţi, Mister Sunderland. Sexul slab suntem noi. Cel puţin aici, în America. Aţi auzit de ligi antialcoolice conduse de femei în Europa?

— Will! rosti cu un ton de mustrare Mistress Crawford.

Apoi conversaţia se învârti în jurul a tot felul de subiecte neînsemnate. Glumele secretarului de stat al Trezoreriei nu erau toate reuşite, dar omul acesta jovial avea talentul să spună cu haz cele mai banale fraze. Sub acest aspect blajin se ascundea însă o fire calculată, abilă. Gerald se pricepea la oameni. Crawford nu ajunsese ministru în cabinetul prezidat de Monroe numai pentru calităţile lui de spiritual povestitor de anecdote.

Meniul abundent, dar de o calitate mediocră, se încheie cu fructe şi lichioruri. Dacă n-ar fi fost serviciul de masă de o somptuozitate căutată, cu stema Statelor Unite, dineul acesta de gală nu s-ar fi deosebit de o cină de zile mari oferită într-o gospodărie burgheză ceva mai răsărită.

Convivii trecură apoi în sala de recepţie, unde alţi invitaţi, de mai puţină importanţă, chemaţi numai pentru dans, se şi adunaseră, aşteptând ca preşedintele să dea semnalul deschiderii balului.

Gerald era uimit de miraculoasa transformare a Olgăi. Luminile, mulţimea invitaţilor, tinerii care o anturau asaltând-o cu complimente, privirile piezişe, invidioase ale celorlalte femei, muzica, râsetele, ambianţa de sărbătoare o stimulau, îi trezeau plăcerea de a trăi. Obrajii i se coloraseră, ochii îi scânteiau, gesturile erau pline de vioiciune. Carnetul ei de bal se umplu din primele clipe cu nume de tineri dornici să o conducă pe platoul de dans. Olga se bucura de un succes extraordinar. Dansul ei de o eleganţă aeriană, emana în acelaşi timp o senzualitate provocatoare.

Puterea-i de seducţie era incontestabilă. În preajma ei toţi bărbaţii – tineri sau bătrâni – luau foc.

În seara aceea Gerald nu dansă. Se mărgini să stea deoparte şi să privească pe înflăcăraţii discipoli ai Terpsihorei. Crawford îi ţinea de urât, vorbindu-i cu humor despre tot felul de subiecte triviale. Era limpede că această companie stăruitoare avea un scop anume. Secretarul Trezoreriei încerca să-i câştige prietenia.

La un moment dat, în faţa lui Gerald se înfăţişă un bărbat între două vârste, al cărui chip semăna extraordinar cu unul din personajele bizare zugrăvite de Bosch în *Purtarea crucii*. Acelaşi

obraz negricios, care urma conturul oaselor feţei, aceiaşi ochi mici, şireţi, cu sprâncene subţiri ca nişte fire de iarbă, acelaşi nas lung, încovoiat, care se lăsa ca o minusculă trompă de elefant deasupra buzei superioare, aflată mult mai înăuntru decât buza inferioară. Buza aceasta de jos, foarte cărnoasă şi vânătă, era revărsată peste bărbia proeminentă. Părul negru, cu creţuri fine, amintea blana Karakul. Fracul brun, de o croială aproximativă, îi reliefa parcă scheletul. Cravata amplă de mătase învăluia gulerul scrobit, foarte înalt, cu colţuri lăsate lateral. Mâinile-i osoase, subţiri, striate de vine, evocau ghearele unei păsări de pradă.

— Nu ştiu dacă mă mai recunoşti, rosti cu familiaritate noul-venit. Nu! Cred că m-ai uitat. A trecut mult timp de când nu ne-am mai văzut. Cincisprezece sau douăzeci de ani. Erai un copil pe atunci. Hai! Încearcă să-ţi aminteşti!

Gerald îi cercetă fără entuziasm trăsăturile, care nu-i păreau necunoscute. Crawford îi privea zâmbind, fără să se amestece în această scenă.

— Eu nu te-am uitat, adăugă noul-venit. Deşi erai un copil pe atunci, figura nu ţi s-a schimbat deloc şi acum arăţi foarte tânăr. Nu pari să fi trecut de douăzeci de ani.

— Am depăşit cu mult vârsta aceasta, zise Gerald.

— Nu cu mult. Iartă-mă că te contrazic, dar îţi cunosc bine vârsta. Sunt Samuel Sunderland. Fiul lui Patrick. Fratele mai mare al tatălui dumitale.

— Au trecut ani mulţi peste noi, Samuel.

— Ştiu. Eu m-am schimbat enorm. Şi nu în bine. Se pare că frumuseţea în familie a monopolizat-o tatăl dumitale şi moştenitorii lui. Cu excepţia lui Henry, care e mai urât decât mine, râse cu poftă Samuel.

Râseră şi Gerald şi Will Crawford.

„Acesta era deci complotul! reflectă Gerald. Sau poate una din faţetele lui. Trebuia să-l întâlnesc pe Samuel. Şi să stau cu el de vorbă. Ce va mai urma?”

— Cu Henry nu am reuşit să mă înţeleg niciodată, reluă fiul lui Patrick. Nu poate uita că este marchiz. Marchizat care, fie vorba între noi, a intrat în familie pe o cale oarecum lăturalnică. Titlul a revenit tatălui dumitale datorită unui capriciu al bunicului.

Gerald zâmbi:

— Da! După toate regulile, titlul s-ar fi datorat tatălui dumitale. Era cel mai mare dintre fraţi.

Samuel râse iarăşi.

— I-ar fi stat grozav de bine tatălui meu să poarte un astfel de titlu! Un făurar de cuţite, marchiz! Ar fi râs şi asinii! Nu! Nu regret deloc fantezia bunicului şi pierderea titlului. Adevărul este că nici lui Henry nu i se potriveşte. Are cel puţin bunul-simţ să nu-l poarte. Aici, în America, s-ar şi face de râs dacă s-ar împăuna cu coroana sa de marchiz. Dumneata poţi să-ţi etalezi fără jenă titlul, fiindcă dumneata eşti un nobil autentic.

— Cobor şi eu din acelaşi făurar de cuţite, ca dumneata şi ca Henry.

— Dar numai pe un picior. Pe celălalt… oh, ce să mai spunem… Mama dumitale era o adevărată Lady. Copiii Opheliei Effingham au fost întotdeauna geloşi pe copiii Andreei de Montenuovo. Dumneata şi Francis-Andrew aţi ştiut să vă purtaţi aşa cum se cuvine coroanele ducale. Da, da! Dumneata eşti o *rara avis* în lumea noastră americană, atât de necioplită. În orice caz, ţi se potriveşte mai bine ambianţa curţilor regale şi imperiale…

„Aha, aici voia să ajungă, reflectă Gerald. Cu alte cuvinte, sunt un intrus în America. Vrea să fie abil vărul meu primar!”

— Şi eu te-am invidiat, continuă Samuel. Recunosc adevărul. Îţi invidiam castelele, câinii de vânătoare, lumea strălucită în mijlocul căreia te învârteai, eleganţa, sângele albastru, viaţa liniştită, îmbelşugată, rosti el elegiac.

— Nu duc o viaţă tocmai liniştită, replică Gerald.

— Mă refeream la copilărie, zise Samuel. Acum lucrurile s-au schimbat. Oricum, dacă eu aş fi avut asigurată ziua de mâine într-un chip atât de opulent, aşa cum e cazul dumitale, drept să-ţi spun, nu mi-aş fi complicat existenţa vârându-mă în viesparul afacerilor. M-am făcut bancher fiindcă trebuia să procur o pâine copiilor mei, soţiei mele…

— O pâine albă, dacă se poate chiar cozonac, râse Crawford.

— Da, conveni Samuel. Multă muncă şi puţin noroc mi-au dat un oarecare avânt în viaţă. Dar dumneata, Gerald, ce nevoie aveai să-ţi baţi capul cu loviturile de bursă, cu fabricile de armament, cu comerţul atât de cenuşiu şi de burghez, când aveai alternativa unei vieţi strălucite, lipsite cu totul de griji?

„Am înţeles încotro ţinteşti, iubite vere, reflectă Gerald, în vreme ce-l asculta cu prefăcut interes. Jocul tău e prea transparent. L-ai dispreţuit atât de mult pe Henry, încât ai ajuns să mă subestimezi şi pe mine.”

— Soţia dumitale este „Regina balului”, rosti Samuel, după ce-şi plimbă câteva momente privirile asupra perechilor de dansatori, printre care Olga se singulariza ca un diamant de o sută de carate aruncat printre nişte amorfe bile de sticlă. Partenerul Olgăi se transfigurase, împrumutând parcă lumină din lumina ei.

Samuel făcu o pauză, apoi reveni brusc la tema iniţială:

— Mi-am pus adeseori o întrebare, Gerald. De ce n-ai accepta o colaborare cu un sindicat de bancheri sau cu un grup de industriaşi? O asemenea colaborare ar facilita nu numai expansiunea Casei Sunderland în anumite sectoare, dar ţi-ar uşura şi dumitale existenţa.

— Dacă aş accepta o astfel de formulă, ar însemna să le acord compensaţii în alte sectoare, nu-i aşa? întrebă Gerald.

— Evident. Nu ai avea decât de profitat. Căci n-ai mai fi silit să te baţi pe toate fronturile.

Gerald înclină din cap.

— Da. Am înţeles raţionamentul dumitale. Beneficiile mele ar fi mai mici, pentru că ar trebui să le împart cu alţii, dar le-aş obţine fără bătaie de cap.

— Exact.

— Această formulă ar fi acceptabilă numai dacă aş găsi parteneri pe măsura Casei Sunderland.

— Cum adică?

Gerald zâmbi cu falsă bonomie:

— Ce părere ai avea dumneata, Samuel, de un leu care s-ar alia cu un coiot?

Obrajii lui Samuel se înnegriră. Crawford tuşi discret.

— Casa Rotschild nu mi-a făcut niciodată asemenea propuneri, râse Gerald.

Samuel îşi rumegă câteva clipe mânia. Îşi păstră totuşi aparent calmul.

— Dacă ţi-ar face-o, ai accepta-o?

— Poate că da. În momentul acesta n-aş putea să-ţi dau un răspuns precis.

Samuel ripostă aruncând o săgeată cu vârful înveninat:

— Poate că n-au socotit Casa Sunderland destul de importantă.

— Există şi o altă alternativă. Poate că au socotit-o prea importantă şi s-au temut ca într-o zi să nu fie înghiţiţi.

Replica aceasta îi trezi însă o idee. Trebuia să-i dea interlocutorului său impresia că este accesibil propunerilor lui,

spre a-l face să-şi descopere jocul. Samuel Sunderland şi grupul său îi ofereau alianţa. Chiar dacă intenţiile lor erau curate, se jucau cu focul. În asemenea combinaţii partenerii tari îi înghit pe cei slabi. Hotărî să accepte angajarea unor discuţii preliminare. Ridică însă – de formă – unele obiecţii, spre a le lăsa pe viitoarele sale victime să creadă că el avea să fie cel păcălit.

— Dacă ai fi intrat în cariera diplomatică, Samuel, ai fi fost un negociator de înaltă clasă. Ai o extraordinară putere de convingere, zise el, prefăcându-se că este pe punctul de a ceda.

Samuel Sunderland zâmbi cu trucată modestie.

— Rămân un simplu bancher, dragul meu Gerald, care şi-a dedicat activitatea colectivităţii. Noi, oamenii de finanţe, nu suntem decât nişte umili slujitori ai clienţilor noştri, cărora le asigurăm venituri constante, fără să se obosească.

— Da, da! Ai dreptate. Iată o teorie valabilă. Regăsesc în cuvintele dumitale înţelepciunea lui Alberti şi a lui Colbert.

Şi unul şi celălalt îşi ţeseau pânzele de păianjen. Care din ei avea să cadă victimă?

— Dragul meu Gerald, rosti prietenos vărul său, îmi voi permite să-ţi fac o invitaţie, pe care nu aş fi conceput să i-o formulez lui Henry, pentru că este un neghiob încrezut şi m-ar fi refuzat. Vreau să te poftesc la o agapă, dar nu la mine acasă – ar fi prea banal – ci în clădirea în care s-a născut tatăl dumitale. Cred că nu i-ai călcat niciodată pragul, nu-i aşa?

— Tata nu mi-a vorbit de casa în care s-a născut. Nu fiindcă s-ar fi jenat de obârşia umilă a tatălui său, ci fiindcă nu obişnuia să privească în trecut. Ochii lui erau aţintiţi numai în viitor.

— Era un om superior, conveni Samuel. Nu i se poate contesta geniul. Eh, şi eu am pornit de la zero.

— Iar astăzi eşti o personalitate în comunitatea americană, adăugă elogios Crawford. Familia Sunderland personifică spiritul inventiv, tenacitatea, forţa, sârguinţa şi inteligenţa, care au constituit întotdeauna apanajul poporului nostru.

— Ne copleşeşti, Will, rosti Samuel.

— Spun adevărul, Sam. Sper că mă vei pofti şi pe mine la faimoasa agapă. Mă voi bucura să-i văd pe cei mai de seamă membri ai clanului Sunderland reuniţi în jurul aceleiaşi mese.

— Samuel, accept cu plăcere invitaţia, zise Gerald. Îmi prilejuieşti un pelerinaj la locul din care îşi trage seva întreaga noastră familie.

În aceeaşi clipă, Mister Gouverneur se apropie de Gerald.

— *Mister Prezident* vă pofteşte mâine de dimineaţă la unsprezece la Casa Albă. Doreşte să vă consulte într-o chestiune de cea mai mare însemnătate.

Gerald se înclină.

— Vă rog să comunicaţi Preşedintelui că voi fi fericit şi răspund la această invitaţie.

„Firele încep să se lege, gândi el după ce secretarul se retrase. Oare Preşedintele este de conivenţă cu Samuel, cu Crawford şi cu Astor? Rămâne de văzut...”

A doua zi de dimineaţă, înainte de a pleca la Casa Albă, Gerald primi o vizită. Mister Clive Harding, reprezentantul permanent al Casei Sunderland în Mexic, venea să-i raporteze un fapt susceptibil să aibă repercusiuni importante. Generalul Iturbide, care se proclamase cu un an în urmă împărat al Mexicului, sub numele de Augustin I, abdicase după zece luni de domnie, forţat de republicanii polarizaţi în jurul lui Guadelupe Victoria şi al lui Nicolas Bravo. După abdicare, ex-împăratul se refugiase cu întreaga familie în Europa. Încurajat de disensiunile dintre căpeteniile republicane şi de frământările endemice care ameninţau să ia proporţii de război civil, se gândise să-şi reia tronul pierdut, înapoindu-se în ţara lui în fruntea unei armate de mercenari. Ex-împăratul era încredinţat că, după debarcarea sa în Mexic, partizanii săi, la care se vor adăuga toate elementele de dreapta, i se vor alătura fără rezerve, – ajutându-l să doboare republica. Dar pentru a porni la acţiune, avea nevoie de bani şi de armament. Agenţii săi luaseră legătura cu Harding, fiindcă relaţiile lui cu fostul împărat fuseseră întotdeauna cordiale. Suveranul detronat spera, să obţină prin intermediul lui Harding sprijinul Casei Sunderland. Oferea în schimb importante compensaţii. După ce va pune mâna pe putere – lucru de care nu se îndoia – va acorda acestei case concesiunea pe douăzeci şi cinci de ani a tuturor veniturilor statului.

Oferta era tentantă, reflectă Gerald. Promisiunile fostului suveran depăşeau însă verosimilul. Dacă ar fi fost mai moderate, ar fi părut mai credibile. Gerald nu cunoştea suficient problemele politice din Mexic spre a lua o hotărâre imediată. Îl chemă pe Leslie Clinton, consilierul său pentru afacerile sud-americane. Clinton îşi dovedise competenţa, soliditatea opiniilor şi spiritul de

previziune într-o serie de chestiuni spinoase.

Gerald mai ştia că Harding şi Clinton nu erau în relaţii tocmai bune. Punctele lor de vedere, în ceea ce priveşte susţinerea lui Iturbide, nu coinciseseră vreodată. În timpul ultimei sale vizite în Mexico, Charles fusese sfătuit de Clinton să nu îşi ia angajamente faţă de împăratul Augustin, a cărui domnie îi părea precară.

Acum, ca şi atunci, Clinton se arătă ostil sprijinirii forţelor monarhiste din Mexic.

— Iturbide este un om terminat, spuse el. În Europa îşi rumegă amărăciunea, făcând planuri utopice.

— Este sprijinit de toate elementele de dreapta, stărui Harding. După cum ştiţi, Sir, se adresă el lui Gerald, casa noastră a angajat mari capitaluri în Mexic. În momentul de faţă toate acestea sunt în mod practic blocate. Republicanii nu numai că nu vor să recunoască datoriile contractate de vechiul regim monarhic, dar ne-au anulat şi majoritatea concesiunilor acordate de către fostul guvernământ colonial. Iturbide ar pune capăt acestei situaţii.

Energia cu care Harding îi susţinea cauza trezi bănuielile lui Gerald. Desigur că reprezentantul Casei Sunderland din Mexic primise stipendii serioase din partea ex-împăratului.

— Am să analizez această chestiune şi am să vă comunic hotărârea mea, spuse Gerald. Acum trebuie să plec la Casa Albă.

Gerald era sigur că între discuţia lui din ajun cu Samuel Sunderland şi propunerea lui Iturbide exista o legătură. Poate că preşedintele îi va furniza explicaţia.

Sosi punctual la Casa Albă. Era însoţit de Henry, care fusese de asemenea convocat de James Monroe. Preşedintele îi primi în cabinetul său de lucru, fără a-i lăsa să aştepte. Numeroşii oameni politici, demnitari şi solicitanţi, care se îmbulzeau în anticameră, se strâmbară de parcă ar fi luat o doctorie neplăcută când cei doi fraţi fură poftiţi să între – îndată după sosire – în cabinetul preşedintelui.

În ciuda vârstei, James Monroe era zvelt, avea mişcări vioaie, privirea pătrunzătoare şi mintea ageră. În cabinetul său de lucru, preşedintele era mai la largul său decât în saloanele pline de oaspeţi. Se mai aflau de faţă secretarul de stat Adams, precum şi William Crawford.

După ce îi pofti pe cei doi financiari să ia loc, Monroe intră direct în subiect. Le spuse că guvernul Statelor Unite se află în pragul unei mari cotituri politice cu implicaţii extrem de serioase.

— Peste câteva zile voi citi în Congres o declaraţie potrivit căreia continentele americane, care şi-au asumat prin luptă libertatea şi independenţa, nu vor mai tolera în viitor ca teritoriile lor să fie colonizate de puterile europene. Sistemul politic al statelor din Sfânta Alianţă este cu totul diferit de al nostru. Din acest moment vom considera că orice încercare a marilor puteri europene de a-şi extinde sistemul lor în orice zonă a emisferei americane constituie o ameninţare împotriva păcii şi a securităţii noastre.

Gerald asculta impasibil. Preşedintele nu spunea o noutate. În cercurile diplomatice se făceau de multă vreme pronosticuri asupra atitudinii pe care o vor adopta Statele Unite împotriva hotărârii Sfintei Alianţe de a sprijini recucerirea Mexicului de către spanioli. Americanii erau în conflict şi cu Rusia Imperială, care luase decizia de a împiedica accesul navelor străine prin strâmtoarea Behring. George Canning, succesorul lui Castlereagh, propusese încheierea unei înţelegeri anglo-americane, care sa pună zăgaz expansiunii Sfintei Alianţe în cele două Americi. Flota Marii Britanii ar fi constituit un baraj inexpugnabil.

— Nu avem de gând să ne amestecăm în treburile coloniilor europene actualmente existente în America, dar statele americane care şi-au câştigat independenţa, independente vor rămâne! continuă preşedintele.

Explică apoi că Statele Unite nu au intervenit niciodată în războaiele din Europa şi că vor rămâne consecvente acestei politici.

Deşi preşedintele nu făcu nicio menţiune despre Anglia, Gerald înţelese că Statele Unite respinseseră alianţa propusă de Canning. Faptul acesta era de importanţă capitală pentru viitorul Casei Sunderland. Oricare ar fi complicaţiile politice din Europa, îşi va găsi oricând în America un teren propice dezvoltării ei, fără a se teme de intervenţia puterilor de dincolo de Ocean. Izolaţionismul american, pe care-l proclama doctrina Monroe, o servea de minune.

— Vreau să ne înţelegem, gentlemen, îşi continuă preşedintele expunerea. Mesajul nostru nu conţine ameninţări la adresa vreunui stat străin. Noi suntem eminamente pacifici. Dar dacă va trebui să ne apărăm, o vom face.

„Şi mai interesant”, reflectă Gerald, care simţi conturându-se în aer câteva comenzi importante de armament.

— Statele Unite vor avea nevoie de cooperarea tuturor cetăţenilor lor, zise preşedintele.

„Suntem gata să cooperăm! gândi cinic Gerald. Dar – «pe bani». Totul «pe bani».”

Henry asculta cu apatie declaraţiile preşedintelui. De când relaţiile socrului său cu administraţia Monroe se răciseră, nu mai era receptiv la apelurile ei. Poate că preşedintele ştiuse acest lucru când îl invitase la Casa Albă şi pe şeful comitetului executiv al Casei Sunderland.

Pentru Gerald, scopul acestei audienţe, care îmbrăcase forma unui monolog, era limpede. Monroe avea nevoie de arme. Nu vorbise deschis în acest sens, fiindcă, în calitatea lui oficială, nu putea rosti toate adevărurile. Corectitudinea sa nu putea fi pusă la îndoială. Complicaţiile vor interveni abia când discuţiile vor fi reluate la al doilea eşalon.

Presupunerile lui Gerald îşi găsiră în curând confirmarea. A doua zi primi o invitaţie la cină din partea lui Crawford. Ca să o poată onora, îşi amână cu patruzeci şi opt de ore plecarea la New York. Secretarul de stat al Trezoreriei locuia într-o casă pitorească, nu prea mare, dar veselă şi confortabilă, situată lângă Montrose Park. În afară de Gerald, mai fuseseră invitaţi Samuel Sunderland, senatorul Ralph Emerson şi un oarecare Wilbur Staunton, toţi cu soţiile. După cină, bărbaţii trecură în sala de biliard, pentru a-şi bea cafelele şi lichiorurile. Mister Crawford şi senatorul Emerson, din North Carolina, angajară o partidă de biliard, lăsându-l pe Gerald în compania vărului său şi a lui Staunton, un personaj jovial, plin de haz, care părea să personifice sinceritatea. Deşi era încă tânăr – abia dacă trecuse de 35 de ani – avea chelie, pântece rubicond, împodobit cu un masiv lanţ de aur, obrazul ca o tuberoză şi o guşă care prinsese să se lase peste marginea gulerului scrobit. Gerald află ceva mai târziu că Mister Staunton era o figură proeminentă în administraţia Monroe şi avea în sarcina sa relaţiile cu firmele care executau comenzi pentru stat.

Samuel Sunderland aduse vorba despre mult discutata declaraţie pe care preşedintele avea să o facă în curând Congresului şi despre situaţia explozivă care se va crea în lume.

— Refuzul Statelor Unite de a accepta alianţa britanică va sili administraţia să ia măsuri pentru întărirea capacităţii noastre militare, spuse la rândul său Staunton. Ştiu că am de-a face cu

oameni serioşi, aşa că îmi voi permite să săvârşesc o indiscreţie. Sunt sigur că tot ce discutăm acum va rămâne între noi.

— Nici vorbă, rosti Samuel, trecându-şi mâna prin păr. Garantez şi pentru mine şi pentru vărul meu.

— Mulţumesc, zise Gerald cu afectată seriozitate.

Îl amuza comedia aceasta, montată desigur până în cel mai mic amănunt.

Jovialul Mister Staunton adoptase o mutră tainică, de conspirator.

— Administraţia va organiza o licitaţie pentru achiziţionarea unei mari cantităţi de pulbere de puşcă şi a unui important stoc de arme uşoare pentru armată. Arsenalele militare nu mai pot face necesităţilor. Câteva firme, care prezintă garanţii de seriozitate, vor fi invitate să participe la licitaţie.

— Interesant! rosti Samuel. Dacă firmele respective, în loc să ne concureze, ar face front comun, beneficiile ar fi mult mai mari.

— Dar s-ar împărţi între mai mulţi fabricanţi, spuse Gerald cu factice nevinovăţie.

Samuel îl privi pe sub sprâncene, şi replică:

— Ideal ar fi să se asigure în prealabil fiecărei firme o cotă corespunzătoare capacităţii ei.

Staunton râse:

— În calitatea mea de reprezentant al administraţie nu trebuie să cunosc existenţa acestor tranzacţii.

Samuel se uită iarăşi la Gerald, care îşi sorbea liniştit cafeaua, de parcă s-ar fi discutat o chestiune fără nicio legătură cu preocupările lui.

— Am auzit că statul va plasa comenzi şi câtorva şantiere navale, aruncă el o nadă.

Replica lui Staunton întârzie. Voia să-i sporească efectul.

— Este prematur să discutăm această problemă. Râse. Nici nu îmi este îngăduit să dezvălui intenţiile administraţiei.

— Haide, haide, Staunton, suntem între prieteni, zise Samuel.

— Ce-ai dori să afli?

— Caietul de sarcini. Înainte de a fi pus la dispoziţia firmelor amatoare să liciteze.

Staunton îşi aprinse o ţigară de foi.

— N-ar fi prea greu, Samuel. Dar nu ştiu la ce ţi-ar folosi dumitale.

— Am să discut cu cărţile pe masă, Wilbur. Reprezint un grup

de firme. Cred că şi pe vărul meu l-ar interesa acest document. Ar fi în interesul tuturor să ajungem la un acord prealabil. Nu-i aşa, Gerald? Nu te-ar tenta?

Gerald aşeză ceaşca pe măsuţa din apropiere.

— S-ar putea să mă tenteze. Depinde de condiţii.

— Condiţiile le stabilim împreună.

— Când primim documentele?

— Când ni le poţi furniza, Wilbur? îi întrebă Samuel.

— O clipă, să mă gândesc…

Privi în gol, ca şi când ar fi făcut nişte calcule mintale.

— O săptămână ar fi prea mult?

— Nu. Ar fi tocmai bine.

— Atunci rămânem înţeleşi.

Staunton se ridică.

— Nu vă tentează să-i chibiţăm pe pasionaţii noştri jucători de biliard?

— Încă o chestiune, Wilbur, zise Samuel.

— Te rog.

— Înainte de licitaţie, n-ar fi posibil să aflăm în timp util ofertele concurenţilor grupului nostru?

Staunton zâmbi straniu.

— Îmi ceri un lucru imposibil.

— Nimic nu e imposibil pe lumea asta. Totul are un preţ.

— Eşti brutal, Samuel.

— Sunt sincer, Wilbur.

— Ce va zice de noi vărul tău?

— Va zice că suntem nişte oameni pricepuţi în afaceri. Şi ar fi un naiv dacă n-ar profita de avantajele pe care i le oferim pe tavă.

Staunton şi Samuel aruncară o privire întrebătoare lui Gerald.

— Gentlemen, aştept documentele la New York, replică acesta.

Ochii lui Samuel scânteiară. Reuşise. Sau cel puţin aşa îşi închipuia…

A doua zi Gerald plecă la New York. Şederea sa la Washington nu-l dezamăgise. Henry era însă profund nemulţumit. Nu avea încredere în preşedinte şi nici în cabinetul prezidat de acesta. Iar discuţiile purtate de Gerald cu Samuel Sunderland nu contribuiseră decât să-i sporească iritarea.

— N-ai făcut bine că ai stat de vorbă cu acest individ, îi reproşă el. E în cârdăşie cu Astor, cu Ballard şi cu alţi câţiva pescuitori în apă tulburătoare.

— Nu strică să-ţi cunoşti duşmanii, replică Gerald. Poţi să le afli mai uşor punctele slabe.

— Nu te gândeşti că şi ei vor putea tot atât de bine să ţi le descopere pe ale tale?

Sosirea lui Gerald la New York coincise cu o mare bătălie pe care agenţii săi o dădură cu reprezentanţii lui Astor, pentru a cumpăra la licitaţie un vast teren viran în apropiere de Hudson River. Delegaţii Casei Sunderland reuşiră să-şi adjudece imobilul la un preţ triplu faţă de cel de la care pornise licitaţia. Succesul era scump plătit. Astor suferise însă prima lui înfrângere.

Henry condamnă cu vehemenţă această operaţie.

— Bani aruncaţi! Avem destule domenii de activitate. De ce trebuia să ne vârâm şi în speculaţiile imobiliare? N-ai făcut-o decât pentru a-l înfrunta pe Astor.

— În primul rând am urmărit să închei o afacere bună şi numai în subsidiar m-am gândit la Astor. Dacă am lovit cu o piatră doi iepuri deodată, cu atât mai bine.

— Astor nu-ţi va ierta îndrăzneala.

— Crezi?

— Sunt sigur.

— Îmi pare rău, dar nu-ţi împărtăşesc părerea. Astor îmi va formula propuneri de pace.

— Îţi faci iluzii dacă acorzi vreun credit inepţiilor lui Samuel Sunderland.

— Aşteaptă şi ai să vezi…

În cursul aceleiaşi săptămâni, agenţii lui Gerald intrară iarăşi în luptă cu delegaţii lui Astor. Obiectul competiţiei îl constituiau câteva imobile insalubre din cartierul Five Points, printre care şi câteva antrepozite dezafectate. Şi de data aceasta oamenii lui Gerald îşi adjudecară imobilele.

A doua zi, Mister John Jacob Astor se înfăţişă la sediul Băncii Manhattan şi ceru să stea de vorbă cu Mister Gerald Sunderland. Acesta îl primi în fostul cabinet al tatălui său. Richard un mare amator de artă, îşi decorase camera de lucru cu tablouri de mare valoare, cu sfeşnice şi lustre somptuoase de bronz, cu foarte scumpe covoare orientale.

Mister Astor îi strânse cordial mâna şi, după ce se aşază pe un scaun, aruncă o privire circulară asupra obiectelor de artă din jur.

— În primul moment am avut impresia că intru într-o expoziţie, rosti cu puternic accent german.

— Sau într-o hală de vechituri.

— Se pare că vechiturile astea sunt foarte preţioase.

— Da. Oamenii de specialitate pretind că ar avea o oarecare valoare. Şi în domeniul acesta domneşte legea cererii şi a ofertei.

Astor îşi lovi uşor cu mănuşile palma stângă întinsă cu faţa în sus, ca o tipsie.

— Tocmai despre legea asta doream să vă vorbesc, Mister Sunderland.

— Vă ascult cu toată atenţia, Mister Astor.

Vizitatorul tuşi pentru a-şi drege glasul.

— Îmi puneam deunăzi o întrebare. Ce anume l-a determinat pe Mister Gerald Sunderland să arunce atâtea parale pe nişte barăci infecte din Five Points?

— Legea de care tocmai am vorbit.

Astor îl privi oblic.

— Aveţi de gând s-o aplicaţi în continuare?

— Întrebarea este indiscretă, Mister Astor.

— Ah, pardon! Am uitat că am de-a face cu un gentlemen şi că în asemenea împrejurări e recomandabil să foloseşti căi ocolite. Dar timpul meu este preţios.

— De ce aţi venit ca să vi-l pierdeţi aici, Mister Astor?

Vizitatorul râse.

— Îmi puneţi întrebări menite să mă irite. N-am să las totuşi mânia să-mi întunece raţiunea. Eu sunt un om simplu, Mister Sunderland. Nu mă pricep şi nici n-am răbdare să bat câmpii o oră ca să intru apoi în subiectele care mă interesează. Am să vă pun o întrebare directă. Şi dumneavoastră sunteţi liber să-mi răspundeţi sau nu. De ce v-aţi băgat peste mine?

— Este interzis?

— Până acuma nu era. I-am lăsat pe oamenii dumneavoastră să cumpere pe o sumă fabuloasă nişte cocioabe pe care eu nu le-aş fi plătit nici pe sfert.

— Era firesc să se ridice preţul, Mister Astor. Ne-am concurat.

— Ciudat! Noi să ne batem iar terţii să câştige.

— Aveţi altă soluţie?

— Am. Să mă lăsaţi pe mine să-mi văd în continuare de speculaţiile imobiliare, iar dumneavoastră să vă vedeţi mai departe de tunuri şi de construcţii navale.

— Soluţia nu mă satisface.

Mister Astor îşi desfăcu tacticos tabachera şi luă o priză de

tutun. Strănută cu zgomot, se şterse la nas cu o batistă mare, cu carouri albastre, vârî batista şi tabachera în buzunar, apoi îşi împreună mâinile pe burta rotundă.

— V-aş oferi unele compensaţii, Mister Sunderland. Aş încheia cu dumneavoastră un contract prin care m-aş angaja să-mi construiesc navele din flota mea comercială numai la şantierele dumneavoastră. Ştiţi că actualmente lucrez cu Ballard.

— Ştiu. Am luat însă măsuri să construiesc în şantierele mele nave mai bune şi mai ieftine decât cele construite de Ballard. Dacă vreţi să realizaţi economii şi în acelaşi timp să vă amelioraţi flota, vă veţi adresa nouă. După cum vedeţi, nu mi-aţi face o concesie adresându-vă şantierelor Sunderland.

— Sunteţi foarte pretenţios... Hm! Am putea ajunge la un acord în ceea ce priveşte comerţul de import-export cu India şi cu Extremul Orient.

— Îmi permiteţi să vă ofer un coniac? întrebă Gerald.

— Mulţumesc. Dimineaţa nu consum băuturi alcoolice.

— Cum doriţi.

Astor începuse să-şi piardă răbdarea. Tânărul acesta era de-a dreptul prezumţios. Se bizuia pe forţa Casei Sunderland, dar acesta nu-l îndrituia să îşi subestimeze adversarul.

— Sunt un om paşnic, Mister Sunderland.

Declaraţia lui Astor suna tot atât de fals ca şi angajamentul pe care şi l-ar lua un crocodil de a nu mai devora animale mai slabe decât el, întâlnite seara, la adăpat.

— Prefer să ajungem la o înţelegere, Mister Sunderland. Este mai bine şi pentru dumneavoastră şi pentru mine. Faceţi dumneavoastră propuneri.

— Perfect! Propun să cădem la un acord în ceea ce priveşte speculaţiile imobiliare.

Astor se îmbăţoşă:

— Cum adică?

— Să ne împărţim zonele de influenţă.

Vizitatorul făcu un categoric gest negativ.

— New Yorkul nu poate constitui obiectul unei tranzacţii.

— Mai fac o propunere, zise Gerald.

Chipul lui Astor se lumină.

— Sper că va fi mai rezonabilă.

— Să reflectaţi asupra ofertei mele. Împărţim New Yorkul.

— Nu! Sunt gata să discut cu bunăvoinţă orice altă formulă. O

colaborare pe alte tărâmuri ar putea da rezultate fructuoase.

— New Yorkul, Mister Astor.

— Nu! Dacă acesta e ultimul dumneavoastră cuvânt nu-mi rămâne decât să mă retrag.

— Şi mie să vă mulţumesc pentru plăcuta dumneavoastră vizită.

Astor se ridică de pe scaun.

— Francezii au o zicală, Mister Sunderland. *La nuit porte conseil*.

— Poate că o veţi aplica şi dumneavoastră, Mister Astor.

— Aveţi replica vioaie, Mister Sunderland. Mi-ar părea rău să ajungem la o confruntare dură.

— Şi mie. Credeţi-mă.

Astor se înclină, întinse mâna lui Gerald, care i-o strânse cu afectată cordialitate, apoi părăsi băţos încăperea.

Amfitrionul înţelese semnificaţia acestei ieşiri spectaculoase din scenă. Ostilităţile erau declarate. Informat de rezultatul negativ al convorbirilor cu Astor, Henry se arătă foarte pesimist în ceea ce priveşte viitorul apropiat.

— Provoci cu bună-ştiinţă o criză cu urmări incalculabile.

Susan îmbrăţişă însă cu entuziasm punctul de vedere al lui Gerald.

— N-avea niciun rost ca New Yorkul să rămână un fief al lui Astor. Sunt bucuroasă că am reuşit să punem piciorul în Five Points. Să facem să dispară acest focar al viciului. În primul rând să închidem toate tavernele din clădirile cumpărate de noi.

Gerald ridică unele obiecţii.

— Apreciez dorinţa dumitale de a asana moravurile din Five Points. Există nişte contracte de închiriere pe care nu le putem rezilia peste noapte.

Entuziasmul lui Susan înregistră o bruscă scădere.

— Credeam că voi găsi la dumneata, Gerald, o înţelegere mai deplină. În ciuda obstrucţiei pe care şi dumneata şi Henry mi-o faceţi, voi continua campania alături de pastorul Semple.

— Susan, te rog să primeşti pentru rotunjirea fondurilor Ligii dumitale antialcoolice cinci mii de dolari.

— Mulţumesc. Aş fi preferat însă un sprijin mai direct.

— Puţină răbdare, Susan. Condiţiile nu sunt încă favorabile. Puţină răbdare…

Susan Sunderland şi membrii Ligii antialcoolice nu ţinură seamă însă de acest îndemn. Comitetul de conducere hotărî să treacă fără

amânare la acţiune. Five Points era un teren ideal pentru dezvoltarea unei campanii viguroase, îndreptată împotriva tavernelor, a caselor de toleranţă, a tripourilor şi a altor localuri de perdiţie. Fiecare oraş, mare sau mic, are oile lui negre. Five Points, de pildă, nu se deosebea de îngrozitoarele *Lums*-uri din Londra decât prin dimensiuni. Era mai restrâns fiindcă şi New Yorkul număra mai puţini locuitori decât întinsa şi foarte populata capitală a Angliei. Dar ceea ce pierdea prin cantitate recupera prin calitate. O lume interlopă, fără căpătâi alcătuită din ucigaşi, dezertori, hoţi, falsificatori, trişori, puşcăriaşi evadaţi, perverşi sexuali, aventurieri – o lume de epave omeneşti, de scursori ale porturilor din Europa, Indiile Occidentale şi America de Sud, care se îngroşa necontenit datorită contingentelor noi de imigranţi ce cuprindeau pe lângă oameni cumsecade şi haite de inşi incapabili să se adapteze unei vieţi aşezate, trudnice, cinstite. Clădirile dărăpănate, infecte, cu scânduri bătute în cuie în loc de geamuri, aminteau mai degrabă nişte vizuini întunecate, împuţite, înăbuşitoare, în care colcăiau ploşniţele şi păduchii. Femei şi bărbaţi cu înfăţişare de troglodiţi, acoperiţi de zdrenţe, copii rahitici, nehrăniţi, străvezii ca nişte umbre, scormoneau gunoaiele în căutare de hrană, dar recolta era de cele mai multe ori foarte slabă, fiindcă alţi nenorociţi le-o luaseră înainte. Fetiţele se vindeau înainte de a fi nubile, iar băieţii mai răsăriţi şi mai viguroşi erau recrutaţi de către bandele silite să-şi împrospăteze necontenit rândurile, deoarece încăierările cu bandele rivale şi – ceva mai rar – cu reprezentanţii ordinii publice făceau ravagii, decimându-le cu regularitate.

În Five Points îşi găsise Susan terenul de predilecţie pentru a-şi dezvolta campania antialcoolică. Convingerea ei era formată. Odată stârpite localurile în care se vindea alcoolul – această cumplită armă a Diavolului – vor dispărea hoţia, crimele, depravarea şi tot răul de pe faţa pământului.

Susan era o fanatică pe care pastorul Semple o mai modera. La una din reuniunile ei apăru însă într-o zi un pastor înalt, osos, cu mâini mari şi viguroase ca nişte lopeţi, cu capul pătrat şi priviri aprinse, de iluminat. Pastorul Ezekiel Battle. Din clipa în care luă cuvântul, Susan se simţi electrizată. Numele clericului părea predestinat. Vorbele, inspirate parcă de un dumnezeu al răzbunării, erau exprimate cu violenţă şi răsunau metalic, asemenea loviturilor unui baros pe o nicovală. Ezekiel Battle

îndemna la acţiuni dure, implacabile. „Campania ligii nu poate da rezultate atâta vreme cât se vor lua doar jumătăţi de măsuri, rostea el cu neclintită convingere. Vorbele, oricât ar fi ele de expresive nu pot stârpi viciul. Se impune să se treacă la fapte.” Lăudă apoi îndrăzneala preşedintei Ligii, care spărsese câteva sticle cu băuturi într-o tavernă. Gestul meritoriu în sine, şi foarte comentat de unele ziare, rămânea totuşi fără efect, fiindcă era izolat. Cârciumile trebuiau devastate în totalitatea lor. Pentru că autorităţile tolerau viciul, oamenii simpli aveau obligaţie să treacă la acte. Încheie expunerea propovăduind o luptă hotărâtă, necruţătoare, pentru desfiinţarea bârlogurilor desfrâului. Vorbele lui stârniră entuziasmul, fiind salutate cu aplauze de membrele comitetului ligii.

Pastorul Semple, ceva mai realist, încercă să le domolească zelul. Acţiunile violente recomandate de pastorul Battle aveau sorţi de izbândă în Far West, unde autorităţile nu dispuneau de suficientă forţă spre a impune legalitatea. Acolo domnea Legea Celui mai Tare. Aici, pe coasta estică a Statelor Unite, excesele riscau să dea naştere la reacţii aspre nu numai din partea celor lezaţi direct de acţiunile preconizate de pastorul Battle, ci şi din partea autorităţilor geloase de prerogativele lor.

Dar Susan se aprinsese atât de tare, încât respinse argumentele lui Semple.

— Voi urma îndemnurile pastorului Battle, oricât de grave ar fi consecinţele la care m-aş expune. Dacă alţii nu vor avea curajul să răspundă la energicul său apel, nu voi ezita să plec singură la luptă.

— Voi merge şi eu alături de dumneata, Mistress Sunderland, o asigură Battle. Ridică apoi mâna într-o spectaculoasă invocare: Fie ca Atotputernicul să ne îndrumeze paşii! Martiriul nu ne înspăimântă! Iisus Nazarineanul a găsit puterea să izgonească pe zarafi din templu. Tot el ne va întări spiritul şi braţul, ca să putem duce la îndeplinire această grea misiune pe care ne-am asumat-o. Război Sodomei şi Gomorei!

— Război! strigă gutural Susan, sărind de pe scaun ca împinsă de un resort. Război viciului din Five Points!

Pastorul Semple clătină din cap, plin de îndoială.

— Cu preţul unor acţiuni izolate, oricât ar fi ele de grăitoare, nu veţi schimba moravurile. Trebuie întreprinsă o campanie organizată. Să încercăm mai întâi să obţinem sprijinul primarului,

al guvernatorului statului New York. Poate vom izbuti să determinăm Congresul să voteze o lege în sensul vederilor noastre.

— Nu avem timp! se împotrivi Susan. Întâi să lovim, spre a deschide ochii oamenilor politici şi a-i scoate din amorţire.

În clipa aceea o împingea înainte o irezistibilă forţă lăuntrică. Va fi o nouă Jeanne d’Arc, cugetă ea.

— Vă pândesc primejdii, stărui Semple, făcând o ultimă încercare de a calma spiritele.

— Nimeni nu va îndrăzni să se atingă de noi! ripostă Susan. Nu uita că în afară de autoritatea pe care mi-o conferă preşedinţia Ligii antialcoolice, sunt fiica senatorului Forbes şi soţia lui Henry Sunderland.

Pastorul Semple fu pe punctul de a riposta că pe Raymond de Beaulieu nu reuşea să-l scape de puşcărie întreaga dinastie Sunderland. Dar se abţinu. Membrele din comitet, timorate oarecum de motivările lui, se lăsară însă în curând cucerite de argumentele fulgurante ale pastorului Battle, care dărâmă pe rând toate obiecţiunile colegului. Înainte de închiderea şedinţei, comitetul hotărî să organizeze prima demonstraţie în cursul aceleiaşi săptămâni, mai precis în ajunul Sabatului.

În zilele următoare, Susan nu-şi mai găsi astâmpărul. Aştepta bătălia cu o înflăcărare care atingea demenţa. Se învârtea prin casă fără să-şi găsească rostul, bruftuia servitorii, îşi certa copiii. Lui Henry nu-i acorda nicio atenţie. „Dacă ar fi avut temperamentul şi voinţa mea, gândea ea cu dispreţ, n-ar fi ajuns aici.”

La data şi ora fixată de comun acord cu Ezekiel Battle, numai acesta, pastorul Semple şi două membre ale comitetului ligii se înfăţişară la întâlnire. Spre amărăciunea lui Susan, restul doamnelor, atât de bătăioase la ultima şedinţă, nu-şi făcură apariţia, deşi le aşteptaseră aproape o jumătate de oră. Sosiră în schimb doi gornişti şi un toboşar, angajaţi spre a deschide cortegiul. Instrumentele de suflat trebuiau să prefigureze judecata de apoi şi pe îngerii care o vor vesti oamenilor prin sunete prelungi de goarnă. Coloana – cam anemică în raport cu previziunile – se formă în faţa Casei Sunderland. Toţi copiii din vecini se adunaseră pe la garduri. Apoi cortegiul se urni îndreptându-se pedestru spre Five Points. Pe drum se îngroşă datorită afluenţei curioşilor amatori de spectacole gratuite.

Five Points era un fel de piaţetă formată de intersecţia străzilor Mulberry, Little Water, Cross, Orange şi Anthony. Piaţeta fusese denumită Paradise Square. Nu se putea ceva mai puţin paradisiac decât această întretăiere de străzi sordide, pe care, după lăsatul serii, nici paznicii de noapte nu se mai încumetau să se aventureze. Apariţia bizarului cortegiu, cu gorniştii în frunte, atrase mulţime de gură-cască. După ce instrumentele de suflat şi toba îşi încheiară concertul, pastorul Battle se urcă pe un butoi gol, depozitat în stânga intrării unei cârciumi, şi de acolo, de sus, se lansă într-o predică furibundă împotriva viciului şi a tuturor acelora care trăiesc de pe urma lui. Predica, datorită intonaţiei vorbitorului, semăna mai degrabă cu o proclamaţie. Pastorul făgădui spectatorilor, amuzaţi de această insolită apariţie, că în curând cartierul Five Points va fi curăţit de case de toleranţă, de tripouri şi de cârciumi şi că va câştiga o onorabilitate de invidiat.

— Trăiască mănăstirea Five Points! răcni un irlandez catolic, rotindu-şi pălăria prin aer.

Pastorul Battle, urmat de Susan, de celelalte două doamne şi de Semple, care încheia jenat cortegiul, intră în taverna pe al cărui butoi se suise spre a-şi ţine filipica. Patronul şi clienţii localului se uitau aiuriţi la demnul cleric care se apropie de raftul cu sticle din spatele tejghelei şi, cu o vâslire a braţului, le mătură de pe suportul lor, aruncându-le pe jos şi făcându-le cioburi. Un miros puternic de whisky se răspândi în încăperea care mirosea deja a alcool trezit. Mândru de această operă, ieşi din cârciumă urmat îndeaproape de doamnele uşor intimidate de privirile ostile ale consumatorilor şi de protestele furioase ale cârciumarului care nu îndrăznise totuşi a trece la represalii.

Pastorul Battle se urcă iarăşi pe butoi şi anunţă celor dispuşi să-l asculte că peste o săptămână o altă cârciumă din Five Points va suferi o soartă asemănătoare. Expediţiile acestea vor fi repetate cu regularitate, până ce toţi patronii de localuri deocheate din acest cartier îşi vor lua tălpăşiţa. Apoi coloana porni înapoi spre centrul oraşului, în acompaniament de goarne.

Susan exulta. Providenţa i-l trimisese pe pastorul Battle. Oh, de ce nu era Henry plămădit din acelaşi aluat cu acest inimos cleric? Ce lucruri ar fi realizat împreună!

Ziarele nu făcură mult zgomot în jurul isprăvii lui Susan fiindcă alte evenimente – mult mai importante – reţineau atenţia. Preşedintele Monroe trimisese faimosul său mesaj Congresului.

Politicienii şi oamenii de afaceri din Est aşteptau cu îngrijorare reacţia Europei. Dar zilele, săptămânile treceau, fără ca temerile pesimiştilor – în legătură cu izbucnirea unui nou război – să-şi găsească împlinirea.

Gerald urmărea cu încordare jocul politic desfăşurat de diferitele state interesate. Soluţia alianţei panamericane surprinse în egală măsură şi pe englezi – iritaţi că li se respinsese mâna întinsă – şi pe celelalte mari puteri angajate în sistemul Sfintei Alianţe. Echilibrul politic internaţional era destul de precar, cu atât mai mult cu cât războiul purtat de greci pentru cucerirea neatârnării începuse să divizeze Europa în tabere pro şi contra.

Gerald era nerăbdător să plece la Paris, fiindcă acolo se urzeau cele mai subtile intrigi diplomatice. Existenţa şi propăşirea Casei Sunderland era indisolubil legată de crearea unei atmosfere politice internaţionale cât mai explozive. Trebuia să rămână însă la New York până ce îi va culca la pământ pe Ballard, pe Astor, pe Dupont de Nemours şi pe ceilalţi rivali, restabilind grandoarea pe care Casa Sunderland o cunoscuse în epoca de glorie a lui Richard, creatorul dinastiei.

O invitaţie din partea lui Samuel Sunderland, care îl poftea la o agapă – aşa cum făgăduise de altfel – îi făcu pe Gerald să conchidă că se apropia ceasul hotărârilor. Acum i se vor face ultimele oferte de pace. Respingerea lor va declanşa automat un război economic.

Gerald păşea pentru întâia oară pragul casei în care se născuseră, trăiseră şi muriseră bunicii şi străbunicii săi paterni. Clădirea aceasta simplă, alături de care modestul atelier de cuţite continua să funcţioneze, îi procură o senzaţie ciudată. Amintirea încă vie a tatălui său era legată de palate măreţe, de uzine, de o uriaşă flotă comercială. Nu reuşea să plaseze imaginea prodigiosului său părinte în ambianţa aceasta mic burgheză.

Spre a nu-şi stingheri verii cu un lux pe care aceştia l-ar fi considerat poate ostentativ, se îmbrăcase într-un costum cenuşiu, solemn, de după-amiază, iar la sugestia sa, Olga îşi alesese din imensa-i garderobă o rochie simplă, care se singulariza doar printr-o tăietură tipic pariziană. Nu purta bijuterii. Numai mantoul de zibelină îi trăda opulenţa.

Mama şi fraţii lui Samuel erau prezenţi, cu familiile lor. Se aflau acolo şi Isaiah, făurarul de cuţite, şi Timothy, asociatul său, şi Seneca, antreprenorul de pompe funebre, şi Matilda, căsătorită a doua oară cu un negustor de pânzeturi. Şi bărbaţii şi femeile şi

copiii purtau veşminte negre, ca de înmormântare. Erau hainele de duminică şi de zile mari. Şi Samuel Sunderland, bancherul, era în negru. Fracul său avea o tăietură londoneză. Soţia lui, Rebecca-Sarah, era acoperită de bijuterii. Pietrele, fără a fi de o calitate excepţională, reprezentau totuşi o valoare apreciabilă. Montate în coliere, cercei, broşe, brăţări, inele, fibule, agrafe pectorale, nu mai făceau nicio impresie, aşa cum nu fac impresie obiectele expuse claie peste grămadă într-o vitrină neîncăpătoare. Lornionul ei avea până şi mânerul încrustat cu diamante. „Cum de nu se răneşte la degete?” se întreba Olga, nedumerită de ostentaţia soţiei lui Samuel. Grasă, cu sâni impozanţi, şolduri de elefant şi pulpe musculoase, Sarah ar fi făcut deliciile amatorilor de forme arhipline. Samuel se săturase de rotunjimile soţiei sale, dar le accepta cu resemnare, fiindcă îl legau de ele nu numai un contract matrimonial, ci şi o zestre impresionantă. Tatăl Rebeccăi, bancherul Goldberger, era un patriarh cu barbă venerabilă, care se retrăsese din afaceri datorită unei gute rebele, combinată cu o supărătoare afecţiune de inimă. Îşi lăsase ginerele să se ocupe de bancă, şi, slavă Domnului, acesta se descurca mulţumitor.

Gazdele se arătară foarte prevenitoare faţă de Gerald, deşi acesta le simţea instinctiv reţinerea şi o vagă ostilitate datorită poate invidiei şi propriilor frustrări. Văduva lui Patrick stătea ţeapănă în capul mesei, participând tăcută la această agapă care ilustra prăpastia deschisă între drumul bătut cu aur al fiilor mult hulitului ei cumnat Richard şi mediocritatea propriilor ei urmaşi. Dintre aceştia, numai Samuel făcuse excepţie. Ajunsese un bancher respectat, dar, vai, cu ce preţ! Se căsătorise cu o evreică, şi acest lucru era foarte dureros pentru fiica pastorului Brown.

Gerald observă un fapt curios. Deşi Samuel „reuşise” în viaţă, nu se rupsese de fraţii săi mai puţin norocoşi. Poate că mama lor jucase rolul unui liant, păstrându-i uniţi. Poziţia lui Samuel, dominantă în sânul familiei, se manifesta însă prin consideraţia pe care i-o acordau fraţii săi. Deşi mai vârstnici decât el, îi recunoşteau tacit superioritatea, ascultându-l tăcuţi şi aprobativi ori de câte ori lansa teorii sentenţioase, pe care nimeni nu îndrăznea să le contrazică.

Deşi se înrudea prin tatăl său cu toţi oamenii aceştia, Gerald se simţea străin printre ei. Glasul sângelui – atât de cântat de poeţi – nu-i stârnea niciun ecou în suflet. Copiii erau tot atât de incolori ca şi părinţii. Un singur băiat, de vreo 13 ani, Patrick-Josiah, fiul lui

Senecca, se remarca printr-o privire inteligentă, critică, aproape matură.

Conversaţia – forţată, dezlânată – lâncezea, împotmolindu-se în tăceri prelungite, penibile, pe care Gerald se străduia să le întrerupă, lansând la întâmplare subiecte pe care gazdele nu se pricepeau să le prindă din zbor şi să brodeze în jurul lor comentarii cu un oarecare şir. Samuel era singurul conviv mai descurcăreţ în arta vorbăriei goale, indispensabilă la asemenea reuniuni. Femeile nu interveniră volubile decât în clipa în care Olga mută conversaţia pe făgaşul creşterii copiilor, al modei, al preparatelor culinare. Avea un talent să-i facă pe oameni să vorbească şi apoi să-i asculte cu aparent interes. Era destul să se minuneze de savoarea unei prăjituri, ca autoarea să-i ofere cu lux de amănunte reţeta respectivă. Olga îi făgăduia că o va pune neîntârziat în practică. Minţea cu o candoare virginală, spre amuzamentul lăuntric ai lui Gerald, care nu o auzise vreodată întrebându-l pe majordom ce anume avea să li se servească la prânz sau la cină. Se mărginea să-şi arunce privirile asupra meniului tipărit cu litere aurii pe hârtie de Japonia, să aleagă – ca la restaurant – felurile care îi plăceau, să guste câte puţin din fiecare, iar la sfârşit să se ridice de la masă încântată că s-a terminat şi această corvadă.

După desert, în vreme ce fetele lui Isaiah, două gemene urâţele, serveau cafelele, Samuel îl luă deoparte pe Gerald.

— Am să-ţi spun un lucru care te va mira, poate. Astor te simpatizează, deşi nu v-aţi înţeles. Ieri a fost pe la mine. Era convins că va reuşi până la urmă să ajungă la un acord cu dumneata.

— Nu am nimic împotrivă. Dar nu în baza condiţiilor pe care a încercat să mi le impună.

— Ei bine, care sunt propunerile dumitale?

— Speculaţiile imobiliare nu pot rămâne un monopol al lui John Astor. Nu admit ca New Yorkul să fie domeniul lui exclusiv. O bătălie între noi doi va duce la o reducere masivă a beneficiilor. Cu toate acestea, nu am de gând să cedez. Indiferent de riscuri.

— În ce condiţii ai încheia un armistiţiu? Acordându-i, bineînţeles, şi lui compensaţii.

— Compensaţii? Formula nu este potrivită pentru că Mister Astor nu se bucură de nişte drepturi câştigate, pe care le cedează parţial în schimbul unor compensaţii. Speculaţiile imobiliare intrau

în sfera de preocupări a Casei Sunderland mai înainte ca Henry să se retragă din competiţie. Sunt totuşi gata să-i acord unele avantaje. De pildă, să îi las monopolul importului de ceai şi de mirodenii din Extremul Orient.

— Nu este de ajuns.

— Dacă nu este de ajuns, vom continua lupta. Voi importa şi eu ceai şi mirodenii şi îl voi concura şi în comerţul cu blănuri. Ştiu că marele său debuşeu este China. Ţin să te informez că la ora actuală am încheiat o serie de contracte cu Rusia. Foarte curând sper să obţin şi o concesiune asupra blănurilor siberiene. Îndată după încheierea acordului, le voi arunca pe piaţa chineză, la preţuri inferioare celor fixate de Astor.

— Nu ştiu dacă ai să reuşeşti. Mister Astor îşi procură blănurile din nord-vestul Statelor Unite şi din Canada fără mari cheltuieli. Ruşii nu-ţi vor ceda blănurile pe nimic.

— Uiţi, Samuel, tristele lui experienţe cu canadienii. Ştii cât de mult l-a costat eşuarea planului său referitor la înfiinţarea oraşului Astoria!... Nu-l sfătuiesc pe prietenul dumitale să-mi respingă mâna pe care am acceptat să i-o întind. Ştiu că de pe urma unui singur transport de produse din China, aduse pe bordul navei sale „Beaver”, a realizat beneficii de peste două sute de mii de dolari.

— Aceasta se întâmpla în 1809, în plin embargo...

— Şi acum realizează beneficii mari, care vor înregistra însă scăderi serioase dacă voi începe să-l concurez.

— Vei suferi şi dumneata pierderi.

— Până la lichidarea unuia dintre adversari, vom suferi amândoi pierderi. Supravieţuitorul, rămas fără concurent, şi le va recupera uşor. Şi pot să te asigur că nu eu voi fi acela care va pierde partida.

— După câte văd, dai un ultimatum!

— Interesele noastre se ciocnesc. Nu putem fi decât prieteni sau duşmani. Lui îi rămâne să aleagă alternativa care-i convine. Neutralitate nu poate exista.

Samuel suspină.

— Joci periculos, Gerald. Da, da, ai un joc dur, care comportă mari riscuri, chiar şi pentru dumneata.

— *C’est à prendre ou à laisser*.

— Expresia aceasta o folosea şi tatăl dumitale.

— Ştiu.

Samuel îşi frecă gânditor bărbia, apoi îi aruncă o privire

vicleană.

— Dacă reuşesc să-l determin pe Astor să-ţi accepte propunerea, cu ce mă aleg?

— O colaborare fructuoasă cu Banca Sunderland în câteva domenii vitale.

— Nu cred că va fi posibil. Henry a fost întotdeauna ostil.

— În ultima vreme s-a schimbat mult. Bancherii nu-şi pot îngădui luxul de a fi sentimentali, de a păstra opinii imuabile. În lumea noastră prieteniile şi duşmăniile se schimbă după cum bate vântul. Apropo! Ce se aude cu Ballard?

Samuel se scarpină la ceafă.

— Ballard pretinde două treimi din comenzile armatei.

— Exclus. Să inverseze proporţia, şi stăm de vorbă.

Samuel clătină din cap.

— Spre deosebire de Astor, care la nevoie ştie să fie şi diplomat, Ballard este un încăpăţânat fără pereche.

— Înseamnă că e un prost om de afaceri.

— Eh, până acum a dovedit contrariul.

— Nici Napoleon nu a săvârşit greşeli până la campania din Rusia. Desigur, nu-l compar pe Ballard cu Napoleon. Ţi-am dat numai un exemplu.

— Şi în ce domeniu mi-ai oferi colaborarea?

Gerald făcu un gest larg.

— În domeniul finanţării construcţiilor navale şi al împrumuturilor de stat.

Samuel crezu că nu înţelege bine. În visările lui cele mai trandafirii nu îndrăznise să spere că ar putea participa la aceste mari afaceri, accesibile, doar mastodonţilor bancari din Europa. Nişte fantezii, irealizabile în trecut, treceau acum – graţie lui Gerald – în domeniul posibilităţilor. Nada era foarte tentantă.

— Gerald, cred că vom încheia târgul.

— Bun. Aştept cuvântul dumitale. Acum să ne întoarcem în mijlocul gazdelor. Să nu le privăm de prezenţa dumitale. Am băgat de seamă, dragă Samuel, că în casa aceasta eşti privit ca un fel de oracol divin.

Samuel se înfoie ca un curcan.

— Da, rosti el cu falsă modestie. Mă bucur de oarecare consideraţie.

— Se pare că şi Astor are mare încredere în cuvântul dumitale.

— M’da, aşa s-ar zice, rosti Samuel concesiv.

Gerald mai rămase aproximativ un sfert de oră în mijlocul verilor săi. Înainte de a-şi lua rămas bun de la gazde, îi pofti la un prânz la reşedinţa sa din New York.

În trăsura care-i ducea spre casă, Olga zâmbi cu indulgenţă.

— Bieţii oameni! Cumsecade, dar atât de banali... Diseară, în schimb, ne vom distra puţin. Am invitat câteva tinere perechi, să ne ţină de urât.

— Nu mi-ai spus nimic până acum, rosti Gerald, mirat de iniţiativa soţiei sale.

— Am uitat, zâmbi Olga cu inocenţă.

În seara aceea sosi o lume foarte amestecată. Invitaţii, în majoritate tineri, se remarcau printr-o inepuizabilă sete de a trăi. Gerald era deprins să primească asemenea specimene în intimitatea sa, dar numai la acele festinuri tainice, care se transformau pe nesimţite în adevărate orgii romane. De unde pescuise Olga aceşti invitaţi – foarte simpatici, de altfel – era un mister. Abia mai târziu află că marele maestru de ceremonii care întocmise listele de oaspeţi fusese David Forbes. Apatia Olgăi, pe care plictiseala din New York părea să o ofilească, trezise în David ideea organizării unor mici, dar vesele reuniuni, care să o mai însenineze. Reuşita fu deplină. În mijlocul acestor inofensivi fluturi de noapte, amatori de joc şi de lumină, Olga se simţea în elementul ei. Radia un farmec irezistibil, devenise altă fiinţă. S-ar fi zis că scopul vieţii ei era să cânte, să danseze, să cocheteze, să ia totul în glumă.

Gerald încercă pentru prima oară un simţământ ciudat, dacă nu de gelozie, cel puţin de posesiune tulburată...

Îndată după Anul nou, Gerald părăsi New Yorkul cu destinaţia New Orleans. Suita sa îl cuprindea acum şi pe David Forbes, devenit un fel de bufon al Olgăi. Pe Gerald îl nedumerea deosebirea izbitoare dintre superficialitatea acestui tânăr şi caracterul dârz, implacabil al lui Susan. Nu s-ar fi spus că erau frate şi soră. Lorenzo di Serracapriolo, în ciuda tarelor sale, păstra o distincţie aristocratică, o eleganţă decadentă, care-i conferea o oarecare originalitate, o oarecare consecvenţă până şi în viciile sale, pe care şi le etala cu imperială nepăsare. David era un fluşturatic, care se lăsa împins încoace şi încolo de toate vânturile. Pe Babs nu o uitase, dar nu mai vorbea de ea. Părăsindu-l, aceasta nu numai că îi rănise amorul propriu, ci îi şi deranjase seninătatea

unei existenţe dedicate plăcerilor. Gerald înţelegea drama lui David şi îl trata cu indulgenţă. Bizar! Gerald avea mare îngăduinţă faţă de slăbiciunile oamenilor. Poate că însăşi duritatea caracterului său îl făcea să caute în superficialitatea altora un echilibru, de care fondul său sufletesc avea atâta nevoie.

Călătoria sa la New Orleans avea un scop precis. După ce îşi impusese amprenta la New York, mergea să facă ordine şi în fieful lui Charles. Dispariţia acestuia în pădurile virgine din America de Sud crease la New Orleans o situaţie haotică.

Înainte de a pleca în turneul său sud-american, Charles delegase pe cumnatul său, senatorul Randolph Duvallier, şi pe Clifford Eldridge, conducătorul Băncii Sunderland din capitala Louisianei, să-l reprezinte pe tot timpul absenţei sale. Senatorul era un gentlemen desăvârşit, dar nu şi un om de afaceri priceput. Făcea proiecte fantasmagorice, pe care Eldridge, cu spiritul său practic, refuza să încerce a le realiza. Din această cauză, colaborarea lor devenise extrem de dificilă, dacă nu imposibilă. Hotărârile unuia erau anulate de celălalt, ceea ce dusese la o stagnare a afacerilor. Leslie Clinton semnalase în mai multe rânduri lui Gerald situaţia anormală de la New Orleans. Dar marele patron, prins de complicaţiile din Europa, nu se putuse ocupa îndeaproape şi de conflictele dintre senatorul Duvallier şi Eldridge. Câteva scrisori trimise simultan celor doi adversari, prin care li se recomanda să coopereze în interesul Casei Sunderland, nu avuseseră mare efect.

Călătoria de la New York la New Orleans, datorită iernii capricioase, luă proporţiile unei expediţii. Coloana era alcătuită din cinci trăsuri, urmate de furgoane încărcate cu provizii şi cu îmbrăcăminte groasă. Noaptea pământul îngheţa, dar ziua temperatura se ridica deasupra lui zero, transformând drumurile într-o masă clisoasă, mocirloasă, în care vehiculele se scufundau până la osie.

Vremea aceasta urâtă îi persecută până la Richmond, când ploile, alternate cu ninsori violente, încetară brusc. Dincolo de Raleigh, cerul se însenină. Numai dimineaţa plutea deasupra pământului o ceaţă groasă, care după răsăritul soarelui, se risipea treptat. Serile erau însă de o limpezime cristalină. Când ajunseră la Charleston, temperatura se încălzi simţitor. „Sudul” nu îşi dezminţea reputaţia. Olga rămase încântată de aspectul cochet al oraşului, cu clădirile lui vaste, înconjurate de grădini. Deşi era o

fiică a „Nordului” prefera clima caldă, prietenoasă, din zonele meridionale. Mare parte din adolescenţă şi-o petrecuse pe insula Thera din Marea Egee. Ţinuse companie mamei sale, căreia tuberculoza îi rosese treptat plămânii, transformând-o, dintr-o femeie frumoasă, într-un fel de schelet ambulant. Răscoala grecilor împotriva dominaţiei otomane le silise să părăsească acest paradis – care avea să cunoască cele mai atroce şi sălbatice episoade – şi să se înapoieze la Petersburg, unde principesa Volgonski îşi dăduse obştescul sfârşit abia la câteva săptămâni după sosire. Olga rămăsese cu o adâncă nostalgie pentru insula aceea vulcanică, pierdută între cerul albastru şi marea şi mai albastră. Casele albe, înşiruite ca un colier de perle pe buza falezei, cărările şerpuitoare ce coborau pe povârnişurile repezi de piatră gălbuie, măgăruşii cu samare grele, murmurul nocturn al valurilor lovindu-se de stânci, toate acestea se împleteau într-un mănunchi de amintiri scumpe, păstrate în tainiţele sufletului ei. Moartea mamei sale, deşi previzibilă, o înspăimântase. După ce lespezile cavoului se închiseseră asupra trupului răpus de boală, Olga avusese brusc revelaţia nimicniciei existenţei umane. Viaţa, acest nepreţuit dar al dumnezeirii, trebuia gustată din plin. Aici, la Charleston, i se deschideau iarăşi porţile „Sudului”, atât de îndrăgit de ea. Auzise mult vorbindu-se despre splendorile New Orleansului şi era nerăbdătoare să le vadă. Deşi Gerald voise să o scutească de dezagrementele unei lungi călătorii în plină iarnă, ea ţinuse să-l însoţească. Hotărârea lui de a rămâne la Charleston patruzeci şi opt de ore, spre a face un binemeritat popas, o bucură, fiindcă îi îngăduia să viziteze acest oraş, în jurul căruia se ţeseau atâtea legende.

Îndată după instalarea lor la hotel, Gerald primi prin curieri speciali câteva mesaje, care aveau să constituie o mare cotitură în viaţa lui.

Primul mesaj era semnat de Samuel Sunderland, care-l încunoştinţa că reuşise să obţină aprobarea lui Astor şi a lui Ballard pentru încheierea unor acorduri cu Casa Sunderland. Astor accepta formula lui Gerald, cu unele modificări neesenţiale. Ballard, pe de altă parte, se declarase gata să colaboreze în condiţii satisfăcătoare cu şantierele navale Sunderland. Firmele Ballard şi Sunderland nu se vor mai concura.

După încheierea lecturii acestui mesaj, Gerald încercă un simţământ de satisfacţie. În curând avea să înscrie încă două

succese la palmaresul său.

Celelalte mesaje îi scăzură însă brusc euforia, readucându-l la o realitate mai aspră decât un coşmar. Lafont îl anunţa că Raymond fusese condamnat la moarte, în ciuda eforturilor sale disperate de a-l salva. Se pare că toate forţele omeneşti şi divine se coalizaseră împotrivă-i. Deşi mobilizase multiplele resurse ale Casei Sunderland, dăduse greş pe tot frontul. Lafont spera să obţină totuşi comutarea pedepsei capitale în închisoare pe viaţă, rămânând ca ulterior să procure probe noi care să ducă la o revizuire a procesului.

Gerald parcurgea uluit rândurile negre aşternute pe hârtie. Nu-i venea să creadă că oglindeau adevărul. Fusese atât de sigur că lucrurile se vor muşamaliza, încât în ultima vreme nici nu se mai preocupase de soarta lui Raymond. Ştia doar că îl lăsase pe mâini bune. Ce făcuseră Lafont, Temple, Rowlandson, Amberley? Executarea fiului lui Adrien de Beaulieu ar echivala cu o catastrofă atât prin complicaţiile incalculabile pe care le-ar genera în sânul familiei, cât mai ales prin discreditarea Casei Sunderland în faţa opiniei publice. Mitul invincibilităţii şi al infailibilităţii ei se va zdrobi. Adversarii vor profita de ocazie spre a se năpusti ca lupii.

Celelalte mesaje – primul de la Viena, al doilea de la Paris şi al treilea de la Londra – semnalau o situaţie tulburătoare. Banca Sunderland din Paris negociase cu guvernul francez emiterea unui împrumut de stat, în valoare de o sută de milioane de franci, iar Banca din Viena contractase cu cabinetul austriac lansarea unui împrumut de stat de optzeci de milioane de florini. De la aceste operaţii – extrem de avantajoase – fuseseră înlăturaţi câţiva financiari care ar fi dorit să participe, printre care Jerôme şi Salomon Rotschild. În ultimul moment, însă, o bruscă şi neaşteptată lovitură ameninţa să dea totul peste cap. Pachete masive de valori de stat franceze şi austriece fuseseră aruncate pe piaţă, creând panică. Fondurile de stat franceze înregistrează scăderi catastrofale. Cele austriece intraseră într-o adevărată degringoladă. În aceste condiţii şi alte valori fuseseră antrenate în vârtej. Beaumont-Challais la Paris şi Douglas Kirkland la Viena se străduiau să zăgăzuiască această tendinţă, achiziţionând valori de stat. Anthony Temple fusese solicitat să intervină spre a susţine Băncile Sunderland din capitalele Franţei şi Austriei. Dacă această prăbuşire a fondurilor de stat nu va înceta, împrumuturile care urmau să fie emise de Casa Sunderland puteau fi considerate

anticipat compromise. Băncile din Paris şi Viena riscau a se vedea puse în situaţia de a nu-şi putea onora angajamentele.

Deşi aceste veşti erau deosebit de grave, Gerald nu-şi pierdu cumpătul. Criza avea un precedent. Un caz analog li se întâmplase în 1818 bancherilor Hope şi Baring, care contractaseră emiterea unui împrumut de două sute şaptezeci de milioane de franci pentru statul francez, fără să ţină seama de dorinţa exprimată de James de Rotschild de a participa la această afacere. Mâniat că fusese lăsat pe dinafară, Rotschild inundase piaţa cu valori de stat, zădărnicind proiectele lui Hope şi ale lui Baring.

Gerald era convins că va reuşi să salveze situaţia, dar cu preţul unor sacrificii. Trebuia să plece însă imediat spre Europa.

Chemă pe Lefèvre.

— Ne înapoiem la New York! Scrie la New Orleans că a trebuit să-mi amân vizita acolo, dar că în locul meu va sosi Leslie Clinton, cu puteri depline din partea mea spre a face ordine.

Spre marea mâhnire a Olgăi, căreia i se spulberau visurile de a vizita mult cântata capitală a Louisianei, convoiul de trăsuri se puse în mişcare a doua zi de dimineaţă, îndreptându-se iarăşi spre nord, prin ceţuri, zăpezi şi noroaie.

La Raleigh îl întâmpinară pe Gerald alte mesaje. Cynthia de Beaulieu sosise la New York, însoţită de Benjamin, care îl înlocuia pe Lafont. Acesta rămăsese la Londra, pentru a se ocupa de Raymond.

Printr-o nouă scrisoare, Samuel Sunderland îl vestea că data licitaţiei la care aveau să participe şantierele navale Ballard şi Sunderland fusese fixată. Wilbur Staunton se ţinuse de cuvânt şi furnizase informaţiile făgăduite. Afacerea era angajată pe cel mai bun făgaş.

Gerald mulţumi proniei că avusese prudenţa să ajungă la un acord cu Astor şi cu Ballard. Cel puţin să aibă mâinile libere în Statele Unite.

La Richmond îl aşteptau alte scrisori şi alte griji. Grant, tânărul agent acoperit al lui Lafont, îl informă că bancherii Waxey Madden şi Harry Farnsworth, intraseră în contact cu guvernul republican al Mexicului, iniţiind tratative în vederea preluării concesiunilor pe care fostul împărat Augustin I le acordase Casei Sunderland. Se părea că semnarea unui acord era iminentă.

Gerald expedie imediat o notă scrisă lui Leslie Clinton, care plecase deja spre New Orleans, ordonându-i să asigure fonduri

băneşti fostului suveran al Mexicului şi să-l sprijine prin orice mijloace pentru a-i permite să-şi reocupe tronul.

La Philadelphia îl întâmpinară veşti noi. Două ateliere de la fabrica de pulberi din Terrytown săriseră în aer. Trei sute de lucrători fuseseră literalmente pulverizaţi. Cauza exploziilor nu era cunoscută. Specialiştii anchetau cazul. Cercetările erau îngreunate de faptul că toate urmele fuseseră şterse datorită deflagraţiei care lăsase în locul fostelor ateliere doar nişte mari gropi. Henry plecase imediat la faţa locului.

La New York, Gerald voi să o lase pe Olga la hotel, deoarece lucrările de renovare ale casei de pe Broadway nu fuseseră încă terminate, iar el să-şi continue drumul spre Terrytown. Întâmpină însă din partea ei o opoziţie neaşteptată.

— Nu rămân la hotel. Am oroare de atmosfera din hoteluri... Ia-mă cu tine la Terrytown.

— Nu se poate. Spectacolul de acolo, nu e pentru ochii tăi.

În cele din urmă trebui să se încline în faţa dârzeniei Olgăi, lucru care i se întâmpla pentru întâia dată în viaţă. Acum însă nu avea timp să brodeze consideraţii pe marginea acestei teme. Avea alte preocupări mai serioase.

Sosiră la Terrytown a doua zi spre seară. Orăşelul, lovit de nenorocire, arăta ca şi când ar fi trecut peste el războiul. Toate geamurile sparte din cauza suflului exploziei fuseseră înlocuite cu scânduri, cartoane, jurnale ori scoarţe. Pereţii multor clădiri se fisuraseră, iar câteva case vechi se surpaseră, prinzând sub dărâmături bătrâni şi copii. În ciuda frigului, grupuri de oameni stăteau pe trotuare şi comentau cu aprindere şi amărăciune dezastrul. Femei şi fete cernite, cu ochii umflaţi de plâns, umblau bezmetice pe străzile acoperite de zloată.

La fabrică spectacolul era şi mai cumplit. Atelierele lovite de explozie fuseseră rase de pe faţa pământului. Alte două ateliere învecinate suferiseră atât de grave deteriorări din cauza suflului deflagraţiei, încât trebuiau dărâmate. Repararea lor ar fi fost imposibilă. Fusese un adevărat miracol că dezastrul nu se abătuse asupra întregului complex de clădiri ale fabricii. Gerald văzuse urmările unei explozii similare la uzina de armament de la Nantes. Dar acolo stricăciunile şi pierderile omeneşti fuseseră mai reduse. Echipe de muncitori ridicau sfărâmăturile atelierelor distruse, pietre, cărămizi sparte, bucăţi de lemn rupte, care se împrăştiaseră pe o mare rază, rănind oameni care în momentul

exploziei aveau de lucru în spaţiile deschise dintre pavilioane.

Directorul fabricii, Mister Arthur Scott, de curând numit în acest post, era verde de spaimă la gândul că va fi făcut răspunzător de nenorocirea întâmplată.

— Când va putea fi reluată activitatea normală în fabrică? îl întrebă Gerald.

— În atelierele mai puţin deteriorate, vom relua lucrul în cursul acestei săptămâni. Din nefericire, multe clădiri au nevoie de reparaţii capitale.

— Urgentaţi lucrările! Fabrica trebuie să atingă în cel mai scurt timp nivelul de producţie dinaintea acestui... foarte regretabil accident.

Henry îl privi cu reproş, dar nu făcu pentru moment niciun comentariu. Abia după ce se despărţiră de Scott şi rămaseră singuri, se adresă cu amărăciune fratelui său vitreg.

— Reluarea lucrului este singurul element care te preocupă. La oamenii care au murit, la familiile lor, care vor rămâne poate pe drumuri, nu te gândeşti?

Gerald îl privi surprins.

— De când te-ai făcut atât de umanitar, Henry?

Acesta îşi petrecu palma tremurândă peste obrajii nebărbieriţi.

— Întotdeauna am fost umanitar. În tinereţe m-am zbătut pentru bunăstarea acestor oameni care se trudesc pentru a ne spori beneficiile.

— Pentru asta sunt plătiţi, dragul meu.

— Sunt plătiţi să moară pentru noi?

Gerald făcu un gest de nerăbdare.

— Nu fi ridicol, Henry! Crezi că a dorit cineva nenorocirea aceasta? Eu am dorit-o mai puţin decât oricine. Mai ales acum, când am nevoie de toate resursele casei noastre spre a face faţă unei situaţii foarte serioase. Poate că ai aflat ce s-a întâmplat în Europa!

— În clipa aceasta nu mă interesează ce se întâmplă în Europa, replică Henry clătinând din cap. Mă preocupă ce se întâmplă aici, în America. Ar fi trebuit să avem mai multă grijă de oamenii aceştia. Acum am remuşcări. Suntem datori să acordăm ajutoare familiilor lovite de nenorocire.

Gerald suspină.

— Mă tem că mijloacele noastre în această privinţă vor fi limitate. Ţi-am mai spus. Voi avea nevoie poate de toate

capitalurile disponibile spre a face faţă crizei care pare să se profileze la orizont.

Ochii lui Henry scăpărară.

— Şi la oamenii aceştia nu te gândeşti? Nu te îngrijorează faptul că ne aflăm în plină iarnă?

— Nu sunt filantrop, Henry, ci doar un om de afaceri. Evident, am să fac ceva pentru familiile victimelor.

Henry zâmbi trist.

— Ai sufletul uscat, Gerald. Te plâng. În ultimii ani a ajuns să mi se usuce şi mie sufletul. Începusem să uit că în tinereţe eram capabil de avânturi generoase. M-am lăsat molipsit de egoismul, de lipsa voastră de înţelegere, de sensibilitate…

— Nu e locul şi nici cazul să discutăm acum în contradictoriu, zise Gerald.

— Ba este! ridică glasul Henry. Mai mult ca niciodată. Am să le acord oamenilor ajutoare însemnate. Şi nu încerca să mă împiedici, căci n-ai să reuşeşti. Într-o situaţie asemănătoare l-am înfruntat pe tata. Crezi că n-am să te înfrunt şi pe tine?

Gerald înţelese că fratele său vitreg se află iarăşi într-una din crizele lui de încăpăţânare. Acum ar fi fost inutil să încerce a-l convinge că nu are rost să se ambaleze.

— M-am gândit să aloc un fond de o sută de mii de dolari pentru familiile celor ucişi, adăugă Henry.

Gerald ridică din umeri.

— Bine. O să mai discutăm chestiunea aceasta.

Îl irita dârzenia fratelui său. Ochii acestuia înotau în lacrimi.

„Poate că e beat! gândi Gerald. Sau bolnav”.

În noaptea aceea dormiră în pavilionul pentru oaspeţi, amenajat la fabrică. Geamurile sparte fuseseră înlocuite cu precădere.

— Aţi făcut rost de geamuri şi pentru ateliere? îl întrebă a doua zi Henry pe Arthur Scott.

— În orăşelul nostru nu se găsesc cantităţi atât de mari de geamuri. Am făcut însă comenzi la Albany şi la New York. Sper să le primesc cât mai curând.

— Ce înţelegi prin „cât de curând”?

— Câteva zile, o săptămână poate…

— Şi până atunci oamenii au să muncească în frig?

— Nu avem altă soluţie, Mister Sunderland. Dacă punem scânduri în loc de geamuri, oamenii nu mai văd să lucreze. Nu putem folosi lămpi din cauza exploziilor.

— Nu începeţi lucrul în ateliere până ce nu faceţi rost de geamuri! Locuinţele muncitorilor au suferit stricăciuni?

Scott ezită câteva clipe. Se uită la Gerald, apoi iarăşi la Henry.

— Au suferit unele stricăciuni.

— Să le reparaţi.

Directorul schiţă un gest de neputinţă.

— Nu dispunem de fonduri pentru acest capitol.

— Să întocmiţi urgent un deviz cu toate reparaţiile necesare.

— Am înţeles, Mister Sunderland.

Gerald fierbea. „Umanitarismul” fratelui său începuse să-l calce pe nervi. Nu era acum timp de asemenea gesturi.

În aceeaşi zi, aproape de ora prânzului, constată că unele măsuri trebuiau totuşi luate. Când trecu prin oraş cu trăsura, câteva femei îl huiduiră. Înapoiat la fabrică, desluşi o schimbare netă a atitudinii muncitorilor. Erau încruntaţi şi vădit ostili. Scott îi explică motivul. Oamenii erau mânioşi fiindcă administraţia fabricii nu oferise decât ajutoare minime familiilor îndoliate şi refuzase să furnizeze avansuri pentru refacerea caselor care suferiseră deteriorări.

— Repararea propriilor noastre clădiri ne va mistui toate fondurile existente. Am început întocmirea devizelor pentru locuinţele muncitorilor, aşa cum aţi ordonat dumneavoastră, Mister Sunderland, se adresă el lui Henry, dar aceasta va cere timp. Oamenii au nevoie imediat de bani lichizi spre a-şi cumpăra geamuri, spre a-şi drege acoperişurile.

— Daţi-le imediat bani din fondurile de care dispuneţi. Vă voi trimite ulterior de la New York sumele necesare.

— Cer şi ajutoare de înmormântare, zise Scott.

— Înmormântare? Ce înmormântare? exclamă Gerald. Mi s-a spus că victimele exploziei au fost pur şi simplu volatilizate.

Scott plecă mohorât fruntea.

— Au mai fost găsite ici şi colo câteva biete rămăşiţe. Capete secţionate de trupuri, braţe smulse din umăr, intestine, labele unui picior... Familiile s-au bătut pentru aceste resturi. Fiecare pretindea că le-ar recunoaşte, că ar fi ale rudelor lor.

— Oribil! murmură Gerald. Acordaţi-le ajutoare de înmormântare.

Îşi dăduse seama că măsurile ordonate de Henry erau nu numai umanitare, ci şi politice. De la o vreme muncitorii se arătau din ce în ce mai turbulenţi.

— Trebuie să-i înţelegi, îi spuse fratele său. Muncesc pentru noi treisprezece până la paisprezece ore pe zi. E firesc ca după asemenea eforturi să fie extenuaţi şi cu nervii ascuţiţi.

— Sunt condiţiile de muncă generale, replică Gerald.

— Unii oameni au iniţiat campanii pentru îmbunătăţirea acestor condiţii. Ce ne-am face dacă muncitorii ar declara grevă?

— Grevă? Ridicol! Dacă vor refuza să muncească, din ce vor trăi? Poate vor încerca să mănânce iarbă şi să roadă coajă de copac! ripostă Gerald. Sunt convins că trebuie să le venim în ajutor. Dar nu găsesc necesar să sărim peste cal.

Curând după amiază asistară la înmormântarea resturilor celor ucişi. În curtea bisericii din Terrytown erau aliniate peste trei sute de sicrie, confecţionate în grabă din scânduri negeluite. Tâmplarii nu avuseseră timp să le finiseze, dându-le un aspect mai frumos. Într-unul din sicrie, explică Scott patronilor săi, nu se afla decât un deget arătător. Într-altul zăcea pe o pernă jumătate din laba unui picior micuţ. Tot ce mai rămăsese din vreunul din acei copii care lucrau în atelier cot la cot cu muncitorii vârstnici.

Şi Olga ţinuse să asiste la înmormântare. Îşi făcuse rost de o bucată de mătase neagră cu care îşi acoperise capul. Voia să aducă un omagiu şi morţilor şi urmaşilor acestora. Plângea cu hohote, ca şi Henry. Gerald stătea în schimb nemişcat, ca un bloc de piatră. Şi pe el îl zguduise nenorocirea, dar reacţiona altfel. Era mai stăpân pe nervii lui decât Henry. Îl impresiona mai mult starea Olgăi, care părea copleşită de scenele la care asista.

Seara, după înmormântare, luară cina la casa de oaspeţi. Sala în care li se servi masa avea un aspect monahal datorită pereţilor albi şi goi.

Fabrica de la Terrytown era lipsită de podoabe decorative şi chiar de cel mai elementar confort. Nu avea decât menirea să aducă beneficii. Chiar şi în condiţii normale, clădirile construite în scop strict utilitarist erau urâte şi triste. Existenţa într-un asemenea cadru, gândi Gerald, te predispune la gânduri negre şi la sinucidere.

Îl invitară la cină şi pe Scott. În timpul mesei abia dacă schimbară câteva vorbe. Henry, profitând de absenţa lui Susan, care îi impusese un regim antialcoolic, se servea copios din carafa cu vin din faţa lui. Nu mai aştepta să i se umple paharul. Era trist, dărâmat parcă sub greutatea gândurilor.

Ajunseră la desert. Mere, cafea şi castane. Tot ce se putuse găsi

în magazinul general al acestui orăşel industrial, cenuşiu şi posomorât. Doar căldură aveau din belşug. Soba, plină cu lemne până la refuz, duduia ca şi cazanul unui vapor cu zbaturi.

Deodată Henry începu să plângă tăcut. Lacrimile i se scurgeau pe obrajii săpaţi prematur de riduri adânci. Fu un moment penibil. Lui Arthur Scott îi venea să intre în pământ. Ştia că nu este recomandabil să fii de faţă la crizele de slăbiciune ale celor mari. Când îşi revin, aceştia nu uită că s-au dat în spectacol şi primul lor gând este să se debaraseze de martorul jenant.

Gerald înţelese scrupulele lui Scott şi îi permise să se retragă. Directorul fabricii ieşi ploconindu-se şi împiedicându-se de scaune.

— Sunt cel mai nefericit om! bolborosi Henry, golindu-şi din nou paharul.

Gerald făcu un semn discret servitorului, să ia carafa cu vin, dar Henry observă gestul şi o apucă brusc.

— Lasă sticla, omule! îl repezi pe servitor, împleticindu-se în limbă. Vreau să beau! Ai ceva împotrivă? Eu sunt stăpânul!

Gerald îl lăsă în voia soartei. După ce Olga, zdrobită de oboseală, se retrase în camera ei, rămase singur cu fratele său.

— L-am văzut pe Benjamin, morfoli Henry cuvintele, poticnindu-se de fiecare silabă. S-a făcut băiat mare. Un adevărat bărbat! Dar şi el s-a înstrăinat de mine… Asta e opera dumitale, Gerald. L-ai făcut să se îndepărteze de mine, tatăl său, rosti cu mânie.

Apoi furia i se topi brusc. Sorbi vinul din pahar până la ultima picătură. Apoi şi-l umplu din nou.

— N-ar trebui să mai bei, Henry, îl povăţui cu ton potolit Gerald. Să nu-ţi facă rău.

— Ei şi?… Ce-ţi pasă ţie dacă are să mi se facă rău? Scapi de mine. Totdeauna ai vrut să scapi de mine. Ai văzut în mine un obstacol… Benjamin nu mă mai iubeşte… Datorită ţie… În schimb, pe tine te admiră… Da, te admiră… N-aş vrea să-ţi semene, Gerald. Nu-i urez să fie lipsit de orice simţ uman, aşa cum eşti tu…

Se ridică anevoie de pe scaun şi, luând carafa în mână, începu să se plimbe împleticit în jurul mesei.

— Vreau să dansez!… Un dans funebru, pentru nenorociţii care au murit… Şi eu sunt mort… Sunt mort demult. Numai umbra mea se mai strecoară printre voi…

Se împiedică de un scaun şi căzu pe podea, spărgând carafa. Câteva cioburi îi intrară în mâna care începu să sângereze. Henry îşi privea cu un aer tâmp rana, fără a încerca să se ridice de jos.

Gerald veni în ajutorul fratelui său. Henry îl respinse.

— Pleacă!... N-am nevoie de tine... Pot să mă pun şi singur pe picioare...

Un servitor, atras de zgomotul carafei care se spărsese, apăru speriat în sufragerie.

— Pleacă şi tu! îl repezi Henry.

Se agăţă de scaun şi se ridică greoi în genunchi. Vinul roşu îi pătase cămaşa albă de mătase.

— Sânge! exclamă el înspăimântat. Sunt plin de sânge.

Se proţăpi, în sfârşit, în picioare. În ochi i se citea o panică indescriptibilă.

— Sânge!... Râuri de sânge!... Oceane de sânge!... Şi şarpele acela roşu care se îndreaptă spre mine!... Are ochii roşii de jar.. Şi limba îi joacă... Auzi-l cum şuieră... Înapoi, şarpe!... Înapoi!... Înapoi!...

Ochii i se căscaseră, ieşind din orbite. Servitorul încremenise lângă dulapul care servea de bufet. Nu ştia ce să facă. Se uită la Gerald, aşteptând porunci.

— Înapoi, şarpe! urlă deodată Henry, lipindu-se cu spatele de perete şi uitându-se cu groază la scaunul de care se sprijinise când se ridicase de jos.

Chipul i se schimonosise. Bărbia îi bălăbănea ca şi când resortul care o lega de restul feţei s-ar fi stricat, îi apăruseră bale în colţul gurii. Limba prinse să-i atârne ca la spânzuraţi. Ochii oglindeau o necuprinsă groază.

— Se încolăceşte în jurul meu!... zbieră terorizat. Mă striveşte!... Ajutor!... Mă sufoc!... Scăpaţi-mă!... Mor!...

Se prăbuşi pe podea şi începu să se zvârcolească dement.

— Un doctor! ordonă Gerald servitorului. Să vină imediat un doctor!... Trebuie să existe un doctor prin târgul ăsta blestemat!

— Imediat, Sir! bolborosi servitorul, apoi se repezi spre uşă.

Gerald îşi privi consternat fratele, apoi încercă să-l ridice de jos. Henry se trase înspăimântat înapoi.

— Nu!... Nu te apropia de mine!... Vrei să mă sugrumi!... Ştiu eu!... Te-ai înţeles cu Susan!... Şarpe!...

Gerald chemă doi servitori şi le porunci să-l ducă pe Henry în odaia sa. Oamenii vânjoşi îl luară pe sus şi, împotriva voinţei lui, îl târâră afară din sufragerie. Străbătură un coridor şi îl duseră pe braţe în camera ce i se pregătise pentru dormit. Un pat, o masă, două scaune, un dulap şi un lavoar alcătuiau întregul mobilier.

Henry se zbătea ca un nebun. Apăru şi Olga, pe care Gerald o rugă să se înapoieze în camera ei.

Servitorii îl dezbrăcară pe Henry şi îl urcară în pat. Eforturile lui de a scăpa din încleştarea lor îl epuizaseră. Zăcea acum cu faţa în sus, respirând anevoie, încleştându-şi şi descleştându-şi pumnii.

Apăru în sfârşit şi doctorul. Un modest practician de provincie, cu aproximative cunoştinţe medicale. Cazurile cele mai frecvente pe care le avea de rezolvat erau naşterile, răcelile şi alte câteva afecţiuni benigne. Simptomele lui Henry îi erau însă arhicunoscute. În acest orăşel nenorocit, în care singura distracţie era băutura, i se întâmplase adeseori să întâlnească aceste fenomene. Delir, halucinaţii, manifestări paranoice, agitaţii depresive, dezordini afective. Medicul puse câteva întrebări în legătură cu trecutul şi cu înclinările bolnavului. Gerald îi spuse că Henry fusese pe vremuri un mare amator de alcool. După o lungă perioadă de abstinenţă, băuse în seara aceasta câteva pahare de vin, ceea ce se pare că declanşase criza. Medicul înclină din cap, confirmându-i bănuielile.

— *Delirium tremens*, Sir. Mister Sunderland are nevoie de o îngrijire foarte serioasă. Va trebui să stea la pat cel puţin şapte zile, sub o permanentă şi foarte strictă supraveghere medicală. Bolnavii, terorizaţi de halucinaţii, sunt tentaţi să se sinucidă.

— Îl putem transporta la New York? întrebă Gerald.

— Nu v-aş sfătui, deşi ştiu că acolo s-ar bucura de o îngrijire bună. Dacă starea i se va mai ameliora, va putea fi transportat. Pentru moment însă, asemenea eforturi sunt contraindicate.

Pentru Gerald, criza lui Henry avu semnificaţia picăturii care face să se reverse paharul. Faţă de medic se comportă cu mult calm. În sinea lui, însă, fierbea. Îi venea să explodeze, dar îşi stăpânea nervii. Nu era cazul să se dea şi el în spectacol. Îmbolnăvirea lui Henry venea în cel mai nepotrivit moment. O decenţă elementară îi impunea să rămână la căpătâiul fratelui său până ce criza va trece. Dar acest lucru era imposibil. Trebuia să plece neîntârziat în Europa. Prezenţa lui acolo reprezenta o obligaţie imperioasă.

Moartea lui Henry i-ar complica serios existenţa. Ar surveni într-un moment cât se poate de nepotrivit.

Deşi scrupulele sale i-ar fi dictat să adopte o altă atitudine, convocă pe Scott şi îi spuse că, în ciuda stării grave a fratelui său, trebuia să plece la New York. Îi porunci să asigure îngrijirea

bolnavului, apelând la serviciile medicului localnic până la sosirea câtorva doctori competenţi pe care el, Gerald, îi va expedia de la New York.

Scott îl asigură de întreg devotamentul său şi îi făgădui că va supraveghea personal îngrijirea bolnavului.

A doua zi Gerald părăsi orăşelul. Starea lui Henry îl îngrijora cu atât mai mult cu cât medicul localnic – singurul din oraş – trebuia să se ocupe şi de alţi pacienţi. Acesta angajase serviciile unei moaşe, dar priceperea ei era îndoielnică. Olga se oferise să rămână la căpătâiul lui Henry, dar Gerald nu fusese de acord.

Sosiră la New York a doua zi, aproape de ora prânzului. Susan, căreia îi împărtăşiră vestea îmbolnăvirii subite a lui Henry, nu se arătă prea afectată.

— Eram sigură că mai devreme sau mai târziu se va întâmpla şi această nenorocire, rosti ea cu asprime. Nu vă închipuiţi ce calvar a fost viaţa mea alături de acest om. Întotdeauna a băut enorm, dând cel mai urât exemplu copiilor. În ultima vreme reuşisem să-l dezbăr de această patimă. Suprimasem băuturile alcoolice la noi în casă şi îl ţineam sub supraveghere. Se pare că şi poveţele înţelepte ale pastorului Semple au avut o oarecare înrâurire asupra lui. Când a plecat la Terrytown – silit de această nenorocită explozie – nu mi-am închipuit că va profita de lipsa mea de control ca să se apuce iarăşi de băut. Ai văzut? Au fost suficiente câteva pahare cu vin ca să-l doboare.

Dacă îmbolnăvirea lui Henry o afecta moderat pe Susan, o îngrijora în schimb perspectiva morţii lui, privită sub aspectul deschiderii succesiunii. Benjamin, acest blestemat fiu al lui Margery Terrill, avea să devină şeful familiei. Chiar dacă în Statele Unite dreptul de primogenitură fusese scos în afara legii, astfel că sub aspect material Susan nu avea de ce să se teamă în ceea ce priveşte drepturile copiilor ei, Benjamin avea să moştenească însă titlul de marchiz. Pentru snobismul ei, această perspectivă era de-a dreptul sumbră. Într-o vreme propusese lui Henry să cumpere pentru Warren un titlu nobiliar, astfel ca fiul ei mai mare să nu se afle într-o stare de inferioritate faţă de Benjamin. Henry, care, în ciuda multiplelor sale defecte, avea o mare doză de bun-simţ, îi respinsese sugestia.

— În America marchizatele sunt tot atât de anacronice ca şi monarhiile. Să nu ne facem ridicoli, Susan!

— Dar fraţii tăi vitregi, stăruise ea, de ce se împăunează cu

titlurile lor?

— Pentru că trăiesc în Europa, unde nobilii mai păstrează un oarecare prestigiu. Astăzi aurul îţi conferă cel mai valabil titlu de glorie. Unui duce famelic îi prefer un burghez cu parale multe. N-ai văzut cum Astor şi-a cumpărat un ginere titrat? Dacă ţii atât de mult să ai aristocraţi printre urmaşii tăi, mărit-o pe Sandra-Mary cu un nobil scăpătat. Ai să găseşti destui amatori.

Discuţia se încheiase fără ca Susan să obţină ceea ce dorise…

— Mâine după-amiază, vorbi ea lui Gerald, am să plec la Terrytown, deşi Henry nu merită acest sacrificiu. Aş fi pornit chiar azi la drum, dar mâine de dimineaţă asociaţia mea are un mare miting în cartierul Five Points, şi nu mi-e îngăduit să lipsesc.

— Înţeleg, replică Gerald, cu imperceptibilă ironie. Datoria mai înainte de toate.

— Mă bucur că eşti de acord cu mine… Ah, să nu uit! Cynthia se află la New York. I-am oferit găzduire. A sosit acum câteva zile din Europa, însoţită de Benjamin.

— Ştiam, zise Gerald. Trimite, te rog, pe cineva să o cheme. Aş vrea să o văd. Benjamin unde e?

— A plecat foarte de dimineaţă la bancă. Eh, exces de zel! rosti ea cu răutate. Vrea să-i demonstreze lui Henry că este vrednic şi ascultător. Fariseisme.

Trimise un servitor după Cynthia. Peste câteva minute, fiica lui Adrian de Beaulieu apăru urmată de guvernanta ei, Miss Abigail Harsher. Cynthia era înăltuţă, firavă, neformată. Moşteneşte ceva din trăsăturile armonioase ale tatălui ei. La ora actuală era prea copil spre a se vorbi de frumuseţe. Aşa după cum zorile senine anunţă o zi frumoasă, tot aşa ingenuitatea juvenilă, delicateţea fetei lăsau să se întrevadă o viitoare înflorire a fizicului ei. Susan se uita la Cynthia cu o oarecare ciudă. Înfăţişarea-i atrăgătoare o irita, după cum o irita frumuseţea întregii progeniturі a fraţilor lui Henry. Copiii ei nu se bucurau de acest privilegiu. Moşteniseră urâţenia lui Henry şi poate şi mediocritatea profilului ei fizic. Susan nu-şi făcea iluzii. Deşi îşi iubea la nebunie copii, era destul de lucidă pentru a-şi da seama că aspectul exterior nu era la înălţimea fondului lor sufletesc.

Cynthia făcu o reverenţă adâncă în faţa lui Gerald şi a mătuşii.

— Te-ai făcut mare şi frumoasă, Cynthia, îi zâmbi Gerald aşa cum zâmbea când dorea să cucerească. În curând va trebui să ne gândim a-ţi căuta un soţ.

Fata se îmbujoră. Guvernanta aruncă o privire aspră lui Gerald. Nu-i plăcea acest limbaj frivol în prezenţa unui copil. Îi dădea destul de lucru Mister Wragby, cu îngăduinţa lui condamnabilă faţă de capriciile Cynthiei. Auzise ea multe pe seama moralităţii îndoielnice a acestui Duce de Lusignan-Valois. N-ar fi exclus să nutrească unele intenţii inavuabile faţă de nepoata sa. Miss Abigail Harsher era o fată bătrână, uscată ca o stafidă şi o neîndurată duşmancă a sexului tare. Nu vedea în bărbaţi decât nişte satiri, gata oricând să între în rut, iar în femei nişte biete victime imorale pe altarul poftelor deşănţate ale masculilor lubrici. Convingerile acestea, exacerbate de o sexualitate refulată şi de o imaginaţie bolnavă, dădeau proporţii orgiace celor mai inofensive idile.

Wragby o tolerase fiindcă Miss Harsher avea şi părţile ei bune. Devotată Cynthiei, ar fi fost oricând în stare să i se jertfească. Poate că simţămintele ei, de un fanatic ataşament faţă de fiinţa pe care o avea în grijă, ascundeau sensuri obscure, pe care nici ea nu le bănuia.

Gluma frivolă a lui Gerald o revoltă. Fu pe punctul de a-i atrage atenţia că nu se cuvenea să-i vorbească astfel fetei, dar îşi aminti la timp că omul acesta era un autocrat care nu tolera să i se facă observaţii. Miss Harsher nu-şi permitea să rişte o concediere, care ar fi îndepărtat-o de Cynthia.

Se mărgini să zâmbească prietenos şi să rostească foarte prudent:

— Cynthia trebuie să se gândească mai mult la păpuşile ei şi la lecţiile pe care le are de învăţat decât la un soţ.

Gerald ridică încet privirile-i dure asupra ei, îngheţând-o.

— Nu-mi amintesc să vă fi pus vreo întrebare care să necesite răspuns, Miss...

Lăsă fraza neterminată. Guvernantei i se puse un nod în gât. Izbuti să rostească:

— Miss Harsher. Miss Abigail Harsher, pentru a vă servi, *Monsieur le Duc*.

Se jertfise Cynthiei, încălcându-şi mândria.

— Miss Harsher, grăi Gerald cu chinuitoare încetineală, nu-mi plac oamenii care vorbesc neîntrebaţi şi mă deranjează şi mai mult când îşi exprimă părerile fără a fi autorizaţi.

Guvernanta îngălbeni. Omul acesta îi făcea un afront în faţa Cynthiei, care trebuia să vadă în ea o personificare a autorităţii, a virtuţilor. Făcu totuşi un mare sacrificiu, înăbuşindu-şi amorul

propriu.

— Iertaţi-mă, *Monsieur le Duc!*

Miss Abigail simţi cu dureroasă acuitate privirea pe care Cynthia o aţinti asupra ei. Fata era uluită de umilinţa cu care această fiinţă capabilă să-l înfrunte şi pe Dumnezeu, răspunsese la observaţia rece a unchiului Gerald.

— A venit cu tine şi Mister Wragby? se adresă el Cynthiei, ignorând-o pe guvernantă, care se feri să mai scoată vreun cuvânt.

— N-a putut să vină. E bătrân şi suferind. O călătorie peste ocean l-ar fi doborât.

— Mi-ar părea rău să moară, zise Gerald. E ultimul contemporan al tatii rămas în viaţă.

— O fosilă! exclamă Susan. Nu mai e bun de nimic.

— Eşti prea aspră cu bietul bătrân.

— E mai bine să moară la el acasă decât aici, printre străini.

Gerald se întoarse spre Cynthia.

— Am planuri mari pentru tine.

Fata surâse timid. Gerald o mângâie pe cap cu un gest patern.

— Regret că Adrien, tatăl tău, nu trăieşte, ca să vadă cât de mare şi de frumoasă te-ai făcut. Ar fi fost tare mândru de tine.

— Ieri am fost la una din cruciadele ligii noastre, interveni Susan. Am luat-o şi pe Cynthia.

Gerald surâse.

— Ţi-ai făcut din ea un nou prozelit?

Susan o privi cu îndoială.

— Nu ştiu. Era impresionată de mizeria din Five Points. Au speriat-o protestele indivizilor de acolo.

— Iar aţi mai devastat vreo cârciumă? întrebă Gerald.

— Iar!

— Veţi asmuţi toată lumea împotriva noastră.

— Nu importă. Sodoma şi Gomora trebuie să piară. În orice caz, Cynthia a avut ce vedea. Sabia moralei abătându-se pe grumazul păcătoşilor.

— Mai degrabă pe grumazul sticlelor, zâmbi acru Gerald.

— Când nu va mai exista alcool pe piaţă, se va îndrepta şi lumea. Mâine pornim într-o nouă cruciadă. Cynthia mă va însoţi iarăşi. Nu-i aşa, Cynthia?

Fata înclină capul în semn de încuviinţare. Acordul ei tacit era lipsit de convingere.

După această vizită, Gerald plecă la bancă. Întrevederea cu

Susan şi cu Cynthia îi lăsase un gust amar. Îl indispunea intransigenţa bolnăvicioasă a cumnatei lui, care îşi neglija soţul suferind spre a nu fi absentă la manifestările unei ligi cu scopuri utopice, existenţa chinuită a bietei Cynthia, care trăia în mijlocul unor străini lipsiţi de tandreţea, de duioşia, de înţelegerea atât de necesare copiilor. Miss Abigail Harsher era o bătrână frustrată, cu ochi animaţi de o lumină bizară. Venerabilul Wragby era desigur bine intenţionat, dar neputinţele vârstei şi lipsa unei îndelungate experienţe cu copiii îl făceau să nu fie cel mai potrivit educator pentru o fată care păşea pragul adolescenţei. Ceilalţi servitori nu erau decât nişte salariaţi oarecare, indiferenţi faţă de soarta bietei fete. Cynthia se afla acum la vârsta periculoasă. Impresiile bune sau rele primite în această epocă lăsau urme indelebile. Ea ar fi avut nevoie mai mult ca oricând de îngrijirea unei mame, dar interesele Casei Sunderland erau potrivnice unui amestec al Georginei în viaţa fiicei sale şi indirect al averii acesteia.

Gerald îl găsi pe Benjamin în conferinţă cu Reed Sinclair şi cu alţi funcţionari superiori, care-i expuneau cu sârg activitatea băncii din ultimii ani. Se arătau prevenitori faţă de acest tânăr, care era nu numai fiul lui Henry Sunderland şi viitorul şef al dinastiei, dar care, mai presus de toate, se bucura de simpatia lui Gerald Sunderland, acest om prodigios care deţinea la ora actuală cele mai depline puteri. Benjamin asculta cu atenţie explicaţiile, dovedindu-se un elev silitor şi apt să-şi însuşească cele mai solide cunoştinţe. Seriozitatea lui îi mira grozav pe toţi cei care aflaseră în ce mediu abject crescuse.

Întâlnirea dintre unchi şi nepot fu cordială. Benjamin rămase foarte afectat când Gerald îi vorbi despre criza de *delirium tremens* a cărei victimă căzuse Henry. Mult mai afectat, în orice caz, decât Warren, fratele său vitreg, care o primi fără ca chipul lui să reflecte vreo umbră de supărare. Este prea mic şi nu înţelege gravitatea momentului, opinară unii. Îşi dispreţuieşte atât de mult tatăl, încât nu încearcă pentru el nici măcar un simţământ de compătimire, pretinseră alţii. Adevărul nu-l cunoştea decât Warren, care-şi păstra impresiile ascunse în străfundurile sufletului său.

Gerald îl invită pe Benjamin să ia împreună prânzul la un restaurant din preajma băncii. Ştia că nepotului său îi plăcea ambianţa localurilor publice. Influenţa trecutului nu putea fi negată. În această atmosferă propice confidenţelor, Gerald voia să-

i vorbească despre planurile pe care le făurise pentru el.

Chipul lui Gerald nu era îndeajuns de cunoscut la New York, iar al lui Benjamin, cu atât mai puţin. Le fu astfel cu putinţă să se instaleze la o masă retrasă, fără a atrage atenţia. Mâncarea era bună şi băuturile de o calitate superioară. Nu lipsi nicio sticlă de şampanie franţuzească autentică. Când Gerald socoti că nepotul său era îndeajuns de dispus şi de receptiv la sugestiile sale, trecu la atac. Îi vorbi despre starea precară a sănătăţii lui Henry şi despre posibilitatea – bineînţeles, nedorită – a unui sfârşit funest. În acest caz, lui Benjamin i-ar reveni responsabilităţi pentru care el, Gerald, îl socotea pregătit. Îi vorbi apoi despre Cynthia şi despre averea ei, care nu trebuia să iasă din familie.

— Cynthia este o fată foarte drăguţă, după cum cred că ai remarcat şi tu. Corpul ei nu a câştigat încă rotunjimi atât de plăcute de unii bărbaţi, dar în curând se va forma, şi atunci, pot să te asigur, Cynthia va fi o femeie cu adevărat frumoasă.

Benjamin zâmbi. Mulţumi unchiului său pentru solicitudinea arătată şi îi declară că avea toată simpatia pentru Cynthia. Folosea fraze întortocheate, elaborate, care îl făcură pe Gerald să reflecteze amuzat: „Se teme de căsătorie. Poate fiindcă este prea tânăr. Nici eu nu m-am hotărât cu uşurinţă să fac acest pas”. Era însă încredinţat că îl va convinge până în cele din urmă să-i adopte opiniile. Deodată, o frază pe care Benjamin i-o prezentă într-o formă alambicată îi trezi bănuielile:

— Însurătoarea implică nu numai simpatii şi împlinirea unor interese materiale. Am visat întotdeauna o dragoste pură, eterată, pe care însă n-am întâlnit-o.

Fruntea lui Gerald se plisă uşor. Unde voia să ajungă Benjamin? Un răspuns negativ al acestuia nu l-ar fi dezarmat. Ar fi stăruit până ce ar fi reuşit să-i impună gândurile sale. Se temea însă de complicaţii mai serioase. În curând neliniştea lui se dovedi întemeiată.

— Am să fiu sincer cu dumneata, *Oncle* Gerald. Sunt îndrăgostit de o fată.

„Şi tu?” fu Gerald pe punctul de a răspunde, dar se abţinu.

— N-am făcut greşeala lui Raymond. Nu m-am amorezat de o prostituată, continuă Benjamin. Fata pe care am ales-o este foarte serioasă şi se trage dintr-o familie onorabilă.

Gerald îşi înăbuşi iritarea. Dacă Benjamin ar observa că i-a stârnit mânia, s-ar închide în el, ca un melc în cochilie, şi şi-ar

ascunde gândurile.

— În cazul că fata corespunde situaţiei tale, n-am să mă opun, replică Gerald blajin, deşi înlăuntrul lui fierbea.

— Eram sigur că ai să mă înţelegi! rosti expansiv Benjamin. Când am ales-o, am judecat profund.

Voia să-i facă plăcere unchiului, demonstrându-i că este un tânăr raţional.

— Pot să ştiu şi eu cine este fata? întrebă Gerald.

— Cred că ai cunoscut-o. Mary Rowlandson.

— Mary Rowlandson? repetă Gerald încreţindu-şi sprâncenele. Numele acesta nu-mi spune nimic.

Benjamin râse.

— Eram sigur că are să fie pentru dumneata o surpriză. Este vorba de fiica avocatului Rowlandson. Primul nostru consilier juridic de la Londra.

De data aceasta Gerald nu se mai putu stăpâni. Nici nu mai era cazul. Acum trebuia să joace cu cărţile pe masă. Căsătoria lui Benjamin cu Cynthia trebuia perfectată înainte ca el, Gerald, să se înapoieze în Europa. Primul termen al procesului pe care Georgina îl intentase fraţilor ei trebuia să o găsească pe Cynthia măritată. Era o chestiune de zile.

— Miss Mary Rowlandson este o partidă onorabilă, zise Gerald folosind încă unele menajamente, dar nu pentru tine. Nu am de gând să-l las pe avocatul Rowlandson să ne între în neam.

Benjamin se posomorî.

— O iubesc mult.

— Se poate. Dar acest argument nu este suficient de tare. Tu, Benjamin, faci parte dintr-o familie deosebită. Şi aceasta îţi impune unele obligaţii. Te însori cu Cynthia, iar pe Mary Rowlandson ţi-o păstrezi cu titlul de amantă, rosti el cu brutalitate.

— *Oncle* Gerald! exclamă Benjamin cu mustrare în glas.

— Apartenenţa la clanul Sunderland implică satisfacţii, dar şi renunţări.

— Nu renunţ la Mary! declară brusc Benjamin.

Gerald avu impresia că recunoaşte în tonul său îndărătnicia stupidă, a lui Henry.

— Dacă tatăl tău, Benjamin, ţi-ar cunoaşte intenţiile cred că i s-ar agrava boala.

— N-am să i le împărtăşesc decât după ce se va vindeca.

— *Dacă* se va vindeca.

— Dacă nu se va vindeca – ceea ce aş regreta foarte mult – nu va mai trebui să-l amărăsc cerându-i consimţământul ca să mă însor.

— Va trebui să mi-l ceri mie şi lui Charles. Eşti încă minor, Benjamin.

— Mi-ai refuza această autorizaţie? exclama Benjamin uluit şi îndurerat, de parcă unchiul său ar fi săvârşit o trădare.

— Ţi-aş refuza-o categoric!

Benjamin îl privi lung cu ochii lui atât de limpezi şi în clipa aceea ciudat de copilăroşi.

— Atunci am să aştept majoratul! rosti el cu hotărâre.

— Bine. Cum doreşti. Va trebui să aştepţi doi ani.

— Aceşti doi ani vor trece greu pentru mine. Dar vor trece.

— Să sperăm că înţelepciunea va avea ultimul cuvânt.

— Ultimul cuvânt mi l-am spus, *Oncle* Gerald.

— Şi eu ţi l-am spus pe al meu, Benjamin. Căsătoria ta cu Mary Rowlandson nu se va face. Mă cunoşti destul de bine. Nu-mi schimb opiniile de la o zi la alta.

Achită nota de plată, apoi părăsi restaurantul, urmat de nepotul său. Îl duse cu trăsura până la Sunderland House, unde Benjamin avea să locuiască, potrivit dorinţei tatălui său, apoi se înapoie la hotel. Îl trimise pe Lefèvre după Reed Sinclair. Preşedintele băncii răspunse cu grăbire la apel. Când Gerald îl văzu intrând pe uşă, îşi dădu imediat seama că se întâmplase ceva grav. Trăsăturile noului-venit erau descompuse. Respira greoi, iar muşchii fălcilor îi jucau necontrolat.

Reed Sinclair începu *ex abrupto*:

— Am fost trădaţi, Sir!

— În primul rând încearcă să te stăpâneşti, Mister Sinclair!

— Mă îneacă indignarea, Sir. Cu câteva minute înainte de a pleca de la bancă spre dumneavoastră, mi s-a adus la cunoştinţă un fapt care m-a răvăşit. În ciuda acordului pe care l-am încheiat cu Ballard, acesta şi-a adjudecat în întregime comanda construirii navelor militare. La licitaţia care a avut loc, a solicitat un preţ inferior celui propus de noi. Diferenţa, comic de mică, constituie totuşi o diferenţă. Cu alte cuvinte, ne-a jucat.

Gerald îşi muşcă buzele. Singurul semn de iritare pe care şi-l permise.

— Eşti sigur, Mister Sinclair?

— La prânz s-au dat rezultatele oficiale.

Gerald se apropie de fereastră. Se uita la fulgii de zăpadă mari şi pufoşi care pluteau pe aripile vântului asemenea unor fluturi albi.

— Surprinzător! rosti el, întorcându-se spre preşedinte. Într-adevăr surprinzător!

Reed Sinclair îi admiră calmul. În acelaşi timp îl fulgeră un gând plin de răutate: „Eh, să te văd acum ce-ai să faci! Ai venit aici ca Cezar – *veni*, *vidi*, dar fără *vici*. Erai atât de sigur de tine, de infailibilitatea opiniilor tale!... Ne-ai umilit, ne-ai călcat în picioare ca pe nişte zdrenţe!... Numai ţie ţi se datorează criza în care se zbate fratele tău. Dacă va muri, îl vei avea pe conştiinţă... Ai venit la New York ca să dai peste cap un echilibru pe care noi, oamenii vârstnici, cu experienţă, îl menţineam cu destulă greutate. N-ai reuşit decât să-ţi ridici toată lumea împotrivă. După dandanaua care a început în Europa, nu-ţi mai lipsea decât un război cu Ballard aici, în America. Şi Ballard nu este singur. Mă tem că va intra în arenă şi Astor. Vor mai interveni poate şi alţii. Madden abia aşteaptă să ne atace... Nu ştiu, zău, dacă n-am să fiu obligat a-mi schimba meseria... Aşa cum s-au tulburat apele, n-ar fi imposibil să târăşti Casa Sunderland la dezastru. Şi asta numai din cauza trufiei, a temerităţii tale prosteşti!...”

Paralel cu această rostogolire de gânduri câinoase, Gerald îşi depăna propriile-i reflecţii. Rivalii îi doreau ruina, începuseră lupta. O luptă care nu se putea încheia decât prin nimicirea uneia din tabere. Tatăl său, Richard, acţionase aproape nestingherit, fiindcă nu avea adversari de talia sa. Vremurile însă evoluaseră. Secolul al XIX-lea cunoştea o proliferare a căpitanilor de industrie. Capitaliştii mari şi mici se înmulţeau ca ciupercile. Era vremea lor. Concurenţa se înteţea şi, odată cu aceasta, se înteţeau şi luptele dintre financiari.

Gerald se întoarse spre preşedintele Băncii Manhattan.

— Mister Sinclair, trebuie să plec neîntârziat în Europa. După cum cred că ştii şi dumneata, casa noastră trebuie să facă faţă unor serioase încercări. Pe lângă proporţiile acestora, încălcarea de acord săvârşită de Ballard nu reprezintă decât un incident insignifiant. Mă voi ocupa personal de acest ins şi de alţii ca el, care vor fi poate ispitiţi să-i urmeze pilda. Până la însănătoşirea deplină a fratelui meu, mă va reprezenta aici Mister Leslie Clinton. I-am şi trimis vorbă să se înapoieze de la New Orleans.

Alegerea făcută de Gerald îl ofuscă pe Reed Sinclair. Nu-i

convenea să între sub ordinele lui Clinton.

— Mă tem, Sir, că Mister Henry Sunderland nu va fi de acord cu prezenţa lui Mister Clinton în calitatea de…

— Lasă chestiunea aceasta pe seama mea, Mister Sinclair. Dacă te deranjează să colaborezi cu Mister Clinton, te rog să-mi spui. Îţi voi găsi altă întrebuinţare.

Preşedintele Băncii Manhattan se înnegri de mânie, dar îşi înăbuşi simţămintele. Gerald Sunderland nu era încă la pământ. Îşi rezerva însă plăcerea să-l lucreze ceva mai târziu.

— Mister Benjamin Sunderland va rămâne la New York şi va lucra în cadrul Băncii Manhattan, în calitate de vicepreşedinte, continuă Gerald. În niciun caz nu trebuie să părăsească Statele Unite până nu-i voi acorda o autorizaţie expresă. Te fac răspunzător, Mister Sinclair, pentru executarea acestei măsuri.

— Am înţeles, Sir.

— Voi lăsa instrucţiuni scrise lui Mister Clinton asupra modului în care va trebui să rezolve cazul Ballard. Vei colabora cu reprezentantul meu aşa cum ai fi colaborat cu mine.

— Prea bine, Sir.

— Începând de mâine, „Sovereign of the Seas” să fie gata de drum. Ziua şi ora plecării le voi comunica la momentul potrivit. Numai dumneata, căpitanul Crooner şi colaboratorii mei cei mai apropiaţi o veţi cunoaşte. Toate mişcările şi deplasările mele trebuie să rămână secrete. Vreau să-i împiedic pe răufăcători de a lansa zvonuri menite să creeze panică la Bursă.

— Da, Sir.

— În ajunul plecării mele în Europa, Mister Lefèvre îţi va înmâna un plic cu instrucţiuni scrise, pe care îţi recomand să le urmezi întocmai.

— Întocmai, Sir.

Această repetare îl făcu pe Gerald să zâmbească. De voie sau de nevoie, Reed Sinclair intrase în ham. La momentul oportun îl va trece totuşi pe linia moartă. Preşedintele Băncii Manhattan nu se dovedise la înălţimea calităţilor pe care le pretindea colaboratorilor săi: inteligenţă, ascultare şi mai ales devotament. Reed Sinclair juca pe două tablouri. Acest lucru era indiscutabil.

— Poţi să pleci, Mister Sinclair.

Preşedintele părăsi indispus hotelul. Relaţiile sale cu Gerald Sunderland păreau serios deteriorate. Va încerca să-şi amelioreze situaţia apropiindu-se de Benjamin. Îi va arăta toată simpatia şi

treptat va reuşi să-i câştige încrederea. Tânărul acesta de 19 ani îi va cădea uşor în plasă. Sinclair prevedea că relaţiile sale cu Clinton nu vor fi deloc prietenoase. Lucrurile se vor limpezi pentru el doar dacă se va însănătoşi Henry Sunderland, care-i fusese întotdeauna favorabil.

În faţa hotelului se întâlni cu Samuel Sunderland, care cobora tocmai din trăsură. Se salutară protocolar şi distant. Samuel Sunderland părea foarte tulburat. Reed Sinclair îl privea zâmbind sardonic. Afacerea Ballard avea să pună capăt legăturii prieteneşti dintre Samuel şi vărul său Gerald. Henry avusese dreptate când respinsese avansurile lui Samuel. Prezumţia lui Gerald, care-şi închipuise că va fi capabil să schimbe orientarea băncii, avea să-l coste scump.

Ajuns la recepţie, Samuel trimise cartea de vizită vărului său. Gerald refuză să-l primească. Samuel ceru atunci să vorbească primului secretar. Lefèvre coborî în hol.

— Aveţi ceva să-mi spuneţi? întrebă acesta cu răceală.

Samuel îşi frământă mâinile.

— Te rog să comunici vărului meu că figura pe care i-a făcut-o Ballard m-a luat şi pe mine prin surprindere. Nu sunt vinovat de măgăria lui.

— Dumneavoastră aţi fost intermediar în această afacere. Purtaţi deci o gravă responsabilitate.

— Înţelegerea cu Mister Astor sper că va rămâne în picioare.

— Nu ştiu să se fi ajuns la vreo înţelegere cu Mister Astor. Nu cred însă că mai este posibilă continuarea unor discuţii cu grupul pe care-l reprezentaţi. Evident, aceasta este o simplă părere personală, care nu-l angajează pe Mister Gerald Sunderland.

— Aş vrea să stau cu el de vorbă. Să-i explic...

— Acum nu vă poate primi.

— Să încerc mâine?

— Încercaţi. Ştiu însă că Mister Gerald Sunderland este foarte ocupat. Aţi auzit, cred, de explozia de la Terrytown.

— Am auzit şi sunt consternat. Se cunosc cauzele?

— Nu se cunosc încă, dar se bănuiesc. Cercetările sunt în curs.

Samuel înţelese că ar fi inutil să mai stăruie.

— Bună ziua, Mister Lefèvre.

— Bună ziua, Mister Sunderland.

Samuel se îndreptă posomorât spre ieşire. Era dornic să-i demonstreze lui Gerald că şi el fusese o victimă a vicleniei lui

Ballard. Ajunsese să se întrebe dacă Ballard şi grupul său nu se folosiseră de el ca de o momeală. Acum aveau să-i dea cu piciorul. Nu ar fi fost exclus. Le cunoştea lipsa de scrupule. Culmea este că se pusese rău şi cu Gerald. Mâine va încerca să stea de vorbă cu Astor. Poate că acesta era de bună-credinţă. Îl îngrijora însă faptul că şi Astor devenise de negăsit. Îl căutase de trei ori la locuinţa sa în cursul zilei, şi de fiecare dată i se spusese că Mister Astor nu sosise încă acasă. Samuel părăsi hotelul, apăsat de cele mai negre presimţiri.

În noaptea aceea Gerald nu reuşi să adoarmă. Evenimentele, toate neplăcute, se succedau cu o rapiditate deconcertantă. Resimţea acut lipsa lui Lafont. Din nefericire, acesta era blocat la Londra din cauza lui Raymond. Un imperiu financiar şi industrial nu poate exista fără un foarte puternic serviciu de informaţii, care să joace rolul pe care poliţia îl joacă înlăuntrul statelor. Dincolo de manevrele de culise, în stare a fi dejucate de un om cu imaginaţie şi experienţă, dăinuie forţe tainice, care dispun de un adevărat arsenal cu arme de o varietate uluitoare şi care acţionează ilegal, folosind la nevoie violenţa. Moravurile brutale din Far West, mutate în lumea organizată şi mai mult sau mai puţin disciplinată de pe coasta de Est. Frank Harrison, şeful serviciului de informaţii al Casei Sunderland americane, era un incapabil, priceput doar să depisteze pe funcţionarii mărunţi ai băncii care furau de la birou hârtie şi pene de gâscă. Nici Leslie Grant, tânărul care-i furnizase probele asupra activităţii duşmănoase a lui Houston, Bryant şi Henderson, nu-şi mai făcuse apariţia.

Gerald avea tot mai ferm convingerea că este ţinta unor atacuri convergente declanşate tocmai acum, când mare parte din capitalurile Casei Sunderland erau imobilizate, în Mexic şi în Spania, în America de Sud şi în sud-estul european.

Procesul pe care i-l intentase Georgina îi procura o grijă suplimentară. Refuzul lui Benjamin de a se căsători cu Cynthia complica şi mai mult lucrurile. Fiica lui Adrien trebuia totuşi urgent măritată. Dar cu cine? Cu cine? La această întrebare Gerald nu putea găsi un răspuns satisfăcător. Soţul ei trebuia să fie un om de încredere. Iar Gerald nu avea încredere în nimeni.

Gândurile acestea tulburi îl frământară până la ivirea zorilor. Abia după răsăritul soarelui se cufundă într-un somn adânc, din care nu se trezi decât aproape de ora prânzului. Când văzu că este atât de târziu, se îmbrăcă la repezeală, luă un *breakfast* frugal,

apoi plecă la bancă. Avea de redactat instrucţiunile destinate căpeteniilor Casei Sunderland din Statele Unite.

În vreme ce trăsura cotea pe Wall Street, îl fulgeră un gând care-i spori neliniştea. Expediţia plănuită de Susan în Five Points putea da naştere la încurcături serioase dacă duşmanii lui ar încerca să le exploateze.

— La Sunderland House! Repede! porunci el vizitiului, care făcu drumul întors şi se îndreptă apoi în galopul cailor spre locuinţa lui Henry.

Când ajunse la destinaţie, majordomul îl informă că Mistress Sunderland plecase încă de dimineaţă într-unul din turneele Ligii antialcoolice, însoţită de pastorii Battle şi de Miss Cynthia.

— Five Points! strigă Gerald vizitiului. Dă bice cailor!

Vizitiul clătină nedumerit capul. Nu înţelegea ce putea să caute stăpânul său în acel cartier deocheat...

Susan Sunderland avea o ţintă precisă. O cârciumă clandestină din Five Points, a cărei adresă i-o furnizase pastorul Battle. Susan plecase bătăioasă la drum. Criza de *delirium tremens* a lui Henry o îndârjise la culme. „Ce va zice lumea când va afla că soţul preşedintei Ligii antialcoolice este un beţiv învederat? reflectă ea furioasă. Mă face de râs, nenorocitul! Nu ar fi mare pagubă dacă s-ar prăpădi!” În mintea ei se şi vedea văduvă, prezidând consiliul de tutelă al copiilor ei şi administrându-le averea. „Femeile sunt mai de nădejde decât bărbaţii! Elisabeta I a Angliei şi Caterina a II-a Rusiei au depăşit prin înţelepciunea, energia, dârzenia, ambiţia şi munificenţa lor pe cei mai străluciţi monarhi cunoscuţi în istorie”, gândi Susan, trecând însă sub tăcere capitolul virtuţilor morale ale celor două suverane din solidaritate feminină.

Localul care-i stârnise combativitatea era patronat – din nefericire – tot de o femeie, pe nume Rosanna Peers, zarzavagioaică de meserie. Dugheana în care vindea verze, cartofi şi lăptuci ofilite era doar o faţadă a unor afaceri dubioase. Într-o cameră dosnică, legată printr-un culoar cu zarzavageria plasată la stradă, amenajase o cârciumă în care vindea, fără autorizaţie legală, băuturi spirtoase falsificate. Pastorul Battle primise preţioasa informaţie prin bunăvoinţa unui drept-credincios scandalizat de comerţul necinstit al Rosannei Peers. Dornic să se asigure că nu este indus în eroare, pastorul făcuse unele investigaţii discrete şi, spre satisfacţia sa, aflase că zarzavagioaica

desfăşura într-adevăr o activitate suspectă, dar până atunci nu intrase în conflict direct cu autorităţile. Se pare că Rosanna Peers se bucura de unele protecţii politice. Pastorul Battle era hotărât să dea o lovitură spectaculoasă, nimicind acest focar de vicii pe care autorităţile nu-l depistaseră încă. Împărtăşise ideile sale lui Mistress Sunderland care le adoptase cu entuziasm.

Pregătiseră expediţia în amănunţime. Aveau să fie însoţiţi de pastorul Semple, de câteva membre mai inimoase ale ligii şi de nelipsita fanfară care avea menirea să atragă lumea. În ultimul moment Susan hotărâse să o ia şi pe Cynthia, deşi Miss Abigail încercase să ridice obiecţii. Când constatase că împotrivirea ei rămăsese fără efect, hotărâse să însoţească expediţia, spre a asigura protecţia Cynthiei. Deşi era o simplă guvernantă, Miss Abigail Harsher dădea dovadă de mai multă înţelepciune decât Mistress Sunderland, care se avânta nebuneşte într-o aventură sordidă.

Aproape de ora prânzului coloana, precedată de fanfară, pătrunse în Five Points. De data aceasta cruciaţii nu mai stârniră curiozitate. În afară de câţiva copii zdrenţăroşi, amuzaţi de obrajii umflaţi ca nişte foaie ai suflătorilor în instrumentele de alamă, localnicii îşi vedeau de treburile lor, aruncând priviri oblice intruşilor veniţi să le tulbure liniştea. Susan şi cele trei doamne care o însoţeau purtau pancarte pe care scria cu litere mari, stângace; „Jos alcoolul”, „Să punem stavilă viciului”, „Alcoolul este o armă a Diavolului!”, „Trăiască temperanţa!” Pastorul Battle deschidea cortegiul, aruncând în stânga şi în dreapta priviri teribile de arhanghel coborât din vămile Cerului spre a nimici „dragonul alcool”. Patronii cârciumilor, alertaţi de sunetele ascuţite ale goarnelor, trăgeau obloanele şi ferecau uşile localurilor, în care clienţii aveau să stea închişi – în compania clondirelor cu whisky – până ce se va termina panorama. Pastorul Battle se uita cu satisfacţie la obloanele lăsate ca nişte pleoape peste intrările localurilor de perdiţie. Nu se putea spune că marşurile organizate de el erau lipsite de efect.

Cortegiul trecu pe piaţeta Five Points, spre uşurarea cârciumarilor din acea zonă, şi se avântă triumfal pe una din uliţele întortocheate care se strecura printre casele urâte, dărăpănate, îmbătrânite parcă prematur. Porci liberi, care râmau prin noroiul amestecat cu zăpadă murdară, se vârau în picioarele „cruciaţilor” şi în fustele membrelor ligii. Cartierul Five Points era

în fierbere. Încotro îşi îndreptau manifestanţii paşii? Pe ce cârciumar puseseră ochii? Localnicii începeau să se sature de vizitele acestea păgubitoare. Dacă pastorul Battle ar fi fost mai realist şi ar fi desluşit ameninţarea din privirile oamenilor, poate că n-ar mai fi avut atâta încredere în sine. Pastorul Semple, care încheia cortegiul, simţise tensiunea din atmosferă. Îşi păstra calmul, deşi era îngrijorat. Nu-i plăcea liniştea sumbră cu care trecătorii se uitau la luptătorii împotriva alcoolului. Din cerul plumburiu porniră să se reverse deodată fulgi mărunţi de zăpadă, repeziţi de vântul îngheţat peste obrajii oamenilor, pe care-i pişcau asemenea unor minuscule lovituri de bici. Zelul războinic al membrelor ligii se mai potolise. Numai Susan făcea excepţie. Cu ochii aprinşi, cu bărbia sus şi cu pieptul scos înainte, îşi ducea cu dârzenie pancarta, ca şi când ar fi purtat o sabie a răzbunării.

Pastorul Battle se opri în faţa unei prăvălii nenorocite, cu câteva grămezi de cartofi firavi în dosul geamurilor acoperite în parte cu flori de gheaţă.

— Aici! rosti el solemn şi necruţător, deschizând cu vigoare uşa şi pătrunzând într-o încăpere boltită, îngheţată, în care se aflau coşuri cu cartofi şi cu prune uscate, şi borcane cu castraveţi acri, aliniate pe poliţe de lemn.

O femeie corpolentă îi tăie drumul.

— Ce pofteşti, părinte? îl repezi agresiv.

— Dumneata eşti Rosanna Peers? întrebă el cu glas sepulcral.

— Eu! Sunt o negustoreasă cinstită. Dacă ai poftă de castraveţi acri, eşti bine venit. Dacă eşti pus pe scandal, uşa e la spatele dumitale.

— La o parte, Jezabel! răcni pastorul Battle, împingând-o cu putere în lături.

Pe urmele lui intraseră Susan cu cele trei adepte ale ei – toate puse pe harţă – Cynthia cu guvernanta, amândouă timorate de ambianţa locală şi de tonul zarzavagioaicei, precum şi pastorul Semple, care-şi blestema ceasul când avusese proasta inspiraţie de a-l prezenta pe colegul său preşedintei ligii. Fanfara rămăsese în stradă şi cânta de zor, spre a atrage lumea.

Împinsă de pastorul Battle, patroana făcu doi paşi de-a-ndăratelea, lovind un coş cu cartofi, care se răsturnă. Cartofii porniră să se rostogolească vioi prin prăvălie, ca o turmă de şoareci.

— Afară din prăvălia mea! urlă Rosanna. Aici nu-i cârciumă!

Afară!

— Aşteaptă, femeie! tună pastorul Battle, repezindu-se la uşa din fundul prăvăliei, pe care o deschise cu putere.

Triumfător, se avântă pe un culoar întunecos, cu miros puternic de igrasie. Ajuns la capătul culoarului, deschise altă uşă şi nimeri într-o cameră mare, boltită, cu tavanul şi pereţii înnegriţi de fum. La mese lungi, de lemn, stăteau bărbaţi şi femei în diferite stadii de ebrietate, cu pahare şi clondire de alcool în faţa. Abrutizaţi de băutură, îmbrăcaţi ca vai de lume, cu ochii tulburi şi mişcări nesigure, se uitară surprinşi la pastorul Battle, care dăduse buzna, urmat de însoţitorii săi. Printre clienţi se aflau şi câţiva tineri ceva mai cocheţi. Tipul gras de la tejghea încremenise, ca şi când un elefant ar fi dat buzna într-un coteţ cu păsări.

— Asta ţi-e zarzavageria, femeie? strigă pastorul Battle întorcându-se spre Rosanna Peers, care apăruse la rândul ei în prag.

— Afară! răcni ea.

— Am să ies, dar după ce am să fac puţină ordine în maghernița asta! ripostă pastorul repezindu-se la poliţele cu sticle din dosul tejghelei şi măturându-le cu câteva vâsliri vânjoase de braţ.

— Cum îndrăzneşti? zbieră gutural Rosanna.

Sticlele cădeau pe podea, spărgându-se în salve. Susan se repezi la clondirele de pe mese. Aruncă jos câteva, dar când ajunse în dreptul unei femei mătăhăloase cu laţe soioase lăsate pe ochii înroşiţi de băutură, se simţi apucată cu putere de braţ.

— Sticla asta cu rachiu mă costă bani! bolborosi femeia.

— Lasă-mă! se răsti Susan, luând cu mâna rămasă liberă clondirul şi zvârlindu-l de perete.

Sub ochii îngroziţi ai Cynthiei, gestul mătuşii ei dădu naştere la o reacţie în lanţ, asemenea avalanşelor ce capătă viaţă aparent din nimic, amplificându-se cu uluitoare iuţeală, câştigând forţe uriaşe pe care le dezlănţuie, săvârşind distrugeri incalculabile.

Clondirul zdrobit de perete de către Susan dădu semnalul unei riposte neaşteptate. Femeia mătăhăloasă îi smulse boneta prinsă cu panglici sub bărbie şi îşi înfipse mâinile murdare în părul ei, începând s-o târnuie. Alte cliente, iuţi la mânie şi stimulate de exemplul matahalei, se aruncară asupra membrelor ligii, luate prin surprindere. În câteva clipe pancartele rupte, sfâşiate, azvârlite prin aer, aterizară peste masa de femei încăierate. Bărbaţii nu se amestecară încă şi urmăreau rânjind înveseliţi acest spectacol de

un comic irezistibil.

— Nu vreau bătaie în localul meu, răcni zarzavagioaica, scoasă din minţi. Afară cu toţii! Afară!

Se vârî la rândul ei în învălmăşeală, cărând la pumni în dreapta şi în stânga. Miss Abigail se pomeni înşfăcată de o femeie vânjoasă ca un grenadir, care îi sfâşie gulerul paltonului nou-nouţ.

Pastorul Semple interveni, gândind că le va despărţi. Atunci se năpustiră şi bărbaţii. Pastorul Battle se avântă în mijlocul încăierării ca un leu într-o turmă de tigri. Deşi era înzestrat cu o forţă herculeană, avea de-a face cu prea mulţi adversari. Culcă la pământ pe câţiva, secondat destul de eficace de pastorul Semple, care înţelese că regretele nu-şi mai aveau rostul şi că dacă ţinea la pielea lui, trebuia să treacă temeinic la acţiune. Forţele părură la un moment dat oarecum echilibrate, fiindcă cei doi pastori erau lucizi, în vreme ce pe majoritatea adversarilor îi toropea băutura. Ţipete, înjurături, chiorăieli, bufnituri, pârâituri de bănci rupte se succedau într-o infernală orchestraţie, acompaniată grotesc de fanfara care cânta în stradă.

Pastorul Battle, asaltat din toate părţile, nu avu timp să observe că tinerii din sală evitau să se amestece în luptă şi că făceau o manevră ciudată.

Mistress Rosemary Summerfield, cea mai tânără dintre însoţitoarele lui Susan, se trezi înlănţuită de nişte braţe puternice, bărbăteşti, care o traseră spre culoarul întunecat. O mână mare ca o lopată acoperi şi gura Cynthiei, care fu luată pe sus şi târâtă de asemenea spre culoar. Numai Miss Harsher observă primejdia. Chiräind isteric, se avântă în ajutorul Cynthiei, dar o barieră de trupuri, umane care se zvârcoleau într-o încleştare furioasă – nu se mai ştia care erau prietenii şi care duşmanii – o împiedică să ajungă la uşa culoarului. Cu un curaj şi o vigoare înzecite de un adevărat delir, începu să care la pumni în gloata din jur. Animată de o înverşunare de care nu s-ar fi socotit niciodată capabilă, se folosea de toate armele găsite la îndemână – sticle, scaune rupte, pahare – aruncându-le ca tot atâtea proiectile în capul clienţilor localului. Spumegând turbată, îşi puse şi unghiile în funcţie, sfâşiind obrajii, scoţând ochii, muşcând cu năprasnică furie, spre a-şi face mai repede loc spre uşă. Nu mai auzea vacarmul din jur. Nu mai simţea loviturile care plouau asupra ei. O idee fixă o făcea să lupte dement. Trebuia să ajungă la Cynthia! I se părea că lupta ei dura de secole. Uneori avea senzaţia că o părăsesc puterile, dar

gândul că Cynthia se afla în primejdie, că unul dintre bărbaţii atât de urâţi de ea era pe punctul de a o batjocori îi dădea aripi, îi sporea înverşunarea. Cu preţul unor opinteli titanice, ajunse pe culoar, după ce reuşi să dea la o parte un marinar cu păr câlţos, pe care-l trăsni în creştet cu o sticlă scăpată până atunci întreagă. Coridorul era gol. Câteva uşi, toate închise, îl străjuiau de o parte şi de alta. Zarzavageria de la capătul culoarului era goală. Fanfara cânta în stradă, împiedicându-i pe curioşii adunaţi în jurul ei să audă tărăboiul dinăuntru.

Miss Abigail crezu că o pălesc nebuniile. Unde se afla Cynthia? Desigur că în dosul uneia din aceste uşi. Furibundă, deschise pe prima, pe o doua. O obseda un gând înfiorător. Dacă va ajunge prea târziu?... Deodată auzi un ţipăt care făcu să-i îngheţe sângele! Îl recunoscu numaidecât. Era glasul Cynthiei! Identifică şi uşa de după care ţâşnise ţipătul. O împinse cu putere. Spectacolul dinăuntru o făcu să urle. Cynthia, ţinută de mâini şi de picioare de patru braţe, era cu coapsele dezgolite. Un derbedeu se apleca tocmai asupra ei. Miss Abigail văzu roşu. De pe o comodă prăpădită din dreapta uşii luă o cană mare de porţelan şi îl trăsni pe derbedeu pe la spate în creştet. Acesta se prăbuşi icnind asupra Cynthiei. Intrarea şi intervenţia guvernantei fuseseră atât de neaşteptate, de rapide, încât braţele care o ţineau pe fată nici nu avuseseră timp să reacţioneze. Unul din tineri, cu o barbă hirsută şi care puţea a whisky de la distanţă, se aruncă asupra guvernantei şi o imobiliză în braţele-i puternice. Ea îşi înfipse dinţii în umărul lui.

— Căţea! scrâşni bărbosul, pocnind-o cu palma peste gură, de o podidi sângele.

În clipa aceea se petrecu una din acele răsturnări de situaţii pe care poeţii Greciei antice le denumeau *Deus ex machina*, dar care intervin mai des în viaţa reală decât în operele literare.

Gerald intră vijelios în cameră, urmat de doi dintre lacheii săi şi de câţiva reprezentanţi ai ordinii publice…

Aventura grotescă în care Susan şi pastorul Battle antrenaseră atâţia oameni, dând dovadă de o inconştienţă condamnabilă, nu se încheie în chip tragic, aşa cum ameninţase la un moment dat să se termine. Susan ieşi ciufulită, plină de vânătăi, zgâriată şi cu hainele sfâşiate. Celelalte doamne arătau ca nişte sperietori când agenţii ordinii publice le scoaseră din localul Rosannei Peers.

Pastorul Semple îşi pierduse patru dinţi din faţă, ceea ce îl posomorî foarte, fiindcă avea să-i strice estetica feţei şi în special a gurii în timpul predicilor. Pastorul Battle se alesese cu vreo cincisprezece cucuie şi cu două coaste rupte. Dar aceste inconveniente erau precumpănite de succesul răsunător al operaţiei iniţiate de el. Localul clandestin al Rosannei Peers îşi încheie definitiv porţile. O altă văgăună a viciului înceta să mai existe.

Mai serioasă era situaţia Cynthiei. Este adevărat că ireparabilul nu se petrecuse, dar şocul nervos suferit avea să-i lase urme de neşters. Miss Abigail Harsher primi din partea lui Gerald o îndemnizaţie care o despăgubi din plin pentru îmbrăcămintea ruinată şi bătaia încasată. Din ceea ce prisosi îşi putea cumpăra o casă cu grădină în orăşelul natal, o veche dorinţă a ei, pe care multă vreme o socotise irealizabilă. Dar bucuria aceasta era infimă faţă de fericirea pe care o încercase salvând-o pe Cynthia din mâinile indivizilor.

Cele mai mari neplăceri de pe urma acestei expediţii le suferi Mistress Rosemary Summerfield. Deopotrivă cu Cynthia, scăpă fără ca turbulenţii clienţi ai Rosannei Peers să fi apucat a-i întina virtutea. Cel puţin aşa afirmă ea. Asupra celor doi soţi Summerfield avea să plutească însă în veci umbra unor îndoieli malefice. Mister Leslie Summerfield nu avea cum să verifice exactitatea spuselor soţiei sale, care bineînţeles renunţă definitiv să mai activeze în rândurile vajnicelor membre ale Ligii antialcoolice.

Susan – potrivit sfaturilor medicilor – trebui să stea la pat câteva zile, pentru a se reface după încercările prin care trecuse. Aceasta o scuti de obligaţia de a se deplasa la Terrytown, ceea ce nu fu de natură să o supere prea rău. În locul ei plecă Benjamin.

— Nu e fiul lui? declară ea senatorului Forbes. E firesc să vegheze la căpătâiul părintelui său... Ce! Să vină numai la moştenire?

Senatorul o privi cu tristeţe. Nu-i venea să creadă că această fiinţă dură, fanatică, imprudentă era propria lui fiică. Trecerea anilor nu o avantajase. Şi aspectul fizic şi fondul moral suferiseră. Odată cu vârsta se accentuaseră şi cusururile omeneşti. Susan confirma din plin acest dicton.

Când Gerald sosi la Sunderland House, însoţit de Olga spre a se interesa de starea cumnatei sale, îl întâmpină senatorul.

— Susan este în afară de orice primejdie, explică bătrânul. A scăpat uşor. După ce am aflat de păţania ei din Five Points, am făcut o vizită judecătorului Maxwell. Şi el fusese pus în temă. Când am intrat în biroul lui, m-a întâmpinat bătându-mă prieteneşte pe umăr. „Poţi socoti, dragul meu Forbes, că fiica dumitale s-a născut a doua oară. Nu ştiu cine i-a vrut răul de a trimis-o pe capul Rosannei Peers. Ştii cine este zarzavagioaica asta? Una dintre căpeteniile bandei «Patruzeci de hoţi»! De câtăva vreme o ţineam sub observaţie. Voiam să punem mâna pe Ed Coleman, şeful bandei. Fiica dumitale ne-a dat peste cap toate planurile. Intervenind, ca să o scoatem din încurcătură, am dat în acelaşi timp alarma printre bandiţi. Ştiucile cele mari au avut tot timpul să se facă nevăzute. Noi n-am mai prins decât peştişorii fără importanţă. Dac-ai şti câte crime şi câte jafuri are la activul ei banda asta! Din clipa în care a păşit pragul zarzavageriei Rosannei Peers, Mistress Sunderland s-a aflat într-o primejdie de moarte. Dumnezeu are însă grijă de copii, de beţivi şi de imprudenţi.” „De «proşti» ai vrut să spui.” „Poate că termenul acesta e mai potrivit. În orice caz, dacă Mistress Sunderland mai are de gând să-şi continue activitatea în fruntea ligii, o sfătuiesc să opereze în cartierele din centrul oraşului. E mai puţin primejdios. Riscă cel mult să i se deschidă o acţiune penală, pentru distrugeri şi loviri.”

Luciditatea cu care senatorul disecă năzdrăvăniile fiicei sale spori consideraţia pe care i-o purta Gerald.

— După plecarea mea în Europa, spuse acesta, v-aş ruga să supravegheaţi activitatea lui Henry şi a soţiei sale. Tatăl meu avea o deosebită încredere în discernământul dumneavoastră.

— Am să fac tot ce-mi va sta în putinţă, Gerald. Ştiu că şi dumneata ai de rezolvat mari şi foarte spinoase probleme.

— Vă mulţumesc. Mai am o rugăminte.

— Aş fi fericit să-ţi pot fi de folos.

— Vreau să o mărit neîntârziat pe Cynthia. Cunoaşteţi motivele.

— Le cunosc. După câte sunt informat, Benjamin a refuzat să se însoare cu ea.

— Exact. Am însă pe altcineva în vedere. Aş dori să ştiu dacă aţi putea obţine o dispensă de vârstă pentru Cynthia, în vederea căsătoriei.

— Are numai treisprezece ani, nu-i aşa?

— Da.

— Va fi cam greu, rosti gânditor senatorul. Ar fi un mijloc. Să

trişăm în ceea ce priveşte vârsta ei. Să declarăm, de pildă, că are şaisprezece ani… Senatorul îşi mângâie bărbia: Ar mai fi o soluţie. Să spunem că între ea şi viitorul soţ s-au săvârşit anumite acte intime…

— Găsiţi dumneavoastră formula cea mai potrivită. Mâine de dimineaţă am nevoie de această licenţă.

— Aşa de repede?

— Trebuie să o mărit pe Cynthia înaintea plecării mele în Europa. Din această cauză mi-am şi amânat îmbarcarea.

— Bine. Am să văd ce pot face.

În aceeaşi după-amiază, Gerald făcu o vizită în camera Principelui di Serracapriolo.

Îl găsi stând în faţa ferestrei şi contemplând soarele care asfinţea dincolo de apele râului Hudson.

— Am impresia că te plictiseşti, Lorenzo, îi zâmbi el, aşezându-se pe un scaun.

— N-aş putea spune că mă amuz de minune. Graţie dumitale, Gerald, nu mai ştiu ce înseamnă grija zilei de mâine. Dar belşugul nu aduce întotdeauna şi fericirea. N-aş vrea să mă crezi nerecunoscător. La Roma, însă, în ciuda sărăciei, mă simţeam liber. În felul meu eram fericit.

Gerald oftă.

— Ai dreptate. Uneori mă simt vinovat. În ultima vreme te-am cam neglijat. Pe toţi prietenii mei i-am neglijat.

Lorenzo surâse. În clipa aceea Gerald avu impresia că o are în faţa lui pe Vittoria. Era uimitoare asemănarea acestor fraţi. Amintirea chipului Vittoriei făcu să i se strângă sufletul.

— Şi ţie şi Vittoriei, continuă el, v-am dorit binele. Din nenorocire, v-am adus numai nenoroc.

Lorenzo îi puse mâna pe umăr.

— Nu trebuie să spui aşa ceva. Am fost victimele fatalităţii. Se spune că morţii rămân tineri. Vittoria nu va cunoaşte niciodată dizgraţia îmbătrânirii.

Făcu o pauză, apoi adăugă:

— Aş vrea să plec la Roma, Gerald.

Gerald nu-i răspunse imediat. Îl privi lung, aproape cu duioşie.

— Ai putea să-mi faci un serviciu, Lorenzo? Un foarte mare serviciu?

Tânărul principe îl mângâie pe păr.

— Ştii bine că nu-ţi pot refuza nimic.

Gerald îi zâmbi.
— Îţi cer poate un sacrificiu.
— Spune ce ai pe inimă, Gerald.
— Aş vrea să te însor cu Cynthia de Beaulieu. Mi se pare că ai cunoscut-o.
Lorenzo îşi retrase mâna. Surâsul îi pieri de pe buze.
— Fetiţa aceea de treisprezece ani? Am cunoscut-o, în treacăt. Căsătoriile, Gerald, nu priesc celor din familia mea.
— Te referi la Vittoria?
— Mă refer la mine. Nu cred că aş fi un soţ tocmai potrivit.
— Ar fi, la rigoare, o simplă formalitate.
Lorenzo suspină adânc.
— Şi când trebuie să devin soţul Cynthiei de Beaulieu?
— Mâine de dimineaţă, dacă obţin pentru ea dispensa de vârstă.
Lorenzo surâse trist.
— Ai s-o obţii. Nu cred ca tu să fi dorit ceva fără ca năzuinţele să ţi se împlinească.
Gerald îl îmbrăţişă cu entuziasm.
— Ştiam că pot să mă bizui pe tine.
— Mă bucur că nu ţi-am înşelat aşteptările, Gerald... După căsătorie, întrebă el timid, am să pot pleca la Roma?
— Şi cu Cynthia ce-ai să faci?
— Ţi-o las ţie. Să-i porţi de grijă.
— Bine. Vom mai vorbi despre aceasta. Până una-alta, pregăteşte-te de nuntă!
Îl îmbrăţişă din nou, apoi părăsi încăperea.
Când Gerald se înapoie în camera sa de lucru, Lefèvre îi anunţă vizita lui Leslie Grant.
— Să intre, zise Gerald bine dispus.
Ultima lui convorbire cu Lorenzo di Serracapriolo îl mulţumise. Era prima geană de senin după negurile agresive din ultima vreme.
Grant intră cu pas elastic, aducând odată cu el o undă de optimism.
— Ce veşti îmi aduci, Grant?
— Am făcut o mică anchetă pe cont propriu la Terrytown, Sir.
— Şi ce-ai descoperit?
— Explozia a fost provocată, Sir.
— Am presupus şi eu acest lucru.
— În ajunul exploziei, doi inşi necunoscuţi prin partea locului au

fost văzuţi în cârciuma lui Slim „Ciungul”. După dezastru, printre rămăşiţele omeneşti găsite în jurul atelierelor aruncate în aer, se afla şi capul secţionat de trup al unuia din cei doi necunoscuţi. Deşi o parte a feţei era tumefiată, cealaltă parte se afla într-o stare destul de bună spre a-i îngădui lui Slim să-l identifice. Era unul dintre cei doi clienţi din ajun. Mi-am închipuit că cel de-al doilea individ pierise şi el în cursul exploziei. L-am găsit însă într-o pensiune din Terrytown. Avea braţul drept rupt şi o rană destul de gravă la cap. L-am luat la întrebări. A încercat să-mi explice că îl lovise o trăsură în ajun. Am folosit atunci unul din procedeele graţie cărora pieile-roşii îşi fac prizonierii să vorbească. Omul meu a lunecat pe panta mărturisirilor. A recunoscut că a provocat explozia împreună cu prietenul său. Amănuntele tehnice le găsiţi în raportul acesta, zise Grant, punând pe masă două foi de hârtie scrise mărunt. Am încercat să-i storc o declaraţie, dar a leşinat. L-am dat atunci pe mâna şerifului. Fiindcă nu putea fi transportat, a rămas să fie îngrijit de un medic – bineînţeles sub pază – în camera de la pensiune. Îndată ce se va înzdrăveni, va fi silit să dea o declaraţie semnată.

— Cred că nu a lucrat pe cont propriu, interveni Gerald.

— Sigur că nu. A acţionat potrivit instrucţiunilor unui oarecare Smogy din New York. Adresa acestui Smogy o am în buzunar. Am să-l fac şi pe el să vorbească. Evident, individul nu este decât un intermediar. Autorii morali se ascund în dosul acestor comparşi.

— Ai vreo bănuială, Grant?

— Simple supoziţii, Sir. Aş pune însă pariu că Smogy este agentul unor persoane sus-puse. Dar vă făgăduiesc să le dibui în curând.

— Şi eu cred că au lucrat pentru nişte persoane aparent onorabile, zise Gerald.

Se întrebă dacă omul care furnizase pastorului Battle adresa Rosannei Peers nu era emisarul aceloraşi personaje. Grant era un tânăr plin de resurse. Lafont ştia să îşi aleagă oamenii.

— Să mă ţii la curent, Grant, cu mersul cercetărilor. Dacă îmi descoperi pe cei care au pus la cale explozia, te fac om.

— Puteţi conta pe mine, Sir.

Gerald îi zâmbi.

— Cred că ai să faci o carieră frumoasă în cadrul casei noastre. Depinde numai de dumneata.

După plecarea lui Grant, Gerald smulse o garoafă albă dintre

florile puse într-un vas Wedgwood şi şi-o prinse la butonieră. Viaţa era totuşi frumoasă. Se afla într-o situaţie grea, dar nu disperată. Era victima unui atac concentric. Ei bine, va riposta cu vigoare. Duşmanii lui vor constata că nu au chibzuit prea bine când au hotărât să-i declare război. Ballard se afla desigur printre aceştia. Dar Ballard nu era decât un personaj de mâna a doua. Adevăraţii rechini se aflau în Europa. Acolo trebuia să lovească. La timpul oportun îi va veni rândul şi lui Ballard, lui Astor şi celorlalţi indivizi din grupul lor, inclusiv Samuel Sunderland. În privinţa acestuia avea totuşi unele îndoieli. Pe Samuel îl folosiseră drept momeală, apoi îl lăsaseră din braţe. De ce procedaseră aşa? Cum de reuşiseră să-l îmbrobodească pe Samuel? Viitorul îi va da şi aceste răspunsuri...

Un pastor dintr-o mică localitate din statul New York oficie fără zgomot cununia Principelui Lorenzo di Serracapriolo cu Cynthia de Beaulieu. Acţiunea în justiţie pe care Georgina o intentase fraţilor ei pentru a obţine tutela fiicei sale rămânea astfel fără obiect. Căsătoria aceasta nu se făcuse fără dificultăţi. Cynthia încercase să se opună, dar după şocul suferit în localul Rosannei Peers, puterea ei de rezistenţă era ca şi inexistentă. Trecuseră câteva zile după „expediţia” aceea rămasă de pomină, fără ca Cynthia să-şi fi revenit pe deplin. Crize de isterie alternau cu momente de prostaţie. Izbucnea în plâns din senin. Noaptea era terorizată de coşmaruri. O urmăreau bărbaţi bestiali care voiau să o violeze. Medicii îi administrau calmante, fără a reuşi să-i amelioreze starea nervoasă. Personalul medical şi servitorii Casei Sunderland primiseră instrucţiuni severe ca nimic să nu transpire în public, în legătură cu „uşoara indispoziţie” a tinerei fete. Gerald era sigur că taina nu va putea fi păstrată la infinit. Indiscreţii nu vor întârzia să ajungă la urechea Georginei, care va acţiona desigur în consecinţă. Cel mai înţelept lucru era să o ducă pe Cynthia în Europa. Susan fusese de acord cu această formulă, care-i lua de pe cap o grijă suplimentară.

Pentru Miss Abigail Harsher, căsătoria Cynthiei avusese semnificaţia unei lovituri cumplite. Alianţa matrimonială plănuită de Gerald fusese pe punctul de a se nărui din cauza împotrivirii înverşunate a guvernantei, care pretinsese că starea precară a sănătăţii fetei nu-i permitea o emoţie suplimentară. Gerald nu reuşise să-i înfrângă opoziţia decât ameninţând-o că o va concedia

şi o va expedia în Europa, interzicându-i pe viitor să se mai apropie de fosta ei stăpână. Miss Abigail fusese ispitită la un moment dat să treacă în tabăra Georginei, dar ştia că această manevră ar fi implicat o despărţire cel puţin temporară de Cynthia, şi o asemenea perspectivă îi era intolerabilă. O liniştise în parte asigurarea lui Gerald că această căsătorie nu va fi consumată decât în clipa în care starea sănătăţii noii principese di Serracapriolo i-o va permite. Guvernanta stătea în preajma fetei ca un neînduplecat cerber. Pe Gerald nu îl deranja acest lucru. Îi era suficient că o măritase pe Cynthia şi că în chipul acesta rămânea stăpân pe averea ei. Îl jena doar influenţa câştigată de guvernantă asupra fetei.

Căsătoria aceasta îi întârziase cu o săptămână plecarea în Europa. În ajunul îmbarcării primi o veste care-i dezvălui şi mai mult amploarea influenţelor ascunse sub actul de sabotaj săvârşit la Terrytown. Individul identificat de Grant fu găsit într-o dimineaţă înjunghiat în camera sa de la pensiune. Omul care făcea de pază pe culoar, în dreptul uşii, nu auzise nimic. Ancheta stabili că asasinatul fusese comis de un necunoscut care se strecurase în cameră intrând pe fereastră. În noaptea aceea un viscol năprasnic se abătuse asupra orăşelului. Vuietul stârnit de vijelie, de uşile şi ferestrele zgâlţâite de vânt îl împiedicaseră pe paznic să surprindă vreun zgomot suspect. Pe de altă parte, individul care răspundea la porecla de Smogy se topise în neant. Se volatilizase şi informatorul pastorului Battle. Pe cale legală, lupta lui Gerald împotriva lui Ballard şi a grupului său avea să dureze mult timp. Grant îi oferise totuşi o satisfacţie. Trei zile după explozia catastrofală de la Terrytown, un incendiu ale cărei cauze rămaseră necunoscute distruse parţial şantierul naval Ballard de la New York.

În dimineaţa în care ziarele relatară cu lux de amănunte acest eveniment, Gerald îl angajase pe Grant consilier personal.

„Sovereign of the Seas” părăsi portul New York într-o dimineaţă posomorâtă cu un cer jos şi valuri cenuşii, ce se frământau ca într-un imens cazan…

Capitolul XXI

Pentru Raymond de Beaulieu, atacarea convoiului de deţinute în care se afla Mary Reynolds nu avusese decât semnificaţia unei aventuri palpitante, care trebuia să se încheie cu bine. Nici nu-i trecuse vreodată prin minte că acest episod, aparent fără importanţă, avea să determine o mare şi cumplită cotitură în viaţa lui. Se ştia invulnerabil. Avea spatele acoperit de acea uriaşă forţă pe care o reprezenta dinastia Sunderland. Unchiul său, Gerald, era unul dintre cei mai influenţi oameni. Graţie imenselor sale rezerve de aur, putea cumpăra miniştri, judecători, principi. Atacarea convoiului de deţinute şi înlesnirea evadării iubitei lui avea să provoace oarecare agitaţie, dar influenţa clanului Sunderland şi jocul de interese ale diverşilor factori executivi din Marea Britanie va pune capăt efervescenţei mai înainte ca aceasta să ia proporţiile unui mare scandal.

Eşuarea atacului armat şi moartea unuia din soldaţii care asigurau paza convoiului nu reuşiseră să tulbure peste măsură seninătatea lui Raymond. La urma urmei, crima nu îi era imputabilă lui direct. Participase la acea operaţie nenorocită, dar nu jucase un rol activ. Asistase numai de la distanţă, ca să se asigure că oamenii săi îşi împlinesc conştiincios misiunea.

Culmea este că după ce i se adusese la cunoştinţă moartea soldatului, nu se temuse atât de rigorile legii, cât de o reacţie aspră din partea unchiului său. Nici arestarea sa şi nici întemniţarea la „Newgate” nu-l neliniştiseră peste măsură. În concepţia sa, cel pedepsit nu era el, ci unchiul Gerald. Acesta avea să-şi dea seama abia acum de greşeala pe care o săvârşise împiedicându-şi nepotul de a se însura cu aleasa inimii lui. Atât de supărat era Raymond pe unchiul său, încât refuzase să iasă la vorbitor când i se anunţase vizita acestuia. Nici cu Lafont nu voia să stea de vorbă. Nu-l primise decât pe avocatul Rowlandson, care se străduise să-i deschidă ochii asupra gravităţii situaţiei sale.

— Nu sunt aici decât datorită lipsei de înţelegere a unchiului meu, stăruise Raymond. Pe el trebuia să-l mustre conştiinţa.

— Să presupunem că regretă tot ce s-a întâmplat. Aceasta nu vă uşurează cu nimic situaţia. Trebuie să vă scoatem de aici, dar nu putem face acest lucru dacă nu ne ajutaţi. Spuneţi-mi cum s-au petrecut lucrurile, în amănunt, ca să organizăm o apărare

eficientă.

— Tot ce am avut de spus am spus organelor care m-au anchetat.

În primele săptămâni după arestare, resimţise pierderea libertăţii, dar condiţiile detenţiunii nu erau excesiv de grele. Ocupa de unul singur o celulă încăpătoare, mobilată confortabil cu piese trimise de Lafont de la Montenuovo House. Tot de la Montenuovo House i se aducea şi hrana.

Raymond era încredinţat că unchiul său, impresionat de tăria-i de caracter, îl va scoate din închisoare, o va aduce pe Mary Reynolds din colonii şi va permite în sfârşit căsătoria lor, astfel încât întregul episod să se încheie cu bine. Visurile acestea trandafirii se spulberaseră însă brusc în ziua în care aflase că Gerald plecase în Statele Unite. Această dezertare a unchiului său îl descumpănise. Era acesta atât de neînduplecat încât se dezinteresa de soarta lui?

Raymond intră brusc în alarmă. Interveni apoi un eveniment care transformă alarma în panică. Într-o zi îl scoaseră din celula lui şi îl aruncară într-un fel de hrubă îngropată sub pământ, unde se mai aflau înghesuiţi un mare număr de întemniţaţi. O ferestruică îngustă, cu drugi de fier groşi, aducea din vreo curte interioară puţin aer curat, trecut prin hornul sfredelit în zidurile de piatră adânci de aproape trei metri. Corpurile murdare ale oamenilor, găleţile cu excremente din colţul încăperii emanau o duhoare pestilenţială. Raymond îşi aminti experienţa tristă încercată de unchiul Robert în închisoarea din Palermo. Când auzise pentru întâia dată povestea acelei cumplite întemniţări, îşi zisese că i-ar fi fost cu neputinţă să reziste unui astfel de regim penitenciar. Acum retrăia toate mizeriile fizice şi morale îndurate de bietul său unchi. În primele zile îl încolţise o criză de disperare vecină cu nebunia. Şi regimul alimentar se schimbase. Nu mai primea hrană de la Montenuovo House. I se dădea, ca şi oricărui deţinut de rând, aceeaşi ciorbă lungă, cu o bucată de pâine neagră, mucedă, cleioasă, pe care la început nici nu o putuse mânca.

Este extraordinară capacitatea omului de a se adapta mediului. Suferinţele lui morale erau mari, dar odată cu trecerea timpului începu să-i trezească interesul fiinţele din jur. În ziua în care acestea prinseră a se singulariza, a se desprinde din masa colcăitoare şi a deveni personalităţi distincte, se simţi dispus să se

apropie de unii – în virtutea sociabilităţii inerente firii umane – şi să se ferească de alţii, care îi trezeau teama.

Colecţia aceea de oameni murdari, înrăiţi, loviţi de soartă şi respinşi de societate, căpăta uneori o coloratură pitorească. Erau printre ei şi hoţi, şi falsificatori de bani, şi ucigaşi, şi perverşi sexuali, şi dezertori, şi profanatori de morminte, şi tăinuitori… Unii erau vârstnici, alţii foarte tineri. Mutre hidoase şi chipuri agreabile, infirmităţi şi eczeme scârbavnice, violenţe şi gingăşii neaşteptate, se amestecau într-un caleidoscop uluitor.

Foarte repede hainele elegante ale lui Raymond nu se mai deosebiră cu nimic de boarfele celorlalţi deţinuţi. Mizeria aşternuse asupra tuturor o patină egalitară.

Începu procesul. Raymond fu scos din hrubă, îmbrăcat în nişte haine convenabile şi trimis la „Old Bailey”. Când se văzu în sala aceea mare, luminoasă, ţintă a sute de priviri pline de curiozitate, simţi că îl potopeşte ruşinea. În adâncul sufletului său încolţi însă timid şi o rază de speranţă. Dezbaterile publice vor duce desigur la eliberarea sa. Îşi pierduse iluziile în ceea ce priveşte atotputernicia Casei Sunderland, dar continua să aibă încredere în strălucitele resurse ale minţii lui Jules Lafont, care-şi dovedise eficienţa salvându-l de la ştreang pe Francis-Andrew, stabilind vinovăţia Sandrei Sunderland şi a amantului ei, scoţând ca un scamator din pălărie atâtea soluţii miraculoase. Lafont, gândi el, nu-l va părăsi.

Datorită emoţiei, Raymond urmări întreaga şedinţă printr-un fel de ceaţă, care învăluia nu numai lumea înconjurătoare, dar şi propria-i raţiune. Ascultă glasul judecătorului, al acuzării, al avocaţilor apărării… Îl zări şi pe Lafont, care-i surâse încurajator. Şi pe Benjamin îl văzuse. Şi pe Anthony Temple, şi pe lordul Amberley. Îi ajunse la ureche şi debitul verbal, monoton şi necultivat, al câtorva martori, care relatară, disparat şi adeseori contradictoriu, fazele atacului săvârşit împotriva gărzii militare a convoiului de deţinute. Fu rostit până şi numele iubitei sale, Mary Reynolds! Cuvintele acestea magice pentru el îi răscoleau dureros trecutul. Cu ochii minţii o vedea pe Mary stând în aceeaşi boxă în care se afla şi el acum, încercând aceleaşi deznădejdi, suportând aceleaşi indescriptibile umilinţe.

Apoi şedinţa se încheie, fixându-se un nou termen de judecată. Îl aduseră iarăşi în hruba de la „Newgate”. În noaptea aceea se întâmplă ceva îngrozitor. Nişte derbedei, despre care se află mai

târziu că erau acuzaţi pentru jaf la drumul mare, se aruncară asupra lui, îl imobilizară şi începură să-l dezbrace cu forţa. Raymond ştia ce-l aşteaptă. Mai asistase la asemenea scene. Se luptă cu energia disperării, dar rezistenţa lui era neglijabilă faţă de puterile lor reunite. În clipa în care îşi spuse că totul era pierdut, interveniră câţiva deţinuţi şi, după o încăierare scurtă, îl scăpară din mâna agresorilor. Atunci îşi dădu seama că printre răufăcătorii din hrubă avea şi prieteni. Derbedeii nu îşi mai reînnoiră atacul, deşi rostiseră ameninţări cumplite, înjurături şi blesteme.

Într-o dimineaţă fu adus în hrubă un nou deţinut. Avea un chip inteligent şi purta veşminte nu prea ponosite. Spre seară, noul-venit se strecură lângă Raymond. Se tolăni pe stratul de paie care le servea drept aşternut şi îşi apropie gura de ureche lui.

— Vă sunt prieten, îi şopti. La şedinţa viitoare să susţineţi că n-aţi fost de faţă la atac. Că vă aflaţi în trăsura dumneavoastră la câteva mile depărtare. Vor veni doi martori care vor confirma acest lucru.

— Dar am dat o primă declaraţie…

— Să spuneţi că prima declaraţie v-au smuls-o sub ameninţare…

— Cum aş putea să mint! S-au purtat foarte corect cu mine.

— Lăsaţi fleacurile!

— Au să se supere…

— Ei şi? Să faceţi ce vă spun! Altfel vă primejduiţi capul.

— Cine te-a trimis?

— Mister Jules Lafont.

Un glas dogit îl apostrofă:

— Lăsaţi şopăcăitul! Aici nu se poate dormi? Faceţi ce aveţi de făcut pe tăcute!

Noul-venit râse:

— Bine, bine! Culcă-te! Nu-ţi mai tulburăm somnul.

Se apropie iarăşi de urechea lui Raymond.

— Nu uitaţi ce v-am spus! Şi cu asta, basta!

Se întinse pe paie şi începu să respire cu regularitate, ca şi când ar fi adormit.

În noaptea aceea Raymond încercă o mare bucurie. Ai lui nu-l uitaseră. Jules Lafont veghea asupra sa. În curând va fi liber. I se cerea să mintă. Va minţi. Preţul era foarte mic faţă de imensa fericire pe care ar constitui-o o ieşire din infernul acesta.

Zilele următoare se scurseră pentru el într-o stare de euforie

accentuată. Noii lui prieteni, înduioşaţi poate de tinereţea şi de nenorocirea lui, îl fereau de contactul cu deţinuţii care-i puseseră gând rău. Tânărul care-i adusese veşti de la Lafont fusese mutat în altă celulă, aşa că îl pierduse din vedere.

Sosi, în sfârşit, şi ziua procesului. Raymond intră radios în boxă. Dezbaterile îşi reluară cursul. Dar iluziile lui aveau să se sfarme repede. Martorii făgăduiţi nu numai că nu-şi făcură apariţia, ci doi soldaţi din garda convoiului – propuşi martori de rudele celui ucis – declarară sub prestare de jurământ că îl văzuseră pe Raymond trăgând cu pistolul asupra camaradului lor, care căzuse lovit de moarte. Or, această afirmaţie era mincinoasă. Raymond nu trăsese niciun foc de armă. Mărturiile acestea provocaseră rumoare în sală. Avocaţii lui obţinură cu greu un nou termen. Reprezentanţii părţii civile cerură intrarea în fond, astfel ca procesul să fie soluţionat în cadrul aceleiaşi şedinţe.

Raymond se înapoie zdrobit în hruba sa. Emisarul lui Lafont nu fusese decât un impostor care-l indusese în eroare. Viitorul se contura în culori foarte întunecate…

Pentru prima dată în viaţă, Jules Lafont se simţea dezorientat. Mai mult decât atât – împanicat. Toate încercările lui de a imprima procesului o întorsătură favorabilă lui Raymond dădeau greş. Dar aceste eşecuri nu erau rodul întâmplării, al ghinionului, cum ar fi fost poate ispitit să creadă. Lafont simţea instinctiv că eşecurile lui erau datorate unor forţe obscure, pe care nu le putea defini. Ce duşmani puternici, dar ascunşi, avea Raymond de Beaulieu, acest tânăr care nu ieşise încă din adolescenţă? Maşinaţiunile veneau desigur din partea unor adversari dornici să lovească prin el în Casa Sunderland! Cine erau aceşti adversari? Agenţii lui Lafont nu reuşeau să-i identifice, în ciuda strădaniilor depuse şi a energiei cu care şeful lor îi împingea de la spate.

Lafont îşi dăduse seama că în jurul lui Raymond se desfăşura o luptă titanică din clipa în care câteva ziare de scandal lansaseră o campanie furibundă împotriva lui. „Aceşti *fils-à-papa*, pricepuţi doar să sfideze cu banii lor pe oamenii cinstiţi care abia reuşesc să ducă o existenţă precară, trebuie pedepsiţi exemplar când ignorează voluntar legile societăţii noastre, când înfruntă autorităţile constituite, când merg până acolo cu îndrăzneala încât săvârşesc crime, socotind că totul le este îngăduit”. Cu uşoare variaţii pe aceeaşi temă, apelurile lor către public creau o atmosferă nefavorabilă lui Raymond.

Lafont încercase să dea de urma autorilor acestei campanii. Aflase doar ca articolele, însoţite de mari sume de bani, erau trimise în plic sigilat la adresele redacţiilor respective.

Lucrurile se complicaseră când un onorabil membru al Camerei Comunelor interpelase pe secretarul de stat al Justiţiei, acuzându-l că face discriminări, mijlocind unor deţinuţi, acuzaţi de crime de drept comun, un tratament de favoare, refuzat altor infractori, lipsiţi de relaţii puternice. Onorabilul membru al Parlamentului nu rostise numele lui Raymond, dar efectele interpelării lui nu întârziaseră a se face simţite. Tânărul nobil fusese scos din confortabila lui celulă şi trimis în mijlocul infractorilor de rând. Ligi moraliste, stipendiate discret, se alăturau corului de proteste care cereau ca Raymond de Beaulieu să sufere o sancţiune corespunzătoare crimelor sale. „Capete încoronate şi-au plecat grumazul sub securea călăului, şi nu vom reuşi noi să determinăm justiţia acestei ţări să aplice o pedeapsă aspră, dar binemeritată, unui nobil degenerat, cu mâinile înroşite de sângele unui soldat care nu-şi făcea decât datoria?” vociferau în Hyde Park vorbitori cocoţaţi pe tribune improvizate, strecurând în sufletul ascultătorilor ocazionali mânia împotriva privilegiaţilor soartei.

Intervenţiile lui Anthony Temple, ale Lordului Amberley şi ale celorlalţi prieteni şi obligaţi ai dinastiei Sunderland se loveau de un zid inexpugnabil. Miniştri şi oameni politici, care nu puteau fi acuzaţi că ar fi primit subsidii tainice, îşi ridicau glasul împotriva lui Raymond.

Lafont înţelese că procesul pornise pe o pantă foarte primejdioasă în momentul în care cei doi martori mincinoşi, pregătiţi de el spre a neutraliza acuzaţiile aduse lui Raymond, fură scoşi din acţiune. Primul se alesese cu o lovitură de cuţit în spate, primită în cursul unei încăierări, iar al doilea dispăruse, fiind găsit peste câteva zile cu capul zdrobit în fundul unui canal.

Mărturia celor doi soldaţi, care atribuiseră lui Raymond responsabilitatea crimei, dădu şi mai mult temei bănuielilor lui Lafont referitoare la existenţa unui complot.

Deodată simţi că îl încolţeşte frica. Începuse să îmbătrânească? Se uzase? De ce nu-l mai ajuta mintea, aşa ca odinioară? Unde erau soluţiile acelea miraculoase pe care le găsea fără efort? Agenţii lui nu mai erau în stare să-i furnizeze indicii, sau el îşi pierduse abilitatea de a le folosi? Când îl concediase Henry Sunderland, acceptase cu seninătate hotărârea-i arbitrară, fiindcă

oricând va găsi un nou patron şi va şti să-l servească cu aceeaşi eficienţă de care dăduse dovadă până atunci. Gerald Sunderland îi acordase toată încrederea, dar el nu fusese capabil să facă faţă sarcinilor. Un bărbat cu reputaţie de donjuan nu rămâne mai dezorientat când constată o scădere bruscă a capacităţii sale virile decât Lafont, când avusese trista revelaţie a neputinţei sale de a-l salva pe Raymond.

În ajunul ultimei şedinţe a procesului, în cadrul căreia avea să se judece fondul, Lafont primi vizita Georginei Phipps. Odată cu trecerea anilor, trăsăturile ei se accentuaseră amintind chipul lui Richard Sunderland. Lafont avu impresia dureroasă că întemeietorul dinastiei venea să-i ceară socoteală fiindcă nu era în stare să-i scape nepotul de ştreang. Georgina era însoţită de profesorul Phipps. În ochii ei se citea o disperare patetică.

— Ce se întâmplă cu Raymond? îl întrebă de îndată ce intră în camera lui de lucru.

Uitase să-l mai salute.

Lafont se înclină în faţa ei, strânse mâna profesorului, apoi îi pofti să ia loc.

— De ce nu-mi răspunzi, Mister Lafont? întrebă ea din nou. După câte sunt informată, fiul meu se află în mare primejdie.

Lafont plecă posomorât fruntea.

— Nu încerc să vă ascund adevărul, Mistress Phipps. Situaţia lui este cât se poate de grea.

— Poate că ştii, şi soţul meu a trecut – în tinereţe – printr-o criză asemănătoare.

Lafont se uită la Phipps şi înclină afirmativ din cap.

— Ştiu. Am avut în mână dosarul acestei afaceri.

Ochii Georginei se împăienjeniră de lacrimi.

— Dacă Raymond s-ar fi aflat sub supravegherea mea, n-ar fi ajuns aici. Porţi şi dumneata o parte de vină. Dacă m-ai fi ajutat…

— Nu puteam, Mistress Phipps, să ies din cuvântul părintelui dumneavoastră.

— În sfârşit, ce să mai vorbim despre trecut! Viitorul importă. Ce putem face pentru Raymond?

— Am încercat tot ce este omeneşte posibil!

— Şi rezultatele?

— Până acum… nule.

— Mă îngrozeşti, Mister Lafont.

— Sunt şi eu îngrozit, Mistress Phipps.

— E cazul să cer o audienţă regelui?

— Regele nu poate face nimic în actualul stadiu. Nici nu cred că ar încerca să-i influenţeze pe judecători.

— Am să angajez avocaţi…

— Cei mai buni avocaţi din Anglia îl apără pe Mister Raymond.

Lafont băgă de seamă că soţul Georginei nu scosese până atunci niciun cuvânt.

— Ştiu ce înseamnă să fii condamnat pe nedrept, Mister Lafont, interveni profesorul Phipps, răspunzând parcă gândurilor lui.

Aceasta fu singura lui participare la convorbirea din seara aceea.

Când judecătorul apoplectic, cu perucă albă, îl invită pe Raymond să se ridice în picioare pentru a asculta sentinţa, acesta simţi că întreaga sală, cu lume cu tot, începe să se învârtească în jurul său. Şi membrii juriului, care îl priveau cu gravitate, nemişcaţi, şi judecătorul impasibil, şi publicul care se strivea pe bănci, aşteptând cu încordare lectura sentinţei, păreau învăluiţi într-un fel de ceaţă alburie. Lafont, plasat între Anthony Temple şi lordul Amberley, era mai sumbru decât lambriurile întunecate ce îmbrăcau pereţii.

Raymond îşi încleştase mâinile de balustrada boxei. Avea senzaţia că creierul i se golise de substanţă. Expresiile juridice din preambul îi păreau de neînţeles. S-ar fi zis că judecătorul rostea sentinţa într-o limbă din altă lume. Abia când îl auzi pronunţându-i cu solemnitate numele şi făcând apoi o pauză spre a da mai multă greutate cuvintelor care aveau să urmeze, reuşi – cu preţul unei mari sforţări – să-şi limpezească puţin gândurile, şi să prindă înţelesul finalului sentinţei.

— Raymond de Beaulieu, legea ordonă şi curtea decide să fii condus de aici la locul de detenţiune şi apoi la locul de execuţie, unde să ţi se petreacă laţul pe după grumaz şi să fii spânzurat, până ce moartea îţi va curma firul vieţii. Fie ca Dumnezeu, în marea milă a sa, să aibă îndurare de sufletul tău!

În rândurile publicului izbucniră aplauze, pe care judecătorul le curmă izbind cu ciocănelul său de lemn în tăblia mesei.

Raymond rămase atât de năucit de această condamnare, încât nu mai găsi puterea să rostească un cuvânt. Totul îi părea absurd, ca într-un vis urât care te tortureazã, deşi o geană de luciditate îţi permite să-ţi dai seama că visezi. La Raymond fenomenul era invers. Realiza că ceea ce i se întâmpla era adevărat, dar în

subconştientul lui totul se amalgama într-o ambianţă ireală.

După încheierea dezbaterilor procesului, paznicii îl duseră mai mult pe sus într-o încăpere din Bail Dock, unde alţi acuzaţi îşi aşteptau rândul să fie judecaţi. La sfârşitul şedinţei toţi aveau să fie conduşi la „Newgate”.

Raymond avea senzaţia că umblă pe un înveliş pufos, care nu-i îngăduia să-şi păstreze echilibrul. Se aşeză pe o bancă lipită de un perete lustruit de spinările puzderiei de nenorociţi care-şi făcuseră aici stagiul mai înainte de a se înfăţişa în sala Curţii Criminale. Se mai aflau acolo încă vreo patru indivizi, cu lanţuri la picioare. Unul dintre ei, ceva mai vârstnic, lângă care se lăsase să cadă Raymond, îl privi cu oarecare curiozitate. Era voinic, avea capul rotund, tigva rasă şi pe obraji o umbră albăstruie, deşi fusese ras de curând. Era calm şi pe buzele lui plutea un zâmbet uşor ironic.

Insul îi făcu semn binevoitor cu cotul:

— Ţi-au dat o pedeapsă grea?

Raymond ridică ochii asupra lui. Izbuti să bâiguie:

— M-au condamnat la moarte.

Individul râse:

— La fel şi pe mine.

— Tot la moarte? întrebă Raymond, neînţelegând bine răspunsul.

— Tot.

— Şi nu vă e teamă?

Individul chicoti iarăşi:

— De ce să-mi fie? Toţi trebuie să murim. Pentru ceilalţi data e nesigură. Pentru noi, certă.

Avea o vorbire oarecum cultivată.

— Priviţi cu atâta uşurinţă…

— Unii oameni plătesc bani grei prezicătoarelor ca să afle ce le rezervă viitorul. Noi suntem serviţi pe tavă, fără să dăm un gologan din buzunar. E un privilegiu.

— Dar nu pot să mă împac cu gândul…

— Cu toate gândurile te împaci până la urmă, dacă nu ai altă posibilitate. Când eşti bătrân, ştii că moartea este foarte apropiată. Nu te jeleşti fiindcă îţi dai seama că totul e zadarnic. Şi ofticoşii tineri ştiu că nu mai au mult de trăit. Mai plâng ei pe ascuns, dar îndeobşte se resemnează.

— Eu nu mă pot resemna.

— Eh, aşa e la început.

— Şi pe dumneata de ce te-au condamnat?

— Sunt tipograf. Am scris nişte broşuri sediţioase. Cineva m-a denunţat. Când au venit peste mine oamenii stăpânirii, m-am împotrivit arestării. Nu ştiu cum am făcut, dar pe unul din ei l-am văzut că se duce de-a berbeleacul, se izbeşte de colţul unui dulap şi rămâne lat. Pentru asta m-au condamnat la moarte. Tu ce-ai făcut?

— Sunt acuzat că am ucis un soldat. Dar nu e adevărat.

— Poate că până la urmă are să se facă lumină şi au să-ţi dea drumul.

— S-au depus împotriva mea mărturii mincinoase.

— Care te-au înfundat.

— Da.

— Am bănuit. Se întâmplă des. Ascultă-mă pe mine, băiatule! Să nu pui toate la inimă. Până la data execuţiei se pot întâmpla multe. Să te graţieze regele, ori să fii rejudecat, să mori trăsnit în creştet de vreun puşcăriaş zurliu, ori să te îneci cu un os de peşte. La „Newgate” nu se prea servesc asemenea mâncăruri alese, dar viaţa îţi rezervă atâtea surprize... De ce să te îmbolnăvească de gălbenare frica de ştreang? Poţi să scapi cu viaţă şi să rămâi bolnav de ficat. Cea mai mare înţelepciune e să aştepţi şi să vezi ce are să urmeze. Cum te cheamă?

— Beaulieu, zise Raymond, omiţând particula nobiliară, care, i se părea lui, ar fi sunat ciudat în acest loc.

— Mă cheamă Dunkin. Matthew Dunkin. Poţi să-mi spui Matt. E mai uşor...

Data execuţiei lui Raymond fusese fixată la 18 februarie. Mai erau până atunci trei săptămâni încheiate. Povaţa lui Dunkin se dovedi plină de bun-simţ. Pe data de 9 februarie, Regele George al IV-lea comută pedeapsa de condamnare la moarte în detenţiune pe viaţă. Gerald, care se înapoiase între timp din Statele Unite, solicitase personal suveranului această favoare.

— Ţi-o acord cu toată inima, replicase monarhul, bătându-l prieteneşte pe umăr, gest pe care şi-l permitea rareori. Un rege trebuie să ştie a face uz de drepturile sale.

Îl poftise pe Gerald să se aşeze pe un scaun în preajma sa.

— Îmi pare rău de nenorocirea care s-a abătut pe capul nepotului dumneavoastră, Duce. Cunosc cazul. Am impresia că judecătorii au fost prea duri.

— Sper să obţin o rejudecare a procesului, îi spusese Gerald. Se

pare că ar exista elemente noi, susceptibile să arunce altă lumină asupra acestui caz.

— Vă urez succes, Duce. Aveţi toată simpatia mea.

Elementele de care vorbise Gerald trebuiau pregătite cu migală, şi aceasta cerea timp. Ziarele de scandal care publicaseră articole veninoase împotriva lui Raymond îşi reluară campania, condamnând indulgenţa arătată faţă de acest înrăit reprezentant al clanului Sunderland. „Un cetăţean francez, un venetic, şi-a îngăduit să ucidă pe teritoriul Angliei un soldat britanic aflat în exerciţiul funcţiunii. În loc să atârne în ştreang, i se acordă o pedeapsă mai uşoară. De ce? Ca să între în joc influenţele din culise şi să-l scoată până la urmă basma curată!” În faţa închisorii „Newgate” se adunară într-o dimineaţă o mulţime de manifestanţi care cerură executarea lui Raymond.

Spre a mai potoli efervescenţa, ministrul de justiţie ordonă relegarea lui în Van Diemen’s Land – Australia. Când se anunţă oficial această hotărâre, una din gazetele ostile publică un articol batjocoritor: „Casa Sunderland, în continuă expansiune, şi-a întins tentaculele şi asupra Australiei. Un membru al atotputernicei dinastii va pune piciorul pe pământul acestui continent... în calitate de deţinut”.

Potrivit uzanţelor, Raymond fu mutat de la închisoarea „Newgate” la închisoarea „Millbank”, unde trebuiau să aştepte toţi condamnaţii care urmau a fi internaţi în coloniile penitenciare de peste mări. Fiindcă temniţa era arhiplină, Raymond fu transferat pe unul din pontoanele cu deţinuţi ancorate la Woolwich. În duba care-i ducea în portul Londrei, Raymond se întâlni cu Matt Dunkin. Tipograful era tot atât de optimist ca şi în ziua când se întâlniseră în Bail Dock.

— Ei, ai văzut că nu trebuie să deznădăjduieşti? Şi mie mi s-a comutat pedeapsa cu moartea în închisoare pe viaţă. Se zice că acest gest de clemenţă a fost extins asupra mai multor inşi, spre a nu se zice că regele îi protejează numai pe nobili.

Raymond se îmbujoră. Se abţinu să spună că nobilul în chestiune era el însuşi.

Când ajunseră în port, deţinuţii fură împinşi de la spate, ca o turmă, într-o clădire cenuşie, severă, cu gratii la ferestre. Un fel de haltă friguroasă, în care, după ce li se făcu apelul, li se ceru să predea toate sumele de bani şi orice obiect de valoare existent asupra lor. Raymond nu mai avea asemenea obiecte, fiindcă

pungaşii de la „Newgate” îl uşuraseră de toate pe nesimţite. Depuse însă un pumn de lire sterline, monede de aur primite în ajun prin intermediul lui Lafont. Încadrat în cârdul de deţinuţi, porni apoi spre pontonul care avea să-i servească drept adăpost până la data îmbarcării pe nava care urma să-l ducă la antipod. Se lăsase o ceaţă groasă şi un frig umed, care pătrundea până la oase. Lanţurile de la picioare răsunau sinistru, lovindu-se de caldarâmul cheiului. Gleznele rănite de inelele de fier îl usturau îngrozitor. Trecură pe o pasarelă şi se pomeniră pe puntea unui vas, a cărui suprastructură se pierdea în ceaţă. Coborâră o scară de lemn, cu trepte tocite de tălpile deţinuţilor şi ale paznicilor, şi se văzură pătrunzând într-o încăpere încălzită, în care mirosea a rânced şi transpiraţie. Un paznic le desfăcu lanţurile de la picioare, le porunci să se dezbrace la piele şi să predea hainele unui ins scund, care le luă în primire, după ce le inventarie într-un registru. Raymond se deprinsese cu duhoarea aceea acră, de trupuri nespălate. Dar aici, în încăperea aceasta supraîncălzită, corpurile goale, jegoase, răspândeau miasme atât de insuportabile, încât el simţi că îl năpădeşte o greaţă cumplită. În ciuda încercărilor de a se stăpâni, icni şi vomă tot ce avea în stomac, murdărind podeaua. Un paznic, iritat de această necuviinţă, îl pocni cu palma peste ceafă şi-i porunci să spele „porcăria” pe care o făcuse pe jos. Îi dădu un ciubăr cu apă, o perie de scânduri şi-i spuse să se „pună pe treabă”. Gol, înfiorat de scârbă şi de ruşine, Raymond curăţă murdăria cum se pricepu mai bine. Paznicul, nemulţumit, îl izbi cu bocancul peste şale şi îl pofti să repete operaţia. Lui Raymond i se urcă sângele în cap. Toate suferinţele, toată umilinţa, toate înfrânările de până acum dădură peste margini, răbufnind într-o explozie de mânie. Luă ciubărul de toartă, gata să-l repeadă în capul paznicului, când simţi o mână fermă apăsându-l pe umăr. Atingerea aceasta fu asemenea unui şoc electric. Ridică repede ochii şi întâlni privirea lui Dunkin, care-i poruncea cu o intensitate mută, dar mai eficace decât orice cuvânt rostit, să lase jos ciubărul şi să se liniştească. Într-o scăpărare de luciditate Raymond înţelese că tipograful îi dorea numai binele, că gestul necugetat de a-l lovi pe gardian ar fi avut consecinţe extrem de grave.

Se destinse. Spălă din nou locul, apoi restitui ciubărul şi peria.

— Treceţi la baie! porunci deţinuţilor alt paznic.

Şirul de oameni intră într-o încăpere atât de strâmtă, încât

trupurile lor se îmbulzeau, abia reuşind să se mişte. Cei din primul rând începură să se spele într-un fel de jgheaburi adânci cu apă rece şi puţină. Când Raymond ajunse la jgheab, îşi afundă cu voluptate capul şi braţele în apă. Operaţia nu dură mult. Erau mulţi deţinuţi care trebuiau să se cureţe de murdărie, iar paznicii se arătau nerăbdători. Tot goi trecură la tuns. Un frizer – probabil improvizat – îşi vârî foarfecele în buclele lui Raymond, tunzându-l scurt, cu scări. Cei care terminară cu jalnica sluţire a podoabei capilare pătrunseră în altă încăpere, unde li se dădură uniforme de întemniţaţi, punându-li-se din nou lanţuri la picioare. Fură apoi mânaţi în dormitor. Paturile suprapuse aveau înfăţişarea unor rafturi, făcute pe măsura oamenilor. Acolo aveau să doarmă, lipiţi unul de altul, fiindcă spaţiul era foarte restrâns.

Li se aduse mâncare, în gamele. O ciorbă lungă, dezgustătoare, un terci cu o compoziţie imposibil de identificat şi o bucată de pâine. Oamenii fură anunţaţi că începând din ziua următoare vor fi trimişi la muncă, în Arsenal, dar că în fiecare seară se vor înapoia pe ponton. Apoi uşile se închiseră, zăvoarele clănţăniră, cheile se răsuciră cu zgomot în broaşte, iar deţinuţii se văzură iarăşi singuri. Priviră în jur, pentru a se familiariza cu locul în care aveau să trăiască până la plecarea în colonii. Apoi limbile începură să se dezlege, comentariile să se înfiripe, glumele şi chiar râsetele să răsune.

Raymond se uită la oamenii care aveau să-i împărtăşească suferinţele. Pe cei mai mulţi nu-i cunoştea. Majoritatea proveneau tot de la „Newgate”, dar din celule învecinate. Erau şi deţinuţi aduşi din alte închisori, din provincie. Se aflau printre ei şi tineri, şi bătrâni, şi adolescenţi, şi copii. La baie, Raymond văzuse un băiat de 13 ani, condamnat la nouă ani recluziune fiindcă furase un peşte din galantarul unei prăvălii. Dunkin îi spuse că, înainte de a se urca în dubă, se aflase lângă un băieţel de 9 ani, condamnat a fi relegat fiindcă „ciordise” o cutie cu jucării.

Din clipa în care îşi lepădase veşmintele proprii, spre a îmbrăca uniforma de puşcăriaş, Raymond avusese senzaţia că îşi lepădase şi personalitatea, devenind un ins fără nume, un simplu număr. Dorul de viaţa liberă dinainte, amintirea iubitei sale, care se afla acum cine ştie unde, îi răscoleau sufletul, creându-i un gol lăuntric intolerabil de dureros. Îi venea să plângă, dar se abţinea, fiindcă ştia că s-ar fi compromis în ochii durilor. Ar fi fost de-ajuns să-l împroaşte unul cu epitetul de fătălău, ca viaţa lui să devină un

infern. Între brute trebuia să se comporte ca o brută. Să se arate insensibil, cinic, grosolan, vicios. Chiar dacă aceste trăsături de caracter erau contrafăcute, alcătuiau o anumită faţadă, care, chiar dacă nu înşela pe toată lumea, era apreciată drept o tendinţă lăudabilă de încadrare în curentul comportării generale. Cei slabi erau sortiţi să sufere, să devină caii de bătaie ai durilor. Raymond ştia că în mediul acesta, numele, fosta poziţie în societate nu constituiau decât o piatră de gât. Aici nu se putea bizui decât pe propriile sale resurse, pe forţa sa, pe spiritul său de iniţiativă.

Printre deţinuţi se afla un bandit de drumul mare, John England, zis „Episcopul". Uriaş, cu o musculatură de taur, cu faţa stâlcită de loviturile încasate în cursul unor încăierări fără număr, din care ieşise mai întotdeauna învingător, John England avea o carieră prodigioasă. După ce bântuise vreo zece ani drumurile din preajma oraşelor de pe coasta de răsărit a Angliei, jefuind şi pe bogaţi şi pe săraci, fusese prins şi condamnat la recluziune pe viaţă. Scăpase de spânzurătoare fiindcă în tinereţe fusese marinar şi se luptase eroic împotriva francezilor, făcându-se remarcat până şi de amiralul Nelson. Expediat într-o colonie penitenciară din Australia, evadase după un an de detenţiune, rătăcise pe mări, angajându-se când pe o corabie, când pe alta, dar după câteva luni de libertate fusese recunoscut de un fost camarad, arestat, aruncat – cu lanţuri la picioare – în cala unei nave militare britanice şi adus în Anglia. Acum era retrimis în Australia pentru a fi judecat acolo, potrivit uzanţelor, pentru evadarea lui reuşită. England nu-şi făcea iluzii. Ştia ce soartă îl aşteaptă. Toate meritele lui trecute nu aveau să-l scape de ştreang. Ca şi Matt Dunkin, avea propria sa filosofie. „N-am să tremur de frică decât în clipa în care am să mă aflu cu laţul petrecut pe după gât. Până atunci, am să aştept. Cine ştie? Poate are să se scufunde corabia noastră, ori poate am să izbutesc o nouă evadare. Dumnezeu cu mila!" era expresia lui favorită. De aceea îl şi porecliseră Episcopul. Folosea expresia fără discriminare, şi când reuşea o lovitură banditească, şi când îl culca pe vreun duşman la pământ, plasându-i o năprasnică lovitură de pumn între ochi, şi când invoca iertarea Atotputernicului, mâniat de multiplele lui isprăvi necurate.

Din primele zile ale instalării pe ponton, John England se afirmă drept o căpetenie de temut. Se ridicară însă şi alţi lideri. Peter Lemmons, un tânăr care nu împlinise 30 de ani, se dovedi capabil să strângă în jurul lui partizani gata oricând să-i execute fanteziile.

Lemmons era brunet la chip, avea oase proeminente, care dădeau obrajilor săi contururi aspre; ochii-i negri cu luciri bizare, tăioase, dezvăluiau un dezechilibru nervos, care la mânie lua proporţii de nebunie furioasă. Braţele şi picioarele, neobişnuit de lungi, îi dădeau aerul unui păianjen. Părea slab la trup, dar sub această înfăţişare ascundea o forţă pe care i-o înzeceau crizele de demenţă primejdioasă. Lemmons era prin definiţie rivalul lui England. Când se întâlneau faţă în faţă, se priveau rânjind şi înfoindu-se ca doi cocoşi puşi pe harţă. Nu se încăieraseră încă, deşi clipa încercării puterilor nu era departe.

De Raymond se ataşase din primele clipe un tânăr de vreo 17 ani, Robert Glynn, fost *groom* în slujba Ducesei de Hamilton. Învinuit de furtul unor bijuterii păstrate în *secrétaire*-ul stăpânei sale, se văzuse condamnat la douăzeci de ani închisoare în urma mărturiilor zdrobitoare ale unor servitori care – după cum afirma Robert – îl înfundaseră, ca să scoată basma curată pe adevăratul hoţ, unul de-al lor. Bijuteriile nu fuseseră găsite. Datorită dubiului creat de această împrejurare, Glynn scăpase de pedeapsa capitală.

La Arsenal, deţinuţii erau puşi să execute muncile cele mai grele. Acestea intrau în ordinea firească a lucrurilor. Condamnarea la muncă silnică nu rămânea o simplă figură de stil, ci era tradusă cu străşnicie în viaţă. Toţi purtau lanţuri la picioare, menite să îngreuneze eventualele încercări de evadare. Este adevărat că în atelierele Arsenalului procurarea unei pile n-ar fi fost imposibilă. Tocmai acest risc îi făcea pe gardieni să fie extrem de vigilenţi.

Unii deţinuţi – foarte puţini la număr – erau autorizaţi să poarte numai câte un inel de fier la glezna piciorului. De acest privilegiu se bucurau doar cei care săvârşiseră delicte mai puţin grave. În realitate, se aplica în funcţie de alte considerente, printre care mituirea gardienilor juca cel mai important rol. Raymond, deşi se făcuse vinovat de crimă, se număra printre cei favorizaţi graţie lui Jules Lafont, care făcuse cadouri însemnate şi gardianului-şef al pontonului şi comandantului militar al Arsenalului. Folosit într-unul din birouri, ţinea la zi o serie de scripte. Era o adevărată sinecură faţă de munca istovitoare a celorlalţi deţinuţi. Acest favoritism iritase pe Peter Lemmons, care în mai multe rânduri se legase de Raymond.

— Domnişorul nu-şi bătătoreşte mâinile ca noi, cărând greutăţi care ne spetesc. Domnişorul se menajează. Domnişorul nu este un

bărbat deopotrivă cu noi. Domnişorul ar trebui să poarte fustă şi pantaloni cu dantelă.

Într-o seară, după întoarcerea de la lucru, Raymond fu pe punctul de a se încăiera cu Lemmons. Desigur că ciocnirea s-ar fi încheiat cu rapida scoatere din luptă a „domnişorului” dacă Matt Dunkin, secondat de John England, n-ar fi intervenit spre a potoli spiritele înfierbântate.

Ulterior, relaţiile dintre Raymond şi Lemmons se ameliorară. Anthony Temple, informat de hrana nesatisfăcătoare servită deţinuţilor, începu să trimită mari cantităţi de alimente, pe care Raymond le împărţea cu camarazii din dormitorul său. Deşi procedeul nu era tocmai legal, gardianul-şef închidea ochii, căci avea motive binecuvântate să se arate indulgent.

Raymond se mai bucura şi de alte privilegii. Era autorizat să primească şi să expedieze scrisori necenzurate de către gardieni, măsură care nu se aplica şi celorlalţi deţinuţi. Dacă vreunul din aceştia ar fi îndrăznit să se plângă cum că se socotea prost tratat, risca să se expună răzbunării gardienilor şi să se aleagă cu pedepse aspre. Vizitele rudelor erau autorizate numai o dată pe săptămână. Acestea stăteau pe o platformă aflată la doi sau trei metri de bordul pontonului, iar convorbirile cu deţinuţii se făceau sub directa supraveghere a gardienilor. Într-o zi i se anunţă şi lui Raymond vizita mamei sale, dar el refuză să o vadă.

În timpul şederii sale forţate pe ponton, Raymond se învăţă să fie făţarnic, aşa cum erau de altfel toţi deţinuţii. Gardianul-şef şi subalternii săi pretindeau să li se atribuie titluri militare: căpitan, locotenent, sergent, în funcţie de atribuţiile şi vechimea respectivă, deşi nu aveau nicio legătură cu marina şi nu erau în realitate decât nişte vulgari paznici de închisoare. Dacă vreunul din puşcăriaşi săvârşea greşeala de a nu li se adresa folosind titlurile pretinse de ei, era bătut până la sânge. Dacă vreunul din zbiri se socotea lezat, pedepsele se abăteau ploaie asupra pretinşilor vinovaţi.

Tratamentului bun de care se bucura Raymond i se puse capăt însă într-un chip neaşteptat şi foarte neplăcut. O comisie desemnată de Camera Comunelor sosi într-o inspecţie inopinată în urma unui denunţ care înfiera abuzurile săvârşite la bordul pontonului, precum şi o serie de favoritisme condamnabile. Era menţionat şi numele lui Raymond de Beaulieu. Comisia constată temeinicia acuzaţiei privind avantajele nejustificate acordate

acestuia. Gardianul-şef fu retrogradat şi trimis pe alt ponton, iar câţiva dintre subalternii săi se aleseră cu sancţiuni diverse. Din ordinul comisiei, lui Raymond i se puseră iarăşi lanţuri la picioare şi fu trecut la muncă grea, deopotrivă cu criminalii înrăiţi. Această înăsprire a tratamentului coincise cu numirea unui nou gardian-şef, care se arăta pe atât de neîndurător, pe cât de indulgent fusese predecesorul său.

Pentru Raymond începu o perioadă infernală. Pierderea poziţiei privilegiate făcu vâlvă. Peter Lemmons şi partizanii săi îşi arătară din nou colţii când delicatesele destinate lui Raymond încetară să mai sosească spre a le astâmpăra foamea. Începură iarăşi să-l persecute, fiindcă ştiau că în acest chip făceau nu numai pe placul noului gardian-şef, dar în acelaşi timp dădeau frâu liber propriilor porniri sadice.

Situaţia lui Raymond era cu atât mai grea cu cât numai Matt Dunkin şi Robert Glynn rămăseseră de partea sa. John England adoptase o atitudine neutră. Într-o noapte, Lemmons şi acoliţii săi năvăliră peste tânărul Glynn şi, în ciuda opoziţiei înverşunate a lui Raymond şi a tipografului, îl siluiră pe rând. Lemmons îi făgădui lui Raymond un tratament similar dacă nu-şi va ţine gura, iar pe Dunkin îl ameninţă că-i va răsuci gâtul în cazul că se va mai amesteca în treburile sale şi ale camarazilor săi.

Violenţele nu s-ar fi oprit aici dacă a doua zi nu ar fi sosit ştirea că deţinuţii urmau să fie neîntârziat îmbarcaţi pe nava care avea să-i transporte în Australia. Traiul pe ponton fusese inuman, mizeriile îndurate de deţinuţi – cumplite. Proximitatea Londrei, posibilitatea de a păstra o legătură oricât de fragilă cu rudele, cu lumea civilizată constituiseră totuşi un suport moral. Toţi deţinuţii ştiau că trebuiau să pornească într-o zi în marea şi înfricoşătoarea călătorie, dar necunoaşterea precisă a datei îi făcea s-o aştepte cu teamă şi în acelaşi timp cu speranţa absurdă că în ultimul moment se va reveni asupra acestei măsuri şi că vor rămâne în Anglia. Simţământ încercat şi de bolnavii incurabili. Ei ştiu că starea lor este iremediabilă, dar nutresc speranţa absurdă că ar mai putea fi salvaţi.

Corabia pe care aveau să călătorească se numea „Providence”, dar numele de „Calamity” i s-ar fi potrivit mai bine. Străveche, pe jumătate putredă, ar fi meritat să se odihnească într-un port aşteptându-şi sfârşitul decât să o pornească peste mări şi oceane, într-o călătorie pe care marinarii experimentaţi o priveau cu mult

scepticism. Din nenorocire, nu li se cerea părerea. Erau plătiţi spre a-şi primejdui viaţa, îmbarcându-se pe „sicriele plutitoare”, aşa cum pretindeau armatorii. Dacă vasele acestea prăpădite se scufundau în timpul călătoriei, proprietarii încasau asigurările respective, aşa că nu păgubeau cu nimic.

Pe „Providence” aveau să se îmbarce două sute de deţinuţi, dintre care treizeci de copii. În preziua transbordării de pe un ponton pe navă, fură autorizaţi să-şi vadă pentru ultima dată rudele şi prietenii. Apropiata despărţire, care pentru mulţi era definitivă, provocă scene în care patetismul, jalea, mânia neputincioasă se contopeau grotesc. Plânsetele celor slabi de înger, blestemele „durilor”, recomandările de ultima clipă, cuvintele de rămas bun, peste care se suprapuneau fluierăturile marinarilor, ţipetele pescăruşilor şi şuieratul vântului în *greement*-ul navelor din apropiere, provocau o adevărată cacofonie. Deţinuţii cu familii înstărite primiră pachete cu alimente şi îmbrăcăminte groasă. În lipsa banilor, ceaiul şi zahărul aveau să ajute la uşurarea schimburilor, ţinând în unele cazuri loc de monedă. Apoi vizitatorii trebuiră să plece. Deţinuţii se înapoiară în cabinele lor. Lucrul la Arsenal încetase.

Raymond nu voise să stea de vorbă cu nimeni din afară. Rămăsese în dormitor, prefirându-şi mohorât gândurile. Acceptase puţine din lucrurile pe care i le trimiseseră Georgina, Lafont şi Anthony Temple. Ştia că n-ar fi putut să le păstreze. Furturile printre deţinuţi erau endemice.

A doua zi puşcăriaşii trecură de pe ponton pe corabie. Gardianul-şef îi dădu în primire comandantului navei, căpitanul Howell Teach. Paza lor avea să fie asigurată de un detaşament de soldaţi de sub comanda locotenentului George Bonnet. Dimineaţa, la ora 10, „Providence” ridică ancora, pornind în marea călătorie. Condiţiile de cazare erau mizerabile. Deţinuţii, înghesuiţi claie peste grămadă în cala transformată într-o adevărată cuşcă, prevăzută cu drugi de fier de grosimea braţului unui om, sufereau enorm din cauza lipsei de aerisire. Dormeau pe nişte priciuri suprapuse şi atât de joase, încât nu se puteau ridica în capul oaselor. Între priciuri, culoare înguste permiteau oamenilor să circule. După istovitoarea muncă zilnică de la Arsenal, deţinuţii se văzură deodată lipsiţi de orice ocupaţie. Această odihnă forţată avu consecinţe din cele mai neplăcute. Energiile care cereau a fi cheltuite îşi găsiră expresia în încăierări născute din orice fleac.

John England şi Peter Lemmons aveau acum concurenţi serioşi. John Bayly, Rowland Perry, Jonathan Moffat, Neal Paterson, John Lopez erau nişte huidume gata oricând să se ia la bătaie. Fiecare din ei avea proprii partizani. Printre puşcăriaşi exista o ierarhie severă, după criterii specifice acestei societăţi. Criminalii înrăiţi se aflau în fruntea piramidei. Între ei şi pungaşii de pe treapta cea mai de jos domnea o foarte riguroasă stratificare. Jefuitorii la drumul mare erau – de pildă – superiori falsificatorilor de bani. Aceştia, la rândul lor, se uitau de sus la spărgătorii de case.

„Durii“ se priveau cu nedeghizată ostilitate. Era cert că până la sfârşitul călătoriei se vor mai cerne, rămânând să-şi atribuie şefia un individ sau doi. Raymond se străduia să se ţină cât mai departe de ciocnirile lor. Matt Dunkin îl imita. Potolit din fire, detesta violenţele gratuite. Robert Glynn intrase, vrând-nevrând, în cercul lui Lemmons.

Încă din primele zile se abătu asupra deţinuţilor un flagel obişnuit în asemenea aglomerări. Hoţi de o abilitate diabolică subtilizau tot felul de obiecte – cămăşi, batiste, flanele, pungi cu ceai ori cu zahăr – ce dispăreau fără urmă. Într-o dimineaţă Lemmons constată că i se furase o batistă de mătase roşie la care ţinea enorm. Se stârni furtună. Împreună cu oamenii săi răscoli cala. Zadarnic. Forţa şi brutalitatea lui, atât de temute, erau neputincioase faţă de abilitatea câtorva pungaşi cu talente de scamatori. Exasperaţi de îndrăzneala hoţilor, „durii” trecură la represalii. Câţiva bănuiţi fură bătuţi atât de crâncen, încât trebuiră să fie duşi în stare gravă la infirmerie. Căpitanul Teach ordonă locotenentului Bonnett să ancheteze cazul şi să-i pedepsească exemplar pe făptuitori. Cum era şi de aşteptat, investigaţiile nu dădură niciun rezultat. Care deţinut ar fi îndrăznit să-i denunţe pe corifei? Delaţionistul, oricare ar fi fost acesta, nu numai că şi-ar fi văzut existenţa primejduită, dar viaţa i-ar fi devenit un iad. Adeseori moartea era preferabilă chinurilor. Inşii de calibrul lui Lemmons se pricepeau să ucidă lent, dacă o asemenea soluţie le convenea.

Într-o dimineaţă, când deţinuţii fură treziţi din somn, ca de obicei, de şuieratul ascuţit al fluierului, Raymond văzu în preajma priciului său un trup omenesc bălăbănindu-se în aer. Când se uită mai bine, desluşi la lumina opaiţului, care ardea zi şi noapte, pe un pungaş de mică anvergură, Eden Hazley, spânzurat de o grindă. Ancheta dirijată de locotenentul Bonnett în persoană nu aruncă

nicio lumină asupra acestui caz. Bonnett raportă căpitanului Teach că, după toate aparenţele, Hazley îşi pusese capăt vieţii. Se mai întâmplau asemenea lucruri. La sfârşitul aceleiaşi săptămâni, James Robbins, un *pickpockett* sfrijit, căruia nimeni nu-i dădea nicio importanţă, fu de asemenea găsit atârnând în laţ. Frecvenţa sinuciderilor alarmă pe Bonnett şi pe Teach. O nouă anchetă se încheie iarăşi fără să dezlege misterul. Hoţii intrară însă în panică. Era cert că liderii hotărâseră să-i pedepsească pe cei care furau. Într-o dimineaţă, pe când deţinuţii erau scoşi la rând pe punte ca să ia aer, Bill Clarke, un hoţ de buzunare londonez, simulă o entorsă. Dus la infirmerie, ceru să vorbească între patru ochi locotenentului Bonnett. I se îndeplini dorinţa. Clarke destăinui ofiţerului că Hazley şi Robbins nu se sinuciseseră. Cu câteva zile înainte, England, Lemmons, Moffat, Bayly, Perry şi Paterson ţinuseră un lung conciliabul, punând la cale uciderea celor doi pungaşi.

Spre a înşela vigilenţa corifeilor şi a le adormi bănuielile, locotenentul nu începu să facă cercetări decât multă vreme după ieşirea lui Clarke de la infirmerie. Aduşi pe rând în faţa sa, liderii negară cu înverşunare orice amestec în moartea celor doi pungaşi. Înfuriat, Bonnett ordonă să fie biciuiţi, în ciuda opoziţiei medicului navei, care pretindea să nu se aplice pedepse decât celor în sarcina cărora existau probe precise. Împotrivirea doctorului Ross nu era absolut dezinteresată. Pentru fiecare deţinut pe care-l preda teafăr autorităţilor din Australia primea o gratificaţie. Aceste recompense îşi aveau justificarea într-o epocă în care traversările transoceanice erau extrem de lungi, condiţiile sanitare lăsau de dorit, iar lipsa de medicamente adecvate crea un teren propice răspândirii molimelor.

Biciuirea corifeilor nu aduse limpezirea aşteptată de Bonnett. Rezultatul fu exact contrariu. Spiritele se înfierbântară la culme. Deţinuţii se arătară atât de recalcitranţi, încât căpitanul Teach, dornic să evite o revoltă a acestora, cu întreg cortegiul de consecinţe neplăcute, ordonă lui Bonnett să pună capăt anchetei.

Bill Clarke, în jurul căruia începură să circule printre deţinuţi zvonuri ciudate, fu transferat, din porunca lui Bonnett, la infirmerie, unde avea să fie folosit de doctorul Ross şi de felcerul acestuia.

Călătoria lui „Providence” nu începea sub auspicii tocmai favorabile. Pentru Raymond, obişnuit cu rafinatul confort de pe

„Sovereign of the Seas” sau de pe „Empress of China” contrastul era şi mai izbitor. De multă vreme însă renunţase la regrete. Ştia că sunt inutile. Îşi dădea seama că nu va reuşi să supravieţuiască decât adaptându-se noilor condiţii de viaţă. Se întreba adeseori dacă Benjamin, crescut în mizeria mahalalelor londoneze, nu s-ar fi descurcat mai bine în mediul acesta nenorocit. I se părea de neconceput că tocmai el, care dăduse în trecut dovadă de un remarcabil echilibru lăuntric pentru vârsta lui, se lăsase târât într-o aventură atât de tristă. Dacă n-ar fi cunoscut-o pe Mary Reynolds, n-ar fi ajuns poate aici. Dar fericirea pe care o savurase graţie ei, în puţinele zile pe care le trăiseră împreună, îl desdăuna pentru suferinţele de acum. În ciuda încercărilor grele prin care trecea, dragostea lui pentru Mary rămânea tot atât de puternică. Noaptea, când tangajul navei şi sforăiturile deţinuţilor nu-l lăsau să doarmă, retrăia în închipuire îmbrăţişările ei. Realitatea îi părea atunci cu atât mai hâdă.

Când nava ajunse în Golful Gasconiei, timpul relativ senin şi calm de până atunci se strică brusc. Se porni un vânt năprasnic, iar valurile prinseră să se rostogolească furioase, când înălţând corabia pe culmile lor înspumate, când coborând-o pe povârnişurile lichide până în fundul scobiturilor dintre talazuri. Răul de mare de care sufereau mulţi deţinuţi, pachetele de apă care se prăvăleau prin tambuchiuri când marinarii le deschideau pentru a ieşi pe punte sau pentru a coborî în interiorul navei, vinele de apă care începură să pătrundă printre scândurile carenei, transformând cala într-un fel de baltă închisă în care deţinuţii ajunseseră să se bălăcească până la genunchi, le sporeau suferinţele. Nenorociţii îşi dădeau seama de ceea ce se petrece afară numai prin efectele deplorabile pe care le suportau înlăuntrul pântecelui corăbiei. Din ordinul căpitanului, pompele fură puse în funcţiune, fiind însă manevrate de deţinuţii valizi, deoarece marinarii erau reţinuţi pe punte spre a face faţă furtunii, restrângând velele, ancorând tunurile şi orice alte obiecte grele care, datorită tangajului pronunţat, riscau să pornească razna de la un parapet la altul, doborând tot în calea lor. Soldaţii cu armele încărcate făceau de pază în faţa gratiilor cuştii cu deţinuţi, ca să prevină o eventuală revoltă. Salturile berbeceşti ale corăbiei provocară contuzii şi fracturi de membre nenorociţilor aruncaţi încolo şi încoace.

Încă din prima zi a furtunii, infirmeria se umplu cu deţinuţi, cu

ostaşi şi cu marinari betegiţi. Cei cu răni mai puţin grave erau oblojiţi şi retrimişi la locurile lor. Printre aceştia se număra şi Robert Glynn, care se alesese cu arcada spartă, cu nasul jupuit şi cu două coaste rupte. Când se înapoie printre deţinuţi, pansat la arcadă şi cu toracele înfăşurat strâns în feşe, strecură în mâna lui Raymond un pacheţel minuscul.

— Ai un prieten la infirmerie, îi şopti el. Să înghiţi praful din pacheţel. Ai să faci temperatură mare şi ai să fii trimis la doctor să te examineze.

Se depărtă apoi de Raymond, fiindcă lui Lemmons nu-i plăcea să-l vadă stând de vorbă cu deţinuţii.

Raymond ezită multă vreme înainte de a executa instrucţiunile transmise prin Glynn. Se temea să nu i se întindă o cursă. Poate că se aflau pe bordul navei oameni care îi voiau răul. Pe de altă parte, *l'enjeu valait la chandelle*. Poate că realmente avea un prieten la infirmerie, care voia să-l ajute. Înghiţi praful alb, dându-l pe gât cu puţină apă sălcie din balerca din care beau toţi oamenii, fără deosebire. Aşteptă apoi curios efectul, care nu întârzie. Temperatura corpului începu să crească vertiginos. Obrajii i se îmbujorară, iar ochii prinseră să-i strălucească bolnăvicios.

Dunkin, tipograful, îngrijorat de înfăţişarea lui, îi pipăi fruntea.

— Ai febră mare, băiatule! rosti el. Mă tem că te-ai îmbolnăvit. Trebuie să anunţăm doctorul.

Se apropie de gratii şi îl chemă pe şeful detaşamentului de gardă.

— Printre noi se află un tânăr cu fierbinţeală foarte mare, îi explică el. Spuneţi-i doctorului!

Şeful detaşamentului ridică din umeri nepăsător.

— Avem griji mai mari acum. Lasă-l în pace! O să-i treacă.

Dunkin nu cedă.

— Mă tem că vă asumaţi o mare răspundere, domnule sergent. Poate să fie o boală molipsitoare.

Militarul tresări:

— Ei drăcie! La asta nu m-am gândit. Să-l trimitem cu un soldat la infirmerie.

Zece minute mai târziu, Raymond, cu lanţuri la picioare, pătrunse în cabina de consultaţii a doctorului. Înăuntru nu se afla decât un tânăr care scotocea într-un dulap cu medicamente. La zgomotul făcut de uşa care se deschisese, se întoarse cu faţa.

Raymond abia îşi stăpâni un strigăt de bucurie. Îi recunoscu pe

Karl Schrame, fostul său coleg de la Heidelberg, care, cu o elocventă încreţire a sprâncenelor, îi făcuse semn să tacă.

— Încă unul? exclamă pentru galerie Schrame, cu prefăcută plictiseală. Ce şi-a mai rupt şi ăsta?

— Are fierbinţeală mare, explică soldatul cu gravitate. Să nu fie vreo boală molipsitoare, adăugă, repetând observaţia pe care i-o făcuse şeful său.

Schrame se apropie de Raymond şi îi pipăi profesional pulsul.

— Mda, clătină din cap. Ai dreptate! Lasă-l aici! Am să-l chem pe domnul doctor.

Soldatul salută şi ieşi.

— Karl! exclamă Raymond, fără să dea crezare ochilor.

Schrame îşi duse degetul la buze.

— Mai încet! Să nu te audă oamenii de dincolo. Nimeni nu trebuie să ştie că ne cunoaştem, şi căpitanul Teach mai puţin decât toţi ceilalţi la un loc.

— Ce are cu mine Teach?

— Nu ştiu. Când doctorul Ross a cerut să fii repartizat ca ajutor la infirmerie, fiindcă ai ştiinţă de carte, căpitanul a început să urle ca un apucat că nu tolerează favoritisme la bordul navei sale.

— Şi tu cum ai ajuns aici?

— Să-i mulţumeşti lui Lafont. Din clipa în care şi-a dat seama că vei fi relegat în Australia, a făcut pe dracul în patru spre a-mi asigura angajarea într-un post de felcer pe una din navele care aveau să transporte deţinuţi. A manevrat atât de abil, încât a reuşit să obţină repartizarea mea pe „Providence”, fiindcă pe vasul acesta aflase că ai să fii îmbarcat.

— Şi tu ai acceptat acest sacrificiu?

— Sacrificiu? De ce sacrificiu? Abia aşteptam să călătoresc peste mări.

Raymond se apropie de prietenul său şi vru să-l îmbrăţişeze, dar se abţinu.

Schrame râse.

— Ai vrut să mă săruţi, nu-i aşa? De ce te-ai oprit?

Raymond surâse trist:

— Nu se cuvine să-ţi răsplătesc generozitatea transmiţându-ţi o boală poate contagioasă.

Schrame izbucni în râs.

— N-ai nimic. Eşti mai sănătos decât mine. Ţi-am dat să înghiţi puţin praf de cretă ca să-ţi crească febra. Doctorul Ross va avea

prilejul să te interneze la infirmerie.

— Crezi că şi pe el ai să-l poţi înşela?

— Nu e nevoie. Ross ţi-e prieten. N-aş jura că e un prieten dezinteresat. Important rămâne faptul că vrea să te ajute. Are să-i spună căpitanului că eşti suspect de scarlatină.

— Şi crezi că are să izbutească?

— Sigur! Teach are groază de boli molipsitoare, de carantină şi de toate acele măsuri dezagreabile şi complicate legate de declararea oficială a unei molime pe bord. Ross va pretinde că îţi poate asigura o izolare eficientă.

— Nu te temi că va trezi bănuielile lui Teach?

— Nu. Doar când Teach va observa că internarea ta depăşeşte timpul reglementar, va pune eventual unele întrebări. Dar până atunci va mai trece timp. Fiecare zi câştigată reprezintă ceva. *So far so good*, cum obişnuiesc să spună americanii.

— Să nu aibă Teach spionii lui, care să-i deschidă ochii.

— Repetăm experienţa cu creta. Este inofensivă, dar cu efecte spectaculoase.

Îi arătă un pat în colţul încăperii.

— Dezbracă-te la repezeală şi intră în aşternut. N-are să fie tocmai plăcut să faci atâtea zile pe bolnavul, dar tot e mai bine decât acolo jos, în cală. Aici de un singur om să te fereşti. De Clarke. E tipul spionului. Se gudură pe lângă Ross, dar raportează tot ce vede căpitanului şi lui Bonnett. O lepră!

Raymond se instală în pat. Suspină, plin de încântare:

— Sunt luni de zile de când n-am mai pus capul pe o pernă înfăţată. Miroase a curat.

— Mă duc să-ţi aduc ceva de mâncare, zise Schrame.

— O clipă, Karl! îl opri Raymond. Ai vreo veste de la Mary?

— A fost şi ea îmbarcată pe o navă cu deţinuţi şi acum e în drum spre Australia.

Raymond zâmbi.

— Poate că am s-o văd…

Schrame îl privi cu compătimire. Nu credea că dorinţa lui Raymond va fi prea curând împlinită. Nu-i împărtăşi însă bănuielile.

— Să sperăm că veţi fi repartizaţi dacă nu la acelaşi colonist, cel puţin în aceeaşi localitate.

— Cât aş fi de fericit!

— Dacă ai să te comporţi bine la penitenciar, au să te treacă în

serviciul vreunui particular dispus să se folosească de braţele tale.

— La muncile manuale nu sunt tocmai priceput.

— Să sperăm că nu vei ajunge acolo şi că vom reuşi să te eliberăm cât mai curând. Aşteaptă-mă puţin, îţi aduc o supă caldă.

Raymond se întinse cu voluptate. Patul era tare, dar pentru el părea mai confortabil şi mai moale decât un aşternut de nori. În aceeaşi zi Ross îi făcu un superficial examen medical.

— Eşti zdravăn ca un taur, îi zâmbi, duhnind a whisky. Nu s-ar zice că ai trecut prin atâtea încercări.

Ross era chel, avea obrajii buhăiţi, striaţi de vinişoare, guşă flască, pântece umflat. Scoase din buzunar o sticlă plată cu whisky şi, după ce trase o înghiţitură zdravănă, îi oferi o duşcă şi lui Raymond, care îl refuză politicos.

— Rău faci, băiatule, că nu bei, grăi medicul sentenţios. Alcoolul e cel mai bun prieten al omului. Ridică din umeri: Dar dacă aşa ţi-e voia, n-am să te silesc să bei. Se ridică greoi de pe scaun: Cât am să pot, am să te reţin aici. Ne mai vedem noi. Mă duc să îmbuc ceva.

În zilele următoare, Raymond făcu pe bolnavul. Când Clarke se apropia de patul său, respira greoi şi se plângea de dureri de cap. Schrame îi istorisea tot ce se întâmpla pe bord. Conflictele lui Ross cu căpitanul Teach şi cu locotenentul Bonnett, frecuşurile dintre ceilalţi ofiţeri, intrigile, setea lor de îmbogăţire. Toţi, dar absolut toţi făceau afaceri pe spinarea deţinuţilor. Le dijmuiau alimentele, lăsându-i nemâncaţi. Dăduseră iama prin magazia cu îmbrăcăminte, însuşindu-şi flanelele şi bocancii spre a le vinde la Capetown cu preţ de speculă, le suprimaseră raţiile de alcool, care avea să servească drept monedă de schimb prin porturile în care „Providence" urma să facă scurte escale. Deşi corabia trebuia să coboare spre Sud, de-a lungul coastelor Africii, căpitanul găsi cu cale să facă un ocol până la Rio. Portul acesta oferea condiţii ideale pentru un foarte profitabil trafic. Personalul navei, în cap cu căpitanul, cumpăra rom, tutun, dantele, mătăsuri şi diverse podoabe, pe care le vindeau cu beneficii exorbitante coloniştilor din Sydney şi Hobart. Vameşii închideau ochii, fiindcă primeau şi ei partea lor din câştig.

Căpitanul Teach îşi justifica acest ocol, care prelungea călătoria cu peste treizeci de zile, invocând lipsa de apă. Pretextul închidea gura autorităţilor de la Londra, care nu-i puteau verifica exactitatea, fiindcă întreg personalul navei avea tot interesul să

susţină afirmaţiile căpitanului.

Ross şi Teach erau la cuţite, dar în afară de fricţiunile lor mărunte, n-ar fi conceput să se denunţe unul pe celălalt, deşi îşi cunoşteau reciproc matrapazlâcurile. Bonnett, soldaţii săi şi restul echipajului, începând cu ofiţerul secund şi terminând cu ultimul matelot, erau prinşi în acelaşi carusel de combinaţii necinstite, acoperite sub mantia protectoare a unor interese comune.

Vremea se menţinu urâtă până ce nava ajunse în Bazinul Iberian, apoi se amelioră treptat, astfel încât, în preajma insulei Madeira, „Providence” avu în sfârşit prilejul să navigheze pe o mare calmă, cu zile însorite şi nopţi senine, invadate de stele. După frigul colţos de până atunci, deţinuţii îşi puteau dezmorţi oasele în clima caldă a alizeului de nord-est. În zona insulelor Canare, vânturile căzură brusc şi corabia rămase imobilizată pe o mare plată şi verde ca o nesfârşită preerie argentiniană. În mica sa cabină, Raymond simţea că se sufocă. Schrame, căruia i se plânse, replică domol:

— În cală e şi mai rău. Ce vrei. Suntem la tropice!

Ross venea din ce în ce mai rar să-l vadă. Mai toată vremea şi-o petrecea pe punte, la adăpostul unui cort improvizat dintr-o veche pânză. Fiindcă nu avea altceva de făcut, bea cât era ziua de mare.

— Noroc că deţinuţii şi echipajul nu-mi dau de lucru! exclamă el, mulţumind proniei că-l ferise de vreo molimă pe bord. Din păcate, m-a nenorocit căldura. Simt cum mi se topeşte osânza. Ştii cum se numeşte zona în care ne aflăm acum? îi spuse el într-o zi lui Raymond. *Horse latitudes*. Aşa au poreclit-o englezii. Vrei să-ţi spun de ce? Fiindcă spaniolii care transportau cai în coloniile din America îi aruncau în mare ori de câte ori lipsa vânturilor îi imobiliza vreme îndelungată. Nemaiavând furaje şi nici apă potabilă pentru bietele patrupede, se resemnau să le zvârle peste bord. Câteodată îmi vine şi mie să le imit exemplul şi să mă arunc în apă. Numai aşa m-aş mai răcori puţin. Te las. Ne mai vedem diseară.

Ieşea iarăşi pe punte, se dezbrăca până la piele şi îi punea pe Schrame şi pe Clarke să-i toarne în cap câte o găleată cu apă de mare, la intervale mai mult sau mai puţin regulate.

Căpitanul Teach se uita cu scârbă la Ross. Încheiat la toţi nasturii, era întotdeauna fercheş, ca la paradă. Din nefericire, mirosea de departe a transpiraţie. Bonnett adoptase o linie de mijloc. Îşi scotea tunica şi rămânea în cămaşă, fără să se

sinchisească de pilda urâtă pe care o dădea soldaţilor de sub comanda sa.

Dacă pe punte căldura era oarecum suportabilă, în cală domnea o zăpuşeală îngrozitoare. Deţinuţii stăteau goi, tânjind după o baie de aer curat. În curând interveni însă o nouă şi foarte neplăcută complicaţie. Alimentele începură să se altereze. Hrana oferită întemniţaţilor semăna cu nişte lături pe care nici porcii nu le-ar fi acceptat. Nemulţumirea lor luă în curând forme ameninţătoare. Unii refuzară mâncarea, iar alţii, mai violenţi, începură să înjure nu numai pe bucătar, dar şi pe căpitan. Atmosfera devenea explozivă.

Într-o seară, chirurgul imputǎ lui Teach tratamentul neomenos aplicat deţinuţilor. Cerea să li se îmbunătăţească hrana.

Căpitanul se înroşi de mânie.

— Ce, vrei să le dau din mâncarea echipajului? Proviziile trebuie să ne ajungă până la Table Bay.

— În cazuri extraordinare, eşti autorizat să cumperi provizii de la Rio.

— Mda, rosti dispreţuitor Teach. Să cheltuiesc banii statului pentru nişte bandiţi. Despre partea mea, n-au decât să plesnească.

Chirurgul îi privi chiorâş.

— N-am poftă să-mi moară deţinuţii!

— Ei da, au să-ţi ciuntească prima.

— Da, au să mi-o ciuntească, fiindcă dumneata foloseşti banii statului în afaceri personale.

— Cum îndrăzneşti? tună Teach, făcându-se stacojiu.

— Uite că îndrăznesc! zbieră Ross.

Căpitanul făcu un efort spre a se stăpâni.

— Vasăzică, domnul mă înfruntă! Vasăzică, domnul mă şantajează! Frumos! Şi eu care ţi-am tolerat favoritismele! Să faci bine să-l trimiţi pe Beaulieu în cală!

— Îmi porunceşti ce să f-fac în sectorul m-meu? se bâlbâi Ross, aşa cum i se întâmpla ori de câte ori îşi pierdea cumpătul.

— Pe legea mea, Ross, că te dau pe mâna autorităţilor de la Londra dacă nu-l expediezi imediat pe Beaulieu în cală. E sănătos tun. Sunt bine informat.

— Pui oamenii să mă spioneze, hai?

— Ross, te fac atent!

— Şi eu te fac atent!

Deodată îşi dădură seama că altercaţia lor era auzită şi de alte

urechi. În acea clipă interveni Bonnett, care până atunci stătuse deoparte, păstrând o neutralitate prudentă:

— Gentlemen, gentlemen, pace! Să nu ne dăm în spectacol!

Socotise că e mai avantajos să-l sprijine pe căpitan, care pe puntea navei sale este egalul lui Dumnezeu.

— Tratamentul preferenţial aplicat deţinutului Beaulieu este de natură să surpe disciplina.

Lui Bonnett îi plăcea să vorbească „academic”, să utilizeze cuvinte „pompoase”, să dea frazelor întortocheturi de dantelă.

— Deţinuţii, echipajul, soldaţii mei au început să murmure. Nu ne mai lipseşte decât să-l aducem pe Beaulieu la masa noastră.

Ross îşi dădu seama că este prins între două focuri. Nu trebuia să întindă coarda. Va găsi el un mijloc să-l readucă pe Raymond la infirmerie.

— Bine! Am să-l trimit în cală. Dar vă fac răspunzători de molima pe care o va răspândi printre deţinuţi.

Căpitanul râse:

— Îmi asum răspunderea. E tot atât de bolnav ca dumneata, ca mine, sau ca Bonnett.

— În cazul acesta, ripostă Ross, să facă bine şi Clarke să-l urmeze. Nu am nevoie de ajutorul lui la infirmerie.

Locotenentul protestă:

— Nu e acelaşi lucru, Ross. Clarke ne face servicii.

— În cazul ăsta, n-ai decât să-l iei în cabina dumitale. Sau să te ajute pe puntea de comandă, căpitane Teach.

— Ştiţi ce-l aşteaptă dacă îl trimitem în cală, stărui locotenentul.

— Nu mă interesează! ripostă Ross. Nu vreau să mai am de-a face cu spionii dumitale!

— Trimite-l în cală, Bonnett! zise căpitanul.

Trebuia să dea această satisfacţie măruntă lui Ross. Îi permitea totdeodată să-şi păstreze „faţa”. Ross trebuia totuşi menajat. În definitiv, compensaţia care i se oferea pentru expulzarea din infirmerie a lui Beaulieu era destul de slabă.

Ross le întoarse spatele, apoi dădu poruncă unui marinar să-i toarne în cap o găleată cu apă de mare.

— Tot el e păgubitul, şopti căpitanul la urechea lui Bonnett. De pe urma lui Clarke nu va mai încasa la Hobart nicio primă. Ascultă-mă pe mine!

Înapoierea lui Raymond în cală provocă mai puţină senzaţie printre deţinuţi decât întoarcerea lui Clarke. Pungaşul acesta

mărunt era literalmente terorizat de perspectiva primei nopţi pe care avea să o petreacă printre camarazii săi de puşcărie. Când Bonnett îl anunţase că trebuia să revină în cală, printre ai săi, Clarke i se aruncase la picioare şi îi îmbrăţişase genunchii, implorându-l să nu-l trimită la moarte. Locotenentul rămăsese inflexibil. La urma urmei, delatorul acesta îi era de mai mare folos stând printre deţinuţi. Dacă i se va întâmpla ceva, cu atât mai rău. Oricum, el se spăla pe mâini ca Pilat din Pont.

Când grilajul de fier fu deschis de soldaţi, spre a permite lui Raymond şi lui Clarke, să între în cală, Peter Lemmons îi întâmpină rânjind ironic:

— Bine aţi venit, domnişorilor! Se ploconi, frângându-se de mijloc cu batjocoritor servilism: Sluga dumneavoastră, domnişorilor! Apartamentele vă aşteaptă! Şi baia de aburi e pregătită!

Când intră, Raymond se strădui ca chipul lui să nu oglindească greaţa cumplită pe care i-o stârni duhoarea acră a deţinuţilor. Zăpuşeala era înăbuşitoare. Se îndreptă cu pas măsurat spre locul lui de lângă Dunkin.

— Ţi l-am păstrat, îi spuse tipograful întinzându-i mâna. Mă bucur că te-ai restabilit.

— A avut brâncă, holeră şi măselariţă! râse Moffat. Dar i-a trecut. Nu m-aş mira să-l apuce din nou.

Raymond nu răspunse. Se culcă pe locul lui, aşezându-se cu faţa în sus. Se simţea atât de nenorocit, încât îi venea să urle. Mâna lui Dunkin îi atinse uşor umărul. Contactul acela prietenesc îl încălzi sufleteşte mai mult decât toate acoladele pe care le primise în anii lui de libertate de la tot felul de mărimi.

Locul lui Clarke era pe marginea unui prici, alături de Neal Paterson. Neal era un ins bondoc, cu faţa tristă şi cu o musculatură zdravănă, de luptător de circ. Îl lăsă pe Clarke să se aşeze în preajma lui. Dar când acesta se întinse, cu mâinile adunate pe piept, ca să ocupe cât mai puţin spaţiu, Neal, cu o mişcare bruscă de şold, îi catapultă pe podea. Clarke căzu bufnind pe scândurile umezite de năduşeala oamenilor, dar nu schiţă nicio mişcare de protest. Neal Paterson izbucni într-un râs hohotit, care făcu ocolul calei, stârnindu-le şi altora hazul.

Clarke nu mai încercă să-şi reocupe locul. Rămase acolo jos, în vreme ce oamenii care treceau pe lângă el îl loveau ca din întâmplare cu piciorul, în coaste, în cap, în braţe. Îşi proteja doar

pântecele, pe care şi-l ştia cel mai vulnerabil.

În noaptea aceea preferă să se culce pe jos. Dar nu aţipi. Prin pleoapele întredeschise se uita cu groază în jur. Palpita înnebunit la gândul că din aer ar putea să se materializeze nişte mâini mari, noduroase, care să-l strângă de gât ca o menghină. Ştia că soarta lui e pecetluită. Că nu va vedea sfârşitul călătoriei. Că într-o zi marinarii îi vor arunca în valuri cadavrul îngreunat de o bucată de fier. Mai ştia că aceasta nu se va întâmpla prea curând. Că va fi lăsat să se chinuiască, aşteptând moartea care se învârtea în jurul lui, că groaza aceasta permanentă va deveni atât de insuportabilă, încât va implora cerul ca sfârşitul să vină mai repede. Nu putea să uite ochii cu care-l priviseră England, Lemmons, Bayly, Moffat, Paterson şi ceilalţi corifei când el intrase în cală. Erau ochi care nu iertau.

După două săptămâni de chinuitoare imobilitate, nava se puse în sfârşit în mişcare. Vânturi iscate din senin umflară pânzele moarte până atunci. Corabia tresări, ca şi când s-ar fi trezit la viaţă după o lungă catalepsie. De acolo, de jos, din cală, deţinuţii îi auzeau pe marinari cântând sus, pe punte. Până şi soldaţii, de obicei încruntaţi, ursuzi, erau acum mai omenoşi. Mâncarea rămânea însă tot atât de greţoasă, iar apa avea un gust sălciu, stătut. Într-o dimineaţă văzură în cănile cu apă viermişori, care se mişcau jucăuşi ca nişte minuscule libelule. Deţinuţii erau furioşi.

— Nu ne-au spânzurat în Execution Dock, ca să ne ucidă cu încetul aici, pe această navă-dric! protestă un marinar deportat în Australia fiindcă ar fi favorizat nişte derbedei care jefuiseră pe căpitanul unei nave comerciale.

— Se aude că au să facă escală la Rio, zise Dunkin. Acolo au să cumpere provizii proaspete.

Raymond era uimit de iuţeala cu care deţinuţii aflau tot ce se pune la cale în cabina comandantului navei. Poate că aveau vreun marinar care-i informa.

Într-o zi, aproape de ora prânzului, deţinuţii auziră zgomotul lanţului ancorei care se lăsa în adâncuri, muşcând nisipul. Corabia încremeni.

— Suntem la Rio, fraţilor! mugi Moffat, descărcându-şi parcă foalele.

Până şi acolo, în fundul calei, pătrundea o adiere proaspătă, parfumată, care-i făcea pe deţinuţi să aspire cu deliciu aerul.

— Am cules odată o carte despre Rio, vorbi cu melancolie

Dunkin lui Raymond. Pe măsură ce culegeam literele, parcurgeam şi textul cărţii. Asta se întâmplă rar, fiindcă îndeobşte lucrăm automat. Mă cucerise descrierea oraşului şi a portului Rio. Acum, fără să văd ce se întâmplă afară, pot să-ţi spun, neîndoios, că ne aflăm în Golful Guanabara, că în faţa noastră se ridică falnică vestita stâncă denumită „Căpăţâna de Zahăr”, că oraşul se desfăşoară în amfiteatru pe înălţimile înverzite de vegetaţia tropicală... Eh, în visările mele cele mai trandafirii, plănuiam să vin la Rio. Iată că am venit. Dar, vai, în ce condiţii!

„Crezi că eu aş fi conceput vreodată că voi face o escală la Rio închis într-o cală cu deţinuţi şi având lanţuri la picioare? fu Raymond ispitit să-i spună. Eram deprins să călătoresc pe iahturi luxoase. Aveam bani câţi pofteam, zeci de servitori gata să-mi execute poruncile, tot felul de secretari, de consilieri şi, mai ales, mulţi prieteni. Acum am rămas singur.”

Se abţinu să vorbească despre un trecut care făcea ca prezentul să pară şi mai umilitor.

„Providence” nu rămase decât trei zile la Rio. Provizia de apă fu împrospătată, iar obiectele pe care cei interesaţi aveau să le vândă în Australia fură aduse pe bord. Corabia ridică ancora şi porni iarăşi la drum, fără ca hrana deţinuţilor să se îmbunătăţească.

Câteva zile după plecarea din Rio, se dezlănţui în cală furtuna. Oamenii începură să zbiere în cor, cerând să li se dea o mâncare mai bună. Urletele lor ajungeau până sus, pe punte. Locotenentul Bonnett coborî în cală pentru a potoli spiritele. Înconjurat de soldaţii cu armele încărcate îndreptate spre deţinuţi, se apropie de grilajul de fier. Îi întrebă ce doresc.

— O hrană mai omenească, nu borhotul ăsta în care nici râmătoarele nu şi-ar băga râtul! răcni Lemmons.

— Mâncarea e foarte bună! ripostă Bonnett. Voi încerca să vă sporesc raţiile.

— Raţiile astea să le mănânci tu, cu toţi hoţii de pe puntea de comandă! zbieră Neal Paterson.

— Cine a îndrăznit să spună vorbele astea? strigă furios Bonnett. Am să-l biciuiesc la sânge.

— Întâi să-l găseşti! zise Paterson.

— Am să vă învăţ eu minte, ticăloşilor!

— Dacă eşti atât de grozav, intră singur în mijlocul nostru. Laşule!

Invectivele, blestemele, huiduielile se porniră iarăşi furioase.

După ce-i ameninţă cu cele mai aspre pedepse, Bonnett se înapoie pe punte. Raportă lui Teach discuţia purtată cu deţinuţii.

Căpitanul îl asculta stând cu mâinile sprijinite de parapetul dunetei. Privea încruntat apele fremătătoare ale Oceanului. Capul lui mare, cu un fel de coamă stufoasă ca de bizon, era puţin plecat înainte. Corpul masiv, ţeapăn, era încordat la culme. Picioarele scurte şi puternice, puţin depărtate, păreau înfipte în scândurile punţii. Se răsuci brusc pe călcâie. Ochii lui înroşiţi de mânie aveau o uitătură de animal turbat. Îl pironi cu privirile pe ofiţer.

— Ai purtat discuţii, locotenent Bonnett? rosti el cu îngheţată politeţe, stăpânindu-şi clocotul lăuntric. Discuţii cu nişte rebeli? Trebuia să fi tras asupra lor!

— Mă iertaţi, replică Bonnett. Nu era vorba de o rebeliune declarată. Nu trecuseră la acte. Protestau doar.

— Inerţia dumitale îi va încuraja să treacă şi la acte, Mister Bonnett. Vreau să aflu numele deţinutului care ne-a făcut hoţi. Am să-l silesc să-şi înghită limba care a rostit asemenea insulte.

— N-am cum să-l identific.

— Ba ai! Întreabă-l pe Clarke! Informatorul dumitale.

— Clarke nu va mai îndrăzni să vorbească. Ştie că şi-ar primejdui existenţa. Mă mir că nu l-au suprimat până acum.

Căpitanul fornăi ca un taur la începutul unei coride.

— Scoate-l de acolo şi trece-l ajutor la bucătărie.

— Mă opun cu hotărâre biciuirii deţinuţilor fără motive temeinice! protestă doctorul Ross, care urmărise cu interes legitim întreaga discuţie.

— Mă cac pe opoziţia dumitale, Mister Ross! zbieră căpitanul.

— Mister Teach, se răţoi medicul, verde de mânie, voi aduce la cunoştinţă şefilor dumitale ierarhici vorbele astea murdare. Îţi amintesc că mă aflu în exerciţiul funcţiunii şi că...

— Şi eu te poftesc să te linişteşti dacă nu vrei să te închid în cabina dumitale până la sfârşitul călătoriei, îl întrerupse cu violenţă căpitanul. Să nu uiţi, Mister Ross, că eu sunt comandantul acestei corăbii şi că te pot judeca pentru pactizare cu rebelii.

— Mister Bonnett mi-este martor...

— Pe mine vă rog să nu mă amestecaţi în diferendele dumneavoastră! ripostă locotenentul.

Ross înţelese, că era din nou pus în inferioritate.

— Bine, rosti el cu gravitate. Vom sta de vorbă la Hobart.

Demn, le întoarse spatele şi se îndreptă spre tambuchi.

Bonnett execută ordinul căpitanului. Clarke fu scos din cală şi interogat. La început refuză să vorbească, dar după ce i se făgădui că nu va mai fi trimis printre deţinuţi, rosti numele lui Neal Paterson. Informat, căpitanul ordonă să i se aplice vinovatului cincizeci de lovituri de bici.

— Să nu moară, rosti timorat Bonnett.

— Îmi asum răspunderea! declară Teach.

Un sfert de oră mai târziu, Paterson fu adus pe punte şi legat de un catarg, astfel ca spatele să rămână expus loviturilor. Echipajul, parte din soldaţi şi cinci deţinuţi, desemnaţi la întâmplare de Bonnett, fură dispuşi în careu ca să asiste la acest spectacol. Unui marinar cu tors de atlet i se dădu în primire biciul. Ofiţerul secund citi cu glas tare ordinul scris al căpitanului. Neal Paterson era învinuit de rebeliune şi de insulte grave aduse ofiţerilor de pe „Providence”. Apoi loviturile de bici începură să plouă pe spinarea vinovatului. Aplicate metodic, descriau urme sângerânde, sfâşiindu-i pielea.

De jos, din cală, deţinuţii puteau să audă şuierul de şarpe al biciului, mânuit cu neostoită vigoare, icnirile executorului, precum şi gemetele lui Paterson, care la un moment dat încetară.

— Să ne fie învăţătură de minte, fiindcă nu i-am făcut de petrecanie din prima clipă lui Clarke! scrâşni Lemmons. Acum vom şti cum să lucrăm.

Când soldaţii îl aduseră în cală pe Paterson, purtându-l pe braţe, acesta nu mai era decât un pachet de carne sângerândă. Îl aruncară pe podea, îi turnară în cap câteva găleţi cu apă de mare, apoi plecară, lăsându-i pe deţinuţi să-l oblojească aşa cum se vor pricepe. Teach fusese atât de câinos, încât nu-i îngăduise nici lui Ross să dea primele îngrijiri deţinutului.

Paterson îşi reveni. Avea o constituţie fizică excepţional de viguroasă. Rănile i se vindecară cu timpul, cicatricele rămaseră însă înscrise pe spinare.

— Asta ca să mi-i amintească veşnic pe Teach şi pe Clarke, spunea el întunecat.

La Capetown corabia făcu o ultimă şi scurtă escală, înainte de a se avânta în ultima etapă – şi cea mai grea – a călătoriei: traversarea Oceanului Indian. Şase mii de mile de ape agitate de furtuni năprasnice, fără niciun ţărm prin apropiere. Şase mii de mile pe o corabie minusculă, pierdută între cer şi ocean. Şase mii de mile care trebuiau parcurse, înfruntând primejdii fără număr.

Căpitanul nu împrospătă nici aici proviziile.

— Asta le-a dat statul, asta am să le dau şi eu, declară el lui Ross, care îi ceru să amelioreze hrana oamenilor.

Într-o dimineaţă ceţoasă, înfiorată de un frig umed, „Providence” porni la drum. În emisfera sudică începuse iarna. Deţinuţii dârdâiau în cală, stând lipiţi unul de altul, ca să se mai încălzească. Mâncarea era mai mizerabilă decât oricând. O săptămână după ce nava părăsi pământul, se declară pe bord primul caz de scorbut.

Ross se înfăţişă alarmat căpitanului.

— Ce ne facem, Mister Teach? Dacă aveam pe bord alimente proaspete, evitam calamitatea asta. Propun să ne întoarcem la Capetown şi să facem rost de zarzavaturi şi de lămâi.

— Exclus! declară căpitanul. Am pierdut şi aşa destul timp ocolind pe la Rio. N-am procedat aşa numai pentru avantajul meu. Şi dumneata ai să profiţi de pe urma acestui ocol, Mister Ross. Nu-i aşa?

— Ştiu, nu zic ba, morfoli doctorul o replică penibilă.

Se înhămase la acelaşi car cu Teach. Acum erau complici. Trebuiau să meargă umăr la umăr, cu orice risc.

— Metropola n-are să piardă mare lucru dacă doi sau trei infractori au să moară înainte de sfârşitul acestei călătorii, reluă Teach. Nici în Australia prezenţa lor nu e tocmai dorită. Oamenii cumsecade de acolo nu ştiu cum să scape de lepădăturile astea, care riscă să transforme biata colonie într-un imens penitenciar populat numai cu hoţi şi cu ucigaşi. Conştiinţa noastră poate să fie împăcată, Mister Ross. Cred că eşti de acord.

Căpitanul îi întindea prietenos mâna. Doctorului nu-i rămânea decât să o accepte. Nu avea de ales. Suspinând din greu, se înapoie la infirmerie. Jurământul lui Hipocrat nu se împăca deloc cu setea lui de înavuţire. Sperase tot timpul – împotriva raţiunii – că scorbutul nu se va declara pe bord. Inevitabilul se produsese însă. Cazul acesta – Ross o ştia prea bine – va fi urmat de altele.

Deţinuţii, subalimentaţi, începură să arate ca nişte stafii.

— Cred că acum nu mai au poftă de rebeliune, zise Teach într-o seară, la cină.

— Ce rebeliune! replică Bonnett. Abia se mai ţin pe picioare.

— Mare pagubă dacă au să crape câţiva! mormăi căpitanul.

— Şi primele mele? rosti timid medicul.

— Pierderea lor va fi precumpănită cu prisosinţă de celelalte

beneficii, Mister Ross, zise Teach. În orice caz, vom avea grijă să te despăgubim dacă pierderile vor fi prea mari. Ce Dumnezeu! Oameni suntem!

— Echipajul şi trupa nu vor avea de suferit, interveni ofiţerul secund. Avem destule lămâi.

— Nu putem lua o parte pentru deţinuţi? întrebă doctorul.

— Marinarii au nevoie de toată vigoarea ca să poată manevra *greement*-ul, ca să se caţere în arboradă, Mister Ross, zise căpitanul. Ne aşteaptă săptămâni de navigaţie grea.

Vorbea prietenos, persuasiv, ca şi când ar fi vrut să câştige încrederea unui copil.

— Putem aloca o cantitate mică de lămâi pentru cei grav bolnavi, rosti căpitanul concesiv.

Chipul medicului se ilumină.

— Mulţumesc, Mister Teach. Trebuie totuşi să dăm dovadă de umanitate, deşi avem de-a face cu nişte criminali de rând.

— Da, Mister Ross, ai dreptate, Mister Ross. Te vom sprijini în limitele posibilităţilor, spre a-ţi îngădui să-ţi duci la capăt misiunea.

Vorbele şi încurajările nu aveau însă niciun efect în cală. Cazurile de scorbut se înmulţiră alarmant. Deţinuţii dădeau semne de mare oboseală. Cădeau într-un fel de prostraţie melancolică, îşi pierdeau pofta de mâncare, vioiciunea, gingiile începeau să le sângereze, puterea musculară să slăbească, mişcările şi în special extensiunea membrelor le produceau dureri.

Printre primele victime ale acestei stări se numără şi Matt Dunkin. Raymond era disperat. Singurul prieten pe care şi-l făcuse în infernul acesta plutitor se stingea treptat, ca o lumânare ajunsă pe punctul de a se consuma.

Ross ieşi din apatia lui, sporindu-şi activitatea profesională. Examina atent pe deţinuţi, urmărind cu strângere de inimă răspândirea şi progresele bolii. Tratamentele aplicate erau iluzorii, fiindcă medicamentele – aflate în cantitate neîndestulătoare – nu puteau face faţă nevoilor. Infirmeria deveni în curând neîncăpătoare pentru cazurile grave. Contactele permanente ale personalului medical cu bolnavii permise lui Schrame să strecoare lui Raymond felii de lămâie pe care acesta să le mănânce fără a fi observat. Raymond i le strecură lui Dunkin, care pentru moment avea mai multă nevoie.

Dintre caizi, John Bayly fu primul care căzu victimă scorbutului,

urmat în curând de Rowland Perry. Majoritatea copiilor se şi îmbolnăviseră. Doctorul Ross era îngrozit. Primul caz mortal îl aduse şi pe Bonnett la realitate. Ofiţerul îşi dădu seama că merseră prea departe cu lăcomia şi că setea lor de îmbogăţire rapidă era susceptibilă să le creeze complicaţii serioase. Autorităţile de la Hobart şi de la Londra nu vor întârzia să deschidă o anchetă. Interogaţi, deţinuţii vor vorbi. Va vorbi poate şi Schrame, singurul membru al echipajului care nu făcuse nicio achiziţie la Rio.

Alte cazuri mortale urmară la intervale din ce în ce mai apropiate. Cadavrele erau vârâte în saci, şi după un scurt serviciu religios efectuat de căpitan – care credea mai degrabă în Diavol decât în Dumnezeu – erau aruncate în valuri. Spre a le spori dificultăţile, timpul se strică brusc. Oceanul, agitat de vânturi furioase, care suflau cu violenţă dinspre vest, ridica spre cerul îngreunat de nori joşi, cenuşii, talazuri uriaşe, înveşmântate în spumă verzuie.

Într-o seară, după imersiunea cadavrelor a trei copii răpuşi de boală, Bonnett împărtăşi căpitanului bănuielile sale în legătură cu Schrame.

Teach se scărpină în coama-i leonină.

— N-aş crede că e spion. Pare potolit şi inofensiv.

— Apele liniştite sunt adânci, Sir. În orice caz, am să-l ţin sub observaţie. Mă mai tem de cineva.

Căpitanul ridică din sprâncene.

— De cineva dintre noi?

— Nu.

— Atunci?

— Mă gândesc la Raymond de Beaulieu. Cuvântul lui va atârna mai greu decât al celorlalţi deţinuţi.

— Dacă va apuca să fie întrebat, Mister Bonnett. Are o constituţie fizică delicată. Nu-l văd scăpând.

— În orice caz am să-l ţin sub observaţie şi pe el.

Teach îşi încreţi fruntea.

— Nu crezi că între Beaulieu şi Schrame e vreo legătură?

— Cine ştie?

Căpitanul îşi examină unghiile.

— Vom aviza, Mister Bonnett. Vom aviza!

În aceeaşi seară interveni un incident care puse sub semnul întrebării existenţa întregii nave, cu oameni cu tot. În magazia cu

provizii, un butoi cu rom se desprinse din legăturile care-l ţineau imobilizat lângă alt şir de butoaie şi, luând-o razna, începu să facă ravagii, repezindu-se încolo şi încoace, berbeceşte, în funcţie de tangajul violent al navei. Bubuiturile din magazie atraseră atenţia ofiţerului secund, care trimise doi marinari spre a ancora butoiul rebel. Oamenii luară câte un felinar şi coborâră în pântecele navei. Când intrară în magazie, îi izbi un puternic miros de rom. Butoiul lovit de streche intrase în plin într-altul, spărgându-i doagele şi făcându-l să se golească în mai puţin de o clipă, apoi, continuându-şi cursa dezordonată, se repezi în picioarele marinarilor. Unul din ei căzu, scăpând din mână, felinarul, care se sparse, aprinzând romul de pe podea. Flăcările se întinseră fulgerător în întreaga magazie. Marinarii abia reuşiră să iasă afară – arşi pe mâini şi pe faţă – spre a da alarma. Până să intervină ceilalţi oameni din echipaj, alte două butoaie se sparseră, cantitatea de rom degajată sporind catastrofal incendiul.

Cu excepţia personalului de cart, toţi ofiţerii, marinarii şi soldaţii de pe bord se înarmară cu găleţi cu apă şi alergară să stingă focul. Accesul în magazie nu se putea face decât printr-o uşă îngustă, ceea ce îngreuna considerabil lupta împotriva flăcărilor.

— Puneţi pompele în funcţie! strigă căpitanul Teach, păstrându-şi încă liniştea.

Operaţia ceru însă timp. Magazia se transformase până atunci într-o imensă văpaie. Situaţia era agravată de faptul că o simplă uşă de lemn despărţea magazia de încăperea în care se aflau stivuite butoaiele cu pulbere de puşcă. Căpitanul Teach şi ofiţerii săi îşi dădură seama de amploarea dezastrului care-i ameninţa.

— Daţi drumul deţinuţilor valizi! strigă Teach. Şi aduceţi-i aici! Să ajute la stingerea focului!

Bonnett ezită o clipă să execute ordinul. Deţinuţii ar fi putut profita de ocazie, declanşând o revoltă cu scopul de a pune mâna pe corabie. Dar nu exista altă soluţie. Riscul era preferabil întinderii incendiului, care nu mai putea fi zăgăzuit cu mijloacele folosite până atunci. Bonnett ordonă totuşi soldaţilor să-i ţină sub supraveghere pe deţinuţi şi să tragă asupra lor dacă aceştia ar fi făcut vreo încercare nesăbuită.

Uşile grilajului fură deschise. Deţinuţii irupseră ca o apă care sparge zăgazurile. Temerile lui Bonnett se dovediră întemeiate. Puşcăriaşii înţeleseră din prima clipă că trebuiau să lupte pentru

salvarea navei. Restul va veni mai târziu. Se încinse o bătălie disperată cu flăcările. Caizii, în cap cu Lemmons, se agitau în primele rânduri. Aportul a peste o sută de perechi de braţe se făcu în curând simţit. În ciuda flăcărilor şi a fumului care răbufneau din magazie, doi deţinuţi, înväluiţi în pături ude, se avântară prin mijlocul pălălăii şi intrară în încăperea cu butoaie de pulbere, pe care le îngrămădiră lângă peretele cel mai îndepărtat de magazia incendiată şi le acoperiră cu păturile ude. Pericolul unei explozii a pulberii era pentru moment înlăturat. Marinarii înarmaţi cu topoare sparseră planşeul de deasupra magaziei şi, prin gaura făcută, vârâră gura unei pompe. Şuvoiul de apă sărată apucă să se reverse peste flăcări. Alcoolul însă continua să ardă deasupra apei. Deţinuţii şi marinarii alcătuiseră lanţuri vii care treceau din mână în mână găleţile cu apă, ajutând pompele. Treptat furia incendiului prinse să scadă.

Încadrat între un soldat şi un deţinut, Raymond primea şi dădea mai departe găleată după găleată, într-un iureş neobosit. Îl înăbuşea fumul, îl usturau ochii, îl dureau mâinile, dar continua să mânuiască automat găleţile grele.

După trei ore de eforturi, incendiul fu înăbuşit. Oamenii respirară uşuraţi. Câtva timp primejdia comună îi înfrăţise şi pe puşcăriaşi şi pe gardieni. Dar de îndată ce echilibrul fu restabilit, actorii acestui eveniment îşi reluară rolurile iniţiale. Deţinuţii reintrară între gratii, iar soldaţii îşi înşfăcară din nou armele. Infirmeria, şi aşa supraîncărcată, primi încă şaptesprezece pacienţi cu arsuri grave, printre care cei doi deţinuţi care izolaseră butoaiele cu pulbere. Ross spera să le salveze viaţa. Într-un acces de generozitate, locotenentul Bonnett le făgădui că îndată după acostarea la Hobart va propune să fie graţiaţi.

Şi căpitanul Teach se arătă generos, împărţind deopotrivă deţinuţilor, soldaţilor şi echipajului câte o dublă raţie de rom. Dar sufletul lui era îndoliat. Jumătate din butoaiele cu alcool distruse erau ale lui. Tutunul şi mătăsurile inundate în timpul luptei pentru stingerea focului aveau să-şi piardă mult din valoare, fiindcă în condiţiile actuale era imposibil să le usuce. Îşi însuşise în zadar fondurile destinate întreţinerii deţinuţilor.

Dacă bilanţul pagubelor materiale era impresionant, Teach se putea felicita, fiindcă pierderile omeneşti se reduceau la un mort, la şaptesprezece răniţi grav şi la douăzeci şi doi de răniţi uşor. Decesul nici nu se datora incendiului. După ce deţinuţii reintraseră

între gratii, bucătarul şi cele două ajutoare ale sale care participaseră la operaţiile de stingere se înapoiaseră în bucătărie. Acolo, lângă maşina de gătit, îl găsiseră pe Clarke prăvălit pe podea şi cu un cuţit înfipt până în plăsele dedesubtul omoplatului stâng...

Adevăratele încercări de pe „Providence” abia începuseră. S-ar fi zis că fatalitatea se încrâncenase să urmărească pe oamenii care cutezaseră să înfrunte pe fragila lor navă munţii de apă ai Oceanului. Furtunile se succedau cu furie năprasnică. Corabia întâlni până şi gheţari desprinşi din banchizele nesfârşite ale Antarcticii, care porniseră zănatici spre nord, atingând latitudini socotite până atunci la adăpostul acestor invazii. Iţindu-şi dintre valuri culmile orbitor de albe, înaintau într-o lentă şi măreaţă procesiune, ca şi când ar fi vrut să strivească pe navigatorii aventuraţi pe întinsul apelor solitare din extremul sud. Rărirea rândurilor marinarilor valizi de pe „Providence” sili pe căpitanul Teach să apeleze la serviciile deţinuţilor pe care nu-i atinseseră încă simptomele scorbutului. Printre aceştia se aflau doi sau trei marinari încercaţi, dar restul habar n-aveau de arta mânuirii velelor. Unii dintre ei nici nu văzuseră vreodată marea. Dar aceste considerente nu aveau valoare în ochii căpitanului. După o perioadă de instrucţie redusă la câteva ore, îi expedie în arboradă spre a mânui velele. Celor care manifestaseră veleităţi de împotrivire, le aplicase câte cincizeci de bice, aruncându-i apoi în cală pe jumătate morţi. Caizii preferaseră să-şi etaleze îndrăzneala căţărându-se pe catarge. În sinea lor sperau că această libertate provizorie le va permite să pună prin surpriză mâna pe corabie. Printre deţinuţii siliţi de Teach să accepte noile atribuţii se afla şi Raymond. Când se văzu pentru întâia oară cocoţat pe verga contragabierului mare – lângă un marinar experimentat care strângea nepăsător braţele zburătorului mare – şi se uită în jos, spre puntea navei, aflată parcă undeva în fundul unui abis, iar pe de lături apele înspumate gonind pe lângă flancurile de lemn, simţi că îl cuprinde ameţeala. Corabia, oceanul, velele, contragabierul de care se cramponase cu disperare începură să se învârtească în jurul lui, într-o drăcească sarabandă. Îşi zise ca prin vis că puterile îl vor părăsi şi că golul care-l chema în adâncurile lui îl va hăpăi, sugându-l în neant. În aceeaşi clipă stomacul i se răsculă şi din gâtlej porni să se verse toată bruma de mâncare pe care o înghiţise cu noduri la prânz. Închise ochii şi, sleit de puteri, fu pe

punctul de a se lăsa şi cadă în hău, când o mână i se înfipse în ceafă, înşfăcându-l ca pe un căţel.

— Ce faci, băiete? auzi un glas cu inflexiuni joase, dominând şuierul vântului printre manevrele curente, care vibrau asemenea coardelor unei imense harfe.

Intervenţia aceasta providenţială îl făcu să-şi revină. Privirile lui se încrucişară cu privirile zâmbitoare ale marinarului, un ins bărbos, cu obrazul ars de soare şi cu nasul bont, ciupit de vărsat.

— Înţepeneşte-ţi picioarele în ţapape şi stai nemişcat până fac eu şi treaba ta. E greu până te înveţi. Pe urmă ai să umbli prin arboradă ca o maimuţă printr-un copac.

— Mulţumesc... bâigui Raymond.

— Nu-mi mulţumi! Mă întreb cum de au putut tâmpiţii ăia de pe puntea de comandă să te trimită fără nicio pregătire aicea, sus. Acum ţine-te bine până ce termin ce am de făcut.

Raymond simţi o căldură ciudată inundându-i sufletul. Găsise un nou prieten. Oamenii aceştia simpli erau uneori incredibil de buni. Stătea agăţat de verga masivă şi se străduia să se îmbărbăteze, spunându-şi că nu trebuie să între în panică. Treptat se va deprinde şi cu corvoada aceasta. În definitiv, marinarii nu erau nişte semizei. De ce n-ar fi şi el în stare să-i imite? În viaţă trebuie să te deprinzi cu toate.

Deodată simţi că îi îngheaţă sângele în vine. Pe verga contragabierului mic de pe farul prova se afla un tânăr în uniformă de deţinut, care deplasându-se spre dreapta, scăpă piciorul de pe ţapap şi rămase atârnat numai cu mâinile de verga pe care umezeala o făcea extrem de alunecoasă. Printre buzele întredeschise ale băiatului nu ieşea niciun sunet. Ochii-i mari, rotunjiţi, exprimau însă o groază indescriptibilă. Trăsăturile crispate ale feţei oglindeau suprema-i încordare în preajma unei morţi inevitabile. Picioarele i se bălăngăneau în aer, nereuşind să se prindă de frânghie. Mâinile alunecau încet... încet. Deodată, degetele nu mai reuşiră să susţină greutatea corpului suspendat. O ultimă şi deznădăjduită încercare, apoi trupul băiatului se prăvăli în gol. Abia atunci scăpă un urlet gutural, care nu mai avea nimic omenesc. Corpul i se izbi de verga gabierului mic, iar de acolo ţâşni ca o minge, prăbuşindu-se cu zgomot sec pe punte.

Raymond închise iarăşi ochii. Se întrebă o clipă dacă n-ar fi preferabil să termine odată, lăsându-se să alunece în gol. Dar instinctul de conservare fu mai tare. Când deschise ochii, zări

iarăşi pe marinarul bărbos în preajma sa.

— Ai văzut? bâigui Raymond.

— Am văzut! rosti posomorât marinarul. Am văzut tot... Acum să coborâm. Am terminat treaba. Ţin-te după mine! Şi nu-ţi pierde cumpătul!

Când Raymond ajunse pe punte, văzu un marinar aruncând o prelată peste cadavrul tânărului deţinut. Ploaia care se pornise brusc ştergea conştiincios şiroaiele de sânge, ce se prelingeau pe scândurile umede. Raymond se uită la mogâldeaţa ascunsă sub prelată, apoi privirile lui se îndreptară automat asupra vergii de pe care căzuse băiatul. Când o văzu proiectându-se pe fundalul în plină mişcare al norilor ce se fugăreau spre est, odată cu valurile uriaşe, îl năpădi iarăşi ameţeala.

Marinarul îi puse mâna pe umăr.

— Nu te teme, băiatule! Eşti în echipa mea. Am să te ţin tot timpul lângă mine. Până ai să te deprinzi. Să vezi, n-are să fie prea greu. Cu toate te înveţi în lumea asta.

Căpitanul Teach se îndreptă spre dunetă, urmat de ofiţerul secund. Fără să arunce o privire mortului, se opri în dreptul şefului de echipă.

— Cum merge treaba, Spriggs? Cum te descurci cu noii marinari?

— Binişor, Sir. Mâine, şi mai bine.

Căpitanul se uită pieziş la Raymond. Zâmbi veninos în colţul gurii.

— Viaţa pe „Providence” nu e tocmai trandafirie, deţinut. Dar când ai să ajungi la Port Macquarie, ai să-i duci dorul.

— Da.

— Da, Sir, rosti căpitanul, apăsând semnificativ pe ultimul cuvânt.

— Da, Sir.

— Nouă, marinarilor, ne place disciplina.

— Da, Sir.

— Spriggs, să faci din el un lup-de-mare. Abia acum se uită la cadavrul din preajma lui. Să nădăjduim că n-are să termine ca neisprăvitul ăsta. Se întoarse spre secund: Fă slujba morţilor şi expediază-l în mare! Nu trebuie să surpăm moralul oamenilor oferindu-le priveliştea unui neîndemânatic, care în clipa asta navighează cu toate pânzele sus spre Gheena. Reveni la Spriggs: Nu vreau menajamente pe corabia comandată de mine. Ai înţeles?

Cine nu corespunde, să se ducă! În Rai sau în Iad! Mi-e totuna!

— Da, Sir, rosti şeful de echipă.

Căpitanul trecu mai departe.

Secundul scoase din buzunar o carte de rugăciuni, mormăi câteva cuvinte, apoi făcu semn unor marinari, care înşfăcară cadavrul de mâini şi de picioare şi, fără alt ceremonial, îl aruncară peste bord. Secundul vârî tacticos cartea de rugăciuni în buzunar şi plecă la treburile lui.

— Pe „Providence” viaţa omenească este foarte ieftină.

Raymond mai auzise cândva dictonul acesta crud. Nu-şi amintea însă împrejurările. Pe atunci nu-i dăduse importanţă. Abia acum îi înţelegea adânca semnificaţie…

Când ţărmurile colţuroase, sălbatice ale lui Van Diemen’s Land apărură în zarea cenuşie, abia desluşindu-se printre perdelele de ploaie, muri şi Matt Dunkin. În ultimele zile ajunsese un fel de schelet îmbrăcat într-o piele cafenie, uscată. Îi căzuseră dinţii, părul, unghiile, iar gingiile îi sângerau necontenit. Cadavrul lui Dunkin fu aruncat peste bord laolaltă cu alte şase cadavre de scorbutici, după ce ofiţerul rosti maşinal rugăciunea morţilor. În ultimele treizeci de zile o repetase de atâtea ori, încât ajunsese să o ştie pe dinafară. Moartea nu se mărginise să rărească numai rândurile deţinuţilor. Îşi dăduseră sufletul şi şapte dintre marinarii care suferiseră arsuri grave în timpul incendiului. Înlocuirea lor cu deţinuţi neexperimentaţi în treburi marinăreşti avusese consecinţe triste, de altfel, previzibile. Unsprezece dintre aceştia – morţi datorită accidentelor, fie îmbolnăvirii de pneumonie – îşi încheiară scurta existenţă terestră scufundându-se, cu o greutate agăţată de gât, în adâncurile întunecate şi reci ale Oceanului.

Moartea lui Dunkin îl lipsise pe Raymond de singurul prieten adevărat pe care şi-l făcuse printre deţinuţi. Glynn, adolescentul, l-ar fi putut eventual suplini pe tipograf. Îl simpatiza pe Raymond, dar mişcările lui erau îngrădite de Lemmons, care îl ţinea de scurt.

Prin vârsta şi experienţa sa, Daniel Spriggs ar fi împlinit poate golul lăsat de Dunkin. Marinarul acesta cumsecade era însă un om liber, pe când Raymond se afla printre puşcăriaşi, adică de cealaltă parte a barierei. Dacă viaţa nenorociţilor închişi în cală s-ar fi desfăşurat în condiţii normale, Raymond ar fi avut mult de suferit după moartea singurului său apărător dezinteresat. Evenimentele din ultima parte a traversării Oceanului Indian îndrumaseră

atenţia şi preocupările deţinuţilor pe alt făgaş. Caizii – cei care mai rămăseseră în viaţă – ţineau dese conciliabule, cu voce joasă, ca să nu fie auziţi de cei din jur. Lemmons, England, Moffat, Paterson şi Lopez uitaseră de fricţiunile lor de până atunci şi făcuseră pace, socotind că numai aşa puteau constitui un front bine închegat împotriva lui Teach şi a lui Bonnett.

Mai erau câteva zile, până la sfârşitul călătoriei. Vremea se menţinea urâtă. Căpitanul ordonase ofiţerului secund şi lui Bonnett să deschidă o anchetă asupra morţii lui Clarke. Toţi deţinuţii care participaseră la operaţiile de înăbuşire a incendiului de pe bord fuseseră interogaţi. Teach era încredinţat că uciderea spionului fusese opera acestora, dar toţi invocaseră alibiuri susţinute de martori bine instruiţi. Paterson, care ar fi avut motive temeinice să-l suprime pe deţinătorul său, zăcuse în acel timp şi nu ieşise din cală.

Pe Teach nu-l preocupa într-atâta pedepsirea asasinilor lui Clarke, cât îl interesa să-i ţină pe deţinuţi sub presiune pentru a nu le da timp să pună la cale comploturi care ar fi avut şanse de reuşită, mai ales acum, când echipe de puşcăriaşi scoşi din lanţuri ieşeau pe punte spre a ajuta la manevrarea velelor. Un al şaselea simţ îl făcea să detecteze parcă intenţiile oamenilor.

Într-o noapte, pe când nava sălta ca un dop pe culmile valurilor, care se repezeau cu putere în flancurile de lemn, făcându-le să scârţâie lugubru, Glynn bâjbâi prin întuneric până la Raymond. Acesta stătea culcat pe priciul său, dar nu putea să doarmă. Ţipetele prelungi ale vântului, care se strecura printre cordaje, îl îngrozea. Se gândea că sub pântecele corăbiei se deschidea un abis, în stare să-l înghită cu corabie cu tot. Deşi se afla în mijlocul deţinuţilor, se simţea singur, părăsit de toată lumea şi foarte nenorocit.

Glynn se furişă pe locul lui Dunkin, rămas liber, şi îşi apropie gura de urechea lui Raymond.

— Mâine noapte, când echipa ta va ieşi pe punte, să faci pe bolnavul şi să rămâi în cală.

— Nu se poate, replică Raymond cu acelaşi ton, Teach e cu ochii pe mine. Oamenii lui îmi urmăresc fiecare mişcare. Dacă va afla că m-am eschivat, va pune să fiu biciuit. Abia aşteaptă.

— Trebuie totuşi să înfrunţi riscul. Dacă ieşi pe punte, te pândeşte o primejdie de moarte.

— De ce?

— Nu pot să-ţi spun.

— Gura are să-mi fie pecetluită.

— Juri că n-ai să scapi vreo vorbă? Orice s-ar întâmpla?

— Jur!

— Mâine noapte, când vor fi chemaţi pe punte, Lemmons, Moffat, Lopez, England şi Paterson vor încerca să pună mâna pe corabie.

— N-au să poată.

— Nu ştiu dacă au să poată. Ştiu numai că au să încerce. Dacă n-au să reuşească, îi aşteaptă spânzurătoarea. Nu vreau să mori şi tu, Raymond. Ai fost întotdeauna bun cu mine. Aşa că nu te duce!

— Eşti sigur?

— Cum sunt sigur că în clipa asta ne aflăm pe „Providence” în drum spre Hobart.

— Am să mă gândesc ce pot face.

— Mi-ai jurat că n-ai să scapi un cuvânt. Acum plec. Să nu bage de seamă Lemmons că am venit la tine. Ar putea să între la bănuieli. Am plecat.

Mişcându-se fără zgomot, Glynn se topi în întuneric.

Raymond rămase multă vreme cu ochii deschişi îl frământau gândurile. Moartea este uneori mai milostivă decât viaţa. Poate că ar fi preferabil să încheie cu existenţa aceasta blestemată. Nu mai avea încredere nici în oameni şi nici în Dumnezeu. Adormi legănat de tangajul corăbiei purtate de vânturi pe învelişul agitat al apelor.

A doua zi, la ora prânzului, în timp ce stătea cu gamela la rând, aşteptând să le toarne ciorba bucătarul, se trezi cu Lopez la spatele lui. Lopez era suplu ca o lamă de oţel. Cu un cap mai scurt decât Lemmons, ascundea în corpul său bine format o vigoare de temut, împletită cu o vioiciune în mişcări ce suplinea adesea forţa brutală muşchilor.

— Aş vrea să stăm puţin de vorbă, Ray. Eşti un băiat isteţ, şi mie îmi plac băieţii isteţi.

Pentru prima dată i se adresa cineva folosind un diminutiv al numelui său. Interlocutorul voia probabil să creeze o ambianţă de prietenie, de intimitate. Raymond bănuia ce avea să urmeze. Voiau să-l înregimenteze şi pe el în rândurile acelora care îşi puseseră în gând să captureze corabia. Presupunerea lui se dovedi exactă. Lopez îi vorbi la început pe departe despice tratamentul neomenos la care erau supuşi cu toţii, despre condiţiile îngrozitoare de trai din penitenciarele australiene, despre suferinţele pe care aveau să

le îndure, apoi îi flutură perspectiva unei vieţi libere pe vreuna din insulele paradiziace pierdute în cuprinsul Oceanului Pacific.

— Depinde numai de noi să ne schimbăm soarta, continuă Lopez persuasiv.

După ce socoti că îl pregătise îndeajuns sufleteşte, intră în subiect, destăinuindu-i planul stabilit împreună cu un grup de deţinuţi, hotărâţi să treacă la acţiune.

— Din echipa lui Spriggs facem parte opt deţinuţi. Am alcătuit un plan de luptă. Toţi cei opt au atribuţii precise. Tu eşti unul din ei. Aşteptăm să-ţi faci datoria aşa cum se cuvine.

Raymond băgă de seamă că nu i se oferea posibilitatea de a alege.

Lopez zâmbi ciudat.

— Să nu te temi! Tot timpul voi fi în preajma ta, ca să-ţi dau la nevoie o mână de ajutor.

„Şi ca să mă supraveghezi reflectă Raymond, încredinţat că Lopez şi camarazii săi nu aveau de gând să lase nimic la voia întâmplării.

— Acum am să-ţi explic ce ai de făcut...

Misiunea lui Raymond nu era complicată. După ce vor scoate din luptă santinelele, se va strecura împreună cu Lopez şi cu Lemmons în armurărie, de unde vor lua puşti şi cuţite, cu ajutorul cărora vor ataca pe soldaţii din corpul de gardă. În clipa în care deţinuţii vor pune mâna pe navă, Moffat – priceput la navigaţie – va prelua comanda corăbiei.

— Bineînţeles, continuă Lopez, până atunci să-ţi ţii gura. Dacă scapi vreo vorbă şi planul nostru este dat peste cap, poţi să te socoteşti un om mort. Pe Clarke nu l-au scăpat nici măsurile de securitate luate de Teach şi de Bonnett.

Pe buzele lui Lopez plutea un zâmbet rău, care-i dezgoli dinţii îngălbeniţi de tutunul mestecat.

— Până diseară nu stai de vorbă cu nimeni, adăugă el. Ţine minte! Suntem cu ochii pe tine!

Lopez îl bătu prieteneşte cu palma peste umăr, apoi se înapoie printre caizi.

După ce rămase singur, Raymond simţi că îl străbat fiori reci. Dacă eşua complotul, îl aştepta ştreangul. Şi emoţiile prin care trecuse după condamnarea lui la moarte n-ar mai fi vrut să se repete, cu atât mai mult cu cât în sinea lui spera că unchiul Gerald şi Lafont vor reuşi în cele din urmă să-i obţină eliberarea. Să-i

denunţe pe complotişti lui Bonnett, n-ar fi fost deloc înţelept. În primul rând îi repugna rolul de delator, iar în al doilea rând se temea că va fi suprimat de deţinuţii care nu iartă trădarea. Cea mai bună soluţie ar fi să facă pe bolnavul, aşa cum îl sfătuise Glynn. Caizii l-ar acuza de laşitate, dar nu l-ar omorî. Ar putea, de pildă, să pretindă că a făcut un pas greşit şi că şi-a scrântit piciorul. Îl muncea însă un gând cumplit. Dacă Lopez şi oamenii lui îi vor ucide pe Spriggs, omul care îl salvase de la moarte? El, Raymond, era un puşcăriaş, dar păstra încă anumite principii morale, pe care educatorii săi i le sădiseră în suflet.

În tot acest timp, simţea, palpabil parcă, privirile lui Lopez aţintite asupra lui. Era convins că dacă ar încerca să se apropie de gratii, ca să vorbească vreunuia din soldaţi, caizii ar găsi un mijloc spre a-l împiedica. Îşi blestemă laşitatea care-i zăgăzuia impulsurile generoase de a se lupta pentru a-l salva de la moarte pe Spriggs. Apoi îşi zise că deţinuţii nu aveau nimic cu acest marinar cumsecade. Pentru a-şi uşura conştiinţa, făcu un semn lui Lopez, care se apropie imediat de el.

Raymond şovăi o clipă.

— Ia spune, mânzule, ce te frământă?

— Aş vrea să-mi făgăduiţi că nu-i veţi face niciun rău lui Spriggs.

Lopez râse tăcut.

— Asta te îngrijora pe tine? Măi, să fie!… De ce i-am face vreun rău lui Spriggs? Nu avem nimic de împărţit cu el. Ne vom răfui cu alţii, pentru care nici tu nu poţi avea vreo simpatie.

— Bonnett?

— Bonnett! Şi Teach! Şi alţi câţiva ofiţeri, şi soldaţi care s-au purtat cu noi câineşte. Le vom aplica o corecţie zdravănă, dar nu-i vom omorî. Îi vom debarca pe vreo insuliţă, apoi să se descurce cum vor şti. Acum te-ai liniştit?

— M-am liniştit, suspină Raymond.

— În cazul ăsta, pe diseară, mânzule!…

Se lăsa cu încetul înserarea. Furtuna care îngreunase atât de mult navigaţia lui „Providence” în ultimele zile se mai potolise. Valurile erau încă mari, dar puterea vântului scăzuse. Pe dunetă, căpitanul Teach contempla fâşia purpurie ce lumina palid zarea dinspre soare-apune.

— Mâine vom avea vreme frumoasă, Mister Drake, se adresă Teach ofiţerului secund, care stătea gânditor în preajma sa.

Îşi întoarse privirile spre est. Ţărmurile colţuroase, sălbatice ale Tasmaniei se întrezăreau printre crestele înspumate ale valurilor.

— Urâtă călătorie! exclamă el. Când mă gândesc ce primire are să ni se facă la Hobart, mi se încreţeşte pielea.

— Am avut ghinion cu scorbutul ăsta blestemat, Sir.

— Au murit prea mulţi oameni, Mister Drake.

— Boală nemiloasă, Sir.

— Ni se vor pune întrebări.

— O să ne descurcăm noi.

— Să nu ne lucreze Ross.

— N-are niciun interes, Sir.

Căpitanul tuşi scurt.

— La Hobart, mărfurile noastre să le debarci cât mai repede. Dacă se poate, la adăpostul nopţii.

— Prea bine, Sir.

— S-ar putea să primim pe bord vizita vreunei comisii de anchetă.

— Nu vor găsi nimic care să ne creeze dezagremente.

— Să sperăm, Mister Drake.

— Cred că ar fi înţelept să calculăm astfel timpul încât să ajungem pe înserat la Hobart.

— Dacă ocolim insula Bruni, pierdem un timp preţios. Două zile cel puţin.

— Am putea să scurtăm drumul luând-o prin Strâmtoarea Entrecasteaux.

— La asta m-am gândit şi eu, Mister Drake. Numai că harta maritimă nu e precisă. Sunt stânci multe.

— Dacă ne surprinde vreo furtună, avem destule golfuleţe în care să ne adăpostim.

Căpitanul se scărpină în claia de păr negru de la ceafă.

— Câţi muribunzi avem pe bord în clipa de faţă?

— Vreo cincizeci, Sir. Ross spune că niciunul din ei nu va scăpa cu viaţă.

— Barem să moară pe uscat. Să răspundă de moartea lor şi autorităţile de la Hobart. Nu numai noi.

— O luăm direct prin strâmtoare, Sir.

— În regulă!

— Am să dirijez personal nava, Sir.

— Te ajut şi eu, Mister Drake.

În lumina purpurie a asfinţitului, se vedeau în depărtare

talazurile imense spărgându-se cu furie de picioarele falezei stâncoase şi repezi.

— Cobor să consult hărţile, Mister Drake.

Căpitanul părăsi preocupat duneta. Îşi asuma unele riscuri, dar era mai bine aşa. Nădăjduia ca în noaptea următoare să doarmă pe un pat moale, cu cearceafuri uscate, în micul hotel din Hobart.

Pe măsură ce corabia se apropia de ţărm, creştea şi vuietul valurilor care se zdrobeau de stânci. Duelul dintre apele dezlănţuite şi pereţii de piatră ai falezei evoca o luptă între titani. Talazurile care se rostogoliseră zece mii de mile fără să întâlnească vreun obstacol se loveau brusc de o barieră inexpugnabilă. Cu furie frenetică îşi avântau uriaşele mase lichide, asaltând colţii aprigi de stâncă – avanposturile uscatului. Apoi se retrăgeau ca să-şi refacă forţele şi o porneau din nou la atac, în vreme ce balele de spumă se prelingeau pe povârnişurile de piatră.

În cală, cei opt deţinuţi din echipa lui Spriggs aşteptau cu înfrigurare să fie chemaţi pe punte. Cartul lor începea la miezul nopţii. Orele, minutele, clipele se scurgeau cu chinuitoare încetineală. Toţi ştiau că în noaptea aceasta aveau să-şi joace viaţa pe o aruncătură de zaruri.

Lopez stătea lângă Raymond şi îi dădea ultimele instrucţiuni. Intervenise o modificare în planul lor de acţiune şi îşi rememorau cu sârg rolurile.

Tangajul navei era mai puţin pronunţat. Deţinuţii auziseră pe unul din soldaţii care veneau să schimbe garda spunând unui camarad:

— Se simte că am intrat în strâmtoare! În curând o să plutim în linişte, ca pe un lac.

— Un lac cu vârtejuri ucigaşe! hohoti Moffat, care mai navigase prin Strâmtoarea Entrecasteaux şi îi cunoştea capriciile.

— Gura! îl repezi sergentul O'Flaherty, comandantul gărzii. Nu ţi-a cerut nimeni părerea.

Vântul aproape că încetase. Valurile însă continuau să legene nava. Deţinuţii auzeau glasul sondorului care transmitea ofiţerului de cart – la intervale scurte – adâncimile măsurate.

— Nouă braţe!

— Nouă braţe şi jumătate!

— Zece braţe!

— Nouă braţe!

Vocea monocordă a sondorului le inspira un simţământ de încredere. Ştiau că nişte marinari pricepuţi vegheau pentru a le asigura o traversare liniştită a strâmtorii.

— La noapte am să dorm ca un prunc! căscă zgomotos un deţinut, întinzându-se de-i pârâiră oasele.

— Nouă braţe!

— Opt braţe şi jumătate!

— Opt braţe!

Spriggs cobora tocmai în cală.

— Intrăm în cart! şopti Lopez lui Raymond, Ştii ce ai de făcut?

— Ştiu.

— Curaj!

— Opt braţe!

— Cinci braţe! se ascuţi deodată glasul neliniştit al sondorului.

— Patru braţe jumătate!

— Bandă la stânga! răsună vocea aspră a căpitanului Teach.

— Trei braţe! vesti sugrumat de emoţie, sondorul.

— Bandă la stân…

Vorbele căpitanului fură curmate de un pârâit de scânduri groase, care se rup. Simultan, oamenii din cală avură senzaţia că nava se imobilizează, ca după câteva momente să se încline uşor spre stânga.

— Ce fu asta, fraţilor? exclamă un deţinut.

— Parcă ne oprirăm! opină altul.

Corabia se ridică pe culmea unui val, apoi păru să se poticnească iarăşi. Pârâitura sinistră se repetă cu mai multă putere.

Sus pe punte se auziră ropot de paşi alergând încolo şi încoace, porunci scurte, lătrate parcă, zgomote bizare, inexplicabile.

Lopez îl apucă pe Raymond de braţ.

— Ce dracu fac ăia pe punte?

Spriggs se răsuci pe călcâie şi o luă la fugă pe scări în sus. Soldaţii se priveau întrebător şi vag îngrijoraţi. Deţinuţii se sculaseră până la unul de pe priciurile lor şi trăgeau cu urechea. Corabia săltată de un val se izbi din nou de un obstacol. Deodată, o vână de apă ţâşni din peretele de lemn. Nu se vedea nimic, dar se auzea gâlgâitul şuvoiului.

— Ce s-a întâmplat? strigă un deţinut.

— Ne înecăm! zbieră altul.

— Tăceţi, nenorociţilor! urlă sergentul O’Flaherty.

— Ne-am lovit de stânci! se vaită un om.

Se stârni tumult.

— Apă în cală! răcni un deţinut.

— Se scufundă drăcovenia!

— Se urcă apa! Mi-a ajuns la glezne!

— Daţi-ne drumul! Vreţi să murim înecaţi în cuşca asta de şobolani?

— Gura! se zborşi sergentul. Gura!

Deţinuţii începură să urle, să înjure, să blesteme, izbind cu picioarele în grilajul de fier, agitându-şi lanţurile, făcând un vacarm asurzitor. Spriggs coborî grăbit scările.

— Deţinuţii din echipa mea să iasă afară! porunci el.

— Acum! vorbi Lopez lui Raymond, repezindu-se spre uşă. După mine, Ray!

Încercările lui de a străbate peretele de deţinuţi care se striveau împanicaţi de grilaj rămaseră sterile. Izbea cu pumnii, cu picioarele, zgâria, muşca. Totul era zadarnic.

— Am nevoie de oamenii mei! strigă Spriggs sergentului O'Flaherty. Altfel ne ducem dracului cu toţii!

Sergentul încărcă arma şi trase un foc în sus. Detunătura bufni sec şi înfundat. Printre deţinuţi se făcu deodată linişte.

— Oamenii din echipa mea, afară! repetă Spriggs.

Nava se izbi iarăşi cu zgomot surd de stânca de care stătea înlănţuită asemenea unui nou Prometeu. Înclinarea i se accentuă.

— Deschide uşa, Sprouty! ordona sergentul unuia dintre soldaţi.

Sprouty scoase cheia de la brâu şi descuie cu mâini tremurânde lacătul greu, apoi vru să deschidă uşa. Deţinuţii profitară de ocazie şi se repeziră în ea, dând-o de perete, apoi năvăliră din cuşca lor.

— Înapoi! Înapoi! răcni sergentul, străduindu-se să zăgăzuiască impetuosul puhoi omenesc. Înapoi, că trag! ameninţă el furios.

Câţiva deţinuţi se repeziră pe scări în sus, aruncându-l din drumul lor pe Spriggs, care se izbi cu spatele de peretele de lemn al calei.

— Trageţi! răcni sergentul. Trageţi!

Soldaţii, năuciţi de acest tăvălug de fapte neprevăzute, ciocnirea corăbiei, iureşul deţinuţilor, ordinele furioase ale comandantului, propria lor frică de moarte, navala apei în cală, groaza de necunoscut, încărcară armele şi traseră. Unii în plin. Alţii, mai miloşi, îşi descărcară armele în aer. Câţiva deţinuţi căzură fulgeraţi de gloanţe. Cei care apucaseră să urce scara

ieşiră pe punte, unde îi întâmpină cu focuri de armă locotenentul Bonnett, cu restul soldaţilor scoşi din camera de gardă şi puşi în stare de alarmă. Alţi doi deţinuţi se prăbuşiră.

— Faci o crimă! îl apostrofă doctorul Ross, venind în fugă. Opreşte! Nu trage! Te somez să nu mai tragi!

Focurile încetară brusc. Nava se înclină accentuat pe o parte. De jos, din cală, răbufniră strigăte disperate. Alţi deţinuţi irupseră pe punte. Deodată catargul central se rupse şi se prăvăli cu zgomot pe punte, apoi se rostogoli în mare, trăgând după el marinari, deţinuţi, soldaţi, încurcaţi în pânze şi în cordaje.

Ca şi când un blestem s-ar fi ţinut de nava lovită de moarte, valurile prinseră să crească, iar vântul să se înteţească. Cârma se rupse. Pe măsură ce nava se înclina talazurile îi luau cu asalt puntea.

— Daţi drumul deţinuţilor să iasă din cală! urlă Ross.

Cu mâinile cramponate de balustrada dunetei, căpitanul Teach se uita uluit la nava care începuse să se scufunde.

— Ce facem, căpitane? strigă Ross, alergând spre el. Lăsaţi oamenii să moară în cală?

Teach îl privi ca şi când n-ar fi înţeles despre ce e vorba. Se întoarse spre secund.

— Daţi drumul deţinuţilor! Desfaceţi-le lanţurile de la picioare! Să iasă cu toţii pe punte! Abandonăm nava!

Ross, care auzise ordinul căpitanului alergă urmat de Schrame spre tambuchiul care coborât în cală. Îl îmbrânci pe Bonnett şi se avântă pe scări în jos.

— Daţi drumul la oameni!

„Mă pedepseşte Dumnezeu fiindcă mi-am încălcat jurământul, fiindcă am lăsat cu bună-ştiinţă oamenii să moară, deşi aş fi putut să-i salvez, fiindcă am vrut să mă îmbogăţesc pe spinarea unor nenorociţi!” gândea el haotic.

Jos, în cală, sergentul izbutise, cu preţul uciderii a patru deţinuţi, să închidă uşa de fier. Dar puşcăriaşii, la început dezorientaţi şi înspăimântaţi de gloanţe, începură să împingă cu puteri înzecite grilajul.

— Căpitanul a ordonat să daţi drumul deţinuţilor! urlă Ross.

În urma lui coborî şi Bonnett, însoţit de secund.

— Daţi-le drumul! ordonă.

În aceeaşi clipă, însă, grilajul, apăsat de trupurile încordate ale o sută şi mai bine de oameni, se desprinse din încheieturi şi se

prăbuşi peste soldaţi, prinzând pe doi dintre aceştia sub greutatea lui, la care se adăuga şi greutatea turmei de deţinuţi care se repezi urlând pe scări în sus, strivind sub tălpile lor pe copii, pe bolnavi, pe răniţi. Animalul care dormitează în fiecare om se trezise singur, gata să ucidă.

Când deţinuţii teferi ajunseră pe punte şi văzură imensitatea neagră din jur, talazurile care se spărgeau măturând puntea, fulgerele care brăzdau bezna, iluminând ca în toiul zilei acea scenă de dezolare şi moarte, încremeniră brusc. Îşi dădură seama că furia, forţa lor sunt neputincioase faţă de forţele copleşitor de puternice ale naturii.

Zbieretele, surescitarea încetară. Paznicii descuiau înfriguraţi lanţurile deţinuţilor.

— Aşteptaţi în ordine! strigă autoritar căpitanul. Bărcile vă vor transporta pe toţi la ţărm. Până acolo e mai puţin de o milă!

Sub picioarele oamenilor corabia palpita ca un animal lovit de moarte. Valurile o izbeau necontenit de stâncă sfărâmându-i pântecele, inundându-i măruntaiele. Din văzduh începuse să se reverse o ploaie rece, biciuitoare, care sporea dezolarea.

— Cei care ştiu să înoate pot ajunge prin propriile lor mijloace la mal! continuă căpitanul.

În clipele acelea de grea cumpănă îşi recâştigase demnitatea. Acum, când ştia că în curând va fi chemat în faţa lui Dumnezeu spre a da socoteală pentru păcatele sale, voia să îşi răscumpere parte din fărădelegi, salvând sufletele care mai puteau fi salvate.

Prima şalupă din trei – câte avea nava – fu coborâtă în mare. Deţinuţi, soldaţi, marinari se urcară în ambarcaţiunea fragilă, pe care un val o izbi de pântecele corăbiei făcând-o ţăndări. Parte din oameni, năuciţi de violenţa şocului, se scufundară în apele reci. Alţii reuşiră să se caţere pe puntea spălată de talazuri.

Schrame se amestecă printre deţinuţi, căutându-l pe Raymond. Îl striga întruna, încercând să acopere cu glasul său mugetul valurilor, şuierul vântului, bubuiturile tunetelor, huruitul îndepărtat al resacului. Reuşi să-l dibuie, rezemat de un tambuchi. Raymond se uita năucit în jur. Abia îşi recunoscu prietenul. Schrame îl apucă de braţ.

— Raymond, ştii să înoţi?

— Ştiu… bolborosi acesta.

— Nu mai aşteptăm să ne ducă bărcile la mal. Scoatem din ţâţâni o uşă şi o folosim drept plută. Ne ţinem de ea. Căpitanul are

dreptate. Ţărmul e aproape. Dar bărcile n-au să se poată apropia de mal din cauza resacului.

În clipa acea, Raymond se simţi apucat de umăr. Când întoarse capul, îl văzu pe Spriggs.

— Haide cu mine! Eu sunt şeful celei de a treia şalupe! Ia-ţi şi prietenul! Râse: Chestia cu uşa nu e tocmai uşoară!

Căpitanul şi ofiţerul secund dirijară personal operaţiile de salvare. Bonnett, împreună cu câţiva soldaţi animaţi încă de spiritul de disciplină, pe care neaşteptata criză prin care treceau nu reuşise să li-l stingă, ţineau cu armele în respect pe deţinuţii recalcitranţi, grăbiţi să se repeadă în cele două şalupe.

— Toată lumea trece la rând! Dezordinea nu ne face decât să pierdem timpul! urlă secundul.

— Mister Ross, zise căpitanul, pleci cu prima barcă. Când vom ajunge pe ţărm, vom avea mare nevoie de serviciile dumitale…

Ross vru să protesteze, dar renunţă să facă pe viteazul. În prima barcă fură urcaţi singurii trei copii nevătămaţi din infernul din cală, precum şi cei mai tineri dintre deţinuţi. Când Teach îl văzu pe Raymond îndreptându-se spre barca lui Spriggs, vru să-l oprească. Dar se abţinu. Primise bani ca să-i facă mizerii. Eventual, să-l suprime. Acum, angajamentul acesta căzuse. În faţa morţii, angajamentele între vii îşi pierd valoarea.

Bărcile, manevrate de data aceasta cu grijă sporită, fură coborâte pe mare, şi se îndepărtară de flancurile navei, pierzându-se în noapte.

Teach se întoarse spre ofiţerul secund:

— Mi se pare, Mister Drake, că vom fi scutiţi de neplăcerea de a răspunde în faţa unei comisii de anchetă. Dacă va fi să…

Un val uriaş mătură duneta şi îl învălui, umplându-i gura de apă. Puhoiul acesta nu reuşi să-l târască în adâncuri, fiindcă se agăţă cu putere de parapet. Când deschise ochii şi scuipă apa, nu-l mai văzu pe secund în preajma lui. Talazurile se repezeau impetuoase asupra carcasei navei, care se disloca sub loviturile lor tot mai cumplite. Oamenii – cine îşi mai punea acum întrebarea care din ei erau deţinuţi, care soldaţi, care marinari – stăteau cramponaţi de parapete, de cordaje, de tambuchiuri, de roata cârmei, străduindu-se să nu fie luaţi de trombele de apă sărată. Mâinile amorţite de frig nu mai puteau rezista apăsării formidabile a maselor lichide, şi nenorociţii se pomeneau târâţi pe puntea înclinată, lunecoasă, spre abisul negru care avea să-i înghită pentru totdeauna.

De sus, din văzduhul negru biciuit de fulgere, ploaia se prăvălea potopind şi nava care se scufunda, şi marea dezlănţuită.

Capitolul XXII

După o traversare a Atlanticului tulburată de furtuni cumplite, fireşti în acel sezon, Gerald debarcă pe înserat la Honfleur. Deşi călătoria fusese extrem de obositoare, renunţă să facă un popas de o noapte într-unul din hanurile curăţele din port – aşa cum ar fi dorit Olga – şi îşi continuă drumul spre Paris, folosindu-se de berlina care-l aştepta de câteva zile la Honfleur şi de caii de schimb distribuiţi din timp în câteva puncte de pe parcurs. Din ordinul său, vizitiul – expert în asemenea isprăvi – mână echipajul într-un ritm infernal. Berlina străbătea în galopul întins al cailor nu numai drumurile deschise, dar şi uliţele întortocheate şi strâmte ale satelor şi târgurilor adormite. Huruitul roţilor şi ropotul copitelor trezea din somn lumea şi stârnea câinii.

Neobişnuită cu acest violent tempo, Olga stătea cu inima strânsă de emoţie, aşteptându-se în orice clipă la un accident cu urmări grave. Expresia întunecată a chipului lui Gerald, pe care îl desluşea în lumina violentă a lunii ce răzbătea prin fereastră, o umplea de teamă. Nu-l înţelegea şi nu va reuşi niciodată să-l înţeleagă pe omul acesta frământat de pasiuni care păreau să nu aibă nimic omenesc.

Zorile prinseseră să înălbească palid cerul, când berlina pătrunse prin poarta Saint-Denis în inima capitalei. Îndată după sosirea sa la palatul Lusignan, Gerald convocă pe Contele de Beaumont-Challais. Olga şi Cynthia, istovite, se retraseră imediat în apartamentele lor. Lorenzo rămase lângă Gerald, care se plimba de la un capăt la celălalt al camerei sale de lucru, luminată de candelabre multiple, cu somptuoase podoabe de cristal. Era uluit de vitalitatea acestui om, care, după un drum atât de obositor, găsea puterea să se învârtească prin cameră ca un tigru în cuşcă.

— Mai ai nevoie de mine? întrebă timid.

Gerald îl privi ea şi când atunci l-ar fi văzut pentru prima oară. Înclină din cap.

— Da. Mai rămâi. S-ar putea să am nevoie de tine.

Îl examină critic, din cap până în picioare, dar nu cu ochiul prietenului indulgent, ci al unui inchizitor care încerca să-l disece cu rece luciditate.

— Da. S-ar putea să am nevoie, repetă el.

Privirile lui exprimau alt înţeles:

„Am să văd ce pot face”.

Lorenzo se înroşi. Se simţea foarte nenorocit. Fusese târât într-un joc care îl depăşea. I se părea că, în ciuda împotrivirii sale, era împins spre roţile unei fantastice mori, care aveau să-l zdrobească. Se aşeză pe marginea unei canapele tapisate cu goblenuri de mare preţ. Încăperea aceasta splendidă, cu aurării strălucitoare îi părea acum mai repulsivă decât celula unei temniţe. La Roma, în pofida sărăciei sale, se simţea fericit. Pe atunci trăia şi Vittoria. Nu aveau o soartă de invidiat, dar se bucurau de tot ce întâlneau frumos în viaţă. Tinereţea – veşnic optimistă – le estompa aspectele sordide ale existenţei lor. După ce-l cunoscuseră pe Gerald, intraseră într-un vârtej scânteietor, tot atât de fatal pentru ei ca şi flăcăruia unei lumânări pentru gângăniile zburătoare în noapte. Vittoria fusese înghiţită de sclipitoarea prăpastie.

Acum Gerald îi oferea o viaţă de mare belşug. Îl însurase cu nepoata lui. Orice tânăr ar fi fost fericit să i se ofere asemenea perspective. Dar medalia avea revers. Gerald nu mai era prietenul de ieri. Proaspăta lor înrudire îi înstrăinase. Între ei intervenise banul, interesele, astăzi comune. Dar ce se va întâmpla mâine? Gerald va ajunge într-o zi să-l urască. Lorenzo avea semnele lui premonitorii. Ar fi vrut să se ridice, să-l cuprindă de umeri şi să-i spună: „Lasă-mă să fiu prietenul tău. Atât şi nimic mai mult!” Dar nu îndrăznea. Îl intimida expresia gânditoare, concentrată a ochilor lui Gerald, care părea să privească prin el.

Se luminase bine de ziuă când Contele de Beaumont-Challais îşi făcu apariţia. Păstra aceeaşi eleganţă, aceeaşi distincţie nativă, aceeaşi prestanţă aristocratică. Vârsta îi ruinase chipul. Gerald avu brusc senzaţia că are în faţă un bătrân. Culmea era că Challais nu depăşise încă pragul celui de al şaptelea deceniu. „Va trebui să-l schimb, reflectă el. Nu cred că mai e în stare să facă faţă sarcinilor.”

Spre surprinderea sa, contele îi prezentă un raport succint asupra situaţiei împrumutului austriac, din care reieşi că se descurcase destul de bine până la acea oră.

— Guvernul austriac, după cum ştiţi şi dumneavoastră, a emis ideea lansării unui împrumut de douăzeci de milioane de florini, cu care să acopere deficitul bugetului de stat. Printre bancherii amatori să îşi atribuie această operaţie s-au prezentat în primul rând fraţii Rotschild, care s-au declarat gata să onoreze împrumutul, propunând un curs de subscripţie de 67% şi

majorându-l ulterior la 68%. Ministrul de finanţe, Contele Stadion, a respins această formulă, socotind-o dezavantajoasă pentru stat. Au intervenit atunci bancherii francezi Laffitte şi Fould, care au propus să subscrie cele douăzeci de milioane la un curs de 69%. Cursul acesta era superior celui oferit de Rotschild, dar Cancelarul Metternich, care se pare că nu are încredere în cei doi bancheri francezi – pe care-i socoteşte prea liberali – le-a respins oferta.

Gerald râse.

— Eram sigur. Ireductibilul campion al absolutismului şi-a închipuit că Fould şi Laffitte urmăresc scopuri politice ascunse, duşmănoase regimului imperial, şi că beneficiile băneşti nu reprezintă decât un pretext.

— Exact. Rotschild şi Parisch s-au declarat atunci dispuşi să majoreze cursul de subscripţie la 69 ½ la sută. Atunci am intervenit noi, propunând un curs de 71%. În cadrul unei convorbiri cu Kirkland, reprezentantul nostru de la Viena, Contele Stadion s-a arătat satisfăcut de această propunere. Tocmai în momentul când urma să semnăm acordul final, a intervenit bancherul austriac Geymuller, care a oferit un curs de subscripţie de 72 ¾ la sută.

— Geymuller? Dispune de asemenea capitaluri? rosti nedumerit Gerald.

— Se pare că reprezintă un sindicat de bancheri austrieci.

— Interesant!

— În vreme ce ministrul de finanţe se ducea la Consiliul de Stat spre a anunţa încheierea acordului cu Geymuller, Rotschild – de data aceasta fără Parisch – i-a trimis o scrisoare prin care se declara dispus să acorde 72 ½ la sută peste subscripţia propusă de cea mai înaltă ofertă.

— Cu alte cuvinte, ne-au luat la mijloc, rosti Gerald, folosind o expresie vulgară, încetăţenită la pocher, dar puţin potrivită cu felul lui preţios de a vorbi. Şi dumneavoastră ce-aţi făcut?

— Am trimis instrucţiuni lui Kirkland să protesteze la Ministerul de Finanţe faţă de aceste procedee extra-legale.

— Şi?

— Stadion a suspendat negocierile în aşteptarea deciziei împăratului.

— Cred că va trebui să plec la Viena.

— La Viena am reuşit să blocăm manevrele adversarilor noştri. Pentru moment primejdia cea mai mare ne pândeşte aici, la Paris

şi la Londra.

— Care e situaţia la Paris?

— Villèle intenţionează să convertească renta de 5% în titluri care să aducă o dobândă de numai 3%. Speră să obţină astfel o economie anuală la dobânzi de circa treizeci şi patru de milioane de franci.

— În dauna deţinătorilor de rente!

— Şi cum noi deţinem rente în valoare de peste o sută de milioane, vă închipuiţi ce pierderi vom înregistra.

— Încearcă să ne ţină în şah faţă de împrumutul vienez. Cu cine vrea să încheie Villèle afacerea aceasta?

— Cu James Rotschild.

— Iarăşi Rotschilzii!

— Iarăşi.

— Şi la Londra ce se întâmplă?

— Un grup de jucători de *baisse* exercită presiuni puternice asupra acţiunilor noastre miniere.

— Deci şi acolo se străduiesc să ne ţină în şah.

— Aici, la Paris, avem un mare noroc. Interesele noastre coincid cu ale unui mare număr de membri ai Camerei Pairilor, deţinători de rente de stat cu dobândă de 5%. Nici ei nu au interesul să le scadă beneficiile.

— Vom interveni şi noi, Monsieur de Challais. Deschidem o campanie viguroasă prin presă şi în Camera Deputaţilor împotriva proiectului lui Villèle. Cu Spania ce se aude?

— Regele Fernando are nevoie de un nou împrumut în valoare de o sută douăzeci de milioane de piaştri. În momentul de faţă se află în tratative cu Nathan şi cu James Rotschild, la care s-au adăugat Baring şi Wolff-Rosenberg.

Numele lui Wolff-Rosenberg făcu să sune un clopoţel de alarmă în mintea lui Gerald. Omul acesta nu putea desigur să uite sinuciderea soţiei sale. Acum intra în arenă alături de duşmanii Casei Sunderland. Era şi firesc, îl fanatizase într-atâta moartea fiinţei iubite, încât ar fi luptat şi împotriva propriilor lui interese dacă acestea i-ar fi impus să se alinieze prietenilor dinastiei Sunderland.

— Ce veste aveţi de la Constantinopol, Monsieur de Challais?

— Am furnizat prima tranşă a împrumutului.

— Dar la Napoli?

— Karl Rotschild a intrat în graţiile lui Medici.

— Hm! Ce e cu armamentul pentru rebelii greci?

— Le-am trimis douăzeci de mii de puşti şi cincizeci de mii de butoiaşe de pulbere.

— Cu India ce progrese s-au realizat?

— Ne batem cu Compania Indiilor Orientale, care se luptă cu ghearele şi cu dinţii spre a-şi păstra privilegiile.

Gerald făcu un gest de nerăbdare.

— Temple ce face? Stă cu mâinile încrucişate?

Challais ridică din umeri.

— Nu-mi dau bine seama ce se întâmplă la Londra. Temple întâmpină o opoziţie dârză din partea unor personalităţi politice. Condamnarea lui Raymond reflectă elocvent starea de spirit pe care ne-au creat-o în Marea Britanie elementele ostile nouă.

— Care sunt aceste elemente?

— Nu le cunosc. Jucătorii de *baisse* coalizaţi împotriva noastră nu reprezintă decât un aspect al acestei campanii.

— Cum stăm cu aurul din tezaurul băncii de la Londra?

— Şaptesprezece milioane de lire, de care nu ne-am atins încă.

— Şi aici la Paris?

— Trei sute optzeci de milioane de franci aur. Avem însă de trimis la Petersburg a doua tranşă a împrumutului rusesc.

— Au scăzut serios rezervele noastre.

— Spania nu ne-a restituit încă nimic din datoriile ei. Avem încurcături serioase şi în America de Sud.

— Ştiu, şi în Mexic situaţia e confuză. Am dat dispoziţii să i se acorde tot sprijinul fostului împărat Iturbide.

— Un suveran de operetă, zâmbi Challais.

— Dar care în schimbul ajutorului nostru ne va concesiona toate zăcămintele miniere ale ţării.

— Am luat măsurile necesare, *Monsieur le Duc*. Foarte curând Iturbide va debarca în Mexic.

Gerald suflă în lumânările din sfeşnicul de pe birou, stingându-le pe rând.

— Vă recomand, Monsieur de Challais, să păstraţi cel mai adânc secret în legătură cu această debarcare. Iturbide este un foarte însemnat pion pe tabla noastră de şah.

— Se pare că acest om nu se mai bucură de popularitate în Mexic.

— Se poate. Are însă partizanii săi. De altfel, Monsieur de Challais, nu mă preocupă fericirea şi propăşirea poporului

mexican. Mă interesează bogăţiile acestei ţări.

Lorenzo asculta uluit conversaţia aceea rapidă, purtată între oameni care dispuneau de o forţă capabilă să schimbe de la o zi la alta faţa lumii. Şi această forţă uriaşă, superioară adeseori forţei armatelor celor mai bine pregătite şi antrenate, se numea *aur*. Deodată simţi privirile lui Gerald aţintindu-se iarăşi asupra lui. Tresări.

— Ai auzit, Lorenzo?

Lorenzo zâmbi sărman.

— Am auzit. Dar n-aş putea spune că am înţeles mare lucru.

— Va trebui să te familiarizezi cu limbajul nostru.

— Nu ştiu dacă am să fiu în stare...

— În lumea aceasta mare, Lorenzo, nimeni nu se naşte savant. Numai imbecilii îşi închipuie că sunt atotştiutori. Să te pregăteşti de drum. În seara aceasta plecăm la Londra. Regret că o vei lipsi pe Cynthia câteva zile de prezenţa ta.

Lorenzo surâse:

— Acest lucru trebuie să te preocupe cel mai puţin.

Challais îl privi cu o vagă repulsie. Gerald începu să râdă.

— Nu eşti un soţ model, Lorenzo.

— Nici nu cred că am să fiu vreodată.

Gerald se întoarse spre bătrânul conte.

— Monsieur de Challais, nu vă mai reţin. Acum am să mă odihnesc puţin. Nu cred că voi avea timp să mai trec şi pe la bancă. Ne vom revedea după înapoierea mea de la Londra.

După plecarea lui Challais, Gerald se apropie de Lorenzo şi îl bătu pe umăr.

— Acum du-te la Cynthia. Aşa se cuvine. Sunteţi în luna de miere, nu-i aşa? Izbucni în râs. Un râs straniu, lipsit de veselie. Mă duc să mă culc. Cu bine, Lorenzo.

Lorenzo se întoarse în apartamentul care i se rezervase. Un şir de saloane decorate cu o opulenţă imperială. Bogăţia aceasta ostentativă contrasta cu sărăcia de la Palazzo Serracapriolo. Lorenzo se întrebă dacă va avea vreodată bani suficienţi pentru renovarea imensei clădiri, căzută în paragină. De când făcea parte din suita lui Gerald, nu avusese niciodată bani pe mână. Era liber să intre în orice magazin, să cumpere orice, să cheltuiască oricât. Lefèvre achita toate notele de plată. De câteva ori Lorenzo câştigase sume relativ mari la „bacara”, toţi banii îi trimisese la Roma. Dar sumele acestea nu ajungeau pentru întreţinerea

mătuşilor bătrâne şi surde, a unchiului pe jumătate ramolit, a personalului redus la doi servitori bătrâni şi reumatici. Se întrebă dacă acum, după ce se însurase, i se va aloca o sumă lunară fixă. Nu îndrăznea să-i solicite bani lui Gerald. Ciudat! Înainte vreme nu se sfia să ceară. Clătină din cap. Nu înţelegea ce se întâmplă cu el. Poate că cea mai bună soluţie ar fi să părăsească pe Gerald şi lumea lui şi să se înapoieze la Roma. Între bieţii săi prieteni, care se vindeau aşa cum se vânduse şi el, se simţea mai bine decât aici, între potentaţii aceştia care-şi pierduseră umanitatea.

Când intră în dormitor, o văzu pe Cynthia dormind în patul monumental cu coloane şi draperii de brocart. Era atât de plăpândă, de neajutorată, încât i se făcu milă. Gândul îi fugi la Vittoria, care zăcea sub o lespede în acea Rusie care-i zdrobise cu imensitatea ei.

Luă de pe un fotoliu o cuvertură din piei de hermină, îşi scoase haina şi se întinse pe o canapea, acoperindu-se apoi cu hlamida aceea regească, voluptuos de moale. Închise ochii...

În aceeaşi seară Gerald plecă la Londra, însoţit de Challais, de Lorenzo şi de Leslie Grant. Pe Olga şi pe Cynthia le lăsase la Paris. După lunga şi obositoarea traversare a Oceanului, călătoria aceasta suplimentară, în galopul frenetic al cailor, le-ar fi istovit inutil.

A doua zi, spre seară, sosi la Montenuovo House. În ciuda orei târzii, convocă la o conferinţă pe Anthony Temple, pe Lester Woodward, preşedintele Băncii Anglo-Americane, şi pe Jules Lafont. Trebuia să lămurească trei chestiuni. *Primo:* Cine se afla în dosul campaniei de *baisse*, dusă împotriva societăţilor miniere controlate de Casa Sunderland? *Secundo:* De ce Raymond nu putuse fi apărat de rigorile legii? *Terzio:* Cât de serioasă era legătura lui Benjamin cu fiica avocatului Rowlandson?

Antipatia lui Gerald pentru Anthony Temple se manifestă din prima clipă. Îl întâmpină cu răceală şi evită să-i întindă mâna. Chipul lui era impenetrabil, dar Anthony îi simţi instinctiv ostilitatea. Ştiuse că întrevederea aceasta nu va fi deloc plăcută şi se aştepta să i se facă imputări fiindcă nu fusese capabil să prevină şi să dejoace manevrele adversarilor Casei Sunderland. Se întâmplă însă un fenomen neaşteptat, pe care Anthony îl socoti de rău augur. Gerald nu-i făcu niciun reproş, ca şi când ar fi socotit că lipsa de vigilenţă şi de abilitate a primului său colaborator de la

Londra erau de la sine înţelese, iar dacă ar fi trebuit să ceară cuiva socoteală pentru aceste deficienţe, acest cineva nu era decât el însuşi. De multă vreme ar fi fost de dorit să-l demită pe Anthony Temple. Nu o făcuse însă la timp şi acum suferea consecinţele.

Gerald era nedumerit, iritat şi în ceea ce-l priveşte pe Jules Lafont, acest nepreţuit colaborator, care în ultima vreme dăduse dovadă de o inerţie inexplicabilă. Şi în cazul lui Raymond, şi în afacerea campaniei de *baisse*, nu fusese capabil să salveze situaţia.

Ca şi Temple, Lafont ştia că i se va reproşa incapacitatea, cu atât mai dureroasă după şirul neîntrerupt de succese repurtate în trecut.

Lester Woodward era posomorât fiindcă nu ştiuse să profite de această conjunctură favorabilă spre a lua focul şefului său ierarhic, care – bănuia el – va cădea irevocabil în dizgraţie. Nu făcuse însă nimic care să justifice o avansare. Ceva mai mult, risca să fie târât în degringolada multor personaje, care aveau desigur să plătească oalele sparte.

Temple, Lafont şi Woodward felicitară pe Lorenzo pentru fericitul eveniment matrimonial, formalitate peste care trecură destul de repede, apoi începură discuţiile, care căpătară în curând forma unor interogatorii luate de Gerald colaboratorilor săi britanici. Explicaţiile furnizate de aceştia erau vagi. Fuseseră pur şi simplu luaţi prin surprindere. Lafont, angajat în disperatul proces al lui Raymond, acordase o importanţă minimă campaniei de *baisse*, permiţând astfel iniţiatorilor ei să rămână neidentificaţi. Investigaţiile ceva mai energice pornite în ultima vreme nu dăduseră încă rezultate.

— Am adus de la New York pe un colaborator al dumitale, Monsieur Lafont. Un tânăr care promite, Leslie Grant. Poate că îţi va fi de ajutor. La New York a depistat nişte importante personaje din cadrul casei noastre care vindeau informaţii preţioase rivalilor noştri. Cunoşti cazul, nu-i aşa?

Lafont simţi că îl potopeşte ruşinea. Un val fierbinte i se ridică în coşul pieptului, asemenea unei erupţii vulcanice. Decăzuse rău de vreme ce i se aducea un copil care să-l scoată din încurcătură. Trebuia să i se ofere într-o zi şi cupa aceasta cu băutură amară. Cel mai potrivit lucru ar fi să demisioneze acum, să nu aştepte a fi concediat după alte eşecuri, care vor urma desigur şi pe alte tărâmuri.

— Vă rog să nu luaţi în nume de rău, *Monsieur le Duc*, zise el, folosind titulatura oficială a marelui patron, dacă vă cer să-mi îngăduiţi a mă retrage din activitate. Randamentul meu în ultimul timp a fost sub nivelul celor mai pesimiste aşteptări. Şi în cazul lui Mister Raymond, şi în celelalte chestiuni, m-am izbit de dificultăţi pe care n-am putut să le înving.

Gerald îl privi fără ostilitate.

— În privinţa lui Raymond, abilitatea dumitale poliţienească nu era suficientă. Fără un joc puternic de influenţe puse în acţiune sus de tot, nu aveai nicio şansă de izbândă. Am urmărit campania din presă. Se stârnise prea multă vâlvă.

Temple îşi dădu seama că Gerald făcea aluzie la incapacitatea lui de a mobiliza pe aliaţii – cu înalte situaţii politice şi sociale – ai Casei Sunderland.

Lafont se arătă un partener loial al lui Temple:

— Nu s-a precupeţit niciun efort pentru salvarea lui Mister Raymond. Am avut însă adversari prea puternici, plasaţi în posturi-cheie.

Gerald făcu o pauză.

— Misiunea dumneavoastră, Monsieur Lafont, nu s-a încheiat încă. Vă rog să vă continuaţi activitatea. Pe viitor veţi fi poate mai norocos. În viaţă există succese şi insuccese.

— Vă mulţumesc, Sir. În cazul lui Mister Raymond nu am abandonat lupta. Voi strânge noi dovezi, voi aduce noi martori care ne vor permite să cerem o revizuire a procesului. Trebuie să se mai stingă însă vâlva pe care au creat-o artificial anumite cercuri interesate în a ne deservi.

Gerald ordonă unui servitor să aducă şampanie.

— Puţin alcool limpezeşte minţile, zise zâmbind uşor.

Trebuia să le insufle curaj colaboratorilor. Altfel totul se ducea de râpă. Mai ales, acum, când pregătea o lovitură spectaculoasă.

Mânaţi de bagheta majordomului, trei lachei aduseră pe măsuţe portabile un pluton de sticle cu şampanie „Veuve Cliquot” şi tăvi de argint cu foarte apetisante *fours-secs*. Temple, Lafont şi Woodward se priviră uluiţi. Această trataţie era cu totul neprevăzută.

Gerald observă reacţia oglindită involuntar pe chipul lor. Până şi Challais era nedumerit. Dopurile de la sticle săriră în salve. Cupele de cristal se umplură cu licoarea înspumată. Gerald expedie servitorii, apoi ridică prima cupă.

— Gentlemen, ne vom goli acest pahar spre a deplânge – ca la praznicele mortuare – decesul unor iluzii. Îl ridicăm pentru a ne oţeli în previziunea unei campanii pe care o vom dezlănţui în zilele următoare. Gentlemen, hotărârea pe care o vom lua azi este de o mare importanţă. Secretul operaţiilor pe care le vom întreprinde trebuie păstrat cu stricteţe. Nimeni în afară de dumneavoastră nu va fi introdus în tainele noastre. Ne-am înţeles?

Gerald ştia că îşi asuma un mare risc. Dacă vreunul dintre cei de faţă ar trăda, operaţiunea plănuită ar fi sortită eşecului. Dar trădătorul ar fi imediat descoperit. Gerald era hotărât să nu treacă la punerea în aplicare a campaniei lui decât după ce se va scurge un timp suficient de lung destinat a permite eventualului delator să se dea de gol prin propriile sale maşinaţii. În acest caz va aplica a doua ipoteză de luptă, pe care nu o cunoştea nimeni, în afară de el. Aceasta ar cere însă timp. Şi timpul nu lucra în favoarea sa.

După ce goliră paharele, intră în subiect.

— Gentlemen, vom răspunde la atacul jucătorilor de *baisse* declanşând la rândul nostru o campanie de *baisse* împotriva propriilor noastre acţiuni.

Woodward făcu ochii mari, dar nu rosti un cuvânt. Ideea marelui patron îi părea absurdă. Şi Temple era dezorientat. Cunoştea însă încrederea lui Gerald în eficacitatea raţionamentului său. Challais se răsuci instinctiv în fotoliu. Era sigur că Gerald pregătea o lovitură tare. Îl munceau însă temeri. Poate că îmbătrânise şi îl înspăimântau îndrăznelile. Şi Lafont aştepta cu încordare explicaţiile marelui patron.

Numai Lorenzo era cu totul străin de înalta tensiune din atmosferă. Savura un *four-sec* şi îşi degusta calm şampania. Operaţiile discutate nu-l interesau.

— Veţi obiecta că operând la *baisse*, acţionăm împotriva propriilor noastre interese, zise Gerald. Fenomenul este invers. Dăm o dublă lovitură. Am să vă explic cum. Jucătorii la *baisse* operează *à découvert*. Aş vrea să mă urmăreşti şi tu, Lorenzo!

— Ascult, zise acesta.

— Ai înţeles despre ce este vorba?

— Nu prea.

— Am să-ţi explic foarte pe scurt. Operând *à découvert*, adversarii noştri vând nişte acţiuni pe care nu le au – să zicem la preţul de zece lire acţiunea – încheind tranzacţii ferme, cu termen de predare la sfârşitul unei perioade de treizeci de zile. Până

atunci speră că acţiunile, depreciindu-se, vor fi cotate la o liră. Ei le vor cumpăra de pe piaţă cu o liră acţiunea şi vor reţine diferenţa de nouă lire, ceea ce va constitui un beneficiu magnific. Normal ar fi ca noi să jucăm la *hausse*, ca să nu le permitem această manevră. Să urcăm valoarea acţiunilor la unsprezece-doisprezece sau cincisprezece lire, forţându-i la termen să deburseze sume mari sau eventual să între în *corner*.

— Ce însemnează *corner?*

— Să nu găsească pe piaţă acţiunile pe care le-au vândut *à découvert*, astfel încât să fie nevoiţi, spre a se degaja de obligaţii, să ne plătească sumele pe care le vom pretinde.

— Atunci de ce jucaţi la *baisse?*

— Pare ceva mai complicat, dar în realitate este extrem de simplu. Jucând la *baisse*, permitem acţiunilor să înregistreze scăderi aparent catastrofale, ceea ce le va da curaj speculatorilor la *baisse* să vândă cantităţi din ce în ce mai mari de acţiuni, pe care – reţine bine – nu le au în portofoliul lor. În acelaşi timp, noi – prin interpuşi – le răscumpărăm la preţurile scăzute, odată cu toate acţiunile existente şi lichidate de deţinătorii reali, astfel încât la termenul încheierii socotelilor, *baisse*-ierii să nu mai găsească pe piaţă nicio acţiune. Operaţia e foarte primejdioasă, fiindcă o simplă indiscreţie ne poate da peste cap. Pe de altă parte, implică unele avantaje. Toate acţiunile aflate în posesia actualilor acţionari vor trece în posesia noastră, fiindcă aceştia le vor vinde, cuprinşi de panică, de îndată ce vor vedea că valorile deţinute de ei se prăbuşesc.

Temple, Woodward, Challais se priviră, oarecum alarmaţi. Lipsa de scrupule a lui Gerald le tăiase respiraţia.

— Legea nu îngăduie să jucăm la *baisse* împotriva propriilor noastre acţiuni, îndrăzni Temple să obiecteze. Ne interzice această operaţie tocmai pentru a nu ne păgubi acţionarii.

Gerald zâmbi persiflant.

— Încercaţi să vedeţi mai departe de vârful nasului, Sir Anthony! Legea nu ne îngăduie să lansăm *noi* o campanie de *baisse* împotriva propriilor noastre acţiuni, dar nu specifică nimic în cazul în care campania este pornită de *alţii*. Mă urmăriţi?

— Totuşi… se va interpreta…

— Campania de *baisse* a adversarilor noştri a şi început. Nu-i aşa? Câte puncte am pierdut până acum?

— Şapte puncte şi jumătate. Este adevărat că presiunea

jucătorilor la *baisse* se înteţeşte. Am luat însă măsuri să menţinem cotele acţiunilor noastre prin cumpărări masive. Dispunem încă de capitaluri…

Gerald îl întrerupse cu severitate:

— Vă irosiţi capitalurile într-o bătălie sterilă. Nu uitaţi că sunt angajat în altă bătălie la Bursa de la Paris. Acolo trebuie să mă lupt cu însuşi guvernul francez. Sunt obligat să mă bat şi la Viena. Şi la Madrid. Pentru aceasta am nevoie de capitaluri. De capitaluri mari. Aici, la Londra, ne rezumăm la alternativa: *baisse*. Vindeţi propriile noastre acţiuni. Masiv. În pachete din ce în ce mai mari. Evident, prin interpuşi. Şi, tot prin interpuşi, răscumpăraţi-le. Nu mă interesează dacă propriii noştri acţionari se vor ruina.

— Au avut încredere în noi când şi-au pus la bătaie economiile pentru a cumpăra acţiunile noastre.

— Crezi că se vor consola dacă ruina lor va atrage după sine şi falimentul nostru? Război fără victime nu se poate face, Sir Anthony! Casa Sunderland trebuie să supravieţuiască, indiferent de vicisitudinile pe care le va provoca. Noi nu suntem decât slujitorii ei. Şi avem datoria să o slujim cu fanatism. Dacă vă închipuiţi că mă interesează beneficiile personale, vă înşelaţi. Sunt un simplu om, iar necesităţile mele sunt limitate. Mă bat pentru o idee – propăşirea marelui capital, şi pentru un ideal – Casa Sunderland-Beauclair!

Gerald se ridică din fotoliu şi se uită la pendula de pe căminul de marmură.

— Gentlemen, nu vă mai reţin. S-a făcut târziu. În viitoarele zile veţi avea mult de lucru. Mâine de dimineaţă am să trec pe la bancă. Mister Woodward, te rog să-l anunţi pe Mister Rowlandson că doresc să-i vorbesc. Mâine după-amiază mă înapoiez la Paris. Gentleman, noapte bună!

Vizitatorii se retraseră uluiţi.

În vreme ce cobora peronul spre trăsura care-l aştepta, Temple se adresă lui Lafont:

— Credeţi că procedăm corect, Mister Lafont, pornind această campanie de *baisse?*

— Operaţiile financiare nu sunt de resortul meu, Sir Anthony. În ceea ce mă priveşte, nu mi-am pus niciodată întrebarea dacă hotărârile patronilor mei sunt bune sau rele. Le-am executat. Noapte bună, gentlemen!

Se urcă în propria lui trăsură, care dispăru în noapte. Ropotul

cailor se mai auzi un timp pe caldarâm, apoi se stinse treptat.

Temple îşi puse mănuşile.

— Dumneata ce părere ai, Mister Woodward?

Preşedintele băncii nu răspunse imediat. Îi repugna procedeul lui Gerald, dar nu-i convenea nici să se alieze cu Temple. Poate că se va putea folosi de criza aceasta spre a-i lua locul.

— Sir Anthony, argumentele patronului sunt valabile. Acţionând la *baisse*, nu facem decât să ne apărăm interesele.

Temple înclină din cap.

— Am înţeles. Poate să aveţi dreptate, suspină el. Te conduc până acasă?

— Mulţumesc, sunt cu trăsura mea.

— Noapte bună, Mister Woodward.

— Noapte bună, Sir Anthony.

Temple se instală pe pernele îmbrăcate în catifea violetă ale trăsurii. Se uită la felinarele învăluite în nimbul lor de ceaţă luminoasă asemenea unor capete de sfinţi. Vizitiul dădu bice cailor. Temple asculta ca prin vis huruitul roţilor pe pavajul de piatră. Îl durea cumplit capul. Îl frământa un chinuitor proces de conştiinţă. Ştia că ordinul pe care avea să-l dea mâine agenţilor săi de la Bursă spre a acţiona energic la *baisse* va declanşa în curând o mare panică. Mii de oameni care crezuseră în soliditatea Casei Sunderland vor fi ruinaţi. Dacă lovitura plănuită de Gerald va reuşi – şi avea destui sorţi de izbândă tocmai fiindcă era atât de diabolică, încât va lua prin surprindere pe toată lumea – vor cădea numeroase victime şi dintre oamenii răi şi dintre cei buni. Răii, care porniseră bătălia împotriva Casei Sunderland, aveau toate şansele să-şi recâştige echilibrul compromis, fiindcă erau deprinşi cu loviturile de teatru ale Bursei. Unii dintre ei îşi vor lăsa oasele. Dar aceştia vor fi puţini. Oamenii buni, bieţii acţionari care îşi închipuisem că economiile lor vor putea să fructifice, vor pierde totul. Unii vor înnebuni, alţii se vor sinucide. Cei mai mulţi vor plânge pe ruinele visurilor atât de trandafirii până mai ieri, apoi vor relua modesta lor luptă cotidiană cu o existenţă care subordonează totul forţei.

Temple îşi trecu mâna peste obraz. Ce trebuia să facă? Să se împotrivească punerii în practică a proiectului? Să demisioneze? Să denunţe totul presei şi opiniei publice? Ultima ipoteză ar fi fost să se alieze cu duşmanii lui Gerald, dar un asemenea gest îi repugna. Avea o datorie de conştiinţă faţă de întemeietorul

dinastiei Sunderland. Va lăsa noaptea să-i decanteze gândurile. Mâine va lua o hotărâre definitivă. Dacă ar fi fost singur, ar fi privit lucrurile cu detaşare. Era însă legat de Grace. Ruina Casei Sunderland ar fi tras după sine şi ruina ei. Iar aceasta nu trebuia să se întâmple...

În City domnea o atmosferă tulbure, prevestitoare de panică. Bătălia în jurul acţiunilor unor societăţi miniere controlate de Casa Sunderland crease o ambianţă de nesiguranţă, de teamă. La Bursă jucătorii urmăreau cu sufletul la gură fluctuaţia valorilor, care înregistrau salturi dezordonate, în dispreţul celor mai savante calcule. Se zvonea că o prăbuşire a acţiunilor miniere Sunderland va duce la o dezechilibrare a întregului eşafodaj economic şi financiar al acestei case. Se ştia că Banca Anglo-Americană şi cea mai mare parte din întreprinderile industriale afiliate ei aveau un caracter privat, capitalurile respective fiind acoperite în întregime de Membrii dinastiei Sunderland. Societăţile miniere pe acţiuni, controlate de acest clan nu scăpau însă fluctuaţiilor bursiere.

Când Gerald sosi la bancă, printre salariaţi domnea o mare agitaţie. Toţi se întrebau ce măsuri va lua marele patron împotriva presiunii tot mai puternice exercitate de speculatorii la *baisse*. Gerald nu avea însă de gând să clameze hotărâri spectaculare – aceste hotărâri fuseseră luate în ajun în cerc restrâns – ci venise pentru a avea o explicaţie cu primul consilier juridic al băncii, avocatul Rowlandson.

La ora 10, Rowlandson intră în cabinetul marelui patron. Fruntea îi era posomorâtă. Bănuia că i se va cere socoteală pentru înfrângerea suferită în procesul lui Raymond, dar şi el avea să ceară socoteală în legătură cu Benjamin Sunderland. Gerald stătea impasibil la biroul său. Tânărul acesta cu ochi duri ca oţelul, care-l primi abia răspunzând cu o înclinare a capului la salutul său protocolar, îl irită pe Rowlandson, care se credea îndrituit la un tratament mai bun. În încăpere nu se mai afla decât Lafont, care stătea în picioare lângă birou. Rowlandson se opri în faţa lui Gerald şi aşteptă să i se ofere un scaun. Invitaţia întârzie să se manifeste.

Pendula aurie de pe birou, susţinută de nişte colonade delicate de onix, îşi depăna tic-tacul în încăperea în care nu se mai auzea decât respiraţia celor trei bărbaţi. Tăcerea se prelungi supărător.

Rowlandson îşi drese glasul.

— M-aţi chemat, Sir.

Gerald nu-i răspunse. Continua să-l fixeze cu o privire rece, aproape impersonală. Părea o statuie atât de bine executată, încât avea aparenţa vieţii.

Rowlandson era sigur că i se va rosti sentinţa de concediere. Gerald Sunderland nu ierta insuccesele. Lafont se uita când la candelabrul care atârna deasupra capului, când la vârful pantofilor săi. Avocatul hotărî să rupă cel dintâi tăcerea.

— Sper că aţi primit, Sir, raportul meu cu privire la procesul Contelui Raymond de Beaulieu.

— L-am primit, Mister Rowlandson. Şi am rămas profund nemulţumit, rosti Gerald cu glas egal, ca şi când ar fi vorbit despre un fapt divers.

— Îmi închipui că Mister Lafont v-a pus la curent cu dificultăţile pe care amândoi le-am avut de întâmpinat.

În ochii lui Gerald scânteie deodată o privire rea. „Cât mă urăşte de mult omul acesta”, reflectă Rowlandson înfiorându-se.

— Mister Rowlandson, înţeleg să răsplătesc serviciile pe care le-aţi adus până în prezent casei noastre, rosti răspicat Gerald. Casierul general a primit sarcina să vă înmâneze suma de două mii de lire, care reprezintă o recompensă binemeritată. Regret că pe viitor colaborarea noastră va trebui să înceteze. S-au ivit câteva elemente care fac imposibilă continuarea unei conlucrări.

— În privinţa condamnării Contelui de Beaulieu am făcut tot ce este omeneşte posibil spre a-l feri de o condamnare la moarte. Pe baza probelor existente, nimeni n-ar fi putut obţine mai mult. Îmi îngăduiţi să vă întreb care sunt celelalte elemente?

Gerald zâmbi, arătându-şi dinţii albi şi frumoşi, ca şi când ar fi vrut să muşte.

— Îmi este penibil, Mister Rowlandson, să vorbesc despre rolul pe care l-aţi jucat în… să zicem… legătura înfiripată între nepotul meu Benjamin şi fiica dumneavoastră.

Avocatul se înţepoşă.

— Nu vă înţeleg, Sir. Prefer situaţiile clare. Nu mă tem de explicaţii.

— Cum doriţi, replică Gerald cu asprime. Regret că mă forţaţi să pun în discuţie onestitatea fiicei dumneavoastră şi a dumneavoastră înşivă.

Atacul era atât de neaşteptat şi de dur, încât avocatul simţi că îl înăbuşă indignarea.

— Vă daţi seama de gravitatea cuvintelor pe care le-aţi pronunţat, Sir? Mister Lafont este martor.

Lafont rosti cu voce joasă:

— Faptele care fac obiectul acestei discuţii sunt prea grave ca să fie discutate în cadrul unui proces. Onoarea dumneavoastră, Mister Rowlandson, ar fi serios întinată.

— Nu vă permit, Mister Lafont...

— Am să vă spun tot ce am de spus, Mister Rowlandson, interveni sec Gerald. Aţi dorit această explicaţie şi o veţi avea. Profitând de contactele repetate pe care le-aţi avut cu nepotul meu Benjamin, în cursul procesului lui Raymond de Beaulieu, i-aţi captat încrederea, l-aţi invitat în casa dumneavoastră şi i-aţi prilejuit o serie de întâlniri cu fiica dumneavoastră.

— Este o infamie! şuieră avocatul sufocat.

I se urcase sângele în cap şi urechile începuseră să-i vâjâie.

— V-aţi gândit probabil că n-aţi încheia o afacere proastă dacă tânărul meu nepot v-ar deveni ginere, continuă implacabil Gerald. Aţi uitat că Benjamin Sunderland este minor. I-aţi smuls o cerere în căsătorie.

— Jur că nici n-am ştiut de întâlnirile lor! protestă cu vigoare Rowlandson. Nepotul dumneavoastră s-a îndrăgostit de fiica mea.

— Să fim serioşi, Mister Rowlandson.

— Nu admit să-mi puneţi cuvântul la îndoială. În ţara aceasta există legi care îi apără pe cei inocenţi...

— Inocenţi? Ce comic!

Avocatul îşi încleştă pumnii. Din clipa în care aflase că între Benjamin şi fiica lui se înfiripase o idilă, presimţise că lucrurile se vor termina rău. Dumnezeu îi era martor că nu voise această complicaţie. Dar cum i-ar fi putut convinge pe aceşti oameni de rea-credinţă că le spune adevărul? Vestea pe care o aflase în ultimele zile îi sporea mânia şi deznădejdea. Se uită la Gerald, apoi la Lafont. Se întreba dacă era cazul să le împărtăşească această groaznică noutate. În cele din urmă, se hotărî să vorbească:

— Benjamin Sunderland a lăsat-o pe fiica mea însărcinată.

Gerald şi Lafont abia îşi stăpâniră o tresărire. Faptul acesta complica serios lucrurile. Gerald îşi muşcă buzele.

— Mister Rowlandson, rosti el cu forţat calm, sunt dispus să vă despăgubesc fiica pentru fanteziile amoroase ale nepotului meu. Cât cereţi ca să-l lăsaţi în pace? Sunt convins că un proces nu v-ar conveni. Onoarea fiicei dumneavoastră ar da naştere la cele mai

stranii şi neplăcute interpretări. Nepotului meu i se va imputa poate că a fost un precoce donjuan. În orice caz, nu veţi obţine mai mult decât o despăgubire bănească, presupunând că acel copil de care mi-aţi vorbit ar fi opera lui. Ceea ce, bineînţeles, ar trebui dovedit.

Lui Rowlandson i se umplură ochii de lacrimi. O mânie neputincioasă îl făcu să bolborosească:

— Aţi merita să vă ucid pentru cuvintele acestea, Mister Gerald Sunderland!

— E nevoie să vă amintesc că vorbiţi în faţa unui martor, Mister Rowlandson, care poate confirma oricând că am fost obiectul unei tentative de şantaj?

Avocatul înşfăcă brusc un sfeşnic de aur de pe birou şi îl ridică spre a-l trăsni pe Gerald în creştet. Nu fu însă nevoie ca Lafont să se repeadă asupra lui pentru a-l dezarma, căci lăsă sfeşnicul să-i scape din mână. Flăcăruile lumânărilor se stinseră după ce pârliră covorul persan. În încăpere se răspândi un miros puternic de ars.

Gerald nici nu se clintise.

— Sunteţi curajos, Mister Gerald Sunderland, fiindcă aveţi în spate toată puterea dinastiei Sunderland, rosti cu scârbă Rowlandson. Nu vă ucid, fiindcă nu-mi pot îngădui luxul de a-mi lăsa familia pe drumuri. Păstraţi-vă banii şi nepotul. Nu vă urez decât să suferiţi într-o zi, amândoi, atât cât am suferit eu în ultima vreme. Dumnezeu să vă pedepsească!

Se răsuci pe călcâie şi părăsi grăbit încăperea. După ce uşa se închise în urma sa, Lafont rosti întunecat:

— Bietul om! Ce melodramatică ieşire din scenă!

Gerald suspină:

— Rowlandson nu e un laş, rosti el, schimbându-şi brusc atitudinea. Renunţase la poza pe care o afectase în prezenţa avocatului. A judecat înţelept, adăugă el. Regret că a trebuit să-i răsplătesc în chipul acesta serviciile pe care le-a adus atâţia ani casei noastre. Sunt convins că Benjamin a iubit-o sincer pe fiica lui Rowlandson. Sunt convins că avocatul şi fiica lui nu l-au ademenit. Sunt convins că Benjamin a însărcinat-o. Dar ce puteam să fac, Monsieur Lafont? În sânul familiei noastre nu trebuie să între străini. Pe Lorenzo di Serracapriolo l-am acceptat fiindcă situaţia era alta.

Se ridică brusc de la birou şi trecu la fereastră. De acolo, de sus, îl văzu pe Rowlandson traversând strada, gesticulând de unul

singur şi oprind un *cab* în care se urcă, dispărând apoi după colţul străzii. Spectacolul acesta îi spori jena.

— Nu ştiu dacă mă poţi înţelege, Monsieur Lafont! Toţi cei din neamul nostru suntem blestemaţi! Blestemaţi, Monsieur Lafont!

Şeful departamentului informaţiilor îl privi gânditor.

— Vă înţeleg, Sir! Vă înţeleg!...

Gerald se înapoie la Montenuovo House şi luă prânzul în compania lui Challais şi a lui Lorenzo. În tot timpul mesei nu scoase o vorbă. Challais îi respecta tăcerea. Era şi el copleşit de gânduri. Lorenzo avea senzaţia că se află într-o ambarcaţiune fără rame, târâtă pe apele unui viforos râu de munte, care-şi frământa apele printre stânci. O singură ciocnire cu unul din bolovanii aceia imenşi, aruncaţi de braţele puternice ale unui Hercule nevăzut, ar fi fost de-ajuns ca s-o sfărâme. Ambarcaţiunea îşi continuă cursa nebunească spre un abis pe care Lorenzo îl presimţea. Nu făcea însă nicio mişcare, fiindcă îl paraliza frica şi nu se putea împotrivi destinului.

După-amiază, în vreme ce trăsura de călătorie îl aştepta la scară, i se anunţă lui Gerald o vizită.

— Mister şi Mistress Phipps! rosti cu gravitate majordomul.

În primul moment, Gerald fu ispitit să comunice prin servitor Georginei că nu o poate primi. Apoi se răzgândi, deşi ştia că îl aşteaptă o întrevedere penibilă. Îi primi într-un salon cu tapiserii englezeşti din secolul al XVII-lea, de dimensiuni aproape halucinante, cu personaje uriaşe ce păreau să ţâşnească din cadre şi care zdrobeau cu masivitatea lor comodele delicate din epoca William and Mary şi fotoliile îmbrăcate în brocart de argint. Tapiseriile zugrăveau scene inspirate din legendele Romei antice, iar drapajele ample ale togilor ajungeau să se confunde cu faldurile draperiilor, de culoarea chihlimbarului. Tapiseriile acestea bizare creau o atmosferă insolită, care, bănuia Gerald, avea să impresioneze neplăcut pe vizitatorii săi, iscându-le complexe tulburi.

Profesorul Phipps reacţionă exact aşa cum presupusese amfitrionul. Deşi se străduia să îşi concentreze atenţia asupra subiectului care motivase această vizită, privirile îi erau furate de siluetele fantastice de pe tapiserii. Georgina era însă deprinsă cu luxul, chiar dacă acesta îmbrăca forme extravagante, ca în cazul de faţă. Faptul că în ultimii ani trăise într-o ambianţă cenuşie, burgheză, nu-i ştirbise cu nimic firea de autentică *grande dame*.

Georgina ţinea în mână un ziar britanic. Un anunţ din rubrica mondenă era înconjurat cu roşu.

— Vrei să îmi spui ce înseamnă asta? se adresă ea cu asprime lui Gerald, arătându-i anunţul.

Nici nu aşteptase să se retragă servitorul, ca să declanşeze această scenă de familie.

Gerald îşi aruncă privirile asupra rândurilor tipărite.

— Ah, da! rosti el calm. *Fair-part*-ul căsătoriei Cynthiei cu Principele di Serracapriolo. N-ai ştiut? întrebă cu prefăcută ingenuitate. Am să-i fac observaţie secretarului meu fiindcă nu v-a trimis şi vouă un *faire-part*.

— M-am informat asupra acestui... principe, rosti Georgina cu dispreţ, dar şi cu neputincioasă exasperare. Un degenerat, ajuns pe ultima treaptă a decadenţei morale. E şi firesc. Face parte din rândul prietenilor tăi.

— Mulţumesc pentru compliment, Georgina, zâmbi Gerald. Dacă numai pentru aceasta ai venit, socotesc că am epuizat subiectul întrevederii noastre.

— Nu l-am epuizat deloc, stărui ea mânioasă. Mai avem multe de discutat.

— Mă întreb ce rost ar avea? Lucrurile sunt definitiv aranjate.

— Aşa crezi dumneata, Gerald.

— Dacă-ţi închipui că mai poţi interveni cu ceva împotriva acestei căsătorii, îţi faci iluzii, Georgina.

— Te crezi foarte abil, Gerald. Ai măritat-o pe Cynthia deoarece te-ai temut că justiţia îmi va acorda tutela ei.

— Deducţiile dumitale sunt admirabile, replică Gerald surâzând cu aceeaşi falsă candoare. Întotdeauna am avut un respect deosebit pentru inteligenţa dumitale. Ţin să-ţi atrag însă atenţia că nu am acţionat decât în spiritul intenţiilor părintelui nostru comun, Richard Sunderland. El şi-a manifestat în mod expres voinţa de a te dezmoşteni şi de a te priva în acelaşi timp de orice drept asupra copiilor rezultaţi din căsătoria ta cu Adrien de Beaulieu. Îţi dau un sfat, Georgina! Rezumă-te la noua ta familie. Te-ai măritat cu profesorul Phipps, un om onorabil, care ţi-a dăruit câţiva copii înzestraţi. Ocupă-te de ei, Georgina, şi uită-i pe ceilalţi!

— Mă dispensez de sfaturile dumitale, Gerald, îl întrerupse cu ton îngheţat.

El ridică din umeri.

— Cum doreşti. Te previn însă că te agiţi zadarnic.

— Vom vedea!

Gerald se uită la ceasul de pe cămin.

— Îmi pare foarte rău că sunt nevoit să pun capăt acestei agreabile discuţii, dar trebuie să plec la Paris.

— Trăsura poate să mai aştepte puţin. Şi prietenii…

— Dacă mai ai să-mi spui şi altceva, Georgina, te ascult, grăi Gerald cu vizibilă plictiseală.

— Mi-ai nenorocit copiii, Gerald!

— Greşeşti! Nu i-am prezentat-o eu lui Raymond pe Mary Reynolds. M-am împotrivit acestei căsătorii, aşa cum s-a împotrivit şi părintele nostru căsătoriei dumitale cu onorabilul profesor Phipps, aici de faţă. Raymond ţi-a moştenit probabil încăpăţânarea. Acum suferă consecinţele, aşa cum le-ai suferit într-o oarecare măsură şi dumneata.

— În ceea ce mă priveşte, sunt fericită că am scăpat din acest viespar.

— Mă bucur şi eu pentru tine, Georgina.

— Cu Raymond lucrurile nu s-au terminat însă atât de uşor.

— Din nefericire.

— Ce-ai făcut ca să-l aperi?

— Tot ce a fost posibil. Sper ca să fac în viitor ceva mai mult.

— Vorbe! Vorbe!… Voi ataca în justiţie validitatea căsătoriei Cynthiei.

— Te rog! Dacă ai timp de pierdut…

— Eşti cinic, Gerald!

— Spun adevărul, Georgina. N-ai nicio şansă. Căsătoria este perfect legală. Acum vă rog să mă iertaţi!

Sună dintr-un clopoţel. Servitorul care introdusese pe Georgina şi pe soţul ei îşi făcu apariţia.

— Stubbs, condu pe Mister şi pe Mistress Phipps. La revedere, Georgina, la revedere, profesore Phipps.

Părăsi încăperea, lăsându-i pe cei doi vizitatori plantaţi în mijlocul camerei. Personajele groteşti din tapiseriile murale îi priveau cu batjocură.

O jumătate de oră mai târziu, berlina lui Gerald părăsi Londra, îndreptându-se în galopul cailor spre Dover…

Îndată după sosirea sa la Paris, Gerald începu să tragă sforile în scopul zădărnicirii planurilor lui Villèle şi ale fraţilor Rotschild, fără a neglija în acelaşi timp să urmărească atent desfăşurarea

operaţiilor de Bursă de la Londra. Luă o primă măsură, subvenţionând în taină ziarele liberale, ostile regimului. Prin intermediul lui Talleyrand, adversarul ireductibil al lui Villèle, intră în contact cu liderii opoziţiei, Casimir Périer, Benjamin Constant, generalul Foy, Marchizul de La Fayette, care îşi manifestaseră deja ostilitatea faţă de proiectele financiare ale primului-ministru. Gerald urmărea să organizeze forţele opoziţiei, sporindu-le eficacitatea în lupta pe care aveau să o ducă împotriva guvernului.

Făcu apoi avansuri bancherilor liberali, ţinuţi în carantină de Villèle, care ajunsese să colaboreze aproape în exclusivitate cu James de Rotschild. Delessert, Mallet, Hottinguer, prelucraţi de Casimir Périer, acceptară să acţioneze de comun acord cu Gerald. Bancherul Laffitte, deşi făcea parte din rândurile opoziţiei, se derobă în ultima clipă, deoarece fraţii Rotschild reuşiseră să-l atragă de partea lor, oferindu-i o participare importantă în operaţia preconizată de Villèle în legătură cu conversiunea rentei de 5%.

Gerald făcu apoi un gest care stârni mare vâlvă. În casa Contesei de Boigne se întâlni cu Ducele Philippe d'Orleans, fiul regicidului, şi, după o foarte cordială discuţie, acceptă să participe la un dineu oferit de acesta la Palais-Royal. La rândul său, îl invită la o vânătoare călare pe domeniile Lusignan-Valois din Île de France. Rivalitatea dintre ramura Orleans şi ramura Bourbon era un subiect arhicunoscut. Vexaţiile pe care ducele le suferea din partea regelui şi a fratelui acestuia, Contele d'Artois, îl făcuseră să accepte primejdioasa cinste de a fi considerat şeful nemulţumiţilor din Franţa.

Câteva zile după acest eveniment, Gerald şi soţia sa fură invitaţi la o recepţie oferită de Ducele de La Rochefoucauld, care avusese neplăcerea de a-şi atrage antipatia Contelui d'Artois. La Rochefoucauld era considerat un regalist moderat, ceea ce constituia o crimă în ochii ultraregaliştilor fanatici.

Deşi era suspectat de Curte, La Rochefoucauld primea o societate foarte aleasă la recepţiile sale, care erau boicotate doar de slugile prea credincioase ale Contelui d'Artois.

Sosirea lui Gerald era aşteptată cu nerăbdare. Acesta avea să-şi facă pentru întâia oară apariţia la braţul tinerei sale soţii într-un salon din aristocraticul cartier Saint-Germain. Olga vizitase în două rânduri Parisul, însoţindu-şi părinţii, dar pe atunci fusese

doar un copil, care nu prea atrăsese atenţia. De data aceasta se înfăţişa însă în dubla ei calitate de Ducesă de Lusignan-Valois şi de cea mai bogată femeie din Franţa. Când Olga îşi făcu intrarea în palatul La Rochefoucauld, o întâmpină încă de la uşă zvon de glasuri şi exclamaţii admirative. Din acest cor lipseau, evident, vocile femeilor, care nu puteau accepta cu inimă uşoară apariţia unui nou astru, de o asemenea strălucire, pe firmamentul lumii mondene pariziene. Ploaia de diamante care scăpărau pe rochia de brocart argintiu evoca splendorile Golgondei. Iar frumuseţea ei era atât de desăvârşită, încât – asemenea dumnezeirii – nu suporta descriere şi nici termeni de comparaţie.

Gerald păşea la braţul ei, încântat de unanimul omagiu pe care-l citea nu numai în ochii admiratorilor, dar şi în privirile încărcate de ciudă ale femeilor tinere.

Ducesa de La Rochefoucauld, după ce se extazie în faţa Olgăi şi îl felicită pe Gerald pentru inspirata lui alegere, îi declară cu amabilă îndrăzneală:

— Duce, îmi voi îngădui să-ţi răpesc soţia. Toată lumea e dornică să o cunoască. Te las în compania soţului meu. Sunt sigură că aveţi multe să vă spuneţi.

— *Madame la Duchesse*, sunt la ordinele dumneavoastră, se înclină el.

Amfitrionul manevră astfel încât să rămână în compania exclusivă a lui Gerald. Un servitor galonat le oferi şampanie.

— În sănătatea superbei dumitale soţii, Gerald.

— Mulţumesc, prietene.

La Rochefoucauld îl luă de braţ cu un gest plin de intimitate.

— Mă bucur că ai răspuns la invitaţia mea. Eram nerăbdător să stăm de vorbă. Nu este elegant să-ţi manifeşti curiozitatea, dar eu am să încalc aceste reguli. Întreg Parisul vorbeşte despre schimbarea dumitale de orientare politică. Este într-adevăr senzaţională.

— Nu i-aş acorda o asemenea semnificaţie, replică Gerald cu afectată modestie. Este o atitudine firească, determinată de o întreagă serie de împrejurări. În orice caz, iniţiativa nu-mi aparţine.

— Mi-am dat seama. Lucrările de culise ale lui Villèle te-au silit să adopţi această linie de conduită. Ciudat om şi acest Villèle. Înainte vreme se bizuia mult pe dumneata.

— Rotschilzii i-au oferit probabil condiţii mai bune în timpul

absenţei mele de la Paris. Statornicia nu este apanajul oamenilor politici, dragul meu prieten.

— Am simţit-o pe propria mea piele, Gerald. Ah, uite-l pe Jules de Polignac! Vine direct spre noi. Ce-o fi căutând aici? Nu-mi calcă des pragul.

— Omul acesta mă plictiseşte cumplit.

— Ştiu. Şi pe mine mă plictiseşte. Nu-mi plac aerele lui de motan virtuos şi nici apartenenţa la Confreria Flamurilor, această asociaţie de Tartuffe cu pretenţii de cenzori ai moravurilor.

Gerald înţelegea repulsia lui La Rochefoucauld. Nici el nu era de acord cu excesele moralizatoare şi cu principiile ultrareacţionare ale acestui ordin cavaleresc, tainic la origine, creat sub Imperiu de Bertier de Sauvigny, pentru a precumpăni influenţa crescândă a francmasoneriei, a preamări monarhia defunctă şi a sluji biserica. În sânul confreriei exista o foarte severă ierarhie. Organismul acesta contrarevoluţionar luase fiinţă şi se dezvoltase în celulele închisorilor. Acolo fuseseră recrutaţi, printre alţii, Marchizul de Puyvert, Jules şi Armand de Polignac, Alexis de Noailles, Mathieu de Montmorency. După prăbuşirea lui Napoleon, confreria îşi continuase activitatea la lumina zilei, dobândind o forţă de temut. Datorită eforturilor ei, cabinetul prezidat de Ducele de Richelieu – învinuit de moderaţie – fusese înlăturat de la putere. Villèle devenise prim-ministru graţie aceleiaşi grupări, căreia îi jurase credinţă şi supunere eternă. Louis al XVIII-lea acceptase cu spaimă noua formaţie ministerială. Socotea – pe drept cuvânt – că excesele reacţionare ale noului cabinet vor duce la şubrezirea monarhiei legitime, care abia se reinstalase pe tronul Franţei.

Gerald mai avusese în trecut unele frecuşuri cu acest ordin. Emisari ai comitetului de conducere încercaseră într-o vreme să-l înregimenteze în sânul organizaţiei. Dar el ştiuse să se eschiveze. Nu-i convenea să facă parte din asociaţii care i-ar fi stânjenit mişcările. Politica lui economică şi financiară nu-i îngăduia să urmeze un drum inflexibil, ci trebuia să se mlădieze în funcţie de condiţiile existente nu numai în Franţa, ci şi în întreaga lume.

Prinţul Jules de Polignac se apropie de Gerald şi îl salută cu toată curtenia.

— Duce, sunt încântat că am avut prilejul să ne întâlnim.

— Plăcerea este a mea, Principe.

— Nu ne-am mai văzut de foarte multă vreme.

— Ocupaţiile m-au ţinut un timp departe de Franţa.

Jules de Polignac, deşi se apropia de 45 de ani, păstra încă o siluetă suplă, tinerească. Părul negru, striat de câteva fire argintii, era pieptănat *en coup de vent*.

Şi Gerald şi amfitrionul îşi dădură seama că apariţia lui Polignac nu era întâmplătoare. Principele vorbi un timp despre vreme, despre ultimele spectacole şi cancanuri, apoi trecu brusc la un subiect mult mai arzător.

— Am urmărit cu interes, Duce, comentariile din culisele Camerei Deputaţilor în legătură cu încercările opoziţiei de a se folosi de prestigiul dumneavoastră şi de forţa pe care o reprezintă Casa Sunderland. Spre deosebire de unii prieteni ai mei, care priveau cu amărăciune înclinarea dumneavoastră spre liberali, eu am afirmat sus şi tare că nu veţi accepta să deveniţi instrumentul intereselor opoziţiei.

— Vă asigur, Principe, că nu slujesc decât interesele ţării şi ale casei mele.

— Aş fi preferat să folosiţi termenul *interesele monarhiei*.

— Interesele ţării se îmbină cu interesele monarhiei, replică Gerald cu abilitate, spre a nu se angaja cu nimic.

— E mai bine aşa, zâmbi Jules de Polignac. Trebuie totuşi să subliniez – sper să-mi iertaţi sinceritatea – că atitudinea pe care aţi adoptat-o faţă de îndemnizarea nobilimii jefuite în timpul revoluţiei de bunurile ei a dezamăgit pe multă lume.

— Nu înţeleg! rosti Gerald, încreţindu-şi sprâncenele.

— Conversiunea rentei de 5% în rente de 3% preconizat de Villèle nu are ca scop decât procurarea de fonduri necesare îndemnizării foştilor emigranţi deposedaţi de averi în timpul revoluţiei. Luând atitudine împotriva acestei iniţiative, loviţi în propria dumneavoastră clasă.

Gerald zâmbi cu falsă amabilitate.

— Mă aşteptam la reproşul acesta. Îmi pare bine că mi-aţi oferit prilejul să risipesc nişte comentarii răuvoitoare. Nu sunt şi nu am fost niciodată împotriva despăgubirii foştilor emigranţi. Socotesc însă că soluţia adoptată de Villèle nu este cea mai fericită. Miliardul de care are nevoie poate fi procurat şi pe alte căi.

— Sângele albastru care curge în vinele dumneavoastră, Duce, ar trebui să precumpănească orice considerente utilitariste.

— Sângele meu albastru, Principe, nu mă va determina niciodată să fac prostii, în dispreţul bunului-simţ, al raţiunii celei

mai elementare. Dacă Monsieur de Villèle şi partizanii lui vor să compromită monarhia, n-au decât. N-am să mă asociez lor.

— De ce să o compromită?

— Conversiunea rentei de 5% în 3% va păgubi pe toţi deţinătorii de rente, care vor acuza cabinetul şi pe rege că încearcă să-i frustreze de agonisita lor.

— Ştiţi bine că acest lucru nu este adevărat. Ţara nu ar avea decât de folosit de pe urma conversiunii.

— Nu este aceasta şi părerea mea, Principe.

— Aş dori să vă atrag atenţia, Duce, că nu vorbesc numai din proprie iniţiativă. Confreria Flamurilor se interesează cu deosebire de succesul operaţiei iniţiate de Monsieur de Villèle.

— Regret, Principe, că punctele noastre de vedere nu coincid. Deşi mă întristează faptul că nu putem cădea de acord, îmi continui drumul pe care l-am ales.

Polignac îşi dădu seama că ameninţarea lui, abil deghizată, nu avusese efect. Insistă:

— Confreria dispune de puteri incalculabile. Dacă, eventual, măsurile financiare preconizate de Monsieur de Villèle v-ar păgubi, s-ar putea să vi se ofere compensaţii.

— De ce natură?

— Această chestiune o vom discuta. Important este să ajungem la un numitor comun.

— Vă stau la dispoziţie, Principe.

Jules de Polignac zâmbi lui Gerald, amfitrionului, îi salută, apoi se retrase.

— Una caldă, una rece! rosti gânditor La Rochefoucauld. Cert este un singur lucru. În cazul morţii lui Louis al XVIII-lea şi al instalării pe tron a fratelui său, Confreria Flamurilor va dobândi o forţă de temut. Nu ştiu dacă eşti informat că şi Chateaubriand, marele nostru Chateaubriand, este pe punctul de a pierde portofoliul Afacerilor Externe, fiindcă nu acţionează potrivit indicaţiilor confreriei, sprijinindu-l fără rezerve pe Villèle.

— Crezi că acesta e singurul motiv?

— Nu. Recunosc, dragul meu, că poziţia lui a fost şubrezită şi de acea nenorocită afacere a decoraţiilor…

— Decoraţii? Despre ce decoraţii e vorba?

— Nu ştiai? Am să-ţi spun. E bine să fii la curent. Poate că îţi va folosi la ceva, deşi faptul în sine pare neînsemnat.

— Cauze aparent mici pot avea efecte mari.

— După succesul războiului din Spania, Chateaubriand a primit din partea suveranilor europeni cele mai înalte ordine: Annonciada, Vulturul Negru, Lâna de Aur, Ordinul Mântuitorului şi Ordinul rusesc al Sfântului Andrei. Ţarul acordase această înaltă distincţie numai lui Chateaubriand şi lui Montmorency, cei doi reprezentanţi ai Franţei la Congresul de la Verona, omiţându-l pe Villèle, prim-ministru. Louis al XVIII-lea a apreciat gestul ţarului drept un afront adus lui prin intermediul lui Villèle. „Împăratul Alexandru, acest parvenit încoronat, a reproşat regele lui Chateaubriand, m-a ofensat, pălmuindu-mi pe primul meu ministru.” Dornic să repare insulta adusă lui Villèle, l-a decorat cu Marele cordon albastru al Ordinului Sfântul Spirit. Curtenii şi miniştrii, care nu-l puteau suferi pe şeful departamentului Afacerilor Externe, fiindcă acesta avusese lipsa de modestie să-şi atribuie în exclusivitate succesul negocierilor diplomatice care făcuseră posibil succesul războiului din Spania, au aplaudat acest gest, la care s-a raliat şi Contele d'Artois. Profund jignit, Chateaubriand şi-a prezentat demisia. Regele şi-a dat seama că mersese prea departe. Alegerile generale băteau la uşă. Un scandal provocat de retragerea din guvern a lui Chateaubriand ar fi oferit opoziţiei un prilej pe care l-ar fi putut specula. Regele a hotărât să-şi repare pripeala, conferind şi lui Chateaubriand Cordonul albastru în cadrul unei promoţii noi, care cuprindea pe Ducele de Doudeauville şi pe Baronul de Damas. Chateaubriand s-a revanşat, obţinând, prin ambasadorul Franţei la Petersburg, Ordinul Sfântului Andrei şi pentru Contele de Villèle. Astfel apele s-au liniştit. Dar numai aparent, fiindcă amorul propriu al lui Chateaubriand nu poate uita că a fost pe punctul de a pierde departamentul Externelor din cauza vanităţii exacerbate a primului-ministru.

Gerald îşi zise că afacerea decoraţiilor îi putea fi de folos. Îl cunoştea bine pe Chateaubriand. Cordelia de Castellane, una dintre „prietenele” acestui înflăcărat şi incorigibil amorez, îi înlesnise o operaţie financiară de mare anvergură. Spania liberală datora Casei Sunderland peste o sută de milioane de franci. După ce răsturnase regimul constituţional impus de Riego, Regele Fernando al Spaniei nu mai voise să recunoască datoriile contractate de guvernul liberal. Gerald oferise Cordeliei de Castellane un voluminos pachet de titluri ale acestui împrumut. Spre a şi le valorifica, ea nu avea decât sarcina de a-l determina pe

Chateaubriand să facă presiuni asupra Regelui Fernando, astfel ca acesta să ramburseze mult discutatele împrumuturi. Cordelia îşi îndeplinise misiunea, vârstnicul şi ilustrul ei amant intrase în acţiune, iar regele Spaniei se înclinase în faţa dictatului. Gerald îşi recuperase parte din capitalurile angajate în Spania. Fernando, care-i era de altfel direct îndatorat, acceptase să prelungească pe încă douăzeci şi cinci de ani concesiunea exploatării zăcămintelor miniere din coloniile spaniole din cele două Americi, acordată Casei Sunderland la începutul secolului trecut. Din nefericire, această concesiune îşi pierduse în mod practic efectul de când coloniile spaniole din America îşi proclamaseră independenţa. Această situaţie complicase existenţa lui Gerald, silit să-şi procure din altă parte capitalurile de care avea urgent nevoie în Europa, pentru a se război cu bancherii care-l atacau pe toate fronturile.

O primă vizită la Ministerul Afacerilor Externe se încheie cu un acord complet. Şi Gerald şi Chateaubriand urmăreau acelaşi ţel: răsturnarea lui Villèle. Autorul faimosului *Genie du christianisme* dorea să-şi încoroneze cariera politică devenind prim-ministru, iar Gerald voia să împiedice cu orice preţ conversiunea rentei de 5%.

Câteva zile după întrevederea cu Chateaubriand, Gerald primi vizita lui Talleyrand. Fostul conducător al politicii externe sub imperiu îmbătrânise mult. Deşi se străduia să afişeze o vioiciune juvenilă, se cocârjase, nasul şi bărbia i se ascuţiseră şi îşi târa parcă mai anevoie piciorul diform.

— Relaţiile Casei Sunderland cu Ministerul Afacerilor Externe al Franţei sunt azi tot atât de strânse ca şi sub regimul trecut, glumi fostul ministru de externe al lui Napoleon. Richard Sunderland a lucrat mână în mână cu principele de Benevento. Fiul său Gerald respectă tradiţia, colaborând cu Monsieur de Chateaubriand.

Gerald desluşi sub tonul vesel, uşor condescendent, al lui Talleyrand o amărăciune laborios deghizată.

— Sunt convins că în curând veţi ocupa din nou fotoliul ministerial, care, de altfel, vi se cuvine, zise el. Monsieur de Chateaubriand va căpăta, se pare, alte însărcinări. Poate aceea de prim-ministru.

— Prim-ministru? exclamă Talleyrand. Să fac parte dintr-un cabinet prezidat de Monsieur de Chateaubriand? Dumnezeu să mă ferească!

Făcu o pauză, în cursul căreia savură coniacul servit în pahare

de cristal de Boemia.

— Atâta vreme cât va trăi Regele Louis al XVIII-lea – Dumnezeu să-l aibă în pază – n-are să mi se încredinţeze departamentul Externelor, rosti el cu dispreţ. Bourbonii nu ştiu ce înseamnă recunoştinţa. Au uitat că le-am redat tronul.

— Cred mai degrabă că vor să uite, dar nu reuşesc. Prezenţa dumneavoastră le-ar aminti în permanenţă ceea ce vă datorează.

— Cred că ai dreptate, tânărul meu prieten. Ştii, mă întreb câteodată dacă n-am greşit doborându-l pe Napoleon!

— Întrebarea aceasta mi-am pus-o şi eu, *Monsieur le Prince*. Îmi permiteţi să vă ofer încă un coniac?

— Mulţumesc. E delicios.

— Zilele acestea Monsieur de Chateaubriand îmi va face plăcerea de a lua cina la Palais Lusignan. Ar fi o mare cinste pentru mine dacă aţi accepta să mă onoraţi şi dumneavoastră cu prezenţa.

Principele de Benevento râse:

— Chateaubriand şi Talleyrand la aceeaşi masă! De ce nu? Şi în arca lui Noe leii au stat umăr la umăr cu gazelele. Îmi place să cred că eu sunt leul. Un leu cu colţii puţin cam tociţi, dar care ştie încă să ragă.

O intempestivă invitaţie la Tuileries dădu peste câteva zile lui Gerald prilejul de a se întreba ce anume motivase această chemare. La data şi la ora fixată – era într-o dimineaţă senină de primăvară – se înfăţişă la reşedinţa suveranului Franţei. Cu ceremonialul de rigoare, fu introdus de Monsieur de Damas, gentilomul de serviciu, în cabinetul regelui.

În cameră domnea o penumbră verzuie, datorită draperiilor grele de la ferestre lăsate pe jumătate. Pe rege îl obosea lumina puternică a zilei. După ce-şi obişnui privirea cu semiîntunericul din încăpere, Gerald îl zări pe suveran ghemuit într-un fotoliu, lângă masa lui de lucru. Un pled îi acoperea picioarele. Părea să fi aţipit. Capul stătea aplecat, iar bărbia i se înfipsese în pieptul scobit. Umerii i se lăsaseră ca la o păpuşă dezumflată.

Gentilomul de serviciu tuşi uşor. Regele nu făcu însă nicio mişcare. Gentilomul se uită la Gerald, zâmbi stingherit, apoi tuşi din nou, ceva mai tare. Regele tresări şi, cu un efort, ridică încet capul. Peruca impecabil pudrată contrasta cu chipul lui pustiit de boală şi de bătrâneţe. Fruntea îi era ridată şi vânătă, ca şi când ar

fi fost năpădită de o eczemă. Obrajii, striaţi de vinişoare vinete, îi atârnau ca nişte săculeţe golite pe jumătate. Ochii îi erau şterşi, înroşiţi, ca după o lungă noapte de veghe. O lacrimă tulbure ca o picătură de puroi se prelingea pe obrazul stâng.

Gerald se înclină adânc.

— Gerald Sunderland, Duce de Lusignan-Valois! anunţă gentilomul de serviciu.

Regele clătină din cap.

— Da! Da! Lusignan-Valois! Familie de sânge regal!...

Morfoli un bol imaginar între gingiile umezite de salivă.

— Apropie-te, Lusignan!

Gerald execută porunca.

— Chipeş tânăr! zâmbi schimonosit suveranul. Semeni cu tatăl dumitale! Era un om destoinic şi cu mult suflet... Ştii, Lusignan, tatăl dumitale m-a ajutat la nevoie. Trăiam în exil, la Hartwell. Ah, ce vremuri triste!... Dar pe atunci le suportam altfel. Eram mai tânăr, mai sănătos... Acum, când mă privesc în oglindă, mă sperii... Posteritatea va putea spune orice despre mine. Dar nu şi că aş fi fost lipsit de recunoştinţă... Îşi îndreptă privirile spre birou: Damas! bolborosi el, adresându-se gentilomului de serviciu. Damas, dă-mi, te rog, sulul de pe masă!

Gentilomul se execută în grabă. Regele luă sulul şi îl înmână lui Gerald:

— Lusignan, te-am desemnat membru al Camerei Pairilor cu titlu ereditar.

Gerald vru să-şi exprime recunoştinţa pentru bunăvoinţa regală.

— Nu! Să nu-mi mulţumeşti! vorbi împleticit regele. Mi-am făcut datoria! Când am să-mi închei socotelile aici, pe pământ, vreau să am conştiinţa împăcată că mi-am plătit toate poliţele. Şi pe cele bune, şi pe cele rele. Dumneata, Lusignan, nu datorezi nimănui nimic. Ai priceput? Nu datorezi nimănui nimic!

Respiră adânc şi făcu a pauză, ca şi când ar fi vrut să câştige puteri.

— Aş fi dorit să-ţi cunosc soţia. Am auzit că este înzestrată cu cele mai desăvârşite calităţi. Te felicit!... Regret că n-am să fiu de faţă când ai s-o prezinţi la Curte. Firul vieţii mele se apropie de sfârşit, Lusignan.

Gerald schiţă un gest, exprimându-şi îndoiala în posibilitatea unei crize fatale.

— Lasă! grăi regele. Nu încerca să mă încurajezi. E inutil. Nu

sunt unul dintre acei oameni care se îmbată cu un pahar cu apă… Sper să te mai văd, Lusignan! Sper să te mai văd…

Gerald înţelese că audienţa lui se încheiase. Suveranul nu-i dăduse ocazia să plaseze un cuvânt. Se înclină şi se retrase de-a-ndăratelea până la uşă, potrivit ceremonialului. „Nu datorezi nimănui nimic”, vorbele rostite de rege cu puţin înainte de a-l concedia îl obsedau. Ce voise acesta să spună? Fraza avusese un sens ascuns, care acum îi scăpa. În curând însă află explicaţia. Două zile după audienţa la palat, Gerald se întâlni cu Principele Jules de Polignac la o recepţie oferită de ambasadorul Angliei.

Polignac îl felicită pentru intrarea sa în Camera Pairilor. Cu vorbe meşteşugite îi dădu de înţeles că datora această cinste eforturilor Confreriei Flamurilor. Vorbele rostite de suveran îi reveniră brusc în minte. „Nu datorezi nimănui nimic. Ai priceput? Nu datorezi nimănui nimic.” Regele îi acordase probabil această favoare la sugestia lui Polignac sau a cine ştie cărui corifeu al Confreriei Flamurilor. Voise însă a preciza că recompensa nu îl angaja cu nimic pe noul pair faţă de conducătorii confreriei. I-o acordase pentru a răsplăti generozitatea răposatului Richard Sunderland. Congregaţia nu avusese decât meritul de a-i fi trezit în minte trecutul şi obligaţiile pe care le avea faţă de urmaşii întemeietorului Casei Sunderland.

Gerald dădu lui Polignac un răspuns evaziv, cu dublu sens, ca şi faimoasele oracole de la Delphi…

În acest timp, în Anglia, bătălia de Bursă se angajase cu furie. Instrucţiunile lui Gerald fuseseră executate cu zel de către Lester Woodward şi cu mai puţin entuziasm de Anthony Temple. Jucători la *baisse* vânduseră *à découvert* un mare număr de acţiuni ale societăţilor miniere Sunderland, încredinţaţi că vor putea să le colecteze de pe piaţă pe sume derizorii, după ce acestea vor înregistra la bursă o scădere accentuată. Încrederea lor în succesul manevrei era întărită de pachetele de acţiuni aruncate pe piaţă nu numai de deţinătorii particulari, ci şi de Casa Sunderland însăşi. La început nimeni nu remarcase cumpărările discrete efectuate de interpuşi ai lui Lester Woodward. În clipa în care Gerald socoti că mai bine de 95% din acţiuni intraseră pe căi lăturalnice în posesia Casei Sunderland, declanşă o bruscă şi uluitoare campanie *de hausse*. Foarte târziu, sindicatul de bancheri care jucase la *baisse* pricepu că fusese manevrat într-o

poziţie extrem de dezavantajoasă. Creşterea *en fleche* a valorii acţiunilor miniere nu le mai permise să le achiziţioneze la cotele joase pe care îşi închipuiseră că le vor impune.

Panica stârnită în timpul scăderii acţiunilor printre acţionari care nu ştiuseră cum să scape mai repede de ele fu urmată de o panică şi mai cumplită printre jucătorii la *baisse*, care îşi dădură seama că vor fi iremediabil împinşi în *corner*. Acţionarii păgubiţi începură să protesteze împotriva „escrocheriei" săvârşite de Casa Sunderland, care provocase această scădere spre a intra în posesia tuturor acţiunilor existente pe piaţă. Instanţa de judecată luă cazul în discuţie. Avocaţii Casei Sunderland, în cap cu un tânăr jurist, George Bryant, care se afirmase într-o serie de răsunătoare procese în City, susţinură că scăderea acţiunilor nu fusese provocată decât de jocul sindicatului de bancheri care operase la *baisse*. Tendinţa de *hausse* intervenise după ce deţinătorii acţiunilor, înspăimântaţi, le vânduseră de bunăvoie. Angajamentele asumate de jucătorii la *baisse*, care operaseră *à découvert*, făcea dovada bunei-credinţe a Casei Sunderland. Câţiva dintre deţinătorii de acţiuni, ruinaţi de aceste fluctuaţii, se sinuciseră. Se stârni un enorm scandal. În faţa probelor furnizate de avocaţii Casei Sunderland, justiţia fu nevoită să o exonereze de orice vină. Gerald, Temple şi Woodward ieşiră cu faţa curată, deşi în culise aprecierile în legătură cu onestitatea lor profesională fură extrem de aspre. Bancherii intraţi în *corner* trebuiră să plătească sume fabuloase pentru a cădea la înţelegere cu reprezentanţii Casei Sunderland. Aceasta cu atât mai mult cu cât acţiunile existente încă pe piaţă erau puţine la număr şi atinseseră cote inabordabile.

Dacă la Londra Gerald ieşise din încurcătură, alegându-se chiar cu beneficii confortabile, nu tot atât de favorabilă părea situaţia la Paris şi Viena. Campania declanşată de el împotriva conversiunii rentei de 5% în rente de 3% îşi dădu roadele. Presa dezlănţui un atac furibund şi concentrat împotriva încercărilor cabinetului de a ruina pe cetăţenii cinstiţi, deţinători ai rentelor de stat, numai pentru a procura faimosul miliard cu care să despăgubească pe emigranţii care în timpul revoluţiei părăsiseră ţara, trecând în tabăra duşmanilor ei. Opinia publică îl înfiera pe Villèle pe care-l desemna drept o „unealtă servilă reacţiunii". Cabinetul ministerial încercă să facă faţă acestei furtuni. Proiectul de lege fu trimis în faţa Parlamentului. Majoritatea guvernamentală din Camera

Deputaţilor votă docil în favoarea proiectului cu 238 de voturi contra 145. Minoritatea ostilă conversiunii era importantă. Proiectul trecu apoi în Camera Pairilor. Villèle şi cercurile palatului socoteau succesul asigurat, cu atât mai mult cu cât majoritatea pairilor erau nobili. În preajma votării, jocurile de culise atinseră culmi nemaicunoscute. Gerald ţinu un discurs energic susţinând că nu ar fi politic să se reducă veniturile micilor rentieri şi că legalizarea măsurilor preconizate de Villèle ar primejdui existenţa întregului regim.

În ziua următoare apărură în ziarele guvernamentale articole care criticau vehement intervenţia oratorică a lui Gerald Sunderland Duce de Lusignan, care la Londra nu se sfiise să împingă la ruină pe micii deţinători de acţiuni. Ziarele opoziţiei ripostară publicând hotărârea instanţelor de judecată britanice, care-l absolviseră de orice vină.

Împotriva legii se ridicară, paradoxal, şi un mare număr de ultraregalişti, care socoteau neîndestulător miliardul promis de Villèle foştilor emigranţi şi care cereau nici mai mult, nici mai puţin decât să fie deposedaţi de averi toţi proprietarii mari şi mici care achiziţionaseră în timpul revoluţiei şi al imperiului bunurile confiscate nobililor emigranţi.

După dezbateri furtunoase, Camera Pairilor respinse proiectul de lege cu 135 de voturi contra 102. Combinaţia financiară pe care Villèle încercase să o promoveze sprijinindu-se pe Rotschilzi eşuase.

În seara votului, Gerald plecă încântat spre casă. Reuşise să-şi înfrângă şi adversarii de la Paris. Ştia că succesul era numai temporar şi că Villèle va relua lupta pentru a-şi duce planul la îndeplinire, folosindu-se – evident – de o altă formulă. Gerald era însă hotărât să înceapă a se degaja de rentele de stat franceze, care, după atâtea frământări, era firesc să cunoască o depreciere. În clipa în care se va socoti eliberat de povara lor, nimic nu-l va putea împiedica să treacă în tabăra lui Villèle, dacă acesta îi va face avansuri, propunându-i o colaborare avantajoasă pentru Casa Sunderland.

Gerald se gândi să celebreze victoria obţinută în Camera Pairilor bând o cupă cu şampanie în compania Olgăi. O neglijase în ultimele luni. Când ajunse la Palatul Lusignan, majordomul îl anunţă că ducesa plecase la un bal oferit de Ducele şi de Ducesa de Duras.

— A plecat singură? întrebă Gerald contrariat.

— Nu, Înălţimea Voastră. Era însoţită de Principele di Serracapriolo, de Vicontele de Clisson şi de Marchizul d'Amboise.

— Principesa di Serracapriolo a rămas acasă?

— Da, Înălţimea Voastră.

Gerald nu era indispus de faptul că Olga se distra. Nu-l chinuise niciodată gelozia şi nu-l munceau nici acum bănuieli susceptibile să umbrească relaţiile dintre el şi soţia sa. Contrarietatea izvora mai degrabă din imposibilitatea de ajunge la un *modus vivendi* cu Olga. Aceasta îşi trăia viaţa ca şi când el nici n-ar fi existat. Gerald recunoştea că o parte din vină îi revenea lui. Treceau zile, uneori săptămâni, fără ca să o vadă decât la micul dejun sau la masa de prânz.

Se urcă în apartamentul Cynthiei. O găsi, ca de obicei, stând împreună cu Miss Abigail Harsher, care-i făcea lectură dintr-un roman. De când Cynthia se măritase, Miss Harsher îşi schimbase titlul de guvernantă în acel de doamnă de companie. Spectacolul oferit de Cynthia, această făptură tânără şi frumoasă, care prefera prezenţa bătrânei doamne unei ieşiri în oraş împreună cu soţul ei, îl nedumerea pe Gerald. Găsea uneori o explicaţie. Lorenzo nu-şi îndeplinea obligaţiile de soţ. Gerald prevăzuse inconvenientul acesta, care, din punctul său de vedere, reprezenta un avantaj. Se întrebă, curios şi amuzat în acelaşi timp, dacă Cynthia era încă fecioară.

— Ai rămas acasă ca o fetiţă cuminte, îi zâmbi el, când nepoata se ridică să-l întâmpine. Rolul acesta, scumpa mea, nu ţi se mai potriveşte. Astăzi eşti o doamnă în toată puterea cuvântului.

Cynthia se înroşi, fără să rostească un cuvânt. Miss Abigail Harsher stătea deoparte, înţepată, ca şi când apariţia lui Gerald ar fi fost cu totul inoportună. Atitudinea ei îl irita întotdeauna. Ar fi concediat-o de multă vreme dacă Cynthia n-ar fi stăruit să o păstreze.

— Nu-mi plac balurile, *Oncle* Gerald, grăi aceasta încetişor.

— În primul rând să nu-mi mai spui *Oncle* Gerald. Elimină-l pe acest *Oncle*, care mă îmbătrâneşte. Acum eşti femeie măritată. Ai intrat în rândul oamenilor în toată firea. Când ai de gând să-mi oferi un nepoţel?

Cynthia se înroşi din nou. Zâmbetul prietenos se şterse treptat de pe chipul lui Gerald. Cuminţenia ei îl impresiona neplăcut. Talleyrand îi dispreţuia pe zeloşi, Gerald îi ura pe virtuoşi. „Dacă

va fi să aibă un copil, de ce nu i l-aş face eu?” reflectă la un moment dat. Gândul acesta necurat îi strecură în suflet o jenă ciudată. „Mă tem că Georgina are dreptate, cugetă indispus. Fata ei se află într-un viespar. Şi eu nu fac nimic ca să o protejez. Dimpotrivă!”

Ură Cynthiei o seară plăcută, apoi părăsi încăperea fără să arunce o privire lui Miss Harsher. Domnişoara aceasta bătrână, care stătea ca o umbră în preajma lui, era enervantă. Va scăpa într-o zi de prezenţa ei. Va găsi o formulă, care să nu o supere prea rău pe Cynthia. Va oferi bătrânei o sumă de bani în stare să-i asigure până la moarte un trai confortabil. Da! Era o soluţie!

Porunci majordomului să i se pregătească trăsura, apoi trecu în apartamentul său pentru a-şi schimba veşmintele de după amiază cu un costum de seară.

O oră mai târziu sosi la reşedinţa Ducelui de Duras. Clădirea era luminată *a giorno*. Prin ferestrele deschise răbufneau până în stradă acordurile vesele ale unei orchestre, care executa un vals. Zeci de trăsuri de casă stăteau aliniate de-a lungul peronului. Când Gerald intră în sala de dans, perechile se roteau într-un exaltant vârtej. Mătăsurile rochiilor foşneau, epoleţii de aur, decoraţiile se loveau, scoţând un murmur plăcut.

Gerald strânse mâna amfitrionului, care îl primi cu bucurie.

— Ducesa, soţia mea, e la dumneavoastră, dacă nu mă înşel.

— A fost aici până acum un sfert de oră. Dansează ca o zână. Ne-a cucerit pe toţi. Sunt încântat că ocupaţiile atât de absorbitoare ţi-au îngăduit, în sfârşit, să vii în mijlocul nostru. Îmi dai voie să-ţi ofer o cupă de şampanie?

Gerald rămase aproape o jumătate de oră la palatul Duras. Principesa de Guéménée, pe care o invită la un *contredanse*, îl întreţinu cu tot felul de nimicuri amuzante.

— Ai o soţie minunată, Duce! Am regretat că a stat atât de puţin printre noi. Este atât de frumoasă, încât, dacă aş fi mai tânără, m-ar încolţi gelozia.

Îi spuse apoi că Olga plecase cu un grup de tineri, printre care Marchizul d’Amboise, la balul de la Ambasada Prusiei.

— I-aş fi acompaniat şi eu dacă soţul meu nu s-ar fi imobilizat la o partidă de *écarté*.

Gerald o conduse pe principesă până la grupul ei, apoi se strecură neobservat spre ieşire. Când ajunse la Ambasada Prusiei, află de la Ducesa de Broglie că Olga trecuse şi pe aici, dar că

plecase după puţin timp.

— Nu ştiţi unde s-a dus?

— Spunea că o plictiseşte ambianţa scorţoasă de aici şi că vrea să se distreze undeva unde oamenii merg să petreacă, nu să-şi etaleze toaletele şi uniformele. N-a rostit niciun nume. Mâine seară oferim o recepţie. Sper să nu lipsiţi!

Gerald părăsi indispus Ambasada Prusiei. Nu-i plăcea să fie tratat în factor comun. Unde să-şi mai caute soţia? Să ia la rând casele unde aveau loc petreceri? Să dea o raită pe la „Tivoli”, la „Ranelagh”, la „Promenades Égyptiennes”, la „Jardin de Psyché”? Contesa Corveto vorbise odată cu entuziasm Olgăi despre balurile de la „Ranelagh”, pe care, înainte de revoluţie, le frecventa însăşi Regina Marie-Antoinette. Ar fi fost însă ridicol să ia la rând toate localurile de petrecere pariziene, pentru a-şi căuta soţia. Ordonă vizitiului să-l ducă acasă. Pe drum făcu reflecţii nu prea plăcute în jurul vieţii lui din ultimele luni. Uitase să mai petreacă. Şi în somn visa cifre, acţiuni, rente de stat, bătălii bursiere. Va da poruncă lui Dunois să-şi adune dansatoarele şi dansatorii, îşi va convoca vechii prieteni şi va organiza una din acele orgii a căror faimă făcea ocolul Parisului. Una sau mai multe! Avea nevoie de o destindere. Tensiunea nervoasă din ultima vreme îl obosise. Olga va frecventa balurile care îi plăceau atât de mult, iar el se va înapoia în mijlocul prietenilor pe care îi cam neglijase. Între timp se va ocupa şi de treburile de la Viena, Madrid, Roma şi Constantinopol.

Îl preocupa mult în zilele din urmă chestiunea împrumutului haitian. Îndemnizaţia de 150 de milioane de franci pe care republica Haiti îşi luase angajamentul să o achite proprietarilor francezi expulzaţi din insulă făcea obiectul unor speculaţii mult discutate. Şi în afacerea aceasta fraţii Rotschild voiau să-şi vâre coada. Gerald nu avea de gând să rămână deoparte. Dar ocupaţiile din timpul zilei nu-l vor împiedica să petreacă noaptea. Să bea, să se desfrâneze, să joace cărţi, să facă, în sfârşit, tot ceea ce virtuoşii condamnă cu asprime! Cât despre împrumutul haitian… Împrumutul haitian nu trebuia să-i scape…

Gerald ştia că succesul de la Londra nu reprezenta decât o bătălie câştigată, dar că războiul nu se terminase. După ce-şi vor linge rănile, adversarii săi vor reveni la atac.

Pentru moment îl preocupau Mexicul şi America de Sud. Noile republici independente, crescute ca ciupercile pe cadavrul fostelor

colonii, se arătau foarte reticente în tratativele lor cu reprezentanţii Casei Sunderland, care se străduiau să-şi reînnoiască vechile concesiuni acordate în trecut de regii Spaniei. Grupuri de bancheri şi speculatori din Anglia, Franţa şi Olanda – dornici să preia concesiile – ofereau condiţii mult mai bune decât emisarii lui Gerald. America de Sud, frământată de războaie, de lovituri de stat, de revoluţii, devenea din ce în ce mai nesigură. Casa Sunderland trebuia să-şi îndrepte atenţia în altă parte. Evident, Gerald nu se resemna să abandoneze partida sud-americană. Dacă monarhia spaniolă îşi pierduse orice autoritate asupra fostelor ei colonii, nu-i mai rămânea decât să colaboreze cu sud-americanii dispuşi să-i accepte condiţiile.

Iturbide, fostul împărat al Mexicului exilat în Europa, devenise un pion important în jocul lui Gerald. Reinstalarea lui pe tron ar fi asigurat Casei Sunderland o poziţia privilegiată nu numai în Mexic, dar şi în întreaga Americă Centrală. Gerald avu o întrevedere cu Iturbide la Paris, în prezenţa lui Leslie Clinton şi a lui Lorenzo. Fostul suveran nu-i făcu o impresie prea bună. Era prea zgomotos, prea fanfaron, prea încrezător în propriile lui puteri. S-ar fi zis că întoarcerea lui în Mexic avea să echivaleze cu un marş triumfal. Or, rapoartele trimise de agenţii Casei Sunderland din Mexico City nu erau tocmai trandafirii în ceea ce priveşte priza lui Iturbide asupra foştilor săi supuşi. Gerald nu avea însă de ales. Trebuia să-l sprijine pe acest om, care, ştiind că îi datora totul, se va arăta cât se poate de concesiv.

Hotărât să-şi asigure o reintrare spectaculoasă în viaţa publică a ţării sale, Iturbide trimisese vorbă noului guvernământ al Mexicului că era gata să-şi pună sabia şi capacitatea sa la dispoziţia poporului mexican, ameninţat de o iminentă invazie a armatelor spaniole. Oferta fusese respinsă. Ceva mai mult, un tribunal militar îl condamnase la moarte în contumacie, spre a-l intimida şi a-l face să renunţe la proiectele sale.

Ceruse să aibă o convorbire cu Gerald, sperând să-şi asigure sprijinul efectiv al Casei Sunderland înainte de a pleca în marea expediţie.

— Am nevoie de o sumă mai mare de bani, ca să plătesc lefurile ofiţerilor şi a trupei care-mi vor deschide cu armele drumul până în capitală, spuse Iturbide.

— Vă pun la dispoziţie, pentru început, două milioane pe pesos, hârtie şi aur. După ce veţi intra triumfal în capitală veţi mai primi

cinci milioane. Sau chiar mai mult. În funcţie de necesităţi. Patru nave ale Casei Sunderland vor debarca în portul pe care-l veţi desemna, arme uşoare şi muniţie, suficiente înzestrării a zece regimente.

— Veţi primi şi artilerie, adăugă Clinton.

Ochii lui Iturbide străluciră.

— Nu ştiu cum să vă exprim recunoştinţa pentru generozitatea dumneavoastră, Duce, se adresă Iturbide lui Gerald. Fără sprijinul pe care aţi binevoit să mi-l acordaţi, n-aş fi îndrăznit să mă avânt în luptă. Am duşmani numeroşi şi puternici. Dar îi voi învinge. În clipa în care voi pune iarăşi pe cap coroana imperială, Mexicul va fi al dumneavoastră.

Declaraţia era grandilocventă, reflectă Gerald. În focul entuziasmului, Iturbide promitea mările şi munţii.

După această discuţie, Gerald oferi un prânz în cinstea oaspetelui său. Cu acest prilej, fostul împărat le dezvălui şi numele localităţii de pe coasta răsăriteană a Mexicului unde avea de gând să debarce. Ridicară apoi toasturi pentru succesul expediţiei.

— Am o singură rugăminte, spuse Iturbide înainte de a se despărţi de amfitrion. În jurul acestei operaţii trebuia păstrat cel mai adânc secret. Condiţie indispensabilă pentru o reuşită certă.

— Vă înţeleg şi vă asigur că nu va transpira nimic din cele discutate aici, rosti Gerald. Vă închipuiţi că nu avem interesul să compromitem prin vreo indiscreţie o expediţie în care am angajat atâţia bani. Numai Mister Clinton, Principele de Serracapriolo şi cu mine cunoaştem amănuntele acestei afaceri.

— Şi Mister Grant pe care l-aţi ataşat pe lângă persoana mea.

— Trebuia să răspundă cineva de securitatea dumneavoastră. În Mister Grant puteţi avea toată încrederea. L-am verificat.

Două săptămâni după această convorbire, Iturbide se îmbarcă în taină pe o navă a Casei Sunderland care avea să-l ducă în Mexic. Navele cu armament părăsiră între timp Anglia, îndreptându-se spre punctul de debarcare indicat de Iturbide.

În tot acest timp, Gerald fusese muncit de îndoieli. Avea impresia ciudată că se lăsase antrenat într-o operaţie neserioasă. Nici Clinton nu avea o părere prea bună despre Iturbide. Dar pentru moment nu exista altă soluţie…

De la Londra, Gerald primi în acest interval o veste bună. Avocatul Rowlandson îşi căsătorise fata cu unul din tinerii săi secretari, care avea să-şi asume şi paternitatea copilului lui

Benjamin. Încă o încurcătură care se încheiase cu bine. Benjamin se putea înapoia în Europa. Gerald avea nevoie de prezenţa lui. Fiul lui Henry, deşi era nevârstnic şi lipsit de experienţă, se arătase totuşi demn de încredere. Misiunile încredinţate, unele destul de importante, le dusese satisfăcător la îndeplinire. Gerald trebuia să se ocupe şi de Raymond. În ultima vreme pusese în mişcare toate influenţele sale. Regele George al IV-lea, pe care-l vizitase, în august, la Brighton, îi făgădui că va face uz de drepturile sale constituţionale în scopul reducerii pedepsei lui Raymond.

— Cazul acesta a stârnit anul trecut mare vâlvă, îi declară suveranul. Cabinetul se împărţise în două tabere. Şi membrii Parlamentului au luat atitudine. Am avut impresia că împotriva nepotului dumitale acţiona o adevărată cabală. Cine erau aceşti oameni şi ce interes aveau să-l nenorocească, n-aş putea spune.

— Casa noastră are mulţi inamici, Sire.

— Are inamici fiindcă e puternică, Duce.

La începutul lui septembrie, pe când se afla la Paris, Gerald primi, în sfârşit, veşti din Mexic. Iturbide debarcase la Tamaulipos, potrivit planului. Dintre numeroşii partizani care trebuiau să-l întâmpine, nu răspunseseră la chemarea lui decât un grup restrâns de ofiţeri, cărora, în, epoca lui de mărire, le distribuise grade şi stipendii generoase. Navele cu armament făgăduite de Gerald întârziaseră. Bizuindu-se pe popularitatea sa şi pe entuziasmul pe care era sigur că-l va stârni în rândul populaţiei şi al armatei, Iturbide se îndreptase – în fruntea cetei sale de partizani – spre localitatea Padila. La intrarea în oraş, în loc să fie primit cu ovaţii de populaţie, fusese înconjurat de trupele credincioase guvernului şi arestat. În aceeaşi zi îl puseseră la zid în faţa plutonului de execuţie. Împuşcarea lui făcu vâlvă, dar nu dădu naştere la tulburări.

Un agent al Casei Sunderland din Mexic reuşi şi trimită noaptea o ambarcaţie în calea celor patru nave încărcate cu armament, care făcură drumul întors.

Expediţia fostului împărat al Mexicului se încheiase cu un fiasco. Ceva mai târziu se află că adversarii lui Iturbide fuseseră informaţi din timp de apropiata debarcare a acestuia, aşa că îşi putuseră lua măsuri de apărare. Acest fapt dovedea cu certitudine că cineva săvârşise o indiscreţie, sau mai grav, vânduse secretul duşmanilor fostului monarh.

Gerald era perplex. Datele precise legate de debarcarea lui Iturbide nu fuseseră cunoscute decât de trei oameni, în afară de el. Care dintre aceştia vorbise? Clinton? Puţin probabil. Lorenzo? Se lăsa cumpărat. Dar în alte condiţii. Grant? Îşi dovedise devotamentul în mai multe împrejurări. Lorenzo rămânea suspectul numărul unu.

Instinctul lui Gerald se răscula împotriva acestei ipoteze. Dar se deprinsese de a nu se lăsa dirijat de instincte. Trebuia să judece la rece.

Nu-şi dezvălui bănuielile decât faţă de Lafont, căruia îi ordonă să deschidă o anchetă discretă. Îl usturase cumplit eşuarea loviturii organizate de Iturbide, fiindcă amâna *sine die* rezolvarea problemelor sud-americane.

Agenţii acoperiţi ai lui Lafont începură să-i fileze pe cei trei bănuiţi. Rapoartele zilnice înaintate lui Gerald nu aruncară nicio lumină asupra acestei afaceri. Clinton îşi vedea senin de treburi. Nu întreţinea legături cu persoane suspecte. Lorenzo avu câteva întâlniri care ar fi interesat mai degrabă poliţia de moravuri. Grant, care se înapoiase din Mexic, era mai curat decât o lacrimă. Influenţa pe care o câştigase în sânul Casei Sunderland începuse să-l înnebunească până şi pe Lafont. Între cei doi oameni părea să se fi angajat o luptă surdă. Gerald ajunse să se întrebe dacă Lafont nu va încerca să-l discrediteze pe Grant, ca să scape de un concurent. Gerald îşi promise să urmărească atent acest caz. Îl irita grozav făptui că printre prieteni şi colaboratorii lui cei mai apropiaţi se afla un spion…

La 16 septembrie îşi dădu duhul Regele Louis al XVIII-lea. În aceeaşi zi Olga îşi vesti soţul că rămăsese însărcinată. Nu era deloc bucuroasă. Sarcina avea să-i deformeze silueta, lipsind-o de plăcerea de a frecventa balurile şi de a dansa noapte de noapte.

Şi Cynthia spori grijile lui Gerald, exprimându-şi într-o seară dorinţa de a se înapoia la Veneţia.

— Ce să cauţi la Veneţia? exclamă el iritat. Soţul tău se află aici, la Paris. Activitatea lui este necesară casei noastre.

Nu-i destăinui – bineînţeles – Cynthiei că îl reţinea pe Lorenzo la Paris spre a-l avea sub supraveghere. Omul care îl vânduse pe Iturbide trebuia să răspundă pentru fapta lui, oricine ar fi fost. Gerald nu urmărea să-l răzbune pe fostul împărat, care nu conta ca individ. Voia să-l pedepsească exemplar pe omul care îndrăznise să zădărnicească o acţiune a Casei Sunderland.

Cynthia replică la argumentele lui Gerald, susţinând că prezenţa ei la Paris nu era indispensabilă. Nu avea pretenţia să fie însoţită de Lorenzo la Veneţia. Apoi, la rândul ei, aruncă în balanţă un argument care-l stupefie pe Gerald:

— Afară de aceasta, mi-e dor de *Oncle* Guy.

Numele lui Guy Wragby, colegul de la Eton şi prietenul de mai târziu al tatălui său, revenea iarăşi pe tapet. Gerald îi propusese în scris lui Guy Wragby să o însoţească. Dar acesta se scuzase, susţinând că e prea bătrân ca să mai traverseze Atlanticul şi că prefera să rămână în oraşul lagunelor, unde se putea odihni în voie.

„Nu pretind că în tinereţe mi-am consumat energia desfăşurând o activitate intensă, şi că acum, la o vârstă înaintată, caut să mă bucur de linişitea de care am fost lipsit în tinereţe. Şi pe cei activi şi pe cei leneşi, bătrâneţea îi cadoriseşte cu o întreagă gamă de neputinţe şi infirmităţi. La anii mei, oamenii trăiesc doar în trecut, îşi deapănă amintirile, aşa cum monarhii îşi deapănă printre degetele noduroase boabele de chihlimbar ale mătăniilor, iar la viitor nu se gândesc decât asociindu-l cu moartea care se apropie.

Gerald îl rugă totuşi să vină la Paris, deoarece prezenţa sa era necesară nu numai Cynthiei, care îi purta o afecţiune filială, ci şi lui. Avea de gând să încredinţeze unui literat sarcina de a scrie o biografie a lui Richard Sunderland-Beauclair, iar Guy Wragby ar fi cel mai indicat să furnizeze date şi amintiri asupra anilor tineri ai răposatului întemeietor al dinastiei.

Guy Wragby, mişcat de gestul lui Gerald, făgădui că va renunţa pentru câtva timp la tabieturile sale şi că va veni la Paris.

Ideea cu biografia îi venise lui Gerald pe parcurs. În definitiv, de ce nu ar da două lovituri deodată, folosindu-l pe Wragby şi în acest scop? Se gândise la un moment dat la Monsieur de Chateaubriand, pe care regele, înainte de a muri, îl demisese din postul de ministru de externe. Dar sensibilul autor al lui *Atala* era prea copleşit de dizgraţia în care căzuse ca să-i ardă de scris biografii. Primise o dublă lovitură, fiindcă în afară de orgoliul său grav rănit, Chateaubriand – care o dusese întotdeauna rău cu finanţele – se vedea lipsit pe neaşteptate de singura lui sursă serioasă şi sigură de venituri. Şi Gerald avea o răfuială cu primul ministru, care repusese pe tapet proiectul conversiunii rentei de 5%, în condiţiuni oarecum noi şi cu un sprijin mai puţin substanţial din partea lui James Rotschild. Gerald, care-şi lichidase rentele de stat

franceze, avea totuşi un dinte împotriva lui Villèle, care îl pusese în situaţia de a se dispensa de nişte valori aducătoare de venituri frumoase. Iniţie deci o campanie susţinută pentru răsturnarea cabinetului. Sarcina pe care şi-o asumase nu era prea grea. Villèle îşi crease adversităţi şi în tabăra liberală şi în cea ultraregalistă. Conversiunea rentei de 5% trecu a doua oară prin Camera Deputaţilor şi prin Camera Pairilor, obţinând majoritatea necesară. Dar capitalul realizat din această scamatorie nu întregi nici pe departe miliardul necesar despăgubirii foştilor emigraţi. Sumele realizate fură înghiţite la repezeală de câţiva aristocraţi bine înfipţi la Curte. Nobilimea sărăcită şi fără relaţii înalte nu se alesese cu nimic. În felul acesta Villèle îşi făcu numai duşmani. O serie de legi reacţionare pe care încercă să le treacă prin Parlament spre a-şi atrage simpatia regelui nu-i serviră la nimic. Charles al X-lea îi reproşase întotdeauna poziţia-i politică moderată. Dizolvarea Gărzii Naţionale, care, cu prilejul unei defilări în prezenţa regelui, îşi manifestase zgomotos tendinţele antiabsolutiste, apoi dizolvarea Camerei Deputaţilor şi conflictul lui Villèle cu pairii, puseră vârf dificultăţilor întâmpinate de cabinet. Ziarele stipendiate de Gerald declanşară o campanie furioasă şi foarte gălăgioasă împotriva lui Villèle şi a miniştrilor săi. Zilele guvernării acestuia erau numărate, aşa că Gerald îşi putea îndrepta preocupările în alte domenii, care-i solicitau intens atenţia.

În aceste zile tulburi află marea veste. Charles, fratele său, pe care-l socotise definitiv dispărut, se înapoiase teafăr la New Orleans…

Capitolul XXIII

Charles crezuse că întoarcerea sa la New Orleans, după uluitoarea-i aventură din infernul verde al Paraguayului şi al Boliviei, va stârni o imensă senzaţie. Presa, opinia publică îi vor celebra isprăvile, iar guvernul de la Washington va declara război dictatorului Francia, spre a-l pedepsi pentru tratamentul inuman aplicat unui cetăţean al Statelor Unite. Dar nu se întâmplă nimic, sau aproape nimic din toate acestea. În primele zile lumea din New Orleans îl privi cu oarecare curiozitate. Furată de propriile ei preocupări, îl uită însă repede. Cazul lui nu era unic. Atâţia străini căzuseră victime legilor ciudate impuse de Francia Paraguayului – care devenise în vremea din urmă o imensă temniţă cu gratii nevăzute – încât asemenea păţanii nu mai făceau impresie.

Charles se simţi nedreptăţit faţă de indiferenţa manifestată de concetăţenii săi. Amărăciunea şi iritarea lui spori, când, la un memoriu trimis Preşedintelui Monroe, prin care îi cerea o demonstraţie militară a Statelor Unite împotriva dictatorului Francia, acesta îi răspunse, plin de curtoazie, dar cu fermitate, că nu poate da urmare cererii sale. Regimul aplicat de dictator străinilor care intrau în Paraguay reprezenta o măsură de politică internă, cunoscută de altfel de întreaga lume şi, ca atare, cetăţenii americani care călătoreau în această ţară îşi asumau toate riscurile.

Mânia lui Charles luă proporţii frenetice când află că Gerald aprobase acordarea unor credite extraordinare lui Francia în vederea înarmării Paraguayului. Trimise o scrisoare vehementă fratelui său, invitându-l să suspende imediat aceste credite. Gerald îi răspunse printr-o lungă misivă, în care repetă argumentele formulate nu demult faţă de Henry, încheind cu o frază menită să limpezească această neînţelegere: „Creditele extraordinare acordate lui Francia nu reprezintă decât un cal troian în pântecele căruia se ascunde cea mai eficace armă împotriva acestui ins şi a ţării sale”. Pe Charles nu-l mulţumiră explicaţiile. În concepţia lui, răzbunările nu îngăduiau amânări. Machiavelismele lui Gerald nu numai că nu îl satisfăceau, dar îi şi sporeau furia. În această dispută nu întârzie că se amestece şi Henry, care se restabilise după grava sa criză de *delirium tremens*. O alianţă cu Charles, la care s-ar fi alăturat Anthony Temple şi Sandra Sunderland Contesă de Valdejoso, ar fi putut duce la detronarea lui Gerald.

Henry sosi la New Orleans însoţit de Susan, de fiii săi, Benjamin şi Warren, precum şi de cumnatul său, David. În concepţia lui, această vizită trebuia să ducă la o strângere a relaţiilor dintre cele două ramuri nord-americane ale Casei Sunderland. Dacă Charles ar fi fost singur, ar fi încheiat imediat alianţa cu fratele său mai mare împotriva lui Gerald. Henry găsi însă în Marcia, tânăra soţie a lui Charles o adversară cu atât mai periculoasă, cu cât acţiona din umbră spre a-i zădărnici planurile. Realistă, capabilă să privească mai departe de vârful nasului, Marcia socoti că un front comun constituit de soţul ei şi de Henry nu ar avea nicio şansă de izbândă. O politică ostilă faţă de Gerald ar duce la lupte intestine care ar slăbi nu numai coeziunea Casei Sunderland, ci i-ar primejdui până şi existenţa. Bătălia în care se angajase Gerald pe mai multe fronturi impunea fraţilor să-i acorde tot sprijinul. Marcia nu-şi demască nicio clipă intenţiile. Făcu o primire extrem de cordială lui Henry şi soţiei sale, care-i căzură uşor în mreje.

— Sunt fericită că am avut ocazia să te cunosc, îi declară Susan cu entuziasm. Împrejurări nefavorabile au întârziat închegarea unei prietenii sincere între noi. Acum vom repara acest neajuns. Nu-i aşa, scumpa mea?

Marcia o sărută pe obraji.

— Eşti o fiinţă adorabilă, Susan! Sunt convinsă că vom fi cele mai bune prietene.

Şi Henry îşi manifestă entuziasmul pentru calităţile cumnatei sale.

— Charles a avut mare noroc, căsătorindu-se cu dumneata. În ziua în care te-a cunoscut a descoperit o comoară mai mare decât toate averile casei noastre.

— Îţi sunt recunoscătoare, Henry, îi zâmbi ea cuceritor.

Noaptea târziu, după ce se ridicau de la dineurile somptuoase servite în sufrageria decorată într-un stil baroc spaniol de o fantastică exuberanţă, Marcia se retrăgea cu Charles în apartamentul lor, şi acolo îl dăscălea cu rară abilitate, demonstrându-i incapacitatea lui Henry, care n-ar fi jucat decât rolul unui pietroi agăţat de grumazul unui om ce se îneacă.

— Nu ştiu cât de autentice sunt sentimentele manifestate cu atâta căldură de fratele şi de cumnata dumitale, Charles. Chiar dacă prietenia lor ar fi sinceră, nu ne este nouă îngăduit să fim sentimentali. Henry este un alcoolic. Uită-te numai la ochii lui tulburi, la tremurul mâinilor, la nesiguranţa mişcărilor şi ai să

înţelegi de ce nu te sfătuiesc să te aliezi cu un astfel de om.

Charles o privi cu uimire.

— Nu te mai recunosc, Marcia. Ai devenit mai catolică decât Papa. Un Sunderland mai zelos decât toţi ceilalţi Sunderlandzii la un loc. Cred că tatăl meu te-ar fi admirat.

— Nu ştiu dacă m-ar fi admirat. Şi-ar fi dat însă imediat seama că sunt gata să lupt pentru gloria şi pentru ascensiunea casei lui, care a devenit şi a mea.

Charles clătină din cap cu încăpăţânare.

— Susţii cauza lui Gerald, fără să-l cunoşti. E un om lipsit cu desăvârşire de scrupule.

— Lipsa lui de scrupule este o armă pe care o foloseşte împotriva duşmanilor casei noastre. Nu ştiu ca Gerald să-ţi fi adus cândva vreun neajuns.

— Nu, de asta nu pot să mă plâng.

— Atunci de ce eşti împotriva lui! Eu am înţeles raţionamentul său în afacerea Francia.

Charles o ascultă uluit. Argumentele ei erau convingătoare.

— Mă faci gelos, zâmbi el. Acorzi prea mult credit fratelui meu.

— Dumneata, Charles, m-ai învăţat să-l admir. Mi-ai vorbit întotdeauna foarte frumos despre el. Aş vrea să nu uiţi însă un lucru. Îl admir sub aspect profesional.

Charles se scărpină meditativ în chica-i roşie.

— Am citit odinioară o carte despre confuzia sentimentelor. N-am înţeles eu mare lucru, fiindcă n-am fost niciodată prieten cu filosofia. Am reţinut însă că de la admiraţie până la dragoste nu este decât un pas.

— Scumpul meu savant! îl sărută ea cu duioşie. Ciudat, deşi eşti atât de mare şi de voinic, îmi trezeşti simţăminte materne.

— N-ar trebui să fiu prea încântat.

— Crezi? Afecţiunea e mai puternică decât dragostea.

— Asta înseamnă că eu te iubesc mai puţin fiindcă te doresc ca femeie?

— Acum câteva clipe mi-ai vorbit despre confuzia sentimentelor, nepreţuitul meu urs.

Marcia îl mângâie drăgăstos pe creştet, în vreme ce Charles începu să toarcă satisfăcut ca un motan. Deodată deschise ochii şi o privi şmecher.

— Dacă spui că Gerald este un om superior, cum îţi explici că l-a lăsat pe Raymond să fie condamnat şi deportat în Australia? Nu

crezi că i-a convenit să scape de un eventual rival?

Marcia izbucni în râs:

— Raymond, un copil, rivalul lui Gerald! Mă întreb cum de ţi-a trecut prin cap o asemenea trăsnaie!

Charles nu avea o simpatie deosebită pentru Raymond, pe care îl cunoştea destul de superficial. Nu putea uita însă că acest copilandru era fiul lui Adrien de Beaulieu. Odinioară îl urâse pe Adrien fiindcă îşi dăduse seama de superioritatea acestuia. Abia după moartea lui – când spiritul de competiţie şi complexul său de inferioritate îşi pierduseră rostul existenţei – se învăţase să-l admire. De Raymond se simţea ataşat datorită instinctului de solidaritate familială.

— Sunt încredinţată, că Gerald a făcut tot ce a putut ca să-l scape, dar că împrejurările i-au fost vitrege.

— Nu pierzi prilejul să găseşti argumente care să-l favorizeze...

Alertată de norul care se aşternu pe fruntea lui, Marcia hotărî ca pe viitor să fie mai zgârcită în aprecieri pozitive la adresa cumnatului ei. Trebuia să fie prudentă, fiindcă Charles rămânea totuşi o fiinţă primară cu reacţii simpliste, neprevăzute.

— Raymond este o victimă a educaţiei severe care i s-a dat, reluă el gânditor. Prea l-au ţinut în chingi guvernorii şi profesorii. Întotdeauna am fost împotriva opreliştilor puse în calea dezvoltării libere a copiilor.

— Ai dreptate, rosti ea conciliant, făcându-şi însă rezerve în ceea ce priveşte concepţiile pedagogice ale soţului ei.

— Copiii mei s-au bucurat de libertate. Am lăsat să-i călească viaţa. Şi bine am făcut!

Marcia suspină uşor. Educaţia copiilor soţului ei lăsa mult de dorit. Nu se amestecase în această chestiune, fiindcă Charles era categoric. Vlăstarii lui aveau îngăduinţa să facă tot ceea ce le trecea prin minte.

— Tatăl meu, Dumnezeu să-l ierte, a fost un tiran faţă de mine. Copiii mei nu trebuie să vadă în persoana mea un tiran pe care să-l urască... În privinţa lui Gerald vom mai sta de vorbă. Pentru moment n-am să mă angajez cu nimic faţă de Henry. Voi mai cântări ce am de făcut...

Marcia ştia însă că obţinuse câştig de cauză şi că Charles nu-i va ieşi din cuvânt. Desigur, el nu va recunoaşte niciodată acest lucru. Dar Marcia nu avea nevoie de succese ieftine. Îi era de-ajuns că îşi conducea din umbră soţul, chiar dacă acesta îşi

închipuia că iniţiativele îi aparţineau lui.

Henry îşi dădea seama că Charles temporizează, dar nu ştia că Marcia se afla înapoia acestor amânări. Dornic să obţină totuşi adeziunea fratelui său, îşi prelungi şederea la New Orleans, convins că în acest chip va reuşi să-i înfrângă ezitările. Încăpăţânarea lui nu părea să dea rezultatele scontate. O întâmplare ciudată avea să prilejuiască însă o neaşteptată strângere a relaţiilor dintre cei doi fraţi.

Alarmată de o epidemie de friguri galbene, care făceau ravagii în New Orleans, Marcia îşi convinse soţul că o schimbare de aer nu le-ar strica şi că o şedere de câteva săptămâni pe domeniile lor de lângă Natchez era mai mult decât recomandabilă. Pentru că Henry părea hotărât să se eternizeze la New Orleans, îl pofti să-i însoţească, împreună cu familia.

Marcia era îndrăgostită de domeniul de la Natchez. În primul rând fiindcă acolo se afla aproape de părinţii şi de fraţii ei precum şi de leagănul copilăriei. În ciuda spiritului ei practic şi a unei inteligenţe superioare, unită cu o voinţă dârză rareori întâlnită la femei, era totuşi o sentimentală. Anii nu avuseseră încă timp să-i înăsprească firea, să o înăcrească. Faţă de copiii lui Charles îşi promisese să aibă o comportare demnă de o mamă adevărată şi, spre cinstea ei, fusese consecventă acestei hotărâri. Din nefericire, Reed, Frank şi Jackie nu se arătaseră dispuşi să-i accepte fără rezerve avansurile. Din clipa în care Marcia intrase în familie, prin căsătoria ei cu Charles, o socotiseră o intrusă. Manierele lor nu erau lipsite de cordialitate, dar Marcia îşi dădea seama că această atitudine rămânea o simplă faţadă, care ascundea ciuda unor copii convinşi că relaţiile armonioase dintre ei şi părintele lor vor fi alterate prin însăşi prezenţa acestei fiinţe nedorite în mijlocul lor. Când Charles le adusese la cunoştinţă că are de gând să se însoare, nu ridicaseră obiecţiuni fiindcă ştiau că ar fi fost inutil. Reacţionaseră însă creând în jurul Marciei un cordon sanitar pe plan sufletesc, spre a-i demonstra că înţelegeau să-şi păstreze şi mai departe independenţa pe care le-o acordase tatăl lor şi că orice încercare a ei de a le limita privilegiile obţinute până atunci ar fi fost sortită eşecului.

Curios era faptul că Marcia se simţea vag intimidată în prezenţa acestor copii, care trecuseră pragul adolescentei şi care se arătau refractari prieteniei oferite de ea. La 16 ani împliniţi, Reed şi Frank arătau ca nişte bărbaţi în toată legea. Mai înalţi decât tatăl

lor, atletici, de o frumuseţe aspră, sălbatică, fuseseră porecliţi „Castor şi Polux” pentru că erau nedespărţiţi, asemenea faimoşilor fraţi gemeni din legendele Greciei Antice. Sora lor, Jackie, întregea această stranie trinitate, care se izola de ceilalţi copilandri din vecinătate, pe care nu-i accepta niciodată în jocurile ei. Reed şi Frank călăreau ca nişte autentici *cow-boys*, trăgeau la ţintă cu o precizie uluitoare, erau neîntrecuţi la trântă şi stârneau imaginaţia tuturor fetelor de pe domeniile din jur, pe care le tratau însă cu o neînţeleasă nepăsare. Jackie nu împlinise decât 13 ani, dar avea trupul format ca o adolescentă de 17 şi ochii scânteietori care cătau încolo şi încoace ca argintul-viu. Ca şi fraţii ei, moştenise firea dezordonată, vulcanică a lui Charles. Acesta îşi privea progeniturile cu o mândrie legitimă. „Îmi seamănă! spunea el cu convingerea cunoscuţilor. Ca şi mine, ştiu să se bucure de viaţă!”

Întrevederea dintre Charles şi copiii lui – după aventuroasa expediţie din America de Sud – fusese spectaculoasă. Se îmbrăţişaseră, se sărutaseră, se înghiontiseră în glumă şi terminaseră prin a se încăiera – de asemenea în joacă – până ce răsturnaseră câteva vase chinezeşti de mare preţ, plasate în salon pe postamente de marmură, ceea ce le potolise, în sfârşit, elanul.

Marcia dorea să-şi prelungească şederea la Natchez şi din alte motive. Era „în poziţie interesantă” şi perspectiva unei naşteri, cu termen nu prea îndepărtat, îi impunea să se menajeze, mai ales după încercările prin care trecuse în ultima vreme. Se gândea cu o vagă îngrijorare la recepţia pe care i-o vor face copilului *in spe* fraţii săi vitregi. Spera ca până atunci să manevreze astfel barca încât să realizeze un *modus vivendi* convenabil tuturor. Charles era fericit la gândul că Marcia îi va dărui un copil. „Vreau să-mi faci un pluton de vlăstari! îi spusese el într-o zi, îmbrăţişând-o cu afecţiune. Fiecare din ei să-mi dea câte trei duzini de nepoţi. Iar nepoţii câte trei duzini de strănepoţi. Urmaşii mei să inunde America. Vreau să-i port pe toţi pe umeri, aşa cum a purtat Atlas globul pământesc. După ce voi muri, să se ştie că am fost un bărbat şi jumătate, nu un slăbănog, ca fraţii mei!” Charles nu glumea. Îşi construise pe domeniul său o casă care ar fi putut adăposti o armată de fii, nepoţi şi strănepoţi. Clădirea, durată din cărămidă, era decorată potrivit canoanelor clasice la modă în acea epocă. Coloane toscane dominau faţada, armonizată cu copacii seculari din jur, împodobiţi cu festoane şi draperii delicate de

„muşchi spaniol”, care se legănau la cea mai uşoară briză. Grădina, de proporţii gigantice, se remarca printr-un fastuos parter de trandafiri roşii, care atribuise de altfel acestei reşedinţe numele de Vermillon Park.

Charles ar fi preferat să rămână la New Orleans, unde s-ar fi putut întâlni oricând cu prieteni amatori ca şi el de chiolhanuri nesfârşite. Din dragoste pentru Marcia, acceptase să se rezume câtva timp la societatea pe care i-o furnizau proprietarii de pe domeniile învecinate. Vânătorile, întrecerile de cai, *rodeo*-urile organizate cu regularitate, jocurile de cărţi aveau să-l ajute a-şi trece agreabil timpul. Marcia era o soţie abilă. Ştia că o căsnicie armonioasă nu e posibilă fără unele concesii. Bucătarul-şef adus de la Paris – şi secondat de câţiva bucătari faimoşi din New Orleans – avea să-i prepare lui Charles, un mare mâncău, cele mai alese şi rafinate meniuri. Şederea aceasta la Natchez promitea să satisfacă astfel gusturile tuturor membrilor familiei Sunderland, inclusiv ale copiilor, care adorau libertatea şi hoinăreala. Marcia nu bănuia însă că atmosfera idilică pregătită cu atâta sârg va fi zguduită de un cutremur care va transforma acest Eden într-un adevărat infern.

Se aflau de aproape o săptămână la Vermillon Park. Până şi eternul cusurgiu Henry Sunderland se simţea la largul său. Susan era pur şi simplu amorezată de Marcia, care o cucerise cu drăgălăşenia şi atenţiile ei delicate. Reed, Frank şi Jackie aveau însă o comportare, care distona cu trandafiriul ambianţei. La prânz şi la cină păstrau o tăcere dispreţuitoare, iar în cadrul reuniunilor de familie stăteau izolaţi, şuşotind tot timpul între ei. Dimineaţa erau invizibili. Unde dispăreau nimeni n-ar fi putut să spună. Plecau călări şi nu se înapoiau decât în clipa în care gongul din hol vestea că în curând prânzul va fi servit. Apăreau la masă prăfuiţi, transpiraţi, tăcuţi, mâncau la repezeală, iar după desert o zbugheau în parc. Pe Benjamin, care nu era prea departe de vârsta lor – îl despărţeau doar patru ani de cei doi gemeni – îl evitau sistematic. Jackie nu-l antipatiza, dar Reed şi Frank îi erau net ostili. Benjamin nu-i lua în seamă. Marcia ajunse la concluzia că tânărul acesta era nu numai înzestrat cu mult bun-simţ, dar se şi deosebea fundamental de ceilalţi tineri care frecventau Vermillon Park. Avea o seriozitate pe care o dobândesc numai oamenii maturi cu o experienţă bogată. Din cauza sarcinii, Marcia era cuprinsă adeseori de fierbinţeli lăuntrice, care o făceau să

dorească şi să caute răcoarea. Noaptea i se întâmpla să se trezească din somn scăldată în sudoare. Cobora din pat şi trecea la fereastră, unde stătea vreme îndelungată aspirând lacom aerul curat al nopţii, care îi mai potolea parcă văpaia din pântece. Neobservată de nimeni, contempla parcul învăluit în plasa argintia a razelor lunii. În câteva rânduri observă pe Reed, pe Franck şi pe Jackie părăsind pe furiş casa şi pierzându-se undeva, sub adăpostul copacilor. Nu acordă importanţă acestui fapt. Se deprinsese într-o oarecare măsură cu ciudăţeniile lor. Copiii se întorceau în zori, ferindu-se de ochii oamenilor. Nu făceau niciodată aluzie la expediţiile lor nocturne. Dacă băieţii n-ar fi fost însoţiţi de fiecare dată de Jackie, Marcia şi-ar fi închipuit că se duc spre colibele sclavilor negri. Se ştia că tinerii din elită îşi începeau viaţa amoroasă culcându-se cu fetele de culoare de pe plantaţiile părinteşti.

Printre vizitatorii care frecventau cu regularitate Vermillon Park se afla şi Robert Devereux Melrose, fiul unui bogat plantator din vecinătate. Familiile Duvallier şi Melrose se înrudeau. Tânărul Robert urma studiile universitare la colegiul „William and Mary”. Dotat cu un fizic agreabil şi cu o inteligenţă vie, îndrituia cele mai frumoase speranţe. Marcia observase că privirile lui întârziau adeseori asupra lui Jackie, care-l stârnea cu cochetăriile ei aparent puerile, dar extraordinar de eficace. Jocul acesta o amuza. „Jackie promite! îşi spunea ea cu indulgenţă. Are sângele fierbinte al tatălui ei.” Comportamentul lui Jackie nu era ieşit din comun. În Sud copiii se dezvoltă mai repede. Fetele devin nubile vremelnic. La 13 ani se mărită şi rămân în curând însărcinate.

Într-o noapte, pe când stătea la fereastră spre a lua aer, Marcia văzu o umbră care apăru dintre copaci, parcurse în fugă esplanada descoperită dintre liziera pădurii şi faţada clădirii, apoi, strecurându-se pe lângă ziduri, dispăru din câmpul ei vizual. Marcia fu ispitită să dea alarma, dar după ce chibzui mai bine, renunţă. Poate că era vreunul din băieţii lui Charles, care se înapoia după vreo escapadă nocturnă. Îşi promise să facă cercetări discrete. Nu suflă însă niciun cuvânt lui Charles despre ciudata întâmplare. A doua zi avu loc o mare petrecere, urmată de un bogat foc de artificii. Preocupată de acest eveniment, uită de incidentul din ajun. Robert Melrose se remarcă prin asiduitatea lui faţă de Jackie. O invită de mai multe ori la dans, spre marea satisfacţie a lui Charles, care atrase atenţia Marciei asupra

succesului repurtat de fiica lui. „Băieţii au început să se aprindă după Jackie. În curând va trebui să o măritãm. Ce zici? Robert Melrose ar fi o partidă bună?” Marcia găsi numai cuvinte de laudă pentru tânărul Melrose. Făgădui să tatoneze pe părinţii acestuia. O alianţă matrimonială cu un reprezentant al puternicului clan Melrose ar fi fost mai mult decât recomandabilă.

Câteva zile, după această petrecere, o veste năprasnică puse în fierbere întregul Natchez. Într-o dimineaţă, un negru, care aducea în cărucioara sa garniţe cu lapte proaspăt pentru conac, găsi pe o alee din Vermillon Park pe tânărul Robert Melrose străpuns de câteva lovituri de cuţit. Corpul acestuia era cald încă. Crima fusese deci săvârşită în primele ore ale dimineţii.

Homer Adair, şeriful din Natchez, anchetă personal cazul, care stârni – cum era şi firesc – mare scandal. Ce căuta Robert Melrose noaptea în Vermillon Park? Cine avusese interes să-l ucidă? Cele mai fantastice presupuneri prinseră să se învălmăşească sporind confuzia. Asupra victimei anchetatorii găsiră un ceas de aur, cu un breloc încrustat cu diamante şi o importantă sumă de bani, ceea ce excludea probabilitatea unei crime care să fi avut drept mobil jaful. Părinţii chemaţi în vederea identificării cadavrului constatară că de pe mâna lui lipsea un inel cu un smarald de o mare valoare. Această împrejurare încurcă iarăşi pistele.

În cursul cercetărilor fură interogate aproape toate persoanele care locuiau la Vermillon Hall. Charles dăduse personal indicaţii în această privinţă. „Doresc să acordăm tot sprijinul autorităţilor, spre a se face cât mai repede lumină. Asasinul trebuie prins şi pedepsit.” Fixă chiar un premiu de cinci mii de dolari destinat celui care-l va descoperi pe ucigaş.

Zvonurile cele mai fanteziste prinseră să circule în legătură cu prezenţa lui Robert pe aleile lui Vermillon Park. Presupunerile că ar fi întreţinut relaţii amoroase cu vreun personaj feminin de la conac prindeau tot mai mult consistentă. Toate femeile de la Vermillon Park fură trecute prin ciur, fără a se ajunge la vreo concluzie. Prin tavernele din Natchez erau menţionate numele lui Jackie şi chiar al Marciei. Nu se excludea nici posibilitatea ca „femeia fatală” să fi fost vreuna din frumoasele cameriste de la conac. Era cunoscută preferinţa lui Charles pentru fetele de serviciu prezentabile.

Aceste zvonuri dădeau naştere la versiuni şi mai năstruşnice în ceea ce priveşte persoana asasinului. Concluzia care părea să se

impună era că Robert căzuse victima răzbunării unui soţ, sau a unui amant gelos. Dispariţia inelului, care ar fi putut justifica o crimă având drept mobil jaful, intrase în domeniul ipotezelor celor mai puţin probabile. Dacă Robert Melrose ar fi fost un ins fără importanţă, cazul ar fi rămas poate nerezolvat. Părinţii lui erau însă personaje de prim rang, care n-ar fi conceput să lase această crimă neelucidată şi asasinul nepedepsit. Cei mai cunoscuţi „copoi” din Louisiana fură angajaţi spre a lămuri tenebroasa afacere.

Ambianţa idilică de până atunci de la Vermillon Park se schimbă în rău, o întunecară parcă nori gălbui, sulfuroşi, mefitici. Charles, deşi enervat de această atmosferă de tensiune, privea situaţia cu oarecare detaşare. În intimitate făcea glume pe seama nenorocosului Robert. „Iată o escapadă care l-a costat scump. Merită femeile – oricât ar fi ele de frumoase – asemenea sacrificii?”

Henry Sunderland era foarte indispus de această întorsătură, care mutase centrul preocupărilor fratelui său pe alt tărâm decât cel al afacerilor. Privea suspicios pe toţi tinerii de la Vermillon Park. Pe fiul lui Charles, pe cumnatul său David şi chiar pe Benjamin.

Petrecerile întrerupte câteva zile fură reluate. Charles nu avea de gând să renunţe la amuzamentele lui fiindcă Robert Melrose avusese proasta inspiraţie să se lase măcelărit pe o alee din Vermillon Park. Participă împreună cu întreaga sa familie la înmormântarea tânărului, apoi dădu uitării întreaga afacere. Nu se împotrivi luării de interogatorii locatarilor de la Vermillon Hall, dar nici nu se întrecu în amabilităţi faţă de oamenii legii. Ajunse până acolo încât le spuse într-o zi că bat pasul în loc şi că ar face bine să-şi îndrepte cercetările în altă parte. „Soţia mea este însărcinată. Vizitele dumneavoastră repetate au început s-o obsedeze. Nu voi îngădui să-i primejduiţi sănătatea oferindu-i toată ziua spectacolul agitaţiei dumneavoastră sterile”.

Şeriful Homer Adair, un *trappeur*, încărunţit de ani, dar mai ales de încercările grele prin care trecuse în cursul aventuroasei lui cariere, nu se lăsă impresionat de indispoziţia lui Charles.

— Ne facem datoria, Mister Sunderland, şi nu vom depune armele până când nu-l vom descoperi pe asasinul – sau pe asasinii – lui Robert Melrose.

— Credeţi că au fost mai mulţi? zâmbi Charles persiflant.

— Urmele găsite la locul crimei permit şi această ipoteză.

— Bun! Vă urez succes. Dar vă previn! Să nu vă mai văd toată ziua la Vermillon Hall.

Şeriful se încruntă.

— Este oare cazul să credem că vă supără eforturile noastre de a descoperi pe ucigaşi?

— Puteţi crede ce poftiţi. Nepriceperea dumneavoastră a început să mă supere. Dacă mă veţi mai tulbura mult, voi fi silit să mă plâng guvernatorului acestui stat. La nevoie voi ajunge şi la Washington. Acum nu vă mai reţin! Bună ziua!

Charles avea toate motivele să fie îngrijorat de starea soţiei sale. Marcia slăbise în ultima vreme, făcuse cearcăne, era palidă, neliniştită. Dacă Charles ar fi cunoscut motivul frământărilor ei, desigur că şi-ar fi pierdut calmul.

Marcia era muncită de bănuieli pe care nu le împărtăşise însă nimănui. Recapitulând evenimentele din ultima vreme, ajunsese la unele concluzii alarmante. Tânărul pe care-l zărise strecurându-se noaptea în conac fusese fără îndoială Robert Melrose. Îmbrăcămintea lui, anumite mişcări familiare, profilul zărit fugar în lumina lunii îi permiseseră să-l identifice. În noaptea asasinării lui văzuse în schimb altceva: pe Reed şi pe Frank părăsind pe ascuns clădirea. Trecuse de miezul nopţii. O mirase faptul că nu erau însoţiţi de Jackie, aşa cum se întâmplă de obicei. În timpul cercetărilor, băieţii lui Charles nu declaraseră că în noaptea crimei lipsiseră de la conac. Precizaseră că se culcaseră devreme şi că dormiseră adânc până a doua zi de dimineaţă, când li se adusese la pat micul dejun. Se mai întâmplase ceva de atunci. Un fapt care dăduse de gândit Marciei. Relaţiile lui Jackie cu fraţii ei se răciseră brusc. Aproape că nu îşi mai vorbeau.

Dacă şerifului Homer Adair i se interzisese în mod practic accesul la Vermillon Park, nimeni nu-l împiedicase să facă cercetări printre sclavii negri de pe domeniul lui Charles. Zilnic era văzut umblând printre colibele lor. Le punea tot felul de întrebări şi nu se mulţumea cu un singur interogatoriu. Revenea la atac, fără să se lase descurajat de declaraţiile lor negative.

Marcia se întrebă dacă n-ar fi bine să-i împărtăşească şi lui Charles elementele pe care le poseda. Amâna însă o explicaţie care ar fi complicat poate lucrurile. Cunoştea impulsivitatea soţului ei. Sub imperiul enervării ar fi fost în stare să se pripească, luând măsuri care ar fi riscat să compromită situaţia băieţilor săi.

Marcia era înrudită cu Robert Melrose şi dorea ca justiţia să-şi spună cuvântul, pe de altă parte nu-i convenea ca fiii ei vitregi să fie târâţi în cine ştie ce încurcături, care ar fi aruncat o pată indelebilă asupra reputaţiei familiei Sunderland. După condamnarea lui Raymond şi deportarea lui în coloniile penitenciare din Van Diemen's Land, un nou caz în care ar fi fost implicaţi alţi membri ai dinastiei ar fi avut urmări incalculabile. Marcia nu putea să uite că intrase în clanul Sunderland şi că avea prin urmare datoria să-l susţină. Prin căsătoria ei cu Charles îşi asumase obligaţii indestructibile faţă de noua-i familie. Un scandal trebuia evitat cu orice preţ, cu atât mai mult cu cât soţul ei trebuia să-şi inaugureze campania electorală în vederea alegerii sale în Senat.

Ceremonia înmormântării lui Robert Melrose se desfăşură cu pompă. Participară toate notabilităţile din Natchez şi un imens public, care venise ca la un spectacol de senzaţie. Părinţii decedatului ocupau un loc de frunte în *gentry*-ul Louisianei, iar familiile înrudite constituiau un clan înzestrat cu o forţă economică şi politică de prim ordin. La tristul serviciu funebru asistară, pe lângă membrii familiei Duvallier, şi fraţii Charles şi Henry Sunderland. Nu lipseau nici copii acestora, printre care gemenii Frank şi Reed, care se remarcau prin atitudinea lor distantă şi ciudat de rece. Şi şeriful Adair era prezent. Privirile lui iscoditoare se plimbau de la un om la altul, întârziind asupra persoanelor care – socotea el ar fi fost susceptibile să-i furnizeze elemente necesare dezlegării enigmei. Chiar dacă dispunea de unele indicii, nu se grăbea să le comunice nimănui. Îşi continua ancheta, tenace ca o cârtiţă. Prezenţa lui crea o stare de legitimă nervozitate. Poliţistul acesta avea proasta deprindere de a-i face să se simtă stingheriţi pe toţi cei asupra cărora îşi oprea privirile. Până şi oamenii care nu aveau nimic a-şi reproşa încercau neplăcuta senzaţie că sunt urmăriţi şi suspectaţi.

A doua zi după înmormântare, Henry şi Susan îşi anunţară gazdele că sosise timpul să-şi ia rămas bun. Şederea la New Orleans şi la Natchez, declarară ei, fusese o adevărată încântare. Penibilul incident al asasinării lui Robert Melrose nu reuşise să întunece decât fugitiv atmosfera plăcută de la Vermillon Park. Henry intenţiona să se înapoieze la New Orleans şi de acolo să călătorească pe calea mării până la New York. În ajunul plecării, bătrânul şef al clanului Duvallier oferi un dineu în onoarea fraţilor

Sunderland. Acest eveniment avea să marcheze şi deschiderea campaniei electorale a lui Charles. În acest scop, bătrânul invită la Duvallier House şi câţiva corifei ai vieţii economice şi politice din Natchez.

Printre oaspeţi se afla şi o bătrână mătuşa a Marciei, pe nume Catherine Duvallier. Văduvă a unui personaj care jucase un rol de seamă în timpul Războiului de Independenţă al Statelor Unite, era slăbuţă şi guralivă ca un papagal. Rochiile ei anacronice, viu colorate, aminteau penajul exoticei păsări căreia îi furase parcă vioiciunea. Nelipsită de la petreceri, pasionată după jocurile de noroc, curioasă şi bârfitoare, glumeaţă şi uşor senilizată, făcea adeseori gafe care o puneau în situaţii penibile. I se ierta însă acest mic cusur, fiindcă era veselă şi mai ales darnică, încă din timpul vieţii oferise nepoţilor, printre care şi Marciei, importante fracţiuni din domeniile ei de pe malurile Mississippiului.

În jurul mesei din măreaţa sufragerie se adunaseră peste optzeci de persoane. Dineul se desfăşură într-o ambianţă extrem de plăcută. La desert, conversaţia alunecă asupra unui subiect la ordinea zilei. Neputinţa autorităţilor de a pune capăt furturilor de vite, jafurilor la drumul mare şi crimelor, care se abătuseră de la o vreme asupra întregii regiuni. Prin asociaţie de idei, trecură la discutarea cazului Melrose. Un plantator vârstnic, cu perucă albă, ca pe vremea lui Washington, deplânse incapacitatea poliţiştilor.

— Moartea lui Robert îmi aminteşte o întâmplare asemănătoare, interveni Catherine Duvallier.

Toate privirile se îndreptară asupra ei.

„Ce gafă va mai face bătrâna cotoroanţă?” reflectă Charles. Îi era lehamite să asculte comentarii idioate în legătură cu această crimă.

— Către mijlocul secolului al XI-lea, doi membri ai familiei Chateaubriand, cu care ne înrudim pe departe, clămpăni bătrâna văduvă, au fost implicaţi într-o crimă îngrozitoare.

— Să ascultăm! Să ascultăm! se auziră câteva glasuri izolate.

— Într-o dimineaţă de toamnă târzie, pe drumul de pădure care duce de la Broons la Dinan – aceasta se întâmplă în Bretagne – nişte ţărani, plecaţi în zori la târg, au descoperit un cadavru oribil ciopârţit. Au reuşit să-l identifice. Era un oarecare Guy de Guitté Sieur de Vaucouleurs, personaj important, dar de o moralitate discutabilă. Se spune că ar fi fost beţiv, bătăuş, afemeiat şi mare amator de jocuri de noroc. Uciderea sa a fost atribuită la început

unor jefuitori la drumul mare. Faptul că s-a găsit asupra lui o sumă de bani, nu prea mare, a îndreptat bănuielile pe alt făgaş. Unii au susţinut că ar fi căzut victima unui soţ înşelat sau a unor indivizi pe care-i trişase la joc. Autorităţile s-au arătat incapabile să lămurească acest caz, care părea să rămână definitiv înmormântat în arhivele crimelor nedescoperite. Lumea însă nu s-a declarat mulţumită. Ştiţi cum sunt oamenii! Le place să despice firul în şaisprezece! Zvonurile au prins să se umfle. Inşi care pretindeau a cunoaşte unele dedesubturi obscure au început să asedieze autorităţile cu denunţuri anonime. Justiţia s-a pus iarăşi în mişcare. Cercetările au fost reluate cu zel, cu atât mai mult cu cât noile indicii furnizate păreau să aibă oarecare temei.

— S-a aflat cine erau asasinii? întrebă nerăbdător Randolph Duvallier, senatorul.

— Nu mă întrerupe, dragul meu! rosti scârţâit văduva. Cum v-am spus, continuă ea adresându-se convivilor, autorităţile s-au pus pe lucru.

— Nu te repeta, *Auntie* Catherine, interveni Marcia. Scurtează povestea, sau istoriseşte-ne ceva mai vesel!

Observase iritarea lui Charles şi încerca să pună capăt logoreei prost inspirate a bătrânei doamne.

— Lăsaţi-mă să termin, copii! Nu e frumos să întrerupeţi un povestitor! Mai am de spus câteva cuvinte!

Charles bătea cu degetele darabana în tăblia mesei.

— Mare a fost surpriza oamenilor din Dinan şi din împrejurimi, continuă bătrâna, când jandarmii au arestat într-o zi pe fraţii gemeni Christophe şi Briand de Chateaubriand.

Convivii încremeniră. O tăcere de gheaţă se aşternu asupra adunării. Toţi păreau să-şi ţină respiraţia. Priviri furişe alunecară spre cei doi gemeni ai lui Charles. Nu se mai auzeau decât vorbele sâcâite ale excentricei văduve, care nu părea să fi remarcat reacţia auditoriului.

— Motivul crimei? adăugă ea. Foarte simplu! *Cherchez la femme!* Da, da! Cristophe şi Briand de Chateaubriand l-au ucis pe bietul Guy de Guitté pentru o femeie.

Reed şi Frank stăteau impasibili. Asemănarea lor era şi mai izbitoare în aceste momente de tensiune. Păreau două statui de bronz identice, turnate în acelaşi tipar. Marcia simţi că o cuprinde panica. Ce inepţii va mai scoate bătrâna aceasta, pe jumătate zaharisită? N-o auzise niciodată istorisind crima fraţilor

Chateaubriand. Alesese foarte rău momentul.

— Monsieur de Chateaubriand este un bun prieten al familiei noastre, rosti Henry, încercând să mute discuţia.

Intervenise animat de un spirit de solidaritate familială, intrat de multă vreme în somnolenţă, dar care se trezise cu vigoare, dându-i ghes să lupte. Combativitatea aceasta răbufnind din cenuşă îl făcu să se simtă mai tânăr.

— La Congresul de la Verona, reluă el eroic, a susţinut cu multă vigoare...

— S-o lăsăm pe Mistres Duvallier să-şi termine povestea! grăi cu prefăcută bonomie Mister Paul Connelly, judecător la Curtea Supremă.

Ochii senatorului Randolph Duvallier scânteiară, reflectându-i mânia. Blestemă în sinea lui imprudenţa tatălui său, care-l invitase pe Connelly la această agapă. Ar fi trebuit să ştie bătrânul că judecătorul era aliat politic cu cei din clanul Scott, duşmanii cei mai înverşunaţi ai familiei Duvallier. Duelul care generase această ură era încă viu în mintea tuturor.

Catherine Duvallier se uită nedumerită la Henry, apoi la Connelly.

— Pot să vă povestesc mai departe?

Marcia închise ochii. Dezastrul părea consumat.

— Da! Să auzim! Să auzim! se iţiră câteva glasuri.

Bătrâna văduvă zâmbi fericită. Adora să fie vioara întâi în societate. Rămăsese sclava acestei plăceri încă din epoca demult apusă a tinereţii şi frumuseţii ei, când reuşea să captiveze cu un singur zâmbet un întreg salon de bărbaţi.

— Femeia în chestiune, reluă ea cu surescitată volubilitate, era căsătorită cu Guy de Guitté.

Marcia respiră adânc. Comparaţia nu mai stătea în picioare.

— Jacquemine de Guitté era mult mai tânără decât soţul ei. Se zice că ar fi fost extrem de frumoasă. La castelul Combourg, leagănul familiei Chateaubriand, există şi azi un portret al acestei femei superbe. Tatăl ei, un nobil sărăcit la jocurile de noroc, o măritase cu sila cu Guy de Guitté.

Şi Charles respiră mai în voie.

— Jacquemine era însă îndrăgostită de fraţii Chateaubriand.

— De amândoi? întrebă ingenuu judecătorul Connelly.

Marcia îşi încleştă pumnii mici sub masă. Dacă în clipa aceea ar fi fost înzestrată cu o putere supranaturală, ar fi sugrumat-o pe

bătrâna vorbăreaţă.

— De amândoi, răspunse Catherine Duvallier râzând. E cam jenant acest episod pentru urechile persoanelor pudice, dar adevărul nu trebuie să supere, nu-i aşa? Se spune că înainte de a se căsători, fusese amanta celor doi fraţi.

— Şi portretele acestor inşi se află la Combourg? întrebă cu ton sarcastic Henry.

— Şi! replică monosilabic văduva.

— Interesant! Foarte interesant! exclamă judecătorul Connelly. Şi mai departe?...

— Fraţii Chateaubriand hotărâseră să o salveze pe Jacquemine din ghearele lui Guitté, care era un tiran, un gelos, un sadic...

— Ciudat se mai scrie istoria... se amestecă în discuţie şeful clanului Duvallier. Bietul om este condamnat de posteritate fiindcă a încercat să-şi apere căsnicia...

— Fraţii Chateaubriand au hotărât să-l suprime, continuă văduva. Se aprinsese atât de mult, încât ignoră întreruperea. L-au pândit în pădure, pe când se îndrepta spre Dinan, şi... l-au ucis.

— Cunoaşteţi şi urmarea? întrebă Connelly. Justiţia a intervenit? Şi-a spus cuvântul?

— Da! Şi l-a spus! Parlamentul din Rennes, care era un fel de instanţă judecătorească, sesizat de câteva denunţuri, a ordonat arestarea fraţilor Chateaubriand. Prinzând de veste, aceştia s-au refugiat în pădurile imense care acopereau în acea vreme cea mai mare parte din ţinuturile nordice ale Franţei. Cinci ani au reuşit să scape de jandarmii asmuţiţi pe urmele lor. Lupta era însă inegală. Au fost prinşi, se pare, datorită tot unui denunţ. Judecaţi şi condamnaţi la moarte de Parlamentul din Bretagne, capetele lor au căzut sub securea călăului în piaţa centrală din Rennes.

Convivii erau numai ochi şi urechi. Povestea, simţeau ei, nu se terminase aici.

— Dar cu Jacquemine se ştie ce s-a mai întâmplat? întrebă tot Connelly.

— Se ştie, se grăbi Catherine Duvallier să adauge, înainte de a fi daţi pe mâna călăului, unul dintre fraţii Chateaubriand – sau amândoi, nu mai ţin bine minte – a denunţat-o pe Jacquemine că i-ar fi îndemnat să săvârşească crima.

— Din ce în ce mai interesant! zâmbi Connelly.

— Jacquemine, avertizată la timp, s-a refugiat în Normandia. Acolo a stat ascunsă, la un alt amant, până ce Parlamentul din

Bretagne a condamnat-o să fie arsă de vie. Îngrozită de această teribilă hotărâre judecătorească, ce o plasa în rândul morţilor vii, s-a înfăţişat autorităţilor, spre a se disculpa. V-am spus că era foarte frumoasă. Se pare să protestele ei au avut răsunet. Procesul a fost redeschis. După multe peripeţii, judecătorii au achitat-o…

— Din nenorocire, justiţia nu este întotdeauna oarbă, Mistress Duvallier! suspină Connelly. Tot felul de considerente intră în joc, împiedicând să se facă lumină în foarte numeroase cazuri.

— Destul de trist! rosti bătrâna văduvă.

— Eu cred în dreptate, declară cu fermitate judecătorul. Cred că cei care săvârşesc fărădelegi sunt pedepsiţi până la urmă, sub o formă sau alta.

— Vă referiţi la pedeapsa divină, Mister Connelly? întrebă guvernatorul statului Louisiana, care se afla printre invitaţi.

— Da, mă refer şi la judecata divină. Deşi socotesc mult mai eficace justiţia oamenilor. Criminalii, *Mister Governor*, reuşesc rareori să scape. Trebuie să mulţumim spiritului de dreptate al oamenilor, care, chiar dacă ascund la un moment dat un fapt reprobabil, până la urmă vorbesc. Sunt foarte puţine crimele care rămân nedescoperite şi nepedepsite. Din fericire!…

— Fraţii Chateaubriand au fost prinşi şi pedepsiţi, interveni iarăşi originala bătrână. Şi se spune că erau atât de drăguţi…

Charles o privi pieziş. „Ramolita asta vorbeşte ca o moară neferecată, reflectă el furios. Ştie oare ceva şi face pe nebuna?” Îşi promise să elucideze cazul. Chiar dacă fii lui erau nişte ucigaşi, ceea ce refuza să creadă, nu vor avea niciodată soarta lui Raymond. Nu se va folosi numai de mijloace legale spre a-i scuti de rigorile justiţiei, aşa cum procedaseră apărătorii nepotului său. Se uită cu îndoială la fii lui. Bănuielile pe care povestea bătrânei Mistress Duvallier la trezise în mintea multora îl încolţiseră şi pe el. Să fi ucis băieţii lui pe Robert Melrose? De ce ar fi făcut-o? Fuseseră împinşi de gelozie? Gelozie faţă de cine? Ce căuta noaptea Robert în Vermillon Park? Legase o idilă amoroasă cu vreuna din fetele de serviciu de la conac? Charles simţea că i se răsucesc creierii în cutia craniană. Raţionamentele inteligente nu fuseseră niciodată specialitatea lui. Viaţa era îngrozitor de complicată. Alarma lui Charles crescu în zilele următoare. Vizitele şerifului în cartierul negrilor deveneau tot mai dese. Stătea cu ei de vorbă ore întregi. Îşi făcuse obiceiul să vină şi după lăsatul nopţii. Charles era exasperat. I-ar fi interzis accesul pe domeniile

sale, dar nu avea dreptul. S-ar fi spus că încearcă să împiedice bunul mers al cercetărilor, şi acesta ar fi dat apă la moară celor care-i bănuiau copiii că n-ar fi străini de crimă.

Într-o dimineaţă, Marcia broda o dantelă în „labirintul rozelor”. Avea predilecţie pentru acest colţ al parcului, în care parfumul suav al trandafirilor impregna aerul. Plouase în ajun, iar din pământul îmbibat de apă se ridicau aburi argintii. Labirintul fusese orânduit de un grădinar îndrăgostit de lumea antică. Pe aleile întortocheate, grupuri de vizitatori ar fi putut să rătăcească ore întregi fără a se întâlni. Marcia îi învăţase însă tainele, aşa că nu avea nevoie de un fir al Ariadnei spre a se descurca. Din loc în loc erau aşezate bănci pentru odihnă. Marcia stătea pe una din aceste bănci şi se bucura de singurătatea de care avea prea puţin parte. Se gândea la copilul pe care îl zămislise în pântece şi la soarta pe care Dumnezeu i-o va hărăzi. Deodată îşi încordă auzul. Pe una din aleile paralele ale labirintului câteva negrese greblau alene. Vorbele lor se împleteau cu hârşâitul ghearelor de fier ale greblelor prin pietriş. Numele lui Reed şi al lui Frank, rostite de glasurile ciudate ale negreselor, reveneau cu regularitate în discuţie. Marcia auzi şi numele lui Jackie şi al tânărului Melrose. Îi ajunseră la ureche frânturi de fraze, chicoteli de râs şi iarăşi fraze oarecum lipsite de sens. O negresă perora despre firea aprinsă a lui Jackie. Expresia „căţea în călduri” izbi neplăcut auzul Marciei. Apoi altă negresă, cu voce joasă, de contraltă, aruncă nişte vorbe care o înfiorară pe stăpână. „Se căţeleşte şi cu grăjdarii, şi cu băieţii de la bucătărie, şi cu fraţii ei.” Râsete indecente ţâşniră în aer. „Ei i-au făcut de petrecanie lui Melrose!” „Care ei?” se întrebă Marcia. Simţi că i se încrâncenează pielea. „Care *ei*?” „Zahăr-Ars mi-a spus nişte chestii de mi s-a făcut părul măciucă!” rosti iarăşi negresa cu glas de contraltă. „Maimuţele care nu văd, nu aud şi nu ţipă trăiesc mai mult decât cele iscoditoare şi guralive”, râse insinuant altă femeie. „Zahăr-Ars ştie să tacă”, replică isteţ contralta. „Dacă o să-i pună întrebări şeriful, nu ştiu, zău, dacă nu o să scape din gură păsărica”, interveni alt glas răguşit. „Afurisită mai e şi Zahăr-Ars!” chicoti contralta. „Dacă ar vrea, ar putea să ciupească bani grei.” „Ar putea să se şi aleagă însă cu un cuţit între coaste”, grăi femeia răguşită. „Mirosul ăsta al trandafirilor mă ameţeşte”, strigă contralta. „Îţi place mai mult duhoarea din cabana ta?” se vârî în discuţie un glas tânăr. Negresele se luară brusc la ceartă. Gâgâiau ca nişte gâşte puse pe harţă. Marcia mai

trase un timp cu urechea, dar grădinăresele aveau alt subiect de discuţie. Îşi strânse lucrul şi părăsi tăcută labirintul. Nu voia ca negresele să o găsească întâmplător şi să ştie astfel că ea le aflase taina. Ajunse la conac fără să fie observată. Sau cel puţin aşa îşi închipuia ea. „Cine e Zahăr-Ars?” Nu-şi amintea de vreo servitoare cu porecla aceasta. Cert este că trebuia să-i vorbească lui Charles. Cu orice risc. Nu mai avea timp de pierdut. Lucrurile puteau să ia dintr-un moment într-altul o întorsătură urâtă. Şeriful nu trebuia să ajungă la Zahăr-Ars.

Până la înapoierea lui Charles – care plecase la Natchez după nişte treburi – Marcia îşi făcu de lucru prin casă. Nu-şi găsea însă liniştea. Avea senzaţia că în jurul familiei se strânsese un laţ invizibil. Spre a se mai elibera de gânduri, o vizită pe Susan în apartamentul ei. Susan răcise şi medicii îi recomandaseră să stea câteva zile la pat. Din cauza aceasta Henry trebuise să-şi amâne plecarea la New York. Charles nu era deloc mulţumit. Îl enerva ceea ce numea el eternizarea fratelui său mai mare în Louisiana. Nu-l putuse suferi niciodată şi acum avea credinţa că prezenţa acestuia în preajma sa îi aducea ghinion.

Când Charles se înapoie din oraş, Marcia îi repetă tot ce auzise din gura negreselor. El o asculta, clipind uluit ca o pasăre de noapte scoasă brusc la lumina soarelui. Deodată începu să râdă.

— Sporovăieli tâmpite! Am să pun să le biciuiască!...

Seriozitatea cu care Marcia continua să-l privească îi îngheţă surâsul pe buze. Bolborosi neîncrezător:

— Crezi că e adevărat? Crezi să Jackie, Reed, Frank au putut să facă una ca asta?

Marcia ridică din umeri.

— Nu ştiu dacă e adevărat. Poate să fie numai nişte clevetiri, cum spui tu. Nu ne e însă îngăduit să lăsăm lucrurile la voia întâmplării. Trebuie să luăm măsuri.

— Cine e Zahăr-Ars?

— Habar n-am!

Charles îşi trecu mâna peste frunte, ca şi când ar fi vrut să-şi stoarcă creierii.

— Poate că am greşit dându-le prea multă libertate.

— Te referi la copii?

— Da. I-am îndemnat întotdeauna să facă tot ce le trăsneşte prin cap. Să nu le pese nici de Dumnezeu, nici de oameni. Că au făcut dragoste încă de la o vârstă fragedă, nu mă deranjează. Crezi că

eu am fost mai cuminte? Dar să se culce cu sora lor.. Îmi pare de necrezut...

— Şi dacă e aşa?... Ce se va întâmpla în eventualitatea că zvonurile ajung la urechea şerifului?... Mă întreb dacă sporovăielile acelei bătrâne nebune nu i-au ajuns deja la cunoştinţă.

— Fii sigură că judecătorul a avut grijă să i le repete.

Charles se trânti într-un jeţ. Se sprijini în cotul drept şi îşi duse la gură mâna făcută pumn. Inelul lui cu blazon săpat într-un rubin scăpără, răspândind irizări sângerii.

— Ai dreptate, Marcia. Trebuie să luăm măsuri. Grabnice! Dar cu ce să începem?

Marcia îşi dădu seama că soţul ei era dezorientat. Teama pentru existenţa copiilor lui îi paraliza orice iniţiativă.

— În primul rând trebuie să aflăm cine este Zahăr-Ars, rosti ea.

— Da. Am să adun toţi negrii şi am să fac apelul...

Marcia zâmbi.

— Nu e nevoie de atâta zgomot. Trebuie să lucrăm pe nesimţite.

— Cum?

— Ai să vezi.

Chemă un servitor şi-l trimise după majordom. Hammond îşi făcu demn apariţia.

— Po’unciţi, Ma’me!

— Te rog s-o trimiţi pe Zahăr-Ars până la mine! rosti Marcia, ca şi când s-ar fi referit la un fapt divers.

— Zahă’-A’s, Madame? repetă majordomul, eliminând r-urile potrivit felului de a vorbi al negrilor.

„Culmea ar fi ca Hammond să nu ştie de existenţa acestui personaj”, gândi Marcia, temându-se că manevra ei ar putea să dea greş.

— Imediat, Ma’me! Imediat!

Hammond părăsi grav încăperea. Peste câteva minute se înapoie urmat de o negresă tânără, din serviciul lui Jackie. Avea ochi negri, jucăuşi, şi un zâmbet abia perceptibil, care îi dădea un aer de îndrăzneală. Purta o rochie de mătase neagră, bonetă albă, scrobită, şi şort alb de dantelă.

— *Pou’ vous servi’, Ma’me, M’sieu’!* rosti servitoarea, făcând o reverenţă scurtă.

— Ce pofteşti? o întrebă Marcia, ridicând din sprâncene.

— M-aţi chemat, rosti camerista dezorientată.

— Eu? exclamă zâmbind Marcia. Se întoarse spre majordom: Am cerut o *porţie* de zahăr ars, Hammond.

Niciun muşchi nu se clinti pe chipul bătrânului servitor.

— Am înţeles g’eşit. Vă rog să mă ie’taţi, Ma’me!

— Nu face nimic.

— Vă aduc imediat zahă’rul a’s, Ma’me.

Camerista făcu iarăşi o reverenţă şi părăsi încăperea, urmată de Hammond.

— Pe fata aceasta trebuie s-o expediezi imediat din Natchez, se adresă Marcia soţului ei.

— La nevoie pot s-o expediez pe lumea cealaltă, replică Charles.

— Să sperăm că nu va fi cazul.

Un zâmbet se aşternu pe chipul lui.

— Faci progrese, Marcia. Soluţiile radicale nu te înspăimântă.

Ea îi răspunse cu gravitate:

— Când se află în joc existenţa şi onoarea familiei noastre, nimic nu mă înspăimântă. Este însă înţelept să eviţi măsurile extreme.

Charles îşi plescăi buzele.

— Depinde. Măsurile extreme luate prea târziu îşi pierd eficacitatea.

Marcia îi puse mâna pe umăr.

— Nu trebuie să complicăm lucrurile. Toată lumea este cu ochii pe noi.

— Bine. Pe această Zahăr-Ars o vom trimite la New Orleans. Nu va fi greu să găsim un pretext.

— Mai avem ceva de făcut. Trebuie s-o măritâm pe Jackie.

— Aşa, pe neaşteptate?

— Da. În acest chip vom închide multe guri.

— Şi soţul? De unde să scoatem un soţ? N-am s-o mărit cu primul-venit. În definitiv, nu mi-a venit acasă cu burta mare.

— Asta ne-ar mai trebui! Cât priveşte partidele strălucite, se găsesc destule.

— Tata a fost întotdeauna de principiu să nu ne fărâmiţăm averea, introducând străini în familie. Charles se scărpină în vârful nasului: Raymond ar fi fost tocmai bun. Prin căsătoria sa cu Jackie, averea lui ar fi intrat sub controlul nostru.

— Dar de Benjamin ce ai de zis?

— Fiul muncitoarei? rosti cu dispreţ Charles. Nu, merçi!

— După moartea lui Henry, Benjamin va rămâne şeful familiei. La aceasta nu te-ai gândit?

— M-da.

Charles se ridică în picioare şi începu să se plimbe prin cameră.

— Cred că ai dreptate. Mă tem de un singur lucru, Henry va căpăta în acest chip dreptul de a se amesteca – prin intermediul fiului său – în fieful meu.

— De ce nu te gândeşti şi la această variantă? Prin intermediul lui Jackie tu ai să te amesteci în fieful lui Henry.

— Bun. Şi cine are să lanseze ideea?

— Eu.

— Crezi că au să înghită nada?

— De ce nu? Henry ţine mult să te câştige înainte de a angaja lupta cu Gerald.

— Cu alte cuvinte, să trec în tabăra lui Henry.

— Nicidecum. Îl laşi să creadă că vei trece în tabăra lui.

— Nu eşti proastă, Marcia! clipi şiret Charles...

— Mulţumesc...

— Sunt mândru de tine.

— Mă copleşeşti, zâmbi ea.

— Şi cu băieţii ce facem?

— Îi expediem undeva, departe. La studii, în Europa. Sau în vreo lungă călătorie.

— Aşa, fără veste? Trebuie să găsim un motiv. Altfel dăm de bănuit.

— Lumea va spune că sunt o autentică mamă vitregă. Că am maşinat totul ca să scap de copiii tăi înainte de a se naşte propriul meu copil.

— Îţi asumi un rol ingrat, Marcia.

— Ingrat, dar necesar. Am să provoc o scenă. De faţă cu mai multe persoane. Plecarea băieţilor va părea astfel firească.

— Am înţeles.

— Dacă şeriful va descoperi între timp ceva neplăcut pentru ei – ceea ce mă îndoiesc – băieţii vor fi departe.

Charles se apropie de Marcia şi îi luă mâinile într-ale lui.

— Draga mea, n-am făcut o afacere proastă când m-am însurat cu tine.

Marcia surâse. Vorbele lui îi încălziseră sufletul.

— Iată cel mai frumos compliment pe care mi l-ai fi putut face.

Îl sărută cu afecţiune. Omul acesta brutal, lipsit de scrupule, cu reacţii primare, devenise un boţ de ceară în mâna ei.

În ziua aceea Marcia se simţi mai liniştită. Evenimentele nu

aveau să o găsească nepregătită. Luase hăţurile în propriile ei mâini. Iar pe Charles ştia că se putea bizui. Chiar dacă el nu era în stare să ia iniţiative fericite, rămânea un bun executant. Un fel de Frankenstein, ca acel bizar personaj creat de imaginaţia romancierei Mary Wollstonecraft Shelley, ale cărei cărţi o ţinuseră trează atâtea nopţi de-a rândul. Un Frankenstein simpatic, care nu va săvârşi crimele eroului din roman fiindcă nu era lipsit de o tovarăşă de viaţă care să-l îndrume pe făgaşul unor acţiuni raţionale, logice.

În aceeaşi noapte, Owen Pemberton, omul de încredere al lui Charles, părăsi oraşul Natchez, însoţit de Zahăr-Ars. Înainte de a se îmbarca pe vasul cu zbaturi care avea să-i ducă pe Mississippi în jos, Pemberton primise instrucţiuni precise din partea patronului său. Până la noi ordine, el şi camerista vor sta ascunşi prin vreuna din tainicele insuliţe din Barataria Bay. Nu se va înapoia la New Orleans decât în clipa în care va primi un semnal anume la un loc convenit. În niciun caz, Zahăr-Ars nu trebuia să încapă pe mâinile autorităţilor. În cazuri extreme, Pemberton era autorizat să o suprime. Charles nu îi vorbise Marciei despre acest ultim ordin, ca să nu o indispună. Plecarea lui Zahăr-Ars se făcu fără tam-tam. Numai Hammond fusese informat de acest lucru. Marcia îl învăţă şi ce să spună în cazul că va fi interogat de autorităţi.

Măsura aceasta fusese luată în ceasul al doisprezecelea. A doua zi de dimineaţă, şeriful Homer Adair se înfăţişă în biroul lui Charles. Era atât de încins din cauza căldurii sufocante de afară, încât îşi tot tampona cu o batistă mare, albastră, fruntea şi obrajii îmbrobonaţi de sudoare. Zăpuşeala care-i chinuia atât de crâncen trupul masiv nu părea să-i amorţească şi mintea. Ochii lui bănuitori erau vii şi mobili ca de viezure.

— Aş fi vrut să stau de vorbă cu o femeie din serviciul dumneavoastră, Mister Sunderland. Célestine Verdoux, poreclită Zahăr-Ars.

— Cine te împiedică, Mister Adair? vorbi Charles, cu neobişnuită politeţe.

— Majordomul dumneavoastră, pe care l-am interogat, mi-a declarat că Célestine Verdoux a dispărut azi-noapte de la conac.

Charles râse:

— Negresele astea tinere au sângele fierbinte, Mister Adair. S-o fi dus după vreun prieten al ei. Dar are să se întoarcă. N-avea

grijă.

Şeriful îl privi surprins pe sub sprâncene.

— Se pare că am ajuns prea târziu, zâmbi ironic.

— Nu te înţeleg! rosti Charles cu inocenţă.

— Mă întreb dacă n-a avut cineva interes ca Célestine Verdoux să dispară!

— Interes? Cine ar fi putut să aibă interes?

— Se pare că această femeie cunoaşte unele chestiuni care ar fi putut să mă ducă pe urmele asasinului, sau al asasinilor tânărului Melrose.

— Voi porunci oamenilor mei să o caute, spuse Charles. Poţi să fii încredinţat Mister Adair, că vei găsi în mine un preţios auxiliar.

— Dacă dumneavoastră nu o veţi găsi în douăzeci şi patru de ore, am s-o caut eu.

— Nimeni nu-ţi stă în cale, Mister Adair. Dacă doreşti, poţi scotoci conacul din pod şi până în pivniţă.

Adair îşi şterse din nou cu batista fruntea şi gâtul.

— Azi de dimineaţă am obţinut câteva declaraţii preţioase, Mister Sunderland, care toate converg în jurul cameristei dispărute.

— Interesant, Mister Adair! Foarte interesant! Să sperăm că Célestine se va înapoia cât mai degrabă la conac.

— Să sperăm, Mister Sunderland!

Şeriful salută cu un fel de grohăit, apoi părăsi încăperea. Îndată după plecarea sa, Charles îl chemă pe Hammond. Îl întrebă dacă ştia ceva în legătură cu interogatoriile luate de şerif. Majordomul îi spuse că două grădinărese, prietene cu Célestine, declaraseră că aceasta le destăinuise cu câteva zile înainte că ştia cine îl ucisese pe Mister Melrose, dar că nu putea vorbi, deoarece se temea.

— Grădinăresele au rostit nume? întrebă Charles.

— Nu. Dar n-ar fi exclus s-o facă. Şeriful le-a băgat în sperieţi. Le-a ameninţat că le va aresta dacă nu vor spune tot ce ştiu.

Charles clătină gânditor din cap.

— Mulţumesc, Hammond. Să mă ţii la curent cu tot ce-ai să mai auzi.

— Desigur, Sir. Am să fiu numai ochi şi urechi.

Ezită o clipă, apoi adăugă:

— Mister Adair este un om primejdios, Sir.

— Bine, Hammond. Am să văd ce este de făcut.

Majordomul părăsi tăcut încăperea.

Charles îşi roase enervat unghiile. Era serios îngrijorat. Şeriful acesta, care se vâra peste tot, risca să-i întoarcă pe dos planurile. Trebuia să-l silească să tacă. Soluţii existau destule. Dar Marcia îl povăţuise să nu recurgă la mijloace violente, singurele – după părerea lui eficace. Alergă la soţia sa, pe care o găsi în camera amenajată pentru viitorul nou-născut. Marcia orânduia într-un dulap bogatul trusou ai copilului. Charles îi repetă discuţia lui cu şeriful.

— Zahăr-Ars a plecat la timp, rosti ea.

— Dar dacă Adair le face pe grădinărese să vorbească?

— Grădinăresele nu ştiu nimic precis. Pe baza unor zvonuri nu se pot opera arestări.

— Cred că cel mai bun lucru ar fi să-l suprimăm.

Marcia îl privi speriată.

— Să nu faci una ca asta! Ai complica rău situaţia.

— Atunci?

— Aşteaptă să vezi cum vor evolua lucrurile. În ceea ce mă priveşte, n-am stat inactivă. Azi de dimineaţă, după micul dejun, am vizitat-o pe Susan. Se simte ceva mai bine. Era şi Henry acolo. Din vorbă în vorbă, am aruncat nada. O căsătorie între copiii noştri ar netezi toate asperităţile, le-am spus. Relaţiile dintre familiile noastre ar deveni mai mult decât cordiale. Am strânge rândurile. I-am lăsat să înţeleagă că am fi dispuşi să întreprindem o acţiune comună împotriva lui Gerald.

— Au căzut în plasă?

— Susan şi Henry nu sunt atât de naivi pe cât par. Şi-au dat seama că propunerea mea are şi temeiuri ascunse. Au acceptat-o însă fiindcă le convine.

— Au acceptat-o? exclamă Charles înveselit. Serios?

— Absolut serios. Nu vor pleca la New York decât după nuntă.

— L-au informat şi pe Benjamin?

— Nu încă. Dar Benjamin va trebui să se supună. În lumea noastră cine se mai căsătoreşte din dragoste?

— Hm! Nu uita pilda lui Raymond.

— Raymond a făcut o prostie care l-a costat scump. Benjamin a învăţat lecţia. Diseară, împreună cu Susan şi cu Henry, voi pune la punct amănuntele. Să sperăm că Jackie nu ne va face dificultăţi.

— Crezi că am să-i cer acordul? se mânie brusc Charles. Copiii ăştia mi-au făcut şi aşa destule încurcături. A sosit momentul să bat cu pumnul în masă. Mâine băieţii vor pleca în Europa. Are să-i

însoţească Gallegos. Omul ăsta are o mână de fier.

— Şi dacă vor refuza să se despartă de Jackie?

Charles râse verde.

— Crezi în povestea cu incestul?

— Nu cred. Dar nimic nu e imposibil.

Temerile Marciei nu se dovediră lipsite de temei. Charles obţinuse relativ uşor acordul fratelui şi al cumnatei sale. Benjamin ridică unele obiecţiuni, dar rezistenţa lui nu avea să constituie o piedică de netrecut. Recenta căsătorie a fiicei avocatului Rowlandson îi provocase o mare deziluzie, dar în acelaşi timp îl eliberase de orice obligaţii faţă de o fiinţă pe care o adorase, dar care – credea el – îl trădase, înşelându-i atât de crud aşteptările. Benjamin nu era plămădit din acelaşi aluat ca Raymond. Însurându-se, nu numai că se răzbuna, dar îşi asigura şi un surplus de drepturi şi privilegii, pe care i-ar fi convenit să le folosească. Pe de altă parte, Jackie îi plăcuse mult. În ciuda vârstei ei fragede, emana o senzualitate aprigă. Era atât de fermecătoare, încât ar fi înnebunit şi un episcop. Benjamin habar nu avea de zvonurile care circulau în legătură cu reputaţia ei.

Jackie, prevenită de Marcia, care adusese ca din întâmplare vorba despre o eventuală căsătorie, nu făcuse deloc nazuri. Nu-i displăcea vărul ei, iar perspectiva emancipării pe care i-o făgăduia starea de femeie căsătorită nu-i era deloc dezagreabilă. Jackie nu reacţionă când Marcia o anunţă că gemenii vor pleca în Europa la învăţătură. Poate că relaţiile ei cu Reed şi cu Frank erau cât se poate de inocente, reflectă Marcia.

Băieţii se arătară în schimb foarte refractari faţă de planurile tatălui lor. Îi declarară răspicat că nu voiau să plece în Europa, că se simţeau excepţional aici în Louisiana, că şi la New Orleans erau şcoli, unde ar fi putut să înveţe carte. Studiile însă nu-i atrăgeau deloc. Când Charles le vorbi despre proiectele sale matrimoniale referitoare la Jackie, băieţii se aprinseră ca un foc de vreascuri, începură să strige că sora lor era prea tânără şi că nu se cuvenea să fie obligată a se mărita cu un imbecil molâu, ca acest Benjamin. Dacă tatăl lor stăruia să-şi ducă la îndeplinire planul, ei, vor părăsi casa şi îşi vor căuta un rost aiurea.

Charles îi asculta siderat. Avea senzaţia că între el şi băieţii lui se deschisese un hău de netrecut. Armonia care domnise întotdeauna între părinţi şi copii se sfărâmase ca un castel de nisip. Nu-i venea să-şi creadă urechilor. Reed şi Frank îi vorbeau

ca şi când ar fi avut de-a face cu un duşman. Ochii lor scăpărau, fălcile le jucau sub pielea netedă şi bronzată, pumnii li se încleştau ameninţător.

Mânia lui Charles, provocată de împotrivirea băieţilor, se umflă brusc, aşa cum se umflă valurile de lavă ce răbufnesc prin gura unui vulcan. Văzu roşu. Instinctele lui primare, trezite de sub cenuşă, îi potopiră ultimele reţineri.

— Deci este adevărat! urlă el. Este adevărat! Nemernicilor! Ticăloşilor!

Cu pumnii ridicaţi se năpusti asupra băieţilor. Icnind, începu să-i lovească. Atacul fu atât de năprasnic, încât Frank şi Reed – deşi erau puternici ca nişte urşi – nu putură schiţa niciun gest de apărare. Un pumn greu ca un mai se priponi în pântecele lui Reed, care se chirci în clipa când o porni de-a-ndăratelea, izbindu-se de un bufet. Rafturile superioare se prăvăliră asupra lui într-un zgomot infernal de porţelanuri sparte. Frank, pocnit în bărbie de un pumn care-i detună creierii, se văzu proiectat prin aer ca şi când ar fi fost aruncat dintr-o catapultă. Traiectoria se încheie pe o masă de stejar, făurită pentru douăsprezece persoane, pe care-o răsturnă ca pe o jucărie.

— Nu vreţi să plecaţi? urlă Charles animalic. Dar puşcărie vreţi să faceţi? Poate că vă convine chiar să atârnaţi cu limba scoasă în ştreang, porcilor!

Se repezi iarăşi asupra lor şi se porni să-i izbească furios cu picioarele oriunde nimerea.

— Dacă vreţi să muriţi, apoi am să vă omor eu! Nemernicilor!

Copleşiţi, înspăimântaţi, băieţii îşi apărau cu mâinile faţa, pentru a nu fi desfiguraţi de loviturile care-i potopeau.

— Dacă mâine în zori nu plecaţi în Europa, vă ucid! Vă ucid cu mâinile astea! Iar dacă veţi încerca să fugiţi, am să vă găsesc şi în gaură de şarpe. Dacă, bineînţeles, mai înainte n-are să vă pună mâna în ceafă şeriful Adair!

Charles încetă să-i mai lovească. Le vorbea gâfâind, stropindu-i cu salivă.

— Acum ştiu că voi l-aţi suprimat pe Melrose. Aş putea să jur cu mâna pe *Biblie* că voi l-aţi înjunghiat. Am hotărât totuşi să vă scap de spânzurătoare. Băgaţi însă de seamă! Nu o fac pentru voi, păcătoşilor, ci pentru renumele familiei noastre. E de-ajuns o crimă! Nu ştiu dacă Raymond, care zace acum în temniţă, a ucis cu adevărat. Voi sunteţi însă nişte criminali! Şi acum ştergeţi-o în

camerele voastre! Faceţi-vă degrabă bagajele! Plănuisem să plecaţi la drum mâine dimineaţă! Cred însă că e prea târziu! Îndată după lăsatul serii, încălecaţi pe cai şi nu vă opriţi decât la Charleston! Gallegos vă va însoţi. Vă sfătuiesc să nu vă jucaţi cu omul ăsta! Nu ştie de glumă!

Aruncă o ultimă privire asupra trupurilor stâlcite ale fiilor săi. Simţi deodată imboldul de a-i cuprinde pe rând în braţe, de a-i săruta, de a le rosti cuvinte de încurajare. Dar îşi dădu seama că Reed şi Frank nu înţelegeau decât limbajul forţei, al violenţei. Dacă le-ar fi spus câteva cuvinte bune, ar fi stricat totul.

Se răsuci pe călcâie şi părăsi încăperea. Se întoarse la Marcia.

— La noapte băieţii vor pleca la drum. Îmi vor executa poruncile. Îi cunosc, căci sunt copiii mei. Mi se rupe sufletul că trebuie să-i las să plece fără să-i strâng la piept. Dar trebuie să-mi înfrâng slăbiciunea!

Poruncile lui Charles fură îndeplinite întocmai. Îndată ce noaptea coborî asupra firii, cufundând-o în beznă, băieţii, escortaţi de Gallegos şi de doi servitori înarmaţi, porniră călări spre soare-apune.

— Dacă oamenii şerifului încearcă să vă oprească, îl prevenise Charles pe Gallegos, treceţi peste corpurile lor! Nu menajaţi pe nimeni! Trageţi în ţintă vie! Ochiţi organele vitale! Trebuie să ajungeţi la Charleston! Restul instrucţiunilor le veţi primi pe drum!…

A doua zi şeriful îşi făcu din nou apariţia la conac.

— Sunt informat, Mister Sunderland, că fiii dumneavoastră au părăsit oraşul în cursul nopţii.

— Da. Au plecat la învăţătură. Ai ceva împotrivă?

— Ar fi trebuit să rămână aici până la încheierea cercetărilor.

— De ce? Au vreun amestec?

— Nu. Dar ancheta nu s-a terminat. N-ar fi exclus să avem surprize.

— Dispui de indicii asupra identităţii criminalilor?

— Sunt în posesia unor indicii.

— Felicitări! Cu cât îl vei prinde mai repede pe ucigaş, cu atât mai bine! Prestigiul dumitale şi al justiţiei sunt în joc.

— Vă promit, Mister Sunderland, că în curând voi lămuri acest caz.

— Perfect!

— Aţi aflat ceva despre Célestine Verdoux?

— Am uitat să mă interesez de soarta ei.

— Păcat! În schimb, m-am interesat eu. În noaptea în care a dispărut Célestine s-a făcut nevăzut şi un om de-al dumneavoastră, pe nume Owen Pemberton.

— Ce nostim! Crezi că au fugit împreună?

— Eram curios să aflu mai întâi părerea dumneavoastră.

— Mister Adair, rosti Charles scorţos, nu mă interesează aventurile amoroase ale oamenilor din serviciul meu. Dacă fleacurile astea te servesc în cercetările dumitale, n-ai decât să te ocupi de ele. Eu te-aş sfătui să urmezi piste mai serioase.

— Lăsaţi-mă să apreciez seriozitatea pistelor mele.

— Pistele dumitale, Mister Adair, au început a se ciocni cu drumurile mele. Şi aceasta mă cam supără.

— În interesul justiţiei accept riscul de a vă supăra.

— Văd că ştii să întorci frazele, Mister Adair, rosti ironic Charles.

— Poliţiştii nu sunt întotdeauna nişte imbecili inculţi, Mister Sunderland.

Şeriful îşi luă pălăria pe care o aruncase pe un scaun.

— Ah, să nu uit, Mister Sunderland. În cursul acestei dimineţi am emis un mandat de arestare împotriva lui Pemberton.

Charles se încruntă brusc.

— Ce învinuire îi aduci?

— Răpirea principalului martor în cazul Melrose. Vă salut, Mister Sunderland.

Şeriful ieşi, închizând încet uşa în urma lui. Charles încasă cu stoicism lovitura. Se aşteptase la această măsură. Erau însă mijloace legale spre a o contracara. De aceea existau avocaţii. Iar Casa Sunderland avea destui avocaţi…

La Vermillon Park se făceau în acest timp febrile pregătiri în vederea nunţii, care trebuia să aibă loc la sfârşitul săptămânii. Din respect pentru doliul familiei Melrose, ceremonia urma să se desfăşoare într-un cadru strict intim.

Căsătoria aceasta – care, după cum scriau jurnalele locale, încorona o poveste de dragoste de o înduioşătoare castitate – avea să cimenteze prin cei doi miri legăturile existente între ramurile americane ale Casei Sunderland. Frază alambicată, care nu reuşea să ascundă toată dedesubturile unei afaceri scabroase.

În preajma ceremoniei nupţiale, senatorul Randolph Duvallier făcu o scurtă vizită la Vermillon Park. Aduse cu acest prilej un

splendid dar de nuntă – un colier de diamante pentru Jackie şi un ac de cravată cu o magnifică perlă roz pentru Benjamin. Îndată ce se văzu în preajma Marciei şi a lui Charles, le ceru să închidă uşile.

— O veste proastă, dragii mei. Bătrânul Melrose, instigat probabil de Adair, a făcut o plângere împotriva lui Frank şi a lui Reed, acuzându-i că i-au ucis fiul.

Marcia îşi împreună consternată mâinile.

— De ceea ce mă temeam n-am scăpat! Cum va reacţiona Adair?

— Va emite mandate de arestare împotriva băieţilor. Cred că la ora asta sunt deja semnate.

— În momentul de faţă Reed şi Frank sunt departe, rosti Charles.

— Scandalul acesta îţi va afecta serios şansele de a fi ales senator, zise Randolph îngrijorat.

— Întâi să ieşim cu faţa curată. După aceea ne vom gândi şi la alegeri, opină Marcia, care se remarcă şi acum prin spiritul ei practic. Trebuie să-ţi mobilizezi avocaţii, Charles. Se întoarse spre fratele ei: Pe ce îşi bazează Adair acuzaţiile?

— Pe declaraţiile unei negrese din serviciul vostru. Justine Lamolle.

— Grădinăreasa! suspină Marcia. Cine ştie ce năzdrăvănii o fi spus!

Charles îşi vârî gânditor mâinile în buzunare. Îşi contempla vârfurile cizmelor roşii.

— Dacă martorii pier, ce se întâmplă?

— Charles! rosti cu ton de dojană Marcia, care-i ghicise gândurile.

— Ce se întâmplă, Randolph? întrebă din nou Charles.

— Se stinge procesul, replică senatorul.

Înţelesese şi el implicaţiile cuvintelor rostite de cumnatul său, dar se prefăcu a nu le fi prins sensul.

În aceeaşi clipă se auzi un ciocănit discret în uşă.

— Intră! strigă iritat Charles.

Hammond, majordomul, apăru timid în prag.

— Pot să vă aduc la cunoştinţă un fapt g’av, Sir?

— Ce s-a mai întâmplat? exclamă Marcia.

— Vorbeşte, omule! tună Charles.

— Oamenii lui Adair au luat-o pe sus pe Justine Lamolle.

— Ce spui? strigă el furios.

— Explicaţia e simplă, rosti Randolph calm. Adair se teme să nu-i dispară şi această martoră.

— E un monstru! zise Marcia.

— Îşi face meseria, draga mea, răspunse senatorul cu ton filosofic calm.

— Bine, Hammond. Poţi să te retragi, grăi sumbru Charles.

După plecarea servitorului, se întoarse spre cumnatul său.

— De data asta intru eu în joc. Apărătorii lui Raymond au luptat cu mijloace legale. Şi ştiţi bine unde a ajuns băiatul. Eu am să folosesc alte mijloace.

— Prudenţă, Charles! îl povăţui senatorul. Prudenţă! Orice pas greşit te poate costa scump.

— Prudenţă! strigă Charles. La dracu! Veţi vedea cum ştiu să lucrez.

Îl reţinură pe senator la dejun. În jurul mesei lungi din sufrageria care fusese recent scena violentei ciocniri dintre Charles şi fiii săi, se aflau acum toţi reprezentanţii ramurilor americane ale Casei Sunderland. Atmosfera era sumbră. Lacheii serveau într-o tăcere mormântală. Nu se auzea decât zgomotul tacâmurilor de argint lovite uşor de farfurii. Hammond dirija desfăşurarea prânzului. De afară pătrundea prin ferestrele deschise parfum suav de trandafiri. Soarele descria pe parchetul orânduit în savante figuri geometrice pete romboidale de lumină. Când sosi rândul cafelelor, Charles făcu semn servitorilor să se retragă.

Îndată ce se văzură singuri, membrii clanului Sunderland dădură frâu liber graiului. Nu cutezaseră să-şi dezvăluie gândurile de faţă cu servitorii.

— Niciodată nu m-am simţit atât de stingherit, zise Charles. Dejunul ăsta mi-a făcut impresia unui praznic mortuar.

— Un praznic cu o şampanie excelentă, încercă David Forbes să plaseze o glumă.

Cuvintele lui nu descreţiră fruntea convivilor. Mai toţi îşi îndreptară privirile spre viitorii miri, care stăteau cuminţi unul lângă altul, fără să-şi vorbească.

— Vesel ajun de nuntă! reflectă cu glas tare Charles.

— Familia noastră a trecut prin momente şi mai grele, interveni Henry, care fusese informat asupra intenţiilor lui Adair. Mai mult mă îngrijorează veştile pe care le-am primit de la Paris şi de la Londra. Gerald se află prins într-un vârtej din care nu ştiu, zău,

cum are să iasă.

— Cine seamănă vânt culege furtună! rosti sentenţios Susan.

— Nu se poate spune că îi lipseşte îndrăzneala, interveni David, care, asemenea oamenilor cu fire slabă, îi admira în taină pe cei tari.

— Îndrăzneala trebuie să fie aliată cu înţelepciunea, zise Henry. Altfel te duce de râpă. I-am spus întotdeauna lui Gerald să nu se…

Apariţia lui Hammond îi întrerupse fraza.

— Vă rog să mă ie'taţi, Sir, se adresă majordomul lui Charles. Sam McIntyre, ajuto'ul de şe'if, doreşte să vă vo'bească.

— Da? Să poftească!

Charles schimbă o privire semnificativă cu Randolph.

Câteva momente mai târziu, un bărbat înalt, cu o vestă neagră peste cămaşa tărcată, cu pantaloni strânşi pe picior şi cu cizme scurte, moi, la care zornăiau pinteni cu turiţe zimţate, intră, îşi scoase pălăria cu boruri largi, dezvăluindu-şi occiputul ras. Ochii lui erau mici şi foarte vioi. Sub îmbrăcămintea-i purtată cu neglijenţă, se desemnau contururile unei musculaturi remarcabile. Salută cu o înclinare a capului. Se apropie de Charles şi îi întinse nişte documente scrise.

— Ce-i asta? întrebă amfitrionul.

— Două mandate de arestare.

— Pe numele cui?

— Reed şi Frank Sunderland. Acuzaţi de crimă.

Charles izbucni într-un râs rău, care-i dezgoli dinţii albi, puternici.

— Cine a făcut gluma asta proastă, Mister McIntyre?

— Nu este glumă, Mister Sunderland.

Charles încetă brusc să mai râdă. Buzele i se subţiară, ochii scânteiară ameninţător.

— Adevărat. Nu e glumă, ci un abuz ordinar. Mister Adair vrea să-şi facă reclamă în vederea apropiatelor alegeri de şerif. Paladinul dreptăţii şi duşmanul celor bogaţi! Nu-i aşa, Mister McIntyre?

— Nu ştiu ce e aia paladin. Cât despre duşmănie, vă înşelaţi, Mister. Şeriful nu vrea decât să se facă dreptate.

— Oh, da, se va face. De asta poţi fi sigur, Mister McIntyre. Autorul acestui abuz îşi va primi pedeapsa. În ceea ce priveşte fiii mei, nu-ţi pot fi de niciun folos. Au plecat din Natchez.

— S-au sustras justiţiei?

— Nu fi caraghios! De unde puteau să ştie că şeriful are de gând să-i pună la popreală?
— Unde au plecat?
— În lumea mare.
— Încercaţi să induceţi în eroare justiţia, Mister Sunderland.
— De ce nu semnează Mister Adair şi un mandat de arestare pentru mine?
— Dacă va fi nevoie, o va face.
Senatorul Randolph Duvallier tuşi cu gravitate.
— Şerifule, nu crezi că îţi depăşeşti misiunea?
— Sunt numai ajutor de şerif, Mister Duvallier.
— Nu m-ar mira să te întorci în curând la viaţa particulară, cu Mister Adair cu tot.
— Mă ameninţaţi?
— Încerc să-ţi deschid ochii înainte de a fi prea târziu. Arestările acestea ilegale ştiţi la ce vă expun!
— Să terminăm discuţia aceasta fără sens, rosti Charles cu răceală. Mister McIntyre, fiii mei au plecat la New Orleans. Mă îndoiesc însă că aveţi prilejul să-i arestaţi. Mă voi ocupa ca aceste mandate să fie anulate.
— Sunteţi liber s-o faceţi, Mister Sunderland.
— Acum te rog să ne laşi în pace! Suntem la masă. Dacă doreşti relaţii asupra fiilor mei, adresează-te în altă parte. Bună ziua, Mister McIntyre.
— Bună ziua, Mister Sunderland.
Ajutorul de şerif înclină capul, salutându-i şi pe ceilalţi convivi, apoi părăsi încăperea fără să se grăbească.
— Ce obrăznicie! exclamă Susan.
— După ce termin cu tevatura asta, îi voi intenta lui Adair o acţiune în daune să-l usture, zise Charles.
— Şi ce să-i iei? interveni Marcia. Cred că nu are decât cămaşa de pe el şi salariul de şerif.
— La care se adaugă şperţurile, adăugă tăios Charles.
În sinea lui era foarte vexat de comportarea şerifului şi a ajutorului său. Averile dinastiei Sunderland pe care le avea la spate îl deprinseseră să privească de la înălţime pe toată lumea. Captivitatea în care îl ţinuse dictatorul Francia constituise primul şoc. Abia atunci avusese revelaţia că grămezile de aur nu-ţi asigură imunitatea. Se consolase gândindu-se că regi şi împăraţi fuseseră prizonierii altor regi şi altor împăraţi. La urma urmei,

dictatorul Francia îi era un egal prin situaţia sa politică. Faptul că şeriful Adair – un nimeni – îndrăznea să-l înfrunte pe el, Charles Sunderland, tocmai aici, la Natchez, în propriul său fief, îl înfuria mai mult decât orice, îi rănea amorul propriu. În vreme ce Gerald se războia în Europa cu o armată de bancheri coalizaţi împotriva lui, la care se adăugau şi forţele politice manevrate de aceştia, el îşi încerca puterile cu un nenorocit de şerif, care se încăpăţâna să-l înfrunte. Era de-a dreptul umilitor…

A doua zi, în preajma orei prânzului, Jackie Sunderland şi Benjamin Sunderland fură uniţi în faţa lui Dumnezeu şi a oamenilor de către pastorul Myron Hunter, care oficie cu gravitate serviciul religios. Rudele prezente la ceremonie erau mai puţin sensibile la frumuseţea, la solemnitatea momentului decât la consecinţele pe care această alianţă matrimonială avea să le aibă în viitor. Charles şi Henry se gândeau cum să se tragă mai fin pe sfoară. Susan şi Marcia îşi zâmbeau cu duioşie, deşi în sinea lor ştiau că asistau mai mult la un târg decât la o nuntă. Mirii se priveau pe furiş cu un fel de amuzantă curiozitate. Căsătoria aceasta le părea o simplă farsă. Ştiau că aveau să se culce împreună şi că eventual or să aibă copii. În romane, căsătoria încununează iubirea curată a unor tineri, care, după peripeţii mai mult sau mai puţin credibile, îngenunchează în faţa altarului, jurându-şi tandru credinţă veşnică. Jackie şi Benjamin rostiră sacramentalul *da* cu un fel de detaşare ironică. După încheierea ceremoniei religioase, se porniră felicitările. Toate sunau însă fals. Nu se căsătoriseră doi tineri îndrăgostiţi, ci două averi care atingeau cifre fabuloase.

Marcia se uita la schimonoselile amabile de pe chipurile rudelor şi se cutremura. „Atât de goală sufleteşte am ajuns şi eu?” se întrebă ea. Toţi cei de faţă purtau nişte măşti groteşti, care nu reuşeau să le ascundă meschinăria. Mâinile frumoase ale femeilor şi mâinile îngrijite ale bărbaţilor păreau nişte gheare înmănuşate în piele omenească. Marcia avu la un moment dat impresia că se scufundă într-un coşmar infernal. În jurul ei se învârteau ameţitor nişte draci deghizaţi în fiinţe umane. Nu mai lipseau decât flăcările eterne ale iadului… Dracii ţopăiau atingând-o cu aripile lor purpurii… Simţi că pământul i se deschide sub picioare şi se prăvale într-o prăpastie…

Când se trezi din leşin, văzu chipuri multe plecate asupra ei. Recunoscu pe Charles, pe Susan, pe Henry. Chipurile lor erau

distorsionate, urâte…

— Chemaţi un doctor! auzi un glas pe care nu reuşi să-l identifice.

— Da, da, un doctor!

Mai auzi ropot de paşi, apoi nişte mâini care o ridicară de jos.

— Neplăcerile sarcinii! răsună un glas, căruia reuşi să-i dea un nume.

— Susan… şopti ea, luptându-se cu ceaţa sidefie care o izola de restul lumii. Charles… mai încercă ea să bâiguie, dar nu reuşi decât să scoată un sunet inform…

În dimineaţa următoare, Jackie şi Benjamin se plimbară cu trăsura de gală a lui Charles pe străzile oraşului. Charles le recomandase să abordeze cel mai fericit surâs.

— Să vadă lumea că plutiţi în beatitudine! Că înţepăturile duşmanilor noştri nici nu vă ating! Să vadă că sunteţi deasupra acestor nimicnicii! Calmul vostru îi va înnebuni!

Ropotul nervos al cailor spanioli cu coamă inelată şi păr negru, mătăsos, făcea să huruie caldarâmul. Jackie şi Benjamin îşi zâmbeau, ţinându-se de mână. Se comportau aşa cum li se ceruse. Îşi interpretau conştiincios rolul, jucând o grotescă festă trecătorilor, care-i urmăreau îndelung cu privirile. „Nu are Jackie Sunderland aerul unei fete îndoliate, care abia şi-a pierdut iubitul! … Ar fi prea monstruos ca să-l fi uitat atât de repede pe Melrose, dacă acesta i-a fost într-adevăr amant!… Ce fericită pare! Nu mai ştii ce să crezi!… Şeriful Adair şi bătrânul Melrose au pierdut oare partida?… Dar dacă aerul vesel al acestor tineri este de circumstanţă? Dacă blufează cu gândul de a-şi ascunde dezorientarea?… Va reuşi Adair să-i aresteze pe gemenii Sunderland?… O va scoate oare la lumină pe Célestine Verdoux, sperând că astfel va înfunda clanul Sunderlandzilor!”

Opinia publică din Natchez era în plină efervescenţă. Se făceau furtunoase comentarii, se încheiau pariuri. Părerile se împărţiseră antagoniste… Ecoul scandalului ajunsese până la Baton Rouge şi până la New Orleans. Ziarele duşmănoase familiei Sunderland se pregăteau să dezlănţuie un baraj nimicitor. Nu luaseră o atitudine fermă, fiindcă vinovăţia fraţilor gemeni nu fusese încă dovedită. Dacă şi-ar descoperi bateriile înainte de vreme, riscurile ar fi considerabile. În cazul că Charles Sunderland va câştiga partida, toţi cei care l-au atacat îşi vor plăti scump imprudenţa! Pe de altă

parte, gazetele simpatizante păstrau tăcerea ca să nu dea amploare scandalului. Chiar şi menţionarea acestei afaceri era puţin recomandabilă.

La Natchez, cazul Melrose ajunsese în faţa tribunalului. Célestine Verdoux, martora-cheie, nu fusese încă depistată de echipele trimise în căutarea ei. Oameni ai lui Adair reuşiseră să pună mâna pe Owen Pemberton, în vreme ce juca pocher într-un bar rău famat din Baton Rouge. Când i se adusese la cunoştinţă învinuirea care plana asupra sa – răpirea şi sechestrarea Célestinei Verdoux – Pemberton izbucnise în râs. Adus în faţa magistratului, nu-i fu greu să se disculpe. Numeroşi martori îi susţinură alibiurile dibaci împletite. Fierbând de mânie, şeriful Adair fu silit să-i dea drumul.

— Alibiurile dumitale sunt atât de bine ticluite, încât miros de la o poştă a fals, îi reproşă Adair.

— Din fericire, magistraţii nu judecă după miros, replică persiflant Pemberton.

Şeriful nu mai spera să o găsească în viaţă pe Célestine. Ar fi pus rămăşag că trupul ciopârţit, desfigurat, pentru a nu putea fi recunoscut, zăcea undeva prin vreo văgăună sau prin vreun smârc. Continua totuşi să o caute, fiindcă nu avea de gând să lase nimic la voia întâmplării. Pe Justine Lamolle o ţinea însă la loc sigur. Era o martoră preţioasă, pe care nu concepea să o piardă. Spre a nu avea surprize, îi amenajase o celulă în închisoarea locală, unde negresa era adăpostită temporar. Trei oameni înarmaţi făceau de veghe cu schimbul în faţa uşii celulei. Din cauza caniculei, Justine fusese autorizată să ţină fereastra deschisă. Fereastra avea gratii groase, aşa că Adair nu se temea că i s-ar putea întâmpla ceva rău martorei sale.

Într-o noapte, omul de veghe tresări, alertat de un strigăt de groază ţâşnit din celula Justinei. Când deschise uşa şi intră înăuntru, o găsi pe negresă zvârcolindu-se pe pat şi urlând ca scoasă din minţi. Îşi închipui că femeia trece printr-o criză de isterie. Îi trase două palme, ca să o liniştească. Deodată făcu un salt înapoi. La lumina opaiţului din celulă zărise printre cutele cuverturii de pe pat o viperă care ridica ameninţător capul. O ucise lovind-o cu patul pistolului. Un sfert de oră mai târziu, Justine muri în chinuri groaznice. Adair, chemat în toiul nopţii la închisoare, nu putu decât să constate decesul martorei. Doctorul care o examină declară că moartea se datora unor muşcături de

viperă. Toată lumea se întreba cum de pătrunsese reptila în celulă. Şeriful construi o ipoteză plauzibilă. Cineva, din stradă, aruncase vipera înăuntru prin fereastra deschisă. Întreprinse cercetări energice, fără să obţină vreun rezultat. Moartea Justinei avu consecinţe imediate. Dezbaterile judiciare fură întrerupte din cauza lipsei de probe. Şerifului nu-i rămase decât să-şi recunoască înfrângerea. Charles Sunderland triumfase. Dar nu pe toată linia. În alegerile senatoriale suferi o înfrângere categorică.

— Nu-i nimic, declară el cu nepăsare partizanilor săi. Am să câştig la viitoarele alegeri. Viaţa mea nu s-a terminat aici.

Îşi rechemă băieţii din Europa.

— Să se întoarcă la New Orleans ţinând capul sus, spuse el Marciei, care îl asculta cu răbdare, deşi durerile sarcinii care se apropia de termen îi storceau sudori şi lacrimi.

Charles nu le observase, atât era de preocupat de propriile sale probleme.

— Vezi, Marcia, am toate motivele să fiu mulţumit de mine. Am fost mai tare decât tatăl meu, care n-a reuşit să-l salveze pe Francis-Andrew. Am fost mai tare decât Gerald, care n-a putut face nimic pentru Raymond. N-are rost să-i mai las pe băieţi în Europa. Nu se împacă ei cu învăţătura. Îmi seamănă. Nici eu nu m-am dat în vânt după carte. Şi, slavă Domnului, m-am descurcat destul de bine.

— Francis-Andrew, Raymond erau vinovaţi, susţinu Marcia. Frank şi Reed au fost doar bănuiţi. Nu cred în vinovăţia lor. A fost doar un complex nenorocit de împrejurări şi încăpăţânarea de catâr a lui Adair, care ţinea morţiş să arunce vina asupra lor.

Charles îşi înfundă cu tutun cuptorul pipei.

— Poate că ai dreptate. Adevărul nu-l vom şti însă niciodată. Dacă băieţii mei l-au curăţat pe Melrose, nu vor recunoaşte în veci acest lucru. Ehe, le cunosc eu firea! Pe de altă parte, dacă l-au ucis pe Melrose fiindcă venea noaptea la Jackie, bine i-au făcut. Au spălat în sânge onoarea surorii lor.

Marcia zâmbi. Raţionamentele simpliste ale lui Charles erau tipice lui. Aproba tot ceea ce îi convenea şi elimina tot ceea ce l-ar fi putut deranja. La incestul copiilor săi nici nu se mai gândea. O măritase pe Jackie, pentru a o izola de fraţii ei.

— Am s-o trimit pe ea în Europa, adăugă Charles, depănându-şi firul gândurilor. Îşi va face călătoria de nuntă la Paris, la Londra, în Italia... Sunt convins că are să se înţeleagă cu Benjamin. Băiatul

ăsta e potolit, nu un zănatic, aşa cum sunt feciorii mei.

Deodată izbucni în râs. Descrise cu pipa prin aer câteva cercuri care-i exteriorizau satisfacţia.

— Îi prefer zănatici! Ehe, băieţii mei au să facă treabă în viaţă. Nu vezi, Marcia? În epoca noastră nu-ţi poţi deschide drum decât folosind pumnul. Iar fiii mei au pumni puternici.

Trase iarăşi câteva fumuri din pipă, obicei pe care – spre tainica nemulţumire a Marciei – şi-l însuşise în ultima vreme.

— Mai am un motiv pentru care o trimit pe Jackie în Europa. Nu vreau să trăiască la New York sub influenţa lui Susan, nebuna asta căzută la mania religioasă. Prefer să se formeze în preajma lui Gerald.

— Pentru a-l spiona, nu-i aşa? zâmbi Marcia.

Explicaţia ei brutală nu-l izbi neplăcut.

— Ai ghicit, draga mea. Jackie va fi un minunat agent acoperit. N-ar fi exclus ca Gerald să-i cadă la picioare.

Hohotele de râs îl potopiră iarăşi. Râdea cu atâta poftă, încât îl podidiseră lacrimile.

— Aş da un milion de dolari ca să-l văd pe Gerald cerşind iubirea lui Jackie.

Surâsul Marciei fu umbrit de o mare tristeţe. Amoralitatea lui Charles o uluia. O uluia şi seninătatea cu care ea însăşi îi acceptase ideile. Amoralitatea era o trăsătură dominantă în familia Sunderland. Pe copilul ei îl va creşte potrivit altor principii. Nu-i va lăsa pe Reed şi Frank să-l molipsească. În concepţia ei, gemenii erau putrezi până în măduva oaselor. Putrezi ca şi Jackie.

— Benjamin, continuă Charles, nu are tăria de diamant a caracterului fiicei mele. Poate că sângele ei este prea fierbinte. Dar nu va fi o sclavă a propriilor ei plăceri. Bărbaţii i se vor prosterna. Iar Jackie îi va juca pe degete, mânuindu-i ca pe nişte păpuşi trase de sfori. Da, da! Fiica mea va fi pentru familia noastră replica feminină a lui Richard Sunderland.

Charles se îmbăta cu propriile sale vise. Marcia nu era tot atât de sigură că Jackie va corespunde acestui ideal. Poate că avea un caracter tare. Tari erau şi patimile ei. Patimi care o maturizaseră înainte de vreme. Marcia era convinsă că numai Jackie purta vina morţii lui Robert Melrose. Se întreba dacă Benjamin va fi capabil să reziste, astfel încât să nu-l consume văpaia lăuntrică a tinerei sale soţii.

Bietul Benjamin!

– S f â r ş i t –

